

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

fil: Bog-1-Grøn-afh-PDF.doc

Fil: Grøn-forside-titelblad-afsnitskillere m.m

side 1 af 2

Jens Møller Riis

Gårde og Huse

i

Grønning Sogn

Bestående af 4 Ringbind / 4 bøger
m. 8 afsnit (0 - VII)

Dette er 1.Ringbind / bog 1

med

			PDF side nr.
Afsnit	0	Titelblad og forord	side 1
Afsnit	I	Indledende Afsnit om Grønning	side 10
Afsnit	II	Alment Afsnit om Grønning	side 85
Afsnit	III	Afsnit om Øster Grønning	side 289
		Indeh. matr. 1a - 5a	

PDF side nr. står nederst
i højre hjørne

Hovedindholdsfortegnelse se side 18

Grønning sogn er beliggende i Salling Nørre Herred i
Skive Kommune

2016

Rettigheder - Copyright

Forfatter til afhandlingen:

Gårde og Huse i Grønning,

Jens Møller Riis har sammen med sine sønner: Niels Riis og Bo Karlshøj Riis, alle rettigheder.

Afhandlingen består af ca. 125 filer samlet på godt 1700 A-4-sider
Afhandlingen er kun trykt på forfatters EDB trykkeri i ganske få
eksemplarer samlet i 4 ringbind.

Blandt disse foræres:

1 sæt - 4 ringbind - til Lokalhistorisk Arkiv i Sundsøre Kommune

1 sæt - 4 ringbind - til Rigsarkivets Afd. i Viborg

(tidligere Landsarkivet i Viborg)

Disse arkiver må benytte ovennævnte på tilsvarende vis som man
stiller arkivernes øvrige samlinger til rådighed for arkivbrugere.

Derudover er der foræret eksemplarer til slægt og venner.

- - - - -

Andre, der kan påvise interesse for samme emne, vil - medbringende
et EDB medie som f.x. et USB stik - ved henvendelse til forfatter
kunne få dele eller uddrag af afhandlingen mod at betale evt.
omkostninger herved.

Vi forventer, at man i forbindelse med brug af afhandlingens
tekster ikke ændrer eller redigerer i disse. Ved enhver sådan brug
af tekster skal kildeangivelse oplyses.

-o-o-o-o-o-o-o-

Afhandlingen kan i givet fald - hvis man disponere over afhandlin-
gens filer - genoptrykkes efter den i afhandlingen nævnte
filrækkefølge.

Skovgyden 2, 5620 Glamsbjerg

J. M. Riis

Indholdsfortegnelse

Grov

Ringb.1 / bog 1	O Titelblad og forord	PDF side
	I Indledende Afsnit om Grønning	10
	II Alment Afsnit om Grønning	85
	III Afsnit om Øster Grønning matr. 1a - 5a	289
Ringb.2 / bog 2	III Afsnit om Øster Grønning matr. 6a - 23a	PDF side 475
Ringb.3 / bog 3	IV Afsnit om Vester Grønning matr. 1a - 12a	PDF side 1236
Ringb.4 / bog 4	V Afsnit om Vester Grønning matr. 13a - 24a	PDF side 1705
	VI Afsnit om nedlagte gårde	PDF side 1979
	VII Afsnit Appendix	PDF side 2057

**Videre Indholdsfortegnelse
fremgår af de mørkegrønne Afsnitsblade.**

Farver

Vi benytter os af farvet papir:

Afsnitsadskillelse

1. side:

matrikler med hoved-numre, f.x. 2a

matrikler med b-numre f.x. 3c

nedlagte gårde

nedlagte til og med udskiftning - se

under særlig Afsnit, øvrige nedlagt

efter udskiftning - inde under ordi-

nære numre.

Bilag:

mørkegrøn

lysegrøn

gule farver

blå farver

orange, rød el.lyserød

Farver findes kun i papiudgave

Ej i PDF udgave

Husk

Tag aldrig for mange sider ud af mapperne på en gang.
Skulle galt være: skulle filnavnet og sidenummer kunne bringe
tingene på plads

Jens Møller Riis

Gårde og Huse

i

Grønning Sogn

Forord I

Som forfatter bør man starte med at præsentere sig selv - jeg gør det ved at henvise til mit CV, som findes på bilag 7

Min interesse for historie.

Jeg har faktisk altid interesseret mig for historie. Når mine forældre, bedsteforældre og gamle slægtninge snakkede om personer, huse og gårde, var jeg altid med på en "lytter" og stillede nok ind imellem irriterende spørgsmål.

Min kone, Margit, havde lidt af den samme interesse. Vi var enige om, at såfremt vi gik på en tidlig pension, skulle noget af tiden bruges til at lave slægts- og anetaler og studere i vore hjemegnes huse og gårde. Som sagt som gjort - vore udgivelser - se bilag 7 - vidner om resultater.

Så var der Grønning sogn. Gennem min fars forældre havde jeg konstateret, at jeg havde masser af aner i de grønningsske gårde. Det var derfor nærliggende ikke alene at se nærmere på disse gårde, men også se på andre, hvortil førstnævnte havde slægtsforbindelse. Jeg tror nok, jeg begyndte at foretage de første registreringer omkring århundredeskiftet - jeg blev hurtig klar over: "Vi er vist nødt til at se på det hele" - det var utrolig vævet sammen, bl.a ved giftermål - jo, man var i ældre tid noget indgifte i Grønning, (men det var ikke et ukendt fænomen, når vi går et par århundrede tilbage).

Handling.

Jeg drøftede sagen med seriøse personer. bl.a. arkivar Knud Erik Jakobsen, Lokalhistorisk arkiv i Sundsøre kommune.

Han lagde ikke skjul på, at man i arkivet havde meget lidt eller rettere næsten intet om Grønning Sogn - på den anden side så han da oså gerne, at der kom noget. Han gjorde det klart, at en forudsætning for lokalhistorisk arbejde var en god kirkebog, og en sådan havde man kun for Grønning tilbage til 1813. De ældre var gået til, da tjenestedrengen i præstegården i Breum - vist nok i arrigskab (efter overlevering) over en irettesættelse - satte ild på gården.

Dette havde jeg hørt før, da mine slægtninge havde givet dette skylden for, at vi ikke vidste mere om vor forfædre i Grønning.

Nå, i gang gik jeg - som ledetråd havde jeg jo min anetavle (den blev i øvrigt væsentlig forlænget undervejs).

På et tidspunkt - grundet min kones sygdom - var jeg klar til at holde inde og udgive, det jeg havde. Jeg var vel vidende om, at der sikkert lå meget godt stof på Landsarkivet i Viborg om perioden fra 1787 og tilbage til i hvert fald 1662. Jeg måtte erkende, at jeg ikke kunne være hjemmefra i længere perioder for at studere dette materiale.

Men så trådte min gamle ven og studiefælle, Ingvard Rasmussen, Højbjerg v. Aarhus til. Han havde udarbejdet flere historiske værker og havde ikke påtrængende opgaver. Han tilbød - mod at se mine hidtidige registreringer - at gå i gang med den manglende periode. Jeg måtte gøre opmærksom på, at det nok ikke var den letteste sag. Han overhørte det og gik i gang. Jeg fulgte i nogen grad med fra sidelinien. Han måtte hurtigt erkende, at det ikke var så lige en sag, og det ville tage tid - for der kom den ene overraskelse efter den anden. I stedet for at køre til Viborg, benyttede Ingvard sig af muligheden for at hjemlåne materiale til Erhvervsarkivet i Aarhus, som han bor i nærheden af. Det blev til mange mails og telefonsamtaler os imellem. Jeg omsatte pø om pø hans registreringer ind i mit materiale.

I foråret 2015 måtte vi konstatere, at nu ville vi ikke mere, og nu var det så op til mig at lave den endelige redaktion, som var færdig omkring årskiftet 2015/16.

Det kom til at fylde godt 1700 sider fordelt på henved 125 filer, som igen er fordelt på 4 Ringbind.

- - - - -

Afhandlingen stilles nu via Lokalarkivet og Rigsarkivet til rådighed for alle, der interesserer sig for Grønning sogn og dets beboere gennem en del generationer.

- - - - -

Resultatet glæder mig også af en anden årsag, som er blevet mig meget bevist under arbejdet. Nemlig de store omvæltninger inden for landbrugserhvervet.

Lidt statistik kan her være på sin plads.

I 1662 var der efter matriklen i Øster Grønning 16 gårde. i 1688 var det blevet til 22 gårde. Ved anlæg af 1844 matr. i 1815 var det blevet til 12 eller 13 gårde. Dette tal blev over langs reduceret til 11. Dette tal observerer vi stadig helt op ca. 1970, hvor der stadig var levemuligheder for en familie på hver gård. Men så gik det pludselig stærk. Jeg vil ikke gøre mig til dommer for hvor mange "heltidsgårde", der er i Øster Grønning i dag, men de kan helt sikkert tælles på mindre end fingre på en hånd.

De er altså store forandringer i tiden. Alene i min hididige levetid er der sket kolossale forandringer. Antallet af landbrug i Danmark toppede vel med ca. 200000 omkring 1960 - ikke alle fuldtidsbrug.

I dag er de vel ca. 13000 fuldtidslandbrug. Dette kræver sin historie og ikke mindst historien, der gik forud.

Denne afhandling skal betragtes som et lille forsøg på at gøre noget ved dette, så vore efterkommere kan se, hvordan landbrugserhvervet så ud i Grønning i generationerne før os. Tiden er også ved at være inde - jeg har måttet erkende, at mange nulevende slet ikke har en fornemmelse af forholdene for blot 50 år siden - næh, folks hukommelse er kort, når jeg spørger: "Er du sikker ?"

Jeg benytter også lejligheden til at takke for råd, vejledning og bistand i forbindelse med udarbejdelsen.

Først og fremmest gælder denne tak, Ingvard Rasmussen, uden hvis storslående bistand afhandlingen ikke havde kommet så langt tilbage i historien og fået det omfang.

Jeg vil også nævne en tak til lokale folk. Det gælder familien Jakob Vestergård på Moesgård (Stenbonden) og familien på Grønriis med Tina og hendes far, Kristian Nielsen, nu boende i Skive (ham og jeg er næstsøskendebørn). Også tak til en gammel Grønning dreng, Kristian Christensen, nu boende i Aarhus.

Tak til arkivfolkene: Det omfatter arkivar, Knud Erik Jakobsen, v. Lokalhistorisk Arkiv i Sundsøre Kommune samt arkivar

Asbjørn Romvig Thomsem v. Landsarkivet i Viborg (han og jeg er forøvrigt fjerne slægtninge).

Endelig vil jeg også nævne min kone, Margit. Tak fordi du ville lade mig få den fornødne tid til dette arbejde.

Her på dette sted og tidspunkt vil jeg også gerne sende en kærlig tanke til min forlængst afdøde forældre (Julie og Niels Riis) og bedsteforældre (Karen og Kresten Riis) - begge hold boende - efter tur - på gården, Over Møjebak, i Thorum sogn. Jeg er sikker på, at de ville have glædet sig over, at jeg nåede at få arbejdet med Grønning færdiggjort.

Det har været et omfattende arbejde. Der vil givetvis være fejl og kunne påpeges mangler. Vi har søgt med en grundig korrektur, men små stavfejl og datofejl kan ikke undgås. Værre er evt. registreringsfejl. Jeg vil være taknemmelig for at få sådanne påpeget. Der har været situationer, hvor der kunne synes flere muligheder, så der skille udøves et skøn. Normalt har vi oplyst om disse muligheder.

Det er mit håb, at afhandlingen kan være til gavn og nytte samt som kilde for folk, der interesserer sig for Grønning med dens befolkning og huse og gårde. God arbejdslyst - der er stadig uopdyrkede felter.

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

At skrive om historiske forhold betyder:

- Man skal være ydmyg overfor sine kilder
- man skal have en hæderlig tilgang til at læse og fortolke de gamle tekster.
- at man ikke må blive for selvsikker
- er man i tvivl, bør man anføre flere muligheder.
- husk at bruge et moderne sprog.

Skovgyden 2, Glamsbjerg
v. nytårstide 2016

J. M. Riis

NB.

Det er et stort materiale - det er et spørgsmål om at få overblik.

Derfor vil det være en god ide, at læse

Det indledende afsnit om Overblik med de 7 bilag grundigt evt. gentage/ gøre det et par gange.

Jens Møller Riis

Gårde og Huse

i

Grønning Sogn

Forord II

Jeg havde forestillet mig, at en papirudgave (med udnyttelse af farvet papir) skulle være slutresultatet for afhandlingen om Grønning. Rigsarkivet fik tilbud på et eksemplarsæt, men afslog.

Måske som følge deraf, benyttede de slægtshistoriske foreninger (bl. a. efter fussioner) lejligheden til at oprette
Slægtsforskerens Bibliotek

Jeg besluttede på et tidspunkt, at mine "afhandlinger" om muligt skulle overføres til dette bibliotek.

Efter sonderinger måtte jeg konstatere, at det ville kræve noget arbejde. Sagen var nemlig, at mine arbejder bestod af en masse små filer, som samlet og udskrevet i en bestemt rækkefølge udgjorde papirudgaven.

Til brug for optagelse i Slægtsforskerens bibliotek, skulle alle disse små filer samles/ forbindes i nogle store /lange PDF filer, hvilket for Grønnings vedkommende er sket på 4 store/lange PDF filer med fortløbende sidenumre.

Min agt har hele tiden været at "ligge" tættest mulig på papirudgaven. Desværre kan jeg ikke tage det farvede papir med i PDF udgaven(det mindsker overskueligheden).

Dertil er alle indholdsfortegnelser fået tilføjet de nye PDF sidenumre.

Dette indbærer at de enkelte sider nu har 3 tal:

Højre side foroven: normal 2 tal, hvor første tal angiver side-
Sidenr i "småfilen".

Andet tal angiver antal
Sider i samme småfil.

Højre side forneden: Det fortløbende PDF side nr.

Derudover kan der være et fjerde tal i småfilnavnet. Dette refererer til småfilens matr. nr.

Fil: Grønning- Forord II

side 2 af 2

Derudover er der foretaget meget få redaktionelle ændringer i teksten fra papirudgave til PDF udgave – dog kan der være tale om nogle "tekstskubninger"

Skovgyden 2
5620 Glamssbjerg
Januar 2019

J.M. riis

I

Indledende Afsnit om Grønning

Overblik og Introduktion

Indholdsfortegnelse for afsnit I

		PDF side nr.
Forord		4
fil:Grøn-Indledn- <u>Overblik</u> -Introduktion	6 sider	11
fil:Grøn-indledn- <u>organisering</u> -af-materialet	10 sider	17

Bilag	nr.	antal sider	fil	PDF side nr
Folketællinger	bilag 1	18 sider	Grøn.b-1	28
Ejerregister	bilag 2	5 sider	Grøn.b-2	51
Gårde og Huse	bilag 3	4 sider	Grøn.b-3	55
Kilder	bilag 4	6 sider	Grøn.b-4	61
Veje i Grønning	bilag 5	12 sider	Grøn.b-5	67
Tegn og Forkortelser	bilag 6	1 side	Grøn.b-6	79
CV for Jens og ud- givelser	bilag 7	5 sider	Grøn.b-7	80

Indholdsfortegnelse for øvrige afsnit

II, III, IV, V & VI

se de mørkegrønne sider

Overblik

Indledning

Man skal altid søge at bevare overblikket. Studiet forud for projektet Gårde og Huse i Grønning sogn har været omfattende. Dernæst skulle det beskrives i en overskuelig og forståelig form.. Som man vil se - også for at bevare overblikket - har jeg foruden Forord delt det op 6 hovedafsnit:

- I Indledende afsnit : Overblik og introduktion
- II Alment om Grønning
- III Speciel del om huse og gårde i Ø. Grønning
- IV Speciel del om huse og gårde i V. Grønning
- V Nedlagte Gårde i Ø. & V. Grønning
- VI Appendix

jvf. de indsatte mørkegrønne "skilleblade", hvor også indholdsfortegnelser står.

Sognet

Grønning sogn ligger i det gamle Nørre herred ved Sallings østkyst, ca.10 km nord for Skive. Sognets gårde var oprindeligt samlet i landsbyerne Vester Grønning ved landevejen Skive-Fursund og Øster Grønning nærmere kysten,. Dertil kom sandsynligvis tidlige udflytninger: *Grønriis* og *Ustrup* i Nord, *Tordal* og *Filshauge* i syd, samt en enklave med *Lyby Mølle* længst i syd ved udløbet af LybyMølleå, der var sognegrænse mod sydvest.. Sognet deles af Grøndalsbækken i de 2 ejerlav, Ø. & V. Grønning

I ældre tid var det nordlige nabosogn Grinderslev og Grønning sogn ét pastorat med to kirker, præstegård i Breum i Grinderslev sogn og *Annexgård* i Vester Grønning. Præsternes indberetninger til Viborg bisp giver indtryk af et ret fattigt pastorat i 16/1700-tallet - efterveer efter svenskekrigene.

År 1690 lå således 5 landbrug i Grinderslev sogn helt øde, og i Grønning sogn var der 4 helgårde og nogle halve, hvor der hverken blev pløjet eller sået. Ved den senere genopdyrkning af den øde jord ser det ud til at skellet mellem Vester og Øster Grønning's markjorder er rykket mod øst.

Ved folketællingen i 1787 er der registreret 217 personer i Grønning sogn, og efter en periode med faldende folketal til 203 (i 1801) steg det atter til 266 (1834) og 271 (1845). Derefter jævnt stigende for at falde kraftig op til 2010, jvf. den alm .udvikling i det såkaldte ukantsdanmark, som Grønning så absolut tilhører.

Se bilag 1

Sognets bøndergårde var fæstegårde langt op i tiden. Det nu forvundne *Filshauge* var oprindeligt den eneste hovedgård i sognet.

I 1700-tallet var ejer kredsen domineret af de 3 hovedgårde i Grinderslev sogn: *Astrup*, *Eskær* og *Nørgård*.

Det var det foreløbige resultat af et udskilningsløb i en bredere ejerkreds, som også rummede fjernere liggende hovedgårde, købmænd fra provinsbyer og kirkelige enheder. De tre ”overlevende” godser var relativt små, og den indbyrdes konkurrence om jord fortsatte indtil *Udskiftningen* af Grønning markjorder o.1784/87 og den efterfølgende overgang til selveje. Oversigt over godsejere med bøndergods i Grønning gennem tiden og deres bopæle

Se bilag 2

Udskilningsløbet er kendetegnet ved hyppige ejerskifter på hovedgårdene og successiv deling af de oprindeligt større bøndergårde - ind imellem er der sammenlægninger og nedlægninger. For vi andre kan dette virke lidt kaotisk, men hvad mon de gode fæstebønder har tænkt. !

Gl. Filshauge, Niels Christensens, Iver Friis' og andre gårde blev slagtet i 1700-tallet. Desuden foregik der en evindelig justering og omfordeling af bøndergårdenes jord. Det gælder især ejendomme under *Astrup*, som efterhånden blev største lodsejer i Grønning sogn. Denne praksis kan efter behag opfattes som et forsøg på maksimering af udbytte – eller som overdreven ministyring. Det har sikkert været motiverende for de fæstere, som oplevede fremgang – så længe den varede. Der er mange eksempler på op- og nedture. Som helhed har metoden næppe fremmet initiativ og virkelyst hos de lokale bønder.

*Jordfordeling i Grønning – antal gårde hhv. huse med jord*¹

Gårde – huse	M- 1662	M- 1680	M- 1688	FT- 1787	Htk- 1791	FT- 1801	M- 1844
Vester Grønning	16 – 0	15	13 – 1	10 – 6	10 – 3	11 – 12	9 – 14
Øster Grønning	16 – 0	19	22 – 4	11 – 8 ²	14 – 11	10 – 13	11 – 12
Ialt	32 – 0	34	35 – 5	21 – 14	24 – 14	21 – 25	20 – 26

Flere ejendomme i Grønning har tidligere suppleret landbruget med fiskeri, og der indgår ofte 2-4 snese ål i en gårds landgilde. Derimod er jeg ikke stødt på kombineret landbrug og handel. *Lykkens Smedie*³ lå længere nordpå i Salling.. Det er i øvrigt karakteristisk for de første Ft., at der var en masse kvindelige væversker, men om et egentligt organiseret arbejde synes der ikke at være tale.

3) Asbjørn R Thomsen 2011

Se bilag 3

¹ Til gårde henregnes landbrug på mindst 1tde hartkorn samt *Lyby Mølle*.

² Heraf *Thordal* delt i 4 huse med jord. Ved *Udskiftningen* blev disse steder opgraderet til mindre gårde.

³ *Asbjørn R. Thomsen, 2011.

Kilderne

Kildematerialet fra Grønning sogn i tiden før 1834 er ret sparsomt og kvaliteten varierende. Som større mangler kan nævnes,:

at der ikke er bevaret kirkebøger fra før 1813 – og det samme gælder dokumenter fra *Udskiftningen o.1784/87* af sognets markjorder.

Dertil kommer en del fejl i dele af godsarkiverne, især som følge af *Astrups* ovennævnte justeringsmani. Her begyndte det fra midten af 1730'ne at blive svært for godskontoret/godsskriveren at holde styr på de evindelige korrektioner.

Folketællinger: De anførte matr. anførelse fødselsdata er ofte direkte forkerte eller misvisende. Fødselsdata er i vid omfang konfereret med og rettet efter kirkebogen.

Se bilag 4

Kilderne bærer også spor af de hyppige danske krige med nabolandene i 1600/1700-tallet.

ViborgLandstings møder var suspenderet i perioden 1638-44 som følge af krige og besættelse⁴.

Dele af Salling var atter besat under *Karl Gustav krigene* 1657-60⁵

Viborg bispeembedes Stiftsbog fra 1690 beretter som nævnt om flere ødegårde i sognet.

4) christensen og Rejmers 2006

Kortmateriale

Kortmateriale er svært at medtage her i brugelig form. Udskiftningskort for Ø. Grøn. eksisterer ikke.

Det er der for V. Grøn, men det er også (gen)brugt ved "overskrivninger" for 1844 matr. Desværre kan vi konstatere nogle fejl, som bl. a. går ud på, at kortskriveren ikke har kunnet holde styr på de mange Anders'er.

For en nutidig bruger vil en ganske almindelig landkort og matrikelkort være nyttige. Om ikke andet, så vil de kunne findes på internettet i forskellige former. En vejviser eller telefonbog kan også være nyttige.

I mangel af et almindeligt kendt *nyere navn* på en ejendom er her fortrinsvis benyttet den seneste besidders navn i den betragtede periode.. Binumre er ikke anført. Visse binumre har egen fil.

Oplysninger om resterende bi- numre kan evt findes under hovednummeret.

Vejoversigt med oplysninger

Se bilag 5

Ejere og beboere

En kommenteret oversigt over de omhandlede ejendomme med hovedmatrikel numre findes, men uden binumre. Enkelte binumre har egen fil og ses efterfølgende hovednummeret. Øvrige binumre kan være omtalt under hovednummeret.

Medtaget er også nedlagte gårde

Hver ejendom er beskrevet efter et fast mønster: nyere navn og adresse, kort indledning om ejendommen,

Se igen bilag 3

⁴ *Christensen og Rejmers, 2006.

⁵ Tang Kristensen ifølge *Asbjørn R. Thomsen, 2011, s.137.

Godsejerne - ejerne af bøndergodset

indsat på særligt bilag

Se igen bilag 2

Alm. Forkortelser

ses på særlig liste -

Se bilag 6

Om forfatterne

For en læser er det altid rart at vide lidt om forfatterne.

Ingvard Rasmussen er barnefødt på Vestfyn - uddannet ingeniør - nu bosat i Højbjerg v.Aarhus

Har skrevet flere lokalhistoriske afhandlinger om huse, gårde og folk samt slægtshistorie her fra Vestfyn.. Vort venskab bunder sig bl.a. i vor fælles interesse for historie.

På grund af min hustrus sygdom var jeg afskåret fra at opholde mig ved Landsarkivet i Viborg.

Beredvilligt påtog Ingvar sig hvervet med at indsamle registreringer fra før 1787. Det viste sig at være et kæmpearbejde, men Ingvars systematiske tilgang til arbejdet lykkedes til begges tilfredshed.

Jeg kan ikke takke ham nok derfor.

Jens Møller Riis. - om liv og levned - se CV og udgivelser af lokal- og slægtshistoriske emner

Se bilag 7

Om materialet

Afhandlingen er kun optrykt i ganske få eksemplarer til arkiver og pårørende.

Arbejdet er delt op på en masse forskellige filer. Vi vil måske søge at få afhandlingen indsat på CD i samme rækkefølge og form som det skriftlige eksemplar.

Materialet vil derfor kun kunne ses på arkiver eller ved direkte henvendelse til undertegnede eller mine befuldmægtigede (sønner Niels og Bo).

Man vil her - hvis man medbringer USB stik - og hvis vi mener det berettiget - få lov at tage direkte kopier.

Nedlagte landbrug

Det kan være lidt vanskelig at definere landbrug.

Nedlagte gårde til og med udskiftning er anbragt i særligt afsnit V

Senere nedlagte landbrug er med nr. fra 1844 mat.r anbragt imellem øvrige matr. gerne markeret med blå forside.

Brug af materialet i Afhandlingen

Numrene i 1844 matr. er vejen til at søge oplysninger udfra en betragtning om, at det er en længere varende nummerering.

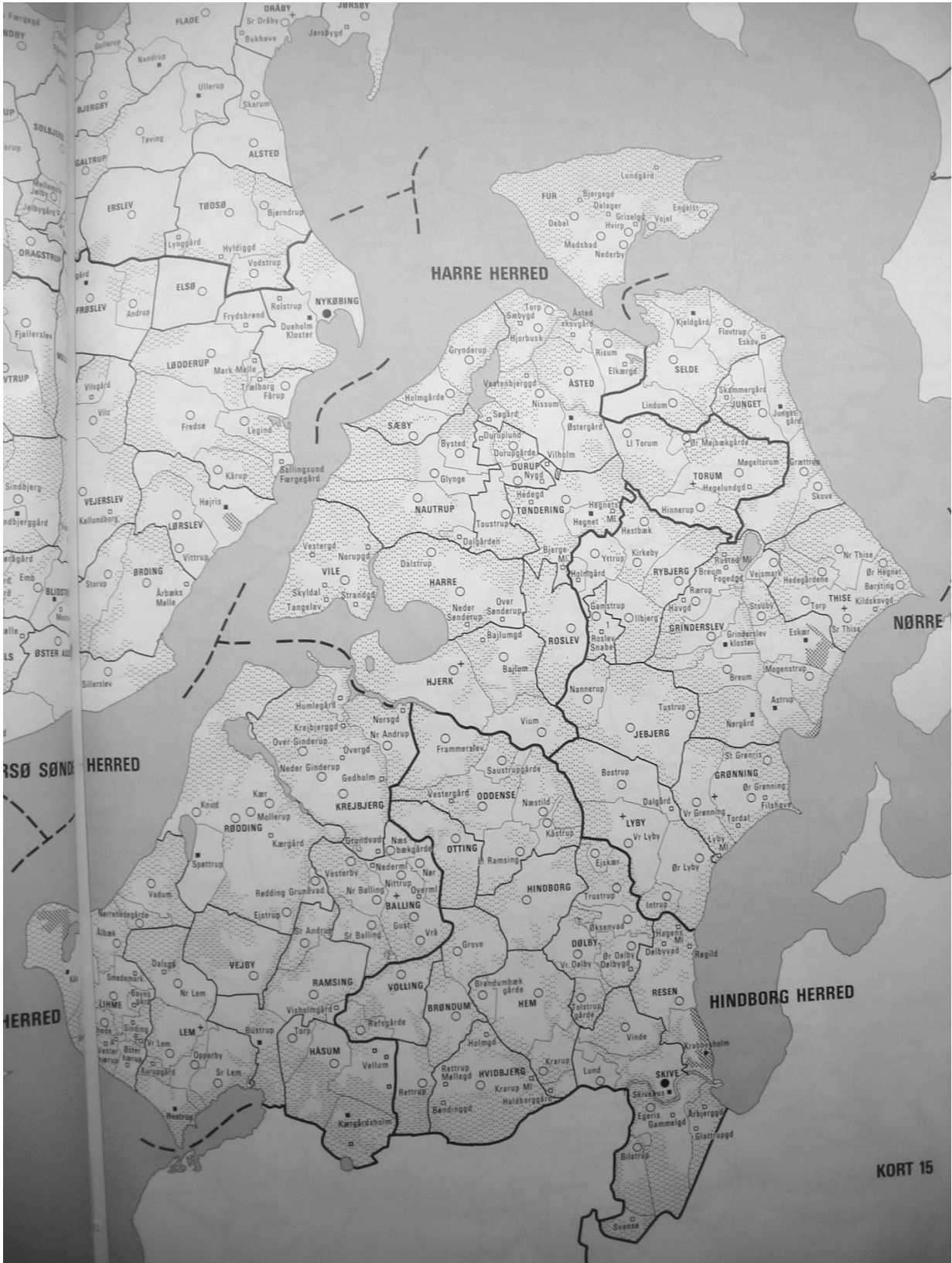
Søger man et binummer -uden egen fil - så søg under hovednummeret.

Søger man en person evt. med lidt data, men uden tilknytning til et matr. nr, er det straks lidt sværere. Vi har nemlig fundet det uoverkommelig at oprette et navneregister. Søg evt. i kirkebog - forældre - ellers må man gå den "tunge" gang at søge i folketællinger, som er anført under de enkelte matr..

Husk at sætte evt. udtagne sider tilbage på rette plads.

Se evt. liste over filerne - på sin vis er en slags indholdsfortegnelse som **Grundkort Salling 1683**

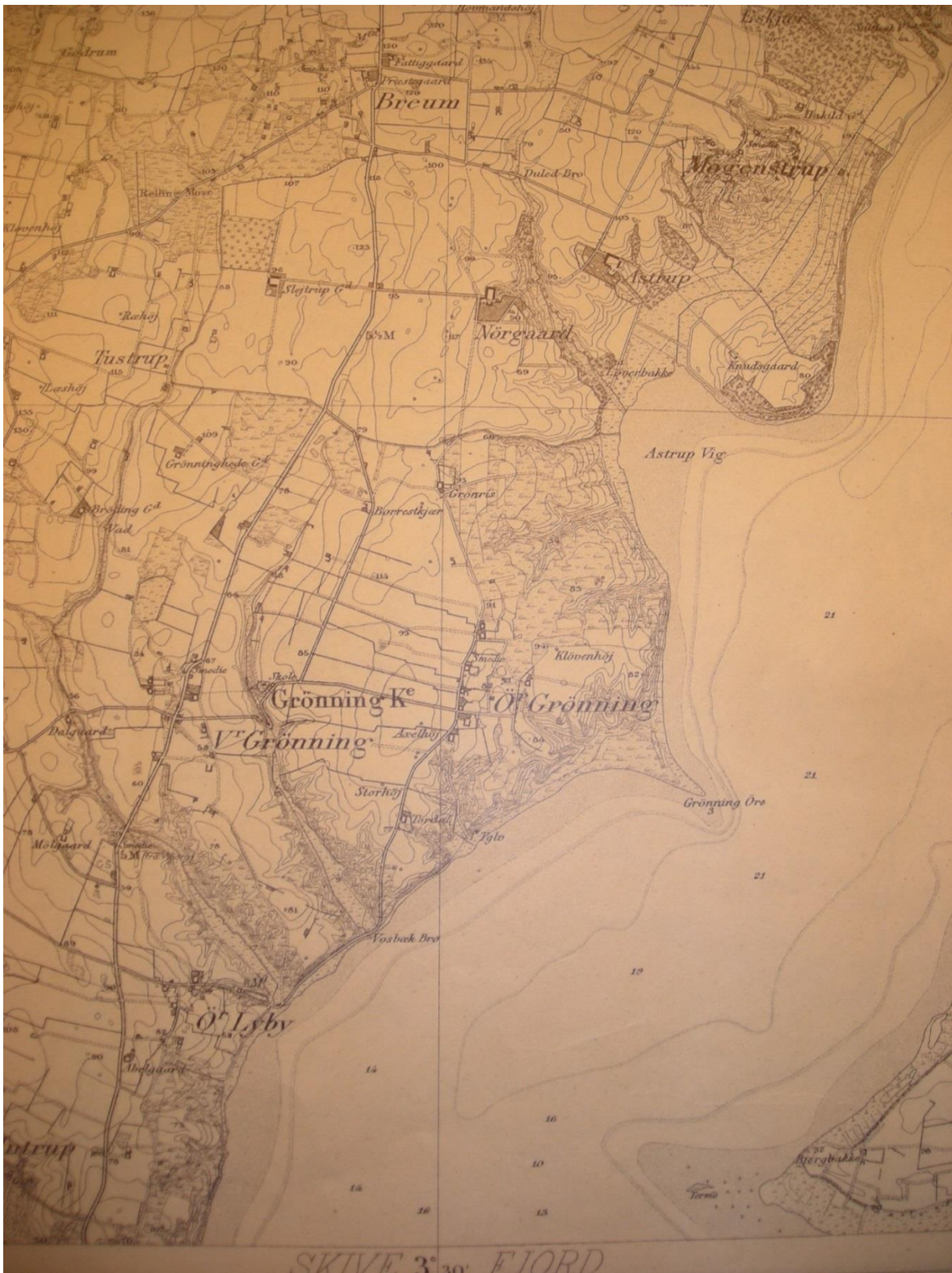
Udsnit af *Atlas over Danmarks administrative Inndeling efter 1660. Grundkort, s.29. IR.2147.jpg

Grønning Sogn 1880

Udsnit af *Generalstabskort Danmark, 1: 40.000. fol.43 (opmålt 1879-82).

IR.1892.jpg

Organisering af Materialet om Gårde og huse i Grønning sogn til en Afhandling

Her oplyses om opbygning af materialet -
som også er en slags indholdsfortegnelse for filer
startende på side 2

Filer

Materialet er opbygget af en masse større eller mindre filer - ialt ca. 137 stk. med ca. 1700 sider

Vi kan her skelne mellem

ejendomsfiler:

med hoved matr. nr. - 6a - normalt 1.side lysegrøn

med binummer matr. nr. 6b - normalt 1.side gul

nedlagte gåde normalt 1.side blå

bilagsfiler normalt 1.side orange, rød, lyserød

afsnitsafskiller-filer normalt mørkegrønne

andre filer normalt 1.side hvid

Hver Fil har sit navn, og i det indgår en identifikation:

ekspl: Grøn-matr-6a-Grønriis

Grøn- eller GrønV- fortæller, at det vedrører Grønning
matr-nr- siger at det vedrører netop dette matr. nr.

Grønriis fortæller at det vedrører gården Grønriis

altså et ejendomsnavn el. stedsbetenelse, evt. anden
oplysning.

bl- el B- efterfulgt af et tal henviser til et bilag

Afsnit

Filerne er samlet i 8 afsnit:

her afsnit 0 med Forord

samt 8 afsnit nummeret med romertal 0 - VII

Ringbind/ ringmapper / bøger

Det hele er herefter samlet i 4 Ringbind./ 4 bøger

Man vil følgelig forstå, at ringbind og afsnit ikke er sammenfaldende. Der forekommer altså "overlapninger" fra et ringbind til det næste.

Plastikmapper

Bemærk: Af praktiske grunde er noget af materialet anbragt i Plastiklommer, andre, f.x. bilag er hæftede og atter andre optræder som løse side.

Det tilstræbes, at 1. side af en fil er anbragt i en plastiklomme.

De enkelte filer

se side 3

Efterfølgende har vi opregnet alle filer.

De står opført i den rækkefølge, hvorefter de indgår i Afhandlingen om Gårde og Huse i Grønning. Som sådan vil de altså kunne bruges, hvis man på et tidspunkt vil genoptrykke materialet. Samtidig anføres matr. nr. (hvis ejendom) og antal sider i filen. Tilmed har jeg medtaget adresse på ejendommen - ikke ejer.

Afsnit 0 Titelblad og Forord**Ringbind 1**

Grøn-Forside-titelblad-afsnitadskillere fil
Grøn-forord fil

- o - o - o - o - o - o - o - o -

Afsnit I Indledende afsnit om Grønning bilag 1-7**Ringbind 1****PDF side nr.**

Grøn-indledn-Overblik-Introduktion	fil	6	sider	11	-
Grøn-indledn-organisering af materiale	fil	10	sider	17	
7 bilag: Grøn.b-1-Folketællinger	fil	20	sider	28	
Grøn.b-2-Ejerregister	fil	4	sider	51	
Grøn.b-3-Gårde & Huse	fil	5	sider	55	
Grøn.b-4-kilder	fil	6	sider	61	
Grøn.b-5-veje i Grønning	fil	12	sider	67	
Grøn.b-6-tegn og forkortelser	fil	1	sider	79	
Grøn.b-7-afh-CV & udgivelser	fil	5	sider	80	

- o - o - o - o - o - o - o - o -

Afsnit II Alment afsnit om Grønning bilag 8-21**Ringbind 1**

filnavn	fil	art	sideantal	PDF	side nr.
Alment om Grønning sogn	fil		40	side	86
Grøn.bl-8-præsteindberetninger	fil		9	side	128
Grøn.bl-9-matr.1662,1680 & 1688	fil		10	side	138
Grøn.bl 10-Fællesskabet	fil		4	side	148
Grøn.bl-11-Udskiftning	fil		8	side	153
Grøn.bl-12-matrikel 1844	fil		3	side	160
Grøn.bl-13-matrikelvæsen 1844	fil		5	side	163
Grøn.bl-14-skøder Viborg Landsting	fil		33	side	168
Grøn.bl-15-Skøder Sallinglands Hrd.	fil		14	side	201
Grøn.bl.16-Jordebøger	fil		12	side	215
Grøn.bl-17-kronens-skøder	fil		6	side	228
Grøn.bl-18-fæstebreve	fil		19	side	239
Grøn.bl-19-skifter	fil		15	side	258
Grøn.bl-20-Landhusholdningsselsk.	fil		7	side	276
Grøn.bl-21-Kirketiende	fil		4	side	284

- o - o - o - o - o - o - o - o -

Findes også i:

Afsnit III Specielt Afsnit om Ø. Grønning
Ringbind 1

filnavn	matr. nr.	sideantal	PDF side nr
Grøn-matr-1-Voisbæk adresse: Lyby Strandvej / Øster Grønningvej	1	13	side 291
Grøn-matr-2-skolen adresse: Grønningvej - omkr. 15	2	29	side 304
Grøn-matr-2d-Skolemarken-kærlod adresse: Grønning Kirkevej ca. 4	2d	8	side 316 side 333
Grøn-matr-3a-Teglgården adresse: Ø. Grønningvej 14	3a	28	side 343
Grøn-matr-4a-Bjørnsholm adresse: Ø. Grønningvej 28	4a	33	side 370
Grøn-matr-4b til 8a adresse: Grønning Kirkevej 11	4b	10	side 402
Grøn-matr-4c-tværvej adresse: Tværvejen 2	4c	8	side 411
Grøn-matr-5a-Thordal adresse: Ø. Grønningvej 10	5a	42	side 418

Skifte fra Ringbind 1 til Ringbind 2

Findes også i :

Afsnit III Specielt Afsnit om Ø. Grønning
Ringbind 2

filnavn / adresse	matr.nr.	sideantal	PDF side nr..
Grøn-matr-6a Grønriis ex 4 bilag i filen adresse: Grønning Kirkevej 9	6a 6a	42 19	side 479
Grøn-matr-7a-Østerlund adresse: Ø. Grønningvej 16	7a	29	side 539
Grøn-matr-8a-Moesgård adresse: Grønning Kirkevej 11	8a	29	side 568

Ringbind 2

	Matr. nr.	sideantal	PDF side nr
Grøn-matr-8b-Tværvej adresse: Tværvejen 3	8b	6	side 596
Grøn-matr-9a-Gluds gård Ø. adresse: Ø. Grønningvej 20	9a	34	side 602
Grøn-matr-9b-mellem adresse; Grønning Kirkevej 10	9b	7	side 637
Grøn-matr-9c-strand adresse:Grønningvej 12	9c	6	side 644
Grøn-matr-9d adresse: Ø. Grønningvej 26	9d	4	side 651
Grøn-matr-10a-Kisumm. adresse: Ø. Grønningvej 18	10a	39	side 655
Grøn-matr-10b-øst adresse: Ø Grønningvej 24	10b	5	side 694
Grøn-matr-11-gl-Filshauge	11	30 (*)	side 699
Grøn-matr-11a-Ny-Filshauge adresse: Grønningvej 19	11a	31	side 728
Grøn-matr-11e-11f sydstrand adresse: ??	11b	11	side 760
Grøn-matr-11-L-kæret adresse: Grønning Kirkevej 5	11 L	11	side 771
Grøn-matr-12a-Korsgård Adresse: Ø.Grønning vej 22	12a		side 782
Grøn-matr-13-Ustrup adresse: ??	13a	23 (*)	side 813
Grøn-matr-13b-kæret (Gravgård) adresse: Grønning Kirkevej 3	13b	10	side 836
Grøn-matr-13c-Borriskær adresse: Grønning Kirkevej 6	13c	9	side 847
Grøn-matr-14a-b-mellem adresse: Grønning Kirkevej 8	14a-b	14	side 856
Grøn-matr-15a-bækken (nedlagt) adresse: Grønningvej ?	15a	13 (*)	side 869
Grøn-matr-16a-mellem adresse: Grønning Kirkevej ?	16a	9	side 882

Ringbind 2

	Matr. nr.	sideantal	PDF side nr
Grøn-matr-17a-byen adresse: ?? nedlagt	17a	14 (*)	side 891 & 903
Grøn-matr-18a-byen adresse: ??	18a	22	side 904
Grøn-matr-19a-kæret adresse: Grønning Kirkevej 7	19a	16	side 1182
Grøn-matr-20a-byen adresse: ??	20a	10	side 1197
Grøn-matr-21a-byen adresse: ??	21a	12	side 1207
Grøn-matr-21b-kæret adresse: ??	21b	3 (*)	side 1219
Grøn-matr-22a-byen adresse: ??	22a	8	side 1222
Grøn-matr.23a-uk	23a	1+4	side 1230

*) nedlagt efter udskiftning

- o - o - o - o - o - o - o - o -

Afsnit IV Specielt Afsnit om V. Grønning Ringbind 3

Findes også i:

filnavn / adresse	matr. nr.	sideantal	
GrønV-matr-1a-Ledgård adresse: Aakjærvej 48	1a	37	side 1240
GrønV-matr-1d-Aakj. adresse: Aakjærvej 40	1b	7	side 1277
GrønV-matr-1e-by adresse: Aakjærvej 60	1e	7	side 1284
GrønV-matr-1f-Gr.K.v adresse: Grønning Kirkevej 2	1f	4	side 1290
GrønV-matr-2a adresse: Aakjærvej 42	2a	15	side 1294
GrønV-matr-2b Aakj. adresse: Aakjærvej ?	2b	14	side 1307

Ringbind 3

	Matr. nr.	sideantal	PDF side nr
GrønV-matr-3a-Anesminde	3a	32	side 1322
adresse: Aakjærsvvej 25			
bilag til samme		5	side 1350
Grøn-matr-3b-tværvejen	3b	6	side 1358
adresse: Tværvejen 1			
GrønV-matr-3d-Gråsten	3d	5	side 1364
adresse: Gråstenvej 9			
GrønV-matr-3g-Gråsten	3g	7	side 1369
adresse: Gråstenvej 11			
GrønV-matr-3h-Aakj.	3h	7	side 1370
Aakjærsvvej 23A			
GrønV-matr-4a-Storgård	4a	40	side 1384
adresse: Slugten 57			
GrønV-matr-4b-slugt	4b	8	side 1423
adresse: Slugten 53			
GrønV-matr-4c-slugt	4c	5	side 1432
adresse: Slugten 55			
GrønV-matr-4d-slugt	4d	2	side 1437
adresse: Slugten 53			
GrønV-matr-4e-Aakj.	4e	5	side 1439
adresse: Aakjærsvvej 41			
GrønV-matr-4f-slugt	4f	2	side 1444
adresse: ??			
GrønV-matr-4g-4h	4g-h	2	side 1446
adresse: Aakjærsvvej 45			
GrønV-matr-5a-Ny-Brødding	5a	30	side 1448
adresse: Aakjærsvvej 45			
GrønV-matr-5b-Grå.	5b	5	side 1477
adresse: Gråstenvej 12			
GrønV-matr-5c-Aakj.	5c	3	side 1482
adresse: Aakjærsvvej 45			
GrønV-matr-6a-Stisens	6a	23	side 1486
adresse: Dalgårdsvej 8			

Ringbind 3

filnavn / adresse	matr. nr.	sideantal	PDF side nr.
GrønV-matr-7a-Midtgård adresse: Aakjærvej 68	7a	24	1508
GrønV-matr-7b-byen adresse: Aakjærvej 62	7b	5	1531
GrønV-matr-7c-nord adresse: Gråstenvej 13	7c-6b	7	1536
GrønV-matr-8a-Søndergd. adresse: Aakjærvej 94	8a	23	1543
GrønV-matr-8c Adresse: Aakjærvej 84	8c	1	1565
GrønV-matr-8e-smed adresse: Aakjærvej 86	8e	8	1566
GrønV-matr-9a-Grønning adresse: Slugten 59	9a	34	1576
GrønV-matr-9e-L-str adresse: Lyby Strand 37	9e	12	1608
GrønV-matr-9f-vogm. adresse: Aakjærvej 39	9f	2	1620
GrønV-matr-9h-købm adresse: Grønningvej 2	9h	2	1622
GrønV-matr-1011 udflyt. senere delt i matr. 10 & 11	1011	14	1624
GrønV-matr-10a-hedegård adresse: Gråstenvej 12	10a	25	1639
GrønV-matr-11a Hedegård adresse: Gråstenvej 8	11a	26	1664
GrønV-matr-12a-byen adresse: Aakjærvej 58	12a	15	1689

Ringbind 4

filnavn / adresse	matr. nr.	sideantal	PDF side nr.
GrønV-matr-13-smed-byen adresse: huset nedlagt	13	10	1707
GrønV-matr-13a-byen adresse: Aakjærvej 56	13a	12	1717
GrønV-matr-13b adresse: Slugten ?	13b	18	1729
GrønV-matr-13c-sm adresse: ukendt	13c	14	1747
GrønV-matr-13d-str. adresse: Slugten 51	13d	17	1761
GrønV-matr-13e-str. adresse: Muslingevej 7	13e	16	1777
GrønV-matr-14a-hule dresse: Aakjærvej 55	14a	22	1794
GrønV-matr-15-byen adresse: hj: GrønV & Aakjær	15a	27	1816
GrønV-matr-16a-Lyby-Mølle adresse: Lyby Møllevej 3	16a	27	1842
GrønV-matr-17a-byen adresse: Aakjærvej 54	17a	16	1868
GrønV-matr-18a-vej adresse: ukendt	18a	19	1883
GrønV-matr-19a-strand adresse: Slugten 28	19a	14	1903
GrønV-matr-19b adresse: Slugten 8	19b	3	1916
GrønV-matr-20a-strand adresse: Lyby Strandvej	20a	3	1920
GrønV-matr-21a-vej adresse: ukendt	21a	8 (*)	1923
GrønV-matr-22a-byen	22	16	1931

adresse: hj.Aakjær-Grøn-vej

fil:Grøn-indledn-organisering-af-materialet

side 9 af 10

Ringbind 4

filnavn / adresse	matr. nr.	sideantal	PDF side nr.
GrønV-matr-22b-brugs adresse: Aakjærvej 31-33	22b	3	1947
GrønV-matr-22f-Stine adresse: Grønningvej	22f	5	1950
GrønV-matr. 23a adresse: Dalgårdsvej	23a-23h	21	1955
GrønV-24-strand adresse: Lyby Strand	24	1	1976

- o - o - o - o - o - o - o - o -

Afsnit VI Specielt Afsnit om Grønning

Nedlagte / omlagte gårde og huse

vi har ej adresser

Ringbind 4

filnavn / adresse	matr. nr.	sideantal	PDF side nr.
Grøn-nedlagte-gårde-alm	fil	7	1979
Vester Grønning			
GrønV nedl-gd-1688-1	fil	1	1988
GrønV-nedl-gd-1688-2	fil	7	1989
GrønV-nedl-gd-1688-5	fil	4	1996
GrønV-nedl-gd-1688-8-10	fil	7	2000
GrønV-nedl-gd-1688-13	fil	1	2007
Øster Grønning			
Grøn-nedl-gd-1688-2-15	fil	8	2008
Grøn-nedl-gd-1688-3-18	fil	6	2048
Grøn-nedl-gd-1688-4	fil	4	2016
Grøn-nedl-gd-1688-5-6	fil	9	2020
Grøn-nedl-gd-1688-10	fil	10	2029

Nedlagte / omlagte gårde og huse
 forsat
 Ringbind 4

filnavn / adresse	matr. nr.	sideantal	PDF side nr.
Grøn-nedl-gd-1688-14	fil	2	2039
Grøn-nedl-gd-1688-16	fil	1	2042
Grøn-nedl-gd-1688-17	fil	5	2043

- o - o - o - o - o - o - o - o -

Afsnit VII Specielt Afsnit om Grønning
Appendix
 Ringbind 4

Emner	Filnavn	antal sider	PDF side nr.
Folketælling	Grøn-Folket.-1901-A	ca. 6	2058
Fiskeri	Grøn-Fiskeri-A	13	2071
Grøndalsbækken	Grøndalbækken-A	4	2077
Bilstrup-familie	Ny-Grønning-Bilstrup-A	9	2081

Afslutning

Vedr. sidenumre i indholdsfortegnelser

Vi har bemærket, at sidenumre under "stofbehandling"
 Kan "forskubbe" sig - Hav det i erindring

NB

Det skal bemærkes, at på enkelte filer kan der - udenfor det optrykte til afhandlingen - være nogle trykte "hjælpeoplysninger" - altså skjult på filen.

Grønning Sogn – Folketællinger**20 sider****bilag nr. 1****Indledning**

Dette notat indeholder udskrift af folketællingerne 1787, 1801, 1834 og 1845 (benævnt *FT-1787 etc.) for de 2 ejerlav i Grønning sogn. Folketælling 1845 er den første, som er behandlet statistisk af Centraladministrationen. Et uddrag heraf er medtaget som sidste afsnit.

Nuværende matrikelnumre (f.eks. **ØG.6**) er tilføjet i venstre kolonne.

***FT-1787 Øster Grønning By**

*FT-1787 (1. Juli) Grinderslev-Grønning S, Nørre H, Viborg A – Øster Grønning:

Aol-side Ejendom fam.No. matr.nr.	navn	fam. status	Alder	gift?	Stilling	født ca.
15-190 Grønriis Gård 1, ØG.6	Niels Pedersen Inger EskildsD Else NielsD	Hosbonde Madmoder deres Datter	60 52 12) begge i) 1° ægt.	Bonde og Gårdbeboer + 3 Tjenestefolk.	1727 1735 1775
15-190 Ustrupgård 1 ØG.13	Niels Christensen(!) ¹ Anna LauritsD Christen Jensen Dorthe ChristensD Mads Pedersen Hans Christensen	Hosbonde Madmoder (n.a.)	36 60 18 20 10 8	gift 1° gift 2° ugift	Bonde og Gårdbeboer	1751 1727 1769 1767 1777 1779
16-191 Lýby Mølle 1 VG 16	Jens Larsen Anna JacobsD Niels Laursen Christen Laursen Else JensD	Hosbonde Madmoder) Børn af 1° ægt.) af 2° ægt.	38 50 17 14 11	gibt 1° gibt 2° ugift	Møller og Gårdbeboer + 3 Tjenestefolk (heraf 1 geworben Soldat).	1749 1737 1770 1773 1776
16-191 Thorddal Gård 1 ØG.5.4	Jens Andersen Inger JensD Johanne JensD Mariane JensD Maren JensD	Hosbonde) hans Børn)] den sidstes Børn]	65 22 24 4 2	Emd. e. 1° ægt. ugift Enke e. 1° ægt.	Bonde og Husmand samt Fisker.	1722 1765 1763 1783 1785
16-191 samme 2 ØG.5.2	Jens Larsen Elisabeth JensD Maren BoyesD	Hosbonde Madmoder hendes Broders? Datter- Datter	50 69 8	gift 1° gift 2°	Ligeså + 1 Tjenestepige	1737 1776 1837
16-191 samme 3, VG.5.1	Christen Sørensen Maren ChristensD Anna LauritsD	Hosbonde Madmoder hendes Søsters Datter.	54 48 13) begge i) 1° ægt.	Ligeså	1733 1718
16-191 samme 4, ØG.5.3	Anders Pedersen Maren ChristensD	Hosbonde Madmoder	62 60) begge i) 1° ægt.	Ligeså	1725 1727
Øster Grønning Bye						
16-191 1 ØG.8	Willats Andersen Else JepsD	Hosbonde Madmoder	59 42) begge i) 1° ægt.	Bonde og Gårdbeboer + 2 Tjenestefolk.	1728 1745
16-191 2 ØG.4	Christen Povelsen Povel Christensen	Hosbonde hans Søn	62 26	Emd. e. 1° ægt. ugift	Bonde og Gårdbeboer + 2 Tjenestefolk.	1725 1761
16-191 3 ØG.15	Mehle Nielsen Ellen JensD Anna MaltesD Kirsten MehlsD Jens Mehlsen Just Mehlsen	Hosbonde Madmoder)) deres Børn))	40 29 7 5 3 1) begge i) 1° ægt.	Bonde og Gårdbeboer + 2 Tjenestefolk.	1747 1758 1780 1782 1784 1786

Aol-side Ejendom fam.No. matr.nr.	navn	fam. status	Alder	gift?	Stilling	født ca.
	¹ Navnefejl! – han hed formentlig Niels Clemensen – se fil: Ø. Grønning nr.13.					
	Grøn.b-1 Folketællinger				side 2 af 20	
FT-1787	Øster Grønning (fortsat):					
17-192 4 ØG.12	Christen Pedersen Kirsten JensD (PedersD?) Kirsten ChristensD Peder Christensen Johanne ChristensD Jens Christensen	Hosbonde Madmoder)) deres Børn))	55 43 10 6 4 2) begge i) 1 ^o ægt.	Bonde og Gårdbeboer + 1 Tjenestekarl.	1732 1744 1777 1781 1783 1785
17-192 5 ØG 20 (*Riis)	Niels Pedersen (Pors) Anna WillatsD Maren NielsD Kirsten NielsD Dorthe NielsD	Hosbonde Madmoder)) deres Børn)	54 57 19 15 13) begge i) 1 ^o ægt.	Bonde og Gårdbeboer(!) ² + 2 Tjenestefolk.	1733 1730 1768 1772 1774
17-192 6 ØG.9	Christen Laustsen Anna PedersD Anna Cathrine JensD	Hosbonde Madmoder hds Søskende-Barns Datter.	48 60 13) begge i) 1 ^o ægt.	Bonde og Gårdbeboer + 2 Tjenestefolk.	1739 1727
17-192 7 ØG.10	Jens Pedersen (Aasted) Bodild JensD Christen Jensen Maren JensD Else JensD	Hosbonde Madmoder)) deres Børn)	55 48 10 6 3) begge i) 1 ^o ægt.	Bonde og Gårdbeboer + 2 Tjenestefolk, Heraf 1 National Soldat.	1732 1739 1777 1781 1784
17-192 8 ØG.7	Christen Jensen Kirsten PedersD Dorthe ChristensD Jens Christensen Dorthe ChristensD	Hosbonde Madmoder) deres Børn) Hosbondens Moder.	38 33 5 2 69) begge i) 1 ^o ægt. Enke e. 1 ^o ægt.	Bonde og Gårdbeboer + 2 Tjenestefolk, Heraf 1 National Soldat.	1749 1754 1782 1785 1718
17-192 9 ØG.3	Niels Madsen Dorthe Cathrine JørgensD Maren NielsD Christen Nielsen Karen NielsD Niels Nielsen Johanne NielsD	Hosbonde Madmoder))) deres Børn))	80 69 37 33 26 29 27) begge i) 1 ^o ægt. ugift	Bonde og Gårdbeboer Væver. + 1 Tjenestedreng. Smed, National Soldat.	1707 1718 1750 1754 1761 1758 1760
18-193 10 ØG.11.ny	Jens Christensen Dorthe Kirstine JensD Anna JensD Christen Jensen Birthe JensD Maren JensD	Hosbonde Madmoder)) deres Børn))	52 59 20 17 15 10) begge i) 1 ^o ægt. ugift	Bonde og Gårdbeboer	1735 1728 1767 1770 1772 1777
18-193 11 ØG ...	Jens Madsen Anna ChristensD Christen Jensen	Mand hans Kone deres Søn	26 26 2) begge i) 1 ^o ægt.	National Soldat og Husmand.	1761 1761 1785
18-193 12 ØG.17	Søren Christensen Mette AndersD Anders Sørensen	Mand Madmoder Barn af 2 ^o ægt.	59 40 5	gift 3 ^o gift 1 ^o	Bonde og Husmand	1728 1747 1782
18-193 13 ...	Margrethe NielsD Anna JensD	Kone hendes Datter	51 6	gift 1 ^o	Daglejer	1736 1781
18-193 14 ØG ...	Niels Nielsen Maren UlriksD? Niels Nielsen Maren NielsD Kirsten NielsD	Mand hans Kone)) deres Børn Mandens Søster	53 50 9 4 43) begge i) 1 ^o ægt. ugift	Bonde og Husmand, Krøbling og Betler. lever af Betleri.	1734 1737 1778 1783 1744
18-193 15, ØG ...	Claus Christensen Maren ChristensD	Mand hans Kone	55 55) begge i) 1 ^o ægt.	Bonde og Husmand	1732 1732

Aol-side Ejendom fam.No. matr.nr.	navn	fam. status	Alder	gift?	Stilling	født ca.
18-193 16 ØG ...	Christen Nielsen Else HansD Niels Christensen	Mand hans Kone deres Søn	42 45 6) begge i) 1° ægt.	Broelægger og Husmand	1745 1742 1781
18-193 17, ØG ...	Ane JensD Karen JensD	Kone hendes uægte Datter	56 22	ugift ugift	Huskone og Betler	1731 1765
18-193, 18, ...	Anna JensD	Kone	60	Enke e. 1° ægt.	Ligeså	1727
18-193, 19, ...	Anna AndersD	Kone	60	Enke e. 1° ægt.	Ligeså	1727
	Grøn.b-1-folketællinger side 3 af 20					
	Ø. Grønning					
	² Fejl! – Niels Pedersen (Pors) var formentlig allerede degraderet til husmand og erstattet med Jens Pedersen (Aasted) – – se fil: Ø. Grønning nr.10.					
18-193 20, ØG ...	Peder Sørense Cathrine NielsD Søren Redersen Anders Redersen Christen Redersen Johanne NielsD	Mand hans Kone)) deres Børn) Konens Søster	42 32 6 3 1 30) begge i) 1° ægt. ugift	Bonde og Husmand tåbelig og Betler	1745

***FT-1787 Vester Grønning By**

*FT-1787 (1. Juli) Grinderslev-Grønning S, Nørre H, Viborg A – Vester Grønning:

Aol-side fam.No. Ejd. matr.nr.	navn	fam. status	alder	gift?	Stilling	født ca.
18-193 1 G. VG.9	Anders Nielsen Kirsten AndersD Peder Andersen Else AndersD Willatz Andersen Peder Andersen Ane AndersD Jacob Andersen	Hosbonde Madmoder)) Børn af 1° ægt.))) Børn af 2° ægt.)	44 40 22 18 12 6 4 1	gift 2° gift 1° ugift	Bonde og Gårdbeboer + 1 Tjenestepige.	1743 1747 1765 1769 1775 1781 1783 1786
19-194 2 G. VG.15	Willats Pedersen Karen PedersD Sophie WillatzD Kirsten WillatzD Anna WillatzD Maren WillatzD Niels Pedersen	Hosbonde Madmoder)) deres Børn)) Hosbondens Broder	45 36 9 5 4 1 25) begge i) 1° ægt. Ugift	Bonde og Gårdbeboer + 1 Tjenestepige. National Soldat	1742 1751 1778 1782 1783 1786 1762
19-194 3 G. VG.5	Peder Christensen Karen NielsD Anna PedersD Maren PedersD Mads Pedersen Kirstine PedersD	Hosbonde Madmoder)) deres Børn))	70 58 21 18 11 8) begge i) 1° ægt. ugift	Bonde og Gårdbeboer	1717 1729 1766 1769 1776 1779
19-194 4 G. VG.7	Niels Pedersen Anna Dorthea JensD Jens Nielsen Christen Pedersen	Hosbonde Madmoder deres Søn Hosbondens Broder	39 29 2 34) begge i) 1° ægt. Ugift	Bonde og Gårdbeboer + 1 Tjenestepige. National Soldat	1748 1758 1785 1753
19-194 5 G. VG.6	Lars Larsen Hans Andersen Maren JensD Kirsten LarsD	Hosbonde hans Stedfader Hosbondens Moder Hosbondens Søster	27 70 66 28	ugift gift 1° gift 2° ugift	Bonde og Gårdbeboer	1760 1717 1721 1759

<i>Aol-side fam.No. Ejd. matr.nr.</i>	<i>navn</i>	<i>fam. status</i>	<i>alder</i>	<i>gift?</i>	<i>Stilling</i>	<i>født ca.</i>
19-194 6 G. VG.8	Anders Iversen Kirsten PedersD Iver Andersen Johanne IversD (<i>AndersD!</i>) Inger IversD (<i>AndersD!</i>)	Hosbonde Madmoder)) deres Børn)	44 43 16 10 5) begge i) 1° ægt.	Bonde og Gårdbeboer	1743 1744 1771 1777 1782
19-194 7 G. VG.3	Niels Jacobsen Kirsten AndersD Johanne NielsD Anders Nielsen Kirsten JacobsD	Hosbonde Madmoder) deres Børn) Hosbondens Søster	56 50 18 15 62) begge i) 1° ægt. ugift Enke e. 1° ægt.	Bonde og Gårdbeboer	1731 1737 1769 1772 1725
19-194 8 G. VG.10	Anders Pedersen Maren PedersD Anders Madsen Laurits Madsen Maren MadsD	Hosbonde Madmoder) Madmoderens) Børn af 1° ægt.)	36 53 18 14 10	gift 1° gift 2° ugift	Bonde og Gårdbeboer	1751 1734 1769 1773 1777
	Grøn.b-1- folketællinger				side 4 af 20	
FT-1787	Vester Grønning (fortsat):					
20-195 9 G. VG.4	Jens Nielsen Ellen ChristensD Niels Jensen Anna JensD Søren Jensen Inger JensD Jens Jensen	Hosbonde Madmoder))) deres Børn))	60 56 32 25 14 12 8) begge i) 1° ægt. ugift	Bonde og Gårdbeboer	1727 1731 1755 1762 1773 1775 1779
20-195 10 G. VG.1	Anders Pedersen Kirsten MadsD Peder Andersen Karen Andersen Anna Andersen Ellen PedersD	Hosbonde Madmoder)) deres Børn) Hosbondens Søster	34 43 6 5 2 24) begge i) 1° ægt. Ugift	Bonde og Gårdbeboer + 3 Tjenestefolk.	1753 1744 1781 1782 1785 1763
20-195 11 H. VG.13 (*Riis)	Peder Andersen Else MadsD Laurits Pedersen Karen PedersD Anders Pedersen Niels Pedersen	Mand hans Kone)) deres Børn))	46 41 6 4 2 1) begge i) 1° ægt.	Smed og Husmand	1741 1746 1781 1783 1785 1786
20-195 12 H. VG.12 (*Riis)	Christen Pedersen Maren NielsD Niels Christensen	Mand hans Kone deres Søn	28 29 2) begge i) 1° ægt.	Muurmester og Husmand + 1 Tjenestepige.	1759 1758 1785
20-195 13 H.	Søren Madsen Maren PedersD	Mand hans Kone	44 50) begge i) 2° ægt.	Bonde og Husmand	1743 1737
20-195 14 H.	Mats Willatsen Birthe PedersD	Mand hans Kone	66 73) begge i) 1° ægt.	Skrædder og Husmand	1721 1714
20-195 15 H.	Mette JensD	Kone	42	ugift	Daglejer	1745
20-195 16 H.	Mads Povelsen Maren MadsD Karen OlesD	Mand hans Datter hendes uægte Barn	78 34 6	Emd. e. 1° ægt. Enke e. 1° ægt.	Husmand, Landsoldat, Betler.	1709 1753 1781
20-195 17 H. VG.21 (*Riis)	Ole Jørgensen Maren PedersD Else Cathrine OlesD Anders Christian Olesen Else OlesD	Mand hans Kone)) deres Børn Mandens Moder	42 48 5 2 74) begge i) 1° ægt. Enke e. 2° ægt.	Bonde og Husmand	1745 1739 1782 1785 1713
21-196 18 H. VG.1₁₆₈₈	Iver Friis Anna IversD	Mand hans Datter	76 34	Emd. e. 1° ægt. Ugift	Bonde og Husmand	1711 1753

<i>Aol-side fam.No. Ejd. matr.nr.</i>	<i>navn</i>	<i>fam. status</i>	<i>alder</i>	<i>gift?</i>	<i>Stilling</i>	<i>født ca.</i>
21-196 19 H. VG.18 (*Riis)	Berendt Jepsen Inger ChristensD Christen Berendtsen	Mand hans Kone deres Søn	34 36 4) begge i) 1° ægt.	Geworben Soldat og Husmand	1753 1751 1783
21-196 20 H.	Christen Christensen Ingeborg JacobsD Christen Christensen	Mand hans Kone deres Søn	60 54 7) begge i) 1° ægt.	Bonde og Husmand	1727 1733 1780

Tilsammen i Grønning Sogn	217 Personer
Dertil lagt af Grinderslev-Closter Sogn	509 Personer
Bliver så i begge disse Sogne udi alt	726 Personer

---0---

***FT-1801 Øster Grønning By**

*FT-1801 (1. Feb.) Grønning S, Nørre H, Viborg A – Øster Grønning:

Aol-side fam.No., Ejd. matr.nr.	navn	fam. status	Alder	gift?	Stilling	født ca.
2-119 1, H ØG.1	Peder Andersen Karen PedersD Hans Pedersen Anders Pedersen	Mand hans Kone) deres Børn)	46 37 7 3	gibt 1° gibt 2°	Husmand med Jord.	1755 1764 1794 1798
2-119 2, G ØG.5.4	Niels Jensen Inger JensD Jens Nielsen Karen NielsD Anders Nielsen	Hosbonde hans Kone)) deres Børn)	36 35 10 7 4) begge i) 1° ægt.	Bonde og Gårdbeboer +1 Tjenestekarl, + Indsiederfamilie.	1765 1766 1791 1794 1797
2-119 3, H ØG ...	Jens Mouritsen (N. Jensen, ØG.5.4, hans stedfar). Ane AndersD	Mand hans Kone	57 36	gibt 2° gibt 1°	Husmand med Jord.	1744 1765
2-119 4, H ØG.15	Mehlen Nielsen Ellen JensD Jens Mehlsen Christen Madsen	Mand hans Kone) deres Børn)	50 44 19 9) begge i) 1° ægt. Ugift	Husmand med Jord.	1751 1757 1762 1792
2-119 5, G ØG.3	Christen Nielsen Else Marie JensD Dorte ChristensD Karen ChristensD Mette ChristensD Niels Christensen	Hosbonde hans Kone)) deres Børn))	47 39 6 5 4 2) begge i) 1° ægt.	Bonde og Gårdbeboer +3 Tjenestefolk, + Indsieder (Væver), + Indsieder.	1754 1762 1795 1796 1797 1799
2-119 6, G ØG.11 ny	Christen Jensen Helvig LausD	Hosbonde hans Kone	33 25) begge i) 1° ægt.	Bonde og Gårdbeboer +4 Tjenestefolk.	1768 1776
3-120, 7, H ØG.18	Peder Sørensen (Thordal) Katrine NielsD Søren Pedersen Christen Pedersen	Mand hans Kone) deres Børn)	59 54 18 8) begge i) 1° ægt. Ugift	Husmand med Jord.	1742 1747 1783 1793
3-120, 8, H ØG.17	Søren Andersen (Kusk) Mette AndersD Anders Sørensen	Mand hans Kone deres Søn	40 53 12	gibt 1° gibt 2°	Husmand med Jord.	1761 1748 1789
3-120, 9, G ØG.10	Jens Pedersen (Aasted) Bodil JensD Christen Jensen Maren JensD Else JensD	Hosbonde hans Kone)) deres Børn)	72 54(!) 25 19 15) begge i) 1° ægt. ugift -	Bonde og Gårdbeboer	1729 1747(!) 1776 1782 1786
3-120, 10, H ...	Claus Christensen	Mand	72	Emd. e. 1° ægt.	Husmand med Jord.	1729
3-120, 11, G ØG.7	Christen Jensen (Bilstrup) Kirsten PedersD Dorte ChristensD Peder Christensen Ane ChristensD Niels Christensen Ane Dorte ChristensD Hans Christensen	Hosbonde hans Kone))) deres Børn))))	50 46 18 13 9 8 6 3) begge i) 1° ægt. Ugift	Bonde og Gårdbeboer	1751 1755 1783 1788 1792 1793 1795 1798

<i>Aol-side fam.No., Ejd. matr.nr.</i>	<i>navn</i>	<i>fam. status</i>	<i>Alder</i>	<i>gift?</i>	<i>Stilling</i>	<i>født ca.</i>
3-120, 12, G ØG.9	Jens Jensen (<i>Bilstrup</i>) Maren AndersD Jens Jensen	Hosbonde hans Kone deres Søn	50 45 4) begge i) 1° ægt.	Bonde og Gårdbeboer +2 Tjenestefolk, +2 Indsiddersfamilier.	1751 1756 1797
	Grøn.b-1-folketællinger				side 6 af 20	
3-120, 13, G ØG.12	Christen Pedersen (<i>Korsgård</i>) Kirsten PedersD Kirsten ChristensD Peder Christensen Johanne ChristensD Jens(?) Christensen Christen Christensen	Hosbonde hans Kone))) deres Børn))	70 56 24 20 18 15 11) begge i) 1° ægt. ugift - -	(Bonde og Gårdbeboer)	1731 1745 1777 1781 1783 1786 1790
FT-1801	Øster Grønning (<i>fortsat</i>):					
4-121, 14, H ØG ...	Søren Madsen Maren PedersD	Mand hans Kone	59 63) begge i) 1° ægt.	Husmand med Jord.	1742 1738
4-121, 15, H ØG.1.H	Anders Nielsen Johanne NielsD(?)	Hosbonde(!) hans Kone	60 43) begge i) 1° ægt.	Husmand med Jord. + Indsieder.	1741 1758
4-121, 16, H ØG ...	Christen Clausen Else JensD Hans Christensen Mette Marie ChristensD	Mand hans Kone) deres Børn)	53 54 24 12) begge i) 1° ægt. Ugigt	Husmand med Jord.	1748 1747 1777 1789
4-121, 17, G ØG.4	Poul Christensen Johanne JensD Maren JensD Christen Poulsen Jens Poulsen Anders Poulsen Jens Poulsen Peder Poulsen	Hosbonde hans Kone))) deres Børn))))	38 38 17 11 8 5 3 1	gigt 1° gigt 2° ugigt	Bonde og Gårdbeboer	1763 1763 1784 1790 1793 1796 1798 1800
4-121, 18, G ØG.8	Christen Christensen (<i>Moesg.</i>) Else AndersD Anders Christensen Jacob Christensen Erich Christensen Maren ChristensD	Hosbonde hans Kone))) deres Børn)	46 36 10 7 5 3) begge i) 1° ægt.	Bonde og Gårdbeboer	1755 1765 1791 1794 1796 1798
4-121, 19, H ØG ...	Villads Andersen Else JepsD	Mand hans Kone	70 58) begge i) 1° ægt.	Husmand med Jord.	1731 1743
4-121, 20, G ØG.13	Niels Clemmensen Ane LauridsD	Hosbonde hans Kone	48 73	gigt 1° gigt 2°	Bonde og Gårdbeboer +2 Tjenestefolk.	1753 1728
4-121, 21, G ØG.6	Anders Jensen (<i>Riis</i>) Else NielsD Niels Andersen	Hosbonde hans Kone deres Søn	33 27 1) begge i) 1° ægt.	Bonde og Gårdbeboer	1768 1774 1800
5-122, 22, M VG.16	Jens Larsen Ane JacobsD Christen Jensen Else JensD Niels Nielsen	Hosbonde hans Kone) deres Børn) Sønnesøn	54 66 28 26 11	gigt 1° gigt 2° ugigt -	Møller +1 Tjenestedreng.	1747 1735 1773 1775 1790
5-122, 23, H ØG ...	Jens Thorsen Ane PedersD	Mand hans Kone	61 48	gigt 2° gigt 1°	Husmand med Jord.	1740 1753
5-122, 24 ØG ...	Ane MogensD Peder Madsen Helle MadsD	Kone) hendes Børn)	77 30 32	Enke e. 1° ægt. gigt ugigt	nyder Aftægt	1724 1771 1769

<i>Aol-side fam.No., Ejd. matr.nr.</i>	<i>navn</i>	<i>fam. status</i>	<i>Alder</i>	<i>gift?</i>	<i>Stilling</i>	<i>født ca.</i>
5-122, 25, H uid.H	Anders Madsen Kirstine AndersD Ane AndersD Jacob Andersen	Mand hans Kone) deres Børn)	59 56 17 14	gift 2° gift 1° ugift	Husmand med Jord.	1742 1745 1784 1777

***FT-1801 Vester Grønning By**

19 familier – 7 gårde, 3 huse med jord, 2 uden jord samt smed, murmester, vævepiger.

*FT-1801 (1. Feb.) Grønning S, Nørre H, Viborg A – Wester Grønning, No. ..., Gård.

Aol-... (s. ...):

Aol-side fam.No. matr.nr.	navn	fam. status	alder	gift?	Stilling	født ca.
5-122 1, VG ...	Anders Sørensen	Hosbond	32	Ugift	Tømmerkarl.	1769
5-122 2, G VG.3	Niels Jacobsen Kirsten AndersD Anders Nielsen	Hosbond hans Kone deres Søn	69 64 31) begge i) 1° ægt. Ugift	Bonde og Gårdbeboer +3 Tjenestefolk.	1732 1737 1770
FT-1801	Vester Grønning (fortsat):					
5-122 3, G VG.9	Peder Andersen (Riis) Birthe JensD Ane Kirstine PedersD Jens Pedersen Else AndersD	Hosbond hans Kone) deres Børn) Mandens Syster	35 30 4 2 31) begge i) 1° ægt. Ugift	Bonde og Gårdbeboer +1 Tjenestedreng. Vævepige	1766 1761 1797 1799 1770
5-122 4, G VG.4	Jens Nielsen Ellen ChristensD Inger JensD Jens Jensen Ellen NielsD	Hosbond hans Kone) deres Børn) Datterdatter	77 70 26 24 8) begge i) 1° ægt. ugift - -	Bonde og Gårdbeboer	1724 1731 1775 1777 1793
6-123 5, H ØG.18	Inger ChristensD	Kone	50	Manden rømt	Hus med Jord	1751
6-123 6, G VG.8	Anders Iversen Kirsten PedersD(!) ³ Iver Andersen Inger AndersD Johannes Andersen	Hosbond hans Kone (2° hustru))) deres Børn)	60 46 30 19 11	gibt 2° gibt 1° ugibt - -	Bonde og Gårdbeboer	1741 1755 1771 1782 1790
6-123 7, VG.6	Lars Larsen Ellen PedersD	Hosbond hans Kone	41 39) begge i) 1° ægt.	(n.a.) +2 Tjenestefolk.	1760 1762
5-122 8, G VG.7	Peder Pedersen Ane Dorte JensD Mette NielsD Dorte NielsD Maren NielsD Ane PedersD Maren Mads Karen OlesD	Hosbond hans Kone)) deres Børn) Indsidder ligeså hendes Datter	34 44 10 8 7 34 50 20	gibt 1° gibt 2° ugibt - -	Bonde og Gårdbeboer +1 Tjenestedreng.	1767 1757 1791 1793 1794 1767 1751 1781
6-123 9, H VG.14	Niels Nielsen Ane JensD Dorte Catrine NielsD Ellen NielsD Niels Nielsen	Mand hans Kone)) deres Børn)	44 39 12 5 3) begge i) 1° ægt.	Smed	1757 1762 1789 1796 1798
6-123 10 VG.13	Peder Madsen Else MadsD Mads Pedersen Ane PedersD	Mand hans Kone)) deres Børn	59 55 26 12) begge i) 1° ægt. Ugift	Smed Soldat	1742 1746 1775 1789

<i>Aol-side fam.No. matr.nr.</i>	<i>navn</i>	<i>fam. status</i>	<i>alder</i>	<i>gift?</i>	<i>Stilling</i>	<i>født ca.</i>
	Grøn.b-1-folketællinger				side 8 af 20	
7-124 11 VG.12	Christen Pedersen Maren NielsD Hans Christensen Niels Peder Christensen Ane Elsebet Christensen	Mand hans Kone)) deres Børn)	42 43 7 4 2) begge i) 1° ægt.	Muurmester	1759 1758 1794 1797 1799
7-124 12, G VG.1	Anders Pedersen Kirsten MadsD Peder Andersen Karen AndersD Ane AndersD Mads Andersen Karen MadsD Maren MadsD	Hosbond Kone)) deres Børn))) Indsider -	48 56 16 15 12 10 30 25) begge i) 1° ægt. ugift ugift -	Bonde og Gårdbeboer	1753 1745 1785 1786 1789 1791 1771 1776
	³ Hun hed formentlig Kirsten ChristensD.					
FT-1801	Vester Grønning (fortsat):					
7-124 13, H VG.17 ? ...	Peder Christensen Lisbeth ChristensD Ane JensD	Mand hans Kone Konens Moder	75 46 77	gibt 2° gibt 1° Enke e. 1° ægt.	Husmand med Jord nyder Almisse	1726 1755 1724
7-124 14, H VG.21	Ole Jørgensen Maren PedersD Ane JensD	Mand hans Kone Indsider	55 61 48) begge i) 1° ægt. Ugift	Jordløs Husmand lever af Håndarbejde	1746 1740 1790
7-124 15, H VG.15	Christen Jensen Karen PedersD Willads Christensen	Mand hans Kone deres Søn	55 49 11	gibt 1° gibt 2°	Husmand med Jord <i>Nok senere gmd. i VG.3!.</i>	1746 1752 1790
7-124 16, G VG.10 ny	Peder Christensen Kirsten PedersD Birte Kirstine PedersD Christen Pedersen Maren ChristensD	Hosbond hans Kone)) deres Børn)	43 33 4 3 1) begge i) 1° ægt.	Bonde og Gårdbeboer	1758 1768 1797 1798 1800
7-124 17, H VG.11	Niels Henriksen Johanne JensD	Mand hans Kone	44 30) begge i) 1° ægt.	Husmand med Jord	1757 1771
7-124 18, H ...	Hans Pedersen Inger JacobsD	Mand hans Kone	66 36	gibt 2° gibt 1°	Jordløs Husmand	1735 1765
7-124 19 ...	Mads Willadsen Birte PedersD	Mand hans Kone	77 80) begge i) 1° ægt.) nyder Almisse.)	1724 1721

Breum Præstegård: 21. Marti 1801 – Summa Grønning Sogn: 203 Personer.

--- 0 ---

Grønning Sogn – Folketællinger

bilag nr. 1

*FT-1834 Øster Grønning

*FT-1834 (18. Feb.) Grønning S, Nørre H, Viborg A – Øster Grønning:

Aol-Side fam.No., Ejd. matr.nr.	Navn	alder	gift?	Stilling	født ca.
	Grønriis:				
2-159	Niels Andersen	34	ugift	Gårdmand	1800
1, G	Anders Jensen	65	gift	Aftægtsmand	1769
ØG.6	Else NielsD	61	-	hans Kone	1773
	Else Marie AndersD	26	ugift)	1808
	Ane Kirstine AndersD	24	-) deres Børn	1810
	Maren AndersD	21	-)	1813
	Inger AndersD	19	-) + 4 Tjenestefolk.	1815
	Maren Sørensd	85	Enke	Almisselem	1749
2-159	Jens Pedersen	35	gift	Inderste og Tjenestekarl	1799
2, H, ...	Else PedersD	48			1786
	Peder Jensen	13			1821
2-159	Kirstine PedersD	68	Enke	Inderste og Almisselem	1766
3, H, ...	Villads Christian Lauritzen	5		Plejebarn	1829
	Mette Marie JensD	24	ugift	Inderste	1810
	Ane Kirstine SimonsD	2		hendes Barn	1832
	Øster Grønning By:				
2-159	Poul Christensen	74	gift	Gårdmand	1760
4, G	Johanne JensD	71	-	hans Kone	1763
<i>fhv.gmd. i</i>	Niels Poulsen	31	ugift)	1803
ØG.4	Karen PoulsD	28	-) deres Børn	1806
	Ane PedersD	61	Enke	Inderste og Almisselem	1773
2-159	Christen Christensen	79	gift	Gårdmand	1755
5, G	Else AndersD	69	-	hans Kone	1765
ØG.8	Jacob Christensen	40	ugift)	1794
	Maren ChristensD	29	-) deres Børn	1805
	Christoffer Andersen	5		hendes Barn	1829
	Christen Nielsen	80	ugift	Almisselem + 1 Tjenestekarl.	1754
3-160	Christen Poulsen	44	gift	Gårdmand	1790
6, G	Dorthea Katrine ChristensD	39	-	hans Kone	1795
ØG.4	Ane ChristensD	13)	1821
	Christen Christensen	12)	1822
	Else Marie ChristensD	10) deres Børn	1824
	Poul Christensen	6)	1828
	Niels Christensen	4)	1830
	Karen ChristensD	1) + 1 Tjenestekarl.	1833
3-160	Peder Christensen	50	gift	Gårdmand	1784
7, G	Mariane JensD	51	-	hans Kone	1783
ØG.12	Christen Pedersen	18	ugift)	1816
	Bodil PedersD	20	-)	1814
	Mette Kirstine	14	-) deres Børn	1820
	Jens Pedersen	12	-)	1822
	Peder Pedersen	8	-)	1826
	Ane PedersD	69	Enke	Inderste og forsørges af Husfaderen.	1765

<i>Aol-Side fam.No., Ejd. matr.nr.</i>	<i>Navn</i>	<i>alder</i>	<i>gift?</i>	<i>Stilling</i>	<i>født ca.</i>
3-160 8, G ØG.9	Jens Jensen	37	gift	Gårdmand	1797
	Johanne JeppesD	44	-	hans Kone	1790
	Jeppe Jensen	15))	1819
	Jens Jensen	13))	1821
	Maren JensD	10)) deres Børn	1824
	Niels Jensen	8))	1826
	Mikkel Jensen	3))	1831
Ane JensD	5)) + 1 Tjenestekarl.	1829	
3-160 9, H, ...	Johanne UldriksD	75	Enke	Inderste og Almissem.	1759
	Kirstine AndersD	62	ugift	Inderste og lever af at spinde.	1772
	Grøn.b-1-folketællinger			side 10 af 20	
3-160 10, H, ...	Maren JensD	50	gift	Inderste og Væverske.	1784
	Johanne JensD	15	ugift)	1819
	Jens Jensen	11	-) hendes Børn	1823
	Povl Jensen	8	-)	1826
FT-1834	Øster Grønning (fortsat):				
3-160 11, H, ...	Hans Christensen	57	gift	Husmand og Skrædder.	1777
	Maren JensD	61	-	hans Kone	1773
	Ane HansD	20	ugift	deres Datter	1814
4-161 12, H, ...	Niels Andersen	35	gift	Husmand og lever af sin Jordlod.	1799
	Dorthe Kirstine ChristensD	33	-	hans Kone	1801
	Maren NielsD	10))	1824
	Ane Helvig NielsD	7)) deres Børn	1827
	Christiane NielsD	4))	1830
	Anders Christian Nielsen	2))	1832
4-161 13, G ØG.11 ny	Christen Jensen	66	gift	Gårdmand	1768
	Helvig LauritzD	58	-	hans Kone	1776
	Jens Christensen	30	ugift)	1804
	Else Marie ChristensD	26	-)	1808
	Bodil ChristensD	23	-) deres Børn	1811
	Kirsten ChristensD	17	-)	1817
	Dorthea Marie ChristensD	14	-) +1 Tjenestekarl.	1820
4-161 14, H, ØG ...	Niels Christensen	54	gift	Husmand og Snedker	1780
	Ane PedersD	44	-	hans Kone	1790
	Else NielsD	15	ugift)	1819
	Christian Nielsen	14	-)	1820
	Peder Nielsen	12	-) deres Børn	1822
	Christen Nielsen	8	-)	1826
	Mads Nielsen	6	-)	1828
	Niels Christian Nielsen	2	-)	1832
4-161 15, H, ØG ...	Karen JensD	43	ugift	Inderste og Væverske	1791
	Else Kirstine EriksD	10	-	hendes Plejedatter	
	Kirstine JeppesD	38	-	Inderste, lever af at spinde	
4-161 16, H, ...	Inger NielsD	44	Enke	Husmandsenke og lever af sin Jordlod.	1790
	Mette AndersD	17	ugift) hendes Børn	1817
	Karen AndersD	2	-)	1832
	Søren Andersen	74	Emd.	Aftægtsmand	1760
5-162 17, G ØG.10	Christen Jensen	58	gift	Gårdmand	1776
	Ane AndersD	52	-	hans Kone	1782
	Niels Christensen	18	ugift)	1816
	Peder Christensen	16	-) deres Børn	1818
	Christen Christensen	9	-) +2 Tjenestefolk.	1825
5-162 18, G ØG.7	Peder Christensen	46	gift	Gårdmand	1788
	Ane NielsD	36	-	hans Kone	1798
	Christen Jensen	85	gift	Aftægtsmand	1749
	Kirstine PedersD	80	-	hans Kone +3 Tjenestefolk.	1754
5-162 19, G ØG.3	Jens Christensen	33	ugift	Gårdmand	1801
	Ane JensD	72	Enke	Husfaderens Stedmoder, der af ham forsørges.	1762
	Mette ChristensD	36	ugift	hendes Steddatter. +4 Tjenestefolk.	1798

<i>Aol-Side fam.No., Ejd. matr.nr.</i>	<i>Navn</i>	<i>alder</i>	<i>gift?</i>	<i>Stilling</i>	<i>født ca.</i>
	Tordahl:				
5-162 20, G ØG.5 ny	Niels Jensen Anders Nielsen Niels Nielsen Inger JensD	67 36 27 13	Emd. ugift - -	Gårdmand) hans Børn) Plejedatter +1 Tjenestepige.	1767 1798 1807 1821
	Voisbech:				
5-162 21, H ØG.1	Niels Pedersen Johanne PoulsD Mariane NielsD Maren NielsD Karen NielsD Poul Nielsen	67 52 20 18 13 11	gift - ugift - - -	Husmand og lever af sin Jordlod hans Kone)) deres Børn))	1767 1782 1814 1816 1821 1823

Grønning Sogn – Folketællinger

bilag nr. 1

FT-1834	Øster Grønning (fortsat):				
<i>Aol-Side fam.No., Ejd. matr.nr.</i>	<i>navn</i>	<i>alder</i>	<i>gift?</i>	<i>Stilling</i>	<i>født ca.</i>
9-166 45, G ØG.14	Søren Jensen Kirstine ChristensD Ellen Sørensd Kirsten JensD Esper Jensen	62 58 31 9 3	gift - ugift	Gårdmand hans Kone deres Datter) hendes Børn)	1772 1776 1803 1825 1831
9-166 46, H, ...	Peder Andersen Maren AndersD Christen Nielsen Bodilo Kirstine VilladsD	75 59 26 8	gift - ugift	Husmand, lever af sin Jordlod. hans Kone deres Søn Plejedatter	1759 1775 1808 1826
9-166 47, H, ...	Ane ChristensD Peder Christian Nielsen Ane NielsD Kirstine EspersD Esper Sørensen	33 10 2 61 25	gift Enke ugift	Inderste, lever af at sy og spinde.) hendes Børn) Inderste, Almissem hendes Søn	1801 1824 1832 1773 1809
9-166 48, H, ...	Johanne PedersD Helle Marie HendriksD Bertel Hendriksen Hendrik Hendriksen Maren MadsD Inger MadsD Madsine Petrine MadsD	45 19 15 9 7 7 2	gift ugift	nyder Almissem.))) hendes Børn))))	1789 1815 1819 1825 1817 1817 1832
9-166 49, H ...	Else JensD Iver Eriksen Johanne EriksD	47 13 3	gift	Inderste og Almissem.) hendes Børn)	1787 1821 1831
9-166 48, Skole ØG.2	Skolelæreren A. Hjarbech Gunnild Caroline JohnsD Inger Kirstine AndersD Ane AndersD Peter Andersen	51 49 20 13 9	gift - ugift	Skolelærer hans Kone)) deres Børn)	1783 1785 1814 1821 1825

***FT-1834 Vester Grønning**

*FT-1834 (18. Feb.) Grønning S, Nørre H, Viborg A – Vester Grønning:

<i>Aol-Side fam.No. matr.nr.</i>	<i>navn</i>	<i>alder</i>	<i>gift?</i>	<i>Stilling</i>	<i>født ca.</i>
5-162 22, H, ...	Anders Sørensen Maren JensD Anders Andersen	71 57 21	gift -	Husmand og Snedker	1773 1777 1813
6-163 23, G VG.3	Mikkel Nielsen Ane EspersD Niels Mikkelsen Else Kirstine MikkelsD Johanne MikkelsD	35 36 9 3 1	gift -	Gårdmand hans Kone)) deres Børn) +3 Tjenestefolk.	1799 1798 1825 1831 1833
6-163 24, G VG.9	Christen Jensen Ellen ChristensD Niels Pedersen	42 23 23	Emd. ugift -	Gårdmand hans Steddatter Tjenestekarl.	1792 1811 1811

<i>Aol-Side fam.No. matr.nr.</i>	<i>navn</i>	<i>alder</i>	<i>gift?</i>	<i>Stilling</i>	<i>født ca.</i>
6-163 25, G VG.4	Jens Jensen (<i>Halborg</i>)	56	gift	Gårdmand	1778
	Dorthea ChristensD	51	-	hans Kone	1783
	Jens Jensen	25	ugift)	1809
	Christen Jensen	21	-)	1813
	Dorthea Kirstine JensD	17	-)	1817
	Maren JensD	12	-) deres Børn	1822
	Ane JensD	10	-)	1824
Ellen JensD	23	ugift)	1811	
	Grøn.b-1-folketællinger			side 13 af 20	
6-163 26, H, VG.18, *Riis	Jacob Berntsen	48	gift	Husmand, lever af sin Jordlod	1786
	Maren OvesD	44	-	hans Kone	1790
	Niels Christian Jacobsen	12	-) deres Børn	1822
	Bernt Jacobsen	10	-)	1824
FT-1834	Vester Grønning (fortsat):				
6-163 27, H VG.14, *Riis	Niels Nielsen	36	gift	Husmand og Smed	1798
	Mette JustsesD	48	-	hans Kone	1786
	Niels Christian Nielsen	13	-	deres Søn	1821
6-163 28, G VG.8	Iver Andersen	62	gift	Gårdmand	1772
	Ane ChristensD	56	-	hans Kone	1778
	Kirsten IversD	24	ugift) deres Børn	1810
	Ane Kirstine IversD	21	-)	1813
6-163 29, G VG.6	Hans Nielsen	42	gift	Gårdmand	1792
	Sophie VilladsD	56	-	hans Kone	1778
	Gertrud SvenningsD	17	ugift	Plejedatter	1817
	Kirstine VilladsD	53	-	Almisselem	1781
	Peder Pedersen	22	-)	Tjenestefolk.
Bodil HendriksD	17	-)		
7-164 30, G VG.7	Christen Pedersen	43	gift	Gårdmand	1791
	Mette NielsD	43	-	hans Kone	1791
	Niels Nielsen	12	-)	1822
	Ane Katrine ChristensD	9	-)	1825
	Dorthea ChristensD	8	-) deres Børn	1826
	Peder Christensen	7	-)	1827
	Jens Peter Christensen	3	-)	1831
	Peder Pedersen	67	Emd.	Aftægtsmand	1767
7-164 31, H, ...	Dorthea NielsD	41	ugift	Inderste og Væverske	1798
7-164 32, H, ...	Marie JensD	53	gift	Inderste, lever af at spinde	1781
	Søren Christian Mortensen	11	-	hendes Søn	1823
7-164 33, H, ...	Christen Pedersen	63	gift	Husmand, lever af sin Jordlod.	1771
	Maren MadsD	60	-	hans Kone	1774
	Mads Madsen	24	-)	1810
	Karen MadsD	29	-) deres Børn	1805
	Ane Katrine MadsD	27	-)	1807
7-164 34, H. VG.13	Lars Pedersen	54	gift	Husmand og Smed	1780
	Ane PedersD	55	-	hans Kone	1779
	Peder Christian Larsen	16	-) deres Børn	1818
	Ane Dorthea LarsD	14	-)	1820
	Maren PovlsD	6	-	Plejedatter	1828
7-164 35, G VG.1	Peder Andersen	52	gift	Gårdmand	1782
	Elisabeth AndersD	56	-	hans Kone	1778
	Anders Pedersen	24	ugift) deres Børn	1810
	Mads Christian Pedersen	20	-)	1814

<i>Aol-Side fam.No. matr.nr.</i>	<i>navn</i>	<i>alder</i>	<i>gift?</i>	<i>Stilling</i>	<i>født ca.</i>
7-164 36, H, VG.12	Niels Christensen	49	Gift	Husmand og Muurmester	1785
	Else SørensD	36	-	hans Kone	1798
	Maren NielsD	9))	1825
	Ane NielsD	8))	1826
	Chresten Nielsen	7)) deres Børn	1827
	Ane Elisabeth NielsD	5))	1829
	Ellen Marie Cæcillia NielsD	3))	1831
7-164 37, H, ...	Morten Mehlsen Else HansD	30 26	gift -	Inderste og Tømmermand hans Kone	1804 1808
7-164 38, H, ...	Mariane JeppesD Jens Christian Jensen Maren AndersD	41 13 31	ugift ugift	Inderste, lever af at spinde. hendes Søn inderste, Væverske	1793 1821 1803
	Grøn.b-1-folketællinger			side 14 af 20	
8-165 39, H, ...	Kirstine JensD	67	Enke	Inderste, spinder.	1767
	Zidsel Marie MadsD	26	gift	Inderste, spinder og strikker.	1808
	Jens Christian Povlsen	1)) hendes Barn	1833
	Mette Marie MadsD	34	gift	Inderste, lever af at sy og spinde.	1800
	Madsine FrederiksD	6)) hendes Børn	1828
	Karen Marie FrederiksD	2))	1832
	Ane Marie MadsD	2)) hendes Plejebarn	1832
8-165 39, H, ...	Helle MadsD	61	ugift	Inderste og Almisselem	1773
FT-1834	Vester Grønning (fortsat):				
	Vestergrønninghede:				
8-165 41, G VG.10 nu	Christen Jacobsen	31	gift	Gårdmand	1803
	Johanne EspersD	32	-	hans Kone	1802
	Johanne NielsD	10)) deres Børn	1824
	Nielsine Ane Marie ChristensD	7))	1827
	Ane Dorthea NielsD	16	ugift	Tjenestepige.	1818
8-165 42, G VG.11	Peder Nielsen	62	gift	Gårdmand	1772
	Johanne JensD	63	-	hans Kone	1771
	Mariane PedersD	24	ugift)	1810
	Else Marie PedersD	22	-) deres Børn	1812
	Mette Kirstine PedersD	20	-)	1814
	Karen NielsD	88	Enke	Husfaderens Moder, der af ham forsørges.	1746
8-165 43, H, ...	Ane Dorthea JørgensD	60	gift	Huskone	1774
	Johanne MadsD	31	ugift) hendes Børn, Væversker	1803
	Maren MadsD	32	-)	1802
8-165 44, Mølle VG.16	Christen Lauritzen	62	gift	Gårdmand og Møller	1772
	Karen NielsD	42	-	hans Kone	1792
	Else ChristensD	13))	1821
	Ane ChristensD	12))	1822
	Niels Christensen	9)) deres Børn	1825
	Inger ChristensD	7))	1827
	Kirstine Marie ChristensD	4))	1830
	Laurina ChristensD	3))	1831
	Jens Christensen	20	ugift] Tjenestefolk	1814
	Ellen Margrethe Andersen	37	-]	1797
	Povl Petersen	25	-	Snedker	1809

Sogn ialt 266 Personer. (sign.) Grønning, 18-19. Feb. 1834 - A. Hjarbeck, Kirkesanger og Skolelærer.

---0---

Grønning Sogn – Folketællinger

bilag nr. 1

*FT-1845 Vester Grønning

(ukomplet version på *Arkivalieronline).

*FT-1845 (1. Feb.) Grønning S, Nørre H, Viborg A – Vester Grønning:

Aol-side fam.No., Ejd. matr.nr.	navn	alder	gift?	fødested	stilling	født ca.
	Vester Grønning By					
6-229 1, H VG.14, *Riis	Niels Nielsen Mette Marie JustesD Niels Christian Nielsen	47 59 23	gift - ugift	Her i Sognet Lyby S. Her i Sognet	Smed hans Kone deres Søn	1798 1786 1822
6-229 2, G VG.8	Stie Sørensen Ane Kirstine IversD Ane ChristensD Maren Stiesen	28 32 67 1	gift - Enke	Lyby S. Her i Sognet Hierk S. Her i Sognet	Gårdmand hans Kone Aftægtskone deres Barn + 1 Tjenestekarl.	1817 1813 1778 1844
6-229 3, H VG.18, *Riis	Jacob Berntsen Maren OvesD	61 54	gift -	Lyby Sogn Karbye S, Thisted A.	Lever af sin Jordlod hans Kone	1784 1791
6-229 4, G VG.4	Jens Jensen Else Marie ChristensD Elisabeth MadsD Dorthe ChristensD Ellen JensD Christen Jensen Kirsten JensD Maren JensD Ane JensD	37 37 8 62 34 32 29 23 21	gift - - Enke ugift - - - -	Her i Sognet - - - - - - - -	Gårdmand hans Kone Plejedatter Husfaderens Moder, Aftægtskone))) hendes Børn)) + 2 Tjenestefolk.	1808 1808 1837 1783 1811 1813 1816 1822 1824
7-230 5, G VG.9	Christen Jensen Ane ChristensD Inger Cathrine ChristensD.	53 48 8	gift - -	Her i Sognet Oddense S. Her i Sognet	Gårdmand hans Kone deres Datter + 2 Tjenestefolk.	1793 1797 1837
7-230 6, G VG.3	Mikkel Nielsen Ane JespersD Niels Mikkelsen Else Kirstine MikkelsD Johanne MikkelsD Esper Mikkelsen Mette Marie MikkelsD Anders Mikkelsen Jeppe Mikkelsen	46 47 20 14 12 9 7 4 2	gift - ugift - - - - - -	Selde S. Lyby S. Her i Sognet - - - - - -	Gårdmand hans Kone))) deres Børn))))) + 3 Tjenestefolk.	1799 1798 1825 1831 1833 1836 1838 1841 1843
7-230 7, H ...	Mariane JepsD Maren AndersD	51 43	ugift -	Grinderslev S. Hindborg S.	Spinderske Do.	1794 1802
7-230 8, samme H VG ...	Helle MadsD Kirsten JensD Frederik Nielsen Mette Marie MadsD Karen FrederiksD Dorthe FrederiksD	81 81 61 43 13 10	ugift Enke gift - - -	Thise S. - Sønder Resen S. Her i Sognet - -	Almisselem og Inderste Do. Kurvefletter, Inderste hans Kone) deres Børn)	1764 1764 1784 1802 1832 1835
8-231 9, G VG.1	Mads Christian Pedersen Dorthe Kirstine JensD Peder Madsen Dorthe Madsen Peder Andersen Elisabeth AndersD	31 27 4 2 64 67	gift - - - gift -	Her i Sognet - - - Grinderslev S. -	Gårdmand hans Kone) deres Børn)) Husfaders Forældre,) der af ham forsørges.	1814 1818 1841 1843 1781 1778
8-231 10, H VG ...	Laurs Pedersen Ane PedersD Ane Dorthe LaursD	66 66 25	gift - ugift	Her i Sognet Lyby S. Her i Sognet	Lever af sin Jordlod hans Kone deres Datter, Væver.	1779 1779 1820
8-231 11, H VG ...	Karen MadsD Christen Jørgensen Ane Jensine Lund Dorthe NielsD	39 27 27 50	ugift gift - ugift	Her i Sognet Dommerby S Viborg Her i Sognet	Ernærer sig af at spinde, Inderste. Inderste, Smed. hans Kone ernærer sig som Væver.	1806 1818 1818 1795

<i>Aol-side fam.No., Ejd. matr.nr.</i>	<i>navn</i>	<i>alder</i>	<i>gift?</i>	<i>fødested</i>	<i>stilling</i>	<i>født ca.</i>
	Grøn.b-1-folketællinger				side 16 af 20	
8-231 12, G VG.6	Hans Nielsen Sophie VilladsD Kirsten VilladsD Gjertrud SvenningsD	58 66 63 27	gift - ugift -	Hjerk S. Her i Sognet - Harre S	Gårdmand hans Kone Husmoderens Søster, som nyder Forsørgelse af Fattigvæs. Plejedatter + 2 Tjenestekarle.	1787 1779 1782 1818
FT-1845	Vester Grønning (fortsat)					
8-231, 9-232 13, G VG.7	Christen Pedersen (<i>Thordal</i>) Mette NielsD Ane ChristensD Ane Dorthe ChristensD Peder Christensen Jens Christensen Cille ChristensD	54 54 19 18 17 14 10	gift - ugift - - - -	Her i Sognet - - - - - -	Gårdmand hans Kone))) deres Børn)))	1791 1791 1826 1827 1828 1831 1835
9-232 14, H VG.12	Anders Christensen Else AndersD Ane AndersD Else AndersD Marie AndersD Anders Andersen Karen PedersD	41 37 9 7 5 3 71	gift - - - - - Enke	Hvidberg S. Her i Sognet - - - - Ramsing S.	Murmester hans Kone)) deres Børn))) Ernærer sig ved at spinde, Inderste.	1804 1808 1836 1838 1840 1842 1774
9-232 15, H VG.17	Christen Pedersen Mads Peter Christensen Ane MadsD Mads Madsen	74 29 37 35	Emd. ugift - -	Her i Sognet - - -	Lever af sin Jordlod)) hans Børn)	1771 1816 1808 1810
9-232 16, H VG.13, *Riis	Visti Nielsen Else LaursD Niels Vistisen Maren Vistisen Ane Vistisen Peder Christian Vistisen	40 33 8 6 4 2	gift - - - - -	Ryberg Sogn Her i Sognet - - - -	Tømmermand hans Kone)) deres Børn))	1805 1812 1837 1839 1841 1843
9-232 17, G VG.11	Bodil Hansen (<i>mand</i>) Mette PedersD Hans Bodilsen Peder Nielsen Anders Rasmussen	27 31 2 72 10	gift - - Emd. -	Nautrup S. Her i Sognet - Thorum S. Grinderslev S.	Gårdmand hans Kone deres Søn Aftægtsmand + 1 Tjenestepige. Indtinget i Kost for Fattigvæsnets Regning.	1818 1814 1843 1773 1835
9-232 18, G VG.10 ny	Johanne JespersD Johanne NielsD Sine ChristensD Jacob Christensen Joseph Christensen	43 21 18 3 41	Enke ugift - - ugift	Hjerk S. Jeberg S. Her i Sognet - -	Ernærer sig af sin Jordlod)) hendes Børn) Tjenestekarl.	1802 1824 1827 1842 1804
10-233 19, H ...	Maren MadsD	45	ugift	Lyby S.	Ernærer sig ved Vævning.	1800
10-233 22, H VG.2	Anders Pedersen Johanne ChristensD Christen Andersen Elisabeth AndersD Dorthe AndersD Micoline Pedersen	35 35 8 5 2 24	gift - - - - ugift	Her i Sognet Jeberg S. Her i Sognet - - Veierslev S, Thisted A.	Lever af sin Jordlod hans Kone)) deres Børn) Inderste, lever af at spinde.	1810 1810 1837 1840 1843 1821
10-233 23, H VG ...	Christen Pedersen Bodil PedersD Peder Christensen Mariane ChristensD Jesper Christensen Anders Christensen Grethe Christensen Anders Christensen	51 44 21 19 14 11 4 1	gift - ugift - - - - -	Lyby S Funder S, Viborg A. Lyby S. - - - Her i Sognet -	Lever af sin Jordlod hans Kone))) deres Børn)))	1794 1801 1824 1826 1831 1834 1841 1844
13-236 37, H VG ...	Anders Andersen Helle Marie HenriksD Henrik Andersen	32 29 5	gift - -	Her i Sognet Grinderslev S. Her i Sognet	Tømmermand hans Kone) deres Børn	1813 1816 1840

<i>Aol-side fam.No., Ejd. matr.nr.</i>	<i>navn</i>	<i>alder</i>	<i>gift?</i>	<i>fødested</i>	<i>stilling</i>	<i>født ca.</i>
	Cille Marie AndersD	2		-)	1843
	Anders Sørensen	87	gift	Lyby S.] Aftægtsfolk	1758
	Maren JensD	70	-	Roslev S.] hans Kone	1775

Grønning Sogn – Folketællinger

bilag nr. 1

*FT-1845 Øster Grønning

*FT-1845 (1. Feb.) Grønning S, Nørre H, Viborg A – Vester Grønning:

Aol-side fam.No., Ejd. matr.nr.	navn	alder	gift?	fødested	stilling	født ca.
10-233 20, H ØG.14	Christen Christensen (<i>Kjær</i>)	46	gift	Rødning S.	Lever af sin Jordlod	1799
	Kirsten SørensD	39	-	Her i Sognet	hans Kone	1806
	Christen Christensen	11	-	-) deres Børn	1834
	Karen ChristensD	7	-	-)	1838
	Søren Jensen	73	gift	-] Aftægtsfolk	1772
	Kirsten ChristensD	69	-	-)	1776
10-233 21, H ...	Ellen SørensD	41	ugift	Her i Sognet	Ernærer sig ved at spinde.	1804
	Jeppe Jensen	13	-	-) hendes Børn	1832
	Mariane JensD	7	-	-)	1838
11-234 24, H ØG ...	Morten Nielsen	40	gift	Dølby S, Viborg A	Lever af sin Jordlod	1805
	Maren AndersD	45	-	Horsens S	hans Kone	1800
	Inger MortensD	9	-	Dølby S.	deres Datter	1836
11-234 25, G ØG.6	Niels Andersen	45	gift	Her i Sognet	Gårdmand	1800
	Mariane PedersD	35	-	-	hans Kone	1810
	Anders Nielsen	10	-	-)	1835
	Else NielsD	8	-	-)	1837
	Johanne NielsD	4	-	-) deres Børn	1841
	Thrine NielsD	3	-	-)	1842
	Kirsten Marie NielsD	1	-	-)	1844
	Anders Jensen	76	gift	Jeberg S.] Aftægtsfolk	1769
	Else NielsD	72	-	Her i Sognet)	1773
	Ane Kirstine AndersD	34	ugift	-	Husfaders Søster, Væver.	1811
Maren AndersD	31	-	-	Do. do., Skrædder + 4 Tjenestefolk.	1814	
11-234 26, H ØG ...	Jens Pedersen	47	gift	Grinderslev S.	Inderste og Daglejer	1798
	Else BerthelsD	58	-	Lyby S.	hans Kone	1787
	Simmon Christensen	52	Emd.	Roslev S.	Inderste og Daglejer	1793
	Mette Marie JensD	34	ugift	Her i Sognet	Do., Spinder	1811
	Ane SimmonsD	13	-	-) deres Børn	1832
	Else SimmonsD	10	-	-)	1837
11-234 27, H ØG ...	Birthe JensD	42	Enke	Her i Sognet	Inderste, Spinder.	1803
	Villads Villadsen	15	-	-)	1830
	Mette VilladsD	13	-	-) hendes Børn	1832
	Bodil VilladsD	8	-	-)	1837
11-234 28, G ØG.11 ny	Laust (Laurs) Madsen	32	gift	Balling S, Viborg A.	Gårdmand	1813
	Bodil ChristensD	33	-	Jeberg S.	hans Kone	1812
	Mads Laursen	5	-	Her i Sognet) deres Børn	1840
	Else Laursen	3	-	-) + 1 Tjenestepige.	1842
12-235 29, G ØG.8	Jacob Christensen	52	gift	Her i Sognet	Gårdmand	1793
	Ellen ChristensD	34	-	-	hans Kone	1811
	Christen Jacobsen	6	-	-)	1839
	Inger Jacobsen	5	-	-) deres Børn	1840
	Christian Jacobsen	2	-	-) + 4 Tjenestefolk.	1843
12-235 30, G ØG.4	Christen Poulsen	57	gift	Her i Sognet	Gårdmand	1788
	Dorthe ChristensD	50	-	-	hans Kone	1795
	Christen Christensen	23	ugift	-)	1822
	Else Marie ChristensD	21	-	-)	1824
	Niels Christensen	15	-	-)	1830
	Poul Christensen	18	ugift	-)	1827
	Karen ChristensD	12	-	-) deres Børn	1833
	Anders Christensen	10	-	-)	1835
	Johanne ChristensD	7	-	-)	1838
	Peder Christensen	4	-	-)	1841
	Inger ChristensD	4	-	-) + 1 Tjenestepige.	1841

Aol-side fam.No., Ejd. matr.nr.	navn	alder	gift?	fødested	stilling	født ca.
	Grøn.b-1-folketællinger				side 18 af 20	

Aol-side fam.No., Ejd. matr.nr.	navn	alder	gift?	fødested	stilling	født ca.
FT-1845	Øster Grønning (fortsat)					
12-235	Niels Andersen	51	gift	Ryberg S.	Lever af sin Jordlod	1794
31, H	Dorthe Kirstine ChristensD.	45	-	Her i Sognet	hans Kone	1800
ØG.18	Christiane NielsD	15	-	-)	1830
	Anders Nielsen	13	-	-)	1832
	Jens Nielsen	11	-	-) deres Børn	1834
	Inger NielsD	8	-	-)	1837
	Laurine NielsD	6	-	-)	1839
	Christen Nielsen	2	-	-)	1843
13-236	Jens Christensen	40	gift	Her i Sognet	Gårdmand	1805
32, G	Kirsten JensD	33	-	-	hans Kone	1812
ØG.3	Helvig Jensen	1	-	-	deres Datter	1844
	Helvig LaursD	68	Enke	Lyby S.	Aftægtskone	1777
	Bodil ChristensD	33	ugift	Her i Sognet) hendes Døtre	1812
	Kirsten ChristensD	27	-	-) + 3 Tjenestefolk.	1818
13-236	Niels Christensen	65	gift	Her i Sognet	Ernærer sig som Tømmermand.	1780
33, H	Ane PedersD	55	-	-	hans Kone	1790
ØG ...	Else NielsD	26	ugift	-) deres Børn	1819
	Niels Nielsen	13	-	-)	1832
13-236	Niels Jensen	29	gift	Grinderslev S.	Lever af sin Jordlod	1816
34, H	Inger JacobsD	30	-	Do. do.	hans Kone	1815
ØG ...	Karen NielsD	3	-	Her i Sognet	deres Datter	1842
	Johanne Eskilsen	1	-	Grinderslev S.	Erholder Betaling for Barnets Kost.	1844
13-236	Johanne UlriksD	85	Enke	Thise S.	Inderste, Almisselem.	1760
35, H	Kirsten AndersD	74	ugift	Her i Sognet	Do., ernærer sig af at spinde	1771
ØG ...						
13-236	Christen Pedersen	27	gift	Her i Sognet	Gårdmand	1818
36, G	Ane ChristensD	24	-	-	hans Kone	1821
ØG.12	Peder Christensen	1	-	-	deres Søn	1844
	Peder Christensen	66	gift	-] Husfaders Forældre	1779
	Mariane JensD	62	-	-] og Aftægtsfolk	1783
	Bodil PedersD	29	ugift	-)	1816
	Peder Pedersen	19	-	-) Husfaders Søskende	1826
14-237	Mads Madsen	52	gift	Søndre Landsogn, ViborgA.	Inderste og Daglejer.	1793
38, H	Johanne PedersD	55	gift	Grinderslevkloster S.	hans Kone	1790
ØG ...	Sine MadsD	13	-	Her i Sognet.	deres Datter	1832
14-237	Johanne PoulsD	64	Enke	Ryberg S.	Inderste, ernærer sig med at spinde.	1781
39, H	Mariane NielsD	31	ugift	Her i Sognet	hendes Datter, Væver.	1814
ØG ...	Niels ChristiansD	2	-	-	hendes Søn	1843
14-237	Niels Nielsen	38	gift	Her i Sognet.	Gårdmand	1807
40, G	Kirsten Marie PedersD	41	-	Lyby S.	hans Kone	1804
ØG.5 ny	Inger NielsD	9	-	Her i Sognet)	1836
	Niels Nielsen	7	-	-) deres Børn	1838
	Maren Nielsen	2	-	-)	1843
	Niels Nielsen (!)	79	Emd.	Jeberg S.	Husfaders Fader, der af ham forsørges.	1766
	Anders Nielsen	48	ugift	Her i Sognet	Husfaders Broder	1797
	Maren NielsD	28	-	-	Skrædder	1817
	Karen NielsD	23	-	-	Do. + 3 Tjenestefolk.	1822
14-237	Jens Christensen	44	gift	Her i Sognet	Gårdmand	1801
41, G	Maren AndersD	33	-	Lundøe S, Viborg A.	hans Kone	1812
ØG.3	Christen Jensen	7	-	Her i Sognet)	1838
	Hans Jensen	5	-	-) deres Børn	1840

<i>Aol-side fam.No., Ejd. matr.nr.</i>	<i>navn</i>	<i>alder</i>	<i>gift?</i>	<i>fødested</i>	<i>stilling</i>	<i>født ca.</i>
	Anders Jensen	4		-) + 4 Tjenestefolk.	1841
	Anton Jensen	1		-)	1844
	Ane JensD	82	Enke	Lyby S.	Husfaders Moder, der af ham forsørges.	1763
	Grøn.b-1-folketællinger				side 19 af 20	
14-237, 15-238	Peder Christensen	57	gift	Her i Sognet.	Gårdmand	1788
	Ane NielsD	48	-	Lyby S.	hans Kone	1797
42, G	Niels Pedersen	13		Her i Sognet)	1832
ØG.7	Ane PedersD	11		-) deres Børn	1834
	Christen Pedersen	5		-)	1840
	Kirsten PedersD	91	Enke	-	Husfaders Moder, der af ham forsørges.	1754
	Hans Christensen	46	ugift	-	Husfaders Broder + 2 Tjenestefolk.	1798
FT-1845	Øster Grønning (fortsat)					
15-238	Christen Jensen	69	gift	Heri Sognet	Gårdmand	1776
43, G	Ane AndersD	62	-	-	hans Kone	1783
ØG.10	Jens Christensen	31	ugift	-)	1814
	Niels Christensen	28	-	-) deres Børn	1817
	Christen Christensen	20	-	-)	1825
	Johanne JensD	60	-	-	Husfaders Søster	1785
15-238	Johanne JepsD	53	Enke	Aasted S, Viborg A.	Lever af sin Jordejendom.	1792
44, G	Jeppe Jensen	26	ugift	Heri Sognet)	1819
ØG.9	Jens Jensen	24	-	-) hendes Børn	1821
	Maren JensD	21	-	-)	1824
	Ane JensD	16	-	-)	1829
15-238	Byrge Blichmann	31	ugift	Skive Landsogn	Skolelærer	
45, Skolehus	Poul Hansen	36	gift	Lundø S, Viborg A.	Forpagter af Skoleloden og Tømmermand.	
ØG.2	Inger AndersD	29	-	Heri Sognet	hans Kone	
	Hans Poulsen	2	-	-) deres Børn	
	Anders Poulsen	1	-	-) + 1 Tjenestepige.	

Summa	54 Familier	271 Personer
--------------	-------------	--------------

(sign.) Grønning Skole, 5. Feb. 1845 – B.G. Blichmann.

Statistik fra Grønning sogn.

Folketællingen i er den første, som er behandlet statistisk af Centraladministrationen. Det følgende er uddrag.

Fordeling på køn og alder

Alder	Mænd			Qvinder			Total
	gifte	ugifte	Enkemænd	gifte	ugifte	Enker	
0 – 20 år		53			51		104
21 – 60	31	24	1	34	40	3	133
61- 90	10	0	3	8	3	10	34
I alt	41	77	4	42	94	13	271

Fordeling på erhverv

	Hovedpersoner	Medhjælpere	Tyende	Koner og Børn
Embedsmænd	1 (Skolelærer)			
Jordbrug	29	1	34	135
Smede	2	1		2
Kurvemagere	1			3
Murermestre	1			5
Skræddere	2			
Tømrermestre	4		1	16
Uldbindere	10			7
Vævere	3			1
Rentiere	1			
Daglejere	3			3
Almissenydere	5			
I alt	62	2	35	172

2014.05.05 – 2015.05.07 – IR

Dette notat handler om ejere af bøndergods i Grønning i tiden inden gårde og huse blev selveje. Det består af 2 dele, et person- og et stednavneregister.

Personer

<u>Navn</u>	<u>født-død</u>	<u>stilling</u>
Arenfeldt, Birgitte Marie	o.1728	til <i>Grinderslev Kloster</i> .
Arenfeldt, Hans	d.1702	til <i>Knivholt</i> ved Frederikshavn.
Arenfeldt, Jørgen	1644-1717	Kancelliråd 1686 - til <i>Rugård</i> , Djursland. Gift med Anna Marie Grubbe, ældste datter af Erik Grubbe - ejer af <i>Tjele</i> 1692-98 efter Erik Grubbes død.
Arenfeldt, Otte	d.1720	o.1698 Kommandørkaptajn - til <i>Bangsbo</i> og <i>Knivholt</i> .
Bartholin, Christopher	d.sen.1723	Etats- og justitsråd, til <i>Kaas</i> i Salling, ejer af <i>Bajlungård</i> i Hjerk sogn. Gift med Maria Anne Grove.
Below, Claus		til <i>Kølskegård</i> - ved Brønderslev.)
Below, Johanne	d.1702	gift med Otte Arenfeld (d.1720).) søskende
Below, Sophie	d.1709	<i>Kølskegård</i>)
Bille, Mette SteensD	1639-e.1704	Enke efter Henrik Ditlev Holck (d.1681 el. 89) til <i>Skaføgård</i> .
Brunow, Mathias Hansen	o.1750	til <i>Grinderslev Kloster</i> .
Clercke, Walter	o.1688	Borgmester i Skive.
Cornelisen, Rasmus	d.1689	Bådsmand i den danske marine.
Eriksen, Laurits	d.sen.1732	ugift, til <i>Nørgård</i> .
EriksD, Anna	o.1732	gift m. Hans Brunow (d. før 1732), sognepræst i Grinderslev-Grønning. Ejer af <i>Nørgård</i> gods 1732pp.
Eriksen Sterk, Christen	1672-1745	f. i Holstebro, præst i Kirke Hyllinge-Lyndby, Sjælland.
Friis, Christopher	o.1633	til <i>Astrup</i> .
Friis, Elisabeth OttesD	o.1711	Friherreinde til <i>Stårupgård</i> i Fjends, datter af Otte Friis til <i>Astrup</i> .
Friis, Margrethe	o.1680/94	til <i>Astrup</i> 1694-1702. Søster til Otte Friis.
Friis, Mogens	o.1714	Kaptajn, til <i>Astrup</i> .
Friis, Otte	d.1693	til <i>Astrup</i> - gift med Birgitte Lykke.
Geistler, Johan Chr.	d.1810	Generalmajor - til <i>Eskær</i> .
Gjedde, Ove	1594-1660	Rigsmarsk. Hans arvinger fik skøde 1661 på <i>Skivehus Lén</i> .
Glud, Hans Jacob	1799-e.1870	Sognepræst i Jebjerg-Lyby.
Grubbe, Anna Marie	1648-1724	ældste datter af Erik Grubbe og Maren IversD Juul.
Grubbe, Erik	1605-1692	til <i>Tjele</i> .
Gyldenstjerne, Helle (MogensD)	1614-1686	E.e. Niels Parsberg (d.1668) - til <i>Eskær</i> . VG.9
Hofman, Jens	d.1785	Assessor, til <i>Kaas</i> .
Høeg (Banner), Erik	d.1673	til <i>Bjørnholm</i> på Djursland. Hans søn Iver Juul Høeg oprettede baroniet <i>Høgholm</i> .
Høeg (Banner), Jørgen	d.1656	til <i>Villestrup</i> og <i>Hammergård</i> , gift med Regitze Parsberg.
Juul, Dorthe	o.1602	Enke efter Christoffer Mikkelsen Tornekrans (d.1602) til <i>Lundbæk</i> .
Juel, Frederik	...	til <i>Villestrup</i> .
Juel, Henrik	o.1664/88	til <i>Lundbæk</i> ved Nibe.
Juel, Iver	d.1627	til <i>Villestrup</i> , ejede <i>Lundbæk</i> efter sin søster Dorthe Juel.
Juel, Jens	o.1622	til <i>Kjeldgård</i> i Selde sogn.
Juel, Just	o.1691	søn af Henrik Juel til <i>Lundbæk</i> .
Juul, Niels	o.1539	(?)
Juul, Ove	1615-1686	Amtmand i Ålborg, vicestatholder i Norge - til <i>Lundbæk</i> ved Nibe. vicekansler (efter Griffenfeld), højesterets-assessor i Århus.

<u>Navn</u>	<u>født-død</u>	<u>stilling</u>
Kaas, Johanne Sophie	o.1717	til <i>Krabbesholm</i> .
Klercke, Walter	o.1680/93	Borgmester i Skive, gift med Karen EriksD.
Knudsen, Peder	o.1688	<i>Bajlungård</i> (Hjerk, Harre, Viborg) - antagelig forpagter eller forvalter. Gårdens ejere: 1664 Andreas Rhode, senere Christoffer Bartholin (d.1714).
Krag, Jytte	f.1663	o.1680/88 Jomfru, datter af Mogens Krag til <i>Kaas</i> .
Krag, Mogens	o.1660	til <i>Kaas</i> .
Kruse, Christian	o.1718	Oberstløjtnant, til <i>Astrup</i> .
Levetzow, Gert Didrik	d.1737	til <i>Tjele</i> .
Lykke, Christoffer	d.1614	søn og efterfølger af Iver Lykke til <i>Buderupholm</i> i Himmerland.
Lykke, Valdemar	d.1657	Oberst - til <i>Grinderslev kloster</i> .
Malling, Peder	o.1750	1750 til <i>Astrup</i> .
Marsvin, Jørgen Ottesen	o.1668	til <i>Clausholm(?)</i> ved Randers.
Orning, Christopher	o.1668	til <i>Eget (Jeget)</i> ved Gjøl.
Parsberg, Ingeborg	d.1665	Enke efter Iver Juel (d.1627) til <i>Willestrup</i> , ejede <i>Lundbæk</i> .
Parsberg, Johan	d.1730	til <i>Eskær</i> . Søn af Verner Parsberg og Christine Barbara Rantzau.
Parsberg, Niels	1605-1668	til <i>Eskær</i> .
Parsberg, Regitse VernersD	1612-1666	gift 1. med Jørgen Høeg Banner til <i>Villestrup</i> (Astrup, Hindsted, Ålborg).
Parsberg, Verner	1647-1719	Oberst, til <i>Eskær</i> og <i>Skivehus</i> . gift 1. med Kirsten Mette Marsvin - gift 2. med Christine Barbara Rantzau.
Pors, Inger	o.1648	til <i>Overgård</i> .
Pors, Jørgen (Børialsen)	o.1670	til <i>Fredbjerggård</i> ved Farsø.
Qvistgaard, Iver	1767-1829	Borgmester i København.
Qvistgaard, Mads Iversen	1728-1803	til <i>Nørgård</i> .
Rantzau, Christine Barbara	o.1726	E. e. Verner Parsberg til <i>Eskær</i> .
Reedtz, Sophie	d.1690/91	E.e. Valdemar Lykke, <i>Grinderslev kloster</i> .
Rendsborg, Gabriel	o.1622	(?)
Reventlow, Claus	1693-1758	amtmand til Skanderborg og Ankær amter. Ejer 1735 af <i>Eskær, Astrup</i> og <i>Skivehus</i> .
Rhode, Stefan	1587-1638	Borger og handelsmand i København. Født i Lübeck. Hans Arvinger fik 1667 <i>Hammergård</i> ved Thyregod i mageskifte.
Roed, Anders	o.1688	til <i>Klausholm (?)</i>
Rosenkrantz de Lasson, Axel	1740-1813	etatsråd, 1767 til <i>Astrup</i> .
Rosenørn, Peder Madsen	d.1706	Kancelliråd, til <i>Tvilungård</i> ved Gjern, blev adlet 1679.
Rostrup, Gunde	o.1695	til <i>Lydungård</i> ved Nr. Nebel.
Rostrup, Jørgen	o.1688	<i>Sjelle Skovgård(?)</i> .
Skeel, Anne AlbertsD	1607-1662	til <i>Hegnet</i> .
Skeel Due, Jørgen	d.1701	til <i>Hegnet</i> (Tøndering, Harre, Viborg). Søn af Anne Skeel. Gift med Birgitte Reedtz.
Søndergaard, Visti	o.1785	til <i>Blistrup</i> på Mors
Torup, Guude Nielsen	o.1705	Sognepræst i <i>Børglum</i> .
Tram, Chr. Albrecht	o.1807/26	Landvæsens-kommissær, - til <i>Astrup</i> .
Trolle, Niels	1599-1667	Rigsråd, statholder i Norge, storgodsejer, i Jylland <i>Pallishbjerg</i> ved Ulfborg. Gift med Helle Rosenkrantz.
Ulfeld, Frederik Ulrik	o.1685	til <i>Hammergård</i> ved Thyregod.
Winde, Niels	o.1703	Sognepræst i <i>Gjøl</i> .
Winde, Bertram	o.1722	Rektor ved Skive Skole.

Stednavne på Hovedgårde m.v.

Dette register indeholder stednavne på hovedgårde o.a. gårde, som tidligere ejede bøndergods i Grønning. Henvisningerne til *Trap gælder 5.udg, når ikke andet er anført.

Astrup	hgd. i Grinderslev sogn (Salling Nørre, Viborg).	*Trap VII-1, 157.
Bajlungård	gd. i Hjerk sogn (Harre, Viborg), nordlige del af Salling.	*Trap VII-1, 184.
Bilstrup	landsby i den sydvestlige udkant af Skive.	*Trap VII-1, 109, 131.
Bjørnholm	hgd. i Tirstup sogn (Djurs Sdr., Randers), Djursland.	*Trap VII-2, 980.
Blistrup	hgd. i Blistrup sogn (Morsø Sdr., Thisted), på det sydlige Mord	*Trap VI-2, 716.
Buderupholm	hgd. i Buderup sogn (Hornum, Ålborg), nær Rebild.	*Trap VI-3, 1054.
Clausholm	hgd. i Voldum sogn (Galten, Randers), sydøst for Randers.	*Trap VI-2, 810.
Eskær	hgd. i Grinderslev sogn (Salling Nørre, Viborg).	*Trap VII-1, 159.
Eget (Jeget)	hgd. i Skærum sogn (Horns, Hjørring), syd for Sindal.	*Trap VI-1, 166.
Fredbjerggård	hgd. i Farsø sogn (Gislum, Ålborg) i Himmerland.	*Trap VI-3, 1219.
Gammelgård	gd. i Blistrup sogn (eller Dølby sogn), Salling (Valter Klercke 1693)	*Trap VI-2, 714 (eller *Trap VII-1, 139).
Grinderslev Kloster	hgd. i Grinderslev sogn (Salling Nørre, Viborg).	*Trap VII-1, 156.
Gøl (Gjøl)	sogn ved nordkysten af Limfjorden, vest for Nørre Sundby.	*Trap VI-1, 381.
Haldborg	gd. i Hem sogn (Hindborg, Viborg), nordvest for Skive, [1664].	*Trap VII-1, 138.
Hammergård	hgd. i Hammer sogn (Vrads, Skanderborg), øst for Thyregod	*Trap VIII-2, 662.
Hassinggård	†hgd. i Vester Hassing sogn (Kær, Ålborg), øst for Nr. Sundby	*Trap VI-3, 984.
Hegnet	hgd. i Tøndering sogn (Harre, Viborg), nordlige del af Salling.	*Trap VI-1, 180.
Junetgård	hgd. i Junet sogn ((Salling) Nørre, Viborg).	*Trap VII-1, 166.
Kaas	hgd. i Lihme sogn (Rødding, Viborg), halvø på Salling vestkyst.	*Trap VII-1, 216-17.
Kjeldgård	hgd. i Selde Sogn ((Salling) Nørre, Viborg).	*Trap VII-1, 171.
Knivholt	hgd. i Fløde sogn (Horns, Hjørring), ved Frederikshavn.	*Trap VI-1, 168.
Krabbesholm	hgd. i Resen sogn (Hindborg, Viborg), i den nordlige udkant af Skive.	*Trap VII-1, 129, 136.
Kølskegård	hgd. i Hallund sogn (Dronningborg, Hjørring), øst for Brønderslev.	*Trap VI-1, 296.
Lundbæk	hgd. i Bislev sogn (Hornum, Ålborg), sydvest for Nibe. (1490 <i>Lundbeck</i>), udstykket, nu <i>Nordjyllands Landbrugsskole</i> .	*Trap VI-3, 1070.
Lydumgård	hgd. i Lydum sogn (Vester Horne, Ribe), ved Nr. Nebel, nordvest for Varde.	*Trap IX-2, 802.
Nørgård	hgd. i Grinderslev sogn (Salling Nørre, Viborg).	*Trap VII-1, 157.
Overgård	hgd. i Udbynder sogn (Gjerlev, Randers), syd for munden af Mariager fjord.	*Trap VII-2, 725.
Pallisbjerg	hgd. i Staby sogn (Ulfborg, Ringkøbing), ved byen Ulfborg	*Trap IX-1, 410.
Pigsborg	gd. i Fabjerg sogn (Skodborg, Ringkøbing), sydøst for Lemvig, [1614].	*Trap IX-1, 213.
Pigsgård	†gd. i Nørbæk sogn (Sønderlyng, Viborg), 2013 jpg.	*Trap VII-1, 355.
Restrup	†hgd. i Lee sogn (Middelsom, Viborg), nord for Bjerringbro.	*Trap VI, 253 (4.udg.).
Rugård	hgd. i Rosmus sogn (Djurs Sønder, Randers), nær Djurs' sydøst-kyst.	*Trap VII-2, 974.
Skaføgård	hgd. i Hvilsager sogn (Sønderhald, Randers), nordøst for Hornslet på Djurs.	*Trap VII-2, 894.
Skivehus	hgd. i Skive. Sæde for lens- og senere amtmand.	*Trap VII-1, 127.
Stårupgård	hgd. i Højslev sogn (Fjends, Viborg), nordøst for Skive.	*Trap VII-1, 223.
Tjele	hgd. i Tjele sogn (Sønderlyng, Viborg), nordøst for Viborg.	*Trap VII-1, 338.
Torupgård	gd. i Velling sogn (Middelsom, Viborg), nordvest for Langå.	*Trap VII-1, 389.
Torupgårde	2 gde. †, i Gimming sogn (Støvring, Randers), nordøst for Randers. (1446, <i>Thorstrup</i>)	*Trap VII-2, 774.
Torupgårde	gde.& hse. i Voel sogn (Gjern, Skanderborg), nordøst for Silkeborg.	*Trap VIII-2, 559.

Tvilumgård	hgd. i Tvillum sogn (Gjern, Skanderborg), nordvest for Gjern by.	<i>*Trap VIII-2, 566.</i>
Villestrup Vinderslevgård	hgd. i Astrup sogn (Hindsted, Ålborg), øst for stationsbyen Arden i Himmerland. gd. i Vinderslev sogn (Lysegård, Viborg), syd for Kjellerup, nu udstykket.	<i>*Trap VI-3, 1145.</i> <i>*Trap VII-1, 485.</i>
Ørndrup	hgd. i Karby sogn (Morsø Sdr., Thisted), i det sydvestlige Mors.	<i>*Trap VII-2, 703.</i>

2015.05.05 – IR

Bilag 3

I mangel af et almindeligt kendt *nyere navn* på en ejendom er her fortrinsvis benyttet den seneste besidders navn i den betragtede periode.. Binumre er ikke anført. Visse binumre har egen fil. Oplysninger om resterende bi numre kan evt findes under hovednummeret

Vester Grønning

<u>matr.nr.</u> ¹⁸⁴⁴	<u>nyere navn</u>	<u>adresse</u>	<u>noter</u>
1	<i>Ledgården</i>	Aakjærvej 48	Tidligere <i>Annexgård</i> til præsteembedet i Breum. Selveje tidligst 1826.
2	...	Aakjærvej 42	Parcel frastykket VG.nr.1 og bebygget o.1840.
3	<i>Anesminde</i>	Aakjærvej 25	Fæstegård under <i>Grinderslev Kloster</i> 1581 og senere fra o.1734, selveje 1786. Slægts- og ejendoms-relationer o.1815 til gården <i>Møjbæk</i> i Selde Sogn.
4	<i>Storgård</i>	Slugten 57	Fæstegård under <i>Kronen</i> 1617, senere under skiftende ejere, sidst under <i>Nørgård</i> indtil selveje 1827.
5	(<i>ny Brøding</i>)	Aakjærvej 46	Fæstegård under skiftende ejere, senest <i>Eskær</i> fra år 1700 og indtil 1786, da den blev solgt til <i>Astrup</i> . Selveje 1796 under gården <i>Brøding</i> i Jebjerg sogn, hvis jord stødte op til VG.nr.5 i sogneskillet.
6	<i>Stisens gård</i>	Dalgårdsvej 8	Fæstegård under <i>Kronen</i> før 1661, senere <i>Krabbesholm</i> og sidst <i>Astrup</i> . Selveje 1809.
7	(<i>Midtgård</i>)	Aakjærvej 68	Fæstegård under <i>Astrup</i> , selveje 1809. Gården ligger midt i landsbyen.
8	<i>Søndergård</i>	Aakjærvej 94	En oprindelig gård under <i>Astrup</i> blev tidligt i 1700-tallet delt i to halvgårde, VG.nr.8 og VG.nr.10. Førstnævnte forblev under samme ejer indtil selveje 1809.
9	<i>Grønninggård</i>	Slugten 59	I 1662 en af de største gårde i sognet. Fæstegård under <i>Eskær</i> , senere <i>Astrup</i> fra 1786, selveje1794.
10	<i>Hedegård</i>	Gråstenvej 8	Fæstegård under <i>Astrup</i> fra 1662, senere kortvarigt under <i>Nørgård</i> , som 1797 solgte den i 3 dele til selveje: den nuværende VG.nr.10,
11			nuværende VG nr.11 samt en parce til VG.nr.5. Efter <i>Udskiftningen</i> blev VG.nr.10. og nr. 11 udflyttet til fra landsbyen. til V. Grøn. hede ved
12	<i>Murerhuset</i>		Bolsted under <i>Astrup</i> senest fra 1791 og indtil 1797, da det blev selveje. Mindst 3 generationer af muremestre boede på stedet.
13	<i>Smedehuset</i>		Fæstehus med jord under <i>Astrup</i> gods fra 1767. Smeden på stedet og 3 andre husmænd var et par år også fæstere i fællig af en større jordlod (kirkeskyld), som tilhørte <i>Eskær</i> . Senest 1844 var <i>Smedehuset</i> selveje.
14	<i>Grønninghule</i>		Efter <i>Udskiftningen</i> blev jord på <i>Lyby Mark med Heden</i> begyndelsen til dette bolsted, som o.1801 var smedje.
15	(<i>Niels Jacobsens gård</i>)		Fæstegård under <i>Astrup</i> senest fra 1770, senere reduceret til husmandssted – og i 1844 til en parcel under VG.3.
16	<i>Lyby Mølle</i>	Lyby Møllevej 3.	Fæsteejendom under <i>Grinderslev Kloster</i> 1581 og senere under skiftende ejere. Selveje 1772. Møllen var en Grønning-enklave i det nuværende Lyby sogn..
17(*)	Aakjærvej 54		etableret mellem 1798 og 1815 som mindre landbrug - nu beboelsshus
18	(<i>Berntsens hus</i>)		Husmandssted, som kortvarigt nåede op mindste gårdstørrelse (1tde.htk.).
19	(<i>Chr. Thordals hus</i>)		Et af de fæstehuse, som opstod da Iver Friis'gård (VG.nr.1 ₁₆₈₈) blev slagtet 1775pp. Senest 1844 overtaget af VG.nr.7, <i>Midtgården</i> .
20(*)	"Lyby Strand"		Strandarrealet fra en gård i V. Grøn. -frastykket før 1815 - nu nok sammen gl. Voisbæk areal fra Ø. Grøn - Åben strandareal v. Lyby Strand
21(*)	" v. Gadekæret"		var et mindre areal vd gadekær i V. Grøn. Matr . er nedlagt

Bilag 3

s

22 (*	Aakjærvej 33	Gl. Brugsforening - kender ej historie om arealets oprettelse - må være før 1815 - "hul" i historien op til 1906
23(*	Dalgårdsvej	nok frilagt som fælles areal v. udskiftning som fælles gadekærsareal i dag udstykket til flere parcelhusegrunde
24 (*	"Lyby Strand"	må være nyoprettet . 1900 tallet

*) uden særlig registrering

Medtagne binumre i V. Grønning 1d, 1e -1g, 1f, 2b, 3b, 3d, 3g, 3h, 4b, 4c, 4d, 4e, 4f, 4g, 5b, 5c, 7b, 8c, 8e, 9e, 9f, 9h, 13b, 13c, 13d, 13e, 19b, 22b, & 22f

med egne filer

*) alle uden særlige registreringer

Forsvundne gårde i V. Grønning

<u>matr.nr.</u> ₁₆₈₈	<u>noter</u>	
1 ₁₆₈₈	(<i>Iver Friis' gård</i>)	Fæstegård under <i>Eskær</i> senest fra 1714, slagtet i 1775. I de følgende år blev gårdens jord fordelt i små portioner til andre ejendomme i Vester Grønning.
2 ₁₆₈₈	(<i>Jep Poulsens gård</i>)	Fæstegård, hvis herlighed og kirkeskyld en tid blev handlet særskilt. Forsvundet efter 1748.
5 ₁₆₈₈	(<i>Niels Balds gård</i>)	Fæstegård under <i>Astrup</i> senest fra 1702. Dens jord blev fordelt til VG.nr.10, <i>Hedegård</i> , i 1758 hhv. VG.nr.8, <i>Søndergård</i> , i 1770. Dermed var ejendommen VG.nr.5 ₁₆₈₈ nedlagt.
(8+10) ₁₆₈₈	(<i>Niels Iversens gård</i>)	Forsvandt mellem 1750 og 1767.

O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-

Gårde og enkelte Huse

Bilag 3

Øster Grønning

I mangel af et almindeligt kendt *nyere navn* på en ejendom er her fortrinsvis benyttet den seneste besidders navn i den betragtede periode.. Binumre er ikke anført. Visse binumre har egen fil. Oplysninger on resterende bi numre kan evt findes under hovednummeret

<u>matr.nr.</u> ¹⁸⁴⁴	<u>nyere navn</u>	<u>adresse</u>	<u>noter</u>
1	<i>Voisbæk</i>	Øster Grønningvej 2	I 1539 et møllested under <i>Astrup</i> gods, senest 1791 et husmandssted. - nu nedlagt 1835 solgt til ØG.nr.5, <i>Thordal</i> .
2	Skolen	Grønningvej	nedlagt / boliger
3	<i>Teglgården</i>	Øster Grønningvej 14	Fæstegård under <i>Astrup</i> fra 1662, dog gårdens kirkeskyld under <i>Eskær</i> 1735-86. Selveje 1792. I 1800-tallet udvidet med teglværk.
4	<i>Bjørnsholm</i>	Øster Grønningvej 28	Fæstegård under <i>Astrup</i> senest fra 1680 og indtil selveje i 1796. Måske del af Vester Grønning i 1662.
5	<i>Thordal</i>	Øster Grønningvej 10	<i>Thordal</i> var krongods i 1717, senere fæstegård under <i>Astrup</i> . 1758 blev gården delt i 4 husfæster, som ved <i>Udskiftningen</i> blev udvidet til bolsteder. Det ene blev solgt 1796 til en gårdmand i Øster Lyby, de øvrige år 1800 til en af deres fæstere.
6	<i>Grønriis</i>	Grønning Kirkevej 9	<i>Grønriis</i> i nord var fæstegård, hvis herlighed og kirkeskyld blev handlet særskilt, indtil de blev samlet under <i>Astrup</i> i 1786. Selveje 1809 og samme år opkøb af naboen ØG.nr.13 <i>Ustrupgård</i> . Slægtsforbindelser i nyere tid mellem <i>Grønriis</i> og <i>Over Møjbæk</i> i Thorum sogn.
7	<i>Østerlund</i>	Øster Grønningvej 16	Den oprindelige gård i 1662 på godt 14tdr htk. blev før 1680 delt i 2 halvgårde, som blev til ØG.nr.7 hhv. ØG.nr.11.ny. ØG.nr.7 var fæstegård, senest under <i>Astrup</i> fra 1715. Selveje 1794. Gården fik tillagt en portion jord fra <i>gl. Filshauge</i> i 1769.
8	<i>Moesgård</i>	Grønning Kirkevej 11	Fæstegård, senest under <i>Astrup</i> fra 1719. Selveje 1803. Gården blev udflyttet fra bygaden o.1917.
9	<i>Gluds gård</i>	Øster Grønningvej 20	Fæstegård, senest under <i>Astrup</i> fra 1727. Selveje 1799. Opkaldt efter ejeren fra 1882, Valdemar Glud, søn af den afholdte sognepræst Hans Jacob Glud i Jebjerg-Lyby.
10	<i>Kisumminde</i>	Øster Grønningvej 18	<i>Kisumminde</i> stammer fra 2 oprindelige fæstegårde: ØG. nr.#4og #5 i 1662-matriklen. I 1700-tallet var gården under <i>Astrup</i> og nåede sin maksimale størrelse i 1735. Tre år senere blev den under kaotiske forhold delt i 2 halvgårde, hvoraf den ene blev til ØG.nr.17. o.1774/91 blev en ny fæster hentet ind fra gården ØG.nr.10 ₁₆₈₈ , der samtidig blev nedlagt. Selveje 1812.
11 gl.	<i>Gl. Filshauge</i>		<i>Gl. Filshauge</i> var hovedgård i middelalderen og senere bondegård, fra 1719 delt i 2 halvgårde, begge under <i>Astrup</i> . I årene 1757-67 blev jorden gradvis overført til andre fæstegårde, og <i>gl. Filshauge</i> dermed nedlagt. Gårdens navn blev videreført i en anden ejendom, her benævnt <i>Ny Filshauge</i> (ØG.nr.11 ny).
11 ny	<i>ny Filshauge</i>	Øster Grønningvej 19	Den oprindelige gård i 1662 på godt 14tdr htk. blev før 1680 delt i 2 halvgårde, som blev til ØG.nr.7 hhv. gården her. Den var fæstegård, senest under <i>Astrup</i> 1715. Selveje 1792. I 1700-tallet blev gården successivt udvidet, bl.a. i 1757 med jord fra <i>gl. Filshauge</i> . Fra 1769 videreførte den navnet fra denne nu nedlagte gård. Den blev udflyttet efter <i>Udskiftningen</i> o.1787.
12	<i>Korsgård</i>	Øster Grønningvej 22	<i>Korsgård</i> kan spores tilbage til o.1580. Den var fæstegård under skiftende ejere, senest under <i>Astrup</i> fra 1680. Selveje 1809. Slægten Korsgaard sad på gården fra 1719 og endnu i 1844.

Bilag 3

Øster Grønning

13	<i>Ustrupgård</i>	nedlagt	<i>Ustrup</i> var fæstegård under skiftende ejere, fra 1706 <i>Grinderslev Kloster</i> og senest <i>Astrup</i> fra 1786. Hovedparten af jorden blev købt 1809 af selvejereren i <i>Grønriis</i> (ØG.nr.6). <i>Ustrups</i> bygninger blev fjernet 1875.
14	(<i>Christen Kjærs hus</i>)		En lille gård etableret 1809 på en udstykket parcel af ØG.nr.12 (<i>Korsgård</i>), 1844 reduceret til et husmandssted.
15	<i>Bækken</i>	Øster Grønningvej 3	Den oprindelige ejendom, ØG.#11 i 1662-matriklen, benævnt <i>Gadegård</i> i 1680/1715, var blandt de større gårde i Grønning sogn. Fæstegård under skiftende ejere, heraf <i>Astrup</i> senest fra 1715. o.1844 reduceret til et husmandssted, ejet af ØG.nr.5, <i>Thordal</i> .
16(*)	ukendt		ejendommen eksisterede v. udskiftn og derefter med 3 jordlodder. Jorden senere solgt. ejendommen nedlagt ca. 1911
17	(<i>Espersens hus</i>)		Halvparten af gården ØG.nr.10 (<i>Kisumminde</i>) blev frastykket i 1739. Den blev udvidet i 1769 med en portion jord fra <i>gl. Filshauge</i> . I 1791 var ejendommen reduceret til et husmandssted, det senere ØG.nr.17.
18	<i>Ruseng</i>		Fæstehus under <i>Astrup</i> senest fra 1688. I årene 1727- 70 var stedet tillagt en ekstra jordlod på godt 1 tde.htk., som 1719 var taget fra den nedlagte gård ØG.nr.17 ¹⁶⁸⁸ , og tillagt ØG.nr.6, <i>Grønriis</i> . Stedet her blev selveje mellem 1791 og 1844.
19/*	Grønning Kirkevej 7		Muligvis hus nr 1688 nr. 3. Jordlod med 3 parceller omk. 1787. del af jord frasolgt. I 2008 matr. 19b hus m. 815 kvm
20(*)	ukendt		muligvis rester af en gammel gård m. 3 parceller. Købt af Poul Christensen på matr. 4 - nok nedlagt omkr. 1850
21(*)	ukendt		Eksisterer v. udskiftn. m. 3 parceller. Jorden fordelt på andre ejendomme. Ejendommen er nedlagt
22(*)	ukendt		Eksisterede v. udskiftning m. 3 parceller. Ejendommen købt af Poul Christensen, <i>Korsgård</i> - nok nedlagt omkr. 1850
23(*)	ukendt		ukendt

*) uden særlig registrering

Medtagne binumre i Ø. Grønning
med egne filer

*) alle uden særlige registreringer

4b, 4c, 8b, 9b, 9c, 9d, 10b, 112- 11 L, 13b & 13c (*)

Bilag 3

Øster Grønning

Forsvundne gårde i Ø. Grønning

<u>matr.nr.</u> ₁₆₈₈	<u>noter</u>	
(2+15) ₁₆₈₈	(<i>Christen Hauges gård</i>)	<i>Christen Hauges gård</i> bestod antageligt af de to ejendomme ØG.nr.2 ₁₆₈₈ og ØG.nr.15 ₁₆₈₈ . Den var fæstegård under <i>Astrup</i> senest fra 1719, og den forsvandt i anden halvdel af 1700-tallet.
4 ₁₆₈₈	(<i>Pigsborg</i>)	Bolsted under skiftende ejere, senest fra 1727 under <i>Astrup</i> . Det er antagelig nedlagt o.1730 og jorden spredt.
(5+6) ₁₆₈₈	(<i>Peder Aasteds gårde</i>)	<i>Peder Aasteds gårde</i> var to halvgårde, antagelig opstået ved deling af ØG.#1 i 1662-matriklen. De er forsvundet efter 1727.
10 ₁₆₈₈	(<i>Jens Aasteds gård</i>)	Fæstegård med herlighed under <i>Astrup</i> fra 1662 og kirkeskyld under <i>Eskær</i> fra 1694. De to gårdparter blev handlet særskilt indtil 1786. Gården blev formentlig nedlagt under <i>Udskiftningen</i> og fæsteren <i>Jens Aasted</i> hentet til gården ØG.nr.10 (<i>Kisumminde</i>).
16 ₁₆₈₈		nok nedlagt omkr. 1700
17 ₁₆₈₈	(<i>Niels Christensens gård</i>)	Fæstegård under skiftende ejere, senest <i>Astrup</i> fra 1718. Ejendommen blev nedlagt 1719 og dens jord fordelt til andre gårde.

NB. Når man nu arbejder med stoffet kunne man godt forledes til den tanke, at de nedlagte gårde eller nogen af dem er blevet til de senere husmandssteder, jvf. historien om matr. 1844 nr. 17

--- 0 ---

Nedenstående kilder er benyttet i studiet af ejendoms- og personhistorie i Grønning Sogn. Listen indeholder oplysninger om, hvor kilderne kan findes. Oversigten slutter med en vurdering af kildematerialets omfang og kvalitet.

Forkortelser: RA (Rigsarkivet, København) – LAV (Landsarkivet, Viborg) – EA (Erhvervsarkivet, Århus) – M (mikrofilm).

Håndbøger

- ☒ J.P. Trap: Danmark, VII-1, Viborg amt, s.162-63. 5. udgave. Gad, København (1963).
- ☒ Dansk Biografisk Leksikon, 1-16. 3. udgave. Gyldendal, København (1979-84).
- ☒ Ordbog over det danske Sprog, 1-27. Gyldendal, København (1919-27).
- ☒ Kronens Skøder bd.1-4 (*resumé*). udgivet af Rigsarkivet (1892-1950).
- ☒ S. Wiberg: Alm. dansk Præstehistorie, bd.1-4. Odense (1870).
- ☒ J.C.B. la Cour: Danske Gårde, I-III. Samling. København (I: 1906-08, II: 1912-15, III: 1915-18).
- ☒ E. Bülow, red.: Danmarks større Gårde. København (1961-75).
- ☒ H. Christensen og K. Rejmers: Hovedgårde og Bøndergods nord for Kongeåen 1624-1805.
Handlet og beskrevet i Viborg Landstings Skøde- og Panteprotokoller. LAV (2006).
Kirke og sogn i fortid og nutid: Salling Prosti

Afhandling og Litteratur

- ☒ Asbjørn Romvig Thomsen: *Lykkens Smedje?*
Social mobilitet og social stabilitet over fem generationer i tre sogne i Salling 1750-1850.
Landbohistorisk Selskab (2011). (Selde, Junget & Thorum)
- ☒ Jeppe Aakjær
Jeppe Aakjærs Samlede Værker Bind V
Af min Hjemstavns Saga – ca. 700 sider

Degnehistorier Jeppe Aakjærs erindringer B.V side 135
Jeppe Aakjær: Skivebogen 1986

Landbohistorisk Tidsskrift nr. 2007

Birgit Løgstrup: ”Alle har gavn af dette!”

Landboreformerne: Om udskiftning, udflytning, love og regler m.m.

Skivebogen

Skivebogen – årlig udgivet fra 1909 af Historisk Samfund for Skive og Omegn.

Register for de første 50 år(1909-58) findes i 49. bind 1958

Masser af lokal stof.

særlige artikler – relationer til bl. a. Grønning.

1914 Jeppe Åkjær: Omkring Astrup Vig – Filshauge, Ustrup,
Grønriis m. m. side 93

1915 Gudmund Schütte: Omkring Salling Syssel side 3

1916 ingen

1917 ingen

1918 Jeppe Aakjær: Den økonomiske tilstand i Salling om-
kring 1700 side 76

1919 Sv. Aakjær: Fly Gårde I

1920 Sv. Aakjær: Fly Gårde II

1921 Sv. Aakjær: Fly Gårde III

1922 Sv. Aakjær: Fly Gårde IV

Grønning – Kilder**bilag nr. 4**

- 1922 Jeppe Aakjær: Salling Marknavne side 136
 1923 Jeppe Aakjær: Herren til Eskjær og Skivehus
 vedr. Chresten Lange side 48
 1924 – 1929 ej set – intet
 1930 Hegnet v. Chr. N. Krogh side 60
 1931 Tyskertid 1864 side 1
 Eskjær side 34
 Kvægpesten i Salling 1747-49 side 65
 1932 intet /Viborg Domkirke
 1933 Tøndering Chr. N. Krogh
 meget stof – også til Thorum og Durup
 1934 Tøndering Kirke side 92
 1935 Henrik Larsen:Sallings landsbyer før udskiftning side 1
 Grønning side 11
 Chr. N. Krogh: Fra vor Folkeskoles barndom(Durup skole)
 tilsvarende gælder nok mange andre skoler. side 71
 1936 meget interessant, men ej vedr. Grønning
 1937 intet
 1938 intet
 1939-49 ej set
 1950-53 intet
 1954 J.P. Lundø: Lidt om Valdemar Sejrs Jordebog side 84(*
 1955 Niels P. Bjerregaards forfatterskab side 1 & 13
 lokalhistorie
 Et Gravøl i Salling af C. Klitgård foregår i V. Grønning
 1960 Om Salling møller - bind 51 fra 1960
 Om Salling Nørre herred _ do.
 1986 Jeppe Aakjær

 *)Valdemar Sejrs slægt - se særlig hæfte med rette titel og forfatter – haves

CD

Ingvard Rasmussen: Grønning

Slægtsbøger:

Slægten fra Thordal, Dansk Slægtsforskning Fredericia 1962-64

Slægten Bilstrup-Ladefoged, Viborg Slægtshistorie 1996

Korsgård – Lokalhistorisk Arkiv i Sundsøre - her findes nogle oplysninger om fam. Korsgård.

Kirkebøger

⌘ Grønning sogn (1813pp), andre sogne i Salling.

www.sa.dk/arkivalieronline

Samtaler, besøg og korrespondance

Samtalerog korrespondance med Jakob Vestergård fra Moesgård i Ø. Grønning

Kristian (Mikkelsen) Christensen, søn af Carl Johan Christensen, V. Grønning, tlf. Århus 86 187564

korrespondance med Hans Thordal.Christensen, søn fra Teglgården

Besøg, samtale rog senere korrespondance med Tina Nielsen & Søren Østergaard på Grønriis

Samtaler med Tinas far Kr. Nielsen, Grønriis - nu boende Skive

Samtale med Halvor Pedersen på Thordal

Folketællinger

- ☒ Grønning sogn FT-1787, 1801, 1834, 1845.
øvrige står på de enkelte gårdfiler

www.sa.dk/arkivalieronline

Matrikler og Jordebøger (x)

- ☒ Matrikel 1662, 1680, 1688.

Skivehus amt, Nørre herred, Grønning sogn

LAV Z-arkiv

- ☒ Skive amtstue. Hartkornsspecifikationer 1791.

Rentekammeret, Danske afd., Landmålingsarkivet,
Hald og Skivehus amter.

RA pk.313.23

- ☒ Matrikel 1844. Sallinglands herreder, (x
Nørre herred, Grønning sogn.

RA M.29.445

Skøde- og panteprotokoller (SP)

Kronens Skøder

- ☒ De originale kilder til ovennævnte resuméværk af samme navn.

RA (se fil: Grønning skøder, Kronens).

Landsarkivet i Viborg

Realregister 1841-1954 findes på 2 Rullefilm
Arkiv nr. for bogen SP 121

Sallinglands Herredsting

LAV

- ☒ SP-38. Navneregister
til SP-protokoller 1749-1829.

☒ SP 1. 1749-85
☒ SP-2. 1785-97
☒ SP-3. 1797-1804
☒ SP-4. 1804-11
☒ SP-5. 1811-15
☒ SP-6. 1815-20
☒ SP-7. 1820-24
☒ SP-8. 1824-28
☒ SP-9. 1828-32

☒ SP-10. 1832-35
☒ SP-11. 1835-37
☒ SP-12. 1837-40
☒ SP-13. 1840-41
☒ SP-14. 1841-43
☒ SP-15. 1843-45
☒ ...

Viborg Landsting

- ☒ uden Register

☒ SP 1624-37, 45-46, 47-49
☒ SP 1647-49, 50-51, 52, 53, 54, 55
☒ SP(1) Protokol 1656, 57, 60, 61
☒ SP 2 Protokol 1661, 62
☒ SP 3 Protokol 1662
☒ SP 4-7. Protokoller 1663pp
☒ SP 8 Protokol 1667
☒ SP 9 Protokol 1667-68
☒ SP 10 Protokol 1668-69
☒ SP(x) Protokol 1670A, B
☒ SP 13 Protokol 1671-73
☒ SP 14-18 Protokoller 1674-79
☒ SP 19 Protokol 1679-81
☒ SP 20 Protokol 1681-82
☒ SP 21 Protokol 1684
☒ SP 22 Protokol 1684-86
☒ SP 23 Protokol 1686-87
☒ SP 24 Protokol 1687-89
☒ SP 25 Protokol 1689-90

RA, M-29.816) LAV, trykt udgave
M-29.817) 1724-57.
M-29.818)
LAV
-
-
-
-
M.29.820-21, Z-arkiv: breve.
LAV
-
-
-
-
-
-
-
-
-

- ☒ Navneregister No.81 (1660-90):
Stednavne 2 bd., personer 1bd.
LAV ml. Reol 95 og 96.

Viborg Landsting (forsat)

☒ SP 655 Navneregister 1690-92	☒ SP 26 Protokol 1690-92	-
☒ SP 657 Navneregister 1692-93	☒ SP 27 Protokol 1692-93	-
☒ SP 659 Navneregister 1693-94	☒ SP 28 Protokol 1693-94	-
☒ SP 661 Navneregister 1694-96	☒ SP 29 Protokol 1694-96	-
☒ SP 663 Navneregister 1696-97	☒ SP 30 Protokol 1696-97	-
☒ SP 665 Navneregister 1698-99	☒ SP 31 Protokol 1698-99	-
☒ SP 667 Navneregister 1699-1701	☒ SP 32 Protokol 1699-1701	-
☒ SP 669 Navneregister 1702-05	☒ SP 33 Protokol 1702-05	-
☒ SP 671 Navneregister 1706-11	☒ SP 34 Protokol 1706-11	-
☒ SP 673 Navneregister 1711-17	☒ SP 35 Protokol 1711-17	-
☒ SP 675 Navneregister 1717-20	☒ SP 36 Protokol 1717-20	-
☒ SP 677 Navneregister 1720-24	☒ SP 37 Protokol 1720-24	-
☒ SP 679 Navneregister 1724-27	☒ SP 38 Protokol 1724-27	-
☒ SP 681 Navneregister 1727-31	☒ SP 39 Protokol 1727-31	-
☒ SP 683 Navneregister 1731-37	☒ SP 40 Protokol 1731-37	-
☒ SP 685 Navneregister 1737-45	☒ SP 41 Protokol 1737-45	-
☒ SP 687/8 Navneregister 1745-52	☒ SP 42 Protokol 1745-52	-
☒ SP 689 Navneregister 1752-58	☒ SP(43) Protokol 1752-58	Protokol borte, breve findes i Z-arkiv.
☒ SP 698 Navneregister 1758-63	☒ SP 44 Protokol 1758-63	LAV
☒ SP 700 Navneregister 1763-68	☒ SP 45 Protokol 1763-68	-
☒ SP 703 Navneregister 1768-72	☒ SP 46A Protokol 1768-72	-
	☒ SP 46B Protokol 1768-72	-
☒ SP 705 Navneregister 1772-76	☒ SP 47 Protokol 1772-76	-
☒ SP 707 Navneregister 1776-79	☒ SP 48 Protokol 1776-79	-
☒ SP 709 Navneregister 1779-86	☒ SP 49 Protokol 1779-86	-
☒ SP 711 Navneregister 1786-92	☒ SP 50 Protokol 1786-92	-
☒ SP 714 Navneregister 1793-99	☒ SP 51A Protokol 1793-99	-
	☒ SP 51B Protokol 1793-99	-
☒ SP 716 Navneregister 1799-1804	☒ SP 52 Protokol 1799-1804	-
☒ SP 718 Navneregister 1804-05	☒ SP 53 Protokol 1804-1805	LAV.

I årene 1640 og fem-seks år frem blev der grundet krige og besættelser ikke tinglyst materiale
 I Perioden 1752-57 findes kun mikrofilm af protokollerne og de var ikke tilgængelige for Ingvard,
 men måske indseende senere

Godsarkiver

En del af disse arkivalier findes også på www.familysearch

Astrup – Salling, Nr. H.	G.184	LAV
☒ Skøder og Retsdokumenter 1633-1790.		RA M.53.645
☒ Fæsteprotokol 1719-1828.		RA M.53.645pp, LAV (m-kort).
☒ Skifteprotokol 1766-1828.		RA M.9.537B, LAV (m-kort).
Eskær Gods – Salling, Nr. H.	G.185	LAV
☒ 1695-1797 Fæsteprotokol.		
☒ 1764-1818 Skifteprotokol.		
Grinderslevkloster Gods	G.186	LAV
☒ 1792-1806 Skifteprotokol.		
☒ 1635-1790 Diverse Dokumenter.		
Hegnet Gods.	G.182	LAV
☒ 1713-1848 Fæsteprotokol.		Intet fra Grønning.
☒ 1790-1820 Skifteprotokol.		-

bilag nr. 4

- Krabbesholm gods** G.179 RA (hele godsarkivet).
☒ 1733-1845 Fæsteprotokol. RA M.53.825
☒ 1739-1871 Afregningsprotokol . -
☒ 1733-1833 Skifteprotokol. RA, LAV (m-kort).
- Nørgård Gods** (Salling Nørre herred). G.189 LAV
☒ 1783-1817 Skifteprotokol.
☒ 1468-1792 Forskelligt.
- Udskiftning** (i Grønning o.1784/87).
- Rentekammeret, Danske Afd., Landmålingsarkivet**
☒ Hartkornsspecifikationer 1791, ... Skivehus amt. RA pk.313.23 *Den eneste tilgængelige.*
- Landvæsenskommission**
☒ 1761-2001 Viborg Stiftamts Landvæsenskommission. LAV – *intet fra Grønning.*
☒ 1788-1794 Skivehus Amts Landvæsenskommission. LAV pk. Protokol 1788pp – *intet fra Grønning.*
☒ 1782-1788 Landvæsenskommissionsforretninger. LAV pk. Sager 1782-87 – *intet fra Grønning.*
- Matrikelkort**
☒ Geodatastyrelsen. Original 1 kort. www.gst.dk
- Landhusholdningsselskabet**
☒ Brevjournaler 1769 og 1774 m.m. EA – *præmieansøgninger fra Grønning.*
- Præste-, Provste- og Bispearkiver.**
☒ Præstearkiv, Grinderslev-Grønning sogne (C.206A)) LAV – *intet fra Grønning før 1800-tallet.*
☒ Nørre Herreds provsti.)
☒ Viborg Stift, Bispeembedet. LAV
> Jordebøger > 1662-1799 Bispeembedets jordebøger (pk.131). *Intet fra Grønning.*
> Indberetninger > 1693 Indberetninger om præsternes indkomster og jus patronatus (pk.103, 104).
> 1735-1801 Indberetninger om præstekaldene og deres indtægter (pk.104, 105, 106).
> Stiftsbøger > 1690 ... Hindborg, Rødding, Harre og **Nørre** (pk.102).
- Tingbøger**
Skive Byfoged, Sallinglands Herredsfoged LAV
☒ Justitsprotokol 4 (1783-87).
☒ Justitsprotokol 6 (1793-98).
- Skødegenparter**
Ingvar Rasmussen har gennemset de 3 pakker med skødegenparter vedr Grønning sogn på Landsarkivet i Viborg. Ordnet efter matr., hovednumre, men ej med binumre. han konstaterer, at der mangler en del
- Topografica.** LAV – *intet fra Grønning.*

Samlet vurdering

Kildematerialet fra Grønning før 1834 er ret spinkelt og kvaliteten varierende.

De vigtigste fejl og mangler:

- ☒ Kirkebøger før 1813 (reelt før 1814) er gået tabt – og dermed den vigtigste kilde til personoplysninger. Dermed bliver personhistorien summarisk, bortset fra de seneste generationer før 1850.
- ☒ 1664 Matriklen (her benævnt *M-1664) er gået tabt. Det må være sket i nyere tid, da flere slægtsforskere har henvist til den. Det ansatte hartkorn genfindes i *M-1680, som kun har ajourført navnene på ejere og besiddere, og det er anført som *gl. hartkorn* i *M-1688. Xerox-kopier af de to sidstnævnte matrikler findes i LAV's Z-arkiv. Det samme gælder *M-1662, som er et forarbejde til *M-1664, men har generelt noget højere hartkorns-ansættelser.
- ☒ Bortset fra *Astrup* og *Eskær* er der bevaret få eller ingen fæstedokumenter. *Eskærs* skifteprotokol var stærkt beskadiget, da den i sin tid blev filmet til mikrokort.
- ☒ De lokale godser *Astrup*, *Eskær* og *Nørgård* var relativt små, deres indbyrdes konkurrence intens og økonomien ofte anstrengt. Det har medført hyppige ejerskifter og – især for den med tiden største lodsejer *Astrup* – en evindelig justering og omfordeling af bøndergårdens jord. Fra midten af 1730'ne begyndte det at knibe for godskontoret at holde styr på de mange korrektioner, og det medførte fejl i jordebøger, skøder og pantebreve. Denne praksis fortsatte op til *Udskiftningen* af sognets markjorder o.1784/87 og den langsomme overgang til selveje.
- ☒ Der er ikke bevaret dokumenter om selve *Udskiftningens* forløb. *Original 1 Kortets navne på besiddere i V. Grønning 1784 er fejlbehæftet, og kortet over Ø. Grønning mangler 1787-navne. Det nærmeste man kommer et billede af *Udskiftningen* bygger på de partielle jordebøger, der findes som bilag til VLT-skøder og -pantebreve i 1780'ne samt Skivehus amts hartkornsliste fra 1791.

Ejendoms- og personhistorien er skrevet med disse usikkerheder in mente, og jeg har søgt at præcisere i teksten, hvor det faktiske datagrundlag mangler, og der er tale om subjektive skøn.

2015.05.14 – IR

= = = = =

x) Om 1844 matr.

Forordning om 1844 matr. blev udstedt i 1804

Formålet var 2 ting:

a) Udarbejde et nyt og holdbart system til at holde styr på landets matrikler, bl. a. i forbindelse med tinglysninger etc.

b) foretage en ombonitering af landets jorder for at få en mere retfærdig skattebetaling.

Grundet krige, statsbankerot m.m. tog det meget lang tid.

På Fyn var man bortset fra Ærø stort set færdige i 1810, og de nye numre blev taget i brug ved tinglysninger.

I Salling synes man først at blive færdige omkr. 1818.

Sluttelig skal anføres, at det nye hartkorn først blev taget i brug i 1844 – deraf navnet 1844 matr.

Veje i Grønning (ca. 2010)

Under arbejdet med Grønning viste det sig praktisk, at have en samlet vejfortegnelse med husnumre, matr. numre m.m. samlet - i stedet for hele tiden at skulle slå op i vejvisere og andre fortegnelser.

Det skal bemærkes, at vejene af praktiske grunde ikke er opdelt i Ø. og V. Grønning. Vil man - som lidt ukendt - bruge oversigterne, vil det være praktisk med et vejkort.

Grønning Kirkevej fra Aakjærvej til Grønningvej (alle medtagne)

husnr. 1 matr.1n Nørgård hvd., Jacob Vestergård Atelier 3452 kvm

husnr. 2 matr.1f V.Grøn. beboelse 1780 kvm

resten Ø. Grønning

højre side af vejen

husnr. 2 matr.1f **V.** Grønning beboelse - 1780kvm

ejer vejviser 1981 Jens K. Pedersen

vejviser 2008 J. Ravn

husnr. 4 matr. 2d - ses ej vejviser - ses ej vurderet 2007

Her boede "Jens på Heden" = Jens Christensen Brinch

men da hed det matr. 11g. 11g sen. matr. saneret

husnr. 6 Borriskær - **egen fil** matr. 13c samt

13g,19e,19s,22b & 22 - 12 ha 0346 kvm

her kommer Tværvejen

husnr. 8 nedlagt landbr. Peder N.R. Madsen, smed, & Inger Toft

egen fil matr. 14a - 1 ha 9999 kvm

husnr. 10 nedlagt landbr. (J.V.) Jonna & Peder Heilsgård Andersen maskinarbejder samt Jan. H. Andersen,

tidl. Robert Jacobsen (J.V.)

egen fil matr. 9b 6106 kvm

- - - - -

8 & 10 ligger i hver sit vænge til Gr. Kirkevej

venstre side af vejen

husnr. 1 Jakob Vestergård atelier matr. Nørgård 1n, 1780 kvm

ejer vejviser 1981 Magnus Pedersen

husnr. 3 matr. 13b - beboelse - 6082 kvm

ejer vejviser 1981 chauff. Jens Hinnerup

kaldet "Gravgård" - **egen fil**

husnr. 5 ses ej med navne vejviser 2008

matr. 11 L landbrug 8 ha 7532 kvm (e-værdi 2007)

ejer vejviser 1981 Halvor Pedersen

Bilag 5

veje forsat

- husnr. 7 matr. 19b - beboelse - 815 kvm - **egen fil** matr. 19
K.C. oplyser, at der har været 21b også med adresse
Grøn. Kirkevej 7 med Søren Støjbjerg, som beboer i
i 1867/68 se Ft. 1870 - senere bor Søren Støjbjerg
på matr. 18 V. grøn.
- husnr. 9 matr. 6 Grønriis - **egen fil**
- husnr. 11 matr. 8 Jakob K. Vestergård - 39 ha 7167 kvm **egen fil**
- husnr. 11A matr. 9az 79 kvm ubebygget/møllegrund ?
- husnr. 11B matr. 9f 78 kvm ubebygget/møllegrund ?

Grønning Kirkevej ender i Grønningvej

= = = = =

Tværvejen er kun m. 3 husnumre

- husnr. 1 nærmest Åkjærvej venstre side (matr. 3b V. Grønning)
synes mindre landbr. (nedlagt?) Jørgen L. Handgård u.
titel - matr. 3b V. Grønning - 3270 kvm
- husnr. 3 fjernest Åkjærvej venstre side (matr. 8b Ø. Grønning)
ubeboet - lige til nedrivn (J. V.) - sidste ordentlige
beboer var Gustav Olsen - siden skift.ejere/tvangsauktion
4437 kvm
- husnr. 2 sydside Tværvej, nedlagt landbr. Else & Jørgen Blid-
gård (titel gdr.) matr.4c Øster Grøn. - 32129 kvm

Astrupvig er et sommerhusområde (blind vej) med ca. 154 husnumre
med fælles strandarealer, jvf. matr. kort.

Egentlig burde der være noget fra matr. 14, som efter gl. matr.
kort havde en "jordstribе" mellem matr. 12 og 9
Sommerhusparcellerne har hver en størrelse 2500-3500 kvm, så det
er total set et større areal på ca. 45-50 ha
(kilde: ejendomsvurdering på internet fra 2007)

Bagvejen er parallel med Lyby Strandvej, men blot bagved.

Engdraget er en sommerhusvej langs med Lyby Møllebæks nedre løb.

Grønning øre er et sommerhusområde (blind vej) med ca. 53 par-
celler, som er frastykket Filshauge, matr. 11, fra dennes strand-
arealer.

Grønning Øre er en forsættelse af Grønningvej, hvor denne drejer
skarp til højre ud for den private vej til venstre ned til gården
Filshauge.

se evt. Grønningvej.

Sommerhusparcellerne har hver en størrelse 2500-3500 kvm, så det
er total set et større areal på ca. 15-17 ha
(kilde: ejendomsvurdering på it. fra 2007)

Bilag 5**Øster Grønningvej - start Lyby Strand - slut Aakjærvej
højre vejside - østside - lige numre**

Ø.Grønningvej 2	matr. 5h	sommerhus,lejet grund 3 ha 4242 kvm grunden har 2 vejnumre 2 & 2A
do.	4	matr. 1d Ø. Grøn. sommerhus 1240 kvm
do.	4Y	matr. 3e Ø. Grøn. ubebygget 2ha 1530 kvm
do.	6	matr. ? skøde 5/2 1997, A/s Motorgården i Skive - nok sommerhus areal 1 ha 4565 kvm er der forbindelse mellem Ø. Grønningvej 4Y & 6
do.	8	matr. 5b Ø. Grøn.A/S Metallics Hjelpefond(sommerhus) skøde 27/6 1968 areal 2 ha 7910 kvm
do.	10	matr. 5a "Gl. Thordal" hovedparcel 21 ha 4649kvm
do.	12	matr. 5g Kyllinge farmen 1 ha 9774 kvm
do.	14	matr. 3a Teglgården (begge sider vej) stort kvæg brug 68 ha 9956 kvm
do.	16	matr. 7a "farbror Niels'gd." - nedlagt landbrug 1 ha 5062 kvm
- - - -		her krydser Grønningvej (V. Grønning til Grønning Øre)
do.	18	matr.10a Kisumminde landbr - mange matr. 39 ha 3461 kvm
do.	20	matr. 9a Gluuds gård - landbr. - mange matr. 28 ha 5515 kvm
do.	22	matr.12a Korsgård - landbr. - mange matr. findes ej ejendomsvurdering i 2007 23 ha 8097 kvm 4a - bygninger synes ej frasolgt. (aug. 2008)
do.	24	matr.10b hus nede på mark/beboelse - 3780 kvm (ejer vejviser 1981 gdr. Erhard Rasmussen)
do.	26	matr. 9d sommerhus - nok nede på mark 11702 kvm
do.	28	matr. 4a Bjørnsholm - stor økologisk Kvægbrug 118 ha 9464 kvm

**Øster Grønningvej - start Lyby Strand - slut Aakjærvej
venstre vejside - vestside - ulige numre**

1,3,5,7,9 & 11 findes - 1-9 nok sommerhuse

Skellet mellem Lyby Strand og Øster Grønningvej går
faktisk næsten ved Stranden

Ø.Grønningvej 1	matr. 5L	Ø. Grøn. - sommerhus - 1201 kvm
do.	3	matr. 5k Ø. Grøn. - beboelse - 1202 kvm
do.	5	matr. 5n Ø. Grøn. - sommerhus - 1203 kvm
do.	7	matr. 5m Ø. Grøn. - sommerhus - 3550 kvm
do.	7A	matr. 5o Ø. Grøn. - ubeg. grund - 1440 kvm
do.	9	matr. 5p Ø. Grøn. - sommerhus - 1 ha 6415 kvm
do.	11	ingen oplysninger

Bilag 5

do. 13 matr. 5f,5t,5u & 5v(bebygget landbrug)
Anna Østergård 10 ha 4200 kvm

do. 15 matr. 5e & 5s (bebygget landbrug) 2ha 2063 kvm

do. 17 matr. 5d (bebygget landbrug) 9 ha 7900 kvm

do. 17V matr. 3m ej vurderet - areal ej oplyst

do. 19 matr.14b Ø. Grøn. - beboelse - 4638 kvm
vejviser: Karen M. & Poul L.Carlsen
ejer vejviser 1981 arbejds. Paul Carlsen
bemærk beliggenheden - faktisk i et vænge

do. 21 matr.12au - ubebygget - 4568 kvm
(oplysn.husnr. 13,15 & 19 fra Kommunen)

= = = = =

Grønningvej fra vejkryds i V. Grønning til Grønning Øre
vest til nr.11 & 12 /// øst fra 14/13 til Grønning Øre

kun ejendomme Venstre side (nordside)

Grønningvej 1 matr. 22f V. Grøn. - beboelse - 463 kvm
ej hjørneejendommen til Aakjærvej
denne har adresse Aakjærvej

Grønningvej 3 matr. 15f V. Grøn.- beboelse - 689 kvm x

Grønningvej 5 matr. 15g V. Grøn. - beboelse - 800 kvm x

Grønningvej 7 matr. 15h V. Grøn. - beboelse - 800 kvm x

Grønningvej 13 matr. 2c Ø. Grøn. - beboelse - 1624 kvm x

Grønningvej 15 matr. 2a Ø. Grøn. landbr.? nej 2715 kvm x
(måske gl. skole), 2 lejligheder
beboer 2009 Flemming Damskov

Grønningvej 15A matr. 10e Ø. Grøn. 7806 kvm - ej beboelse - er
det mon Grønning Kirke - næppe x

Grønningvej 17A ej matr. gl. Mølleggrund ej kvm. (nok matr. 2i)

Grønningvej 17 matr. 2e Ø. Grøn. 2529 kvm - privat institution
Grønning Forsamlingshus ?? x

her krydser Øster Grønningvej (fra Lyby Str.- til Astrupvig)

Grønningvej 19 matr. 11a Filshauge - nedlagt landbrug - 18000
egen fil

- - - - -

kun ejendomme Højre side (sydside)

Grønningvej 2 matr. 9h V. Grøn. - beboelse - 870 kvm x
Beboer 2009 Else K. Kristensen

Grønningvej 4 matr. 9n V. Grøn. - forretning - 3790 kvm x

Bilag 5

her krydser Øster Grønningvej (fra Lyby Str.- til Astrupvig)

så bemærker vi, at vejnumre 12 - 24(26) ligger som i et vænge, idet Grønningvej slår et skarpt sving ud for nedkørsel til Filshauge - vejen ligeud hedder Grønningøre vejnummer 26 matr.11e må have egen vej
Vænget "med indkørsel" vis a vis privatvejen ned til gården
Filshauge

bemærk den store afstand mellem matr. 9n V. Grøn. og 9c Ø. Grøn.

Grønningvej 12	matr. 9c Ø. Grøn. - sommerhus - 1931 kvm	xx
	nr. 12 - 24 ligger i et vænge	
Grønningvej 14	matr. 2b Ø. Grøn. - bebygget landbr. - 7 ha 5368 gl. skolejord se. matr. 2a	
Grønningvej 14A	matr. 4f Ø. Grøn. - ubebygget - 5116 kvm	xx(*)
Grønningvej 16	matr. 11f Ø. Grøn. - sommerhus - 2963 kvm	xx
Grønningvej 18	matr. 21c Ø. Grøn. - anden vurd. 4480 kvm	xx(*)
Grønningvej 20	matr. 4i Ø. Grøn. - sommerhus - 2059 kvm	xx
	Egon Larsen, masknst.(vejviser 1981)	
Grønningvej 22	matr. 21e Ø. Grøn. - sommerhus - 3837 kvm	xx(*)
	efter skilt ejer DUI	
Grønningvej 24	matr. 17c Ø. Grøn. - sommerhus - 2 ha 0773 kvm	
	Salling Ungdomskoles sommerhus	xx
Grønningvej 24A	matr. 17a Ø. Grøn. - ????	ej oplyst xx
	mon ikke det er 18a, jvf. matr. kort	
	enten det ene el. andet så en mark	
	hvis 18a så tilhører den gård matr. 10 Ø. Grøn.	
	hvis 17a så tilhører den gård mstr. 3 Ø. Grøn.	
Grønningvej 26	matr. 11e Ø. Grøn. - sommerhus - 2534 kvm	xx
	*) ejer D.U.I.	

På matr. kort ses matr. 21d - må være sammen med en af de andre grunde på Grønningvej i vænget

På matr. kort ses matr. 19a - må være sammen med en anden, da den ej er i vejviser el. ejendomsvurdering (smal aflang parcel) tilhører gård matr. 10 - se evt. den

=====

Grønning Kirkevej fra Åkærsvej til Grønningvej

numre (2)- 6,8,10 3,5,7,9,11

nr. 2 hører til V. Grønning ejerlaug (ejer 1981 Jens K. Pedersen)
matr. 1f V. Grøn. 3423 kvm - beboelse

nr. 1 " Nørgård ejerlaug - nok J. V.'s atelier

matr. 1 n Nørgård 1780 kvm - forretning
(ejer vejviser 1981 Magnus Pedersen)
senere tilkøbt af J. Vestergård matr. 8a

Bilag 5

Venstre vejside

- husnr. 3 ukendte ejer i 2008, ejer 1981 chauf. Jens Hinnerup
matr 13b Ø.Grøn. 6082 kvm - beboelse
Grønning Kirkevej nr. 3 hedder "Gravgård"
ejendommen er tilbagetrukket i forhold til vejen
- " 5 ukendte ejer i 2008, ejer 1981 Halvor Pedersen
matr. 11 L, Ø. Grøn, 8 ha 7532 kvm bebygget landbr
gl. landbrugsbygn. - så "rodet" ud
- " 7 ukendte ejer i 2008
matr. 19b Ø. Grøn - 815 kvm beboelse
- " 9 matr. 6a Grønriis - stort landbrug - 97 ha 0238 kvm
- " 11 matr. 8a & 4b Moesgård - større landbrug - 39 ha
7167 kvm
- " 11A matr. 9az 79 kvm ubebygget grund
- " 11B matr. 9f 78 kvm ubebygget grund

Grønning Kirkevej ender i Grønningvej

Højre vejside

- husnr. 2 hører til Vester Grønning - matr. 1f - 1780 kvm
beboelse
- do 4 nok lille hus nede/inde på marken - matr 2d Ø. Grøn.
ej vurderet - nok ubeboet - er det mon V. Grøn.?
- husnr. 6 matr. 13c,13g,19e,19s,22b & 22e **Borriskær** - egen fil
vi skal nok have fat i Tingbogen igen - 12 ha 0346 kvm
bebygget landbrug
- " 8 matr. 14a, - landbrug 19999 kvm - restjord nok solgt
ejer: smed Peder R. N. Madsen & Inger Toft uden titel
egen fil
- " 10 matr.9b - ejer/beboer: Jonna & Peder H. Andersen, me-
kaniker samt Jan H. Andersen - 6106 kvm - **egen fil**
vejviser 1999 ejer J. & Peder H. Andersen
vejviser 1981 ejer Peder Heilskov Andersen
- - - - -
8 & 10 ligger i hver sit vænge til Gr. Kirkevej

= = = = =

Tværvejen er m. 3 husnumre (2 i Øster Grønning) - **er matr**

- husnr. nr. 1 v. Åkjærvej er V. Grønning, 2 & 3 Ø. Grønning
- husnr. 1 synes mindre landbrug - matr. **3b** V.Grøn. 3270 kvm

- husnr. 2 sikkert landbrug - måske nedlagt - beboer /ejer
Else M. (dagplejer) & Jørgen Bligård (gdr.)
matr **4c** Ø. Grønning 3 ha 2129 kvm

- husnr. 3 faldefærdigt og ubeboet Hus. J.V. siger flere tvangs-
auktioner. Sidste "hæderlige" beboer: Gustav Olsen
matr **8b** Ø. Grøn. 4437 kvm - nu ubeboet

= = = = =

**Grønning Øre & Astrup Vig er sommerhusområder
ej medtaget**

= = = = =

Aakjærvej - gennemgående vej - Skive - Fursund

nr. 40 - 94 mod syd - vejens vestside er V. Grønning

nr. 23 - 55 mod syd - vejens østside er V. Grønning

Lavere numre hører til i Breum

Højere numre hører til Ø. Lyby

Huse og gårde i Grønning By - nr.68 til 52 - er "vænger" næsten
alle af Åkjærvej**Aakjærvej fra syd: (vestside)**nr. 94 & 92 matr.8a V. Grøn., Grønning Søndergård beboer, vejviser
Niels Henrik Thordal Pedersen & M. Mosgård - **egen fil**
- begge uden titler i vejviser - skøde 13/1 1993

nr. 88 & 90 ses ikke

nr. 86 matr. 8e Grønning Smedie - 6967 kvm

nr. 84 matr. 8c - beboelse - 684 kvm

nr. 82 matr. 23c - beboelse - 1660 kvm

nr. 78 & 80 ses ikke

nr. 76 matr. 15c - beboelse - 1265 kvm

nr. 74 matr. 15b - beboelse - 2312 kvm

nr. 72 matr. 3k - beboelse - 1033 kvm

nr. 70 matr. 3n - beboelse - 1825 kvm

nr. 70Y matr. 3m - ej vurderet 95 kvm

nr.68-52 ligger faktisk i en slags vænge v. gadekæret
nogle vil sige i 3 små vænger

bemærk: man kan ikke køre rundt om Gadekæret

nr. 68 matr. 7a - bebyg. landbrug 30 ha 5730 kvm
ejer: Erna Groos Hansen - **egen fil**

nr. 68A matr. 7e - fabrik & lager 9248 kvm

nr. 66 ses ikke

nr. 64 matr. 7d - ubebygget grund 1218 kvm

nr. 62 matr. 7b - beboelse 1145 kvm

ejer: Salling Industrimontage

nr. 60 matr. 1e - forretn. & beboelse 6641 kvm

ejer: Biga køkkener

nr. 58 matr. 12a - beboelse 1 ha 4141 kvm

nr. 56 matr. 13a - beboelse 3365 kvm

ejer: H & K Ravn, specialarbejder

nr. 56 er gl. landbrug/smedie

nr. 54 matr. 17a - beboelse 1661 kvm

ejer: B. & T. Knudsen - uden titler

skøde 9/9 1969 beboer 2009 Vera Knudsen

nr. 54 er gl. landbrug

nr. 52 matr. 1g beboelse - 1115 kvm
 ejer: Kaptain Mogens Hansen & fuldm. Lene Hansen
 her slutter vænget

- - - - -

matr. 13c & 3v må være sammen med "en af naboeren"

nr. 50 ses ej

nr. 48A matr. 5f ubebygget landbr. 26 ha 5454 kvm

nr. 48 matr. 1a bebygget landbr. 2 ha 1771 kvm
 "Røde Mads'gård" - også m. skilt "Ledgården" matr. 1

egen fil

her følger et større åbent område inden nr. 46

nr. 46 matr. 5a - bebygget landbrug 44 ha 4709 kvm
 lang privat vej

egen fil

44 & 46 ligger ved vænge til Aakjærvej

nr. 44 matr. 5c - beboelse 3 ha 0800 kvm
 ejer: tømrer Frede Christensen

åbent område

nr. 42 matr. 2a - beboelse 1 ha 5000 kvm
 nedlagt landbr.

egen fil

ejer: Christen Christensen

åbent område

nr. 40 matr. 1d - beboelse - 2 ha 8717 kvm

nr. 38 må høre til Grinderslev sogn

- - - - -

Aakjærvej fra syd: (østside)

nr. 55 matr. 14a "Grønning Hule", mørtelværk
 beboelse & forretning 2 ha 7345 kvm

ejer: Jørgen Hejgård Sørensen (tingl 2008)

nr. 51 matr. 4au - "institution" - vandværk - 2218 kvm

nr. 49 matr. 4i - beboelse - 800 kvm

nr. 47 ses ikke

nr. 45 matr. 4g - beboelse - 1561 kvm

nr. 43 matr. 4k - beboelse - 1525 kvm

nr. 41 matr. 4e - beboelse - 1174 kvm

nr. 39 matr. 9f - beboelse - 1476 kvm

gl. købmandsforretning

vejkryds: Grønningvej/Dalgårdsvej

Bilag 5

nr. 37	matr. 22a - beboelse - ganske lille hus ejer: Mariane Damkjær Pedersen - skøde 23/4 2004, tidl. ejer, vejviser 2000: Heidi D. Jakobsen & Jan M. Pedersen	444 kvm	egen fil
nr. 35	matr. 22d - beboelse ejer: Vagn Westergård, gdr. (emeritus ?) vejviser 1981	646 kvm	
nr. 33	matr. 22b & 22g - beboelse & forretn.	627 kvm	
nr. 31	sammen m. nr. 33 (gl. brugsf.- vejviser 1981)		
nr. 25Y	matr. 13b - ubebygget grund	1 ha 6743 kvm	
nr. 25	matr. 3a - beboelse ejer: Carsten Andi Skytte Jensen (not. landbr.matr. 3a & 15a) Anesminde - "Møllers gård" åben land	1 ha 5624 kvm	egen fil
nr. 23X	matr. 3z - ubebygget landbr.	24 ha 4069 kvm	
nr. 23	matr. 3h - beboelse nævnt som Grønning Murerforretn. el. Grønning "udmugning" ? beliggenhed overfor Gråstenvejs udmunding i Aakjærvej el. midtvejs mellem V, Grøn. og Nr. Vejle	2 ha 0001 kvm	

= = = = =

Slugten (alle V.Grønning)

**Slugten er gennemgående vej fra Grønningvej til Lyby Strands
sydende
Muslingevej udgår fra Slugten og ender v. Lyby Strands nord-
ende**

- - - - -

13 matr. (heraf 6 sommerhuse) efter ejendomsvurdering**Slugten 1 er v. Lyby Strand**

Slugten 1	matr. 16ø	lejet grund - sommerhus
Slugten 5	matr. 19e -	1628 kvm - sommerhus
Slugten 7	matr. 19f -	1602 kvm - sommerhus
Slugten 51	matr. 13d -	1 ha 5942 kvm - beboelse ligner nedlagt landbrug
Slugten 53	matr. 4b -	1917 kvm - beboelse ligner rester af gl. landbrug meget forfaldent
Slugten 55	matr. 4c -	1828 kvm - beboelse ligner rester af gl. landbrug

Grønninggård og Storgård hører til Slugten
jo der ligger 2 gårde v. Slugten - selvsyn - på
vejens højre side fra Grønning

Bilag 5

Slugten 57 Johan Hald Frandsen, gdr. (matr.4a) **Storgård, stor landbr**
80 ha 5642 kvm

Slugten 59 Mikael Husum Jensen, inspektør, (matr.9a **ej not. landbr.**)
Grønninggård 5769 kvm

venstre vejside:**Slugten 6 er v. Lyby Strand**

Slugten 6 matr. 16b lejet grund - sommerhus
 Slugten 8 matr. 19b 1170 kvm - beboelse
 Slugten 10 matr. 9i 1210 kvm - beboelse
 Slugten 12 matr. 19d 800 kvm - sommerhus
 nr. 8, 10 & 12 kunne ligne Gl. helårsbeboelser/landbr.
 Slugten 28 matr. 19a 4585 kvm - sommerhus/gl landbrug
 Esther Rasmussen, skøde 19/8 1986,

- - - - -

Slugten ender ved Lyby Strand

= = = = =

Muslingevej

Vej fra Stranden op til Slugten - sommerhusområde
 Der er efter ejendomsvurdering ca. 37 parceller, alle matr. V.
 Grønning. Nr. begynder v. Strand og ender ved Slugten

Venstre vejside numre 1-7 lange spring
 matr. 13e, Muslingevej 7 - er beboelse - 985 kvm
 sikkert gl. landbrug - ligger v. indføring
 til Slugten

Højre vejside numre 2 - 64
 der er en masse vænger
 matr. 20a, Muslingevej 2 - kun lejet grund areal ej oplyst

:

matr. Muslingevej 64

- - - - -

Resten af parceller fordelt/udstykket fra matr. 19 & 4
 nærmere - se ejendomsvurdering 2007

= = = = =

Dalgårdsvej - bækken skel til Lyby s. - indtil nr.8&9 V.Grønning

Dalgårdsvej nr. 2 matr. 23a, fritidsområde
 Dalgårdsvej nr. 8 (i 1999) Erik & Mette Stisen(gård) matr. 6
 37 ha 6124 - egen fil

- - - - -

Dalgårdsvej nr. 3, matr. 23e - beboelse (*
 Dalgårdsvej nr. 5, matr. 23f (i 1999) A. & H. Jacobsen (beboelse)
 1022 kvm

Bilag 5

Dalgårdsvej nr. 7, matr. 23b - beboelse - 669 kvm

Dalgårdsvej nr. 9, matr. 23g - beboelse - 717 kvm

resten Lyby

*) 3.el 5 er det pæne hus

= = = = =

Gråstenvej - øst for Åkjærvej - mod Jebjerg - **er matr.**

opdateret efter vejviser 2008

bemærk de 2 sving - nok bækken & skel til Jebjerg s.

laveste nr. fra Jebjerg

Vejviser siger Grønning sogn husnr. 8,10,12 & 9,11,13

sydside fra Jebjerg

husnr. 4 frugtplantage matr. 4a Jebjerg

husnr. 6 ved svinget gartneri / Asger Lavrsen (Jebjerg s.)

matr 22 Jebjerg

- - - - -

husnr. 8 lang privatvej fra svinget ejer Søren Stisen

synes st ligne landbrug - ja

matr 10 V. Grønning areal 36 ha 8845 kvm

husnr. 10 lang privatvej, gdr. Jens Peder Stisen

synes at drive landbrug

ses ej ejendomsvurd internet, men

8 & 10 er sammen

husnr. 12 P. Bisgård & Mona Krogh - matr.5b V. Grønning

kunne være nedlagt landbrug - nu beboelse

Åkjærvej

husnr. 9 & 10 Gråstenvej ligger over for hinanden

nordside fra Jebjerg

husnr. 1 matr 2ag Jebjerg - not. sommerhus

husnr. 3 matr.4b Jebjerg - not. landbrug

husnr. 5 før svingene - "tilhører" Jebjerg

matr. 25a Jebjerg not. landbrug

husnr. 7 hus: Sten & Jytte Sørensen "sikkert" Jebjerg

matr 28a Jebjerg - beboelse

- - - - -

husnr. 9 ej i vejviser 2008 - ligner nedlagt landbrug

matr. 3d V. Grønning - 12876 kvm - beboelse

husnr. 11 hus Kasper Ravn u. titel - vejviser 2008

matr. 3g V. Grønning 735 kvm beboelse

Thorvald Halborg ejer vejviser 1981

husnr. 13 nedl.landbrug, Søren Kjærulf, gdr. & Helene Christensen

adjunkt.. Søren Kjærulf ejer vejviser

matr. 7c (6b)- areal 3 ha 5503 kvm

men måske under Åkjærvej

beboer - vejviser 1981 Marie Christensen(vist moder)

kilde Kristian Christensen

= = = = =

Lyby Strandvej

incl. Bagvejen, Engdraget og dele af Lyby Møllevej

Vej langs stranden fra Ø. Grønningvej til Lyby Møllevej

fortrinsvis det gamle sommerhusområde

- jo, den ligger i Grønning sogn med matr. i V. Grønning
det er den helt gamle udstykning med meget små grunde meget
nær vandet - mange på lejet grund - efter ejendomsvurdering
skulle der være 27 parceller fordelt sådan:

Lyby Strandvej 12 - matr. 19g - lejet grund

Lyby Strandvej 20 - matr. 20a - lejet grund

do do flere matr.: 9c, 9e, 9k, 9p, 9r & 9v

do do flere matr./resten udstykket fra matr. 16a Lyby
Mølle, Lyby Møllevej 3

Jebjerggårdsvej - kun 35 til Grønning (husm.sted Henry Justesen)

= = = = =

Efter kort nok 8 gårde i V. Grønning by
fra syd/mod vest

Søndergård

en v. Dalgårdsvej - Erik Stisen

2 med indskørsel i byen fra Åkærvej

Røde Mads'gård husnr. 48 fra Åkjærvej "Leedgård"

matr. nr. 5

fra syd/mod øst - i alt 3 stk:

gård - nok nedlagt landbr. - Anesminde matr. 3

hertil 2 med tilkørsel fra Slugten)

nordligst Grønninggård

Storgård har også en "marktilkørsel" fra Åkjærvej

udflyttet

1 matr. 5 ved Aakjærvej

2 matr. 10 & 11 ved Gråstebvej

Tegn og Forkortelser – anvendt i teksten.

bilag 6

Tegn

- (1682-1762) persons fødsels- og dødsår.
 1°, 2°, 3° første, anden, tredje.
 1712.04.01 dato-angivelse (år.måned.dato) = 1. april 1712.
 htk. 6-7-3-2 gårdens hartkorn: 6tdr-7skp-3fdk-2alb = 6 tønder - 7 skæpper - 3 fjerdingkar - 2 album.
 (*VLT-SP.3, 244) kildehenvisning: (Viborg Landsting. Skøde- og Panteprotokol nr.3, side 244).

Forkortelser

Aol-18	Arkivalieronline - opslag 18	LAV LHS	Landsarkivet, Viborg Landhusholdnings-Selskabet.
bmd.	boelsmand	m.602	mikrokort nr.
copul.	copuleret (viet).	M.25.631	mikrofilm nr.
DK	Danske Kancelli	M-1688	Matrikel 1688
EA	Erhvervsarkivet, Aarhus	RA Rtk.	Rigsarkivet, København Rentekammeret
Fp	fæsteprotokol.	S, H, A	sogn, herred, amt.
Frd.	Forordning	Skp.	skifteprotokol
FT	folketælling (f.eks. *FT-1845).	SPp.	Skøde- og Panteprotokol.
		sst.	sammesteds
gmd.	gårdmand	tro.	trolovet
hmd.	husmand	û	pund (½kg. lisû=8kg).
Jb	Jordebog	vacc.	vaccineret (mod kopper).
KB	kirkebog	VLT	Viborg Landsting
konf.	konfirmeret		
KS	Kronens Skøder.		
f.i.s	født i sognet		

Matrikelnumre

5 1688 = 1688 matr. nr. 5

5 1844 = 1844 matr. nr. 5

Bilag 7**TIDLIGERE UDGIVELSER**

Af samme forfattere, Margit Simonsen Riis og Jens Møller Riis er lavet redegørelser/afhandlinger om

ESKØR**1999**

Gårde og huse i Eskør i Husby sogn. Heri MARGITS ANETAVLE på hendes mor, Karen Simonsen, f. Andersens side. Afleveret til Landsarkivet for Fyn og Lokalhistorisk Arkiv i Ejby/Brenderup.

Bågø**1999**

Bågø i Lillebælt omhandler gårde på Bågø og MARGITS ANETAVLE på hendes far, Martin Simonsens side. Afleveret til Landsarkivet for Fyn og Lokalhistorisk Arkiv i Assens

Møjbækgårdene i Thorum sogn i Salling**1998**

Historien om Jens' hjem. Her kommer man ind på slægterne på gårde som Eskov og Høntoft i Selde sogn, Selde Mølle, Kobberupgården, Thorum Vestergård, Ågård i Ll. Thorum, gårdene i Lindum m. fl. Alle beliggende i nordøst-salling. Afleveret til Landsarkivet for Nørrejylland, Slægtsgårdsarkivet på Gl. Estrup samt Lokalhistorisk Arkiv for Sundsøre Kommune.

Slægtsoversigter og anetavler**2000**

Riis'ernes Saga er afhandling om Jens' familie

Vedrører Jens' fars familie fra nordøstsalling og Jens' mors familie fra henholdsvis Vesthimmerland og Vendsyssel med hovedvægt på Sæbyegnen.

Materialet er afleveret på Lokalhistorisk Arkiv i Sundsøre Kommune og på Landsarkivet for Nørrejylland samt i Sæby.

= = = = =

Fra **Køng** sogn - **huse og gårde i Gummerup** **2003 & 2004**

Afhandling fremstår af to dele:

en **Almindelig Del** om områdets almindeligheder.

en **Speciel Del** om de enkelte matrikler.

Fra **Køng** sogn - **huse og gårde i Holte og Højbjerg** **2005**

Materialet er afleveret på Lokalhistorisk Arkiv i Glamsbjerg og på Landsarkivet for Fyn.

Fra **Køng** sogn - huse og gårde i Højrup 2007
Her er forfatterkredsen udvidet med
Bodil Hansen, Højrup
Materialet er afleveret på Lokalhistorisk Arkiv
i Glamsbjerg og på Landsarkivet for Fyn.

Fra Køng sogn. Køng Kirke og dens præster side 1536

Fra **Selde** sogn
Gårde og Huse i Lindum ejerlaug
Aflev på Slægtsforskerens Bibliotek

Fra **Grønning** sogn **Huse og Gårde i Grønning sogn 2016**
med bistand af Ingvard Rasmussen; Højbjerg, Aarhus
materialet vil blive afleveret på Lokalhist.
Arkiv i Thorum og på Rigsarkivet i Viborg 2016
O = O = O = O = O = O = O = O

Curriculum vitae

Bilag 7

for

Jens Møller Riis

Født 16. okt. 1932 i Durup som søn af gdr. Niels Riis, og hustru Julie Amalie, født Møller.

Alm. skolegang i Durup skole.

Konfirmeret i Durup kirke 1946.

Præliminærksamen fra Roslev Realskole 1949.

Praktisk landbrugsuddannelse hjemme, på flere landbrug i periode 1949-56 nemlig Bjørnemosegård v. Nr. Broby, Lundgård Forsøgstation v. Vejen og Østrup Skovgård v. Fåborg

afbrudt af ophold på

Hesteavlscenter" Ny Toftegård" v. Ølstykke i 1951,

Ophold på Askov Højskole 1951/52

Aftjening af værnepligt ved Jydske Ingenørregiment 1953-54

Ophold på Korinth Landbrugsskole 1955/56

Svinekontrollassistent v. Salling Landboforening 1956/57.

Begyndte studium på Landbohøjskolen i 1957 med dimission som cand. agro. 1960.

Ansæt på Jordbrugsøkonomisk Institut i København 1960-61.

Landbrugslærer på Grindsted Landbrugsskole og konsulent i Slaugss Herreds Landboforening 1961-65

Fra 1965 og 25 år frem sekretariatschef i De fynske Landboforeninger med div. bijob.

I periode 1990-93 skribent til "Landbrug Fyn".

- - - -

fil:Højbjerg-CC-Marg-Jens.doc

side 4 af 5

Har fra 1967 sideløbende drevet selvstændigt landbrug, bl.a. slægtsgården "Over Møjbæk" i Salling.

- - - - -

Har været medlem af forskellige bestyrelser og nævn i lokalområdet bl.a. Skatteankenævn (V) i Glamsbjerg Kommune.

- - - - -

Gift den 1. marts 1974 med Margit Simonsen Riis.

Bopæl: hendes hjem: Bøgebjerggård
Fåborgvej 91,
5620 Glamsbjerg.
pr.17/1 2001 Skovgyden 2,
5620 Glamsbjerg.

- - - - -

Har fra tidligere ægteskab

3 børn:

Niels Riis, f. 30. sept. 1959
Bo Karlshøj Riis, f. 28. sept. 1963
Lisbeth Riis, f. 6. juli 1966

Curriculum vitae

bilag 7

for

Margit Simonsen Riis

Født 19.juni 1929 på Bågø som datter af gdr.Martin Simonsen og hustru Karen,født Andersen.

Alm.skolegang i Bågø Skole.

Alm. Forberedelseseksamen fra Glamsbjerg Fri- og Efterskole 1945.

Uddannet ved husligt arbejde hos sin mor, på Brahesborg Slot, hos mejeriejer og folketingsmand Johs.Kyed og hustru på Skovvang i Lumby samt hos skotøjshandler Skovsted i Odense.

Indimellem ophold på Askov Højskole, Odense Fagskole og husholdningsskolen "GL. Ankerhus".

Afgangseksamen fra Ankerhus Husholdningsseminarion 1954.

Underviser samme sted 1954/55

Ophold på Århus Universitet - Specialkursus i Husholdning 1955/56

Konsulent hos De samvirkende danske Husholdningsforeninger med arbejdssted fra Svendborg fra 1956 - 1989.

Deltidsunderviser på Gartnerhøjskolen i Søhus.

Fra 1972 udvidedes konsulentarbejdet til også at omfatte husholdningsarbejdet hos De fynske Landforeninger indtil 1989.

- - - - -

Byrådssmedlem i Svendborg 1966-1970. (V)

Bestyrelsesmedlem og næstformand i foreningen af danske Husholdslærere (Husholdningslærerforeningen) 1970 - 1976.

Medlem af Forbrugerrådet 1970 - 1980
herunder forsk. ministerielle udvalg.

forsættes næste side

fil: Grøn.b-7- CV & udgivelser bilag 7

side 5 af 5

Medlem af Levnedsmiddelrådet 1976 - 1980

bilag 7

Forbrugerklagenævnsmedlem 1975 - 1980

- - - - -

Er gift med Jens Møller Riis.

Bopæl: hendes hjem: Bøgebjerggård

Fåborgvej 91,

5620 Glamsbjerg.

pr.17/1 2001 Skovgyden 2, 5620 Glamsbjerg

○ = ○ = ○ = ○ = ○ = ○ = ○ = ○

Ringbind 1

II

Alment Afsnit om Grønning

Indholdsfortegnelse for afsnit II PDF side nr

Grønning sogn	side 1	87
Grønning - historiske betragtninger	side 2	88
Ejendomsforholdene i Salling	side 3	88
Navnet Grønning	side 5	89
Kirken	side 5	91
Folket - Folketællinger	side 6	92
Veje - færdselsårer	side 7	93
Matrikel 1662, 1680 & 1688	side 8	94
Fællesskabet før udskiftning	side 10	96
Marknavne	side 11	97
Gårdene i Grønning	side 11	97
Økonomiske konjunkturer op til udskiftn	side 12	98
Udskiftning i Grønning	side 13	99
Udflytning	side 17	103
Selvejet	side 18	104
Matr. 1844	side 19	106
Den videre udvikling	side 22	107
Jura - skøder - fæstebreve - skifter m.	side 23	109
Landhusholdningsselskabet	side 24	111
Kirketien	side 26	112
Sommerhuse	side 28	114
Herregårdene	side 29	115
Krongods - Kronens Skøder	side 29	115
Herregårde alment	side 30	116
Astrup	side 35	121
Sogn, Herred, Syssel, Birk m.m.	side 38	124
Stednavne	side 39	125

tilhørende bilag - se side PDF side 86

Indholdsfortegnelse for øvrige afsnit

I, III, IV, V & VI

se de mørkegrønne sider

Ringbind 1

Alment Afsnit om Grønning II**Tilhørende bilag med nr. og sidetal**

nr.	navn	sider	PDF side nr.
	alment om Grønning sogn		side 86
bilag 8	Præsteindbereneringer	9 sider	side 128
bilag 9	Matrikler 1662, 1680 & 1688	10 sider	side 137
bilag 10	Fællesskabet / udskiftning i Grønning	4 sider	side 147
bilag 11	Udskiftning / Ingvard	8 sider	side 151
bilag 12	Matr. 1844 - tabeloversigt	3 sider	side 159
bilag 13	Uddybende notat om 1844 matr./ matrikelvæn	5 sider	side 162
bilag 14	Skøder fra Viborg Landsting	33 sider	side 167
bilag 15	Skøder fra Sallinglands Hdr.	14 sider	side 200
bilag 16	Jordebøger	12 sider	side 214
bilag 17	Kronens Skøder	6 sider	side 227
bilag 18	Fæstebreve	18 sider	side 238
bilag 19	Skifter	16 sider	side 257
bilag 20	Landhusholdningsselskabet	7 sider	side 275
bilag 21	Kirketiende - 2 stk.	4 sider	side 283
bilag 22	Diverse		

bilagene er adskilt med orangefarvede skilleblade

Indholdsfortegnelse for øvrige afsnit

I, III, IV, V & VI

se de mørkegrønne sider

I

Alment om Grønning sogn II

I dette afsnit skal der berettes lidt om Grønning sogn og om de forhold der gør sig gældende, når indholdet skal være af landbohistorisk art.

Der henvises til indholdsoversigten på forsiden til Afsnit II - den mørkegrønne side.

Det sparer samtidig en masse plads på de enkelte gård- og hussider under Afsnit III og IV

Grønning Sogn

Grønning sogn er med sine 1087 ha det mindste sogn i Salling Nørre herred. Sognet, der har form som en rimelig aronderet firkant, afgrænses naturlig mod syd og vest af Lyby Møllebæk, der har sit udspring lige øst for Jebjerg. Mod øst har vi Limfjorden og mod nord en umiddelbar lidt flydende grænse mod Grinderslev sogn. Det er måske ikke så mærkeligt, at netop de 2 sogne blev koblet sammen i et pastorat og senere en kommune.

Grønning sogn deles i næsten 2 halvdele af Grøndalen (Øster Grøn. og Vester Grøn.). Det tilhørende lille vandløb, der udspringer mod nord ved sognegrænsen, ofte som Grønddddalsbækken.

Det udløber i Skivefjord v. Voisbæk.

Jorden er som øvrig østsalling meget frugtbar. Mod vest går det over i det flade sletteland, der strækker sig langt ind i midtsalling. I sognets nordvestende blev det kaldt Grønning Hede - et udtryk som kan genfindes helt op til vore dage, selvom det absolut ikke er tale om hedejord. Mod øst er det mere kuperet med en afrundet bakkeryg, der strækker sig fra syd og langt ind i Grinderslev sogn.

Man mener, at der på denne ryg i de 2 sogne i alt har ligget henved 90 gravhøje, hvoraf desværre mindre end 10 er tilstede i dag. Sognets højeste punkt, Akselhøj, med 47 m. over havet ligger her.

Højderyggen falder nogle steder mere brat end andre ned mod Skive fjord. Dertil er de flotte slugter, hvoraf Grøndalen er den mest synbare, men andre er ikke mindre storslåede, hvis man går tur langs kysten eller på tværs af markerne.

Grønning - nogle historiske betragtninger I.

Set med en stenaldermands øje, var Grønning sikkert et ideelt sted at oprette en boplads. Nær ved kysten, som kunne give fisk til ernæring. Dertil var beliggenheden inde i bunden af en fjord et forholdsvis sikkert sted, idet evt. sejlene fjender let kunne lokkes i baghold, hvis man endelig vovede en landgang.

Mod vest havde man de store skove, som man mener Salling dengang var dækket af. Det gav jagtmuligheder. Skoven var også et godt skjulested, hvis der kom uventede fjender. Endelig - det betød måske ikke så meget dengang, som lidt senere: Man lå i nærheden af en form for alfarvej fra Skive til det nordlige Salling.

Hvis man endelig ville opdyrke lidt jord, var den ikke alene frugtbar, meget muldrig og derfor forholdsvis let at bearbejde. Jo det er ikke så mærkelig, at der meget tidlig blev anlagt boplads her. Om det begyndte i øst eller vest er ikke til at have en mening om. Det kunne såmænd også bare være, at bopladsen fik for mange indbyggere eller nogle unge mennesker - som uden at kende ordet - "udenfor pædagogisk rækkevidde" - blev forvist til en ny boplads.

Grønning - nogle historiske betragtninger II.

Valdemar Sejrs Jordebog. En jordebog er dybest set kun en fortegnelse over, hvilken jord en person er ejer af. De ældste jordebøger omtaler for det meste kun ejendomme i bestemte sogne - altså ikke noget med beboere /fæstere. Dette sker først langt senere op i tiden, hvor man i forbindelse med jordebogen for et gods nævner stedbetejgnelse/sogn og fæster og ofte hartkorn. Valdemar Sejrs jordebog har via kongens mange legitime og navnlig illegitime efterkommere givet anledning til megen slægtsforskning, hvor man har forsøgt at binde egen slægt på en af de mange linier med forbindelse til kongen.

Sammenslutningen af slægtshistoriske foreninger
udgiver bladet Slægten

I et særtryk/særudgave af dette blad har redaktør Anton
Blåbjerg udarbejdet en ny redaktion - år 2000 om

Valdemar Sejrs
efterkommere under titel
Nutiden og Valdemar Sejr
ISBN 87-90331-13-3 92 sider

Hæftet indeholder 54 slægtslinier fra Valdemar Sejrs 3 legitime børn, Erik, Abel og Christoffer samt de 2 illegitime, Niels og Knud.

Om der skulle være efterkommere i Grønning sogn/Salling - man ved aldrig !

Slægtslinierne 5 og måske 6 kunne måske give visse formodninger, men jeg tvivler !

Ejendomsforholdene i Salling i 1524

kilde: Jyske samlinger 5. bind 1941-42

udgiver: Jysk Selskab for historie, sprog og litteratur.

redaktion Johan Hvidtfeldt, C. Klitgård & Helge Søgård

artikel 26 sider v. Henrik Larsen

Artiklen er baseret på Morten Hegelunds regnskaber for den særlige pengeskat, der blev opkrævet i 1524. Disse regnskaber er kun bevaret for ganske få herreder, bl. a. de 4 sallingske.

opbevares på Rigsarkiv som Reg. 108A 1 & 5 med titel

Kgl. Indtægtsregnskaber 1513-1533

Det skal bemærkes, at artiklen ref. til år 1524 - altså før reformationen, hvorfor der er nævnt ejerskab til flere gårde og huse - uden gård- og fæsternavne - men på sogneniveau - til såvel bispen(nok personlig), bispestolen(nok embedet), Domkapitlet og kanikkeembeder samt Klostre. Forhold, der blev vendt op og ned på, i forbindelse med reformationen.

Der oplyses stadig om mange selvejerbønder, men det ændrede Skipper Clements oprør - ca. 1535 - nok også på.

Dertil er der en del adelsgods tilhørende den gamle lavadel og gammel krongods.

Alt i alt en meget spredt ejerfordeling, men nok med overvægt til kirken.

Kloge folk har anført, at Kirken lige før reformationen i 1536 ejede ca 40 % af Danmarks jord men det skulle blive anderledes derefter.

Strøgods er også inde i billedet, idet godssamlingen - mageskifteperioden - først rigtig begyndte under Fr. II

Der skal anføres enkelte "særheder".

2 af domkapitlets præbender med base i Salling nævnes, nemlig Lime med gårde i Lem, Lime, Ålbæk, Ramsing, Hedegårde og Vrå (Balling).

Modbech /Møjbæk med gårde i Møjbæk i Thorum sogn, Dalstrup, Bysted, Nittrup, Næstild & Grinderslev samt overraskende Loldrup i Nørlyng Herred.

Viborgbispen ejede i 1524 hele Rødding og Krejbjerg sogne - lidt af et særsyn med så meget samlet gods.

Klostre. Mange nordjyske klostre havde gårde i Salling. Grinderslev Kloster - Sallings eneste - Augustinerordenen - synes derimod fattig på gods. Ikke en gang hele Grinderslev by ejede den - kun 5 gårde. Dertil strøgods som 3 gårde i Breum, 3 i Rærup, bl.a. Breumfo(ge)dgård, 1 i Mogenstrup, Rusted Mølle, 4 gårde i Jebjerg, 3 gårde Nannerup, 2 gårde i Tustrup, 1 i Tovstrup, 1 gård i Rybjerg, 1 i Næstild, 1 i Roslev samt Lyby Mølle, 2 gårde i V. Grønning og 1 i Ø. Grønning. I alt 28 gårde og 2 møller samt vistnok 6 bol.

De gamle adelsslægter er rigt repræsenteret, men mest med strøgods fordelt over hele Salling.

Her skal nævnes slægten Bjørn, (* som egentlig ikke er hjemme-hørende i Salling, men derimod Valby (vestsjælland) og Lekkinge (Lekkende).

Gamle Johan Bjørn er nævnt som lensmand på Skivehus i 1460. Hans søn, Bjørn Johansen tilskødede 9/10 1494 Oluf Pedersen, Gyldenstjerne til Estvadgård følgende gårde:

1 i Håsum, 1 i Næsbæk, 1 i Volling, 2 i Hjerck, 1 i Harre, i gård samt 1 ødegård i Thorum, 1 i Grønning samt Horskærgård (Hindborg?)

Johan Bjørns brodersøn Jakob Bjørnsen af Lekkinge skøder den 22/4 1495 til Niels Høg(**) (Eskjær) følgende gårde:

4 i Ll. Thorum, 1 i Ø. Grønning, 1 i Ø, Dølby, 1 i Volling & 1 i Håsum.

Hvordan denne "fremmede" slægt, Bjørn, var kommen i besiddelse af alt dette gods er for mig uklart, men en af "Bjørnene" var gift Gyldenstjerne - så måske af den vej !

I øvrigt. Lensmændene havde jo ord for at "tolde" af de inddrevne skatter før afregning til kongen.

Høgslægten - der er faktisk 2 grene - havde for daværende ord for at være blandt de største godbesiddere i Salling.

Kås. Bertel Kås ejede Nørgård i 1477. Den overgik derfra gennem datter, Edel Bertelsdatter, til svigersøn, Mogens Jensen, til Sindinggård i Hammerum herred.

- - - - -

Der er ellers - som det vil ses af ovennævnte "upluk" gode slægtsoplysninger om de gamle adelsslægter i denne artikel.

*) forbindelse til gården Bjørnshlm i Ø, Grøn. se matr. 4

***) her er en forbindelse til Filshauge i Ø. Grønning - med fætteren Niels Eskildsen Høg se matr. 11 Ø. Grøn.

= = = = =

Mødet ved Lyby Kirke i 1375 - jeg kender ikke historien præcist - hvis nogen gør!

Årsag til mødet kender jeg heller ikke.

Men der skulle være foregået en tvekamp mellem

Brune Erik af slægten Banner og Bugge Nielsen til Hegnet. De skulle have dræbt hinanden i nævnte tvekamp ved Lyby Kirke i 1375.

Tilstede skulle også have været Bugge Nielsens søn Niels Bugge med svigersøn, Godtskalk Skarpenberg, samt Bo Høg, Anders Jensen og Peder Hvass.

Navnet Grønning

Stednavne med endelsen -ning el. -ing skulle efter kyndiges opfattelse høre til vore ældste. Det betyder noget i retning af sted. Skal man tage forstavelsen bogstavelig betyder Grønning altså noget med det grønne sted. Man kan imidlertid ikke udelukke, at "grøn" er en forvanskning af noget andet, f. x. et gammelt mandenavn.

Delingen med Øster og Vester er ikke ukendt i masser af forbindelser og er vel egentlig blot en præcisering.

Dertil har vi en del andre stedbetegnelser, f.x. Voisbech/Vosbæk, Ustrup, Grønning Hule/Hole, men disse tager vi ligesom gårnavne under behandling under de respektive filer.

Navnet Grønriis skal dog lige nævnes. Det er uden tvivl en sammentrækning af Grønning og riis. Riis relaterer til en mindre skov eller krat - bondeskov - hvor sognets bønder kunne hente kæppe, ris og andre træfornødenheder, som man havde en uhyre stort forbrug af i det gamle bøndesamfund, ikke alene til brændsel men i høj grad til "gærdsel" til indhegning af marker og ved husbyggeri. Man skal huske, at den høje skov - storskoven - tilhørte herremændene.

Vi kender begrebet riis i mange landsby forbindelser. Vi kan blot gå til nabosognet, Grinderslev, hvor beplantningen, Skærris Skov, sikkert dækkede de Grinderslev bønders behov for gærdsel.

Som kuriosum skal nævnes, at man i dag kan høre betegnelsen "Mel-Grønning", (Mellem-Grønning) som dækker området ved kirken og måske noget af Grønning Kirkevej (i gamle dage æ mel-vej).

Kirken

Hvem byggede de gamle middelalder kirker? De "kloge" har flere forklaringer eller hypoteser.

Den **ene** går ud på, at det var fælleskabet i en bebyggelse.

Den **anden**, at det var en stormand i bebyggelsen, der byggede først og fremmest for sin familie og dernæst for sine ligesindene.

Kirkebyggeri gav uden tvivl status og dernæst kunne stormanden også bruge kirken til at udbygge sin magtbase.

Den ene forklaring udelukker sådan set ikke den anden.

Den første med fællesskabet lyder smuk, man jeg hælder nu mest til den anden. Set med den efterfølgende historie med kirkeejere o.s.v. - ja - passer det ganske godt.

Kirker blev oftest bygget højt i terrænet og ofte - tror man - og nogle ved - på et gammelt hedensk offersted. Det demonstrerede kristendommens magt - også over den gamle nordiske tro.

Grønning Kirke er i den henseende noget afvigende - lavtliggende, men måske på et gammelt offersted.

Hvis der var beboersamfund i henholdsvis øst og vest i Grønning, så var kirkebyggeriet faktisk fra kirkebyggers side lidt af et columbus æg, hvorved han faktisk fik dem begge både under sine

vinger, men også i sin magt. Ja, vi kan fable meget herom, men den fulde sandhed får vi nok ikke.

Årstallet for bygning af den første stenkirke ved vi ikke, men vi rammer næppe ved siden af "omkring år 1100".

Vi har registreret, at sidst i 1700 årene var der en gård i V. Grønning, kaldet anneksgården. Denne har uden tvivl - måske tidligere - hørt til præstekaldet. Vi identificerer den med Ledgården, hvorfra fæsterens søn, Jens Andersen, blev senere delfæster på Thordal - se denne gård i Ø. Grønning.

Vi har nogle præsteindberetninger fra Grønning sogn.

De giver en hel del oplysninger om sognet, hvorfor vi gengiver den som **bilag 8**

Folket - Folketællinger

Folketællingerne er brugt som kildemateriale - dels de færdige fra Dansk Data Arkiv og dels fra internet (Arkivonline).

De færdige er meget behagelige at arbejde med, men internet er ofte besværlig: dels er der uorden i rækkefølge

dels mangler matr. nr., når disse skulle anføres

- man mangler binumre og bogstaver. Der findes f. x. mange matr. bare mærket m. et tal.

Folketællingen 3/2 1860 omfatter 54 huse & gårde, 60 husstande samt 292 personer

Folketællingen 5/2 1870 omfatter 60 huse & gårde, 66 husstande
Samt 327 personer incl. 6 midlertidig fraværende.

Folketællingen i 1890

Delt på 6 distrikter

Den er delt på 4 tællingskommisærer, som er de gode mænd Peder Mads Kristiansen (vistnok sognefoged), Anders Mikkelsen, Jens Nielsen og Jeppe Chr. Jeppesen.

Tællingen omfatter 23 gårde & 51 huse med i alt 378 personer med plus/minus et par på tillægslister. Husstande er ikke helt nem at opgøre, da der synes være flere husstande end boliger.

Lidt om udviklinge i Folketallet:

1787 var der 217 indbyg. Boede på 47 husst

1801 do. 203 do. Boede på 44 husst.

1860 do. 292 do.

1890 do. 378 do. boede på 23 gårde og 51 huse

1901 do. 388 do.

1921 do. 382 do. boede på 74 gårde og huse

Udviklingen ser ud til at stagnere. Hvis vi finder tallet i dag og vi lader sommerhusene ude af betragtning er folketallet uden tvivl faldet meget stærk i forhold til 1921.

Uanset afstanden til Skive er Grønning sogn at betragte som et ukantsområde.

I 2008 er landbrug stadig en slags hovederhverv. Offentlige institutioner findes kun meget begrænset. Håndværkere er det småt med, og andre erhverv findes kun beskedent. Skolen er væk o.s.v.

- - - - -

Ved gennemgang af folketællingerne hæfter man sig ved, at der i første halvdel af 1800 årene er rigtig mange "vævepiger". Mon det har været tællerens ønske at angive et erhverv eller har der bevist været arbejdet med fremstilling af hjemmevævet stof i området. ?

Tilsvarende falder det i øjnene, at i 1800 årenes sidste fjerdedel og lige i begyndelsen af næste århundrede var en del familier, som ernærede sig af fiskeri. Hvordan hænger det sammen? Havn havde man vel ikke - udover at der måske var en slags havn ved Grønningøre eller Voisbæk, hvorfra der i sin tid blev udskibet teglsten fra Teglgårdens teglværk.

Man hæfter sig også ved, at på gårdene i Ø. Grønning har slægterne gennemgående været meget mere blivende end i V. Grønning.

De ældre folketællinger 1787 - 1845 gengives i bilag 1 under indledning - afsnit I

Veje - færdselsårer

Husk - indtil for ca. 150 år siden foregik al færdsel enten til fods, på hesteryg eller med vogn.

Det sidste krævede om ikke egentlige veje, så dog fremkommelighed uden vadhuller, moser og skrænter og deslige.

Vandløb var derfor altid en forhindring - ikke mindst sådanne, som havde lave engstrækninger på begge sider.

Derfor ser vi ofte de gamle veje følge vandskel, f.x. hærvejen.

Dertil skal man huske den gamle regel om, at den korteste afstand mellem to punkter altid er den lige vej.

Vejene var jordveje. Var vejen blevet helt opkørt, anlagde man man blot et nyt spor ved siden af.

I ovennævnte lys skal man se tidligere tiders vejnet.

Der har været to svage steder for vejene i Grønning, nemlig

- Grønning Hule, hvor Lyby Møllebæk passerer. Men der er jo ikke de store engdrag der, så problemet var alene at holde den egentlige bro i orden.

- Grøndalsbækken under vejen ved Grønning Kirke. Problemet var måske ikke så stor. Vester Grønningfolket skulle under alle omstændigheder over bækken for at komme til kirken.

I dag ligger den syd-nordgående - østsallingvejen - inde i det flade land. Måske er vejen rettet til i forbindelse med udskiftningen sidst i 1700 årene. Jeg kan ikke bare mig for den tanke, at der gik en gammel nord-syd forbindelsesvej over bækken ved Lyby

Mølle og langs stranden op til Ø. Grønning med forbindelse videre nordpå. De 2 vandløb her kunne "flades ud" og i værste fald var der sand- og grusmasser at fylde på.

Bortset fra Hagens Mølleå kunne man via Lyby Mølle, Ø. Grønning, Nørgård, Astrup, nærheden af Eskjær, Nr. Thise, Gretttrup, Junget, Flovtrup komme "tørskoet" til Branden v. af følge det østsallingske vandskel.

Ø. Grønningvej lå omkr. udskiftningen faktisk øst for gårdrækken, jf. i øvrigt kort 1815/44. Hvornår ændringen til vestside vides ikke.

Man skal også lige have i erindring, at en del vejforløb blev rettet ud/ ændret i forbindelse med udskiftningen, men om det skete i Grønning er for mig noget usikkert. For mig er der ingen tvivl om, at vejen gennem V. Grønning har ændret forløb flere gange - sidst i 1960'erne.

Sluttelig må vi konstatere, at landet i tidligere tider var gennemkrydset med stier, bl.a. det man kaldte kirkestier. Da betydningen og brugen af disse i 1900'erne mindskedes, blev masser regulært pløjet op, og det er - heldigvis - ikke så let at få dem genoprettet.

Gl. Matrikler 1662, 1664 og 1682-88

Før 1660 havde man ikke nogen form for en samlet oversigt over f.x. ejendomme, folk i almindelighed m.m.

Danmarks riges økonomi var i en forfærdelig tilstand i 1660 ved svenskekrigenes slutning.

Nye skatter skulle til. Også dengang begrundedes det med en mere retfærdig fordeling. Det kunne vist godt gøres behov - men dybest set lå nok ønsket om flere skatteindtægter.

For at nå dette mål besluttede man, at alle ejendomme skulle registreres og værdiansættes. Ordet matrikel dækker over en fortegnelse /oversigt for et bestemt emne.

Det skete med flere tilløb

Man lavede en foreløbig matr. i 1662 og man "forbedrede" den til Frederik den 3.'s matrikel af 1664. Man erkendte, at det var et skridt på vejen: Derfor gik man også straks i gang med at lave en mere uførlig og omfattende. Det tog lidt tid, men så blev det også godt.

Resultatet blev Christian d. 5.'s matrikel af 1682-88. Perioden dækker over, at den blev færdiggjort i denne tidsperiode. Gårdene i en landsby fik fortløbende numre

Alle ejendomme blev opmålt og jorden værdisat i hartkorn.

Begrebet, hartkorn, kom som så meget andet fra Tyskland. Det var et forsøg på at lave en mellemproportional mellem areal og jordens ydeevne/bonitet målt i hartkorn.

Det kan også udtrykkes sådan: Lille areal med stor ydeevne har samme hartkorn som et større areal med lille ydeevne.

Første gang brugte man den i 1662.

Fortolkningen af hartkorn skiftede noget over tid, Men det korte og det lange var, at her havde man et beskatningsgrundlag, idet der kunne pålignes hver tønde hartkorn et beløb.

Denne gamle Hartkorn blev brugt som beskatningsgrundlag frem til 1844. hvor det afløstes af den nye 1844 vurdering - nye Hartkorn.

Ved læsning af gamle skrifter skal man tage sig meget i agt for ikke at forveksle eller blande disse mål sammen.

Når man havde herred, sogn, ejerlaug, matr. nr., fæsternavn og ejernavn havde man identifikation på landets ejendomme. Med de hjælpemidler, man da havde, har det været en kæmpeopgave for den tidlige Enevældes embedsmænd.

For nutidige historikere er meget væsentlig kilde, når man bl.a. skal finde frem til oplysninger om datidens beboere.

- - - - -

For god ordens skyld oplyses, at hartkorn opttræder i 4 måleenheder

1 td. hartkorn = 8 skæpper

1 skæppe = 4 fjerdingkar

1 fjerdingkar = 3 album

Skrives normalt sådan 1-1-1-1 underforstået at første ciffer angiver antal tønder, næste ciffer antal skæpper og så fremdeles.

Ved sammentælling af flere hartkorn skal man huske, at det ikke er et decimalsystem.

- - - - -

Vi er så heldige, at hartkorsoversigterne for, 1662, 1680 og 1688 er bevarede og gengives her som **bilag 9**

1688 matr. havde matr. numre, som blev brugt langt op i 1800 tallet. 1662 havde ikke numre, men vi har til "arbejdsbrug" selv konstrueret et nummersystem ved at sætte et # foran.

1688 matr. i Grønning

med Skive Amtstue som kilde har vi på sognebasis en oversigt over ejendommene i Ø. og V. Grøn. med ejere, fæstere og htk.

Det er lidt af en overraskelse;

I V. Grøn. 13 gårde med htk. (heraf 1 tildømt Kongen for gæld)

1 hus med htk.

6 huse uden htk.

I 1787 var der kun 10 gårde

I Ø. Grøn. 18 gårde med htk. (heraf 2 ØDE og 7 tildømt Kongen)

plus Filshauge, Thordal, Ustrup og Grønriis

15 huse, hvoraf kun 4 havde htk. (jord)

I 1787 var der kun 12 gårde

matr. oversigter fra 1662, 160 og 1688 findes som **bilag 9**

De til kongen dømte gårde blev efterfølgende, jvf. Kronens Skøder solgt fortrinsvis til Astrup (kan knibe med at få hartkornet til at passe !)

Uanset det ene eller andet er der i perioden nedlagt / sammenlagt flere gårde. Det har været meget svært at identificere og sammenkoble gårde fra 1688 til de ældste fæstebreve fra omkr. 1719.

Endnu værre at give forklaringer på nedlæggelser og hvor hartkornet er gået hen. Her skal indføres, at herremanden på Astrup (særlig de Lasson) jævnlig flyttede rundt på hartkorn - nok fra de mindre dygtige til de mere dygtige, så man med moderne udtryk ville sige "at optimere de økonomiske resultater" Det var særlig udpræget i Ø. Grøn., hvor Astrup jo også efterhånden var eneråden-de med hensyn til ejerskabet.

Det er min opfattelse at de nedlagte gårde for nogens vedkommende er blevet reduceret til huse med jord se. f. x. matr. 17, 19 og 20

Fællesskabet før udskiftning

Her skal vi abstrahere fra nutiden. og tilbage til omkr. år 1700. Ved et kig ud over landskabet ville man se landsbyen, huse og gårde ligge samlet. Ude omkring lå byens dyrkede marker - ikke pænt ved siden af hinanden som i dag - men spredt rundt omkring. Målet for en mark var at den skulle være rimelig aflang, for at undgå for mange vendinger med den tunge hjulplov. Dertil skulle den enkelte mark gå uden om vandhuller, småosser, skrænter og lign. besværligheder. Uden om markerne lå så udyrkede jordstrimler og lodder, som brugtes til den nære afgræsning. Længere borte fra landsbyen - ofte på mere karrige og besværlige jorder lå landsbyens overdrev, som alene brugtes til afgræsning.

Antallet af dyrkede marker kunne være mange. De var sædvanligvis indhegnede med risgærde for at undgå at de løsgående kreaturer forså sig på de dyrkede jorder - læs kornmarken.

Altså - lige modsat i dag, hvor vi laver hegn om græsningsarealer til husdyrene.

Alle gårde i landsbyen havde sin forholdsmæssige andel af hver mark, så man ved nærmere eftersyn ville kunne se en opdeling af hver mark i store og små agre.

Selve arbejdet med jordens dyrkning foregik i et fællesskab. Man tilsåede /høstede således samtidig den enkelte mark. Planlægning af dette arbejde foregik på bystævnet under oldermandens ledelse.

Man vil hurtig kunne forstå, at det var et konservativt system. Der var ikke plads til meget nytænkning og nye initiativer. Derfor kom også udskiftningen, som helt gjorde op med dette fællesskab. Hver bonde fik nu sin egen jord og ansvaret for dette.

Nogle siger i dag - da tabte vi fællesskabet i Danmark.

- - - - -

Der er et særligt **bilag nr. 10** om fællesskabet.

- - - - -

Marknavne

Markerne havde i det gamle system navne - Skivebog 1922 side 139

Jeppe Aakjær oplyser Ø. Grønning

(Grønriis) Hedeagre, Vester Alse og Øster Alse, Honnels agre, Stakke agre, Uglhøj agre, Dojs, Flueagre, Bremagre, Fluehede,, Alse, Pisbjerretoft, Toftum, Dusdal, Axelhøj og Janus Toft d.v.s 16 agre nok af meget forskellig størrelse.

Kilde: Jeppe Aakjær fra overlevering 1914.

Jeppe Aakjær oplyser V. Grønning.

Wosbæk Mose, Kathøj Hoker, Over Stiesel, Urrøgel, Drehsig agre, Foelhøj, Tver agre, Hyll agre, Pøtt agre, Ø. Giesbjerg, Gammeljord, Hvidtagre, Kringeltoft Hoker, Sønderkjær, Sletkjær, Knoldkjær, Vesttinggader og Vanddiget.

d.v.s. 18 agre

Kilde: Jeppe Aakjær fra taxering 9/9 1784 - nok i forbindelse m. udskiftning

Gårdene i Grønning.

Oprindeligt har der sikkert i Grønning været meget strøgods, d.v.s. der var mange ejere, der kun havde en eller få gårde i landsbyen. I 1700 årene blev meget særlig i Ø. Grønning samlet under Astrup. Vi har ikke observeret egentlige selvejere - man var fæstere.

Man skal altid være opmærksom på, om der er ene- eller enestegårde derimellem.

Adam Tybjerg Schackes definitioner:

En **ene- eller en enkel gård** ligger geografisk afgrænset fra andre bebyggelser eller landsbyer - men deltager i et Fællesskab

En **enestegård** er en gård - geografisk afgrænset fra andre - der ikke deltager i et fælleskab.

Nå man ser på Ø. Grønning og dens gårde kunne man godt forledes til at tro, at her kunne der være tale om eneste- eller enegårde. Henrik Larsen oplyser i artikel i Skivebogen 1935 om sine undersøgelser - desværre uden at nævne kilder - men det må være udskiftningsmateriale - eller er han hel tilbage til de gamle markbøger fra 1683 !

Han nævner, at i Ø. Grønning er der 4 gårde, der har egne marker foruden at have part i landsbyens marker:

Filshauge havde i alt 53 tdr. land, hvoraf de 23 var liggende i landsbyens marker. Resten 30 tdr. l. lå i 2 hedefald, som gården havde for sig selv.

Ustrup havde 29 tdr. l. i byens marker, mens resten 21 tdr. l. var egen og lå ved gården.

Thordal havde noget jord i byens mark, mens nogen hedejord var egen jord.

Grønriis havde noget særjord og en andel i byens marker.

Hvorfor er det blevet sådan - ja det kan tænkes, at de 4 gårde på et meget tidligt tidspunkt er flyttet ud og fået/tiltaget sig noget nyt jord og samtidig beholdt deres parter i byens jord. Det passer sådan set godt med landsbyens form, når man erindrer, at Filshauge jo er resterne af en gl. herregård. Tilmed er der en gammel overlevering om, at kirken efter reformationen havde jorddele i sognets nordøstre hjørne.

I V. Grønning hørte al jord til byens marker

De økonomiske konjunkturer i perioden 1600 op til udskiftning

I årene omkring 1600 blomstrede økonomien, indtil Chr. d. IV med sine mange "svenskekrige" bragte landet til fallittens rand. Efter svenskekrigene i 1660 var landet i store økonomiske vanskeligheder.

Matr. 1688 viser at af gårdene i Grønning sogn var 2 Øde og 8 tildømt kongen for restancer. Det var vel at mærke ejerne og ikke fæsterne, som måske havde noget af skylden, idet de ikke var i stand til at betale deres afgifter.

Omkring 1760 raserede kvægpesten (var det mon mund- og klovsyge?). Der er beskrevet noget om den i Skivebogen
Hvor hårdt det ramte i Grønning, ved jeg ikke.

Ellers var det på mange måder opgangstider. Handelen florerede - man kalder ofte perioden op til godt og vel 1800 for den florissante tid. Ellers var vi inde i oplysningstiden med mange nye tanker og ideer om samfundsudviklingen. Heri lå også tanken til de mange landboreformer om udskiftning, afvikling af hoveri m.m. Set i et tilbagelys plejer vi at sige, at det kulminerede med stavnsbåndsløsningen i 1788.

Med Englandskrigene, Napoleonskrigene, hvor kongen Fr. d. 6 holdt på den forkerte hest, statsbankerotten i 1813, tabet af Norge i 1814 fulgte en økonomisk krise, der først ebbede ud hen omkring 1835.

Det blev hårde tider for landbruget. Mange bønder kunne slet ikke klare de store udfordringer med udskiftning og senere den økonomiske krise. Vi kan konstatere, at der i perioden omkring udskiftning og stavnsbådsløsning. er sket store omkalfatninger, særlig i Ø. Grøn. med ned- og sammenlægninger af gårde. Gårde er blevet til husmandsbrug m. m. Måske har godsejeren udnyttet situationen for at søge at optimere den økonomiske formåen. Kilderne er ret mangelfulde, men det har nok ikke gjort det lettere, at godsejeren på Astrup, som ejede gårdene også var økonomisk ramt.

Der er jo altid nogen, der kan finde ud af det og klare sig. Fæsterne på Thordal og Grønriis synes således at have klaret det godt med tilkøb af ejendom m.v. Vi finder også tilfælde, hvor godsejeren har indsat en ny fæster/ejer, når den ældre ikke kunne klare sig, f. x. på Moesgård.

At der er foregået en ret omfattende ændring af jord- og ejerforholdene særlig i Ø. Grønning ses af, at der i forbindelse med 1844 matr. måtte foretages en nyopmåling af jordene. Med et moderne udtryk forsøgte godsejeren på Astrup måske at optimere udbyttet ved af flytte hartkorn fra de dårlige bønder til de dygtige.

Udskiftning i Ø. & V. Grønning

Vi kender ikke meget til udskiftningen i Grønning sogn. Jeppe Aakjær anfører et sted året til 1785 med herremanden på Eskjær, Chr. Lange, som iværksætter. Det kommer til at omfatte ejerlaugene i Thise, Jebjerg, Grinderslev og Grønning sogne.

Godsejer Chresten Lange beretter for øvrigt selv om blandt sine bedrifter i sin indberetning til Kronen i 1787 (vistnok det år han blev udnævnt til justitsråd !)

Udskiftningen var lidt af en revolution for mange af bønderne. De måtte gå fra et trygt fællesskab (sådan følte de sikkert) til pluselig selv at stå med hele ansvaret for deres landbrug.

Udskiftningen er baseret på en forordning fra 23/4 1781. Det tog tid med at komme i gang, og det hele har været diskuteret meget. Forordningen bestemte blandt meget andet:

- at enkelt lodsejer (selvejerbonde, herremanden, men ikke en fæstebonde kunne kræve udskiftning iværksat).
- at jordarealet til den enkelt gård skulle samles på færrest parceller, men man skulle have både af det gode og dårlige jord.
- at hvert landbrug fik nogenlunde det samme hartkorn, som hidtil havde hørt til gården. Der måtte selvsagt ikke blive "hartkorn væk" - det var jo skatteudskrivningsgrundlaget

Jeg skal ikke gå ind på selve forretningsgangen med kommission m. m., men en pege på at den udfarende kraft var den tilknyttede landmåler/landinspektør, som efter høringer skulle stille forslag og sluttelig føre dem ud i livet.

Da forholdene i de 2 ejerlaug, Vester og Øster Grønning er meget forskellige, skal vi se på dem hver for sig.

De "officielle" dokumenter om udskiftning er uhyre sparsomme og er referet på **bilag 12**

Vedr. Ø. Grønning.

Landsbyen er meget langstrakt med ca. 2,5 km fra Grønriis i nord til Thordal i syd med en større kerne i midten hvor husene også lå.

De dyrkede marker lå fortrinsvis mod vest, medens arealerne ned mod fjorden i øst bestod af slugter, strandarealer med og uden krat og småskov - altså noget man nok ville benævne som overdrev. Dertil var der engen langs Grøndalens østside. Endelig et lavtliggende område i nord - moseagtig har det næppe været, men måske nok vandlidende. I dag ses det ikke sådan, men en kraftig dræning kan have gjort underværker. Jeg har senere i forbindelse med udskiftningen kaldt området i nord for "småparcellerne" eller "Kæret", da de var delt på mange brug.

Med disse forhold in mente har det været rimelig let at lave et udskiftningsforslag, så de enkelte ejendomme kunne komme til at ligge nogenlunde midt i deres jord med markparcel mod vest og en kombineret mark- og strandparcel mod øst suppleret med engparcel, og "småparcel". Efter de tilgæede oplysninger findes selve udskiftningskortet **ikke**.

Om kortet slet og ret er blevet væk eller slidt op, ved vi ikke. I hvert fald er det ikke blevet brugt som "underkort" for udarbejdelse af 1815/44 matriklen. Forklaringen kan også være, at eftersom overleveringer og kendsgerninger om de mange gårdændringer slet og ret har nødvendiggjort en ny opmåling og korttegning til brug ved udarbejdelse af 1844 matr.

Dette kort findes og synes at være en nyopmåling med dateringerne 1815 og 1818. Det er rimelig brugbar til at identificere de enkelte ejendomme med deres forskellige parceller.

Selvom vi ikke kender den oprindelig udskiftning, må vi vurdere at den har været at betegne som nogenlunde tilfredsstillende. Det blev ikke ringere af, at gårdene efterhånden opkøbte de mindre landbrug, som lå indeklemte i byen - det gav luft til alle. I stedet frastykkede man nye mindre landbrug til børn m. fl. i ukandtsområder.

Resultatet har nok også være tilfredstillende, eftersom Jeppe Aakjær i et af sine skrifter lader bonden, Jens Christensen, på Filshauge udtrykke tilfredshed med sine nye bygninger på den velarronderede jord. Om jorden kan vi kun være enige.

Kortets kolofon oplyser:

Opmålt i anledning af Matrikulering

Underskrevet F. Sørensen maj 1815

Noteret brugbar til matrikulering - G. Ravn

Noteret 19/10 1818 - O. Jensen

NB. Vedr "Småparceller" - eller "Kæret". Jeg har tænkt noget over det - det er nok ikke nogen tilfældighed, at den nyoprettede gård gård i 1875 fik sit lidt særprægede navn, Boriskær. Se endvidere under gården Boriskjær

Vedr. V. Grønning.

Landsbyen V. Grønning var helt anderledes. Den var mere - som vi forestiller os - en klassisk landsby med gårde og huse rundt om et gadekær. I en sådan situation brugte man ofte en såkaldt stjerneudskiftning med gårdene i centrum og markerne bag ud, hvor de blev bredere og bredere. Det duede bare ikke her, for landbyens jorder var et forholdsvis smalt, men meget langstrakt område. Man har derfor grebet til den ikke ukendte løsning, at en gård eller flere beholdt kun deres toft med bygninger i landsbyen og fik al jorden ude på marken - her i den nordre ende (Grønning Hede). Det kom til at dreje sig om de senere gårde matr. 10 og 11. I den sidste ende var det slet ikke så dårlig - normalt fik sådanne gårde som en slags kompensation forholdsvis mere jord end man i øvrigt ville tilkomme.

De tilbageværende i landsbyen har på sigt nok følt sig let indeklemte.

- - - - -

Resultatet af udskiftningen skulle nedfældes på kort: Her kunne der være tale om flere kort:

Hvis der var flere ejerlaug skulle der udskiftes mellem disse, så hver laug fik sin part.

Var der tale om flere eller mange ejere, kunne det også være nødvendigt at udskifte mellem disse.

Endelig var der selv udskiftningskortet med uddeling til hver gård og hus.

Det er mest de sidste kort, vi kender. Disse skulle udfærdiges i 2 eksemplarer, (nogle siger 3 !) hvoraf det ene skulle blive hos ejerlauget, medens det andet gik til myndighederne.

Vi kan have forståelse for, at det førstnævnte er blevet slidt op eller regulær sagt blevet væk. Det andet blev ofte brugt ved forarbejdet til 1844 matr. og findes i den forbindelse med nye på-

skrivninger og overstregninger, så det faktisk skal betragtes som et kort i flere lag. (fotokopiering kendtes jo ikke !)

Se Peter Korsgårds bog: Kort som Kilde - her er meget vejledning.

- - - - -

Jeg har eftersøgt et udskiftningskort - gerne i kopi - fra Grønning

Lokalhist. Arkiv kan ej hjælpe.

Per Grau Møller, Syddansk Univesitet, Kartografisk Institut, har været kontaktet, men har ikke kunnet hjælpe. (tlf. 65 501000)

Sagen har været drøftet med Peter Korsgård, Matrikelstyrelsen, - også uden held, idet der ikke i matrikelstyrelsen arkiver, findes kort for Grønning sogn (tlf. 72 545000 el. 72 545509). Henviser til Landsarkivet i Viborg.

Her har arkivar, Kirsten Grande, eftersøgt kort, men også uden held. Hun oplyser, at det ikke er helt ukendt, at der ikke findes/eksisterer udskiftningskort. De har uden tvivl været der, men de er blevet væk.

Ny henvendelse til **Matrikelarkivet** under matrikelstyrelsen gav pote.

Her oplyser arkivar Margit Fagerberg, at hun sender en CD med de 2 ejerlaug i Grønning (okt. 2008) - et såkaldt org. 1 kort. d.v.s et udskiftningskort med overtegninger til brug ved 1844 matr. - altså et kort i to lag.

Det viser sig dog kun at gælde for V. Grønning, idet kortet fra Ø. Grønning er et nyopmålt kort direkte til brug for anlæggelsen af 1815/1818 kortet til 1844 matr., jvf. i øvrigt tidlige nævnte.

- - - - -

Kolofon oplysninger fra V. Grønning Udskiftning opmålt og udfærdiget af

Ludvig Wesenberg (landmåler) & Frederik Wesenberg (landinspektør) i 1784.

Ejere af gårdene var Astrup, Eskjær, Grindrsløve Kloster, Krabbesholm og Nørgård

idet Herligheden på Annexgården 2-5-3-2 ejes af Astrup og Kirken ejede resten 1-3-2-2. Alt fordelt på 25 brug.

Efter Ft. 1787 er der 21 fam. incl. Lyby Mølle, så antallet af ejendomme må i hvert fald ikke være flere.

- - - - -

Selve udskiftningsforretningen i 1784/85. Den har sikkert været lige så besværlig som andre steder. Ingen ville jo flytte ud, og der blev sikkert gjort mange krumspring for at undgå at komme i den situation. Jeg har desværre ikke haft mulighed for at studere kommissionens protokol, som synes bortkommen, men hvis den fandtes,

ville den nok kunne berette om disse besværligheder. K.C. siger at en sådan protokol ikke findes.

Der optræder på kortet et par navne (på matr. 8 og 3), som vi ikke senere kender fra FT. 1787 på kortet. Måske er de døde i det korte tidsrum, hviket kunne give nogle muligheder.

En gård er blevet "dømt" til at få al sin jord ude på heden. Denne gård lå midt inde i området mellem matr. 4, 9 og 18. Kortet bærer en bemærkning om udflyttes. I mit senere arbejdsprog har jeg kaldt gården matr.1011, da den senere blev til matr. 10 & 11. Her skal bemærkes, at beboeren jo ikke var dømt til at skulle flytte ud, men hvis han på sigt ville have en velarronderet gård - så var der ingen vej udenom.

Der er lidt "navneforvirring" på udskiftningskortet. Der var flere bymænd, der hed Anders. Det gav anledning til en del overvejelser for mig, så jeg sluttelig drøftede det med K.C. Hans kommentar var: "Hvis du erstatter Anders Ivarsen ude på Grønning Hede med Anders Pedersen og lader ham være gårdmand på den af ego nævnte matr 1011, så går kabalen faktisk op, idet diverse fæstebreve og skøder passer derefter". Jeg kan ikke være særlig uenig og så i øvrigt tager hensyn til, at nogle beboerne foruden deres patronymnavn også havde deres særlige kaldenavne.

Udflytning

Her skal man passe på begrebene:

Udflytning betyder, at man flytter sine bygninger ud på den tilhørende mark.

Udstykning betyder, at man ud af et større areal udskiller en eller op til en hel masse mindre parceller

Frastykning betyder, at man tager et mindre areal fra en større, f. x, at man frastykker en byggegrund fra en gård.

Ang. Ø. Grønning.

Ved at se lidt overfladisk på forholdene antager man næsten med det samme, at gården Borriskær er en udflytning fra gårdrækken ned til dens nuværende plads ved Grønning Kirkevej, men sådan er historien ikke - se nærmere under gårdens egen fil.

Gården, Moesgård, matr. 8 lå oprindeligt i gårdrækken nord for Bjørnsholm, matr. 4, men den flyttedes til sin nuværende plads ude ved højene i 1917.

Gården, Filshauge, matr. 1 blev måske udflyttet i forbindelse med udskiftning allerede i 1780erne.

Gården, Thordal, matr. 5, var opdelt i 4 fæstemål, men blev samlet efter udskiftning. Dog - Thordal blev udstykket til 6 mindre brug i 1947, jf. lovgivning om statshusmandsbrug.

Endelig er der det lidt indviklede forhold om Ustrup og Grønriis, men herom henvises til egne filer.

Øvrige gårde i Ø, Grønning ligger nok på deres oprindelig pladser. Dog kan man have en formodning om, at matr. 15 er flyttet fra en plads i gårdrækken mellem Korsgård og Gluds gård til en plads ved Grøndalsbækken, Denne gård er senere nedlagt og købt til Thordal. Dertil er der det ret specielle i Ø. Grønning, at gårdmændene - synes det mig - på sigt ret konsekvent opkøbte de midt i byen liggende husmandssteder. Det gav luft, og arronderingen blev ikke ringere. Men det har jo krævet, at man havde de økonomiske ressourcer.

Ang. V. Grønning.

Som nævnt ovenstående var der 2 gårde, som fik al deres jord ude på marken/heden. De 2 (matr. 10 og 11) blev udflyttet efter en særlig historie efter 1795 - se matr. 1011.

Det tilhørende toft hjemme i V. Grønning ses ikke, men en tanke om, at det er blevet tillagt matr. 17, har strejft.

Ved intenst studium af 1844 matr, kort kan der være en 3. gårdtoft beliggende mellem matr. 1 og 7 som kan have forbindelse ud til en flytning eller vedrører det blot matr. 5.

Gård matr. 5 - har en speciel historie - se nærmere under fil matr. 5.

- - - - -

Man kan derefter diskutere om matr. 8 og 9 med lidt større afstand til gadekæret er blevet flyttet, f.x. i forbindelse med nybyggeri ect. Vi ved ikke noget om det, men det betyder heller så meget.

- - - - -

Øvrige gårde i V. Grønning ligger nok på deres oprindelige pladser.

- - - - -

Endelig er der ganske særlige forhold vedr. den senere matr. 2, som jeg slet ikke i detaljer kender. Der henviser herom til matr.2

- - - - -

Særlig kilde er bogen af Peder Korsgård: Kort som kilde

Selvejet

Som led i landboreformerne var det også opgaven, at motivere både bønder og herremænd til overgang til selveje.

Således også i Grønning, idet godsejer på Astrup jævnlig solgte ud af sit bøndergods omkring og lige efter år 1800.

Vi skal ikke langt ind i 18 hundrede tallet før alt var selveje. Selvejet gav bønderne mulighed for selv at handle indbyrdes både med hele ejendomme og spredte jordparceller, samt frastykke parceller til nye ejendomme.

Det er ikke vor fornemmelse, at det skete i særlig stor omfang i Grønning sogn udover husmandsbrugene i Ø. Grønning by.

Efter 1844 matr. kort synes der kun at være sket en frastykning med binumre, nemlig 4 b i Øster Grønning. Denne frastykning må være sket før 1834 Ft., hvilket siger lidt om kortets alder.

Dertil er der forholdet Grønriis/Ustrup/ Borriskær. Mere om begge se de respektive filer.

- - - - -

Godsejer Chr. Albrecht Tram til Astrup solgte ud af sit kirketien-
de m.m. til de Grønning bønder i juni 1812 og ved den lejlighed
var der ikke mange fæstere - fortrinsvis husmænd - tilbage.

1844 Matriklen

Stavnsbåndets ophævelse i 1788, udskiftningen og de efterhånden
mange selvejere gav anledning til problemer.

Ejendomshandler skulle registreres i Skøde- og panteprotokollerne.
Det kunne gå an, når det drejede sig om en hel ejendom, så havde
man jo det gamle matr. nummer i ejerlauget og hartkornet som
identifikation.

Men - hvis det f.x. var salg af en af gårdens mange parceller så
var det alvorlig sag for administrationen.

Hvor meget hartkorn skulle følge med - det kunne man måske løse -
men det var ikke helt ligetil - meget nyt jord med lav eller intet
hartkorn var kommet til.

Værre var, hvordan skulle den nye jordparcel betegnes, så ejen-
domsretten kunne sikres/ dokumenteres.

Det gamle system magtede slet ikke opgaven.

*F.x. kunne skøde- og pantevæsenet nok registrere et skøde på et
jordstykke, men det var umulig, at beskrive, hvilket stykke det
drejede sig om, og hvor det lå.*

*Vi har f.x. set eksempler på, at man beskrev et jordstykke
liggende øst for nogle abildtræer !*

Noget måtte gøres.

**I 1804 nedsatte kronen/regeringen en kommission, som sagt på godt
dansk**

- skulle fastlægge en ny og brugbar registreringsmodel som kunne
magte opgaven med nummerering også, når der skete frasal, til-
køb, nyoprettelse af ejendomme. Med andre ord være fremtidssik-
ret.

- fastsætte retningslinier for en ny vurdering af alle ejendommers jorder, idet der siden 1688 var taget en del ny jord ind i drift som der ikke tidligere var pålagt væsentlig hartkorn. Den nye vurdering skulle således danne grundlag for en bredere og mere retfærdig beskatning af Jorden.
Altså: der skulle gennemføres en ny bonitering af Danmarks jord. med henblik på en værdiansættelse på grundlag af de dyrkningsmæssige resultater.

Kommisionen barslede med forslag, som blev godkendt, og så gik man ellers i gang.

Det står vist ikke skrevet noget sted, men det var sikkert underforstået, at man skulle benytte lejligheden til at rydde op i mange "mærkværdigheder". Det kunne f.x. være uofficielle frastykninger, som vi i dag vil kalde huse på lejet grund. Det var ikke helt ualmindelig - befolkningstallet voksede kraftig i disse år - at en fattig nystiftet familie fik lov at opføre en bolig - om man så må sige - på lejet grund, og at man betalte for det ved arbejdsydelser til grundejeren. Dertil en forpligtelse til ved fraflytning at overgive huset til grundejer.

Alt dette arbejde med nyt nummersystem / ny matrikel og boniteringer er ret så omfattende at beskrive. Derfor henvises også til 2 bilag:

- bilag nr. 12 tabel med oversigt over den nye matr. med numre, hartkorn, ejere m.m
- bilag nr. 13 Mere uddybende om den nye matr. 1844 og den nye bonitering

Det er en almindelig opfattelse, at der var tale om et meget sobert arbejde, der blev gjort. Alene det, at vi stadig bruger det matrikuleringsystem, som blev sat i verden for ca. 200 år siden, fortæller om nyskabens værdi.
Det er faktisk en bedrift !

Matriklen er en oversigt over de enkelte ejendomme baseret på nummer, ejerlaug og sogne samt hartkorn.
Der er i Grønning sogn efter 1844 matriklen 2 ejerlaug, nemlig henholdsvis **Øster og Vester Grønning**. Skellet går langs Grøndalen med bæk og dens videre forløb mod nord til sognegrænsen til Grinderslev sogn. Da der er lidt forskellige forhold i de 2 ejerlaug, behandles de hver for sig.

Vedr. Ø. Grønning.

Den såkaldte 1844 matrikel omfatter efter Realregister - anlagt efter 1844 - 23 matrikler, hvorimod kun 22 numre findes på det første matr. kort, som er noteret med årtal fra 1815 og 1818. Hvad det 23. nummer dækker over, ved vi ikke helt.

Definitionerne kan være vanskelige, men mine er:

De 22 hovednumre dækker over:

- 1 Skole - nok først anlagt 1814 skolereformerne
- 11 gårde - hvis man betragter Ustrup som en gård, der blev afløst af gården Borriskjær.
- 6 huse med jord
- 4 "måske" rene jordparceller

Man undres over, at matr. nr. 1 er et husmandssted - plejer normalt at være en af de større gårde.

Alle 23 matrikler har hver deres egen fil. Hertil er de mest kendte og betydningfulde binumre også anbragt med egne filer.

Øvrige binumre vil måske kunne ses under hovednummeret

Det skal pointeres, at de 23 hovedmatrikelnumre er de blivende.

Alle nyoprettelser og frastykninger kommer fra de 23 hovednumre og får følgelig et bi-nummer bestående af hovednummeret tilføjet et bogstav. F.x. 4b kommer fra hovednummer 4, som den første frastykning fra 4, som får tilføjet et a, der igen fotæller, at der er frastykket fra hovednummer 4.

Vedr. V. Grønning.

Den nævnte 1844 matrikel omfatter efter Realregister anlagt efter 1844 reglerne 24 matrikler, hvorimod kun 22 numre direkte ses skrevet på kortet. Kortet er som allerede nævnt genbrug af udskiftningskortet - altså et kort i 2 (flere) lag med de vanskeligheder noget sådant giver for tydningen.

Kortet er påtegnet med årtallet 1815 (blå skrift) og 1818 (brun skrift), hvilket passer meget godt med udfærdigelse af 1815/44 matriklen.

De 24 hovednumre dækker over: (min fordeling)

- 12 gårde
- 1 mølle
- 2 strandparceller
- 1 Grønning Hole/Hule
- 7 huse m. jord i
- 1 kommen til i nyere tid

Der er en underfundighed ved kortet. Det **viser** ikke matr. gård nr. 2. Vi andre ved, at gård matr. nr. 1 blev delt mellem 2 brødre i 1840-41 og at disse delgårde fik nr. 1 og nr. 2. Efter almindelige regler skulle de have heddet 1a henholdsvis 1b. Men i matrikeltabellen er matr. nr. 2 medtaget.

Min forklaring er, at det nok har været betragtet som 2 gårde under samme ejer. Det har måske haft noget at gøre med, at den ene gård - matr.1 - var Anneksgården, der tilhørte præsteembedet. Samme situation kan ses under Ustrup-Grønriis.

Alle 24 matrikler har hver deres egen fil. Betydningfulde binumre har også egne filer. Om øvrige binumre kan man måske finde oplysninger under hovednummeret.

- - - - -

Se i øvrigt de særlige bemærkninger under matr. V. Grøn. 22a og under matr. 1 samt om udflytning af 10 og 11.

Den videre udvikling

Den videre udvikling i første halvdel af 18 hundrede årene var mere stilfærdig med frastykninger og oprettelse af nye landbrug og beboelser.

I Øster Grønning kan man godt få fornemmelsen af, at der blev nedlagt flere huse end der faktisk blev oprettet. Om nogen by med håndværkerhuse blev der slet ikke tale.

I Vester Grønning ved den alfare vej blev der efterhånden frastykket og oprettet huse til de for en landsby traditionelle håndværkere og handlende, men det var en meget stilfærdig udvikling, som også prægedes af, at Grønning ikke var kommunens hovedby samt, at der ikke var så langt til købstaden, Skive.

- - - - -

Så kom sommerhuse - se nedenstående særlige afsnit

- - - - -

I 1700 årene måtte man egentlig fornemme at det var en noget kuet befolkning, der boede på gårdene. Godsejerens idelige ændringer må have virket ret frustrerende.

Anderledes i slutningen af 1800 tallet og i i første del af 1900 årene. Gennem min familære tilknytning og senere ved selvoplevelser

ser - ja, så oplever jeg en meget selvsikker og yderst selvbevidst befolkning, der ikke "stak op for noget. Jo - man vidste nok, at man "kom fra Grønning".

Udviklingen i slutningen af 19 hundrede tallet blev voldsom.

Håndværkerne uddøde - der kom enkelte virksomheder - husene blev til soveby. Karle og piger forlod landbruget.

I Landbruget skete en voldsom sammenlægning af brug under forskellige former. Om få år er det slet ikke til at kende. Derfor også dette skrift.

Jura

Jura, dokumenter, protokoller, administratorer og begreber m.m.

Når vi behandler landbohistoriske emner, kommer vi ikke uden om et afsnit om ovennævnte forhold.

Domstole / Retter. Der er tradition her i Danmark for et trelaget retssystem:

Underretter /byretter stammer tilbage til de gamle herredsting, som omkring år 1691 blev samlet i større enheder, her Sallinglands herredsret. I vore dage er disse retter samlet i endnu større enheder.

Landsretter stammer tilbage til de gamle landsdelsretter, f.x. Viborg Landsting

Højesteret blev vist etableret i 1658 og afløste i nogen grad Kongen som øverste retsinstands.

Her kan berettes, at herredstinget i Salling Nørre Herred skulle have ligget ved en kæmpehøj ved Breum.

Foruden egentlige beslutninger om strafferetslige domme var der knyttet andre opgaver til de nævnte retter, f.x. tinglysning, skifter etc.

- - - - -

Skøder er egentlig en salgs- og købsaftale i forbindelse med handel med fast ejendom. Ordet skøde er et gammelt nordisk ord, som skulle gå tilbage til: "Når faderen tog det nyfødte barn på skødet / skødede barnet, betød det, at han vedkendte sig fadderskabet. Et skøde skal som minimum indeholde en sælger og en køber, samt hvad handlen drejer sig om (fast ejendom med tydelig identifikation som matr. nr. beliggenhed etc.)

For at et skøde får retskraft skal det tinglyses. Det sker hos tinglysningsretten, som tidligere var en afdeling hos underretten, men som nu er samlet for hele landet i Hobro. Ved tinglysningen bliver handlen / aftalen offentliggjort - sker i Statstidende Rent praktisk bliver handlen noteret på ejendommens tingblad i Tingbogen. Efter flytning til Hobro er det hele blevet digitaliseret - i "gamle" dage sket det papirmæssigt.

I tidligere tider var der jo forskel på folk - almindelige mennesker fik deres handler tinglyst ved underretterne hos "Retsbetjenten", der skrev det hele ind i Skøde- og Panteprotokollen i kronologisk rækkefølge. (datidens tingbog)

Herremændene fik deres handler tinglyst ved Landsretten - her Viborg Landsting (sommetider kaldt Viborg Snapsting)

Ingvard har samlet, udskrevet flest mulige skøder, der vedr. Grønning, fra Viborg landsting og Sallinglands herredsret.

Disse er vedhæftet som bilag

henholdsvis bilag 14 og 15.

Væsentlig for herregårdskøderne er, at de normalt har et bilag, der omfatter deres aktuelle **jordebog**.

En herregård med fæstegods førte en jordebog, hvori man indførte køb og salg af deres fæstegods.

Hvis godsskriveren ellers havde orden i sine ting, kunne han udskrive en aktuel jordebog, som kunne siges at være situationen lige nu / på handelsdagen. Jordebogen oplyste gårdenes matr. nr. fæsternavne, beliggenhed i ejerlaug og hartkorn.

Disse jordebøger er af væsentlig værdi, når man driver forskning i landbohistoriske emner, idet de beskriver "en-nu-situation".

Her er jordebøgerne tilknyttet ovennævnte skøder, jvf. bilag 14.

Derudover blev der lavet udskrifter af jordebøger ved andre lejligheder - ofte efter påkrav fra andre myndigheder, f.x. skat-tevæsen.

Disse jordebogsudskrifter Astrup, Eskjær, Skive Amtstue:

Grønning sogn; Thorum sogn med flere er samlet i

bilag 16 (Grøn.bl-16-jordebøger)

- - - - -

Kronens Skøder

Når vi er ved skøder, skal vi nævne Kronens Skøder, som er samlet i et stor 5 bindsværk og omhandler Kronens køb og salg af landbrug m.m. fra 1500 tallet til begyndelsen af 1800 tallet.

Man kan også komme til originalmaterialet, som giver lidt flere oplysninger. Der er meget oplysning hos disse, men identifikationen er vanskelig før 1662

Afskrivninger derfra vedr. Grønning er samlet i **bilag 17**

- - - - -

Fæstebreve / fæsteprotokoller

Når en godsejer/herremand fæstede/udlejede en gård eller hus ud til en bondemand, talte man om et fæste. Før 1719 nøjedes man med en mundtlig aftale, men i 1719 blev det vedtaget, at en sådan aftele fra nu af skulle udfærdiges på skrift, og så talte man om et fæstebrev. Disse fæstebreve fortæller hvem, der er ejer og hvem, der er fæster. Brevet omtaler også lidt om betingelser. I en del tilfælde nævnes den forige fæster, hvilket i slægtsmæssigt henseende er interessant.

Fæstebrevet blev ligeledes indskrevet i godsets **fæsteprotokol**.

Disse er for det meste tilgængelige på arkiverne idag.

Ingvard har via protokollerne fundet frem til de relevante fæstebreve vedr. Grønning hos godserne Astrup, 1719-1828, Eskjær, 1695-1797.

Disse afskrifter Eskjær og Astrup gengives i **bilag 18**

Skifter

Vi betragter det som en selvfølge, at når en person afgår ved døden, skal afdødes arvinger tage over. I juraen kaldes det at skifte - faktisk meget korrekt for der foregår jo et ejerskifte. Som myndighed i disse sager har vi skifteretten, som er en særlig afdeling ved vore underretter. Dødsfald skal i dag anmeldes til skifteretten, før en begravelse må finde sted.

Sådan har det ikke altid været. Tidligere havde hver samfundsstand sin myndighed som skifteret. De geistlige havde f.x. deres særlige skifteret. Bondestanden/fæstebønderne skulle skifte hos deres herremand (eller måske rettere hos hans skriver eller fuldmægtig). Hovedreglen var at dødsfald skulle anmeldes, og så tog godsejer bestik af, om der var basis for en egentlig skiftebehandling, som altså kun fandt sted, hvis man mente, at der var noget af værdi at skifte.

Hvis ja - så indfandt skifteforvalter sig sammen med et par vidner og et par vurderingsmand hos afdøds nærmeste familie, hvilket normalt skete på 30. dagen efter dødsfaldet.

Man skulle finde ud af arveforholdene og derpå registrere og vurdere boets aktiver (indtægter) og passiver (udgifter).

Gården, som var fæstegård, medgik ikke i denne opgørelse.

Endelig skulle boets evt. formue deles/udlægges mellem arvingerne, d.v.s. en evt. enke samt børnene, hvor sønnerne (brorlod) fik dobbelt så meget som døtre (søsterlod). Hvis der ikke var børn i ægteskabet, indgik afdødes evt. søskende i boopgørelsen.

Et barnløst ægtepar kunne gardere sig mod dette ved at oprette et testamente (det var sjældent indenfor bondestanden !)

Endelig skulle der udpeges formyndere/værger for en kvindelig enke og for ikke myndige børn.

Sluttelig skulle resultatet af skifteforhandlingerne indskrives i Skifteprotokollen og underskrives af deltagerne.

Ingvard har gennemført herregårdenes skifteprotokoller og udskrevet sådanne, som vedrører Grønning.

Vi har skifter fra Eskjær, Astrup, Nørgård og Krabbesholm, hvori- mod der ikke er fundet materiale vedr. Grøn. fra skifteproto- kollerne på Gr. Kloster, Hegnet og Skivehus

Resultatet af dette findes som vedlagte bilag 19

Landhusholdningselskabet bilag 20

Det kgl. danske Landhusholdningselskab blev etableret i oplysningstiden i 1769. Medlemmerne kom forrinsvis fra kredse udenfor landbruget, men dog med en del godsejere.

Formålet var at højne alt omkring landbruget, såsom bedre jord- dyrkning, anvise nye driftsmetoder, optimere driftseresultaterne og premiere dygtige landmænd ved at give diplomer for godt landmandsskab.

Min tip-tipoldefar, Anders Jensen (Riis) på Grønriis indstillede sig selv til en sådan diplom, men fik det ikke - nok fordi han ikke lod præsten attestere sit andragende. Vi har i fotokopi originalen af hans i øvrigt velskrevne og veldisponerede ansøgning.

Bilag 20 fortæller om Landhusholdningselskabet og bl.a. Anders Jensens ansøgning.

- - - - -

Landhusholdningselskabet har ydet meget for Danmark og eksisterer endnu, men jeg må vist i sandhedens navn sige, at det faktisk har overlevet sig selv. (citater fra Jørgen Skovbæk - jeg er enig !)

Kirke Tiende

Ja - vi slipper ikke udenom. Regler m.m. om Kirketiende er utrolig mange, og der kan stilles idelige spørgsmål.

Her skal derfor blot nævnes nogle hovedregler.

Ind imellem skal vi også abstrahere lidt fra nutidig tænkning.

- - - - -

Indtil reformationen ejede kirken ca. 40 % af Danmarks jord. Ved reformationen overgik alt dette - ved den største ekspropriation i Danmarks historie uden erstatning - til Kongens eje.

- - - - -

Den katolske kirke / den kristne verden fik allerede tidligt i middelalderen gennemført love om, at der skulle svares tiende af produktionen til kirken (en tidlig form for moms !).

Det kan lettest forklares med et eksempel - her bruger vi korn. Bondemanden havde en kornhøst - heraf skulle der svares en 1/10 til kirken eller sagt på anden måde: hver tiende kornneg skulle afleveres.

Derfor havde vore kirker også normalt en kirkelade.

Læg mærke til, at det er kirken, der er modtager. Kirken kunne jo ikke selv noget, men var repræsenteret af kirkeejer, som her var kongen, der videregav den rettighed normalt til præsten.

- - - - -

Man havde allerede før reformationen indført den regel, at 1/3 af tiendet skulle gå til bispen. 1/3 til kirken (vedligehold m.m.) og sidste trediedel til præsten. Det må have været kirkeejer, der skulle administrere dette. I forbindelse med reformationen inddrog Kongen Bispens andel og kaldte det Kongetiende. Kongen kunne også hitte på at sælge rettighederne til kongetiendet, hvilket er sket her.

Da det var upraktisk at "flytte" korn til Kongen, kapitaliserede man ofte dette ved i stedet for at flytte korn at betale en fast sum til ejer af kongetiendet, som altså for bonden blev en form for skat.

Alt dette kunne synes meget fornuftig

Men - Kongen var ofte i pengeforlegenhed og så solgte han ud af kirkerne. Lysten til at købe var til stede "for man var først rigtig herremand, når man også var kirkeejer".
Tiendet fulgte kirken, så nu var herremanden også tiendeejer og skulle administrere og fordele tiendet. Det kunne være en god forretning selv om man skulle bidrage til præstens aflønning og kirkens vedligeholdelse. Dertil fulgte patronatsretten med, d.v.s. indflydelse på hvem der kunne få præstembedet ved nybeættelse. Det skal her bemærkes, at man kunne godt sælge kirken for sig og tienderettighederne til anden side.

- - - - -

Vi skal se lidt på tiendeyderne, d.v.s. normalt bønderne. Fra præsteindberetningerne ved vi, at ikke alle deltog med tiendeydelser. Der var særskilte lister over tiendeydere (vist kaldt decimater).

- - - - -

Vi kan forstå, at der op i nyere tid var utilfredshed med dette "tiendehalløj", hvor man måtte vente med at køre høsten i hus, før kirkejer havde været der og udtaget sin part af høsten. Mange steder søgte man derfor at kapitalisere naturalietiendet til et pengebeløb.

En anden løsning for bondemanden var at købe sin egen tiendeforpligtigelse og dermed blive fri for fremover at betale netop tiende.

- - - - -

I Grønning var kirketiendet også kommen i handel. Vi er blevet præsenteret for et par handler, hvor bønderne selv - nok med Poul Christensen i Ø. Grønning og Ivar Andersen i Vester Grønning i spidsen - køber deres egen tiendeforpligtigelse af heholdsvis kirketiendes og kongetiendes ejer.

**Fremover er de altså fri for at betale disse afgifter
mod en gang for alle at betale det kapitaliserede beløb.**

se bilag 21 fil: Grøn.bl-21-Kirketiende

- - - - -

bemærk

Vist nok ved lov fra 1919 bestemtes at al tiende skulle afvikles /kapitaliseres væk i løbet af de næste 40 år.

I mit hjem i Over Møjebæk i Salling havde min far en lille tiendeforpligtigelse, (vist omkr. 7 kr.) som blev opkrævet via Amtskatteopkrævningen.

Han og en nabo, som også havde en men større forpligtigelse, var iriterede over dette. Jeg ved ikke hvordan, men min far har fortalt, at han fik et tilbud på at indbetale et beløb en gang for alle og derfor blev fri for den årlige opkrævning. Dette var i 1953.

Sommerhuse

Sommerhusene i Grønning

På et meget tidligt i mine registreringer vedr. Grønning var jeg fast besluttet på ikke at "røre ved" ved sommerhusene.

Det kom imidlertid til at gå anderledes.

Lidt forhistorie:

Udover at jetsettet i København og enkelte større byer havde landsteder, kendtes begrebet sommerhuse først omkring år 1900. Begrebet om sol og frisk luft kom ind med tuberkulosebekæmpelse. Dette kunne foranledige, at man tog på landet - enten lejede man en kystnær bolig eller købte ofte et gammelt fisker- el. bondehus. I Skive var der folk med sådanne tanker. Man skulle finde et sted - ikke for langt borte - det var før bilerne - og så skulle man kunne komme der.

Lyby Strand havde disse faciliteter - ca. 6 km til Skive og vej - ganske vist grus - lige til stranden.

Tilmed syntes ejere af Lyby Mølle, at have været indstillet på at leje grunde ud helt nede ved vejen og kysten. Der fandtes jo ikke lovreguleringer, så man kunne gøre næsten, som man ville.

Sådan blev Lyby Strand til et begreb som badestrand med sommerhuse. - I dag vil nok blot kalde dem badehuse bygget helt nede i strandkanten eller ind i skrænten vest for vejen.

Egentlig er navnet Lyby Strand et kuriosum. Stranden ligger i Grønning sogn, så det en nok gården Lyby Mølle - som altså også oprindelig lå i Grønning sogn - som gav stranden sit navn

Jeg husker, jeg var ved Lyby Strand før 2. verdenskrig, hvor der blot var disse helt kystnære huse. Stranden var god - og det var et populært sted.

- - - - -

Hvis vi skal se lidt overordnet på sommerhusbyggeriet i Grønning sogn, kan vi over en tidsperiode tale om 3 epoker:

- a. Det allerede nævnte byggeri ved Lyby Strand med start omkring begyndelsen af 1900 årene. (Lyby Strandvej)
- b. Enkelte og fritliggende, f.x. gl. fiskerhuse, blev omdannet til sommerhuse og der skete vel enkelte frastykninger, f.x. ved Grønningøre
- c. Det store sommerhusbyggeri efter 1968

Egentlig fart over sommerhusbyggeriet skete først nogle år efter anden verdenskrig. Det var ikke så let. Lovgivningen var pø om pø blevet strammet. Først efter at vi omkr. 1970 fik zonelovgivningen, kom der gang i planlægning og udstykning. Dette indebar, at sommerhusene skulle samles efter planlagt udstykning - ikke måtte ligge ved stranden - og helst sådan, at de via kommende beplantninger ikke skulle kunne ses fra kysten. Alt i alt: sommerhuse måtte ikke skæmme naturen.

- - - - -

I Grønning sogn skete der en sommerhusudstyknig ved

- Astrup Vig med jord fortrinsvis fra matriklerne 7, 9, 10 & 12
- Grønning Øre særlig med jord fra matr. 11, gården Filshauge.
- i baglandet for Lyby Strand, herunder
 - Slugten - fra matr. 16 & 19
 - Muslingevej - særlig fra matr. 9 & 16
 - Engdraget
 - Bagvejen - liggende lige bag de gamle sommerhuse ved Lyby Strandvej
- Lyby Strandvej som nævnt fra matr. 16 nu også fra matr.9

De nye udstykninger er forholdsvis 2500-3000 kvm og søgt gemt af vejen i beplantninger - ofte med stedsegrønt.

- - - - -

Vi har ment, det er udenfor dette projekt at gå nærmere ind på ejerskaber. Mere overblik over sommerhusområderne, så se et aktuelt Matrikelkort - vi har brugt et fra sept. 2008. Dertil kan vi ikke undgå at komme ind på frastykningerne fra de enkelte landbrugsejendomme. Selvom grundpriserne var anderledes var der nok grundejere, som fik en god pris på noget ikke særlig frugtbar jord.

Herregårdene i området

Krongodset - Kronens Skøder

Umiddelbart bliver man forbavset over at Kronen/Kongen ejede meget bøndergods i Salling. Hvor kom det fra. Jo, ved reformationen i 1536 overtog Kongen med et pennestrøg alt kirkegods - og det var meget - ca. 40 % af jorden. Dertil skete der tilgang til Kongen, når folk blev fradømt ære, liv og gods eller kom i simpel restance til Kronen.

Dette gods var kongens "reservekapital", som kunne bruges som pant ved optagelse af lån eller kort og godt som betaling for ydelser. Kronens Skøder gengiver i summariske afskrift Kronens køb, salg og mageskifter fra omkring 1550 til ca. år 1800.

Hvor omfattende krongodset i Salling var i 1688 oplyses i notat i slægtsbogen: Bilstrup-Ladefogedslægten:

Hele Fuur

16 gårde i Hindborg herred

12 gårde i Rødding herreds

15 gårde i Salling Nørre herred

35 gårde i Harre herred, særlig Aasted og Nautrup

Vi har foretaget udskrifter fra de 5 bind: Kronens Skøder. De vedr. Grønning fremgår af særligt bilag 17 og er i den mulige udstrækning indsat på de respektive matr. / filer

se evt. bilag 17

Herregårdene**Først lidt alment - så de enkelte**

Set lidt overordnet ligger der - og måske har der ligget flere - en række herregårde langs Limfjorden på Sallings østside.

De blev aldrig helt store og slet ikke af østdanske dimensioner med masser af bøndergods og flotte hovedbygninger.

Fra nord er der tale om Kjeldgård i Selde sogn, Jungetgård i Junget sogn, nok en gård i Thise omkring Børstinggårdene, Eskjær, Mogenstrup, Nørgård og Astrup i Grinderslev sogn, Filshauge i Grønning sogn og endelig Krabbesholm i Resen/ Skive landsogn.

Tænkelig at der har været tale om flere.

I dag er Eskjær stadig af arealstørrelse en herregård, medens de andre ved forskellige former for frastykningen er blevet til proprietærgårde, større eller mindre bøndergårde, institution m.m.

Historikerne er i dag enige om, at der i Danmark i de sidste par århundrede før reformationen var rigtig mange halvstore gårde og befæstelser ikke alene for stormænd men også for væbnere m. fl. Under de borgerkrigslignende tilstande fra Christian d. 2 rejste af lande i 1523 til den nye konge Christian d. 3. blev indsat i 1536 og fik gennemført reformationen, var der mange forskellige parter at holde sin fremtid på - og mange kom til at spille på en forkert hest.

Den moderne historikere er også af den opfattelse, at den nye konge, Christian d. 3., begunstigede sine medspillere med de gode stillinger og nedgjorde og overså de andre.

Resultatet var, at mange tidligere stormandsslægter simpelthen sank ned og tillige med deres gårde blev til almindelige bønderfolk. Filshauge er ikke helt typisk, jf. de historiske forhold nævnt på fil siden. Her var der faktisk tale om en også uduelig stormandsfamilie.

De nævnte gårde beliggenhed - ja, de lå som andre steder i Danmark uden for landsbyerne. Noget kunne tyde på, at man bevist har bragt sig den situation.

Tankevækkende er, at de her nævnte gårde ligger nær kysten med de fordele, dette kunne indbringe. Vi kan se for os, at de lå nær den "tørskoede vej" fra Hagens Mølleå til Branden. Der var ikke egentlige vandløb at passere på denne strækning med vandskellet.

Mogenstrup nævnt 1403, hvor den af ejer Jes Pabe blev pantsat til Johan Skarpenberg, blev til en landsby: Om Thise ved vi ikke særlig meget.

Derudover har vi Hegnet i Tøndering sogn, Østergård Hovedgård i Åsted sogn (tidligere Salling Holm) samt Spøttrup og Bustrup i Vestsalling.

Karakteristisk for alle de nævnte gårde var meget hyppige ejerskifter uden at nogle slægter rigtig kunne bide sig fast. Der var meget få ejere med adelstitler. Det ligner forholdene i det øvrige Vestdanmark. Der var på mange måder - også dengang - forskel på mentaliteten i det jydsk og på den mere forfinede hofadel i Østdanmark. Vi ser også flere såkaldte opkomlinge. Det var måske også lettere i Vestdanmark.

Hoveriet, som i Østdanmark var blevet øget meget i 1700 årene, kendtes selvfølgelig i Vestdanmark, men ved studier i gammelt stof synes det ikke at have været så omfattende her. Med stavnsbådets indførelse havde herremanden styrket sin position overfor bønderne, bl.a. at unge bønderkarle ikke måtte forlade deres "fødegods" uden særligt pas fra godsejeren. Det holdt på arbejdskraften, og dermed kunne man indirekte tvinge den unge til at overtage en måske forsømt fæstegård og gifte sig med en halvgammel sur enke. Truslen var nemlig, at ville man ikke makke ret, så kunne man blive udskrevet til militæret, idet godsejer havde udskrivningsret og -pligt. Dette havde bondekarlen meget respekt/frygt for.

Bemærk en oplysning om, at i 1687 var der 5 ødegårde i Grønning sogn. D.v.s de havde ingen fæster - jorden blev måske dyrket af naboerne. (1688 matr. oplyser kun om 2 ødegåde !) Stavsbådet blev ophævet i 1788. Går man tæt på efterfølgende folketællinger, vil man kunne se, at mange unge fra landet nu bebyggede lejligheden til at flytte til andre græsgange. F. x. kunne man ofte møde en bondekarl som kusk hos en velstående bymand.

- - - - -

I relationer til Grønning er Grinderslev Kloster, Krabbesholm, Nørgård, Eskjær og Astrup særlig interessante, idet sidstnævnte hen imod år 1700 ejede det meste af Grønning sogns bøndergods. Vi giver derfor lidt flere oplysninger om - særlig Astrup.

Lidt om **Grinderslev Kloster:**
omtales første gang 1176

Dette kloster tilknyttet Augustinerordenen var Salling og Skives eneste. - også set benævnt St. Peders Kloster

Ved reformation blev klosteret lukket og ejerskab incl. det tilhørende bøndergods overgik til Kronen og betragtedes derefter som en alm. herregård.

Christoffer Lykke, Buderupholm købte den i 1581 af Fr. II, og hans slægt boede der til 1750, hvor det solgtes med 32 tdr. hartkorn plus 208 tdr. hartkorn bøndergods.

Derefter var der en række skiftende ejere. Bøndergodset solgtes omkr. 1788. Der var stadig skiftende ejere indtil 1851, hvor fam. Kirketerp Møller tog over og i hvis slægt, den stadig er der. I 1962 var jordarealet på 159 ha, men siden er der købt meget til.

ejere.

1728 4/4	Birgitte Marie Arenfeld	udstedt pantebr.
1730	Birgitte Marie Arenfeldt	udstedt pantebr.
1734 10/5	Birgitte Marie Arenfeld	udstedt pantebr.
1750 15/4	Birgitte Marie Arenfeld skøder til borger og handelsmand i Holstebro, Mathias Brunow hvdg. htk. 31-6-0-0 bøndergods 208-3-3-1 1/2	

Hegnet i Tøndering sogn, Harre herred (var kun et lille gods) ejede bl. a. Grønriis og Ustrup, men Hegnets arkivalier er på dette område intetsigende og i øvrigt mangelfuldt. Frantz Rantzau Bwenzon udsteder pantebrev 13/ 1739. Der er ingen Grønning gårde i den tilhørende jordebog

Krabbesholm v. Skive. (Resen/ Skive landsogn)

Arkivalier rummer ingen fæstebreve vedr. Grønning

Grev Adam Fr. Trampe til Løgismose skøder Krabbesholm til Hans Rasmussen lyst 15/6 1785

Nørgård i Grinderslev sogn nævnes første gang 1420

med Stig Munk som ejer. Derefter mange skiftende ejere. I 1783 købtes det af Mads Iversen Quistgård med ca.30 tdr. hartkorn plus 220 tdr. hartkorn bøndergods, som solgtes i begyndelesen af 1800 årene.

Derefter igen skiftende ejere. Afbyggergården, Slejtrup, med ca. 66 ha etableredes omkring 1870. I 1904 solgtes ca 50 tdr. land til Jeppe Aakjær i forbindelse med hans byggeri af Jenle.

I 1962 er der ca. 95 ha til Nørgård, men også her er der sket væsentlige ændringer siden

Se i øvrigt omtale af Nørgård under Filhaug med egen fil.

Som slægtsforskere er Nørgårds gamle arkivaler næsten uden værdi, da der kun findes få oplysninger fæstere og skifter.

ejere:

1732	før	Laurids Eriksen død nok 1732
1732	18/3	auktion tilskødet enke efter afdøde pastor Hans Brunous (Gr.-Grøn. pastorat) Anne Erichsdatter i forståelse med hds. bror pastor Christen Erichsen Sterchs, Hyllinge Voldborg Hrd. Annes værge er hds. søn Mathias Brunou omfatter: hovedgård htk. 29-6-0-2 incl. afbyggergårde bøndergods htk. 98-2-0-2 1/2

"mellehandel"

1745 handelsskøde fra Mads Jensen Brøndum til
 30/4 Claus Jensen Vadum, Aalborg
 på Nørgård hvdg. htk. 29-0-0-2
 bøndergods htk. 98-2-0-2 1/2
 Gr. kirke & tiende htk. 27-0-0-0
 af bøndergods nævnes: Ll. Riis - se under Grønriis,
 afbyggergården Slejtrup, beboes af Simon Kjeldsen,
 samt matr 1844 nr. 4 V. Grønning
 - - - -
 der er altså købt bøndergods til efter 1745 og
 inden 1779.

????? skødedato ??? Chresten Damgård

1779 familiehandel skøde tinglyst 15/12 fra Chresten Damgårds
 efterleverske / enke, Maren Andersdatter Quistgård til søn,
 Christen Pedersen Damgård m. Nørgård hvdg. htk. 29-6-0-2 &
 bøndergods 221-3-1-1 5/6
 1783 erhvervedes Nørgård af Mads Iversen Quistgård, der også
 optræder med ejerskab til gårde i Grønning, bl.a. matr. 1844 nr. 4

Eskjær i Grinderslev sogn - nævnt første gang 1328

Niels Høg var ejer af Eskjær og lensmand på Skivehus, død 1524
 og hans stedsøn, Erik Banner, videreførte. Også her kom der
 skiftende ejere.

Claus Reventlow se også Astrup
 (Nævnes skal Claus Reventlow, der i 1750 solgte til Mads Hastrup
 med ?? tdr. hartkorn på hovedgård og ca. 270 tdr. hartkorn bøndergods.)

1750 8/12 Claus Reventlow skøder Eskjær til Mads Hastrup,
 forpagter på Lindenberg & Krastrup, med hovedgårds htk. 43-3-1-0
 incl Saltbæk Mølle - bøndergods htk. ses ej oplyst på
 skødeafskrift (måske 270)

År ???? Oberstløjtnant von Geistler får skøde på Eskjær med
 tilhørende bøndergods.
 Auktion

Efter ham kom i 1782, Christen Lange.
 År 19/9 1781, 17/6 1782 Auktionsdag, Auktionsskøde 17/7 1782 lyst,
 Sælger var Oberst von Geistler - køber Justitsråd Lange fra
 Rødkilde. Auktionsemne var Eskjær gods m. tilhørende bøndergods

Han foranledigede udskiftning i formodentlig Thise samt Mogenstrup, Stouby, Breum, Tustrup, Grønning og Jebjerg. Sidstnævnte sted gav det anledning til en del spektakler. Chr. Lange oprettede også afbyggergården, Langesgård, som i 1962 har ca. 62 ha. Chresten Lange var foregangsmand - det var svært at få bønderne med - så han førte idelige processer.

Han indsendte i 1785 en indberetning om, hvad han havde udrettet til regeringen - og den får ikke for lidt.

Chrsten Lange var født i 1754 på Rødkilde på Sydfyn med forældre Margrethe Næve og Jens Lange, hvoraf sidstnævnte var en meget slem bondeplager. Chresten Lange blev g. 5/7 1782 m Helen Elisabeth de Folsach fra Giessinggård. Udnævntes til Justitsråd i 1782.

Chr. Lange solgte - 14/6 1786 - en del bønder- og kirkegods til de Lasson på Astrup

Chr. Lange købte Skivehus 17/10 1791.

Chr. Lange ændrer på udstedt pantebr. til Støvring Kloster lyst 17/5 1796

Sælger Eskjær 24/4 1797. Lange døde 22/3 1823 på Frederiksberg Kilde bl.a. Jeppe Aakjær Skivebogen 1923 side 48-109

Efterfølgeren på Eskjær fra 1797, justitsråd H. J. de Leth, frasolgte børndergodset og forhuggede skovene. Det endte med, at ham måtte lade gården overgå til staten i 1828. Herefter skiftende ejere indtil Schutte-fam. tager over i 1868 og stadig er der. Eskjær havde i 1962 320 ha med 38 tdr. hartkorn. Også her er der sket store tilkøb siden.

Eskjærs godsarkiv er ret oplysende vedr. gårde i Grønning sogn - men noget museædt !

- - - - -

Astrup

Endelig er der **Astrup, nævnt første gang ca. år 1400.**

med Ridder, Rigild Puge, som ejer. Senere kom

Juel-erne ca. 1440 til 1606

Friis-erne 1606 til 1714

opkøb jvf. Kronens skøder

B.I side 474 30. nov. 1633. Christoffer Friis til Astrup ma-
geskifter med Kongen en del gods i Vestsalling til
fordel for gods omkring Astrup, bl. a. bl.a. går-
den Tordal og 1 gadehus i V. Grønning. - -

Skift.ejere

Otte Friis var ejer af Astrup fra før 1662 samt på bl.a.
på følgende:

matr. 3, 4, 5, 10 og 12 Ø. Grøn.

Otte Friis dør 1793 - Store økonomiske problemer - Søster

Margrethe Friis skal rydde op

via flere familiemedlemmer

- - - - -

slægtning:

Mogens Friis ejer fra ?? sælger til

- - - - -

oberst Chr. Kruuse fik skøde på Astrup 11/4 1714

fra Mogens Friis

opkøb jvf. Kronens skøder

B.III side 686 9.juli 1718 Clausholm. Skøde til Christian Kruuse,
Astrup (Breum), - efter auktion på Ryttergods
22/8 1716

(1. & 5. regimenter) - på 4 gårde i Ø. Grønning:
matr. nr. 5 Htk. 1-1-1-1, matr. nr. 14 (kronens
part), Htk. 2-7-2-2

Matr.nr.16, Htk. 2-7-0-0, matr.nr.17.Htk. 3-2-3-2

disse er gl. matr. numre - fra 1682-88

Chr. Kruuse lånte penge hos Viborg Domkirke og Viborg Hospital
med pant i ejendommene. Lånene blev ikke passet. Resultat var
fallit med efterfølgende auktion

- - - - -

Verner Parsberg på Eskjær dør 1719

Verner Parsberg eller Verner Parsbergs enke, Christiane Babara
Rantzau fra Eskjær får auktionsskøde på Astrup 6/4 1726

I 1727 - den 31/3 nok lyst 6/4 - skøder hun Astrup til sin søn,
Johan Parsberg

Astrup omfatter htk. 32-1-2-1

Skoven htk. 0-1-0-2

jord Mogenstrup 0-5-2-2

i alt hovedgd. 33-0-1-1

bøndergods 200-6-1-0 17/20

1730 Johan Parsberg dør som ejer af både Astrup, Eskjær og Skivehus.

Arvestridigheder & Retssag
resultat: auktion

1735 auktionsskøde tinglyst 15/11
vedr. Johan Parsbergs bo til
Claus Reventlow
omfatter:

Eskjær	hdg.	htk.	43-3-0-0	el.	63-0-0-1
bøndergods		htk.	229-2-2-0		19/24
Astrup	hdg.	htk.	ej oplyst		
bøndergods		htk.	ej oplyst		
Skivehus		htk.	ej oplyst		

1735 Claus Reventlow ejer 1735 til 1750
også ejer af Eskjær og Skivehus

Peder Malling køber - skøde 28/3 1750 - kun Astrup
1750 skøde fra Claus Reventlow 23/3 1750 til Peder Malling
på Astrup hovedgård m. tilh. bøndergods - se jordebog
Peder Malling boede før på Thårupgård
bemærk: Eskjær er ikke solgt - sker senere
I hans ejertid har godsskriveren en del uorden
i godsets papirer, hvad angår skøder & jordebøger.
Fæsternavne er ikke ajourførte eller direkte for-
vekslede.

også i 1750 sælger Reventlow
Eskjær til Mads Hastrup.

søn:

Ove Malling, f. 1746 blev aldrig ejer - sen. statsminister

Peder Malling sælger - skøder 4/7 1767 læst landsting 6. maj 1767
til Aksel Rosenkrants de Lasson

medfølger Astrup hovedgård	htk.	32-2-2-2
bøndergods	htk.	327-4-2-0 11/60, jvf. jordebog
Lyby sogns kirke-		
kvægtiende	htk.	14-2-2-2
kirkeskyld	htk.	380-7-3-2 11/60
købesum		ikke oplyst

Vedr.

Axel Rosenkrants de Lasson ejer 1767-1797

f.1740 på Bjørnsholm, d. 1813 på Skivehus.
tilliggende var i salsåret 33 tdr. hartkorn på hovedgården
og 120 tdr. hartkorn bøndergods.

Astrups tilliggende har tilsyneladende været ret så skiftende.
 Det højeste jeg har set er 232 tdr. hartkorn - må være i år 1662
 Frasalget af fæstegods begynder efter udskiftningen og i 1802
 havde Astrup et tilliggende på 118 tdr. hartkorn. I Følgende år blev der
 frasolgt fæstegods, bl.a. Grønriis og Ustrup i 1809
 I 1824 var der kun et par fæstehuse tilbage ved Voisbæk (matr. 1 Ø. G.)

Pantsætning Meget tyder på, at de Lasson havde idelige økonomiske problemer. Den 14/6 1780 pantsatte han Astrup til Niels Overvad fra Aalborg for lån på 16000 Rdl.

Den 16/6 1783 var det tilsyneladende galt igen - ny pantebrev tinglyst 15/6 1785 til geheimeråd Schach Ratlou. Denne pantsætning ændres for både indgående og udgående htk. 21/6 1792 Jeg har ikke set lånets hovedstol.

Den 17/6 1789 tinglyses nyt lån på 2000 Rdl. 4% fra Geheime Conferenstraad Mathias Wilhelm v. Huitfeldt til Clausholm med pant i dele af Astrup gods.

I de til pantebreve hørende dele af Astrup Jordbøger er anført diverse fæstegårde med fæsternavne og htk. Dette er anført under de enkelte gårde.

Det skal tilføjes, at der i perioden købes såvel nyt gods som salg af andet gods.

- - - - -

Axel Rosenkrantz de Lasson skøder 24/6 1797 læst Landsting juni 1797 til

Chr. Albrecht Tram	ejer 1797-1838
medfølger Astrup Hovedgård	htk. 32-1-1-1
skovskyld	htk. 0-1-0-1
Grønning sogns	
kirketien	htk. 12-6-2-2
bøndergods	htk.120-0-0-2 43/60
købesum 35200 Rdl.	

Solgte videre af fæstegodset og i 1812 solgte Tram kirketien-
 de til gård- og husmænd i Grønning, jf. bilag 21

Derefter har der igen været mange skiftende ejere med flere udstykninger og frastykninger som afbyggergården, Astruplund, med 52 ha i 1918.

Tilbage på selve Astrup er i 1962 ca. 52 ha.

Selve hovedbygningen har i en periode været ejet af Danmarks Afholdsforening.

- - - - -

Vil man vide mere om de nævnte herregårde henvises til f.x. Bulows Danske Gårde fra 1962. Om Grinderslev Kloster har Ulrik Riisgård skrevet en længere afhandling i Skivebogen - vistnok i 1970erne.

Sogn, Herred, Syssel, Sogne og Stednavne**Salling Syssel**

Gudmund Schutte mener, at kunne bevise, at syslerne går helt tilbage til de første århundreder af vor tidsregning. Skivebog 1915 Syssel inddelingen skulle i Danmark alene være et jydsk fænomen - andre kilder siger sandsynligvis indført af Harald Blåtand.

Salling Syssel bestod af de 4 Salling Herreder, de 2 herreder på Mors og Fjends Herred. Det er måske bedre at sige at de 7 herreder kom af Salling Syssel.

Vi ved ikke sysselets funktion. I dag bruges det kun i visse geografiske funktioner, f.x. Vendsyssel, Ommersyssel. (landet mellem Randers og Mariager Fjord.)

Salling Nørre Herred er den ene ud af de 4 herreder, som udgør Salling. De andre er Harre H., Hindborg H. og Rødding H., alle med navn knyttet til en af bopladserne. Man kan derfor undre sig over, at det sidste herred bare har fået et verdenshjørne betegnelse, al den stund, den faktisk ikke er særlig nordlig.

Det dækker faktisk det østlige Salling.

Nogle mener da også, at man har tolket det oprindelige sige- og talemåde (Nørge/Norg) for Nørre forkert, og at det i virkeligheden dækker over noget helt andet.

Herredsindelingen - mener man - har haft en militærbegrundelse - noget med hæren - og menes foretaget i Svend Estridsens tid.

Nørre Herred dækker med sine 9 sogne 14251 ha.

Dertil øen Fur.

De sallingske herreder er arealmæssigt forholdsvis små og det dækker sikkert over, at befolkningstætheden netop her var høj. Herrederne havde langt op i tiden funktion som rets- og politikreds, idet herredsfogeden fungerede som det, vi i dag vil kalde politimester og dommer i første instans.

I købstæderne havde man i stedet for en herredsfoged en byfoged, som i visse tilfælde også ses som herredsfoged - altså de 2 embeder samlet hos en person.

De ældste herredsfogeder var lægmænd udvalgt af kongen blandt forstandige folk. Et bevis for dette er, at vi ofte ser, at herredsfogeden for et herred var boende i et andet herred.

En herredsfoged kunne ofte have flere herreder.

I - vist - 1691 skete der en vis samling af de gamle heredsting, bl. a blev de 4 sallingske herreder samlet i en enhed Sallinglands herreder med retssæde v. Bostrup men senere i Skive.

I 1919 fik vi den store retsreform, hvor anklagemyndighed og domstol blev adskilte. Senere er der som bekendt sket mange omlægninger.

Birk

Spørgsmålet er ofte, hvad er det. (altså udover træet).

Større godser kunne få lov til at være deres eget retskreds - altså ikke være underlagt herredsfogeden.

Mange godsejere kunne se deres fordel ved deres eget Birk, hvor de kunne udnævne birkefogeden, men der skulle et stort gods til.

I Salling kendes 4 birker, nemlig

Fuur birk (hele øen - bispegods/krongods)

Åsted Birk (Østergård Hovedgård)

Krejbjerg Birk (Spøttrup gods)

Resen Birk (Krabbesholm gods)

Sogneindelingen. Sogn kommer af at søge. Her er det at søge til en bestemt kirke. Derfor er sogneindelingen først sket noget efter Kristendommens indførelse. Både af praktiske og økonomiske grunde indførtes begrebet pastorater, idet en præst fik flere sogne i et pastorat.

Jorden i sognene i Nørre herred er frugtbare.

Her skal vi se lidt på sognenavnene, hvoraf nogle har flere fortolkninger.

Thise, kan også ses stavet Tise. Forstavelsen Ti er et gammelt nordisk ord for tyr og dermed et gudenavn. Efterstavelsen er nok afslidt fra evt. fra -sved, som betyder skov.

Breum. Forstavelsen kan betyde bred og efterstavelsen er det gamle -um, som betyder hem/hjem. Bemærk Breum er ikke et sogn.

Grinderslev består af mandsnavnet Grinder og efterstavelsen lev, der hentyder til ejendom - altså Grinders gods.

Grønning. Efterstavelsen -ning hører til vore ældste stednavne og betyder plads, sted - altså det grønne sted. Forstavelsen Grøn kan være afslidt eller forvrænget af et andet ord, som igen kan betyde noget helt andet.

Lyby. Forstavelsen Ly dækker over ord som folk, almue - altså en folkeby. Sognet er stort, så derfor ikke alene V. og Ø. Lyby, men også udflytterbyer som Intrup og Bostrup.

Jebjerg. Der menes, at forstavelse Je- er dækkende for Eg - så også Egebjerg, selvom der nu ikke er meget bjerg i Jebjerg.

Rybjerg. Ry/ Ryd er en rydning i Skoven. Her passer bjerget bedre, for Byen kigger faktisk højt. Selvom sognet ikke er stort, så findes alligevel udflytterbyer som Yttrup og Ilbjerg. Området ved kirke kaldes ofte Kirkeby eller som det burde være Rybjerg Kirkeby.

Thorum kan ses stavet uden h. Jeg mener, at det refererer til guden Thor og -um til Hjem.

Selde. Der henviser til et gammelt gotisk ord "salithwors", "salida" og "saleda", som skulle betyde noget med bolig/ herberg. Altså nok et meget gammelt stednavn, som er lidt svært at tolke.

Junget, kan ses stavet Junged. Det skulle komme af det jyske ord junge, et ord for noget, der gynger /mosebund. Efterledet -et el. -ed kan være en afslidning eller forvanskning af vith, altså skov. Jeg har nu aldrig helt kunnet forlige mig med denne tolkning.

I Junget sogn ligger Gretttrup, som oprindeligt var et selvstændigt sogn, men efter kongelig befaling fra 22/7 1552 blev det sammenlagt med Junget, og Gretttrup Kirke blev nedbrudt.

Denne sammenlægning ses endnu i dag, idet Junget sogn har en mærkværdig arondering/facon.

Gretttrup og Thise var dengang sammen om præsten, og præstegården lå i Gretttrup. Sådan edblev det til engang i 1880erne, hvor der byggedes en ny præstebolig i Thise. - Altså Thise præsten boede ikke i sit sogn i en meget lang periode.

Forleddet i Gretttrup, Gretti- er et gammelt mandsnavn og efterledet "rup" hører til udflytterbyer.

- - - - -

Flere kilder, bl.a. Viborg amts stednavne

Len, amter, kommuner m.m.

er senere administrative begreber, som jeg synes ligger uden for denne afhandling.

Ringbind 1

Alment Afsnit om Grønning II**Tilhørende bilag med nr. og sidetal**

nr.	navn	sider	fil	PDF side nr.
bilag 8	Præsteindbereneringer	9 sider	bl-8	128
bilag 9	Matrikler 1662, 1680 & 1688	10 sider	bl-9	137
bilag 10	Fællesskabet / udskiftning i Grønning	4 sider	bl-10	147
bilag 11	Udskiftning / Ingvard	8 sider	bl-11	151
bilag 12	Matr. 1844 - tabeloversigt	3 sider	bl-12	159
bilag 13	Uddybende notat om 1844 matr./ matrikelvæn	5 sider	bl-13	162
bilag 14	Skøder fra Viborg Landsting	33 sider	bl-14	167
bilag 15	Skøder fra Sallinglands Hdr.	14 sider	bl-15	200
bilag 16	Jordebøger	12 sider	bl-16	214
bilag 17	Kronens Skøder	6 sider	bl-17	227
bilag 18	Fæstebreve	18 sider	bl-18	238
bilag 19	Skifter	16 sider	bl-19	257
bilag 20	Landhusholdningsselskab	7 sider	bl 20	275
bilag 21	Kirketiede - 2 stk.	4 sider	bl-21	283
bilag 22	Diverse			

bilagene er adskilt med orangefarvede skilleblade

Indholdsfortegnelse for øvrige afsnit

I, III, IV, V & VI

se de mørkegrønne sider

Grønning Sogn – Præsters Indberetninger til Viborg Stift

bilag 8

Indledning

I Viborg Stifts arkiv findes indkaldte indberetninger fra stiftets sognepræster om deres kalds økonomiske forhold – og dermed indirekte om bøndernes vilkår. Fra Grinderslev-Grønning sogne findes der et afsnit i en stiftsbog fra 1690 samt senere indberetninger fra 1693, 1771 og 1782, som er gengivet i dette notat.

Stiftsbog 1690

Stiftsbogen fra 1690 er 2. del af et 2-bindsværk, som indeholder afskrift af indberetninger fra samtlige sogne i stiftet. Indberetningerne følger et standard-skema med latinske overskrifter – overlevende gloser fra det engang universelle kirkesprog. I kildeudskriften er tilføjet oversættelse i [kursiv]. En supplerende latinsk ordliste findes bagest i notatet.

*Viborg Stift. Bispeembedet. Stiftsbøger over Præstekald **1690**.
Hornum, Hellum ... Harre og Nørre Herred (LAV pk.102).
Grinderslef Closter Sogn med sin Annexe Grønning:

I Pastores á tempore Reformationis, [Præster i tiden efter Reformationen]
såvit erfaris kan, er efterfølgende:

1. Hr. Oluf N: som har lefuet A^o 1555.
2. Hr. Peder Madsen, som har lefuet A^o 1570.
3. Hr. Michel N.
4. Hr. Jens Jørgen *Prapositus*, døde 1656.
5. Hr. Peder Christensen Hesel, døde 1685.
6. Hr. Søren Mortensen Bröndum. (*sideskift*).

II Decimantes udi for^{ne} Sogner, små og store tilsammen beregnet, har tilforne været 66. [Tiende-ydere]
Nemlig udi Grinderslef Closter Sogn 34.
Grønning Sogn 32.

For^{ne} Sognes Hartkorn efter *Matriculen* bedrager sig *á parte* udi Grinderslef Closter Sogn – Præstegården og Sædegårdene *Grinderslef Closter, Eskier, Astrup og Nørgård* uberegnet, såvel som Møllerne = 173-7-1-1.
Grønning Sogn – Møllen undtagen = 124-5-0-0.
Gjør tilsammen 298-4-1-1.
Når 8tdr Hartkorn beregnes til en hel Gård, så blifver udi for^{ne} begge Sogner = 37 Gårde og 1 Boel.

Korn-Tienden efter Kirke-Tiendens *Taxt* bedrager sig af:
Grinderslef Sogn: Rug 9tdr-1skp-1fdl-1alb, Byg 13tdr, Are 15tdr.
(*sideskift*).
Grønning Sogn: Rug 5tdr-6skp-2fdl-2alb, Byg 7tdr.
Er tilsammen udi Hartkorn 42½tde.
Dog kan undertiden bekommes mere, når Sognerne er vel ved Magt, og Grøden er god.

Qvæg-Tiende af for^{ne} Sogner på Præstens Anpart: Lam undertiden 4, undertiden 5. Penge for ulige Qvæg: 2Mk.

III Reditus Festivales [Indtægter fra højtidere]

1. Offer til de tre store Höytider årlig kan være tilsammen ungefærlig: Penge 42 Slettedaler.
2. S^{se} Hans Rente bekommes af hver *Decimante*: en Ost – undertiden mindre, undertiden større, eftersom enhvers Evne og Willie tilsiger.
3. Jule-Rente – ingen.
4. Påske-Rente – da gives ikke lige af alle *Decimanter*, men nogle giver 2 Kager og 1 snes Æg, nogle 2 snese Æg og ingen Kager, nogle 3 snese Æg og ingen Kager.
5. Uvisse Offer – årligen kan være 4 eller 5 Slettedaler.
(*sideskift*).

IV Ædificia [fast ejendom]

1. Præstegårdens Beskaffenhed anlangende, da er den fri, så deraf ikke gifves Skatter eller andre Udgifter, som af Bøndergårde – ikke heller Giesterj.
2. Præstegårdens *Capacitè* i Grunden er udi sin *Circumferentz* 272½ siel: ahlen⁶. Til den findes efterskrefne Jord og Ejendom:
En liden Kålhafue ved Vesterenden af Ralingshusen, i Længden 17 ahlen og udi Bredden 12 ahlen. Uden for samme Kålhafue vesterpå er omkast et lidet Støkke und Jord⁷ af Gaden, som 2 Svin kan stå i Töyr på, udi sin Brede 23 ahlen, i Længden 32 ahlen.

Præstegårdens tilliggende Agre og Enge:

Østen ved Præstegården ligger 4 små Toftagre, fra Laust Smeds til Vejen som løber igiennem Præstegården, hvorudi kan sås Bÿg 1½tde.

Fra samme Vej igien ved Nordsiden af Præstegården endnu 4 små (*sideskift*) Toftagre, hvorudi kan sås Bÿg 1½tde-1skp.

Til Breumbÿe, hvor Præsten boer, er 8. Års Indtegter⁸, hvorudi Præsten haver Ager-Jord, som følger:

☞ ved siden af Nordtoften til Al-Vejen ofuen Gården 1 Ager	6skp.
☞ ofuen samme Vej 2 Agre og derhos for Enden et lidet Støkke Jord ved <i>Sort Höÿ</i>	6skp.
☞ i Vesterfold ved Jep Lassens 3 Agre, og 1 ved Siden deraf, Stÿkker på en liden Höÿ, deri kan såes Bÿg	1½tde.
☞ i Langagerfold 1 Ager	3skp.
☞ i Herredsfold ved Degnens 4 Agre	16skp.
☞ i Heds-Vrå 1 lang Ager og 3 Støkker	1tde-7skp.
☞ i Kirkefold 2 små Agre, tilsammen	5skp.
☞ i Sorthöÿfold 1 liden Ager	2skp.
☞ i Espholm 2 Agre, samtlig	1tde.
☞ i Kragholm 2 Agre	7skp.
☞ på en anden Sted i samme fold 2 Agre	8skp.
☞ i Hofmansfold 1 lang Ager	6skp.
☞ nok 1 liden Ager i samme Fold	2skp.
☞ i Bold Kierfold 2 Agre	15skp.
☞ ofuen for samme Ager 1 lang Hofuedager	13skp.
☞ fra Vrakken ved Boelkier 1 Ager, løber ned til Schiden Vej (<i>sideskift</i>)	5skp.
☞ i Ukiendfold 1 Hofuedager og 1 som støtter derpå, i begge	6skp.
☞ i Blundfold 2 små Agre, begge	6skp.
☞ i Broruglerfold ved Østersiden af <i>Rishöÿ</i> , 1 Ager	5skp.
☞ næsten til <i>Rishöÿ</i> , 2 Agre imellem Peder Jensens og Jep Meelsens	1tde-7skp.
☞ ved Østersiden af Kieldskier 1 stor Ager	1tde-1skp.
☞ i samme Agerfold 1 Ager, kaldes <i>Doistager</i>	7skp.
☞ i Askierfold 4 Agre, en ligger imellem Niels Andersens og Jens Knudsens Agre	4skp.
En ligger imellem Laust Smed og Søren Willadsen	3skp.
2 løber ned ved siden af Askier	10skp.
og 2 Støkker, som stÿtter derpå	8skp.
☞ i samme Fold 1 lang Vejager ved Laust Smids	1tde.
☞ i Neder Breumfold 2 Agre på én Sted	1tde.
☞ nok 2 Agre på en anden Sted i samme Fold	1tde.
☞ ofuer disse 4 Agre går en Hofuedager langs igiennem i Mosgårdfold, hvorudi kan såes Bÿg	1tde-1skp.
☞ ved Siden af samme lange Hofuedager 1 liden Støkke Jord i Mosgårdfold	6skp.
☞ ved Siden i Mosgårdfold 1 liden Ager (<i>sideskift</i>).	5skp.

⁶ Præstegårdens grundflade er i omkreds 272½ sjællandske alen (á 0,633 m, dvs. omkreds 172½ m).

⁷ und Jord = mager jord.

⁸ 8 års indtegter – vangskifte i 8 års cyklus.

- ☒ i Hendrichsfold 3 små Agre, hver på sin Sted,
i dem alle tre kan såes 1tde-2skp.
- ☒ i Ofuer Breumfold 2 Agre nest ved Christen Erichsens Agre 1tde-4skp.
- ☒ ved Eitshöy 2 Agre nest ved Christen Jebiergs Agre 1tde-3skp.
- ☒ nok 3 små Agre i samme Ofuer Breumfold, hver på sin Sted,
i dem alle tre kan såes 1tde.
- ☒ på Schidenbak en Ager 3skp.
- ☒ på Porsen en Ager 4skp.
- ☒ i Duveledfold 2 Agre imellem Thomes Nielsens
og Christen Erichsens 1tde.
- ☒ nok i samme Fold 2 Agre på en anden Sted imellem Christen
Erichsens og Thomes Nielsens neden for Eitshöy 10skp.
- ☒ endnu en Ager i samme Fold neden for Eitshöy imellem Michels og Peder Jensens 7skp.

Til Præstegården årligen ofuer alt såes ungefehrlig Rug: 4tdr – og derefter Rug og Hafre efter *Proportion*.

Engschifter angående – da er til Præstegården ikke uden 2 liden Stökker Engschifter, et beliggende ved Dierbeed, og et Stökke ved Boldkier. På begge Stökker kan aufles et lidet læs Hø, og det er alt Præstens Høbiering. (*sideskift*).

3. Præstegårdens *Taxt i Matriculen* er Hartkorn 5-2-2-2.
4. Præstegårdens Kiøb er 100Rdl, som årlig forrentes til *Directurerne* for *Børnehuset* i Kiöbenhafn med 6%.
Præstegårdens Værdi eragtes at kunne være tilsammen: 186 Slettedaler.
Og består udi sin Býgning af 5 Huse:
 - ☒ Nörrelengden, som er Ralinghuset, er 14 Binding⁹ á 6 Slettedaler, er 64(!) Dlr.
 - ☒ Østerlengden, som er Herbergehuset, 7 Binding á 3SIDr, er 21 Dlr
 - ☒ Fæhuset med Stald er 20 Binding á 2SIDr, er 40 –
 - ☒ Sýnderlengden, som er Kornladen, er 11 Binding á 3Dlr, er 33 –
 - ☒ Westerlengden er Westerhuset, 14 Binding á 2Dlr, er 28 -
5. *Inventarium* til Præstegården – Ingen.
6. Huse, som Præstegården tilhører – Ingen.
7. *Annex-Gården* i Grønning Sogn, er en liden Halvgård liggende i Wester Grønning Bý, bebos af en gammel Mand nafnlig Niels Sørensen, de Rhoder i Kiöbenhafn eller deres Arfvinger tilhører Herligheden.
Dens *Capacité* i Grunden er udi sin *Circumferents* 160 alen¹⁰.
På samme Gård er 3de Huse temmelig ved Magt: (*sideskift*).
 - ☒ Nörrelengden, Ralingshuset, 4 Binding.
 - ☒ et lidet Fæhus 3½ Binding.
 - ☒ Westerlengden, en Lade 5 Binding.
 Til samme Gård er en liden Kálhafue, 12 Ahlen lang og 6 ahlen bred.
Nok en Tofte Norden ved Gården, bestående af 4 Agre, hvorudi kan såes Býg 1tde-4skp.

Annex-Gårdens årlig Landgilde til Præsten er Býg 3tdr, Smør 1 asche, Penge 24ß.

Dens *Taxt i Matriculen* er Hartkorn 2-5-0-1₅₇.

Agre til samme Gård i Marcken er efterfølgende:

- ☒ en Ager i Wester Marcken, hvorudi kan såes Býg 8skp.
- ☒ en Ager i Westinggade 8skp.
- ☒ endnu 2 Agre ibid., hver 4skp.
- ☒ en Ager i Ofuerstigsager 6skp.
- ☒ endnu en Ager ibid. 5skp.
- ☒ 2 Agre på Dreisig, hver 6skp.
- ☒ nok en Ager på Dreisig 3skp.
- ☒ nok en Ager ibid. 2skp.
- ☒ en Stökke Jord på Birgers Schifter 1tde.
- ☒ endnu en Ager ibid. 2skp.
- ☒ en Stökke Jord på Kioldager 1tde-4skp.

⁹ 14 Binding – 14 fag bindingsværk

¹⁰ Gårdens grundflade er i omkreds 106 m).

☒ endnu en Ager ibid. (sideskift).	5skp.
☒ en Ager i Stökning	4skp.
☒ en Ager i Tjrewold	10skp.
☒ en Stökke Jord i Sýndermark, kaldes Gierberig	2tdr.
☒ en Ager i Østergønning Mark mellem 2 Hedebanker, hvorudi kan såes Býg	8skp.

Til *Annex*-gården kan såes årlig Býg: 2tdr – derefter Rug og Hafre efter *Proportion*.

Til Wester Grønning Bý, hvor *Annex*-gården ligger, er 8 Års Indtegter.

Til *Annex*-gården er ingen Hø-biergning.

Inventarium til *Annex*-gården – Ingen.

Af bemte *Annex*-gård gives Skat ligesom af andet Bøndergods. Dog nyder den Frihed for Half-Skat af Presteskylden, som det Geistlige Gods på nogle visse År allernådigst er forundt.

V *Beneficia.* [Begunstigelser]

1. *Mensalia* – Ingen.
2. Andre Tilleg, som kan agtes *pro auctarie Stipendi* – Ingen.
3. *Legata* – Ingen.
4. Afgifter af Sædegårde – da ligger udi Grinderslef Closter Sogn 4 Herregårde:
(sideskift) *Grinderslef Closter, Eskier, Astrup og Nörregård* – hvoraf intet bekommes i nogen Måde, uden de tre store Höytiders Offer: 3 Slettedaler af hver Gård.

VI *Gravamina.* [Klager]

1. *Pension* til Enke – Ingen.
2. *Pension* til andre – Ingen.
3. *Decimantium* formindskelse – da findes i Grinderslef Sogn (af) Hele, Halfue Gårde og Boliger: 5 slet *Øde*, hvortil hverken plöyes eller såes, foruden mange forarmede, hvoraf intet bekommes.
I Grønning Sogn findes 4 Hele Gårde *Øde* og nogle Halfue, hvortil hverken plöyes eller såes, foruden mange forarmede, hvoraf intet bekommes. Derved formindskes Præstens Indkomst merkelig.
4. Mangel på Hø og Foder – da som Præstegårdens liden Høbiering er tilforn indført, agtes her, at ingen Uddrift eller Græsning er dertil – uden de bare Agre, som ligger ud fra Säden, hvorpå kan græsses 4 Kiör og 2 Kalfue, foruden 4 Wogn-Bester. Haver Præsten mere, må han lade det græsse på andre Steder. (sideskift).

Ildebrand¹¹ kan ingensteds være slettere, thi ingen Slags Ildebrand er til Præstegården, uden en lille fælles Hede ligger til Breum Bý, hvor nogle få unde Sandtörfue kan opkastes. Det øfrige må med stor Bekostning hentes på andre Steder til Fornödenhed.

VII *Hospitia Pauperum, Schola Publica* etc. [Fattig-herberg, offentlig skole]

Ingen.

VIII *Documenta Publica.* [offentlige dokumenter]

Som Præstens Indkomster kan vedkomme, vides ingen – uden aleneste det, som iblandt andet findes anmeldet udi Sahl: og Höyloflig Ihukommelse Kon *Christian den Tredies* Bref, på Pergament skrefuen, dat: 9. Maÿ 1555, nemlig.

Sognepræsten til *Grinderslef Closter* skal beholde den Gård i Breum Bý, som Hr. Oluf nu iboer. Og skal samme Gård altid herefter blifue Præstegård til samme Sogn. Höystbem^{le} Hans Kon: Ma: indført udi Stiftsbogen pag: (side nr. mangler).

Breum Præstegård, 1. Sept. Anno 1690 – S. Bröndumb. (sideskift).

Degnens Årlige Indkomst sammesteds. (*Stiftsbogen fortsat)

I *Reditus Frumentarii.* [Korn-indtægter]

Degnekorn nydes af hver *Decimante*: udi Grinderslef Sogn 1skp Biug, i Grønning Sogn 1skp Rug.

¹¹ Ildebrand – brændsel.

II Reditus Festivales.

1. Offer på de 3 store Fester, tilsammen Penge: 6 Slettedaler.
Uvisse Offer, årlig: 3Mk.
2. Påske-Rente gifues af hver *Decimante*: en Kage og 10 Æg.
3. Jule-Rente af hver *Decimante* udi Grønning Sogn: et Brød – og intet udi Grinderslef Sogn.
4. Ste Hans Rente af hver *Decimante*: en Ost.
Af Tiende-tagerne foræres Degnen af hvert Sogn: et Lam.

III Ædificia.

Fri Degnebolig – Ingen. (sideskift).

IV Beneficia – Ingen.**III Gravamina.**

Af de 5 Øde Pladser i Grinderslef Closter Sogn – og de 4 Hele Gårde, foruden Halfue, som er Øde i Grønning Sogn – bekommes intet. Degnen hafuer ingen fri Degne-Bolig, men bor i et Hus i Grinderslef Closter Mark, hvoraf han gjør daglig Arbejde.

Grinderslef, 1. Sept. A^o 1690 – Christen Pedersen Degn.

--- 0 ---

Senere Indberetninger

*Viborg Stift. Bispeembedet. Indberetninger om Præsternes Indkomster og Jus Patronatus:

☞ **1693**, (LAV-pk.103) – Tyndt hæfte, sogneafsnit:

1. Grinderslef Closter og Grønning Sogner.
2. Præstens Nafn til for^{de} Kirker: Sören Mortensön Bröndumb.
3. *Decimantes* i samme tvende Sogner:
Grinderslef Sogn består af 21 Gårde, når Halfgårde og Bole er imed beregnet, og 5 Boliger er *Øde*.
Grønning Sogn består af 16 Gårde, Halfgårde og Bole imed beregnet, hvoraf 4 Gårde er *Øde* og Ubeboet.
Indkomsten af for^{de} Sogner kan bedrage sig i alle 3 Slags Korn ungefér 42tder og en half.
Offeret i samme Sogner er meget ringe, eftersom begge Sogner er meget forarmede, og Sognemændene er under daglig Hoffning.

Hellers er til Kaldet ingen *Beneficia* – uden en liden *Annexgård* i Grønning Sogn,) Herligheden dertil
som årlig giffuer til Præsten: 3tder Bÿg, 1 asche Smør og Penge 24ß.) er de Rhoders.
Præstegården i Breumbÿ er meget ringe på Auffl, og kan icke auffles offuer en liden læs Høe dertil.)

4. Grinderslef Closter Kirke tilhører Hans Kongl: Majÿ.
5. Grønning Kirke hafver en Mand af Kiøbenhaffn, nafffnlig Captein Vichmand Peitersön, *Jus Patronatus* til.

Testor: Sören Mortensön Bröndumb.

☞ **1735-47**, (LAV pk.104) – *intet fra Grinderslev-Grønning*.

☞ **1771**, (LAV pk.105). Læg Grinderslev-Grønning:

Pastor Nøragers indberetning er sirligt opstillet i 2 kolonner med afskrift af bispens 12 sæt spørgsmål hhv. præstens svar. Skriften er stærkt bleget – svært læselig.

Efter Höyædle og Höyærværdige Hr. *Bischof Rottböls* Befaling indsendes underdanigst Besvarelse på fremsendte *respective* Spørgsmål:

Q 1: Hvad ethvert Præstekald hedder? – I hvilket Herred det ligger – Hvor mange *Decimanter* der tilhører – Hvor mange Byer og hvor mange tønnder Hartkorn Sognet eller Sognerne har hver for sig – hvor mange Husmands-Familier og Hoveder omtrent – Samt hvor store *Communicanternes* Tal kan være?

Svar: Det Præstekald, hvortil jeg allernådigst er kaldet, hedder *Grinderslev-Grønning* og ligger i Nørre Herred. *Decimanterne* der tilhører Hoved-Sognet er 47. der er 5 små Byer og består af Hartkorn 173tdr-7skp. Annexet Grønning består af Hartkorn 124tdr-5skp med tvende Byer. *Decimanterne* 43. Husmænd i begge Sogne er Familier og Hoveder omtrent 27. *Communicanternes* Tal 400.

Q 2: Hvo, der haver *Jus Vocandi* til enhver Kirke? – og når der er flere som alternerer, eller enkelte 2 Gange og en anden én Gang – Hvo, der haver kaldet nuværende Præst og Degn – Om der er givet *Expectance* til og af hvem?

Svar: Grinderslevs Kirkes *Jus Vocandi* tilhører Kongen, Grønning Kirkes *Jus Vocandi* dens Ejer – og alterneres med at kalde. Jeg som nuværende Præst er kaldet af Sl: Hr. Justice-Råd *Hastrup*, som den Tids Ejer af Grønning Kirke. Degnen er kaldet af Sl: Geheime-Råd *Reventlov*. Ingen *Expectance* er givet, enten på Præste- eller Degne-kaldet, såvidt mig er vitterlig.

Q 3: Hvad ethvert Kalds Indkomster har været det ene År med det andet, og 10 sidste År sammentagen kan beløbe? – og deri:

- (a) Tiendernes ohngefærlige Forløb,
- (b) *Mensal-* og *Beneficerede* Godser,
- (c) Höytids- og Fest-Offrene (f.eks St: Michels eller Alle Helgens) – samt Grundene til, at der *á parte* offres på Fester, såvidt vides kan, eller af gamle Mænds *Traditioner* og deslige erfahres,
- (d) *Accidentierne*, hvad de mellem År og andet beregnes til, alt således at man hverken regner efter det Höyeste eller *extravagerer* på den anden Side og viser sig utaknemmelig mod Gud, Kongen og Menigheden,
- (e) Om der er noget andet *Legatum*, Tillæg eller *Beneficium* ved Kaldet?
- (f) Om der er nogen *Capellan* i Kaldet og hans Indkomster?

Svar: Kaldets Indtægter årlig kan, når antages de Kaldet påhvillende Udgifter, beløbe sig til en 200Rdl:

- (a) Tiendernes ungefærlige Beløb 150Rdl.
- (b) *Mensal-* og *Beneficerede* Godser er intet af til Kaldet.
- (c) Höytids-Offret kan årlig beløbe sig imellem 60 á 70Rdl. Andre Fest-Offre bruges her ikke.
- (d) *Accidentierne* kan mellem År og Dag være fra 20 til 24Rdl.
- (e) Intet *Legatum*, Tillæg eller *Beneficium* er ved Kaldet.
- (f) Eñ heller nogen *Capellan*.

Q 4: Kirken, om der er én eller flere? – Hvo, den ejer – Om der er nogen tillagte *pro Officio* – og at den forsvarlig holdes vedlige?

Svar: Grinderslev Kirke tilhører Mad: *Damgård* til *Nørgård*, og Grønning Kirke Hr. Major *Geistler* til *Eskier*, men ej (*ret til at*) kalde, fordi han er Roman-Chatolsk.

Q 5: *Series Pastorum*, så vidt vides kan hvilken? – Item hvad nærværende Sogne-Præst eller Capellan hedder, hvor gammel han er og hvor længe tjent?

Svar: Så vidt jeg har kunnet indspørge, har følgende Præster været her i Kaldet før mig:

1. Hr. *Peder Hesel*, som døde her i Kaldet.
2. Hr. *Søren Breum*, der ligeledes døde her.
3. Hr. *Peter Rumoer*, som blev forflyt til Norge.
4. Efter ham kom min Formands Fader, Hr. *Hans Brunow*, som døde i Kaldet.
5. Ham *succederede* Sønnen, Hr. *Erich Brunow*.

Efter hans Død blev jeg kaldet hertil 1762, da jeg forhen haver været *Capellan* i Riber Stift i 5 År. Af Alder er jeg 43 År.

Q 6: Sognekaldets¹² Indkomster, hvor store rettelig kan regnes? – Hvad nuværende Degn hedder – Om *Studiosus* – Om har været Skoleholder eller endnu haves Skole at holde, af hvem kaldet, hvor gammel er, hvor længe været Degn – Om han har Degnebolig, hvorledes samme er i Stand, af hvem besørger vedligeholdt, og hvorfor af ham – Om der er Jord til Degneboligen eller ikke, og i første Tilfælde, hvad kan svares – Men overalt, om Degnen nyder sin Korn-Afgift efter Loven, i Kierfver eller i Skepper og på anden Måde – Samt hvor det sidste haver Sted, efter hvilken Foranstaltning, Indretning eller *Convention* det sker, og hvorfor Loven ikke hellere følges?

Svar: Degnekaldets Indkomster består efter Foranstaltninger i følgende:

- ☐ de 3de Höytiders Offre, 14 á 16Rdl,
- ☐ hans Degne-Korn, 6 á 7tdr Rug og Byg, omtrent Halvdelen af hvert Slags,
- ☐ *Accidenser*, 4 til 5Rdl årlig.

Degnenes Nafn: *Jens Söbje*, er *Student*. Han som Degn er tillige Skoleholder for begge Sognerne. Er kaldet af Hr. Geheime-Råd *Reventlov*. Han er 68 År, har været Degn i 35 til 36 År. Har en brøstfældig Degnebolig. Efter gammel vedtagen Skik og Pålæg skal samme af Degnen selv besørger vedligeholdt. Til Degneboliget er ingen Jord. At Degnen nyder sit Korn på Skeppen ses af ovenanførte. Hvad Foranstaltning og *Convention* vides ikke, thi samme Indretning har været i hans Formands Tid.

Q 7: Skole-Hus om er, og i begge Sognerne eller i flere Bjer? – Om Kongen, *Patronen* eller Sognet har bygt dem – Af hvo og hvorledes skal holdes vedlige – Hvo nu er Skoleholdere – Om *Studiose* – Hvor gamle, og hvor længe haver tjent – Hvad dem er tillagt i Indkomst, hvorledes og efter hvilken Anordning?

Svar: Skole-Huset for begge Sognerne er en Tilbygning til Degne-Huset og holdes vedlige af *Astrups* Ejer, som i begge Sognerne har mest og højest Hartkorn. Det øvrige ses af No.6. Som Skoleholder nyder han årlig til Skole-Løn 12Rdl-4Mk, hvilke Penge af Kirkerne og Hartkorns-Tiende samles og udbetales ham af den største Lods-Ejer, som er Skolens *Patron*.

Q 8: Om der er Encke i Kaldet? – Én eller flere, hvad de hedder, hvad *Pension* de nyder – Om der er Encke-Bolig – Og om ingen Encke nu er, hvad *Pension* af det Kald de tilforn er givet, og om efter Provstens Ansættelse ved lovlige Omgang eller ved mindelig Forening?

Svar: I Kaldet er en Encke, som hedder *Anne Sinding*. Hun nyder efter Provstens Ansættelse årlig *Pension* 33Rdl-2Mk. Enke-Boelig er her ikke.

Q 9: Om der udi Kaldet er nogen Slags Stiftelse, *Legatum*, *Donation* eller deslige til Fattige og gudelig Brug, foruden de almindelige Fattiges Anstalter? – Om disse sidste holdes i god Drift og Orden – Om Gave-Brevene vedrørende de første glemmes ved Præstegården eller andetsteds?

Svar: Tvende *Legata* er her ved Kaldet:

- ☐ et på 100Rdl, skiænket til Grinderslev Sogns Fattige af Sl: Geheime-Rådinde *Reventlov* til *Astrup*.
- ☐ et ligeledes på 100Rdl, givet til Grønning Sogns Fattige af Forvalter *Jens Maygaard*.

Gave-Brevene findes retteligen i Bispegården, siden Renterne derfra årlig hidsendes. De øvrige Anstalter, de Fattiges Væsen angående, er efter Sognernes fattige Omstændigheder i nogenledes god Drift og Orden.

Q 10: Om der foruden Præstegården også er *Annexgård*? – og hvor betydelig af Hartkorn eller deslige – Hvor stor Præstegårdens egen Aufling kan være – Og om der er *Inventarium* ved Præstegården?

Svar: Foruden Præstegården er der en *Annexgård*, som står for Hartkorn 2tdr-6skp, hvoraf svares årlig 8Rdl, men Herligheden tilhører *Astrups* Ejer. Præstegårdens Hartkorn er 5tdr, meget ringe af Aufling, så jeg icke kan føde mit Hus. *Inventarium* findes ikke ved Præstegården.

Q 11: Om de behøvende Kirkers *Ministerial*-Bøger findes ved Kaldet under Præsten? – Og om de holdes tilbørlig i Orden – Og om der desuden er Breve, *Documenter* eller sådant, som forhen i No.9 er erindret, der hører Kaldet til og bør følge Præst efter anden?

Svar: De behøvende Kirkers *Ministerial*-Bøger findes ved Kaldet under min Opsigt. Af Breve, *Documenter* eller sådant, som hører Kaldet til og bør følge Præst efter anden, vides ikke uden hvad som under No.9 er indført – og *Hofmans Foundationer* over Viborg Stift.

¹² Skrivefejl – skal være Sognedegnens Indkomster.

Q 12: Om der ellers er noget, som her kan være forbigået, der kunne formenes i en eller anden Henseende nyttigt til Efterretning og værd at anføre?

Svar: Jeg finder iøvrigt ikke noget at være forbigået, som kan være nyttigt til Efterretning og værd at anføre.

Anførte Poster har jeg efter den mig givne Anledning postvis besvaret, så omstændelig og pålidelig, som mig har været muligt, efter den Kundskab jeg derom har eller har kunnet bekomme.

I øvrigt forbliver jeg i dybeste *Submission*.
Höyædle og Höyærværdige Hr. Bishop.
Breum Præstegård, 15. Novbr^t 1771 – *Christopher Nörager*.

☞ **1787-1801**, (LAV pk.106): Læg Grinderslev-Grønning:

Forandringer *Skrevet med latinsk skrift – vistnok et særsyn på den tid.*
som siden min Formand Hr. Nöragers i Året 1772 indgivne Besvaring på S:T: Sal: Biskop Rottbölls Spørgsmål er sket ved Grinderslef og Grønning Kald.

Til 2^{det} Spørgsmål:

Justits-Råd Christian Lange, som nuværende Ejer af *Eskier*, har og derunder købt Grønning Kirke med *Jus Vocandi*.
Jeg, Laurits Hasse, nuværende Præst, er 1776 kaldet af Kongen for Grinderslef Kirke.
Nuværende Degn, Benjamin Gottfried Richter, er i dette År kaldet af forbem^{te} Justits-Råd Lange for Grønning Kirke.

4de:

Grinderslef Kirke tilhører nu St Christen Damgaard på *Nørgård*, der har købt samme tilligemed Gården af sin Moder.

5te:

Ang. Formænd i Kaldet haver jeg ingen ældre Efterretninger end de anførte. Min næste Formand, Hr. Christopher Nörager, var her fra 1762 til 1776, da han døde. Jeg er nu i mit 45de År – og, skiønt kaldet 1776, blev jeg ikke ordineret eller kom hertil førend ved Påsketid 1777, har altså tjent på 6te År.

6te:

Ovenmeldte Degn Richter, som er Student, er 30 År gammel. Degneboligen er 1778 opbyggt af nye af Kirke-Ejere, og vedligeholdes siden af Degnen selv.

7de:

Skolehuset er 1779 meget vel opbyggt af nye og sat for sig selv tæt ved Degneboligen.

8de:

Sal: Hr. Erich Brunows Enke, Mad: Anne Sinding, døde 1779, men her er nu igien Sal: Hr. Nöragers Enke, som efter mindelig Forening nyder samme Pension.

9de:

Foruden de af Hr. Nörager anførte 2de *Legata* har *Studiosus*, Sal: Johannes Østrup, som *conditionerede* på (s.2) Grinderslef Closter ved et d. 29. Maj 1778 confirmeret Testament givet til Grinderslef Sogns Fattige 100Rdl, hvilken Capital er indlemmet under Stiftets publique Penge, og Renter deraf hvert Snapsting modtagen i Bispegården og uddelt til Sognets Fattige.

10de:

Annexgården svarer nu årlig 10Rdl-3Mk. Præstegårdens Avl kan nok føde Huset, når den drives ret.

11te:

En gammel Ministerial-Bog er her, som ender ved Hr. Erich Brunows Død. I de 14 År, Hr. Nörager var her, er ikke det mindste optegnet, uagtet Hans Höyærværdighed, Sal: Biskop Rottböll, 2 á 3 Gange ved Visitatsen gjorde Erindring derom.

Jeg har derfor Tid efter anden ved mundtlig Efterspørgsel hos Sognefolkene samlet og optegnet de nødvendige Efterretninger til af fylde dette store Intervallum.

En nye Kirkebog har jeg begyndt ved min Ankomst hertil 1777. Comunion-Bog er og siden samme Tid ordentlig holdt af Degnen. Foruden *Hofmans Fundatzer* er her og *Lillelunds Kirke-Historie*.

Dette således at være rigtigt, tilstår
Breum Præstegård, 15. Dec. 1782 – Hasse.

--- 0 ---

Latinsk ordliste

<i>Annexgård</i>	Sognepræstens gård i Annex-sognet.	<i>Inventarium</i>	Landbrugsredskaber.
<i>Accidentier</i>	frivillige gebyrer (for vielse, ligtale, etc.).	<i>Jus</i>	Ret, rettighed.
<i>à parte</i>	særskilt.	<i>Jus patronatus</i>	Ejendomsret (til en kirke).
<i>Capellan</i>	Hjælpepræst.	<i>Jus vocandi</i>	Kaldsret (til at udnævne præst og/eller degn).
<i>Communicant</i>	Medlem af menigheden.	<i>Legatum</i>	Legat, pengegave.
<i>Convention</i>	Vedtægt.	<i>Mensalia</i>	Andet fæstegods end Annexgården.
<i>Expectance</i>	Tilsagn (om et embede, når det bliver ledigt).	<i>pro officio</i>	Særlig embedspligt.
<i>Fundation</i>	Stiftelse.	<i>Submission</i>	Underdanighed..

Hofmans Foundationer – opslagsbog om offentlige og private stiftelser
(11 bind, udgivet 1755-80).

2015.03.14 – IR

bilag 9a

Matrikel 1662 - Grønning sogn. I kolonne **Ejendom** har jeg tilføjet fortløbende numre (#...) på gårde/bol - for i andre tekster at kunne referere entydigt til denne matrikel.

Kilde: *Matriklen 1662. Skivehus Amt. Nørre Herred, Grønning Sogn (LAV Z-arkiv, bind 29a [Z3, Reol 98]), s.180-193.

Proprietarius	Ejen - dom.		Landgilde	Hartkorn (tdr-skp-fjd-alb)	M ₁₈₄₄ M ₁₆₈₈
(s.180)		Vester Grønning			
Prestens Annex til Breum	n.a. #1	Niels Sørensen	Presten: 3tdr Biug, 1 asch Smør, 1Mk Peng. Kongl: Maÿt: 1½Mk Grj, 9skp (Are?) Grj, 1 læs Liung, 2ß Spind Peng.) 4-2½-0-0 1/3)	1
Sl: Hr. Offue Giedes Arvinger til Schifvehus.	Boel #2 13	Christen Sørensen	2ß Leding, ½ ørte Roug, 1 ørte Biug, ½ Svin, 2 snese Ål, 3 Hest Grj., 2ß Spind Peng.	1-6½-1-1	6
	Boel #3	Anders Jensen	1 ørte Biug, 1 ørte Are, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 2ß Spind Peng.	2-0½-0-2	
(s.181)	Boel #4 14	Jesper Nielsen og Peder Andersen, Sielfeyere. Peder Jensen i Heed Bierig og Hans Laurids Larsen, Eyer	Bundschÿld: 1½ ørte Roug, 2 ørter Biug. Offue Giedes Arvinger: 4ß Leding, 6 Heste Grj, 4ß Spind Peng.) 2-7-0-0)	??
	Boel #5 15	Willas Pouelsen	Schifve Kirche: 1ørte Rug, 2ørte Biug. (3-1-2-2) Hr. Offue Giedes Arfr: 1 Svin, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 6 Heste Grj, 4ß Spind Peng. (0-6-1-1)) 4-0-0-0)	??
	Gade - huse	Christen Andersen Thomas Lauridsen Willads Jensen (#9) Gregers Madtzen Karen JensD	Hver 1 Karl(!), hver 12ß		
(s.182) Velb. Otte Friis	Gård #6	Niels Nielsen og Jesper Christensen	1 ørte Roug, 2 ørte Biug, 2tdr Are, 1 Schouvogn, 1 Svin, 2 Føenød, 1½Mk Juelskatt, 4ß Leding, 1 læs Liung, 6 Heste Grj.	6½-1½-0-2 (= 6-5-2-2)	4
(s.183)	Gård #7	Christen Pedersen, Jens Jensen	8tdr Biug, 1 Svin, 3 snese Ål, 2Dr Grj.	8½-1½-0-0 (= 8-5-2-0)	8+10

¹³ Bol #2 + #3 (htk. i alt 3-7-2-0) er antagelig dele af en ældre gård.

¹⁴ Bol #4 + #5 (htk. i alt 6-7-0-0) er antagelig dele af en ældre gård. De er de eneste, som ikke med sikkerhed kan henføres til senere matrikler.

¹⁵ Rigsmarsk Ove Gjeddes part: htk. 0-6-1-1 ifølge *KS II 1661.08.20. Altså er Skive Kirkes part 3-1-2-2.

	Gård #8	Peder Nielsen	2 ørte Roug, 1tde Biug, 1 Schouvogn, 1 Svin, 1 Gås, 2 Høns, 3 snese Ål, 6skp Are Grj., 2Dr Grj.	4½-0-0-2	7
	Gård #9	Willas Jensen - forarmed	Grøn. Kirke: 3tdr Biug. Otte Friis: 1tde Biug, 1 Svin, 20ß Grj.) 4½-0-0-0)	2 ₁₆₈₈
	Gade - huse	Mads Sørensen Mette JepsD Maren KnudsD	Giør Ugedag.		
Velb. Jørgen Rosterup	Gård #10	Peder Madsen	11skp Roug, 2tdr Biug, 1 Svin, 2 snese Ål, 2½Mk Grj.	3½-0-1-1	5 ₁₆₈₈
(s.184) Velb. Ofue Juel til Lundbech	Gård #11	Christen Lassen - forarmed. 1 øde Gadehus	2 ørte Roug, 2tdr Biug, 1 asch Smør, 4 snese Ål, 3½Mk Grj, 1 Svin, 1 Schouvogn, 1 Lam, 1 Gås, 2 Høns.	6-6-1-1 _{2/3}	3
Velb. Jørgen Høeg til Schierføe	Gård #12	Johan(!) ChristensD. *M-1664: Jens Jensens Enke, til Hendrich Juul til Lundbech	4tdr Biug, ½tde Aure.	4-2-0-0	10 ₁₆₈₈ 8
Wiborig Domkirke	Gade - hus	Jens Pedersen	Huspenge 1Mk.		
	Boel #13	Anders Simonsen	Wiborig Domkirke: 9skp Rug. Schierføe: 1tde Biug.	1-6-0-0	8 ₁₆₈₈
(s.185) Velb. Fru Regitze Parsberig	Gård #14	Morten Nielsen	10skp Roug, 4tdr Biug, 1 Svin, 4 snese Ål, 1 Gås, 2 Høns, 1Dr Grj.	5-6-0-2	1 ₁₆₈₈
	Gård #15	Bolde ChristensD	2 ørte Roug, 2tdr Biug, 1 Svin, 1 Schouvogn, 4 snese Ål, 1 Gås, 2 Høns, 1Dr Grj., 1 asch Smør.	6½-1½-0-0 _{2/3} (= 6-5-2-0 _{2/3})	5
(s.186)	Gård #16	Christen Christensen, Willads Christensen	8tdr Biug, 2tdr Are, 1 Svin, 1Dr Grj., 1 Føenød, 1 Schouvogn, 1 asch Smør, 1 Får, 1 Lam, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 1 læs Liung.)12-0-0-2 _{2/3})	9
	Gade - hus	Niels Nielsen	Huspenge 1Mk.		

Matrikel 1662 (fortsat):

Proprietarius	Ejen - dom.		Landgilde	Hartkorn (tdr-skp-fjd-alb)	M 1844
(s.186 fts.)		Øster Grønning			
Velb. Fru Sophie Redtz	Gård #1	Christen Madsen	2 ørte Roug, 2 ørte Biug, 2pd Smør, 1 Svin, 1 Schouvogn, 1 Lam, 1 Gås, 2 Høns, 1 læs Liung, 4 snese Ål.	7-0½-0-2	5 ₁₆₈₈ + 6 ₁₆₈₈
	Gade hus.	Erich Kieldsen	giør Ugedag.		
Velb. Otte Friis	Gård #2	Peder Sørensen Kirche Gods	Otte Friis: 1 Schouvogn, 1 Svin, 1 Føenød, 2½Mk Koe p., 1 Gås, 2 Høns, 1 læs Liung, 4 snese Ål, 2½Mk Grj., 1tde Are Grj. Grønning Kirke: 3tdr Biug, 1½ ørte Rug, 1 asch Smør.) 8-3-0-2 _{2/3}))	10 ₁₆₈₈ 8
(s.188)	Gård #3	Peder Andersen Kirche Gods	Astrup: 8skp Roug, 2tdr Biug, 1 Svin, 1 læs Liung, 4 snese Ål, ½tde Are Grj, 18ß Grj. Grønning Kirke: 7½skp Rug, 9skp Biug.) 4½-2-1-1))	3

	Gård #4	Søren Thomesen, Anders Madsen	2 ørte Rug, 3 ørte Biug, 2 pund Smør, 1 Schouvogn, 1 Svin, 1 Lam, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 8skp Are Grj., 2½Mk: 2alb Grj.	8-0½-0-2	16 ₁₆₈ 8
	Gade - huse	Peder Pouelsen, Mette JespersD, Jens Christensen	giør Ugedag.		
	½Gård #5	Mads Andersen	1 ørte Roug, 1tde Biug, 1 Svin, 4 snese Ål, 2Mk-10B: 2alb Grj.	2½-0½-0-2	14 ₁₆₈ 8
Velb. Fru Regitze Parsberig (s.189)	Gård #6	Anders Pouelsen	3 ørte Roug, 3 ørte Biug, 1 Svin, 1 Schouvogn, 1 Gås, 2 Høns, 1Dr Grj., 1 asch Smør, 4 snese Ål, 1 Føenød, 1½tde Are Grj., 1 læs Liung.	9-0-0-2 _{2/3}	12
(s.190)	Boel #7	Peder Christensen	1 ørte Roug, 1 ørte Biug.	1-6½-0-2	4 ₁₆₈₈
(s.191)	Gård #8	Jens Sørensen	2 ørte Roug, 2 ørte Biug, 1tde Are Grj., 1 asch Smør, 1 Svin, 1 Gås, 2 Høns, 1 Føenød, 1 Schouvogn, 4 snese Ål, 1Dr Grj., 1 læs Liung.	7-5½-0-0 _{2/3}	9
	Gård #9	Mads Christensen, Christen Suendsen	4 ørte Roug, 4 ørte Biug, 1tde Are, 2 asch Smør, 2 Svin, 2 Gies, 4 Høns, 2 Føenød, 8 snese Ål, 2 Schouvogn, 1½Dr Grj, 2læs Liung.	14-3-1-1 _{1/3}	3 ₁₆₈₈ + 18 ₁₆₈ 8
	Boel #10	Christen Madsen	1 ørte Biug, 1 asch Smør, ½ Svin, ½ Føenød, ½Dr Grj., ½ Gås, 1 Høne, 2 snese Ål, ½ læs Liung, ½ Schouvogn, 9skp Are Grj.	3½-2-0-1 _{1/3}	8
	Gård #11	Christen Christensen	2 ørte Roug, 4 ørter Biug, 1½ asch Smør, 1½ Svin, ½ Schouvogn, ½ Føenød, 1½ Gås, 3 Høns, ½ læs Liung, 9skp Are Grj., 6 snese Ål, 2Dr Grj.	9-3½-0-2	15
	Gade - huse	Lauridts Rasmussen, Anne JensD, Maren ChristophersD, Anders(!) AndersD, Else JensD	Hver 1Mk		
Udlagt fra Schifueshus til Sl: Gabriel Rensborigs Arfvinger	½Gård #12	Christen Andersen	4tdr Biug, 1½ pund Smør, 1 Svin, 1 Føenød, 1 Schouvogn, 4 snese Ål, 1 Gås, 2 Høns, 4B Spind p., 20B Grj.	7-3-1-1	17 ₁₆₈ 8
(s.192)	Gård #13	Fiels Haffue Niels Pouelsen og Christen Tomisen	5tdr Aure Grj., ½tde Smør, 1 Svin, 1 Schouvogn, 1 Føenød, 1 Gås, 2 Høns, 2 Dr Grj., 1 læs Liung, 4 snese Ål.	8-3-1-1	11 gl.
Velb. Otte Friis	Gård #14	Thordahl Mogens Christensen	1½ ørte Rug, 1½ ørte Biug, 1 Schouvogn, 1 Svin, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 6 Heste Grj.	4½-0-0-0	5
Velb. Anne Scheel (s.193)	Gård #15	Ustrupgård Christen Pedersen	3 ørter Rug, 3½tde Biug, 2pd Smør, 1 Føenød, 1 Schouvogn, 1DrGrj., 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 1 læs Liung.	9-2-0-0	13

	Boe #16	Grønriis Iffuer Andersen af Kirkejord	Landgilde: 1½tde Biug, 1 Svin, 4 snese Ål, 1/5-part Schouvogn, 18ß Grj., 1 læs Liung. Grøn. Kirke: 9skp Biug, 8skp Rug. Heignet: ½ Føenød, ½ Schouvogn, 2Mk Koe p., 1Mk Grj.)) 5-0½-0-2 _{2/5}	6
Velb. Fru Sophie Redtz en Mølle udi Aul.	Mølle	Ljby Mølle Mogens Møller	Skylder 26tdr Mel.	13-0-0-0	VG. 16
		Sunmma Summarum Grønning Sogn (Htk)	Landgilde: 204-5½-1-0 _{2/3} Ejendomme: 49½-2-1-1½		

Ordforklaring: 2ß Leding - 2 skilling, antagelig gl. krigsskat.
1 asch Smør - 1/12 tønne Smør = ca.10kg.
1 Schouvogn - fladvogn til transport af tømmer fra de få skove i Salling eller fra Skive.
1 læs Liung - lyng til brændsel.

bilag 9b**Matrikel 1680 - Grønning sogn.**

Matriklen medtager ikke huse.

Kilde: *Extract Matricul 1680. Skivehus Amt. Nørre Herred, Grønning Sogn (LAV Z-arkiv, bind 55a [Z6-3, Reol 98]), s.73-76.

Proprietarius	Ejen - dom.		Hartkorn (tdr-skp- fjd-alb)	M ₁₆₈₈	M ₁₈₄₄
		Fields Høue			
(s.73) Jørgen Arnfeld		Niels Poulsen Christen Andersen	3-7-3-1 3-7-3-1	Filsha uge	ØG.11 gl.
		Øster Grønning			
		Jens Josephsen	7-3-3- 1 _{2/3}	ØG.1 ₁₆₈ 8	ØG.9
	16	Christen Foged og Christen Andersen	9-4-3-1	??	
		Peder Christensen	1-5-2-2	ØG.4 ₁₆₈ 8	nedlag t
		Christen Christensen og Thommes Andersen	6-7-3- 1 _{2/3}	ØG.18 ₁₆ 88	ØG.11 ny
	17	Christen Christensen	6-7-3- 1 _{2/3}	ØG.3 ₁₆₈ 8	ØG 7
		Christen Christensen Gadgaard	9-2-2- 0 _{2/3}	ØG.7 ₁₆₈ 8	ØG.15
Øde og forladt Gods	Boel	Matz Nielsen sidst påboede	3-7-1- 0 _{1/3}	??	
		Wester Grønning Grønninggård.			
Fru Helle Gyldenstiern		Laus Nielsen og Anders Jensen	11-4-2-1 _{1/3}	VG.11 ₁₆ 88	VG.9
		Morten Nielsen	5-6-0-0	VG.1 ₁₆₈ 8	
Erich Grubbe		Søfren Christensen	6-1-2- 0 _{2/3}	VG.6 ₁₆₈ 8	VG.5
(s.74) Jørgen Due til Heignet		Christen Christensen og Peder Christensen	8-6-0-2	Ustrup gård.	ØG.13
		Willatz Christensen i Grøn Riis	3-6-3- 2 _{3/5}	Grønri is	ØG.6
Peder Knudsens Arvinger i København		Christen Søfrensen Bundskylden til for ^{ne} Gård	1-6-3-1 1-6-1-1	VG.3 ₁₆₈ 8	VG.6
Kirsten ChristensD Sterk i Nibe					
		Øster Grønning			
Peder Knudsens Arvinger		Birgithe LauritzD	2-1-0-0	ØG.15 ₁₆ 88	
		Thommes Andersen og Niels Christensen	0-1-0-0	ØG.14 ₁₆ 88	ØG10 part
Walther Klerch i Schifue - half, og Resten til Tor Nielsens Arvinger		Bundskylden	2-2-2-2		

¹⁶ Christen Fogeds og Christen Andersens gård (htk. 9-4-3-1) må være delt i 2 gårde i *M-1688.

Denne M-1680 gård og Matz Nielsens øde bol er de eneste, som ikke med sikkerhed kan henføres til senere matrikler.

¹⁷ ØG.7 + ØG.11.ny ser ud som 2 halvgårde i 1680. Helgårdens htk. ville være 13-7-3-0_{1/3}.

Peder Knudsens Arvinger i Kiøbenhavn		Niels Willatzen	0-6-1-1	ØG.13 ₁₆ 88	ØG.8.h erl.
Jf. Jytte Kragh		Anders Jensen	7-4-0-0	ØG16 ₁₆₈ 8	ØG10 part
Jf. Margrethe Friis		Esper Nielsen på en <i>Ødegård</i>	4-5-1-0	ØG.12 ₁₆ 88	ØG 4
		Wester Grønning			
Borge ^m Walther Klerch		Mogens Nielsen og Christen Pixborg	6-1-2-0	VG.12 ₁₆ 88	VG 4
Otte Friis		Christen Mogensen og Niels Ifuersen	8-5-0-0		VG 8+10
		Peder Nielsens Enche	3-7-2-0	VG.4 ₁₆₈ 8	VG 7
		Øster Grønning			
Otte Friis (s.75)		Søfren Jensen	2-3-2-0	ØG.10 ₁₆ 88	
	¹⁸	Peder Andersen	3-2-2-0	ØG.8 ₁₆₈ 8 ØG.9 ₁₆₈ 8	ØG 3
		Matz Matzen og Anders Matzen	7-2-2-0	ØG.11 ₁₆ 88	ØG12
		Torsdall			
		Christen Christensen	3-7-2-0	Thorda 1	ØG 5

4) Christen Fogeds og Christen Andersens gård htk 9-4-3-1 må være delt i 2 gårde matr 1688. Denne matr. 1680 gård og Matz Nielsens øde bol er de eneste, som ikke med sikkerhed kan henføres til senere matrikler.

5) ØG 7 + Øg 11 ser ud som 2 halvgårde i 1680. Helgården ville være 13-7-3-0 1/3.

6) 1680 ØG (Øster Grønning) 3 og ØG 10 ser ud som 2 halvgårde i 1680. Helgådens htk. ville være 6-6-0-0

¹⁸ ØG.3 og ØG.10₁₆₈₈ ser ud som 2 halvgårde i 1680. Helgådens htk. ville være 5-6-0-0.

Matrikel 1680 (fortsat):Proprietarius	Ejd.		Hartkorn (tdr-skp- fjd-alb)	M 1688	M 1844
		Wester Grønning			
Til de Roeder Prestens Annex		Niels Søfrensen Til Presten	0-0-1-1 4-0-0-0	VG. 7 ₁₆₈₈	VG 1
Hinrich Juel til Lundberg Wiborg Domkirche		Jens Christensen Til Wiborg Domkirche	1-0-0-0 0-6-0-0	VG. 8 ₁₆₈₈	
Hr. Ofue Juel		Christen Lassen	6-1-2-0	VG. 9 ₁₆₈₈	VG 3
Jørgen Rostrups Arvinger		Niels Pixberg	3-4-2-0	VG 5 ₁₆₈₈	
Hinrich Juel til Lundbeck		Christen Jensen	5-4-0-0	VG. 10 ₁₆₈₈	
		Øster Grønning			
Fr. Sophia Ritz		Niels Christensen	7-3-1-2	ØG. 17 ₁₆₈₈	
		Lýby Mølle			
Fr. Sophia Ritz		Mogens Jensen	9-0-0-0	Lýby Mølle.	VG16
Otte Friis Grønning Kirche Schyld		Christen Willatsen Til Kirken	1-4-0-0 3-0-0-0	VG. 2 ₁₆₈₈	
(s. 76)		Øster Grønning			
Til Grønning Kirche		Søfren Jensen	5-2-3-1 _{2/3}	ØG. 10 ₁₆₈₈	
		Peder Andersen og Willatz Christensen	3-3-3-1 _{2/3}	Store Grønri is.	ØG. 6 kirk.
Til Schifue Kirche		Niels Willatzen	2-6-2-2	ØG. 13 ₁₆₈₈	ØG 8 kirk.
		Summa			
		Proprieta	173-1-3-1 _{2/3}		
		Øde og forladt Godtz	3-7-1- 1 _{2/3}		
		Prestens Annex	4-0-0-0		
		Domkirchen	0-6-0-0		
		Kirche Schyld	15-0-1- 0 _{2/3}		
		Er ialt)	201-0-2- 0 _{14/15}		

bilag 9c

Kilde: *Skive Amtstue. Genpart af Matrikel 1688. Nørre Herred, Grønning Sogn (LAV Z-arkiv, bind 74 [Z9-5, Reol 99]), fol.20b-23.

Proprietarius	No .	Vester Grønning By	Hartkorn (tdr-skp-fjd-alb)		M ¹⁸⁴⁴ M ¹⁶⁸⁸
			Gl. Matricul	Nye Matricul	
(fol.20b) Sal: Frue Helle Gyldenstiernes Arfvinger og Erick Grubbe	1	Laurs Pedersen og Morten Nielsen	5-6-0-0	4-2-2-1	1 ¹⁶⁸⁸
Herlighed: Otte Friis Skylder Kirchen	2	Christen Willadsen (*M-1688: 0-5-3-1) (1-3-2-2)	1-4-0-0 3-0-0-0	2-1-2-0	2 ¹⁶⁸⁸
Herlighed: Peder Knudsens Arfvinger Skylder K: M: tildømt	3	Niels Christensen E gl. M: 3-5-0-2	1-6-3-1 1-6-1-1	2-6-3-2	6
Otto Friis	4	Sal: Peder Nielsens Enke	3-7-2-0	5-6-2-2	7
Velb: Jørgen Raastorps Arvinger	5	Niels Pedersen	3-4-2-0	2-3-1-2	5 ¹⁶⁸⁸
Erick Grubbe	6	Søren Christensen	6-1-2-0 _{2/3}	4-1-2-0	5
Herlighed: Anders Roed Skylder Annex	7	Niels Sørensen	0-0-1-1 4-0-0-0	2-6-0-1	1
(fol.21) Henrick Juel Viborg Domkirke	8	Øster Jens Christensen	1-0-0-0 0-6-0-0	1-2-1-1	8 ¹⁶⁸⁸
Sal: Hr. Ofve Juuls Arfvinger	9	Christen Laursen	6-1-2-0	3-6-1-1	3
Henrick Juul	10	Christen Jensen	5-4-0-0	3-3-3-1	10 ¹⁶⁸⁸
Frue Helle Gyldenstiernes Arfvinger	11	Lars Nielsen og Christen Nielsen	11-4-2-1 _{1/3}	7-0-0-2	9
Borge ^m Clercke i Schyfve (Skive)	12	Mogens Nielsen og Christen Pedersen	6-1-2-0	6-6-3-0	4
Otte Friis	13	Niels Iversen og Christen Mogensen	8-5-0-0	6-4-0-0	8+10
		Husmænd:			
F: Helle Gyldenst.	1	Jens Christensen		0-0-3-1	Hus.1 ¹⁶⁸⁸
Aastrup	2	Søren Nielsen	Disse haver ingen Sædejord		
	3	Peder Madsen			
	4	Inger MadsD			
Lindberg	5	Jens Pedersen			
Ofve Juul	6	Christen Soldat			
Rasmus Cornelsen	7	Kirsten PedersD			
		Øster Grønning By			
(fol.21b) Kongl: Mayt: tildømt	1	Jens Josephsen	7-3-3-1 _{2/3}	3-5-2-0	9

	2	Niels Pedersen	5-5-0-0	2-6-0-1	2 ₁₆₈₈
	3	Unge Christen Foget	6-7-3- 1 _{2/3}	3-1-2-0	7
Jørgen Arenfeld	4	Peder Pixborg	1-5-2-2	1-7-2-0	4 ₁₆₈₈
1: Maýt: tildømt	5	Christen Laursen	3-7-3-1	1-1-1-1	(5+6) ₁₆₈₈ 19
	6	Lauris Andersen	3-7-3-1	1-1-1-1	
	7	Christen Gadegaard - <i>øde</i>	9-2-2- 0 _{2/3}	3-4-3-0	15
Velb: Otte Friis	8	Peder Andersen Snedicher	3-2-2-0	2-0-2-1	3 ₂₀
Kirchen	9	for ^{ne} Peder Andersen	1-7-1- 2 _{1/3}	1-2-2-2	
Herlighed: Aastrup Skylder Kirchen	10	Søren Jensens Enke (*M- 1688: 1-3-2-1) 3-1-2-1)	2-3-2-0) 5-2-3- 1 _{2/3})	4-5-0-2	10 ₁₆₈₈
Aastrup	11	Anders Madsen og Christen Andersen	7-2-2-0	4-2-3-2	12
(fol.22) ditto	12	Jesper Nielsen	(n.a.)	1-6-2-2	4
Herlighed: Peder Knudsens Arfvinger Skylder Schifve Kirche	13	Niels Willadsen Σ gl. M: 3-5-0-0	0-6-1-1) 2-6-2-2)	2-6-1-0	8
Herlighed: Peder Knudsens Arfvinger Skylder K: Maýt: tildømt	14	Niels Christensen og Thomas Andersen Σ ny M: 3-1-0-0	0-1-0-0 2-2-2-2	0-1-1-1 2-7-2-2	Del af 10
Peder Knudsens Arfvinger	15	Christen Andersen	2-1-0-0	1-0-0-2	15 ₁₆₈₈
Jomfrue Jüte Krag	16	Boedil PedersD	7-4-0-0	2-7-0-0	Del af 10
(17	Niels Christensen - <i>øde</i>	7-3-1-2	3-2-3-2	nedlagt 1719
Kongl: Maýt: tildømt (18	Niels Laursen, Niels Christensen og Thomas Andersen	6-7-3- 1 _{2/3}	2-6-0-0	11.ny

Matrikel 1688 (fortsat):

Proprietarius	No		Hartkorn (tdr-skp-fjd-alb)		mtr.1844
			Gl. Matricul	Nye Matricul	
		Filshauge			
Jørgen Arenfeld		Niels Povelsen og Christen Andersen	7-7-2-2	9-7-2-0	11.gl.
(fol.22b)		Tordal			
Aastrup		Jørgen Mogensen og Jens Thomasen	3-7-2-0	3-2-3-2	5
		Usterupgaard			
Jørgen Scheel Due (Hegnet)		Peder Olesen og Christen Povelsen	8-6-0-2	6-2-0-0	13

¹⁹ (5+6)₁₆₈₈ - gl. htk. ialt 7-7-2-2.

²⁰ Gård nr.3 =(8+9)₁₆₈₈ - nyt htk. ialt 3-3-1-0.

		Storegrønriis			
Jørgen Scheel Due Grønning Kirche		Willads Christensen for ^{ne} Willads Christensen	3-6-3- 2 _{3/5} 1-7-1- 2 _{1/3}	2-1-2-1 1-2-0-1	²¹ 6
		<i>Grønning Husmænd:</i>			
Peder Knudsens Arfvinger	1	Mads Laursen		0-0-1-0	
	2	Laur Schoelemester		0-0-3-0	
	3	Mette AndersD		0-0-1-2	
Aastrup	4	Peder Povelsen		0-0-3-2	18
	5	Christen Nielsen Morsing	Disse haver ingen Sædeland.		
	6	Mette ChristensD			
	7	Giertrud AndersD			
	8	Jens Fischer			
	9	Niels Laursen			
10	Mette NielsD				
Palle Rantzau (fol.23)	11	Mads Povelsen	PDisse haver ikke heller.		
Jørgen Arenfeld	12	Peder Laursen			
	13	Laur Rasmussen			
	14	Maren NielsD			
	15	Else JensD			
		Lyebye Mølle			
Slagelse Hospitall		Christen Sørensen Møller af Auflingen 0-0-2-1 Maahlingen 3-5-3-0	9-0-0- 0	3-6-1-1	VG.16

²¹ ØG.nr.6, Grønriis 1735 htk: Eskær-part: Herlighed 2-1-2-1 + Grønning Kirkeskyld 1-2-0-1. Askær-part : Herlighed 1-6-3-0.

bilag nr. 10**Omkring Fællesskabet.****Omkring Udskiftning****Definitioner**

Allerførst skal vi se på nogle definitioner, da det er erfaring, at man ofte blander nogle ting sammen.

A. Udskiftning - var en proces som blev sat igang som led i landboreformerene - forordning af 1781. Processen brød op med den gamle form, hvor en landsbys jorder blev drevet i en slags fællesskab af landsbyens bønder - men efter udskiftningen skulle hver bonde have sin egen jord, som han så selv fik ansvaret for.

B. Udstykning - i ordet ligger egentlig, at en gård udstykkes i flere landbrug. En sag, som først fik egentlig betydning efter 1919 jordlovene, hvor først en del godser, men senere også almindelige bøndergårde blev udstykket. Skete denne udstykning på statens foranledning, kaldtes de udstykkede brug ofte statshus-mandsbrug. Eks. er de statshusmandsbrug, der udstykkedes fra Thordal i 1947.

I tilknytning til dette må nævnes ordet - **Frastykning** - dette betyder blot, at der frastykkes et stykke jord fra et andet brug (hovedparcellen) til et mindre brug.

Det gælder også frastykning af en grund til et hus.

Næsten alle de mindre landbrug i Grønningområdet er fremkommen ved frastykninger fra de bestående gårde.

C. Udflytning - oprindelig - og det var faktisk hensigten - skulle gårdene efter udskiftningen flyttes ud på deres jorder. Det skete som bekendt kun i begrænset omfang i Grønning sogn.

Vi taler derfor i dag om både den oprindelige udflytning og den senere pø om pø udflytning - ofte i forbindelse med gårdbrand.

oooooooooooooooo

For at forstå lidt af udskiftningens inderste væsen, er det - som ofte før - væsentlig at se på, hvordan det egentlig var forud:

Vi har flere gange nævnt "**Fællesskabet**".

I forbindelse med eller rettere som et led i udskiftningen i 1785 her i Grønning blev fællesskabet - som over hele landet - afviklet. For de implicerede bønder har det været - helt sikkert - en voldsom omvæltning.

Før var man fælles om dyrkningen af byens jord og efter - ja nu havde man helt sin egen jord, som man selv skulle passe og være ansvarlig for - og dermed også selv være ansvarlig for sig og sine.

- - - -

bilag nr.10**For at forstå dette skal vi se lidt på historien.**

Nogle historikere mener at fællesskabet blev indført samtidig med at hjulploven kom til - og så er vi langt tilbage.

Sagen var jo, at det var en fordel af være fælles om mange gøremål - et af dem var således at drive/pløje landbyens jorder i fællesskab, men alligevel sådan at man havde sine egne agre i hver mark.

Man kan også udtrykke det sådan at landsbyens jorder tilhørte landbyens gårde og huse - ikke i en ligelig fordeling - men på en sådan måde at bønder og husmænd hver havde en part af jorden, som blev drevet i et fællesskab.

Driften blev fastlagt på møder i bylauget under oldermandens ledelse.

At en eller flere herremænd så ovenover det hele ejede jord og bygninger, men fæstede det ud til bønder og husmænd er en anden sag.

Herremændene og Kongen var for så vidt ikke imod fællesskabet - det var med til at sikre, at jorden blev drevet og gav dermed sikkerhed for den årlige landgilde og div. skatter.

For den enkelte bonde lå der også en tryghed i fællesskabet, f.x. i tilfælde af sygdom og andet dårligdom.

- - - - -

Fællesskabet kan faktisk bedst beskrives med et lidt forenklet eksempel: (jeg bruger procenter - tidligere var det brøker)

I landsbyen var der 10 gårde og 2 huse med jord.

Gårdene var ikke lige store, (men kunne godt være det).

I vor landsby havde 1 gård 18 procent, 8 gårde hver 9 procent

1 gård havde 7 procent, de 2 huse havde henholdsvis 1 og 2 procent.

Landsbyen havde 10 marker. Vi må her forestille os, at markerne udmærket kunne ligge enkeltvis med uddyrkede arealer imellem, hvilket kunne skyldes fugtige pletter, skrånter, beplantninger vandhuller m.m.

Altså landskabet var ikke som i dag, hvor den ene dyrkede mark almindeligvis ligger ved siden af den anden, hvilket skyldes, at man gennem tiden har afvandret, drænet eller på anden vis grundforbedret.

De gamle landsbymarker tilstræbtes at have lange agre - hjulploven var svær at få vendt - også i andre henseender var det praktisk med forholdsvis lange agre.

Bonitetsmæssigt kunne de 10 marker være meget forskellige.

Hver gård havde en part i hver mark - men ikke en ligelig del - men en forholdsmæssig del.

I forhold til ovennævnte gårdoversigt havde en gård 18 procent af hver mark, 8 gårde hver 9 procent af hver mark etc.

Man opdelte af praktiske grunde derfor hver mark i agre. Det diskuteres om det var de/den samme agre i hver mark, den samme gård havde hvert år. Det var nok ingen faste regler. I uensartede jorder var det en fordel med rotation. Ud af dette vil man forstå, at det var praktisk, at man havde samme afgrøde i hele marken, så man kunne arbejde der samtidig med de løbende arbejdsaktiviteter.

- - - - -

Landsbyens enkelt marker havde normalt hver sit navn - også i Grønning området.

I kuperet eller af andre grunde besværligt terren kunne en mark godt være opdelt i flere "undermarker".

Uden om markerne lå så de udyrkede områder, som sammen med overdrevene (byens udmarker) blev brugt til græsning. I hine tider hegnede man da også - modsat i dag - de dyrkede marker inde for at undgå at kreaturer kom der.

- - - - -

Det skal bemærkes, at man nu også inddrog overdrevsjorderne i udskiftningen, hvilket på sigt gav mulighed for flere dyrkede arealer. I tilfælde - hvor man overtalte nogle bønder til at flytte ud på overdrevene - fik disse som compensation oftest forholdsvis større arealer, hvilket kan konstateres den dag i dag.

Det var denne ældgamle praksis, man ved udskiftningen lagde op til at ændre - og det var en megen radikal ændring - som sikkert har fået det til at gibbe voldsom i mange ældre bønder. Derfor også de mange diskussioner, modsættelser, forsinkelser og ind imellem næsten korporlige slagsmål.

- - - - -

I tilknytning til dette - spørgsmålet er ofte: hvordan handlede man egentlig med gårde omfattet af fællesskabet.

Ja, var der tale om en fæstegård, så var der kun ejeren/ herremanden, der kunne handle, og så fulgte forpligtigelsen med fællesskabet med til den nye ejer. **Fæsteren spurgte man næppe.** Var der tale om en selvejer inde i fællesskabet var forholdet ved salg nøjagtig det samme.

- - - - -

Hartkornfordeling ved udskiftningen.

Hartkornet var skatte- og skattefordelingsgrundlag. Derfor vogtede enevældens embedsmænd nidkært over dette. Hvad der var af hartkorn i en by før udskiftningen, skulle også være der efter udskiftningen.

Der er ingen tvivl om, at hver af de gamle gårde skulle have tilnærmelsesvis samme hartkorn før som efter udskiftningen.

bilag nr. 10**Hvordan tog bønderne det ?**

Nogle optog de nye forhold meget positivt og udnyttede de nye muligheder. Der er masser af tilfælde, hvor vi ser, at de klarer sig endog meget godt og kunne købe deres gårde til selveje. Dette ses også i Grønning.

Bagsiden var, at nogle bønder ikke kunne klare de nye tider.

Konjunkturerne var heller ikke de allerbedste efter 1801.

Englandskrigene og statsbankerotten i 1813 m.m. gjorde det heller ikke bedre.

Godsejerne gjorde også deres indflydelse gældende. I Grønning ser man, at enkelte gårde blev til husmandsbrug, medens andre gårde fik tillæg i forbindelse med udskiftningen.

At de blev skiftet meget ud i Grønning, ses også ved, at det i forbindelse med 1844 matr's udarbejdelse omkring 1815 skulle foretages en hel ny opmåling.

- - - - -

Resultatet af nyopmålingen blev altså den såkaldte 1844 matr. med nye matr. numre. Disse blev forholdsvis hurtig taget i brug ved ejendomshandler / køb og salg, når disse skulle tinglyses.

Angående de skattemæssige - hartkornskatterne - blev disse ført taget i brug i 1844 - deraf navnet på matriklen

Et udskrift af 1844 matr. ses som **bilag nr.12**

Grønning sogn Udskiftning bilag 11

Hvad ved vi egentlig om udskiftningen i Grønning sogn ?

Meget lidt !

Fakta:

Udskiftningen fandt sted i perioden 1784-1786(87)

Kilder: Generelt skulle de vigtigste kilder findes hos:
Landvæsenskommissionens arkiver /protokoller
Rentekammerets Landmålingsarkiver
Geostyrelsens matrikelarkiv.

Om Grønning findes hos disse kun:

Udskiftningskort findes for V. Grøn. Denne er
er brugt som forlæg for 1844 matr. - altså
kortet er derfor faktisk tolaget
bemærk - der er navnefejl på det.

Udskiftningskort findes ej for Ø. Grøn.
Derimod findes et nyopmålt kort for 1844 matr

Kommissionens forretninger 1782-88 og protokoller 1788-
1806 findes, men uden Grønning.(se side 5).

- - - - -

Eneste dokumenter om udskiftning i Grønning er derefter
Skive Amtstue - men oplysningerne er dateret senere
og de er ret fejlbehæftede, hvad angår navne.
Vi er tilbøjelig til at give skriveren på Astrup en del
af skylden.

- - - - -

På efterfølgende sider (2-8) har Ingvard Rasmusen fore-
taget afskrifter af disse dokumenter fra Amtstuen.

Vi må erkende, at de kun viser et ret usammenhængen-
de forløb.

(De anførte bilags nr. henviser til original manuskrip-
ter) og ikke til min manuskript.

- - - - -

Ovenstående er kommentarer og konklusioner fra forfatteren

Indledning

Udskiftningen af Vester og Øster Grønning's markjorder var en del af den landsdækkende reform af landbruget, som blev iværksat sent i 1700-tallet ved kongelig forordning. Det traditionelle dyrkningsfællesskab af landsbyernes markjorder blev afløst af individuelle brug, hver gårds spredte jordstrimler blev samlet til større arealer, og nogle gårde blev flyttet ud fra de tæt bebyggede landsbyer for at opnå en mere hensigtsmæssig placering i forhold til deres jord.

Desværre mangler vigtige kilder, som kunne belyse forløbet af denne radikale modernisering af landbruget i Grønning sogn, og de få tilgængelige er fejlbehæftede.

Kilder

Generelt findes de vigtigste kilder i de regionale Landvæsenskommissioners arkiver, i Rentekammerets Landmålingsarkiv, og i Geostyrelsens matrikelarkiv.

Udskiftningen i Salling blev gennemført under ledelse af *Skivehus Amts Landvæsenskommission*, og forløbet er dokumenteret i kommissionens **Forretninger 1782-88* samt **Protokol 1788-1806*. Som det ses af oversigterne over de to arkivserier (**bilag 1 og 2**) er der intet om Grønning.

Det eneste relevante dokument i *Landmålingsarkivet* er **Skive Amtstue. Hartkornsspecifikationer 1791 (bilag 3)*, som viser resultatet af *Udskiftningen* i Grønning. Det indeholder enkelte fejl, som må tilskrives *Astrups* manglende evne til at bevare overblikket under den evindelige omfordeling af bøndergodsets jord i 1700-tallet.

I *Geostyrelsens matrikelarkiv*²² findes de såkaldte **Original 1 kort* over Vester hhv. Øster Grønning's markjorder. Disse kort blev tegnet under forberedelserne til 1844-matriklen, og er for Grønning's vedkommende dateret maj 1815. Udgangspunktet var en kopi af *Udskiftningskortet* fra o.1784, som var blevet løbende ajourført, og som nu fik tilføjet nye matrikels marskel og ejeres navne. *Original 1 kortet* indeholder således flere lag af oplysninger fra forskellige tidsperioder.

Original 1 kort over Grønning - tilgængelig på internetadressen WWW.gst.dk

Kortet over Vester Grønning, hvoraf et udsnit er vist i **bilag 4**, er det mest informative. Kortet indeholder flg. oplysninger: datering, lodsejernes navne og tilhørende hartkorn, den overordnede *Delingsplan*, samt de enkelte besidderes navne i 1784 hhv.1815.

Datering

Opmålt 1784 af kgl. Landmåler Ludevig Wesenberg og inddelt forrige År af kgl. Landinspektør Friderich Wesenberg.
Godkendt Mai 1815. Bonitering af Jorder udført 14. Oct. 1818.

original 1 kort er tilgængelig på internetadresse : WWW.gst.dk

²² *Original 1 kort* er tilgængelige på internetadressen www.gst.dk.

Lodsejerne:

	Lodsejer		Hartkorn
1.	Astrup Kirkeskyld		23-0-1-0 1-3-2-2
2.	Eskier		15-4-3-1
3.	Grinderslev Closter		3-6-1-1
4.	Krabbesholm		2-6-3-0
5.	Nørgård		6-6-3-0
6.	Annexgården	hvoraf Astrup ejer Herligheden, som er 2-5-3-2	
		Summa hele Byen	53-4-2-1

Delingsplan:

Efter at Delingsplanen var lagt og Lodderne afsat på *Concept Cartet*, samt dette Carte forfærdiget undtagen Loddernes Afsætning, solgte en Del af Lodsejerne deres Hartkorn, og de første Lodder altså forandret således som herpå forefindes. Hartkornet blev til:

			mtr.nr.1688	mtr.nr.1844
1.	Astrup Goods	med Annexgården:	42-7-2-0	
		hvoraf: 8 Gårdmænd hver fik 5tdr, er:	40-0-0-0 1-6-0-	
		6 Husmænd hver fik 0-2-1-0 _{12/15} , er:	0 _{12/15} -1-3-	VG.14 ₁₈₄₄
		Smeden:	2 _{1/5}	
		Jorder på Lyby Mark med Heden:	0-6-0-0 0-1-2-0	
		Jorder på Øster Grønning Mark:		
2.	Grinderslev Closter		3-6-1-1	VG.9 ₁₆₈₈
3.	Nørgård		6-6-3-0	VG.4 ₁₈₄₄

Liste over besiddere:

Mtr.nr. ¹⁸⁴⁴	1784	Maj 1815	IR-bemærkninger til navne.
1	Anders Lykke	Peder Andersen	
3	Peder Thomesen*	Anders Nielsen	P. Thomesen var VG.15. Her var det Jacob Pedersen.
4	Jens Albretsen *	Jens Halborg	* Jens Albretsen er ukendt. Her var det Jens Nielsen Halborg
5	Peder Bjerregård *	Simon Jensen Brøding	* Det var Peder Christensen, Peder Bjerregaards forgænger
6	Hans Andersen	Lars Larsen	
7	Niels Pedersen	Peder Pedersen	
8	Anders Thomesen *	Ivar Andersen	* Fejl patronym - det var Anders Iversen
9	Anders Pede... *	Christen Foget	* Fejl patronym - det var Anders Nielsen
10	Anders Iversen*	Jens Michelsen **	*Anders Iversen hørte som nævnt til VG.8. Her var det Anders Pedersen. ** Jens Michelsen døde senest 1812.
12	Niels Christensen	Christen Lykkes Enke.	
13		Lars Smed	
14		Niels Nielsen	
15		Christen Jensen	
16	Lyby Mølle	Christen Larsen	
17		Christen Pedersen	
18		Bernt Jensen	
19		Anders Sørensen	

Sammenfatning

Det ser ud til, at Udskiftningen foregik o.1784 i Vester og o.1787 i Øster Grønning. Der er ikke bevaret kilder, som kunne belyse selve forløbet, men resultatet ses af de såkaldte *Original 1 kort samt *Skive Amtstues Hartkornsspecifikationer 1791. Begge kilder er fejlbehæftede, og det må især tilskrives manglende kompetence i Astrups administrative funktioner.

Når man sammenligner jordebøger fra begyndelsen og slutningen af 1780'erne, er det tydeligt at der - selv efter Grønning forhold - er sket en meget drastisk omfordeling af jord, og en del af 1688-gårdene med "løse ender" er formentlig nedlagt ved denne lejlighed. Desuden har Astrup som største godsejer fundet det bekvemt at egalisere hartkornet, således at gårdene i Vester Grønning er standardiseret til 5tdr htk. og gårdene i Øster Grønning til 6tdr. htk.

2015.04.13 - IR

*Skivehus Amts Landvæsenskommission. Forretninger 1782-88. Oversigt. 2136jpg

*Skivehus Amts Landvæsenskommission. Protokol 1788-1806. Oversigt.
1921jpg

Bilag 2

Grønning mangler !

Vesterlybye	3, 97, 108.
Seefeld	20, 86, 131.
Vestby	21.
Tonstrup og Bjested	25.
Lill Thorum	30.
Trammerslev	15, 299.
Grøndstrup	30.
Assted	73.
Grove	111.
Skinnerup	122.
Saustrup	128.
Knarup	146.
Mogelthorum	150, 212.
Westrup	155.
Lind	186.
Brøndum	186.
Østerlybye	189.
Trise	191, 208, 229.
Høsten og Kirkebye	192.
Haaum	197, 304.
Oddenice	212, 220.
Bailum	235.
Moesen	257.
Balling	278.
Grøthup	279.
Vile	286.
Brøndumbeu	314.
Aalben	322.
Volling	325.
Nesbonggaard	329.
Othing	331.
Søder-Undrup	342.
Hieru	346.
Tind	362.
Mamming	365, 367.

Skive Amtstues Hartkornsspecifikationer 1791 – Grønning Sogn.

Kilde: *Rentekammeret. Danske Afdeling. Landmålingsarkivet: Hartkornsspecifikationer i.h.t. Rtk-ordre 1788 (1788-94): Dueholm, Ørum og Vestervig Klosters amt – Hald og Skivehus amter (RA-pk.313.23):

Skivehus amt – titelblad og underskrift

Specification på det under Skive Amtstue henlagte *Contribuable Hartkorn*, Grevskabernes og Baroniernes Friheds Hartkorn iberegnet, forsåvidt angår Skivehus Amt. (sign.) Skive Amtstue, 8. Dec. 1791 – L. Morsleth.

Grønning Sogn

Samtlige under Landlægger.

No.	Besidder	Ejer	Hartkorn		Mtr.nr. ¹⁸⁴⁴
			Ager og Eng	Skov- og Mølleskyld	
	1. Vester Grønning By.				
	<i>a. Gårdmænd</i>				
1	Niels Jacobsen	Selvejer	3-6-1-1		3
2	Jens Halborg	Nørregård Gods	6-6-3-0		4
3	Niels Pedersen	Astrup Gods	5-0-0-0		7
4	Lars Larsen		5-0-0-0		6
5	Peder Bierregaard		5-0-0-0		5
6	Anders Leed		5-0-0-0		1
7	Anders Riis		5-0-0-0		9
8	Christen Graugaard		5-0-0-0		15
	<i>b. Huse med Hartkorn</i>				
1	Peder Smed	Astrup Gods	0-6-2-1 _{7/15}		13
2	Christen Løkke		0-7-0-0 _{2/3}		12
3	Bernt Jepsen – og af Byens Htk. på Lyby Mk.		0-2-1-1 _{2/15}		18
			0-6-0-0		14
	<i>c. Jordløse Huse</i>				
1	Ole Jørgensen	Astrup Gods			
2	Christen Hauge				
3	Maren MadsD				
	2. Øster Grønning By.				
	<i>a. Gårdmænd</i>				
1	Christen Bilstrup	Astrup Gods	6-0-0-0		7
2	Jens Aasted		6-0-0-0		10
3	Christen Korsgaard		6-0-0-0		12
4	Christen Nielsen		6-0-0-0		3
5	Mehle Nielsen		6-0-0-0		15
6	Villads Nørbye		6-0-0-0		8
7	Poul Christensen		6-0-0-0		4
	<i>b. Huse med Hartkorn</i>				
1	Christen Nielsen	Astrup Gods	0-2-0-0		
2	Peder Sørensen		0-2-0-0		18
3	Søren Madsen		0-2-0-0		
4	Søren Christensen (Foged)		0-2-0-0		17
5	Jens Pedersen		0-0-0-2		
6	Niels Spillemand		0-0-0-2		
7	Claus Christensen		0-0-0-2		

8	Anne PoulsD		0-0-0-2		
9	Mads Mogensens Enke		0-0-0-2	fortsættes	

Grønning Sogn – Udskiftning

bilag 11 side 7 af 8

Grønning Sogn (fortsat)

Bilag 3 (s.2 af 2)

No.	Besidder	Ejer	Hartkorn		Mtr.nr. ¹⁸⁴⁴
			Ager og Eng	Skov- og Mølleskyld	
10	Anne Kudsk	Astrup Gods	0-0-0-2		
11	Anders Hauge		0-0-0-2		
	Fæsteledig Hartkorn		0-4-0-0		
	<i>c. Jordløse Huse – ingen.</i>				
	3. Thordahl.				
1	Niels Jensen	Astrup Gods	2-4-0-0		ØG.5.4
2	Jens Larsen		2-4-0-0		ØG.5.2
3	Christen Sørensen		2-4-0-0		ØG.5.1
4	Christen Christensen		2-4-0-0		ØG.5.3
	4. Enlige Gårde og Steder i Sognet.				
	<i>a. Gamle</i>				
	<i>Ustrupgård</i>				
	Niels Clemmensen	Astrup Gods	6-0-0-0		ØG.13
	<i>Grønriis</i>				
	Niels Pedersen	Astrup Gods	6-0-0-0		ØG 6
	<i>Lyby Mølle</i>				
	Jens Larsen – NB: Han ejer desuden og har i Brug Ager og Engs Hartkorn under Lyby Sogn, Øster Lyby By, hvor det findes anført.	Selvejer	0-0-2-1 5-6-2-0	Mølleskyld: 3-5-3-0	V.16
	<i>b. Nye udflyttede Gårde</i>				
	1. fra Vester Grønning By				
	<i>Vestliggende</i>				
	Anders Iversen	Astrup Gods	5-0-0-0		VG. 8
	<i>Grønninggård</i>				
	Anders Thomesen *)	Astrup Gods	5-0-0-0		VG.10
	2. fra Øster Grønning By				
	<i>Filshauge</i>				
	Jens Foged	Astrup Gods	5-4-0-0		ØG11 ny
		(Sognet ialt)	(124-4-3-1)		

*) Navnefejl - det drejer sig om VG.nr.10 Hede gård, og daværende fæster hed Anders Pedersen.

* Original 1 Kort (maj 1815). Udsnit af Vester Grønning.

2134jpg

Bilag 4

2015.04.13 - IR

Matrikel 1844 - Grønning sogn.

bilag 12

Kilde: *Sallinglands Herreder. Matrikel 1844, Nørre Herred, Grønning Sogn (RA-M.29.445), s.141-150.

Vester Grønning [E] må være udarbejdet 1839 til 1841 , jvf.. Blichmann ankom til Skolen matr. 2 først i 1839

Side	No.	Eier	Bruger	Gl. Htk.	Ny Htk.	Noter
141	1	Peder Andersen	Ejeren	4-2-2-0	3-1-0-1¼	
-	2	Anders Pedersen	-	0-5-2-0	0-4-3-2	
-	3a	Mikkel Nielsen Maggaard	-	7-5-3-1¼	5-2-3-1¼	
-	3b	Christian Pedersen	-	1-0-0-0	0-6-2-1½	
-	3c	Søren Sørensen Hougaard	-	0-0-1-2¼	0-0-0-1½	
142	4	Jens J. Halborg	-	6-6-3-0	5-7-0-2½	Ændret 239.
-	5	Simon Jensen Brøding	-	5-7-2-1¾/10	5-3-1-1¼	
-	6	Hans Nielsen	-	5-1-2-1½	4-3-0-1¼	
-	7	Chr. Pedersen Thordal	-	5-0-0-0	4-0-3-1	
-	8	Iver Andersen	-	4-6-1-1½	3-5-2-0	
-		Grønninggård.				
-	9	Chr. Foged	-	4-0-3-2¾	3-2-3-1	
143		Grønning Hedegård.				
-	10	Chr. Jacobsen	-	2-0-0-0	2-1-1-1	
-	11	Peder Moesgaard	-	1-4-0-0	1-3-1-0¼	
-	12	Niels Christensen	-	0-7-1-0 _{17/20}	0-6-2-0¼	
-		<i>Husmænd</i>				
-	13	Visti Nielsen	-	0-6-2-1 _{7/15}	0-5-2-2¼	under nr.29g.
-	14	Niels Nielsen Smed	-	0-6-0-0	0-0-3-1¼) se fol.146 Sted
-	15	Mikkel Nielsen Maggaard	-	under nr.3a.	0-4-3-2½) Grønning Hule.
144		Lyby Mølle.				
-	16	Chr. Larsen Møller	Ejeren	0-5-1-0¼	1-2-3-2	Mølleskyld 3-5-0-3. Ændret 239.
-		<i>Husmænd.</i>				
-	17	Chr. Pedersen Bjerregaard	Ejeren	0-4-0-1¼	0-3-2-1	
-	18	Jacob Bernsen	-	0-2-1-1 _{2/15}	0-3-1-0¼	
-	19	Anders Sørensen	-	0-0-1-1	0-0-3-1¼	
-	20	Niels Nielsen Thordal	-	0-2-0-0	0-1-3-1¼	Voisbæk Hus
145	21	Chr. Pedersen Thordal	-	(n.a.)	0-0-2-0¼	
-	22	Hans Nielsen	-	(n.a.)	0-0-0-2	
-	23	Samtlige Ejere	Samtlige Byens Beboere	(n.a.)	0-0-0-0¼	
		(V.Grøn) Tilsammen			45-2-2-1¼	

Matrikel 1844 - Grønning sogn.

bilag 12

Øster Grønning

Side	No.	Eier	Bruger	Gl. Htk.	Ny Htk.	Noter
147		Øster Grønning By.				
-	1	Astrup Gods	Niels Nielsen Thordal	(n.a.)	0-1-1-1½	
-	2	K.sanger/Skolelærer-embedet	Skolelærer Blichmann	0-4-0-0	0-5-3-1½	Skolejord .
-	3	Jens Christensen	Ejeren	8-4-0-0	7-6-0-2¼	Ændret 240.
-	4a	Chr. Poulsen	-	6-0-0-0	4-7-3-2¼	Ændret 240.
-	??	Niels Poulsen	-	1-4-2-2	1-3-2-1	
148		Thordal.				
-	5	Niels Nielsen	-	7-4-0-0	6-6-1-0½	
-	6	Niels Andersen	-	4-0-0-0	3-4-2-0	
-	7	Peder Christensen Bildstrup	-	6-0-0-0	4-6-2-2¼	
-	8	Jacob Christensen Moesgaard	-	6-0-0-0	4-6-1-2¼	
-	9	Jens Jensen Bildstrup	-	6-0-0-0	4-5-2-1½	Nr.9b 0-7-3-1½. Obs. nr.7, 9/3 60.
-	10	Chr. Jensen d. yngre	-	6-0-0-0	4-7-1-0 ¾	
-	11	Chr. Jensen d. ældre	-	5-6-0-2	5-2-1-1½	Ændret 240.

Øster Grønning (fortsat).

Side	No.	Eier	Bruger	Gl. Htk.	Ny Htk.	Noter
148	12	Peder Christensen Korsgård	-	5-2-0-0	4-2-1-0 ¾	
149		Grønriis.				
-	13	Niels Andersen	Ejeren	6-0-0-0	5-0-0-2	
-	14	Christen Jensen Kjær ^{23**}	-	1-0-0-0	0-7-2-2¼	
-	15	Niels Nielsen Thordal	Meehlen Nielsens Enke	under No.5.	0-3-2-0½	
149	16-23	husmænd.				
-	16	Chr. Nielsen *	Ejeren	0-4-0-0	0-2-1-1	
-	17	Chr. Espersen	-	0-2-0-0	0-3-3-0	
-	18	Niels Andersen Ruseng	-	0-2-0-0	0-2-3-2¾	
150	19	Niels Poulsen	Hans Christensen	(n.a.)	0-1-3-0¼	
	20	Niels Poulsen	Ejeren	(n.a.)	0-1-1-0¼	forandret fol.240.
	21	Niels Christensen	-	0-0-1-1	0-0-1-2	
	22	Niels Poulsen	Anders Hovers Enke ***	(n.a.)	0-0-3-2	
	23	Ejerne af No.6 og 16	Ejerne	under No.6/16.	0-0-0-0½	
	(n.a.)	Sognet	Sognets Beboere	(n.a.)	ej skyldsats.	
		(Ø.Grøn) Tilsammen	Privilegeret Uprivilegeret		0-1-1-1½ 62-2-0-0½	
		Grønning Sogn ialt	Privilegeret Uprivilegeret		0-1-1-1½ 108-2-0-0½	

²³ Navnefejl – det må være Christen Christensen Kjær

Matrikel 1844 - Grønning sogn.

bilag 12

Grinderslev sogn. [E/F]

Side	No.	Eier	Bruger	Gl. Htk.	Ny Htk.	Noter
70		Nørgård Hovedgård.				
		Proprietær Echermand	Ejeren	Priv. 29-6-0-2	Priv. 39-4-2-1	
71		Astrup Hovedgård.				
		Proprietær Moldenhaven	Ejeren	Priv. 32-1-2-1 0-1-0-1	Priv. 27-2-3-0%	
			Skov			
72		Eskier Hovedgård.				
	1a	Proprietær Grønbæk	Ejeren	Priv. 27-5-3-1¼ 0-3-3-1¼	Priv. 30-3-3-1½ UPriv. 0-0-3-0	
			Skov			
74		Grinderslev Kloster.				
	1a	Jacob Bjørn	Ejeren	UPriv. 30-1-2-0	UPriv. 31-0-1-2	
75		Breum By.				
-		Præsteembedet	Provst Møller	5-2-3-2	5-7-3-0%	

Jebjerg sogn.

Side	No.	Eier	Bruger	Gl. Htk.	Ny Htk.	Noter
128		Jebjerg og Tustrup Byer.				
129	9a	Simon Jensen Brøding	Ejeren	4-4-3-2¼	3-6-3-0¼	

*) 16 navnefejl: må være Morten Nielsen

**) 14 do. må være Christen Christensen Kjær

***) 22 må være Anders Madsens enke

bilag nr. 13 vedr. Matrikelvæsen / 1844

- - - - -

Stavnsbåndets ophævelse i 1788, udskiftningen og de efter mange selvejere gav anledning til problemer. Ejendomshandler skulle registreres i Skøde- og panteprotokollerne. Det kunne gå an, når det drejede sig om en hel ejendom, så havde man jo matr. nummer i ejerlauget og hartkornet som identifikation. Men - hvis det f.x. var salg af en af en gårds mange parceller så var det alvorlig sag for administrationen. Hvor meget hartkorn skulle følge med - det kunne man måske løse - men det var ikke helt ligetil - meget nyt jord med lav eller intet hartkorn kom til. (manglende skattegrundlag !)

Værre var, hvordan skulle den nye jordparcel betegnes, så ejendomsretten kunne sikres/ dokumenteres.

Det gamle system magtede slet ikke opgaven. F.x. kunne skøde- og pantevæsenet nok registrere et skøde på et jordstykke, men det var umulig, at beskrive, hvad det drejede sig og hvor det lå. Vi har f.x. set eksempler på, at man beskrev et jordstykke liggende øst for nogle abildtræer !

Noget måtte gøres.

I 1804 nedsatte kronen/regeringen en kommission, som sagt på godt dansk

- skulle fastlægge en ny og brugbar registreringsmodel som kunne magte opgaven med nummerering også, når der skete frasal, ect.
- vurdere landets jorder med henblik at fastsætte en ny takst eller hartkorn, der kunne fordele skattebyrden. Meningen var nok også dengang at få flere skatter ind, men det snakkede man ikke så højt om. Med baggrund i, at der var blevet opdyrket ny jorder skulle der foretages en hel ny bonitering af alle jorder med henblik på værdiansættelse i dyrkningsmæssigt henseende.

Resultatet udebliv ikke:

Nummerering.

Indledningsvis - de nye matr. numre var ikke identiske med hverken de gamle matr. numre eller udskiftningsnumre, hvor sådanne fandtes, men de kunne godt være det. Derfor - vær på vagt !

Vi fik i praksis som nummerering indført decimalsystemet, med et hovednummer på alle de værende ejendomme med dertil hørende hørende areal. Hvis ejendommen dengang havde flere parceller

fik de uafhængig af beliggenheden samme nr. F.x. kunne neden-
nævnte matr. 4a godt bestå af 4 fra hinanden liggende parceller.
Ved frastykning derfra fik det frastykkede et binummer - altså
nr. 1/1a var hovednummeret, medens 1b var det første frastykkede
nr. o.s.v.

En ejendom, hvorfra der ikke var frastykket, havde således kun
talnummeret uden bogstav.

En gård, hvorfra der både var solgt og tilkøbt, kunne således
bestå af et hovednummer og nogle tilkøbte
binumre, f.x. 4a(hovednummer), 35, 13c & 15b(3 binumre).

Bemærk matr. 35 - herfra var der aldrig frastykket.

Det benævntes ofte 4a m. fl.

Ved eftertanke vil man se at samtlige binumre i et ejerlaug
med samme hovednummer tilsammen ville have samme areal som det
oprindelige hovednummer.

Nummereringen blev gradvis indført efterhånden som myndighederne
fik færdiggjort arbejdet. Vi har set eksempler herom på Fyn, hvor
man allerede i 1811 brugte de nye numre fra 1844 matr. ved ting-
lysninger.

I Grønning udarbejdedes det nye system i periode 1815-18

Man skal bemærke: A) bogstav et j anvendes ikke

B) såfremt hele alfabetet var brugt - ja så
bruges "dobbel" bogstav, f. x. ab, ac

Konstatering:

Systemet har jo faktisk fungeret så godt, at vi stadig anvender
det - omend med tilpasninger. her skal nævnes et par.

1. Matrikelsaneringer: Vi kan se den situation for os, at en
ejendom efterhånden fik en lang (og skrivelig uoverkomme-
lig) stribe af binumre. Derfor: omkring 1970 gik man ved ny-
køb over til at foretage en form for matrikelsanering, idet
flere binumre - arealmæssig sammenbundne - blev lagt sammen
under en af de nævnte numre.
Set fra et forskermæssigt synspunkt var dette et tab, da det
fremover vil blive vanskelig at følge historien om de enkel-
te matrikler/binumre.
Matrikelsaneringer er en løbende proces.
2. Nok med baggrund i EU landbrugsordningerne gik man omkring
år 2000 over til "enkeltparcelnumre".
Et gammelt hovednummer, f.x. ovennævnte matr. 4a kunne fra
sin oprindelse bestå af flere (her 4) parceller liggende
afsondret fra hinanden.
Nyordningen bevirkede at hver af de 4 parceller også fik et
bogstav tilført blandt ikke hidtil brugte bogstaver.

Vi bruger igen 4a som eksempel. Hvis der i forvejen var frastykket 4b-4m, fik de fire oprindelig fremover matr. numre 4a, 4x, 4y og 4z, idet man åbenbart dermed at signalere et "systemskifte" ved her at begynde "bagfra"

Også dette er en løbende proces

For god ordens skyld bemærkes, at numrene bruger forsat ejerlaug og sognebenævnelser.

Bonitering

Vi fik en ny bonitering - i første runde med såkaldte "takster" op til 24. Det var et grundigt arbejde, "vurderingsfolkene skulle således også ud at grave for at se sand- eller lerbund og muldrag. Nogle prøvegravninger ved Karlslunde skulle således være vejledende for det øvrige land.

Disse takster lavede man via omregningsfaktorer om til hartkorn. Måske fordi hatkorn var en populær og kendt betegnelse.

Det var imidlertid lidt upraktisk, for nu skulle man til at skelne mellem gammelt og nyt hartkorn

Den nye bonitering takster / nyt hartkorn blev efter 1844 brugt som skattegrundgrundlag. Derfra navnet 1844 matr - egentlig lidt misvisende.

De sidste hartkornskatter efter denne beregning blev først fjernet i 1926.

- - - - -

Resume.

Det praktiske arbejde med at udforme de nye ting gik i gang, men tog lang tid.

På Fyn (minus Ærø) var man stort set færdige i 1810, men sådan gik det ikke i meget af det øvrige land. Statsbankerot i 1813 og den efterfølgende økonomiske krise satte det hele i stå.

I Grønning blev man færdig i perioden 1815-18

Først i 1844 fik den nye matrikulering og beskatningsgrundlag lovkraft. Følgelig kalder vi matriklen for **1844 matriklen**, som vi altså stadig bruger.

Den officielle indførelse bevirkede også, at hele tinglysningen med skøde- og panteprotokoller blev lagt om.

Før havde vi udelukkende en skøde- og panteprotokol, hvori de enkelte handler blev indskrevne i kronologisk rækkefølge, så det kunne være endog meget vanskelig at lede efter en bestemt handel, hvis man ikke kendte noget til tidspunktet.

Det **nye** var, at vi fik indført et Realregister med en tingside til hver ejendom. Her stod ejendommens enkelte handler noteret med dato, sælger og køber samt henvisning protokol nr. og side.

Ville man kende mere til dokumenterne, måtte man tilbage til selve protokollen, (senere sagsmappe med akter) hvor skødeafskrifter m.m fandtes. Nu var det nemmere for dato og henvisning havde man i Realregisteret.

- - - - -

Jeg har ikke kunnet finde noget eksakt herom, men jeg fornemmer, at nyordningen i praksis kom meget sent til Salling.

Jeg begrundet det med, at vi sjældent ser de nye matrikelnumre og ikke mindst: Realregisteret begynder klar først sin funktion omkring 1840-1844.

Hvad værre er: I Salling førte man ikke Realregistret tilbage med henvisninger til tidligere handler.

- - - - -

Man antager, at det har været væsentlig, at man ved forarbejdet til 1844 matr. fik alle ejerskaber legaliserede, herunder de ikke-bebyggede grunde, og hvad der kunne være af gamle mærkværdigheder.

Dertil fik man måske også i visse tilfælde gjort rent bord med hensyn til ejerskaber, som ikke var officiel registreret - læs tinglysning.

Altså: man fik virkelig ryddet op ! Derfor tog det også tid !

Vedr. de nye 1844 matr. og deres tilblivelse - se også Peter Korsgårds bog: Kort som kilde.

Det skal anføres, at hele matrikelvæsnet administreres af landinspektørere og deres referense "op i Systemet" er Kort- og matrikelstyrelsen (som vist har fået nyt navn). Skal man således have blot et skel flyttet, så skal man over landinspektøren, der sørger for arbejdet med skelsætning og underretter de relevante myndigheder.

oooooooooooooooooooo

Hele matrikelsystem og -væsen kan virke uoverskuelig.

Her prøver vi derfor at se på et eksempel:

Vi har tidligere nævnte gård med

matr. 4a, 35, 13c og 15b, x-ejerlaug, y-b, z sogn, kommune
evt. med et ejendomsnr.

- - - - -

4a er den gamle gård fra anlæg af 1844 matr.

bogstavet a betyder at der er frastykket noget fra gårde
her i alfabetisk rækkefølge 4b, 4c, 4d samt
og 4b er tidsmæssigt frastykket før 4c

35 uden bogstav betyder at arealet har været helt uændret siden anlæg af 1844 matr.

13c er på et tidspunkt købt fra hovednummer 13, men også tidsmæssigt efter at 13b er frastykket

15b er den første frastykning fra 15, som ved samme lejlighed har fået tilføjet et a

Vi forestiller os nu, at ejer af den gamle gård har tilkøbt mere jord i form i nogle småparceller, f.x.

13f, 15g 15h, 15i og 15k samt - væsentlig - at 15g, 15h og 15i arealmæssigt " rører" ved 15b.

Landinspektøren vil måske her foreslå matrikkelanering/ sammenlægning af 15b, 15h, 15h, 15i - måske under betegnelsen 15b.

Der kunne også ske sanering/ sammenlægning af numre på "tværs", f. x. 13c og 15k, hvis de vel at mære "rører" ved hinanden

Man skal være klar, at en sådan "landinspektør - sag" kan tage meget lang tid, idet alle disse ændringer sksl registreres på kortene hos matrikeldirektoratet og meddelt diverse myndigheder, bl. a. også tinglysningen

Man vil kunne forstå, at matrikelaneringer kan være nødvendige, idet ejendomsudvidelser ellers over tid ville give en meget lang række matrikelnumre.

- - - - -

Spørgsmålet rejser sig derfor naturlig: Hvad blev der af det, f.x. ovennævnte matr. 15g - jordarealet er der jo stadig - jo, arealet tillægges arealet under det oprindelige matr. 15b. Alt dette skal også registreres i tingbogen. Her vil man på "rette sted" (Henvisninger) få oplyst, at matr. 15g er udgået af matriklen og indgår i matr. 15b
Jo - matrikelsystemmet kan være indviklet

- - - - -

Det skal anføres at ovennævnte sagbehandling sker efter indhentede oplysninger omkr. år 2010 - nyt kan være sket, men vi arbejder i et konservativt system. Jeg har ladet mig fortælle, at man har forsøgt /eller forsøger at lave et stort EDB system - det vil blive meget kompliceret - derfor sker der så heller ikke noget !

bilag 14

Indledning

Viborg Landsting (VLT) fungerede i tiden 1624-1805 som retsinstans over herredstingene i landsdelen Nørrejylland. Tingmøderne omkring midsommer (*Snapstinget*) var de travleste med op til 100 sager pr. møde, primært om handler med og tvistigheder om store mængder jordegods. Det følgende er uddrag fra landstingets skøde- og panteprotokoller (*SP*) af skøder, obligationer og jordebøger angående ejendomme i Grønning. Deres 1844-matrikel numre er indsat i teksten med *kursiv* efter det anførte hartkorn.

Protokollerne er gennemgået med afsæt i de tilhørende navneregistre – med start i de nyeste og derfra fortsat bagud i tid. De originale protokoller er benyttet for tiden fra 1660 og frem – og den trykte udgave for tiden før 1660. Sidstnævnte er sammenholdt med kopi af originalerne på M-film, og det har ikke har givet yderligere konkrete oplysninger.

Navneregistre

For tiden 1690-1805 findes separat alfa-register til hver protokol. Man kan søge under følgende overskrifter:
Emner: Debitor & Creditor navn – Hoved- & enlige Gårde – Møller & Skove – Tiender: Kirke, Konge – Byer & Huse.

Anvendt søgeprofil: (*Hoved- & enlige Gårde*): Astrup, Annexgården, Eskær, Filshauge, Grinderslev Kloster, Grønriis, Hegnet, Krabbesholm, Nørgård, Opstrupgård, Skivehus, Thordal, Ustrupgård –
i ældre tid udvidet med: Kaas, Rugård, Tjele.
(*Møller & Skove*): Lyby Mølle.
(*Byer & Huse*): Grønning, Vester Grønning, Øster Grønning.

Til protokollerne 1660-90 findes et maskinskrevet navneregister på LAV: stednavne 2 bind, Personnavne 1 bind.
Den trykte udgave har person- og stednavneregister bagest.

Uddrag

SP-trykt udgave (1624-37).

*SP 1624-57. V. og Ø. Grønning 1626, nr.66, s.58/59. 2121jpg.

25. Feb. 1626 (*tinglæst*) – 15/2 (Viborg). Brev fra Christopher van Gierstorp til Christopher Friis på Gods i Salling: 1 gd. og 2 gade-huse i Rerup, Grinderslev Closter s., 1 gd. og 2 gadehuse i Thuustrup, Jebierig s., 3 gde og 3 gadehuse i Wester Grønning s. og by,
2 gde og 1 gadehus i Øster Grønning by. – Sig. Jørgen Friis; hr. Wlrich Sandberigh. (68r-68v) [66]

*SP 1624-57. V. og Ø. Grønning 1626, nr.109, s.65. 2122pg.

1. Juli. 1626 (*tinglæst*) – 6/6 (Estuadgårdt). Mageskiftebreve ml. Johan Randtzou til Christopher Friis, at C.F. skal have af Johan nogle buole i Salling: i Norre h., i Lyby s. i Østerby 1 buol, i Wester Grønning halvparten af ½ gd., i Øster Grønning 1 buol. Derimod skal J.R. have af C.F. 1 gd i Henborig s. og by, Henborig h. – Sig. Christopher Giestotp; Gunde Rostrup. (76r-76v) [109]

SP-trykt udgave (1645-57).

*SP 1645-57. Eskær 1648, nr.27, s.103. 2100jpg.

3. Feb. 1648 (*tinglæst*) – 31/1 (Viborg). Brev fra Niels Parsberig til Hans Schade på 1.400rdl at betale med sin rente til 26. jan. 1649. Bliver de 1.400dl ikke betalt [til den tid], må H.S. uden proces og ved 2 gode mænd lade hans gård *Eskier* annamme med alle de bønder, som ligger dertil, med mølle, buolle og gadehuse og beholde den i brugelig pant, indtil Pengene bliver ham betalt med rente.
(Dette brev er igen fremvist i Viborg Snapsting 1652 som kasseret). (9r-9v) [27]

*SP 1645-57. Nørgård 1648, nr.145, s.133. 2102jpg.

11. okt. 1648 (*tinglæst*) – 3/10 (Viborg). Brev fra jfr. Inger Pors til Offuergårdt til fru Anne Schade til Nørgårdt på 100rdl at betale med 6% årlig rente til Mauriti (22/9) 1649 på Nørgårdt. Derfor pantsat en gård i Grønning sogn, i Øster Grønning by (Christen Madsen, ØG.nr.(5+6)₁₆₈₈). Hun skal have gården til et frit brugeligt pant, med al dens herlighed og rettighed, med ægt og arbejde – dog således at al skyld og landgilde skal følge I.P. Pantet skal hun beholde, indtil det bliver lovligt indløst. – Forseglet og underskrevet af I.P.

Sig.: Niels Parsberig, Johan Brockenhus. (71r-71v)

[145]

*SP 1645-57. Astrup 1649, nr.130, s.161. 2101jpg.

Intet fra Grønning.

24. okt. 1649 (*tinglæst*) – 24/7 (Kbh.). Brev fra Hendrich Holst, borgmester i Kiel, til Erich Juell til Hundzbech på hans Anpart i 3 bøndergårde, som har ligget til *Agersboriggårdt* og ligger i Aggersborig s., og hvoraf E.J. har en del i pant. Sal. Anders Friis²⁴ havde været H.H. 368 rdl hovedstol skyldig. For disse penge havde han afstået de panterettigheder i de 3 bøndergårde, som han havde fået af Erich Kaaß til *Agersboriggårdt*, og som H.H. nu overdrog til E.J. H.H.s anpart af de 3 gårde skulle følge E.J. som evindeligt ejendom, og da han havde annammet fyldest derfor, bepligtigede han sig til at give ham skøde derpå, når det begæredes. – Forseglet og underskrevet af H.H. Sig.: Peder Lange; Jørgen Seefeldt. (49v-50r) [130]

*SP 1645-57. Skivehus 1652A, nr.4, s.244/45. 2103/04jpg.

14. jan. 1652 (*tinglæst*) – 1651, 4/11 (Kbh. slot). Brev fra K.M. til hr. Ebbe Ulfeldt på 909rdl, H.M.s sal. Fader er bleven ham skyldig for hans og hans kompagnis tjeneste i forleden fejdetid. Derfor pantsat flg. gods i:

☞ Haldt Lén i Hanis herred i Øslø 1 gård (*Niels Pedersen*),

☞ nok i Dueholm Closters lén i Salling i Hare herred, sogn og by 1gård (*Jens Sørensen*),

i Wille sogn og by 1 gård (*Pouell Tamesen*). I denne gård tilfalder der E.V. 162½rdl. Resten har han bekommen i sit forrige udlæg.

☞ nok i Schiffue Hus lén (s.245) ibd. 1 gård (*Niels Espersen*)

Godset skal følge E.V. som brugeligt pant, indtil den sum, det er pantsat for, bliver ham betalt. (3r-3v) [4]

SP 1 (1656, 57, 60, 61) og **2** (1661, 62).

Ingen referencer til Grønning i register.

SP-3 (1662.01.15 – 1662.12.17).

*Viborg Landsting. SP 3 (1662):

side 330. Landsting 24. Sept. 1662 (*tinglæst*) – Frue **Rigidse Parsberg**, Sl: Jørgen Høgs til *Hammergård*, hendes forseglede og underskrevne Pantebrev til Hr. **Niels Trolle** på 1170½rdl in Specie af gode Slag og Møndt, hvilke hun bepligter sig og sine Arfvinger – én for alle og alle for én – på deres bodelig Tro og Lovfe og betale udi Kiøbenhafn til 11. Juni 1663 med sin tilbørlige Rente Stp.Rdl *procento* beregnet fra 11. Juni 1662 til 11. Juni 1663.

Og på det at velbem^{te} Hr. Niels Trolle des bedre kan være forsikret på sine Penge, så hafr hun pantsat ham efterskrefne hendes Jordegods, liggende udi Jutland i Salling i Nøhr Herrit, Wester Grønning Sogn og Øster Grønning By, som følger:

☞ *Fielshaffue, Niels Pofuelsen og Christen Tomasen*, 1 Gård (*ØG.nr.11 gl.*) – *Jens Søfrensens*, 1 Grd. (*ØG.nr.9*) –

☞ *Christen Foged* ibid., 1 Grd. (*ØG.nr. ...*) – *Peder Christensen*, 1 Grd. (*ØG.nr.4₁₆₈₈*) –

☞ *Mads Christensen*, 1 Grd. (*ØG.nr. ½ (3₁₆₈₈+18₁₆₈₈)*), og)

Christen Suendsen, 1 Grd. (*ØG.nr. ½ (3₁₆₈₈+18₁₆₈₈)*).) => *ØG.nr.7 + 11.ny*).

☞ *Anders Pofuelsens*, 1 Grd. (*ØG.nr.12*) – *Madtz Nielsen* ibid., 1 Grd. (*ØG.nr. ...*).

Wester Grønning By:

☞ *Grønning Gård, Christen Jensen* påboer (*VG.nr.9*).

☞ (s.331) *Morten Nielsen*, 1 SIDr. (*VG.hus*) – *Christen Madtsen*, 1 SIDr. (*VG.hus*).

Hvilke for^{ne} Huse, Gårde og Gods bem^{te} Niels Trolle skal have og nyde til en fri fuldkommen Underpant ...

Dateret: Kiøbenhafn, 4. Sept. 1662. Til Vitterlighed: Otte Krog og Mogens Rosenkrantz.

*Viborg Landsting. SP 3 (1662): *Skødet findes i *Kronens Skøder II, 135-36. Derfra er hartkorn og landgilde indføjet her – (kursiv ...).*

side 368. Landsting 5. Nov. 1662 (*tinglæst*) – **Kongl: May^{ls}** Skiøde, dateret det kongl: *Recedentze* udi Kiøbenhafn, 1. May 1662. Des Indhold: at Hans May^{ls} for adskillige Leverantser og Forstreknings til Hans May^{ls} Fornødenhed haver afstået, solgt, skiødt og afhændet fra Hans May^{ls} og hans kongl: Arfvinger. Efterkommere Konninger udi Hans May^{ls} Arveriger Danmark og Norige, til **afgangne Steffan Roedis**, forudm Borger og Handelsmand i Kiøbenhafn, hans **Børn**, nemlig:

☞ Andreas, Frands, Stephan oc Rudolph,

☞ item Doct: Christen Fabrius på Else, Anders Sørensen Renteskriver på Anna, Peder Jensen Graaue på Dorothea og Pouel Pouelsen Formynder på Sophia Roedes vegne –

disse efterskr^{ne} Hans May^{ls} Eyendomme, Gårde oc Gods, liggende udi vort Land Nørrejudland i Wiborrig Stift:

Hindborg Herret ... Nørre Herred, Lybbye Sogn ... Jeberg Sogn ... Ryberg Sogn ... (s.369) ... **Grønning Sogn:**

☞ 1 Grd., Niels Søffrensens (*4½-1½-0-2, VG.nr.1*) – (*1½Mk Grj, 9skp Aure Grj, 1 læs Liung, 2β Spindpenge*).

Item i Røding Herred ...

Item Hans May^{ls} Anpart Korntiender: udi Nørre Herret, Lybbye Sogn ... **Grønning Sogn:**

☞ Waldemar Lÿche (*5½-2½-0-2*) – 7 ørter Roug.

Noch efterskr^{ne} Præste-Giesterj udi forbem^{te} Harre Herret ... Nørre Herret: 25tdr Biug ... (s.378 slut).

²⁴ Anders Jørgensen Friis (d.1644).

SP 4-7 (1663 - 1666).

Ingen referencer til Grønning.

SP-8 (1667.01.16 – 1667.04.11).

*Viborg Landsting. SP 8 (1667):

☞fol.78. Torsdagen 14. Martj 1667 (*tinglæst*) Pantebref No.8 – **Niels Parsberig** til *Restrup* kiendes at være skyldig til hans Svoger **Erich Høeg** til *Biørenholmb* 3.000Rdl, som han ham udi rede Penge til hans Fornødenheder efter hans Begiering forstrakt hafver – hvilke Penge han hafver og tilforpligt sig eller sine Arfvinger at betale velbemeldte hans Svoger eller hans Arfvinger til Snapsting førstkommende 1668, med da forfaldne billig Rente 6 *procento* af hvert Hundred, og det enten med godt velbesat Jordegods, gode Varer eller rede Penge – in *Specie* og ingen anden Mýndtes Tilbydelse.

Og til Forsikring pantsat ham efterskrefne Jordegods, liggende udi Salling, nemlig udi Thise Sogn ... Grønning Sogn,

Wester Grønning By:

☞ *Grønninggård*, *Christen Jensen* og *Jens Christensen* påboer (VG.nr.9) – (*Landgilde*): 8 ørte Biug, 1 asch Smør, 1 Schoufvogn,

1 Brendsvin, 1 Føenød, 1 Lamb, 1 Gås, 4 snese Ål, 1Rdl Giesteri, 2tdr Aure Grj, 1 læs Lønng.

☞ *Christen Madsen* (VG.nr.5) – 2 ørte Roug, 2 ørte Biug, 1 asch Smør, 1 Schoufvogn, 1 Brendsvin, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 1Rdl Grj.

☞ *Peder Nielsen* (VG.nr.7) – 1 ørte Roug, 3 ørte Biug, 1 Svin, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 1Rdl Grj.

Grinderslef Closter Sogn ... (*fol.78b*) ...

Meilgård, 22. Feb. Anno 1667 – Niels Parsberig, egen

Hånd.

SP-9 (1667.04.24 – 1668.08.26).

*Viborg Landsting. SP 9 (1667-68):

☞fol.223. Torsdagen 16. Jan. 1668 (*tinglæst*) No.1 (*Udlæg*) – Richard Munch til *Hassinggård*, tiltagen udi ærlig og velb^f Mand Jørgen Pors til *Frebieregård* hans Sted, som ej kunne være mødt og tilstede, (og Laurits Munch til *Hasbrogård*, gjør vitterlig: at ærlig og velb^f Mand **Erich Grube** til *Tjele* hans Fuldmægtig, ærlig og velfornehme Mand Rasmus Iffuersen på *Ungergård*, for os haver forevist de gode Mænd Landsdommeres Domb, udstedt Wiborg Landsting 22. Maj udi nærværende År 1667, udi sin *Sentens* og Mening formeldende, som følger:

Da eftersom her irettelægges velb^f **Niels Parsberigs** Obligation, underskrevet og forseglet til ærlig og velb^f Mand **Erich Grube** til *Tjele*, lydende på Capital 200Rdl in *Specie* med sin årlig Rente, som for rum Tid siden skulle hafve været betalt, og dog ikke sket er, hvor og bevises for^{me} Hofvetstol lovlig at være opsagt og løskundiget, Sagen og derom til Hjemting hafv været indkaldet, og dér endelig Dom ganget ... og for^{me} Rasmus Iffuersen på bemeldte sin Hosbundes vegne nu er endelig Indvisning og Domb begiærende – (*fol.223b*) så tilkiendes ærlig og velb^f Mand Jørgen Pors til *Frebieregård* og Laurits Munch til *Hasbrogård*, som for^{me} Rasmus Iffuersen på *Principals* vegne dertil nefnet hafuer, (ved) fordeligst Leylighed og inden idaug 6 Uger, udi Tingfogd-ens Nærværelse, at gjøre velbem^{te} **Erich Grube** eller hans Fuldmægtig Indvisning og Udlæg udi velbem^{te} **Niels Parsberigs** Løsøre eller Jordegods, hvor det findes. ...

Niels Parsberigs **Obligation**, lydende Ord efter andet, som følger:

Jeg **Niels Parsberig** til *Lýnderupgård* ... kiendes ret vitterlig Giæld skyldig at være til ... **Erich Grube** til *Tjele*, kongl: Maj^{ts} Befalingsmand på *Lund*, 200 enkelte Rixdaler in *Specie* ... Niels Parsberig lover for mig og mine Arvinger på min adelig Ære ... med Rente 6% at betale for^{me} **Erich Grube** eller hans Arvinger d. 6. Oct. førstkommende, når man skriver 1650, udi Wiborg ... (*fol.224*) ... Underskrevet: *Tjele*, 6. Oct. 1649 – Niels Parsberig.

Capital og Renter til Liquiderings-dato er bleven annammet 419Rdl-4Mk-6ß, hvoraf vi efter vores *Moderation* hafver godkendt 405Rdl-5Mk. ... Hvor da for os mødte på Stedet ærlig og velagte Karl (*fol.224b*) Lars Larsen, Foged på *Restrup*, med velbem^{te} Niels Parsberig ... og udtog af Underpant en Del Gods udi Salling: Getrup By ... Grønning Sogn, Wester Grønning By:

☞ en Gård *Jens Christensen* i Fæst haver (VG.nr.9) – og skylder efter hans Vedståelse: 2 ørte Roug, 2 ørte Biug, 1 asche Smør, 1 Schoufvogn, 1 Brendsvin, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 1Rdl Grj. – og beløber udi Hartkorn efter den gemén Landtaxt 6-1½-0-0₂₃.

Og haver vi sat og taxeret 4tdr af den halfve Gård udi Stýr for 28Rdl og hver tde. af den Gård udi Salling for 4Rdl efter Kongl: Maj^{ts} udgangne Forordning ... Og bedrager forskrefne Gods udi Penge 300Rdl ... (*fol.225, 225b*) ...

Actum: *Frebiere*, 22. Nov. 1667 – Richard Munch, egen Hånd. Laurits Munch Nicolai.

SP-10 (1668.09.09 – 1669.09.15).

*Viborg Landsting. SP 10 (1668-69):

☞fol.100. 2. Xbris (Dec.) 1668 (*tinglæst*) No.7 (*Udlæg*) – Otte Friis til Astrup og Jørgen Marsuin til Abildgård, tiltagen udi Christopher Orning til Egede hans Sted, som ej self for lovlig Forfaldis Skyld kunne møde, gjør vitterlig:

at ærlig og velb^f Mand **Erich Høeg** til **Biørnhollumb** haver d. 3. April sidst afvigte ladet os forevise de gode Mænd Landsdommeres Tilkiendelses Domb, udstedt Wiborg Landsting 26. Feb. næst forleden, som formelder i sin Slutning således:

Da eftersom her irettelægges ærlig og velb^f **Niels Parsberig** til **Restrup** hans forseglede og udstedte Obligation og Pantebref til velbem^{te} **Erich Høeg** til **Biørnhollumb** udgifvet, lydende på Capital 3.000Rdl in Specie, som for nogen Tid siden skulle være betalt, og dog ikke sket er, så Sagen derom til Hjemting hafr været indkaldet, og dér endelig Dom ganget, at velb^f Erich Høgs Fuldmægtig nu begiærer Indvisning i for^{ne} **Niels Parsberigs** Løsøre eller Jordegods.

Da tilkiendes ærlig og velb^f Mand Otte Friis til Astrup og Christopher Orning til Egede, som for^{ne} Christen Tomesen på velb^f **Erich Høegs** vegne dertil udnefnt hafver, ved fordeligst Leylighed udi Tingfogedens Nærværelse at gjøre velbem^{te} **Erich Høeg** eller hans Fuldmægtig Indvisning og Udlæg udi bem^{te} **Niels Parsberigs** Løsøre eller Jordegods, hvor det findes, for Capitalen samt efterstående Renteinteresse og Håndgiæld – og det efter *Recessen* og Kongl: May^{ts} udgangne Forordning ...

(*fol.100b*) ... til Forsikring er pantsat efterskrevne Jordegods, liggende i Salling: ... (*samme pant som i *SP-8, 78 incl. de 3 gårde i VG.*)

...

(*fol.101*) ... endnu fremstod for^{ne} Fuldmægtig ... med Opskrift på samme Capital, resterende Rente og Omkostninger, som på denne Proces er anvendt til Vogn-Leje, Fortæring samt Fuldmægtigens Løn, som bedrager 250Rdl ... og synes billigen deraf at kunne godtgøre 240Rdl. Er så Capital med Rente og Omkostninger til endelig Fordring 3.240Rdl.

Da begiærede strax for^{ne} Herredsfogeds Fuldmægtig, at Niels Parsberg eller nogen på hans vegne (*fol.101b*) ville betale eller gjøre Anvisning på gode, tjenlige Løsøre eller velbestedt Jordegods. ...

Beløber så alle Løsøre, som vi udlagt og liquideret haver: 1.024Rdl-3Mk.

Dertil udlagt ... i Nørre Herred, Ryberg Sogn ... Grønning Sogn, ~~Wester~~ Grønning By:

☞ *Grønninggård*, *Christen Jensen* og *Niels Jørgensen* påboer (*VG.nr.9*) – (*Landgilde*): 8 ørte Biug, 1 asch Smør, 1 Schoufvogn, 1 Brendsvin, 1 Føenød, 1 Lamb, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 1Rdl Giesteri, 2tdr Aure Grj, 1 læs Liung.

☞ *Christen Madsen* (*VG.nr.5*) – 2 ørte Roug, 2 ørte Biug, 1 asch Smør, 1 Schoufvogn, 1 Brendsvin, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 1Rdl Grj.

☞ *Peder Nielsen* (*VG.nr.7*) – 1 ørte Roug, 4 ørte Biug, 1 Svin, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 1Rdl Grj.

Grinderslef Closter Sogn ... (*fol.102-102b*) ... Datum: *Astrup*, 13. May Anno 1668 – *Otte Friis*, egen Hånd.

SP 11-12 (1670 A, B).

Ingen referencer til Grønning i protokollerne, men et tilhørende brev.

*Viborg Landsting. SP 11 (1670), Brev 1670.02.16, No.11 (Z-arkiv, Reol 95. B.24-634, 2. del (bd.27):

☞16. Feb. 1670 (*tinglæst*) No.11 – Jeg **Otte Friis** til **Astrup** kiendes og vitterlig gjør udi dette mit obne Bref ... ret vitterlig Giæld skyldig at være ærlige og velfornemme Mand, **Hendrich Jørgensen**, Rådmand udi Wiborg, 500Rdl in Specie, som han mig efter min venlig Begiering lånt og medforstrakt haver. Jeg lover og tilpligter mig og mine Arvinger redeligen og vel at *contentere* og betale forbem^{te} Hendrich Jørgensen og hans Arvinger til førstkommende Snabsting, når man skriver A^o 1671, 24. Januar, her udi Wiborg hans Hus med sin tilbørlig Rente 6% ... udi gode, gangbare Rixdaler in Specie og ingen anden Mýndt. ... (*til sikkerhed*) har jeg med min fri Willie og velberåd Hu pantsat nogle af mine Bøndergårde, liggende udi Salling Nørre Herred, Grønning Sogn og By:

☞ *Peder Søfrensen* (*ØG.nr.10₁₆₈₈*) – 1 Schoufvogn, 1 Skousvin, 1 Føenød, 2½Mk Koepenge, 1 Gås, 2 Høns, 1 læs Løng, 1tde Are Giesterj.

☞ *Peder Andersen Snedicher* (*ØG.nr.3*) – 2tdr Biug, 8skp Roug, 1 Svin, 1 læs Løng, 4 snese Ål, ½tde Are Grj, 18ß Grj.

Jeberg Sogn (*s.3*) ... Datum: *Wiborg*, 24. Jan. 1670 – *Otte Friis*.

SP-13 (1671.03.29 – 1673.12.18).

*Viborg Landsting. SP 13 (1671-73):

Intet fra Grønning.

☞fol.174b. Landsting, 15. Jan. 1673 (*forkyndt*) No.4 (*Pantebrev*) – Jeg **Sophia Reedtz**, Sl: Waldemar Lückes til *Grinderslef Closter*, kiendes og hermed vitterlig gjør: skyldig at være ærlig og velædle **Johan Andersen**, Borger og Handelsmand i Horsens, 1.000Rdl, han mig venligt lånt og medforstrakt haver ... Til Sikring er pantsat efterskrevne mit Jordegods, beliggende i Jutland i Salling Nør Herret og Grinderslev Closter Sogn: min Hofvedgård *Nørgård* og 5 Bønder i samme Hofvedgårds Marck beliggende, nemlig:

- ☒ *Jacob Christensen i Hedegård* – Skylder årlig: 20skp Roug, 2tdr Biug, 40skp Aure, 2 pund Smør, 1 Schoufsvin, 4 snese Stangål, 2Mk Grj.
- ☒ *Slegterup, Henrich Christensen* – 20skp Roug, 2tdr Biug, 40skp Aure, 2 pund Smør, 4 snese Stangål, 1 Schoufsvin, 2Mk Grj.
- ☒ *Moesgård, Jens Nielsen* – 2½tde Biug, 1 pund Smør, 2 snese Ål. *Søfren Jensen* – 2½tde Biug, 1 pund Smør, 2 snese Ål.
- ☒ *Grøn Riis, Anders Michelsen* – 1tde Biug, 1 pund Smør, 2 snese Ål.

(fol.175) Samtlig 36tdr Hartkorn ... Datum Kiøbenhafn, 31. Julij Anno 1672 – Sophia Reedts, Waldemar Lÿckes.

(Marginnote) Anno 1684, 6. Aug., er dette Bref af velb: Friderich Ulrich Ulfeld fremvist indfriet og casseret at være – bekiender S. Bering.

SP 14-18 (1674-1679). *Ingen referencer til Grønning.*

SP-19 (1679.04.09 – 1681.02.16).

*Viborg Landsting. SP 19 (1679-81):

☒fol.169. **Otte Friises** Pantebrev til Fru **Helle Gjldenstjerne**.

Onsdagen 3. Dec. 1679 (*tinglæst*) No.2 – Jeg **Otte Friis** til *Astrup* kiendes og vitterlig gjør: ... Giæld skyldig at være til Fru **Helle Gjldenstjerne**, Sl: Niels Pasberigs til Skive, 300Rdl. ... (*fol.169b*) ... pantsætter efterskrefne Jordegods i Skivehus Amt, Nørre Herret Salling: Rÿberg Sogn ... Grønning Sogn, Wester Grønning:

- ☒ *Peder Nielsen (VG.nr.7)* – (skylder årlig): 2tdr Rug, 1tde Biug, 1 Skoufvogn, 1 Svin, 1 Gås, 2 Høns, 3 snese Ål, 6skp Aure Grj og 1 Dlr Grj.

Hvilket forskrefne Jordegods ... (*fol.170*) ... Datum: *Astrup*, 1. Oct. 1679 – Otte Friis.

*Viborg Landsting. SP 19 (1679-81):

☒fol.304. Fru **Sophia Reedtz**s Pantebrev til **Borge^m og Råd i Slagelse** på de Fattiges vegne.

Onsdagen 21. Aprilis 1680 (*tinglæst*) No.18 – Jeg **Sophia Reedtz**, Sl: Waldemar Löches til *Grinderslev Closter*, kiendes og vitterlig gjør med dette mit obne Bref: at – eftersom ærlig og velagte Mand Christopher Lauritsen, forrige Borgemester i Slagelse haver given til de Fattige dér sammesteds 1.000Rdl: gode gl. uforfalsket enkelte Specie, som skal sættes ud på de Fattiges vegne, og altid på Rente skal blive bestående, de Fattige i Slagelse til bedste ... hvilke 1.000Rdl **Borge^m og Råd** dér sammesteds mig nu venlig lånt og med-forstrakt haver – ... (*fol.304b*) ... pantsætter jeg mit eget rette tilhørig Jordegods ... i Nørre Herret, Grinderslev Closter Sogn:

...

- ☒ *Rusted Mølle, Søren Jensen* – skylder årlig: 18tdr Mel.

Grønning Sogn:

- ☒ *Lÿby Mølle, Mogens Jensen (VG.nr.16)* påboer – skylder årlig: 26tdr Mel.

Harre Herret ... (*fol.305*) ... Datum: *Grinderslev Closter*, 11. Sept. 1678 – Sophia Reedtz, Sl: Waldemar Löches. Otte Friis.

SP-20 (1681.03.02 – 1682.08.16). *Ingen referencer til Grønning.*

SP-21 (1683.01.17 – 1684.12.15).

*Viborg Landsting. SP 21 (1683-84):

☒fol.515b. **Sophia Reedtz**, Sl: Waldemar Lÿches til *Grinderslev Closter*, hendes Skiøde til **Anne JensD**.

Anno 1684, 29. Oct. (*tinglæst*) No.1 – Jeg **Sophia Reedtz**, Sl: Waldemar Lÿches til *Grinderslev Closter*., kiendes og vitterlig gjør: at jeg ... hermed sælger, skiøder og afhænder til dydrige og gudfrygtige Matrone **Anne JensD** ... min Hovedgård *Nørgård* ... og efterfølgende Jordegods: ... (*Grøn Riis i Grinderslev sogn er nævnt – intet i Grønning sogn*) ... (*fol.516b*) ... Datum: Wiborig, 15. Aug. 1684 – Sophia Reedtz, Sl: Waldemar Lÿches.

SP-22 (1684.12.24 – 1686.05.22).

*Viborg Landsting. SP 22 (1684-86):

☒fol.19b. **Otte Friis** til *Astrup* hans Pantebrev til M: **Søren Sevet**.

Anno 1685, 25. Feb. (*tinglæst*) No.2 – Jeg underskrefne **Otte Friis** til *Astrup* kiendes: at være ret vitterlig Giæld skyldig til Mag: **Søren Sevet**, Proust over Nørliung Herret og Sognepræst til Domkirken udi Wiborg, 1.060Rdl in Specie ...

haver jeg pantsat efterskrefne mit fri og frelst Jordegods udi Nørre Herret, Closter Sogn ... (*fol.20*) Grønning Sogn, Øster Grønning:

- ☒ en Gård **Anders Madsen** og **Christen Andersen** påboer (*ØG.nr.12*) – skylder årlig: 2 ørter Rug, 2tdr Biug, 2 pund Smør, 1 Skoufvogn, 1 Skousvin, 1 Lam, 1 Gås, 2 Høns, 8skp Aure og 4Mk-7ß Grj-penge.

Hvilket forskrefne Jordegods ... (*fol.20b*) ... Datum: Wiborig, 17. Feb. 1685 – Otte Friis.

*Viborg Landsting. SP 22 (1684-86):

☞fol.102. **Anne JensD** til **Nørgård** hendes Skiøde til **Friderich Ulrich Ulfeld** til **Hammergård**.

Anno 1685, 4. April (*tinglæst*) No.2 – Jeg **Anne JensD** til **Nørgård** kiendes og for alle vitterlig gjør: at jeg ... (*fol.102b*) ... hermed sælger, skiøder og aldeles afhænder ... til ærlig og velb: Mand **Friderich Ulrich Ulfeld** til **Hammergård** ... min Hovedgård **Nørgård** i Nørre Herret, Grindslef Sogn og efterskrefne udi Gårdens Mark og under dens Taxt beliggende Afbyggere:

☞ **Grøn Riis, Anders Michelsen** – (skylder årlig): 1tde Biug, 1 pund Smør, 2 snese Ål.

☞ **Sljäterup, Henrich Christensen** – 20skp Rug, 2tdr Biug, 40skp Aure, 2 pund Smør, 1 Skousvin, 4 snese Ål, 2Rdl Grj.

☞ **Hedegård** ...

Jeberg Sogn ... (*intet i Grønning sogn*) ... (*fol.103*) ...

Actum: **Houlriis**, 4. Aprilis 1685 – Anne JensD.

*Viborg Landsting. SP 22 (1684-86):

☞fol.297b. **Friderich Ulrich Ulfeld** hans Skiøde til **Erich Lauritsen Harfuær** i Holstebro.

Anno 1686, 28. Jan. (*tinglæst*) No.9 – Jeg **Friderich Ulrich Ulfeld** til **Hammergård** kiendes og vitterlig gjør: at jeg ... (*fol.298*) ... sælger, skiøder og afhænder ... til ærlig og velb: Mand **Erich Lauritsen Harfuær**, Borger i Holstbroe ... min Hovedgård **Nørgård** ... (*intet i Grønning sogn*) ...

Actum: **Houlriis**, 15. Dec. 1685 – Friderich Ulrich Ulfeld.

SP-23 (1686.06.16 – 1687.04.30).

*Viborg Landsting. SP 23 (1686-87):

☞fol.203b. **Otte Friis** til **Astrup** hans Pantebrev til **Borge^m og Råd** samt de Fattiges Forstander i Wiborg **Christen Sørensen Grøn**.

Anno 1687, 26. Jan. (*tinglæst*) No.14 – Jeg **Otte Friis** til **Astrup** kiendes og vitterlig gjør: ret vitterlig Giæld skyldig at være til ærlig og velvise **Borgemester og Råd** samt de Fattiges Forstander **Christen Sørensen Grøn** her udi Wiborg, 100Rdl, som de mig efter venlig Begiering udi hele Croner lånt og medforstrakt haver ... (*fol.204*) ...

pantsætter Jordegods i Jylland, Salling Nørre Herret, **Grønning Sogn**:

☞ en enkelt Gård med enkelt Mark, Fiskeri og Herlighed, kaldet **Tordall**, som **Jens Thomesen** og **Jørgen Mogensen** påboer – skylder årligen: 1½ ørte Rug, 1½tde Biug, 1 Skouvogn, 1 Svin, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 6 Heste Grj – skal være beregnet til Hartkorn 3-7½-0-0 (*ØG.nr.5*).

Ryberg Sogn ... (*fol.204b*) ... Actum: Wiborig, 3. Juny 1686 – Otte Friis mppria.

SP-24 (1687.05.25 – 1689.03.20).

*Viborg Landsting. SP 24 (1687-89):

☞fol.133b. **Otte Friis** hans Pantebrev til Assessor **Peder Rosenørn**.

Anno 1688, 21. Marty (*tinglæst*) No.48 – Jeg **Otte Friis** til **Astrup** kiendes: ret vitterlig Giæld skyldig at være til velædle og velb: **Peder Rosenørn** til **Tvilum**, rede lånte Penge 300Rdl: gode Danske Croner, som han mig af sin Myndling **Olluf Hvorm Lassens** Penge lånt og forstrakt haver ...

pantsætter efterskrefne Jordegods udi Salling Nørre Herret, Ryberg Sogn: ... (*fol.134*) ... Grønning Sogn, **Wester Grønning**:

☞ **Peder Nielsen** (*VG.nr.7*) – (skylder årlig): 2ørte Rug, 1tde Biug, 1 Skoufvogn, 1 Svin, 1 Gås, 2 Høns, 3 snese Ål, 6skp Aure og 1 Dlr Grj – med al dessen Herlighed, Grund og Ejendom.

... Datum: Wiborg, 16. Marty 1688 – Otte Friis mpp.

SP-25 (1689.03.21 – 1690.07.18).

*Viborg Landsting. SP 25 (1689-90):

☞fol.62. **Jep Sørensen**, på **Borge^m** og Råds samt de Fattiges vegne ibm., opbyder til den mest bydende noget Jordegods, som velb: Frue **Sophie Redtz** til de Fattige og Husarme i Slagelse haver pantsat.

Anno 1689, 15. May (*tinglæst*) No.4 – Såsom jeg underskrefne og befuldmægtiget for **Borge^m** og **Råd** i Slagelse, på de Fattiges vegne, efter kongl: May^{ls} allernådigste Befaling af 1. Dec. 1688 at sælge det Jordegods til den højstbydende, som velb: Frue **Sophie Redtz** til **Grinderslef Closter** til de Fattige og Husarme haver pantsat, og nu ved kongl: Commissarier er gjort Indførsel udi til Ejendom, som består udi **Grinderslef Closter Sogn** (af):

☞ **Rudsted Mølle, Søren Jensen** – skylder årlig: 18tdr Mel

Grønning Sogn:

☞ **Ljebbye Mølle, Mogens Jensen** (*VG.nr.16*) – skylder årlig: 21tdr Mel.

Harre Sogn: ... –

Da vil jeg hermed alle og enhver, som bem^{le} Gods kunne anstå at købe, tjenstligen have advaret og ombedet, at de ville møde udi Schive udi Niels Pedersen Larschous Hus førstkommende 27. May, Klocken 10 Formiddag, så skal enhver på bedste Måde blive handlet. Det begiærer jeg de velædle og velb: Landsdommere ville på Landstinget lade læse ...

Datum: Schive, 13. May Anno 1689 – Jep Sørensen, egen Hånd.

*Viborg Landsting. SP 25 (1689-90):

☞fol.84. **Friderich Juul** hans Skiøde til Jomfru **Kierstine Lÿche**.

Anno 1689, 13. Junÿ (*tinglæst*) No.1 – Jeg **Friderich Juul** til **Villestrup**, Ko: Ma: bestalter Lieutenant til Hest, kiendes og vitterlig gjør: at jeg med min fri Willie og velberåd Hu ... hermed fuldkommeligen sælger, skiøder og aldeles afhænder til ærlig og velb: Jomfru **Kierstine Lÿche** ... (*fol.84b*) ... én mine Bøndergårde, liggende i Salling Nørre Herred, Grønning Sogn, **Wester Grønning** By:

☞ som **Christen Lassen** påboer (*VG.nr.3*) – (skylder årlig): 20 Tolmands-skp Rug, 2tdr Biug, 1 asche Smør, 1 Skouvogn, 1 Svin, 1 Lam, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål og 4Dlr Grj.

☞ **Johan PedersD**, en Hus.

Hvilken for^{me} Gård med Ager og Eng ... velb: Jomfru Kierstine Lÿche ... skal have, nyde, bruge og beholde ...

Jeg haver annammet og oppebåret Fyldest og Fuldværd ... Datum: Wiborg, 25. Martÿ 1689 – Friderich Juel.

*Viborg Landsting. SP 25 (1689-90):

☞fol.263. **Henrich Juul** hans Skiøde til Jomfru **Lisbet Friis OttesD**.

Anno 1690, 28. Feb. (*tinglæst*) No.46 – Jeg **Hendrich Juul** til **Lundberg** ... vitterlig gjør: at jeg haver solgt, skiødt og afhændt (*fol.263b*) til ærlig og velb: Jomfru **Lisbeth Friis OttesD** ... efterskrevne Jordegods udi Salling, **Wester Grønning**:

☞ en Gård **Christen Jensen** påboer (*VG.nr.10₁₆₈₈*) – skylder årligen: 4tdr Biug, 21B Koepenge, 1 Svin, ½ Føenød, ½ Skouvogn, 1½Mk Grj, ½tde Aure, 1 læs Liung.

☞ noch en Boel ibm., som **Jens Christensen** påboer (*VG.hus.nr.8₁₆₈₈*) – giver årligen af Halfparten til Landgilde: 1tde Biug.

☞ såvel som et Gadehus ibm., **Jens Pedersen** påboer (*VG.hus.nr.5₁₆₈₈*) – giver årligen Huspenge 3Mk.

Hvilken for^{me} Jordegods ... jeg haver bekommet Fyldest og Fuldværd derfor ...

Datum: **Lindberg**, 28. Feb. 1690 – Hendrich Juel.

*Viborg Landsting. SP 25 (1689-90):

☞fol.336. **Lisbet Friis OttesD** hendes Pantebref til Jomfru **Olluf Krabbe**.

Anno 1690, 18. Junÿ (*tinglæst*) No.12 – Jeg **Lisbeth Friis OttesD** ... vitterlig gjør: at jeg med velberåd Hu og Willie haver pantsat til ærlig og velb: **Olluf Krabbe** dette mit Jordegods, liggende udi Salling, Grønning Sogn, **Wester Grønning**:

☞ ... (*samme 3 ejendomme som i skødet ovenfor*) ...

Hvilket for^{me} mit Jordegods ... er pantsat for Capital 300Rdl ... (*fol.336b*) ...

Astrup, 13. Junÿ 1690 – Lisbet Friis, egen Hånd. Otte Friis.

SP-26 (1690.08.13 – 1692.01.08).

*Viborg Landsting. SP 26 (1690-92):

☞fol.181. **Just Juul** hans Skiøde til hans Faader **Hendrich Juul**.

Anno 1691, 22. April (*tinglæst*) No.2 – Kiendes jeg **Just Juul** og hermed vitterlig gjør for alle i dette mit obne Bref: at have bekommet Tid efter anden til min høye Fornødenhed af min kiære Faader, ærlig og velb: Mand **Hendrich Juul** til **Lindberg**, 895Rdl.

Til dets Betaling jeg med min frie Willie og velberåd Hu haver solgt, skiødet og afhændet fra mig og mine Arfvinger efterskrevne mit Jordegods og Mødrene Lod til velbem^{le} min kiære Faader og hans Arfvinger, som er beliggende i Jydland, Øster Nørhald ... i Salling Nørherred, **Wester Grønning**:

☞ **Jens Jensen** (*VG.nr.10₁₆₈₈*) – skylder årlig: 4tdr Biug, 21B Koepenge, 1 Svin, ½ Føenød, ½ Skouvogn, 1½(Mk) Grj, ½tde Aure, 1 læs Liung.

☞ et Boel ibm. (*VG.hus.nr.1₁₆₈₈*) – giver årlig af den halfue Part: 1tde Biug.

Noch i Vandfuld Herret ... (*fol.181b*) ...

Datum: **Lindberg**, 7. April 1691 – Just Juel, egen Hånd.

*Viborg Landsting. SP 26 (1690-92):

☞fol.293. **Erich Grubbe** til **Tjele** hans Pantebrev til **Jørgen Arenfeld**.

Anno 1691, 21. Oct. (*tinglæst*) No.4 – Jeg **Erich Grubbe** til **Tjele** ... kiendes: ret vitterlig Gield skyldig at være til min kiære Søn **Jørgen Arenfeld** til **Rugård**, 2.000Rdl ... pantsætter **Tjele** og **Winge** Godser ... (*de enkelte ejendomme er ikke nærmere omtalt*) ... (*fol.295*) ... **Tjelegård**, 22. Sept. 1691 – Erich Grubbe.

SP-27 (1692.02.24 – 1693.01.27).

Ingen referencer til Grønning.

SP-28 (1693.02.22 – 1694.10.20).

*Viborg Landsting. SP 28 (1693-94):

☞fol.51b. Cancellie-Råd **Christian Gedde** hans Skiøde til Major **Werner Parsberg**.

Anno 1693, 27. Marty (*tinglæst*) No.1 – Jeg underskrevne **Christian Gedde** til **Skifvehus**, kongl: May^{ls} Cancellie-Råd, kiendes og vitterlig gjør: at jeg med min kiære Frue Magdalene Sybille, vores fri Willie og velberåd Hu og Samtykke ... hermed sælger, skiøder og afhænder til velædle og velb: **Werner Parsberg** til **Eskier**, kongl: May^{ls} bestalter Major, efterskrevne min Hovedgård **Skifvehus** (Htk. 28-0-0-0) og efterfølgende Jordegods: ... (*intet i Grønning*) ...
... (*fol.53b*) ... Datum: Wiborg, 23. Marty 1693 – Christian Gedde.

*Viborg Landsting. SP 28 (1693-94):

☞fol.94b. Cancellie-Råd **Jørgen Arenfeld** hans Pantebrev til **Christopher Iversen** på **Jegersborig**.

Anno 1693, 26. July (*tinglæst*) No.20 – Jeg **Jørgen Arenfeld** til **Rugård, Tjele** og **Gammelgård** kiendes og vitterlig gjør: at jeg ... skylder til kongl: Forvalter **Christopher Iversen** på **Jegersborig** den Summa 7.000Rdl: Croner.
... pantsætter med 1° Prioritet min Hovedgård og Gods efter Jordebog, dateret Kiøbenhavn, 10. Juny 1693: ...
Hovedgårds Taxt (Htk. 79-3-3-2½) og Bøndergods (451-4-1-2½) ... (*Jordebogen er ikke protokolleret*) ...
... (*fol.95*) ... Datum: Kiøbenhavn, 11. Juny 1693 – Arenfeld.

*Viborg Landsting. SP 28 (1693-94):

☞fol.110. **Walter Klerke** hans Skiøde til **Maren LauritsD Wind** i Skive.

Anno 1693, 27. July (*tinglæst*) No.3 – Underskrevne **Walter Klerke**, sitzhaftig udi **Gammelgård** ... gjør vitterlig: at ... jeg med fri Willie og velberåd Hu og min kiære Hustru Karen EriksD's Willie og Samtykke ... sælger, skiøder og afhænder ... til ærlige og dydige Pige **Maren LauritsD Wind** i Skive ... en vores Bondegård, liggende i Salling, Skivehus Amt, **Wester Grønning**:
☞ som **Mogens Nielsen** og **Christen Pedersen** nu påboer, som er Hartkorn efter nye Matricul 6-6-3-0 (*VG.nr.4*) – skylder årlig: 10skp Rug, 2tdr Biug, 2tdr Aure, 1 Svin, 1 Skouvogn, 1 Føenød, Juulskat 2Mk-4ß, 1 læs Liung, Grj-penge 4Mk, Grj-Aure 1tde, 4ß Spindpenge – Arbejdspenge 4Rdl. ... (*fol.110b*) ... har annammet og oppebåret Fyldest og Fuldværd ...
Actum: Schive, 14. July Anno 1693 – Walter Klerke egen Hand, Karen EriksD egen Hand.

*Viborg Landsting. SP 28 (1693-94):

☞fol.122. **Tjele** Gård og Gods' **Jordebog**.

Anno 1693, 28. July (*tinglæst*) No.6 – **Tjele** Hovedgård efter nye Matricul Htk. 55-2-3-2½ ... og Bøndergods ... (*fol.125b*) ...
Kiøbenhavn, 10. Juny Anno 1693 – Arenfeld. (*intet fra Grønning*).

*Viborg Landsting. SP 28 (1693-94):

☞fol.401b. **Wichman Pettersen Hofman**, **Søe-Captein**, hans Skiøde til Major **Werner Parsberg**.

Anno 1694, 27. July (*tinglæst*) No.3 – Jeg underskrevne **Wichman Pettersen Hofman**, kongl: May^{ls} bestalter **Søe-Captein** ... vitterlig gjør: at ... jeg med min kiære Hustru fri Willie og velberåd Hu ... til velædle og velb: Mand, Major **Werner Parsberg** til **Eskier** ... afstår, sælger og skiøder ... al den Rettighed og Adkomst, som vi hidindtil Dags efter allernådigst høykongelige Skiøde de Dato 9. Marty 1689 til høy- og velb: **Grevinde Mette Bilde**, afgangne SI: Greve Henrik Detlef Holches Efterleverske udgiven, og som på velbem^{te} Grevindes Opbud ved begge jydsk Landsdommeres **Videmering** af 19. Juny 1690 mig udi min Fordring er udlagt, (*fol.402*) nemlig:

- ☞ **Jus Patronatus** til Grønning Kirke i Wiborg Stift, Skivehus Amt, Nørre Herred beliggende – med dessen Tiende, som årlig udi Hartkorn bedrager 7 ørter Rug og 7 ørter Biug – item **Kirkeskyld**:
- ☞ en Gård i Øster Grønning, **Søren Jensen** påboer (*ØG nr.10₁₆₈₈*) – skylder årlig: 1½ ørte Rug, 3 ørter Biug og 1 aske Smør.
- ☞ en Gård i Wester Grønning, **Christen Willadsen** (*VG nr.2₁₆₈₈ Kirkeskyld*) – 3tdr Biug.
- ☞ noch en Gård i Øster Grønning, som en Tid lang skal have været **Øde** (*ØG nr. ...*) – skylder årlig: 1½tde Rug, 1½tde Biug og 1½ aske Smør.

... Wichman Pettersen Hofman er betalt content 110 Dukater: Guld ... foitnøyelig contentet (*fol.402b*) ...

Actum: Kiøbenhavn, 20. Juny 1694 – Wichman Peitersen Hofman, Bodil Sørensd Ryege.

SP-29 (1694.11.14 – 1696.02.21).

*Viborg Landsting. SP 29 (1694-96):

☞fol.26b. Jomfru **Margrete Friis** hendes Transport til **Elisabeth Friis**.

Anno 1695, 30. Jan. (*tinglæst*) No.1 – Jeg **Margrete Friis** til **Astrup** kiendes og vitterlig gjør: at eftersom jeg haver været forårsaget for mine retmæssige og bevislige Fordringer med Indførelse at tiltræde **Astrup** Hovedgård og tilliggende Bøndergods ved kongl: Lands Lov og Dom – som og ved kongl: May^{ts} Højeste-Rettes Dom er vorden *confirmeret* – med den *Condition*, at jeg min kiære Broders, velb. **Otte Friises** Gield til de Panthavende skulle fornøje og betale, da som jeg nu ved min Alderdom befinder mig det til alt for stor Byrde og Besværlighed ej desmere til enhver af de Panthavende deres Fornøjelse at kunne udføre, og der endvidere til nøyagtig Betaling, som ej billigen burde og ville noget restere – da haver jeg herudi, for at søge Rolighed udi min Alderdom, hermed transporteret og overdraget ... til min kiære Broderdatter, Jomfru **Elisabeth Friis**, og hendes Arfvinger al den Præntion, Ret og Rettighed, som jeg efter Loven og derpå forhvervede Højeste-Rettes Doms *Confirmation* udi for^{ne} **Astrup** Hovedgård og tilliggende Bøndergods kan være berettiget ... hvilket alt sammen min kiære Broderdatter, Jomfru Elisabeth Friis skal have, nyde, bruge og beholde ... med den *Condition*, at hun efter Loven indfrier og indløser min kiære Broders, velbem^{te} **Otte Friises** Gield til de Panthavende ... (*fol.27*) ... Datum: **Astrup**, 16. Nov. 1694 – Margrete Friis.

*Viborg Landsting. SP 29 (1694-96):

☞fol.27. **Gunde Rostrup** hans Skiøde til Jomfru **Elisabeth Friis OttesD**.

Anno 1695, 30. Jan. (*tinglæst*) No.2 – Jeg **Gunde Rostrup** til **Lydumgård** kiendes og vitterlig gjør: at ... jeg med dette mit åbne Brev sælger, skiøder og afhænder ... til velædle og velb: Jomfru **Elisabeth Friis OttesD** til **Astrup** efterskrevne mit Jordegods, som mig efter min Sl: Broder **Christopher Ratlef Rostrup** arveligen er tilfaldet, udi Salling Nør Herridt ... Grønning Sogn, **Wester Grønning**:

☞ **Niels Pedersen** – skylder årlig: 11skp Rug, 2tdr Biug, 1 Svin, 2½Mk Grj, 2 snese Ål, 1 læs Liung – er Hartkorn efter nye Matricul 2-3-1-2 (*VG.5₁₆₈₈*).

Ljybø Sogn ... (*fol.28*) ... Datum: **Astrup**, 7. Dec. 1694 – Gunde Rostrup.

SP-30 (1696.03.18 – 1697.11.29).

Ingen referencer til Grønning.

SP-31 (1698.01.28 – 1699.07.31).

*Viborg Landsting. SP 31 (1698-99):

☞fol.76. Velb: **Jørgen Arenfeld** hans oprettede Contract med Hr. Ritmester **Gert Didrich Levetzou**.

Anno 1698, 23. Martý (*tinglæst*) No.51 – Jeg **Jørgen Arenfeld** til **Rugård**, kongl: May^{ts} Etatz- og Cancellie-Råd, vitterlig gjør: at jeg indeholdende Kiøbe-Contract af 16. Martý 1698 med velb: Hr. Ritmester **Gert Didrich Levetzou** til **Nør Elkier** haver oprettet, som følger:

Først haver jeg fra mig og mine Arfvinger solgt og afhændet min tilhørende **Tjele** og **Winge Gårders** Taxt med tilliggende Bøndergods, Ejendom og Bygning ... efter den af mig leverede Extract, dateret Wiborg, 15. Martý næst afviget, Summa Htk. 59-6-4-1 ... alt som udi min Faders, Velb: Erich Grubbes Tid, til **Tjele** Jordegods hørende ... til Gert Didrich Levetzou at levere, når han 11. Juni indeværende År vorder imod 20.000Rdl: Croner at betale og en *Descretion* til min Kiereste efter hans egen Behag ...

(*fol.77b*) ... Wiborg, 18. Martý 1698 – Jørgen Arenfeld.

Ekstrakt af Jordebogen er ikke protokolleret.

*Viborg Landsting. SP 31 (1698-99):

☞fol.189b. **Sophia Below** hendes Skiøde til velb: **Otte Arenfeld**.

(*De halve bol er her ordnet parvis med mulige htk.kombinationer*).

Anno 1698, 20. Julý (*tinglæst*) No.18 – Jeg **Sophia Below** kiendes og vitterlig gjør: at jeg ... hermed sælger, skiøder og aldeles afhænder ... til velædle og velb: **Otte Arenfeld** til **Knifholt** og **Løvby**, kongl: May^{ts} *Capitein Commandeur* til Søs ... efterskrefne Jordegods, liggende i Salling Syssel, Nør Herrit, **Øster Grønning** Sogn og By ... efter Nye Landmålings Matricul:

☞ **Jens Josepsens** halfue Boelig (Htk. 1-6-3-0, ½ *ØG.1₁₆₈₈*).] sum 3-5-1-0 = *ØG.1₁₆₈₈* => *ØG.9*.

☞ **Christen Gadgaards** halfue Boelig (Htk. 1-6-2-0, ½ *ØG.1₁₆₈₈*).]

☞ **Niels Pedersens** halfue Boelig (Htk. 1-3-0-0, ½ *ØG.18₁₆₈₈*).]

☞ **Niels Laursen, Thomas Andersen**

] 2-6-0-0 = *ØG.18₁₆₈₈* => *ØG.11.ny*.

og **Niels Christensens Enke**, deres halfue Boelig (Htk. 1-3-0-0, ½ *ØG.18₁₆₈₈*).]

☞ **ung Christen Fogeds** halfue Boelig (Htk. 1-4-3-0, ½ *ØG.3₁₆₈₈*).]

☞ **Peder Pichsborgs** halfue Boelig (Htk. 0-7-3-1, ¼ *ØG.3₁₆₈₈*).] 3-1-1-0 = *ØG.3₁₆₈₈* => *ØG.7*.

☞ **Laurits Andersens** halfue Boelig (Htk. 0-4-2-2, ¼ *ØG.3₁₆₈₈*).]

☞ 5 underliggende halfue Gadehuse og deres tilliggende Ejendomme.

Hvilket forskrefne Jordegods herefter skal tilhøre ... (*fol.190*) ...

Dette Skiøde haver jeg med egen Hånd underskrevet ... og ombedet min kiære Svoger, velb: Jørgen Arenfeld til **Rugård** og **Tjele**, (*fol.190b*) kongl: May^{ts} Etatz- og Cancellie-Råd som Laugværge og Ofve Bencke til **Lengsholt** til Witterlighed med mig at underskrifve og forsegle. Datum **Rugård**, 23. Juný 1698 – Sophia Below. ...

☞fol.196b. Velb: **Jørgen Arenfeld** hans Skiøde til Ritmester **Gert Didrich Levetzou**. *Teksten er stærkt bleget og svært læselig.*
Anno 1698, 22. Julij (*tinglæst*) No.3 – Jeg **Jørgen Arenfeld** til **Rugård**, kongl: May^{ls} Etatz- og Cancellie-Råd ... sælger, skiøder og aldeles afhænder ... til velædle og velb: Hr. Ritmester **Gert Didrich Levetzou** til **Nør Elkier** ... min Hovedgård **Tjele Gård** og **Winge Gård** med des under- og tilliggende Bøndergods, Skove og Møller ... efter Nye Landmålings Matricul ... alt efter den Commissarie Skifte-Forretning efter min Sal: Fader **Erik Grubbe** af 1. May 1693 ...
Tjele Hovedgårds Taxt Htk. 58-6-2-1½ ... Bøndergods ... (*fol.197, 197b*) ... Salling, **Wester Grønning**:
☞ **Søren Christensen** (Htk. 4-1-2-0, VG. 5), **Morten Nielsen** (1-0-2-0, ...).
Samme Øst By(?):
☞ **Laurids Frandsen** (4-4-0-0, ØG. ...).
Thy Sønderby(?): ... betalt 20.530Rdl-2Mk-13ß ... (*fol.198b*) ... **Rugård**, 6. Juni 1698 – **Jørgen Arenfeld**.

*Viborg Landsting. SP 31 (1698-99):

☞fol.256. **Major Pasberig** hans Skiøde til velb: Jomfru **Christiana Barbara Rantzou**.
Anno 1698, 15. Oct. (*tinglæst*) No.4 – Jeg **Werner Pasberig** til **Eskier**, kongl: May^{ls} til Danmark og Norge bestalter Major, vitterlig gjør: at jeg med min frie Willie og velberåd Hu haver solgt, skiødet og afhændet fra mig og mine Arfvinger – såvel min Sal: Kiereste **Kirsten Mette Marsvins** Arfvinger efter begge vores oprettede Testaments, dat. **Eskier**, 21. Sept. 1686, indeholdende Forskrivning, som af kongl: May^{ls} allernådigst er confirmeret 18. Dec. 1686 – og hermed sælger, skiøder og afhænder til velb: Jomfru **Christiana Barbara Rantzou** ... min Hofvetgård **Eskier** og underliggende Bøndergods ... efter min underskrevne og forseglede Jordebog, dateret **Eskier**, 11. Nov. 1697 ... efter Nye Landmålings Matricul ... (*fol.256b, 257*) ... Grønning Sogn, **Wester Grønning**:
☞ **Mads Pedersen** (Htk. 3-3-2-1, VG. ...).
☞ **Laus Nielsen** (3-3-3-1, ...).
☞ **Laurits Pedersen** (4-2-1-1, 1₁₆₈₈)
☞ Gadehuse: **Jens Christensen** (0-0-3-1, hus.1₁₆₈₈)
Thise Sogn ... (*fol.258b*) ... Datum: **Eskier**, 6. Aug. 1698 – **Werner Pasberig**.

SP-32 (1699.08.23 – 1701.12.12).

*Viborg Landsting. SP 32 (1699-1701):

☞fol.186b. Ritmester **Gert Didrik Levetzow** hans Skiøde til Oberste **Werner Pasberig**.
Anno 1700, 6. Oct. (*tinglæst*) No.5 – Jeg Ritmester **Gert Didrik Levetzow** til **Tjele** og **Nør Elkier** vitterlig gjør: at jeg ... hermed sælger, skiøder og afhænder ... til højædle og velb: Hr. Obriste **Werner Pasberig** til **Skivehus** og **Eskier** ... mit tilhørende fri og frelst Jordegods Tilliggende udi Sallingland i **Wester Grønning**:
☞ en Gård **Søren Christensen** påbor – skylder årlig: 2ørte Rug, 1ørte Biug, 1 aske Smør, 1 Skouvogn, 1 Brendsvin, 1 Gås, 2 Høns, 80 Ål, Grj Penge 4Mk, Arbejdspenge 2Rdl – Hartkorn 4-1-2-0 (VG.5).
☞ en Gård **Morten Christensen** påbor – skylder årlig: 1ørte Rug, 1ørte Biug, 1 Gås, 2 Høns, 1Mk-3ß Grj – Hartkorn 1-0-2-0 (VG. ...).
Bedrager tilsammen Htk. 5-2-0-0 ... har bekommet fuldkommen Betaling med 136Rdl ... (*fol.187*) ... **Tjele**, 12. Juni, Anno 1700 – **Gert Didrik Levetzow**.

SP-33 (1702.01.25 – 1705.12.05).

*Viborg Landsting. SP 33 (1702-05):

☞fol.265b. **Elisabeth Friis OttensD** hendes Transport og Afståelse til hendes Moder, velb: Frue **Birgete Løcke, Sl: Otte Friises**.
1703, 18. May (*tinglæst*) No.7 – Jeg **Elisabeth Friis OttensD** ... vitterlig gjør: at velædle og velb: Jomfrue **Margrette Friis** til **Astrup** haver været forårsaget for hendes retlige Fordringer efter lovlige foregående Hjem- og Landstingsdom at tiltræde **Astrup** Hovedgård og tilhørende Bøndergods ved gode Mænd, som det haver været udlagt til hende, hvilken Ridemænds-Forretning af kongl: May^{ls} Høyeste-Ret er confirmeret og ved Magt kiendt – og hun, velbem^{le} Jomfrue **Margrette Friis**, igien til mig haver overdraget alle de Præentioner, Ret og Rettighed, som hun efter Loven, Commissarj-Forretning og Høyeste-Rets Dom udi for^{ne} **Astrup** Hovedgård og Bøndergods kan være berettiget efter Tansportens videre Indhold, dateret **Astrup**, 16. Nov. 1694.
Da haver jeg med min Kiereste Mons^t **Olluf Lassen** til **Bugstrup** hans Rådwillie og Samtycke – i samme Henseende han og denne **Transport** (*fol.266*) med mig til Bekræftelse underskriver, og ligeledes for ham og hans Arfvinger al Præention, som ham ellers kunne tilvoxe, foskriver afstået – og hermed afstået til min kiere Moder, velædle og velb: Frue **Birgete Løcke, Sl: Otte Friises**, for^{ne} **Astrup** Hovedgård, liggende i ... Salling ... Nør Herret, Grinderslev Closter Sogn, og underliggende Jordegods ... Grønning Sogn, **Wester Grønning** Bye:

- ☒ *Christen Mogensen og Niels Ifversen* (Htk. 6-4-0-0, VG.13₁₆₈₈ => VG.10).
- ☒ *Christen Willadsen* (Herlighed 0-5-3-1, VG.2₁₆₈₈).
- ☒ *Jens Christensen* (Herlighed 0-5-3-2, VG.???) ???
- ☒ *Niels Pedersen* (5-6-2-2, VG.4₁₆₈₈ => VG.7).
- ☒ *Christen Jensen* (3-3-3-1, VG.10₁₆₈₈).
- ☒ *Anders Pedersen* (2-3-1-2, VG.5₁₆₈₈).
- ☒ Gadehuse: *Niels Pedersen* (1 Hus), *Inger MadsD* (1 Hus), *Peder Madsens Enke* (1 Hus), *Søren Nielsens Enke* (1 Hus).

Øster Grønning Bye:

- ☒ *Mads Christensen* (Herlighed 2-0-2-1, ØG.8₁₆₈₈ => del af ØG.3),
- ☒ *Jens Christensen* (Herlighed 1-3-2-1, ØG.10₁₆₈₈).
- ☒ *Christen Andersen* (4-2-3-2, ØG.11₁₆₈₈ => ØG.12).
- ☒ *Esper Nielsen* (1-6-2-2, ØG.12₁₆₈₈ => ØG.4).
- ☒ *Peder Poulsen* (0-0-3-2, ØG.18).
- ☒ Gadehuse: *Niels Lauritsen* (1 Hus), *Christen Jensen* (1 Hus).
- ☒ *Thordal, Peder Pedersen* (3-2-3-2, ØG.5)

Ljby Sogn ... (fol.266b) ... Datum: Astrup, 7. Aug. 1702 – Elisabeth Friis OttesD, Olluf Lassen.

*Viborg Landsting. SP 33 (1702-05):

☒ fol.545b. Hr. **Niels Winde**, Præst til Giøl i Vendsyssel, med **Interessenter**, deres Skiøde til Hr. **Guude Nielsen Torup**. Anno 1705, 4. Nov. (*tinglæst*) No.1 – Kiendes vi underskrefne: **Niels Winde**, Sognepræst til Giøl i Vendsyssel, og **Søren Winde**, Borger og Handelsmand udi Skive i Salling, at vi på egne vegne og Fuldmagt fra vores Medarfvinger haver solgt, transporteret og afhændet ... til vores kiere Svoger, hæderlig og vellærde Mand, Hr. **Guude Nielsen Torup**, Sognepræst til Børglum, Weibye og Furbye Sogne, hans Hustru og deres Arvinger:

- ☒ en Wandmølle, beliggende i Fintz Herret ...
- ☒ en Bondegård liggende udi Salling i Skivehus Amt, Grønning Sogn, Wester Grønning Bye, som *Mogens Nielsen og Christen Pedersen* nu påbor (Htk. efter Nye Matricul: 6-6-3-0, VG.nr.4) – skylder årlig: 10skp Rug, 2tdr Biug, 2fdk Aure, 1 Svin, 1 Skouvogn, 1 Føednød, Juel Skat 2Mk-4B, 1 læs Lyng, Grj Penge 4Mk, Grj Aure 1fdk, Spindpenge 4B og Arbejdspenge 4Rdl.

Hvilke forskrevne Mølle og Bondegård skal tilhøre Hr. Guude ... (fol.546) ... annammet fuldkommen og nøjagtig Betaling 897SIDr. ... Giøl Præstegård, 4. Aug. 1705 – Niels Winde, Søren Winde.

SP-34 (1706.01.20 – 1711.04.17).

*Viborg Landsting. SP 34 (1706-11):

☒ fol.262b. Friherre **Friderich Christian af Holch** hans Skiøde til Hr. Capitain **Albret Deichmand**. 1708, 18. April (*tinglæst*) No.9 – Jeg **Friderich Christian af Holch** til **Holchenhavn**, kongl: May^{ts} bestalter Oberst til Hest, og **Elsebeth Friis** af Holch, sælger, skiøder og afhænder til Hr. Capitain **Albret Deichmand**, **Hegnet** Hovedgård og Gods ... *Holchenhafn*, 27. Marti 1708 – Fr. Chr. Holch. *Intet bøndergods i Grønning.*

*Viborg Landsting. SP 34 (1706-11):

☒ fol.343. Velb. **Holger Redtz** til **Palsgård**, hans Skiøde til velb. Jomfruer **Dorthe, Kierstine** og **Anne Ljcher**. 1708, 15. Sept. (*tinglæst*) No.4 – Jeg **Holger Redtz** til **Palsgård** og **Woergård**, Etats- og Justitsråd og Amtmand over Dronningborg Amt ... på min SysterDatter, velb. **Kierstine Birgitte Sue** hendes vegne, sælger, skiøder og afhænder til ... velb. Jomfruer **Dorthe, Kierstine** og **Anne Ljcher** til **Grinderslev Closter**, en Gård udi Nørre Jylland, Skivehus Amt, Nørre Herred, Grønning Sogn, *Ustrupgård* kaldet (ØG.nr.13), som **Peder Olles**: påboer – skylder årlig: 3 ørter Rug, 4tdr Byg, 1 Skouvogn, 1 Føenød, 2 pund Smør, 1 Gås, 2 Høns, 1 Dlr Grj, 4 snese Ål og 1 læs Liung. Samme Gård er efter Landmålings Matriculen beregnet til Hartkorn 6-2-0-0 og ved offentlig Auction velbårne Jomfruer i Wiborg tilslagen d. 8. april 1706. ... Actum Wiborg, 10. April 1706 – efter Bemyndigelse: Axel R. v. Lassen.

SP-35 (1711.06.17 – 1717.03.24).

*Viborg Landsting. SP 35 (1711-17):

☒ fol.32. De Jomfruer **Lücher** til **Grinderslev Closter** deres Pantebref til velb. Friherinde **Elsebeth Friis** til **Stårupgård**. 1711, 12. Sept. (*tinglæst*) No.3 – Kiendes underskrevne **Kirsten Lücher**, **Dorthe Lücher** og **Anne Lücher** til **Grinderslev Closter**, skyldige at være til velbårne Friherinde **Elsebeth Friis**, Sl: Christian Friderich Holch til **Holgershafn**, 200Rdl: Croner. ... pantsætter efterskrevne Bundegård, liggende i Nørre Jylland, Skivehus Amt, Nørre Herred, Grønning Sogn:

- ☒ *Ustrupgård*, som **Peder Olles**: påbor (Htk. efter Landmålings Matricul 6-2-0-0, ØG.nr.13) – skylder årlig: 3 ørter Rug, 4tdr Byg, 1 Skouvogn, 1 Føenød, 2û Smør, 1 Gås, 2 Høns, 1Rdl Grj, 4 snese Ål og 1 læs Tag.

... *Grinderslev Closter*, 11. Juny 1711 – Kirsten Lücher, Dorthe Lücher, Anne Lücher. Til Vitterlighed: *Ryhauve*, 29. Julij 1711 – F. Sehested.

*Viborg Landsting. SP 35 (1711-17):

☞fol.244. Capitain **Mogens Friis** hans Skiøde til Major **Christian Kruse**.

1714, 12. Sept. (*tinglæst*) No.4 – Kiendes jeg **Mogens Friis**, kongl: May^{ts} bestalter Capitain, og vitterlig gjør: at jeg hermed sælger og skiøder ... til høyædle og velbårne **Christian Kruse**, kongl: May^{ts} bestalter Major, **Astrup** Hovedgård tilligemed mit frie, frelste og tilhørende Jordegods (som efter kongl: May^{ts} allernådigste Forordning af 30. August 1687 er indrettet), beliggende udi Nørre Jylland, Skivehus Amt, Salling Herred:

Astrup Hovedgård ... efter Nye Matricul Hartkorn 32-1-2-1 ... (Bøndergods) i Grinderslev By ... (*fol.244b*) ... **Wester Grønning**:

☞ **Niels Pedersen** (Htk. 5-6-0-2, *VG.nr.7*) – skylder årlig: 1tde-5skp-2fdk Rug, 1tde Byg, 4skp Aure, 4 snese Ål, 1 Skousvin, 1 Skouvogn, 1 Gås, 2 Høns, 1Rdl Grj.

☞ **Anders Pedersen** (2-3-1-2, *5₁₆₈₈*) – 7skp-1fdk-1ott Rug, 2tdr Byg, 1 Skousvin, 2½Mk Grj, 2 Snese Ål, 1 læs Lyng.

☞ **Christen Jensen** (3-3-3-1, *10₁₆₈₈*) – 4tdr Byg, 21ß Koepenge, 1 Skousvin, 1 Skouvogn, 1 Føenød, 4tdr Haure, 2Mk Grj, 1 læs Lyng.

☞ *gl. Christen Mogensen og unge Christen Mogensen* (6-4-0-0, 8+10) – 8tdr Byg, 1 Skousvin, 3 snese Ål, 2Rdl Grj.

☞ **Christen Willadsen**, nu **Poul Madsen** (Htk. 0-5-3-1, *2₁₆₈₈*) – 1tde Byg, 1 Skousvin, 20ß Grj.

Poul Madsen (0-5-3-2, ???) – 1tde Byg, 1Rdl.

???

☞ Gadehuse: **Niels Pedersen** (1 Hus), **Mette LarsD** (1 Hus), **Karen MogensD** (1 Hus), **Lave Nielsen** (øde), **Johanne JepsD**

Øster Grønning By:

☞ **Jens Christensen** (Htk. 1-3-2-1, *ØG.10₁₆₈₈*) – 1 Skouvogn, 1tde-2½fdk Aure, 1 Skousvin, 1 Føenød, 2½Mk Koepenge, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 2½Mk Grj, 1 læs Lyng.

☞ **Peder Christensen Korsgård** (4-2-3-2, 12) – 1tde-5skp-3fdk Rug, 3tdr Byg, 2û Smør, 1 Skouvogn, 1 Skousvin, 1 Lam, 1 Gås, 2 Høns, 5skp-½fdk Haure Grj, 3½Mk Grj.

☞ **Mads Christensen** (2-0-2-1, 3) – 5skp-2fdk Rug, 2tdr Byg, 4skp Aure Grj, 1 Skousvin, 1 læs Lyng, 4 snese Ål, 18ß Grj.

☞ **Niels Clausen** (1-6-2-2, 4) – 6skp-3fdk-1ott Rug, 2tdr-1skp-3fdk-1ott Byg, 1 Skousvin, 4 snese Ål, 2Mk-10ß: 2alb Grj.

☞ Gadehuse: **Dorthe JensD** – nu **Malene PedersD** (0-0-3-2, 18), **Niels Laursen** (1 Hus), **Christen Fisker** (1 Hus) – 1Rdl.

☞ **Tordal, Peder Pedersen** (3-2-3-2, 5) – 1tde-2skp Rug, 1½tde Byg, 1tde Aure, 1 Skouvogn, 1 Skousvin, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 6 Heste Grj.

Ljybø Sogn ... (*fol.245-245b*) ... (*sign.*) **Wiborg**, 10. April 1714 – M. Friis.

*Viborg Landsting. SP 35 (1711-17):

☞fol.325. Obrist Lieut. **Christian Kruse** til **Astrup** hans Pantebrev til **Viborg Hospitals** Directeurer.

1715, 26. Juni (*tinglæst*) No.13 – Jeg underskrevne **Christian Kruse** til **Astrup** ... er skyldig ... til **Viborg Hospitals** Directeurer 400Rdl: Specie og 400Rdl: Croner. ... (*fol.325b*) ... pantsætter efterskrevne Jordegods, beliggende i ... **Grønning Sogn**:

☞ **Filshauge, Christen Andersen** og **Jens Jensen** (Htk. 9-7-2-0, *ØG.11_{gl.}*) – skylder årlig: ½tde Smør, 1 Svin, 1 Skouvogn, 1 Føenød, 1 Gås, 2 Høns, 1 læs Lyng, 4 snese Ål, 2Rdl.

Øster Grønning By:

☞ **Gadegård, Niels Andersen** og **Povel Andersen** (Htk. 3-4-3-0, *ØG.15*) – 1 aske Smør, 1 Gås, 4 örter Rug, 3 örter Byg, 1 Svin, 1 Føenød, 1 Skouvogn, 2 Høns, 4 snese Ål, 1 læs Lyng, 2tdr Hafre og 1Dlr Grj.

☞ **Christen Laursen** og **Laurids Jensen** (3-5-2-0, 9) – 2 örter Rug, 2 örter Byg, 1 aske Smør, 1 Skouvogn, 1 Svin, 1 Føenød, 2 Høns, 4 snese Ål, 1 læs Lyng, 1Rdl og 1½tde Aure Grj.

☞ **Anders Hendrichsen** (2-6-0-0, *11_{ny}*) – 2tdr Rug, 2½tde Byg, 1 aske Smør, 1 Svin, 1 Føenød, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 1 læs Lyng, 1tde-1skp Aure Grj, 1Rdl Grj.

☞ **Unge Christen Fouged** (3-1-2-0, 7) – 1½tde Rug, 1½ örte Byg, 1 aske Smør, 1 Svin, 1 Føenød, 1 Skouvogn, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 1 læs Lyng, 1tde Haure og 1Rdl Grj.

☞ **Niels Lauridsens Enke** og **Anders Christensen** (2-6-0-0, *2₁₆₈₈*) – 2tdr Rug, 2 örter Byg, 1 aske Smør, 1 Føenød, 1 Skouvogn, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 1 læs Lyng, 1tde Haure og 1Rdl Grj.

☞ **Peder Tecker** (0-0-1-2), Huspenge 1Mk-2ß – **Laurids Andersen** (0-0-3-0, 2), Huspenge 1Mk-2ß – **Esper Tomesen Skreder** (0-0-1-0), Huspenge 1Mk-2ß – **Hendrich Christensen**, Huspenge 1Mk-2ß – **Else WilladsD** og **Maren PedersD**, Huspenge 1Mk-2ß.

Bedrager tilsammen Hartkorn 26-0-2-2 ...

(*sign.*) **Wiborg**, 11. April 1715 – C. Kruse.

SP-36 (1717-1720).

Ingen referencer til Grønning.

SP-37 (1720.05.21-1724.08.11).

*Viborg Landsting. SP 37 (1720-24):

☞fol.369b. St **Bartram Winde**, Rector Schole i Schive, hans Skiøde til St **Laurs Erichsen** i **Nørgård**, dateret Schive, 10. July 1722.

1722, 29. July. (*tinglæst*) No.9 – Jeg underskrevne **Bartram Winde**, Rector Schole i Schive ... på min kiære Farsters, **Anna LauridsD Winde** hendes vegne og frie Willie ... sælger, skiøder og afhænder på den af hende givne Fuldmagt til høyagtbare og velfornehme St **Laurs Erichsen** til **Nørgård**, en Gård liggende i **Wester Grønning** i Grønning Sogn, Salling Herred – hvilken Gård **Niels Mogensen** og **Christen Pedersen** nu bebod, efter nye Matricul anslagen af Hartkorn 6-6-3-0 (*VG.nr.4*) – hvoraf hver af for^{me} Mænd har indgået at svare hende årligt 10Slid i rede Penge. ...
Schive, 10. July 1722 – Bartram Winde.

SP-38 (1724.09.06-1727.04.30).

*Viborg Landsting. SP 38 (1724-27):

Her har jeg kun undtagelsesvis medtaget landgilde er i udskrifterne.

☞fol.277. S^f Poul Fabricius, Byfoget udi Schive, hans Auctionsskiøde til velb. Frue **Christiane Barbara Rantzou**, dateret Wiborg, 10. Nov. 1725.

1725, 14. Nov. (*tinglæst*) No.7 – Jeg Poul Fabricius ... vitterlig gjør: at eftersom Frue **Christiane Barbara Rantzou**, afgangne Obriste Werner Parsbergs til *Eskier* og *Schivehus*, haver haft fra højædle og velb. Hr. Oberste Lieutenant (*fol.277b*) **Christian Kruuse** til *Astrup* at forde efterskrevne Capitaler efter hans Panteforskrivninger af 2. April 1715 på 2.300Rdl: Croner – og 10. April 1724 til Hr. Justitsråd og Amtmand Jørgen Jørgensen Seerup til *Hald* på 3.000Rdl: Courant, ved Transport af 2. April 1725 overdraget til Frue Christiane Barbara Rantzou – begge lovligen løskyndiget 2. April 1725, men ej betalt ... haver vi ved dette Skiøde – efter Dom ved Underretten, såvel som ved Nørre Jyllands Landsting pådømt 30. Maj sidst, at samme Pant formedelst mislig Betaling stilles på offentlig Auction – tilslagen Frue Christiane Barbara Rantzou som højstbydende: *Astrup* Hovedgård og Bøndergods, ialt efter Nye Landmålings Matricul Hartkorn 237-4-1-0_{11,20} for den Summa 7.792Rdl-4Mk-8ß: Croner og 1.000Rdl: Courant: *Astrup* Hovedgård ... og Bøndergods: Grinderslev Sogn ... (*fol.278*) Grønning Sogn, Wester Grønning By:

☞ *Niels Pedersen* (Htk. 5-6-2-2, *VG.nr.7*) – skylder årlig: 1tde-5skp-2½fdk Rug, 1tde Byg, 4skp Aure, 4 snese Ål, 1 Skousvin, 1 Skouvogn, 1 Gås, 2 Høns, 1 SletDlr Grj.

☞ *Anders Pedersen* (2-3-1-2, *5₁₆₈₈*) ... ☞ *Christen Jensen*, nu *Niels Espersen* (3-3-3-1, *10₁₆₈₈*) ...

☞ *gl. Christen Mogensen*, nu *Ifver Andersen* og *ung Christen Mogensen* (6-4-0-0, *8+10*) ...

☞ *Christen Willadsen*, nu *Povel Madsen* (Htk. herlighed 0-5-3-1, *2₁₆₈₈*) – skylder årlig: 1tde Byg, 1 Skousvin, 20ß Grj. *Noch Povel Madsen* (0-5-3-2) – 1tde Byg, 1Rdl. (*Povel Madsen i alt htk. 1-3-3-0*).

☞ Gadehuse: *Niels Pedersen* (1 Hus), *Mette LarsD* (1 Hus), *Karen MogensD* (1 Hus), *Lafve Nielsen* (øde), *Johanne JepsD* (øde).

Øster Grønning By:

☞ *Jens Christensen Riis* (Htk. 1-3-2-1, *ØG.10₁₆₈₈*) ... ☞ *Peder Christensen Korsgård* (4-2-3-2, *12*) ...

☞ *Mads Christensen* (2-0-2-1, *3*) ... ☞ *Niels Clausen* (1-6-2-2, *4*) ...

☞ Gadehuse: *Malene PedersD* (0-0-3-2, *18*), *Niels Laursen* (1 Hus), *Christen Fisker* (1 Hus) – 1Rdl.

☞ *Tordal*, *Peder Pedersen* (3-2-3-2, *5*) – 1tde-2skp Rug, 1½tde Byg, 1tde Aure, 1 Skouvogn, 1 Skousvin, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 6 Heste Grj.

Lýbbye Sogn ... (*fol.279*) ... (sign.) Wiborg, 10. Nov. 1725 – Fabricius.

*Viborg Landsting. SP 38 (1724-27):

☞fol.391b. Velb. Frøichen **Birgithe Marie Ahrenfelds** Pantebrev til Peder Othe Rosenørn på Capital 1.400Rdl: Cour., dateret Wiborg, April 1726 (*ingen dato*).

1726, 24. April. (*tinglæst*) No.61 – Jeg underskrevne **Birgithe Marie Ahrenfeld** til *Grinderslev Closter* vitterlig gjør: ret vitterlig Gield skyldig at være til min Fætter **Peder Othe Rosenørn** ... 1.400Rdl: Courant af hans Arvemidler. ... pantsætter:

☞ min Hovedgård *Grinderslev Closter* med tilliggende Ejendomme, af Hartkorn 31-6-0-0.

☞ ligeledes en min Bondegård i Grønning Sogn, *Ustrupgård* kaldet (*ØG.nr.13*) – skylder årlig: 3 ørter Rug, 4tdr Byg, 1 Skouvogn, 1 Føenød, 3 pund Smør, 1 Gås, 2 Høns, 1Dlr Grj, 4 snese Ål, 1 læs Liung.

Hartkorn efter nye Landmålings Matricul 6-2-0-0 (*Fæster ej nævnt*) – med al Herlighed og Rettighed – som tilforn har været pantsat til min kiære Moster, Frue Friherinde **Elisabeth Friis** til *Stårupgård*, og ligeledes fra denne indløst og transporteret til Peder Othe Rosenørns Sl: Fader, Mathias Rosenørn, protocolleret 12. Sept. 1711, No.3. ...

(*fol.279*) ... (sign.) Wiborg, April 1726 – Birgitte Marie Arenfeld..

*Viborg Landsting. SP 38 (1724-27):

☞fol.405. S^f Poul Fabricius, Byfoget i Schive, hans Auctionsskiøde til velb. Frue Obristinde **Christiane Barbara Rantzou**, dateret Wiborg, 6. April 1726.

1726, 24. April (*tinglæst*) No.81 – Jeg Poul Fabricius ... gjør vitterligt: at År 1725, 19. Sept., var jeg underskrevne med min Skriver Mads Mørch hidkaldet for en Auction at holde på Wiborg Rådstue over en Del Gods, som Hr. Obriste Lieutenant **Christian Kruuse** havde pantsat til *Hospitalet i Wiborg* for en Capital 400Rdl: Specie og 400Rdl: Croner, hvilke var opsagt ...

Så haver jeg efter Hospitalets Directeurs Begiering – efter foreviste Hjem- og Landstings Domme af 11. Juni hhv. 26. Juli 1725 – til Auction opråbt ... hvor Jens Majgaard havde højeste Bud på Frue **Christiane Barbara Rantzous** vegne. Så blev samme Gods Frue Christiane Barbara Rantzou tilslagen, bestående af Schivehus Amt, Salling Herret, Grønning Sogn:

☞ *Filshauge*, *Christen Andersen* og *Jens Jensen* (9-7-2-0, *ØG.nr.11_{gl.}*) – skylder årlig: ½tde Smør, 1 Svin, 1 Skouvogn, 1 Føenød,

1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 2Rdl Grj.

Øster Grønning By:

- ☒ *Gadegård, Niels Andersen og Poul Andersen* – nu *Søren Laursen Pixborg og Jens Jepsen* (3-4-3-0, ØG.nr.15) ...
- ☒ *Christen Lauridsen og Laurs Jensen* – nu *Peder Odsted og Niels Clausen* (3-5-2-0, 9) ...
- ☒ *Anders Hendrichsen* (2-6-0-0, 11_{ny}) ... ☒ *Christen Foged, nu Jens Foged* (3-1-2-0, 7) ...
- ☒ *Niels Laursens Enke og Anders Christensen* – nu *Anders Christensen Hauge og Karen NielsD* (2-6-0-0, 2₁₆₈₈) ...
- ☒ *Peder Tæcher* (0-0-1-2, hus 3₁₆₈₈), Huspenge 1Mk-2B – *Laurs Andersen* (0-0-3-0, hus 2₁₆₈₈), Huspenge 1Mk-2B.
Jesper Skræder (0-0-1-0, hus 1₁₆₈₈), Huspenge 1Mk-2B – *Hendrich Christensen*, Huspenge 1Mk-2B.
Else WilladsD, Huspenge 1Mk-2B – *Maren PedersD*, Huspenge 1Mk-2B.

Bedrager tilsammen Hartkorn Nye Matricul 26-0-2-2, tilslagen høystbydende for 48Rdl-3Mk for hver tde.Htk.,
(fol.405b) er Summa 1.265Rdl-4B: Courant efter følgende *Conditioner* ... (sign.) Wiborg, 6. April 1726 – Fabricius.

*Viborg Landsting. SP 38 (1724-27):

☒ fol.485b. **Christian Kruse**, Obriste Lieutenant, hans udgivne Skiøde af 12. Juli 1726 til **Lauritz Erichsen, Nørgård**, på en Del Jordegods i Salling, som til Lieutenant Bille var pantsat.

1726, 17. Juli. (*tinglæst*) No.12 – Jeg underskrevne **Christian Kruse** til **Astrup** ... sælger, skiøder og afhænder til S^f **Lauritz Erichsen** på **Nørgård** efterskrevne ubehæftet Bøndergods i Schivehus Amt, Løbje Sogn ... Grønning Sogn, Øster Grønning:

- ☒ *Christen Laursen og Niels Andersen* (1-1-1-1, ØG.nr.6₁₆₈₈) – giver årlig: 1Rdl-4Mk-6B.
- ☒ *Christen Nielsen og Christen Thomesen* (5-6-2-2, ØG.nr.14.2₁₆₈₈ + ØG.nr.16₁₆₈₈ => ØG.nr.10₁₈₄₄) – giver årlig: 8Rdl-3Mk-14B og 24Mk Smør.
- ☒ *Jens Riis, Anders Hendrichsen og Peder Nielsen* (3-2-3-2, ØG.nr.17₁₆₈₈) – 12skp Rug, 12skp Byg og 3Rdl Penge.

Roslev Sogn og Bye ... (sign.) Schive, 12. Juli 1726 – C. Kruse.

*Viborg Landsting. SP 38 (1724-27):

☒ fol.603b. Seig^f **Laurs Erichsens** Skiøde til velb. Frue **Christina Barbara Rantzou**, dateret **Nørgård**, 18. April 1727.

1727, 30. April. (*tinglæst*) No.35 – Jeg **Laurs Erichsen** til **Nørgård** ... sælger, skiøder og afhænder til Frue **Christina Barbara Rantzou**, Sl: Oberst Werner Parsbergs Efterleverske, boende i Kiøbenhavn, efterskrevne frie og frelste Jordegods efter derom oprettet Kiøbe-Contract af 24. May 1726 i Salling, Oddense Sogn ... Grønning Sogn, Øster Grønning:

- ☒ *Christen Lauritsen og Niels Andersen* – nu *Peder Aasted og Christen Jepsen* (1-1-1-1, ØG.nr.6₁₆₈₈) – årlig Landgilde 1Rdl-4Mk-6B.
- ☒ *Christen Nielsen og Christen Thomesen* (5-6-2-2, ØG.nr.14.2₁₆₈₈ + ØG.nr.16₁₆₈₈ => ØG.nr.10₁₈₄₄) – 8Rdl-3Mk-14B og 2 Sletpund Smør.
- ☒ *Jens Christensen Riis, Anders Hendrichsen og Peder Nielsen* (3-2-3-2, ØG.nr.17₁₆₈₈) – 12skp Rug, 12skp Byg og Penge 3Rdl.

Tilsammen efter Nye Landmålings Matricul Htk. 21-1-0-0 ... (fol.604) ... (sign.) **Nørgård**, 18. April 1727 – Laurs Erichsen.

SP-39 (1727.06.04-1731.09.13).

Skødet 1727 indeholder 4 grupper bøndergods: a) ejendomme som i længere tid har været i Astrup/Eskærs eje – og ejendomme som er tilkøbt senere: b) fra Viborg Hospital, c) fra Viborg Domkirke og d) fra Nørgård. Skødets tekster skrevet uden ophold, så grupperne kan ikke afgrænses præcist. Nogle af bønderne er tildelt fæste i 2 eller flere af grupperne. Disse fæstemål er her markeret med (1.1), (1.2), (2.1), (2.2), etc. før bøndernes navne.

*Viborg Landsting. SP 39 (1727-31):

☒ fol.18b. Velb. Frue Oberstinde **Christine Barbara Randzow**, Sal: Obriste Pasbergs, hendes Skiøde til sin Søn,

velb^f Ritmester Johan Pasberg, dat. **Astrup**, 1. May 1727.

1727, 4. Juni (*tinglæst*) No.31 – Jeg **Christine Barbara Randzow**, Sal: Obriste Werner Parsbergs Efterleverske, boende i Kiøbenhavn ... sælger, skiøder og aldeles afhænder ... til min kiære Søn, højædle og velbårne **Johan Pasberg** til **Eskier**, Kongl: May^{ls} Ritmester ... efterfølgende min Hovedgård og tilliggende Gods – og derom imellem mig og min Søn er oprettet Kiøbe-Contract af Dato 31. Marti 1727:

(fol.19) min Hovedgård **Astrup** af Hartkorn 32-1-2-1, Skoven (0-1-0-2), Jord på Mogenstrup Mark (0-5-2-2), i alt (33-0-1-1) ... (Bøndergods) i Grinderslev By ... Grønning Sogn, Wester Grønning By:

- ☒ *Niels Pedersen* (Htk. 5-6-2-2, VG.nr.7) – årlig Landgilde: 1tde-5skp-2½fdk Rug, 1tde Byg, 4skp Aure, 4 snese Ål, 1 Skousvin, 1 Skouvogn, 1 Gås, 2 Høns, 1SIDr Grj.
- ☒ *Anders Pedersen* (2-3-1-2, VG.5₁₆₈₈) – Landgilde: 7skp-1fdk-1alb Rug, 2tdr Byg, 1 Skousvin, 2½Mk Grj, 2 snese Ål, 1 læs Liung.
- ☒ *Niels Espersen* (3-3-3-1, VG.10₁₆₈₈) – Landgilde: 4tdr Byg, 21B Koepenge, 1 Skousvin, 1 Skouvogn, 1 Føenød, 4skp Aure, 2Mk Grj, 1 læs Liung.
- ☒ *Ifver Andersen og Christen Mogensen* (6-4-0-0, VG.8+10) – skylder årlig: 8tdr Byg, 1 Skousvin, 3 snese Ål, 2SIDr Grj.
- ☒ *Pofvel Madsen* (Herlighed 0-5-3-1, VG.2₁₆₈₈) – skylder årlig: 1tde Byg, 1 Skousvin, 20B Grj.
Noch bemeldte *Pofvel Madsen* (0-5-3-2, VG. ...) – skylder årlig: 1tde Byg, 1Rdl. *I alt* (1-3-3-0).
- ☒ *Gadehuse: Niels Pedersen*, 1 Hus – *Mette LarsD*, 1 Hus – *Karen MogensD*, 1 Hus – 2 Huse er Øde.

Øster Grønning By:

- ☒ *Jens Christensen Riis* (1-3-2-1, ØG.10₁₆₈₈) – skylder årlig: 1 Skouvogn, 1tde-2½fdk Aure, 1 Skousvin, 1 Føenød, 2½Mk Koepenge, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 2½Mk Grj, 1 læs Liung.
- ☒ *Peder Christensen Korsgård* (4-2-3-2, ØG.12) – skylder årlig: 1tde-5skp-2fdk Rug, 3tdr Byg, 2û Smør, 1 Skouvogn, (fol.19b) 1 Skousvin, 1 Lam, 1 Gås, 2 Høns, 5skp-½fdk Aure Grj, 3½Mk Grj.
- ☒ *Mads Christensen* (2-0-2-1, ØG.3) – skylder årlig: 5skp-2fdk Rug, 2tdr Byg, 4tdr Aure Grj, 1 Skousvin, 1 læs Liung, 4 snese Ål, 18ß Grj.
- ☒ *Niels Clausen* (1-6-2-2, ØG.4) – skylder årlig: 1tde-6skp-3fdk-1alb Rug, 2tdr-1skp-3fdk-1alb Byg, 1 Skousvin, 4 snese Ål, 2Mk-10ß: 2alb Grj.
- ☒ Gadehuse: 1 Hus *Fodermesteren* haver iboet (øde Htk. 0-0-3-2, ØG.18). *Niels Larsen*, 1 Hus. *Christen Fisker*, 1 Hus.
- ☒ Noch i samme By – som er **tilkiøbt af Wiborg Hospitals** Directeurer – ☒ (1.1) *Søren Laursen Pigsborg* og *Jens Jepsen* (3-4-3-0, ØG.7₁₆₈₈) – skylder årlig: 1 aske Smør, 1 Skouvogn, 1 Gås, 4 ørter Rug, 3 ørter Byg, 1 Svin, 1 Føenød, 2 Høns, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 2tdr Aure, 1Rdl Grj.
- ☒ (2.1) *Peder Aasted* og *Niels Laursen* (3-5-2-0, ØG.1₁₆₈₈ – se ØG.nr.9) – skylder årlig: 2 ørte Rug, 2 ørte Byg, 1 aske Smør, 1 Skouvogn, 1 Svin, 1 Føenød, 2 Høns, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 1Rdl Grj, 1½tde Aure Grj.
- ☒ *Anders Hendriksen* (2-6-0-0, ØG.11.ny) – skylder årlig: 2tdr Rug, 2½tde Byg, 1 aske Smør, 1 Svin, 1 Føenød, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 1tde-1skp Aure Grj, 1Rdl Grj.
- ☒ *Jens Foged* (3-1-2-0, ØG.7) – skylder årlig: 1½tde Rug, 1½ ørte Byg, 1 aske Smør, 1 Svin, 1 Føenød, 1 Skouvogn, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 1tde Aure Grj, 1Rdl Grj.
- ☒ (3.1) *Anders Christensen Hauge* (2-6-0-0, ØG.2₁₆₈₈) – skylder årlig: 2tdr Rug, 2 ørter Byg, 1 aske Smør, 1 Føenød, 1 Skouvogn, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 1tde Aure Grj, 1Rdl Grj.
- ☒ *Peder Tæckers* øde Hartkorn (0-0-1-2, ØG.H.3₁₆₈₈) – Huspenge 1Mk-2ß. *Karen ClausD* (0-0-2-0, ØG. ...) – Huspenge 1Mk-2ß. *Jesper Skræders* øde Hartkorn (0-0-1-0, ØG.H.1₁₆₈₈) – Huspenge 1Mk-2ß. ☒ *Hendrich Christensen* – Huspenge 1Mk-2ß. *Else WilladsD* og *Maren PedersD* – Huspenge 1Mk-2ß.
- ☒ Endnu i samme By, **kiøbt fra Wiborg Domkirkes** Directeurer: (2.2) *Peder Aasted* og *Jens Jepsen* (1-1-1-1, ØG.5₁₆₈₈) – skylder årlig: 1½ ørte Byg, ½ aske Smør, ½ Svin, ½ Føenød, ½ Gås, 1 Høne, ½Skouvogn, 2 snese Ål, ½ læs Liung, 1tde.2skp Aure og 3Mk Grj.
- ☒ (1.2) *Søren Laursen Pigsborg* (1-7-2-1, ØG.4₁₆₈₈) – skylder årlig: 10 Tolmands skp. Rug, 1 ørte Byg.
- ☒ (3.2) *Anders Christensen* (1-0-0-2, ØG.15₁₆₈₈) – skylder årlig: ½ ørte Rug, 1 ørte Byg, 1 ørte Aure, 4 snese Ål, 4 Heste Grj, 1 læs Liung, 2ß Spind.
- ☒ *Anders Nørbye* (2-6-1-0, ØG.8) – skylder årlig: 1 ørte Rug, 2 ørte Byg, 1 Svin, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 6 Heste Grj, 4ß Spind.
- ☒ (4.1) *Christen Tommesen* og *Christen Nielsen* (Herlighed 0-1-1-0¼, ØG.14.1₁₆₈₈ => del af ØG.nr.10) – skylder årlig: 4ß Leding, 6 Heste Grj, 4ß Spind.
- ☒ Gadehuse: *Christen Willadsen*, 1 Hus – *Peder Kock*, 1 Hus – *Karen MogensD*, 1 Hus – *Niels Andersen*, 1 Hus.
- ☒ Ydermere i bem^{le} By, **tilkiøbt af Laurids Erichsen** på **Nørgård**: (2.3) *Peder Aasted* og *Christen Jepsen* (1-1-1-1, ØG.6₁₆₈₈) – skylder årlig: Penge 1Rdl-4Mk-6ß.
- ☒ (4.2) *Christen Nielsen* og *Christen Tommesen* (5-6-2-2, ØG.14.2₁₆₈₈ + 16₁₆₈₈ => del af ØG.nr.10) – skylder årlig: Penge 8Rdl-3Mk-14ß, 2 sletû Smør.
- ☒ *Jens Christensen Riis*, *Anders Hendrichsen* og *Peder Nielsen* (3-2-3-2, ØG.17₁₆₈₈, nedlagt) – skylder årlig: (fol.20) Rug 12skp, Byg 12skp, Penge 3Rdl.
- ☒ *Filshauge*, *Pofvel Christensen* og *Jens Jensen* (9-7-2-0, ØG.11.gl) – skylder årlig: ½tde Smør, 1 Svin, 1 Skouvogn, 1 Føenød, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 2Rdl Grj.
- ☒ *Tordal*, *Peder Pedersen* (3-2-3-2 ØG.5) – skylder årlig: 1tde-2skp Rug, 1½tde Byg, 1tde Aure, 1 Skouvogn, 1 Skousvin, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 6 Heste Grj.

Ljybø Sogn ... (andre sogne) ... (fol.21) ... Tilsammen Hartkorn efter nye og seneste Landmålings Matricul 293-6-2-1₁₇₂₀ nemlig: *Astrup* Hovedgårds Taxt 33-0-1-1 og Bøndergods 200-6-1-0₁₇₂₀ ... til min Søn Johan Parsberg ... Jeg haver allerede annammet og opppebåret fuld Værdi (beløb ej nævnt) ... (fol.21b) ...

Astrup, 1. Maj 1727 – Sl: W. P.bergs Randzo. Som Laugværge: Levetzou.

*Viborg Landsting. SP 39 (1727-31):

☞fol.491. Frøken **Birgitte Marie Arenfeld** til *Grinderslev Closter* hendes Pantebrev til Hr. Secretairen Peder Otte Rosenørn på Capital 130Rdl, dat. *Grinderslev Closter*, 3. April 1730.

1730, 26. April (*tinglæst*) No.10 – Jeg underskrevne **Birgitte Marie Arenfeld** til *Grinderslev Closter* vitterlig gjør: ret vitterlig Giæld skyldig at være til min Fætter (*fol.491b*) **Peder Otte Rosenørn**, Secretair ved Danske Cancellie, rede Penge 130Rdl: Croner ... Obriste Poul de Rosenørn til *Katholm* og *Meilgård* som Curator med bem^{ls} min Fætter ... under det Pant, som med mit Pantebrev af Snapsting 1726 imod 1.400Rdl: Courant, og består af *Grinderslev Closter* Hovedgård (Htk. 31-6-0-0) tilligemed en Bundegård i Grønning Sogn, *Ustrupgård* kaldet, efter Nye Landmålings Matricul Hartkorn 6-2-0-0 (*ØG.nr.13, fæster ej nævnt*). ... *Grinderslev Closter*, 3. April 1730 – Birgitte Marie Arenfeld. Som Curator: M. Friis.

SP-40 (1731.10.10 – 1737.07.17).

*Viborg Landsting. SP 40 (1731-37):

☞fol.60b. Velb. Frøken **Birgithe Marie Ahrenfeldt** til *Grinderslev Closter* hendes Pantebrev til velb. Hr. Capitain Mogens Friis på 120Rdl, dat. *Grinderslev Closter*, 4. April 1728.

1732, 6. Feb. (*tinglæst*) – ... Til sikkerhed pantsat ... (*fol.61*) ... i Grønning Sogn, Wester Grønning By:

☞ **Karen Hviid**, et Hus med Kålhaue – giver årlig 1Rdl.

Thise Sogn ... *Grinderslev Closter*, 4. April 1728 – Birgithe Marie Ahrenfeldt. Som Laugværge: M. Rosenkrantz.

*Viborg Landsting. SP 40 (1731-37):

Denne ret komplicerede tekst er gengivet i stærkt forenklet form.

☞fol.74. Auctionsskiøde til **Anne ErichsD**, Sal: Hans Brünous, på *Nørgård* Hovedgård, Gods og Tiende, dat. Schive, 18. April 1732.

1732, 30. April (*tinglæst*) No.5 – Jeg underskrevne Poul Fabricius, Kongl: Maÿ^{ls} Byfoged i Schive og Herredsfoged i Salling – og Reinholt Kierulf, By- og Herredsskriver – vitterlig gjør: at vi, efter Begiering fra højjædle og velbårne Hr. Etatsråd og Amtmand Selio Müller over Schivehus Amt, hans Fuldmægtig Bertel Mogensens udstedte Placat af 18. Juni næst forhen, har holdt offentlig Auction på den af afgangne **Laurids Erichsen** på *Nørgård* i Salling beliggende Gård, *Nørgård* kaldet, i Grinderslev Sogn, – alt efter Nye Matricul og den på Auctionsstedet forseglede Jordebog:

1. Hovedgården *Nørgård* af Hartkorn 24-6-0-2 samt efterskrevne Afbyggere på samme Hovedgårds Grund:

☞ **Tyge** i *Lille Grøn Riis* (htk. 1-1-3-2) – årlig Landgilde: 5tdr Byg, 1û Smør, 2 snese Ål.

☞ **Simon Kieldsen** (htk. 3-3-2-2) – Landgilde: 1tde Rug, 1tde Byg, 2tdr Aure, 2 lisû Smør.

☞ Huse ...

2. (*Bøndergods*) ... (*fol.74b*) ... i Grønning Sogn, Wester Grønning By:

☞ **Niels Mogensen** og **Jens Christensen** (htk. 6-6-3-0, *VG.nr.4*) – skal svare hver af dem årlig: 1tde Rug, 1tde Byg, 1tde Aure, 1 lisû Smør.

Roslev Sogn ... (*fol.75*) ... Summa Hovedgårdens Taxt med de derunder værende Afbyggere (Htk. 29-6-0-2) og Bøndergods (Htk. 98-2-0-2½) – tilsammen (Htk. 128-0-1-1½).

3. *Grinderslev Closter Kirke* og Tiende ... – alt på *Conditioner* ... (*fol.75b-76b*) ...

Madame Anne ErichsD, Sal: Hr.Hans Brünous, forrige Sognepræst for Grinderslev Closter og Grønning Menigheder, ved hendes Søn og Laugværge Mathias Brünou fra Holstebro, blev ved Hammerslag tilslagen ved højeste Bud for den Summa 2.972Rdl:

Courant – og det hele med hendes Broder og Medarvings, velærværdige Hr. Christen Erichsen Sterchs, Sognepræst for Hyllinge og Lëndby Menigheder i Woldborg Herred udi Selland, hans Tilståelse og Samtyche. ...

(*Samtykkeerklæring*): ... *Nørgård*, 17. Juni 1731 – Anne ErichsD, Sal: Hr.Hans Brünous. Christen Erichsen Sterch.

Som Laugværge: Mathias Brünou.

(*Meddelelse af skøde*) ... Schive, 18. April 1732 – Fabricius, Kierulf.

*Viborg Landsting. SP 40 (1731-37):

☞fol.496b. Velb. Frøken **Birgitte Marie Ahrenfeldt** til *Grinderslev Closter* hendes Pantebrev til Mette Chatrine NielsD udi Groubye på 584Rdl, dat. Wiborg, 10. Maÿ 1734.

1735, 27. April (*tinglæst*) No.24 – Kiendes jeg underskrevne **Birgitte Marie Ahrenfeldt** til *Grinderslev Closter* og vitterlig gjør: det jeg ret vitterlig Giæld skyldig at være til **Mette Chatrine NielsD**, nuværende hos hendes Forældre udi Groubye i Brøndum Sogn, den Summa 584Rdl: Courant, som er hendes fædrene Arv efter hendes Sal: Fader **Niels Andersen**, som boede og døde i *Grinderslev Closter Hedegård* ifølge Skiftebrev af 19. Dec. 1719.

... Til Sikkerhed pantsættes med 1° Prioritet efterskrevne Jordegods i: ... Grønning Sogn, Wester Grønning:

☞ **Jacob Pedersen** (htk. 3-6-1-1, *VG.3*).

som ialt udgør Hartkorn 27-7-3-0. ... (*fol.497*) ... Wiborg, 10. Maÿ 1734 – Birgitte Marie Ahrenfeldt. Som Laugværge: M. Friis.

SP-41 (1737.09.11-1745.03.31).

Med Claus Reventlow's skøde 1735 begynder en periode med uregelmæssigheder i Astrups skøder og jordebøger. Nogle besiddernavne bliver ikke ajourført fra (mrk. #), og andre navne/htk forveksles. Problemet fortsætter hinsides Uskiftningen o.1784/87.

*Viborg Landsting. SP 41 (1737-45):

fol.79: Auktionsskiøde udstedt af velbårne Hr. Etatsråd og Amtmand Selio Müller til Lønborregård, til hans Excellence, Hr. Geheime Råd Claus Reventlow på Astrup, Eschier og Schivehus Hovedgårde med alt derunder sorterende, dat.15. Nov. 1735. 23. April 1738 (tinglæst) No.74 – Bekiender jeg underskrevne Kongl: May^{ts} Etatsråd Selio Müller til Lønborregård og Amtmand over Schivehus Amt, og vitterlig gjør: det jeg på afgangne Johan Parsbergs Stervboes vegne ... herved skiøder og afhænder til hans Excellence, høf- og velbårne Hr. Claus von Reventlow, Ridder, Cammer-Herre og Stiftsbefalingsmand over Ålborg Stift, de for^{de} Hovedgårde med deres Herligheder samt underliggende Gods og Tiender, (fol.79b) udi Schivehus Amt beliggende: Astrup, Eschier og Schivehus Gårde – alt i Anledning af min falden Decision d. 26. Aug. 1730, af Indhold som følger:

”Udi den Tvistighed imellem hans Excellence Claus Reventlow, Ridder, hans Kongl: May^{ts} Amtmand over Schanderborg og Anker Amter på den ene – og høfjædle og velbårne Niels Juul til Tåsing, Kongl: May^{ts} Ober-Lieutenant og Cammer-Juncker på den anden Side ... (blev besluttet at sætte boet på offentlig auktion. Her blev Claus Reventlow højstbydende med 30.000Rdl : Courant Mjndt. Afgørelsen blev stadfæstet ved Viborg Landstings Dom 14. Feb. 1731).”

... (Skødet omfatter):

Eschier Hovedgård (htk. 43-3-0-0) ... (fol.81) ... og Bøndergods:

Grinderslev Closter Sogn ... Tiese Sogn ... (fol.81b) ... **Grønning Sogn**:

☒ **Wester Grønning**, No.11, Jacob Christensen (htk. 7-0-0-2, VG.9) – årlig Landgilde: 4tdr Biug, 1 Svin, 1 Gås, 2 Høns, 1 aske Smør.

☒ No.6, Søren Christensen, nu Christen Larsen (4-1-2-0, VG.5) – årlig Landgilde: 1tde-5skp-1fdk-1alb Roug, 2tdr Biug, 1 Svin, 1 aske Smør, 1 Gås, 2 Høns.

☒ No.1, Peder Laursen (4-2-1-1, VG.1₁₆₈₈) – årlig Landgilde: 6skp-2fdk-1alb Roug, 2tdr Biug, 1 Svin, 1 Gås, 2 Høns.

☒ Gadehuse: No.1, Laurits Madsen (0-0-3-1, hus.1₁₆₈₈) – Hus- og Arbejdspenge 2Rdl-4Mk.

Morten Trontsens Enke, 1 Hus – Hus- og Arbejdspenge 1Rdl.

☒ **Store Grøn Riis**, Peder Nielsen, nu hans efterladte Enke (Herlighed 2-1-2-1, ØG.6) – årlig Landgilde: ½tde Biug, 1 Svin, 12ß for 1/5-part Skovvogn, 1Mk-2ß Giesterie, 4 snese Ål, 1 læs Liung.

Af nogen Jord på Øster Grønning Mark efter Skiøde: ½ Skovvogn, ½ Føenød, 2Mk Koepenge, 1Mk Gri.

Bostrup, Peder Kringel, 1 Hus ... Roslev Sogn ... Rjyberg Sogn ... (fol.82) ...

Grønning Kirkeskyld, Øster Grønning Bye:

☒ Af noget Jord på samme Byes Mark, som bruges til **Store Grøn Riis** (1-2-0-1, ØG.6) – Landgilde: 3skp-1fdk-1albRug, 6tdr Biug, ½ aske Smør.

☒ No.10, Jens Christensen i bemeldte Øster Grønning Bye (Kirkeskyld 3-1-2-0₂₅, ØG.10₁₆₈₈) – Landgilde: 1½ørte Roug, 3ørter Biug, 1 aske Smør.

☒ No.8, Mads Christensen ibm. (Kirkeskyld 1-2-2-2, ØG.3) – Landgilde: 4skp-1fdk-1alb Roug, 6skp Biug, ½ aske Smør.

☒ **Wester Grønning**, No.2, Povel Madsen (Kirkeskyld 1-3-2-2, VG.2₁₆₈₈) – Landgilde: 3tdr Biug.

Summa Eschiers Hovedgårdstaxt (63-0-0-1) og Bøndergods (htk.229-2-2-0_{19/24}). ...

Schivehus Hovedgård ... og Bøndergods: ... (fol.82b, 83, 83b, 84 – intet i Grønning sogn) ...

Astrup Hovedgård (htk. ...) ... Bøndergods: ... (fol.84b) **Grønning Sogn**, **Wester Grønning**:

☒ No.4, Niels Pedersen (5-6-2-2, VG.7) – Landgilde: 1tde-5skp-2½fdk Roug, 1tde Biug, 4skp Hafre, 4 snese Ål, 1 Skofsvin, 1 Skofvogn, 1 Gås, 2 Høns, 1Slidr Gri.

☒ No.5, Niels Andersen Bald (2-3-1-2, VG.5₁₆₈₈) – Landgilde: 7skp-1fdk-1alb Roug, 2tdr Biug, 1 Skofsvin, 2½Mk Gri, 2 snese Ål, ½ læs Liung.

☒ No.10, Niels Espersen (3-3-3-1, VG.10₁₆₈₈) – Landgilde: 4tdr Biug, 4skp Hafre, 1 lisû Smør, 21ß Koepenge, 1 Svin, 1 Skofvogn, 1 Føenød, 2Mk Gri, 1 læs Liung.

☒ # No.13, Iver Andersen og Christen Mogensen (6-4-0-0, VG.13₁₆₈₈ => VG.8+10) – Landgilde: 8tdr Biug, 1 Skofsvin, 3 snese Ål, 2Slidr Gri.

☒ No.2, Povel Madsen (Herlighed 1-3-3-0), noch af noget andet Jord (0-4-1-2), er (2-0-0-2, VG.2₁₆₈₈) – Landgilde: 2tdr Biug, 1 Skofsvin, 20ß Gri, 1Rdl Penge.

☒ Gadehuse: Niels Pedersen, 1 Hus – øde.

Maren Sand, 1 Hus – gjør 1 Ugedag.

Hans Larsen, 1 Hus – gjør 1 Ugedag.

Christen Skifter, 1 Hus – Huspenge 1Rdl-3Mk.

Niels Hansen, 1 Hus – Huspenge 1Rdl-2Mk-8ß.

1 Hus – øde.

☒ **Øster Grønning**, Jens Christensen Riis (2-4-2-0₂₃, ØG.10₁₆₈₈) – Landgilde: 1 Skofvogn, 1tde-2½fdk Hafre, 1 Skofsvin, 1 Føenød, 2½Mk Koepenge, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 2½Mk Gri, 1 læs Liung, 4skp Roug, 4skp Biug, Penge 1Rdl.

☒ No.11, Peder Christensen Korsgaard (4-2-3-2, ØG.12) – Landgilde: 1tde-5skp-2fdk Roug, 3tdr Biug, 2 lisû Smør, 1 Skofvogn,

1 Skofsvin, 1 Lam, 1 Gås, 2 Høns, 5skp-1fdk Hafre Gri, 3½Mk Gri.

☒ No.8, Mads Christensen (Herlighed 2-0-2-1, ØG.3) – Landgilde: 5tdr-2fdk Roug, 2tdr Biug, 4skp Hafre Gri, 1 Skofsvin, 1 læs Liung, 4 snese Ål, 18ß Gri.

☒ No.12, Niels Clausen (1-6-2-2, ØG.4) – Landgilde: 1tde-6skp-3fdk-1alb Rug, 2tdr-1skp-3fdk-1alb Biug, 1 Skofsvin, 4 snese Ål, 2Mk-10-2-Gri

- ☒ *Søren Pixborg* (3-5-3-2½, ØG.15) – Landgilde: ½ aske Smør, ½ Skofvogn, ½ Gås, 2 ørter Roug, 1½ ørte Biug, ½ Svin, ½ Føenød, 1 Høne, 2 snese Ål, 1tde Hafre, 3Mk Gri.
Noch et andet Sted: 10 tolf Mands skp Roug, 1 ørte Biug.
- ☒ # *Christen Jepsen Foged* (2-7-2-2½, ØG.14.2₁₆₈₈)²⁵ – Landgilde: ½ aske Smør, ½ Skofvogn, ½ Gås, 2 ørter Roug, 1½ ørte Biug, 1tde Hafre, ½ Svin, ½ Føenød, 1 Høne, 2 snese Ål, ½ læs Liung, 3Mk Gri.
Noch et andet Sted: ¾ ørte Biug, ¼ aske Smør, ¼ Svin, ¼ Føenød, ¼ Gås, ½ Høne, ¼ Skofvogn, 1 snes Ål, ¼ læs Liung, 5skp Hafre, 1Mk-8ß Gri. Endnu af et andet Sted: Penge 5Mk-3ß.
- ☒ *Peder Eriksen Aasted* (3-0-0-1, ØG.9) – Landgilde: 1 ørte Roug, 1 ørte Biug, ½ aske Smør, ½ Skofvogn, ½ Svin, ½ Føenød, 1 Høne, 2 snese Ål, ½ læs Liung, 3Mk Gri, 6skp Hafre Gri.
Noch et andet Sted: ¾ ørte Biug, ¼ aske Smør, ¼ Svin, ¼ Føenød, ¼ Gås, ½ Høne, ¼ Skofvogn, 1 snes Ål, ¼ læs Liung, 5skp Hafre, 1Mk-8ß Gri. Endnu af et andet Sted: Penge 5Mk-3ß.
- ☒ *Anders Hendriksen* (3-6-3-2_{2/3}, ØG.11.ny) – Landgilde: 2tdr Roug, 2½tde Biug, 1 aske Smør, 1 Svin, 1 Føenød, 1 Gås, 2 Høns, 1 læs Liung, 1tde-1skp Hafre Gri, 1Rdl Gri.
Endnu et andet Sted: 4skp Roug, 4skp Biug, 1Rdl Penge.
- ☒ No.3, *Jens Foged* (3-1-2-0, ØG.7) – Landgilde: 1½tde Roug, 1½ ørte Biug, 1 aske Smør, 1 Svin, 1 Føenød, 1 Skofvogn, 1 Gås,
2 Høns, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 1tde Hafre Gri, 1Rdl Gri.
- ☒ *Anders Hauge* (3-6-0-2, ØG.2+15₁₆₈₈) – Landgilde: ½ ørte Roug, 1 ørte Biug, 1 ørte Hafre, 4 snese Ål, 4 Heste Gri, 1 læs Liung, 2ß Spindpenge.
Noch af et andet Sted: 1tde Roug, 1 ørte Biug, ½ aske Smør, ½ Føenød, ½ Skofvogn, ½ Gås, 1 Høne, 2 snese Ål, ½ læs Liung, 4skp Hafre Gri, 3Mk Gri.
Endnu af et andet Sted: 1tde Roug, 1 ørte Biug, ½ aske Smør, (fol.85) ½ Føenød, ½ Skofvogn, ½ Gås, 1 Høne, 2 snese Ål, ½ læs Liung, 4skp Hafre Gri, 3Mk Gri.
- ☒ *Anders Norbye* (2-6-2-0, ØG.8) – Landgilde: 1 ørte Rug, 2 ørte Biug, 1 Svin, 4 snese Ål, 2 læs Liung, 6 Heste Gri, 4ß Spindp.
- ☒ # *Christen Nielsen og Christen Thomasen* (5-7-3-2¼, ØG.(14.1+14.2+16)₁₆₈₈ => ØG.10) – Landgilde: 4ß Leding, 6 Heste Gri,
4ß Spindpenge, noch Penge 8Rdl-3Mk-14ß, Smør 2 sletû.
- ☒ *Peder Nielsen, Grøn Riis* (1-6-3-0, ØG.6) – Landgilde: 1 ørte Rug, 1 ørte Biug, ½ aske Smør, ½ Skofvogn, ½ Svin, ½ Føenød, 1 Høne, 2 snese Ål, ½ læs Liung, 3Mk Gri, 6skp Hafre Gri.
- ☒ *Jonas Clemendsen* (1-0-3-2_{2/3}, 1/3 af ØG.17₁₆₈₈) – Landgilde: 4skp Rug, 4skp Biug, 1Rdl Penge.
- ☒ Gadehuse: *Jonas Clemendsen* (0-0-3-2, ØG.18₁₆₈₈) – deraf er svaret Penge 3Rdl.
Maren Techers, 1 Hus (0-0-1-2) – giver Huspenge 1Mk-2ß og gjør 1 Ugedag.
Christen Clausen, 1 Hus (0-0-3-0) – giver Huspenge 1Mk-2ß og gjør 1 Ugedag.
Christen Eriksen, 1 Hus (0-0-1-0) – gjør 1 Ugedag.
Mads Friis og Maren Snedkers, 1 Hus – gjør 1 Ugedag.
Claus Christensen, ½ Hus – giver Huspenge 9ß og gjør 1 Ugedag hver anden Uge.
Olluf Pedersen, 1 Hus – gjør 1 Ugedag.
Anne ThomasD, 1 Hus – gjør 1 Ugedag.
Niels Larsen, 1 Hus – øde. *Christen Fisker*, 1 Hus – øde. *Else WilladsD*, 1 Hus – øde.
Maren MogensD, 1 Hus – øde. *Niels Andersen*, 1 Hus – øde. *Dorthe JepsD*, 1 Hus – øde.
- ☒ *Filshauge, Povel Christensen* (4-7-3-0, ØG.11.1gl.) – Landgilde: ¼tde Smør, ½ Svin, ½ Skofvogn, ½ Føenød, ½ Gås, 1 Høne,
2 snese Ål, 1Rdl Gri.
Jens Jensen Møller (4-7-3-0, ØG.11.2gl) – Landgilde: ¼tde Smør, ½ Svin, ½ Skofvogn, ½ Føenød, ½ Gås, 1 Høne,
2 snese Ål, 1Rdl Gri.
- ☒ *Thordahl, Peder Pedersen* nu *Jens Ollufsen* (3-2-3-2, ØG.5) – Landgilde: 1tde-2skp Roug, 1½tde Biug, 1tde Haure, 1 Skofvogn, 1 Svin, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 6 Heste Gri.
- Lÿby Sogn: ... (andre sogne) ... (fol.85b, 86, 86b) ... Datum: Kaas, 15. Nov. 1735 – S. Müller.

*Viborg Landsting. SP 41 (1737-45):

☒ fol.204: Obligation udstedt af Frants Rantzau Bentzon (ejer af Hegnet) 13. April 1739 – (ingen Grønning gårde i tilhørende jordebog).

²⁵ Ejendommen ØG.14.2₁₆₈₈ er medtaget 2 gange, mærket #.

SP-42 (1745.05.05-1752.05.10).

*Viborg Landsting. SP 42 (1745-52):

☞fol.18: Mads Jensøn Brøndum på Nørgård, hans Skiøde til Claus Jensøn Vadum fra Ålborg på Nørgård Hovedgård, beliggende i Grinderslev Closter Sogn, Salling Herret, Schivehus Ampt (Hovedgårds Taxt, Htk. 29-6-0-2), Bøndergods (98-2-0-2½), samt Grinderslev Closter Kirke og Tiende Hartkorn (27-0-0-0) – dat: 30. April 1745.

Aⁿ 1745, 5. Måj (*tinglæst*) No.73 – Kiendes jeg underskrevne Mads Jensøn Brøndum på Nørgård og hermed vitterlig gjør: at jeg med min frie Willie og velberåd Hue ... herved sælger, skiøder og aldeles afhænder fra mig, min Hustru og begge vores Arfvinger, til ædle St Claus Jensøn Vadum fra Ålborg og hans Arfvinger:

☐ en mig tilhørende Hovedgård ... Nørgård kaldet, som jeg nu selv beboer og skatter af Hartkorn – med **Lille Riis** øde i Gårdens Marck; *Slegterupgård* som bebos af *Simon Kiølsøn* (Htk. 3-3-2-2); såvel som 3de Gadehuse i Gårdens Marck, som bebos af *Christen Andersen* (0-0-3-1), *Christen Madsen* (0-0-3-0) og *Niels Andersen* (0-0-3-1) – tilsammen Hovedgårds Taxt (29-6-0-2).

☐ Underliggende Bøndergods – ... Jebjerg Sogn ... Løbby Sogn ...

Grønning Sogn: *Wester Grønning By: Christen Halborg* (3-3-1-1½, VG.4.1), *Jens Christensen* (3-3-1-1½, VG.4.2).

Roslev Sogn ... (*fol.18b, 19*) ... – Summa Bondegodssets Hartkorn (98-2-0-2½).

☐ Grinderslev Closter Kirke og Kirkens Korn- og Qvægtiende – Hartkorn (27-0-0-0).

I lige Måde Kirkens Bondeskyld ... Jeberg By ... Tustrup By ...

Hvilken førnævnte Hovedgård, Bøndergods, Kirketiende m.v. skal herefter med al sin Rettighed og Herlighed, Fiskevand, Fæegang, Tørvegroft, Lyngslet, vådt og tørt ... som udi Kiøbe Contracten mentioneret ... skal tilhøre velbem^{te} St Claus Jensøn Vadum ... såsom han mig derfor alt har betalt med 5.000Rdl. ... Datum: Wiborg Snapsting, 30. April 1745 – M. Jensøn Brøndum.

*Viborg Landsting. SP 42 (1745-52):

☞fol.537b: 1750, 15. April (*tinglæst*) No.49 – Deres Excellence, velbårne Hr. Geheime Conferents Råd Claus von Reventlow Skiøde til St Peder Malling på Astrup Hovedgård med Gods og Tiender, dat.28. Marts 1750.

Jeg Claus von Reventlow, Ridder af Elephant-Orden, Deres Kongl: Måj^{ls} Geheime Conferents Råd og Høyeste Rets Præsident ... (*fol.538*) ... sælger, skiøder og afhænder til velædle Sieur Peder Malling, Forpagter af *Thårupgård*, min Hovedgård *Astrup* med al dens Herlighed ... og Bøndergods:

Grønning Sogn, Wester Grønning,

☐ No.4, *Niels Pedersen* (htk. 5-6-2-2, VG.7) – Landgilde: 1tde-5skp-2½fdk Rug, 1tde Byg, 4skp Havre, 4 snese Ål, 1 Skofsvin, 1 Skofvogn, 1 Gås, 2 Høns, 1SIDr Gri, Penge 2Rdl, Rug 1tde-4skp, Byg 1tde, 1 Gås og 2 Høns.

☐ No.5, *Niels Andersen Bald* (2-3-1-2, VG.5₁₆₈₈) – Landgilde: 7skp-1fdk-1alb Rug, 2tdr Byg, 1 Skofvogn, 1½Mk Grj, 2 snese Ål, ½ læs Liung, Penge 1Rdl og 1½tde Byg, noch 1Rdl i Penge.

☐ No.10, *Niels Iversen* (3-3-3-1, VG.10₁₆₈₈) – Landgilde: 4tdr Byg, 4skp Havre, 1 lisû Smør, 21ß Koepenge, 1 Svin, 1 Skofvogn,

1 Føenød, 2Mk Grj, 1 læs Liung, Penge 3Rdl-2Mk.

☐ No.13, *Iver Andersen*(#) og *Christen Mogensen* (6-4-0-0, VG.13₁₆₈₈ => VG.8+10) – Landgilde: 8tdr Byg, 1 Skofsvin, 3 snese Ål, 2Rdl Grj, Penge 1Rdl-3Mk-8ß, Byg 4tdr – noch Byg 4tdr, ½ Svin, 1½ snese Ål, 1SIDr Grj.

☐ No.2, *Poul Madsen* (#) (Herlighed: 1-3-3-0, noch af noget andet Jord 0-4-1-2, ialt 2-0-0-2, VG.2₁₆₈₈) – Landgilde: 2tdr Byg, 1 Skofsvin, 20ß Grj, 1Rdl Penge, 2tdr Byg, 1 Skofsvin, 20ß Grj, 1SIDr Penge – gjør nu derfor Hoverie.

☐ Gadehuse: *Niels Hansen*, 1 Hus – øde.

Maren Sand, 1 Hus – gjør 1 Ugedag.

Jens Larsen, 1 Hus – gjør 1 Ugedag.

Christen Skifter, 1 Hus – Huspenge 1Rdl-3Mk, 1 Ugedag.

Niels Hansen, 1 Hus – Huspenge 1Rdl-2Mk-8ß.

1 Hus – øde.

☐ Øster Grønning:

☐ *Jens Christensen Riis* (Herlighed: 2-4-2-0_{2/3}, ØG.10₁₆₈₈) – Landgilde: 1 Skofvogn, 1tde-2½fdk Havre, 1 Skofsvin, 1 Føenød, 2½Mk Koepenge, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 2½Mk Grj, 1 læs Liung, 4skp Rug, 4skp Byg, Penge 1Rdl, Rug 4skp, Byg 4skp, for 1 Svin Penge 1Rdl, 1 Gås, 2 Høns.

☐ No.11, *Peder Christensen Korsgaard*(#) (4-2-3-2, ØG.12) – Landgilde: 1tde-5skp-2fdk Rug, 3tdr Byg, 2 lisû Smør, 1 Skofvogn, 1 Skofsvin, 1 Lam, 1 Gås, 2 Høns, 5skp-1fdk Havre Grj, 3½Mk Grj, Rug 1tde-6skp, Byg 2tdr-4skp, Havre 4skp, Smør 12û,

1 Lam, 1 Gås.

☐ No.8, *Mads Christensen* (Herlighed 2-0-2-1, *del af ØG.3*) – Landgilde: 5skp-2fdk Rug, 2tdr Byg, 4skp Havre Grj, 1 Skofsvin, 1 læs Liung, 4 snese Ål, 18ß Grj, Byg 2tdr.

☐ No.12, *Niels Clausen* (1-6-2-2, ØG.4) – Landgilde: 1tde-6skp-3fdk-1alb Rug, 2tdr-1skp-3fdk-1alb Byg, 1 Skofsvin, 4 snese Ål,

2Mk-10ß: 2alb Grj, (*fol.538b*) Rug 1tde, Byg 1tde, Havre 1tde.

☐ *Søren Pixborg* (3-5-3-2½, ØG.15) – Landgilde: ½ ask Smør, 1 Skofvogn, ½ Gås, 2 ørter Rug, 1½ ørte Byg, ½ Svin,

½ Føenød, 1 Høne, 2 snese Ål, 1tde Havre, 3Mk Grj. Noch af et andet Sted: 10 toltmands skp Rug, 1 ørte Byg, Penge 2Rdl.

- ☒ *Christen Jepsen Foged* (2-7-2-2½, ØG.11.ny²⁶) – Landgilde: ½ ask Smør, ½ Skofvogn, ½ Gås, 2 ørter Rug 1½ ørte Byg, 1tde Havre, ½ Svin, ½ Føenød, 1Høne, 2 snese Ål, ½ læs Liung, 3Mk Grj.
Noch af et andet Sted: ¾ ørte Byg ¼ aske Smør, ¼ Svin, ¼ Føenød, ¼ Gås, ½ Høne, ¼ Skofvogn, 1 snes Ål, ¼ læs Liung, 5skp Havre, 1Mk-8ß Gr, Penge 1Rdl-4Mk-8ß, Byg 1tde, Smør 15û, 1 Gås, 2 Høns.
Endnu af et andet Sted: Penge 5Mk-3ß.
- ☒ *Peder Eriksen Aasted* (3-0-0-1, ØG.9) – Landgilde: 1 ørte Rug, 1 ørte Byg, ¼ ask Smør, ½ Skofvogn, ½ Svin, ½ Føenød, 1 Høne, 2 snese Ål, ½ læs Liung, 3Mk Grj, 6skp Havre Grj.
Noch af et andet Sted: ¾ ørte Byg, ¼ ask Smør, ¼ Svin, ¼ Føenød, ¼ Gås, ½ Høne, ¼ Skofvogn, 1 snes Ål, ¼ læs Liung, 5skp Havre og 1Mk-8ß Grj. Endnu af et andet Sted: Penge 5Mk-3ß.
- ☒ *Anders Hendriksen(#)* (3-6-3-2, ØG.11.ny²⁷) – Landgilde: 2tder Rug, 2½tde Byg, 1 ask Smør, 1 Svin, 1 Føenød, 1 Gås, 2 Høns,
4 snese Ål, 1 læs Liung, 1tde-1skp Havre Grj, 1Rdl Grj, Rug 1tde, Byg 1½tde, Havre 1tde, 1 Svin, 1 Gås, 2 Høns.
Endnu af et andet Sted: 4skp Rug, 4skp Byg, 1Rdl Penge.
- ☒ No.3, *Jens Foged* (3-1-2-0, ØG.7) – Landgilde: 1½tde Rug, 1½tde Byg, 1 ask Smør, 1 Svin, 1 Føenød, 1 Skofvogn, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 1tde Havre Grj, 1Rdl Grj, Penge 4Rdl-4Mk.
- ☒ *Anders Hauge(#)* (3-6-0-2, ØG.(2+15)₁₆₈₈) – Landgilde: ½ ørte Rug, 1 ørte Byg, 1tde Havre, 4 snese Ål, 4 Heste Grj, 1 læs Liung, 2ß Spindpenge.
Noch af et andet Sted: 1tde Rug, 1ørte Byg, ½ ask Smør, ½ Føenød, ½ Skofvogn, ½ Gås, 1 Høne, 2 snese Ål, ½ læs Liung, 4skp Havre Grj, 3Mk Grj. Endnu af et andet Sted: 1tde Rug, 1 ørte Byg, ½ ask Smør, ½ Føenød, ½ Skofvogn, ½ Gås, 1 Høne, 2 snese Ål, ½ læs Liung, 4skp Havre Grj, Penge 3Rdl-2Mk.
- ☒ *Anders Nørbye(#)* (2-6-1-0, ØG.8) – Landgilde: 1 ørte Rug, 2 ørte Byg, 1 Svin, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 6 Heste Grj, 4ß Spindpenge, Rug 1tde, Byg 1tde.
- ☒ *Christen Nielsen og Christen Thomasen* (5-7-3-2¼, ØG.10) – Landgilde: 4ß Leding, 6 Heste Grj, 4ß Spindpenge, noch Penge 8Rdl-3Mk-14ß, Smør 2 Slettepenge(!), 3Rdl-5Mk, Smør 12 lisû.
- ☒ *Peder Nielsen i Grøn Riis* (1-6-3-0, ØG.6) – Landgilde: 1 ørte Rug, 1 ørte Byg, ½ ask Smør, ½ Skofvogn, ½Svin, ½ Høne, 2 snese Ål, ½ læs Liung, 3Mk Grj, 6skp Havre Grj, Rug 1tde-2skp, Byg 1tde-4skp.
- ☒ *Jonas Clemendsen* (1-0-3-2_{2/3}, 1/3 af ØG.17₁₆₈₈) – Landgilde: 4skp Rug, 4skp Byg, 1Rdl i Penge, Rug 4skp, Byg 4skp, Penge 1Rdl. Hoveri Frihed i hans Livstid.
- ☒ Gadehuse: *Jonas Clemendsen* (0-0-3-2, ØG.18) – deraf er svaret Penge 3Rdl.
Maren Fisker, 1 Hus (0-0-1-2) – Huspenge 1Mk-2ß og gjør 1 Ugedag.
Christen Clausen, 1 Hus (0-0-3-0) – Huspenge 1Mk-2ß og gjør 1 Ugedag.
Christen Ericksen, 1 Hus (0-0-1-0) – gjør 1 Ugedag.
Mads Friis og Maren Snedkers, 1 Hus – gjør 1 Ugedag.
Claus Christensen, ½ Hus – Huspenge 9ß og gjør 1 Ugedag hver anden Uge.
Olluf Pedersen, 1 Hus – gjør 1 Ugedag.
Ane ThomasD, 1 Hus – 1 Ugedag. *Niels Larsen*, 1 Hus – Øde.
Christen Fisker, 1 Hus – Øde. *Else WilladsD*, ½ Hus – Øde. *Maren MogensD*, 1 Hus – Øde.
Niels Andersen, 1 Hus – Øde. *Dorothe JensD*, 1 Hus – Øde.
- ☒ *Filshauge, Poul Christensen* (4-7-3-0, ½ ØG.11.gl.) – Landgilde: ¼tde Smør, ½ Svin, ½ Skofvogn, ½ Føenød, ½ Gås, 1 Høne,
2 snese Ål, 1Rdl Grj, Smør 3 lisû-8û, for ½ Svin Penge 3Mk, ½ Gås, 1 Høne, Penge 2Rdl-2Mk.
- ☒ *Jens Jensen Møller* (4-7-3-0, ½ ØG.11.gl.) – Landgilde: ¼tde Smør, ½ Svin, ½ Skofvogn, ½ Føenød, ½ Gås, 1 Høne, 2 snese Ål, 1Rdl Grj, Smør 3½ lisû, ½ Gås, 1 Høne, Penge 2Rdl-5Mk.
- ☒ *Thordal, Peder Pedersen nu Jens Ollufsen* (3-2-3-2, ØG.5) – Landgilde: 1tde-2skp Rug, 1½tde Byg, 1tde Havre, 1 Skofvogn, 1 Svin, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 6 Heste Grj, Rug 1tde-2skp, Byg 1tde-4skp, Havre 1tde.
Lybbye Sogn, Øater Lybbye ... (fol.540) ... Kiøbenhafn, 28. Marti 1750 – Claus Reventlow..
- *Viborg Landsting. SP 42 (1745-52):
☒ fol.545b: Velbårne Frøken Birgithe Marie Ahrenfelds Skiøde til St Mathias Brünow på Grinderslev Closter Hovedgård og Gods, dat.13. April 1750.
15. April 1750 (*tinglæst*) No.63 – Kiendes jeg underskrevne Birgithe Marie Ahrenfeld til Grinderslev Closter og vitterlig gjør: at jeg til Mathias Brünow, Borger og Handelsmand i Holstebroe ... sælger, skiøder og afhænder min frie Hovedgård Grinderslev Closter, beliggende i Schivehus Amt, Salling Herret, Grinderslev Closter Sogn, bestående af Hovedgårds Taxt med Afbyggere på Gårdens Mark, efter Nye Matricul 31-6-0-0, og Bøndergods 208-3-3-1½: Grinderslev Sogn ... (fol.546) ... Grønning Sogn, Wester Grønning:
☒ *Jacob Pedersen* (3-6-1-1, VG.3), *Willas Christensens Enke* (1 Hus).
☒ *Ustruppgård: Christen Pedersen* (6-2-0-0, ØG.13).
- Ryeberg Sogn: ... Kiøbesum 8.000Rdl ... (fol.546b) ... Grinderslev Closter, 13. April 1750 – Birgithe Marie Ahrenfeld.
Som Laugværge: M. Rosenkrantz.

²⁶ Korrekt fæster af ØG.11.ny, men landgilden hører til Christen Jepsens tidligere ejendom, ØG.14₁₆₈₈.

²⁷ Anders Henriksen døde senest 1736 og blev efterfulgt af Christen Jepsen. Landgilden hører til ØG.11.ny.

*Viborg Landsting. SP 42 (1745-52):

☒ fol.619: Hans Excellence, Hr. Geheime Conferents Råd Claus von Reventlows Skiøde til S^f Mads Hastrup på Eskier Hovedgård med Gods og Tiender, dat. 8. Dec. 1750.

Anno 1751, 31. Martj (*tinglæst*) No.1 – Jeg Claus von Reventlow ... sælger, skiøder og afhænder fra mig og mine Arvinger til velædle Sieur Mads Hastrup, Forpagter på Lindenborg og Krastrup, min Hovedgård Eskier med al dens Herlighed og underliggende Bøndergods og Tiender, beliggende i Skivehus Amt:

☒ Eskier Hovedgård (43-3-1-0) ... Saltbech Mølle ... (*Bøndergods*) ... (*fol.620*) ...

Grønning Sogn, Wester Grønning:

☒ No.11. Jacob Christensen (7-0-0-2, *VG.9*) – Landgilde: 4tdr Byg, 1 Svin, 1 Gås, 2 Høns, 1 ask Smør.

☒ No.6. Søren Christensen (4-1-2-0, *VG.5*) – gl. Landgilde: 1tde-5skp-1fdk-1alb Rug, 2tdr Byg, 1 Svin, 1 ask Smør, 1 Gås, 2 Høns. Itzige²⁸ Landgilde: 1tde Rug, 1tde Byg, 1tde Havre, 1 lisû-4û Smør, 1 Gås, 2 Høns.

☒ No.1. Peder Laursen (4-2-1-1, *VG.1*¹⁶⁸⁸) – Landgilde: 6skp-2fdk-2alb Rug, 2tdr Byg, 1 Svin, 1 Gås, 2 Høns.

☒ Gadehuse: No.1, Laurits Madsen (0-0-3-1) – Hus- og Arbejdspenge 2Rdl-4Mk.

Morten Troulzens Enke, 1 Hus – gl. Landgilde: Hus- og Arbejdspenge 1Rdl – itzige: 1Rdl-2Mk.

☒ Store Grøn Riis, Peder Nielsen – nu hans efterladte Enke (Herlighed: 2-1-2-1, *ØG.6*) – Landgilde: 1½tde Byg, 1 Svin, 12B for 1/5-part Skofvogn, 1Mk-2B Grj, 4 snese Ål, 1 læs Liung.

Af noget Jord på Øster Grønning Mark efter Skiøde: ½ Skofvogn, ½ Føenød, 2Mk Koepenge, 1Mk Grj.

(Lÿbye Sogn) Bostrup, Peder Kringel, 1 Hus – Hus- og Arbejdspenge 1Rdl. ... Roslef Sogn ...

Grønning Kirkeskyld, Øster Grønning Bye (*fol.620b*):

☒ af noget Jord på samme Byes Mark, som bruges til Store Grøn Riis (1-2-0-1) – Landgilde: 3skp-1fdk-1alb Rug, 6skp Byg, ½ ask Smør.

☒ No.10. Jens Christensen Riis²⁹ i bemeldte Øster Grønning Bye (3-1-2-0_{2/3}, *ØG.10*¹⁶⁸⁸) –

gl. Landgilde: 1½ ørte Rug, 3 ørter Byg, 1 ask Smør.

Itzige Landgilde: Rug 1tde-2skp, Smør 1 lisû-4û, 2Rdl efter Forening med Præsten for Vin og Brødkorn.

☒ No.8, Mads Christensen³⁰ ibd. (1-2-2-2, *ØG.3*) – Landgilde: 4skp-1fdk-1alb Rug, 6skp Byg, ½ ask Smør.

I Wester Grønning By:

☒ No.2, Poul Madsen (1-3-2-2, *VG.2*¹⁶⁸⁸ kirkeskyld) – Landgilde: 3tdr Byg. Summa Kirkeskyld til Grønning Kirke: 7-1-3-2_{2/5}. ... Kiøbenhafn, 8. Dec. 1750 – C. Reventlow.

SP-43 (1752.06.07-1758.05.10). *Selve protokollen er gået tabt, men kopi af de protokollerede breve findes i LAV's Z-arkiv og på RA M-film. Registret til protokollen har kun få referencer til Grønning, og de kan genfindes blandt brevene.*

*Viborg Landsting. SP 43 (1752-58). Brev No.23, til Retsmødet 9. Maj 1753 (RA-M.29.844 [D]), fol.84:

Kiendes underskrevne Mathias Hansen Brunow til Grinderslev Closter, og hermed for alle vitterligt gjør, ret vitterlig Gield skyldig at være til S^f Peder Espensen til Hauretoftgård i Wodense Sogn, rede lånte og forstrakte Penge 1.000Rdl ... at betale med Rente 4%, og det god betids udi hans Hus eller Logement til Wiborg 46. Snapsting ...

Derfor pantsættes – med 2° Prioritets Ret næst efter min kiære Fader Hans Jeppesen Brøndum her udi Grinderslev Closter,

som haver 1° Prioritets Ret efter hans Obligation af Dato: Wiborg Snapsting, 5. April 1752 – min ovennævnte Hovedgård Grinderslev Closter og underliggende Bøndergods ... i Grinderslev Sogn ... i Grønning Sogn, (*fol.84b*) Wester Grønning By:

☒ Jacob Pedersen (3-6-1-1, *VG.3*). Mads Willadsen Skrædder (1 Hus), 1Rdl-3Mk.

☒ Ustrupgård, Christen Pedersen (6-2-0-0, *ØG.13*).

Rÿberg Sogn ... (*fol.85*) ... Datum Wiborg, 3. Maj 1753 – Mathias Brunow.

*Viborg Landsting. SP 43 (1752-58). Brev No. 38, til Retsmødet 7. Maj 1755 (RA-M.29.845 [D+]), fol.103:

Jeg underskrevne Mathias Hansen Brunow til Grinderslev Closter, kiendes og hermed vitterligt gjør, ret vitterlig Gield skyldig at være til S^f Peder Espensen til Glumstrup, rede lånte og forstrakte Penge 1.000Rdl ... at betale med Rente 4% ...

Derfor pantsættes – med 2° Prioritets Ret næst efter ham selv, som derudi haver 2° Prioritets Ret efter min Pante-Obligation af Dato: Wiborg Snapsting, 3. Maj 1753 – min ovennævnte Hovedgård Grinderslev Closter og underliggende Bøndergods ... i Grinderslev Sogn ... (*fol.103b*) ... i Grønning Sogn, Wester Grønning By:

☒ Jacob Pedersen (3-6-1-1, *VG.3*). Mads Willadsen Skrædder (1 Hus), 1Rdl-3Mk.

☒ Ustrupgård, Christen Pedersen (6-2-0-0, *ØG.13*).

Rÿberg Sogn ... (*fol.104*) ... Datum Wiborg Snapsting, 5. Maj 1755 – Mathias Brunow.

²⁸ Itzige – (nedertysk) nuværende.

²⁹ Manglende ajourføring: Jens Christensen Riis' søn og efterfølger, Christen Riis, fik fæstebrev på halvparten af gården i 1719, og han er nævnt som enefæster i 1735.

³⁰ Ditto: Mads Christensens efterfølger, Niels Madsen, fik fæstebrev 1739 – og dennes efterfølger, Christen Nielsen, i 1779

*Viborg Landsting. SP 43 (1752-58). Brev No.87, til Retsmødet 5. Maj 1756 (RA-M.29.846 [C]), fol.253:

Jeg underskrevne **Mathias Hansen Brunow** til *Grinderslev Closter*, kiendes og hermed vitterligt gjør, ret vitterlig Gield skyldig at være til velædle Hr. Herredsfoged, **Sr Christen Testrup** til *Wettersholm*, rede lånte og forstrakte Penge den Summa 1.000Rdl i gode Courant klingende Mynt ... at betale med Rente 5% og det god betids ... ved Wiborg Snapsting ...

Derfor pantsættes min frie Hovedgård *Grinderslev Closter* og underliggende Bøndergods efter den leverede Jordebog af Dags Dato – med Prioritet næst efter min Stiffader **Mads Brøndum** og **Sr Peder Espensen** deres Prioriteter i samme min Gård og Gods, såsom min Stiffader Mads Brøndums 1° Prioritet for 4.800Rdl og **Sr Peder Espensens** 2° Prioritet for 3.000Rdl ...

Grinderslev Closter, 14. April 1756 – Mathias Brunow.

Jordebogen er ikke protokolleret.

SP-44 (1758.05.10 – 1763.08.08).

*Viborg Landsting. SP 44 (1758-63):

☞fol.444. Hr. **Thomas Lund** hans Pantebrev til hendes højgrevelig Nåde, Frue **Sophie Hedevig Rantzau**, Enke-Grevinde til *Levetzau*, på 6.000Rdl, dat. 4. Maj 1761.

1761, 6. Maj (tinglæst) No.29 – Jeg underskrevne **Thomas Lund** til *Grinderslev Closter* ... skylder til Frue **Sophie Hedevig Rantzau**, Enke-Grevinge af *Levetzau*, til *Restrup*, *Torstedlund*, *Albech* og *Aastrup* ... den Summa 6.000Rdl. ...

(fol.444b) ... pantsætter *Grinderslev Closter* Hovedgård og Gods ... Hovedgårds Taxt Htk. 31-6-0-0 ... Bøndergods ... (fol.445) ...

Grønning Sogn, **Wester Grønning**:

☞ **Jacob Pedersen** (htk. 3-6-1-1, VG.3) – årlig Landgilde: 1tde Rug, 2tdr Byg, Penge 2Rdl.

☞ Huse: **Mads Willadsen Skræder** – Huspenge årlig: 1Rdl-3Mk.

☞ *Ustrupgård*, **Niels Christensen** (htk. 6-2-0-0, ØG.13) – Landgilde: (fol.445b) 2tdr Rug, 2tdr Byg, 1tde Havre, 2 lisû Smør, Penge 3Rdl-2Mk.

Ryberg Sogn ... (fol.446) ...

Wiborg, 4. Maj 1761 – T. Lund.

*Viborg Landsting. SP 44 (1758-63):

☞fol.465b. **Sr Mathias Brunow** hans Skiøde til **Sr Thomas Lund** på *Grinderslev Closter* Hovedgård og Gods, dat. 2. Maj 1761.

1761, 6. Maj (tinglæst) No.53 – Jeg underskrevne **Mathias Hansen Brunow** ... sælger, skiøder og afhænder til **Sr Thomas Lund** ... *Grinderslev Closter* Hovedgård og underliggende Bøndergods ... (fol.466, 466b) ... Grønning Sogn, **Wester Grønning**:

☞ **Jacob Pedersen** (htk. 3-6-1-1, VG.3) – årlig Landgilde: 1tde Rug, 2tdr Byg, Arbejdspenge 2Rdl.

☞ **Mads Willadsen Skræder** (1 Hus) – Huspenge: 1Rdl-3Mk.

☞ *Ustrupgård*, **Niels Christensen** (htk. 6-2-0-0, ØG.13) – gjør Hoverie og Landgilde: 2tdr Rug, 2tdr Byg, 1tde Havre, 2 lisû Smør, (fol.467) 1 læs Lyng og Penge 3Rdl-2Mk.

Ryberg Sogn ... (fol.467b) ... haver bekommet fuldkommen Betaling og Fornøjelse med 16.000Rdl: Grov Courant Mýndt ...

(fol.468) ... Wiborg, 2. Maj 1761 – M.H. Brunow.

*Viborg Landsting. SP 44 (1758-63):

☞fol.767b. **Sr Thomas Lunds** Skiøde til **Sr Mads Biørn** på *Grinderslev Closter* Hovedgård og Gods, dat. 2. Maj 1763.

1763, 4. Maj (tinglæst) No.28 – Jeg underskrevne **Thomas Thomaßen Lund** ... sælger, skiøder og afhænder til **Sr Mads Biørn** ...

Grinderslev Closter Hovedgård ... Taxt Htk. 26-1-1-1 ... og underliggende Bøndergods ... Grønning Sogn, **Wester Grønning**:

☞ **Jacob Pedersen** (htk. 3-6-1-1, VG.3) – årlig Landgilde: 1tde Rug, 2tdr Byg, Penge til Martny 1Rdl og Påske 1Rdl.

☞ **Mads Willadsen** (1 Hus) – Huspenge: 1Rdl-3Mk og gjør Løb.

☞ *Ustrupgård*, **Niels Christensen** (htk. 6-2-0-0, ØG.13) – gjør Hoverie og Landgilde: 2tdr Rug, 2tdr Byg, 1tde Havre, 2 lisû Smør, 1 læs Lyng og Penge 3Rdl-2Mk.

Dølby Sogn ... (fol.769, 769b) ...

Wiborg, 2. Maj 1763 – M.H. Brunow.

*Viborg Landsting. SP 44 (1758-63):

☞fol.799b. **Sr Mads Biørns** Obligation til Hr. Etatsråd Geert de Lichtenberg på 13.500Rdl, dat. 3. Maj 1763.

1763, 4. Maj (tinglæst) No.54 – Underskrevne **Mads Larsen Biørn** til *Grinderslev Closter* ... skylder Hr. **Geert de Lichtenberg** i Horsens ... 13.500Rdl ... pantsætter *Grinderslev Closter* Hovedgård ... og Bøndergods ... (fol.800) ...

Grønning Sogn, **Wester Grønning**:

☞ **Jacob Pedersen** (htk. 3-6-1-1, VG.3), **Mads Willadsen** (1 jordløs Hus) og

☞ *Ustrupgård*, **Niels Christensen** (htk. 6-2-0-0, ØG.13).

Dølby Sogn ... (fol.800b) ...

Wiborg Snapsting, 3. Maj 1763 – M.L. Biørn.

SP-45 (1763.09.14 – 1768.07.08).

*Viborg Landsting. SP 45 (1763-68):

☞fol.551b. **Mads Biørns** Obligation til Jacobus Himmerig i Ålborg på 12.000Rdl, dat. 4. Måj 1767.
1767, 6. Måj (*tinglæst*) No.19 – Underskrevne **Mads Larsen Biørn** til *Grinderslev Closter* ... skylder til min kiære Morbroder, velædle Hr. **Jacobus Himmerig** i Ålborg ... 12.000Rdl ... til 4% årlig Rente ... (*fol.552*) ... pantsætter ifølge Jordebog: *Grinderslev Closter* Hovedgård (htk. 31-6-0-0), (*fol.552*) Grinderslev Closter Sogns Kongekorntiende (26-0-0-0) og Bøndergods ... (*fol.553*) ... Grønning Sogn, **Wester Grønning**:
☞ **Jacob Pedersen** (htk. 3-6-1-1, *VG.3*) – Landgilde: Penge 2Rdl, Rug 1tde, Byg 2tdr.
☞ Huse: Mads Willadsen – Penge 1Rdl-3Mk.
☞ *Ustrupgård*, Grønning Sogn, **Niels Christensen** (htk. 6-2-0-0, *ØG.13*) – Landgilde: Penge 3Rdl-2Mk, Rug 2tdr, Byg 1tde, Havre 1tde, Smør 2 lisú, Lyng 1 læs.
Hem Sogn ... (*fol.553b*) ... *Grinderslev Closter*, 4. Måj 1767 – M.L. Biørn.

*Viborg Landsting. SP 45 (1763-68):

\\ dat. 4. Måj 1767.

☞fol.585. **Peder Mallings** Skiøde til Hr. **Axel Rosenkrantz Lason** på *Astrup* Gård, Gods og Tiender i Salling, Hartk. 380-7-3-2_{1/60}, 1767, 6. Måj (*tinglæst*) No.47 – Jeg **Peder Malling** tilstår og hermed vitterlig giør: at jeg ... herved sælger, skiøder og afhænder ... til høyædle og velbårne Herre, Hr. **Axel Rosenkrantz Lassen**, med fri Willie og velberåd Hu, min Hovedgård *Astrup* med al dens Herlighed og underliggende Bøndergods og Tiende, beliggende i Skivehus Amt, Nørre Herred, således som det findes udi den herhos hæftede, af mig underskrevne og forseglede Jordebog specificeret – for hvilken forskrevne *Astrup* Hovedgårds Taxt, der med Skoven er Htk. 32-2-2-2, med dens Bygning, Bøndergods 327-4-2-0_{11/60}, Ljybje Sogns Kirkekorn- og Qvægtiende 14-2-2-2 med dertil hørende Kirkeskyld 6-6-0-0_{5/6}, som er alt tilsammen 380-7-3-2_{1/60}, samt Gadehuse (bebygte og ubebygte) – mig af høybem^{le} Hr. **Axel Rosenkrantz Lassen** er sket fuldkommen og fornøielig Betaling. ... (*fol.585b*) ... Det til Bekræftelse ... Wiborg, 4. Måj 1767 – P. Malling. Til Vitterlighed:

☞fol.585b fts. Jordebog over *Astrup* Hovedgård og Gods, Skivehus Amt, Nørre Herred, Grinderslev Sogn.

... (se fil: *Grønning matrikler og jordebøger*).

SP-46A (1768.07.06 – 1770.06.13).

*Viborg Landsting. SP 46A (1768-70):

☞fol.20. Jens Huusteds Skiøde til Procurator **Peder Lund** på Ljybje Sogns Konge-Rug&Havre-Tiende samt *Ljybje Mølle*, ialt Htk. 12-1-0-0, dat. 25. Juni 1768.

1768, 3. Aug. (*tinglæst*) No.5 – Underskrevne **Jens Pedersen Huusted**, Kiøb- og Handelsmand i Skive, kiendes og hermed tilstår, at jeg haver solgt og afhændet, ligesom jeg og hermed sælger, skiøder og aldeles afhænder fra mig og mine Arvinger til Fuldmægtigen på *Krabbesholm*, Procurator S^f **Peder Lund** og hans Arvinger, en mig efter min Sl: Stif-Fader **Bertel Mogensens** udgivne Tilståelse og Bevis af 21. Måj 1761, tinglæst 8. Juni 1762 ved Skive Bytings Ret ... tilhørende og udi Skivehus Amt, Nørre Herred, Ljybje Sogn beliggende *Mølle, Ljybje Mølle* kaldet, anslagen for H.korn Mølleskyld 3-5-3-0 og Jordskyld 0-0-2-1 (*VG.nr.16*) – med bemeldte Ljybje Sogns Konge-Rug&Havre-Tiende, Hk: 8-2-2-2, og dessen rette Tilliggende ... uden nogen Forbeholdenhed, enten af Møllens Bygning, Ejendom, Fiskevand eller andet ... ialt for den Summa (*fol.20b*) udi Penge 2.700Rdl – tillige at jeg årlig, så længe jeg lever her i mit Hus, af Møllen leveres 2 tønder Rug-Meel – hvilken Afgift må, såsnart Dødsfald indtræder på en af Siderne, ophøre.

Og da bemeldte Hr. Procurator P. Lund for den accorderede Kiøbe-Summa har givet mig god Betaling og vedbørlig Forsikring, så kiender jeg mig og mine Arvinger – én for alle og alle for én – ingen ydermere Lod, Del, Ret eller Rettighed at have til eller udi bemeldte Mølle, Tiende og dessen Tilhørende ...

I det øvrige anmodes Vedkommende, som min afgangne Stif-Faders Stervboe forvalter, at udlevere S^f Lund hvad Skiøder og Documenter for nævnte Mølle og Tiende angående måtte forefindes og jeg med Rette bør have, imod han betaler de 1.500Rdl, jeg ifølge bemeldte Bevis af 21. Måj 1761 derpå til fornævnte Stervboe er pligtig at udrede, da det skal være ligeså fuldt, som jeg selv var overleveret samme Documenter.

Til Stadfæstelse haver jeg ej alene dette Skiøde underskrevet og forseglet, men endog formået S^f Rasmus Winde og S^f Anders Hesselberg dette med mig til Vitterlighed at underskrive og forsegle. Datum Skive, 25. Juni 1768 – Jens Husted. Til Vitterlighed ... Læst for Salling Herreders Ret Mandagen 27. Juni 1768 og protocolleret fol.267.

*Viborg Landsting. SP 46A (1768-70):

☞fol.144b. Obligation af **Major Geistler** for 26.000Rdl til afgangne Justice-Råd Mads Hastrups Børns Arvemidler, dat. 3. Måj 1769. 1769, 10. Måj (*tinglæst*) No.73 – Underskrevne **Johan Christian von Geistler** til *Eskær*, kongl: Måj^{le} Major af Cavalleriet, til *Eskier* ... skylder til afgangne Justice-Råd Mads Hastrups Arvinger, ved de umyndige Børns Formynder, S^fMads Biørn til *Grinderslev Closter* ... 26.000Rdl.

... pantsætter med 1° Prioritet: *Eskær* Hovedgårds Taxt (htk.63-5-3-0), Kirke- og Kongetiende (50-0-0-0) og Bøndergods (268-2-2-0_{11/12}) samt Mølleskyld (1-4-3-0), som ... specificeret i vedhæftede Jordebog ... Wiborg, 3. Måj 1769 – Geistler.

(fol.145) Extract **Jordebog** over **Eskær** Hovedgård med tilliggende Bøndergods og Tiender.

... Bøndergods ... (fol.146) ... Grønning Sogn, **Wester Grønning** By:

☒ **Hans Pedersen** (htk. 7-0-0-2, VG.nr.9) – årlig Landgilde: 14Rdl.

☒ **Iver Friises Øde** (4-2-1-1, I₁₆₈₈) – Landgilde: 6skp-2₃fdk Rug, 2tdr Havre, 1 Svin, 1 Gås, 2 Høns.

☒ **Peder Christensen** (4-1-2-0, VG.5) – Landgilde: 1tde Byg, 1tde Havre (Fri for Landgilde, til 1771 Års *Martiny* da at svare).

☒ Huse: **Sergeant Skrøders Sted** (0-0-3-1, Hus I₁₆₈₈) – 2Rdl-4Mk. ☒ **Niels Krag** – 2Rdl-4Mk.

Herlighed til **Astrup, Grønning Kirkeskyld**:

☒ **Mads Smed, Peder Thomsen, Christen Jacobsen og Anders Madsen** (1-3-2-2, VG.2₁₆₈₈ Kirkeskyld) – Landgilde: 3tdr-1fdk Byg.

Øster Grønning By:

Herlighed til **Astrup, Grønning Kirkeskyld**:

☒ **Christen Jensen Riis** (3-1-2-0_{2/3}, ØG.10₁₆₈₈) – Landgilde: 1tde-2skp Rug, 1 lisû-4û Smør.

☒ **Niels Madsen** (1-2-2-2, 9₁₆₈₈) – Landgilde: 4skp-1_{1/3}fdk Rug, 6skp Byg, 10û Smør.

(til **Eskær**):

☒ **Grønriis, Niels Andersen** (Herlighed 2-1-2-1, Grønning Kirkeskyld 1-2-0-1, 6) – Landgilde: 3skp-1_{1/3}fdk Rug, 2tdr-2skp Byg, 10û Smør, 1 Svin.

Bostrup ... Ryberg Sogn ... (fol.146b) ...

Eskær, 18. April 1768 – Geistler.

*Viborg Landsting. SP 46A (1768-70):

☒fol.146b. Obligation af **Major Geistler** til General-Majorinde von Lütticau på 8.000Rdl, dat. 3. Maj 1769.

1769, 10. Maj (*tinglæst*) No.74 – Underskrevne **Johan Christian von Geistler** til **Eskær**, kongl: May^{ls} Major af Cavalleriet, til **Eskier** ... skylder til min nådige Frue Tante, hendes Nåde **General-Majorinde von Lütticau** til **Lerkenfeldt** ... 8.000Rdl.

... pantsætter med 2° Prioritet næstefter 26.000Rdl, som **Eskær** Gård og Gods til afgangne Justice-Råd Mads Hastrups Arvinger er først prioriteret: **Eskær** Hovedgårds Taxt (htk.63-5-3-0), Kirke- og Kongetiende (50-0-0-0) og Bøndergods (268-2-2-0_{11/12}) samt Mølleskyld (1-4-3-0), som jeg efter Auctions-Skiøde a.o. kiøbt haver, specificeret i vedhæftede Jordebog ...

(fol.147) ... Wiborg, 3. Maj 1769 – Geistler. (Note) Tilhørende Jordebog er enslydende med foregående – vide No.73).

*Viborg Landsting. SP 46A (1768-70):

☒fol.154b. Auctions-Skiøde til **Major von Geistler** på **Eskier** Hovedgård og Tilliggende i Salling, dat. 29. April 1769.

1769, 10. Maj (*tinglæst*) No.79 – Jeg **Casper Peter Rothe**, Deres kongl: May^{ls} bestalter General-Auditeur, Landsdommer udi Nørre Jydland, Byfoged i Skive og Herredsfoged over Salling Herreder – og Peder Sommer ... By- og Herreds-Skriver – gjør vitterligt: at År 1768, 18. April, blev efter afgangne Justice-Råd Mads Hastrup, som ejede, boede og døde på **Eskær** Hovedgård, beliggende i Skivehus Amt ... hans efterladte Arvingers Curator og Formynder deres Begiæring, af os som Auctions-Directeurer udi Salling Herreder holdt offentlig Auction over **Eskier** Hovedgård og Gods ... hvor Major von Geistler blev høistbydende med 50.010Rdl, efter ... Jordebog af 8. April 1768 (*se ovenfor*). ... (fol.156b) ... Wiborg, 29. April 1769 – Rothe, Sommer

SP-46B (1770.06.13 – 1772.05.06).

*Viborg Landsting. SP 46B (1770-72):

☒fol.783. Skiøde for **Lauritz Christensen** på **Ljybje Mølle** i Salling af Htk. 3-5-3-0, dat 5. Mai 1772.

1772, 6. Mai (*tinglæst*) No.61 – Jeg underskrevne **Peder Lund**, hans kongl: May^{ls} Ober- og Underrets Procurator, kiendes og hermed vitterligt gjør: at jeg ... hermed sælger, skiøder og afhænder ... en mig tilhørende Mølle, **Ljybje Mølle** kaldet (VG.nr.16), beliggende udi Skivehus Amt, Salling Herred, til **Laurs Christensen**, som samme til Beboelse har været forundt, da bem^{ls} Laurs Christensen ifølge Kiøbe-Contracten til mig har erlagt og betalt den accorderede Kiøbe-Summa 1.800Rdl med sin forfaldne Interesse til dette Snapsting, ved hvilken Kiøbe-Contract, dat. 10. Aug. 1771, jeg har forbeholdt mig årlig at nyde 2tdr Rug-Meel, som udi Jens Huusted i Skive hans Levetid til ham leveres – så skal (fol.783b) bem^{ls} Mølle, som er matriculeret for Hartkorn 3-5-3-0, med den Ret og Rettighed jeg samme har tilforhandlet mig (de reserverede og foran benævnte 2tdr Rugmeel undtagne) herefter tilhøre bem^{ls} Laurs Christensen og hans Arvinger, som et uigienkaldelig og uryggelig Kiøb.

Skulle ellers bem^{ls} Mølle vorde Kiøberen ved Lovmål formedelst min Vanhjemmels Brøst fravunden, da bepligter jeg mig og mine Arvinger, inden 6 Uger efter sådant er mig bekiendtgiort, at anskaffe ham ligeså god og belejlig en Mølle – eller og efter Billighed og i Proportion af samme Værdi i Penge at betale.

Dette mit udgivne Skiøde haver jeg ej alene egenhændig skrevet og underskrevet, men endog formået Birkedommeren S^f Christian Hofmann på **Krabbesholm** og S^f Christen Eskou i Skive med mig til Witterlighed at underskrive og forsegle.

Datum: **Krabbesholm**, 5. Mai 1772 – P. Lund. Til Witterlighed

SP-47 (1772.05.06 – 1776.05.08).

*Viborg Landsting. SP 47 (1772-76):

☞fol.385. Skøde for **Adam Friderick Tramp** på **Krabbesholm** Hovedgård og Tilliggende i Skivehus etc. Amter, dat. 2. Dec. 1773. 1774, 4. Mai (*tinglæst*) No.144 – Jeg **Werner Rosenkrantz**, Friherre til **Willestrup**, Ridder, Deres kongl: May^{ls} Geheime-Råd og Kammerherre ... sælger, skiøder og aldeles afhænder til højvelbårne Hr. Greve **Adam v. Tramp**:

a) min frie, adelige Hoved- og Sædegård **Krabbesholm** i Skivehus Amt og Resen Sogn, anslagen udi Nye Landmålings-Matricul for (htk. 30-1-2-1), Mølleskyld (htk. 0-2-0-2), med Birkerettighed.

b) Resen Kirke ... (*fol.385b*) ... med Kongekorn- og Qvægtiende (htk. 7-0-2-2) ...

c) Bøndergods ... efter Gårdens til Dato uforandrede Jordebog: Resen Sogn ... Hem Sogn ... (*fol.386*) ... Grønning Sogn, **Wester Grønning**: ☞ **Hans Andersen** (2-6-3-2, *VG.6*) – Landgilde 5Rdl.

Oddense Sogn ... (*fol.386b-387*) ...

København, 2. Dec. 1773 – W. Rosenkrantz.

☞fol.391. Obligation fra **Greve Tramp** til Geheime-Råd, Baron Rosenkrantz, på 30.000Rdl, dat. 16. Dec. 1773.

1774, 4. Mai (*tinglæst*) No.153 –

*Viborg Landsting. SP 47 (1772-76):

☞fol.615b. Obligation fra **Major Geistler** til Frue Etatsrådinde Fabritii, på 26.000Rdl, dat. 2. May 1775.

1775, 10. May (*tinglæst*) No.168 – Jeg underskrevne **Johan Christian von Geistler** til **Eskær**, kongl: May^{ls} Major af Cavalleriet ... skylder til velbårne Frue **Mariane Bruguiet**, afgangne Etatsråd Just Fabritii i Kiøbenhavn, 26.000Rdl. ... (*fol.616*) ...

pantsætter med 1° Prioritets Panteret en mig efter Auctionsskiøde af 29. April 1769 tilhørende Sædegård, **Eskier** kaldet, beliggende i Skivehus Amt, Grinderslev Closter Sogn, samt underliggende Bøndergods ... Hovedgårds Taxt, Skov- og Mølleskyld 63-5-3-0, Kirke- og Kongetiende 50-0-0-0 og Bøndergods 268-3-0-0_{19/24} ... (*fol.616b*) ... Wiborg, 2. May 1775 – J.C.v. Geistler.

☞fol.616b. Declaration fra General-Majorinde **Lüthicaus** Arvinger, at foranstående Obligation må præfereres Arvingernes Fordring, dat. 2. May 1775. 1775, 10. May (*tinglæst*) No.169 – Vi underskrevne samtlige Arvinger efter Frue General-Majorinde **Lüthicaus** til **Lerchenfeldt** og **Hesselt**, declarerer: at endskiønt den os nu tilhørende Obligation på 2° Prioritet i **Eskier** af Hr. **Major Geistler** til bemeldte vores Sl: Moder, General-Majorinde **Lüthicaus** udgiven, stor 8.000Rdl, er ældre tinglyst og protocolleret end den under Dags Dato til Frue **Etatsrådinde Fabritius** i Kiøbenhavn udgivne Obligation på 26.000Rdl med 1° Prioritet – så renoncerer vi dog ganske på den Præntention og Ret den ældre Tinglysning os kunne give. ... (*fol.617*) ... Wiborg, 2. May 1775 – J. Lüthicaus (m.fl.).

☞fol.617. **Jordebog** over **Eskier** Gård, Tiende og Gods, dat. 2. May 1775.

1775, 10. May (*tinglæst*) No.170 – ... Grinderslev Closter Sogn ... (*fol.617b-618*) ... Grønning Sogn, **Wester Grønning**:

☞ **Anders Riis** (htk. 7-0-0-2, *VG.nr.9*) – Landgilde: 14Rdl.

☞ **Peder Christensen** (5-1-2-0, *nr.5*) – Landgilde: 2Rdl, 1tde Byg, 1tde Haure.

☞ Huse: **Jep Kielskou** (0-4-3-1, 18), 5Rdl-2Mk – **Ole Jørgensen** (0-4-0-0), 4Rdl – **Iver Friis** (0-4-0-0, *hus 1₁₆₈₈*), 4Rdl –

?? (1-6-1-1), 1Rdl-2Mk – **Peder Smed**, **Peder Thomsen**, **Christen Jacobsen** og **Anders Nielsen** (Herlighed til **Astrup**, *VG.13*, Grønning Kirkeskyld 1-3-3-2, *VG.2₁₆₈₈*), 3tdr Byg.

Øster Grønning – ligeså Grønning Kirkeskyld (Herlighed til **Astrup**):

☞ **Christen Jensen** (3-1-2-0_{2/3}, *ØG.nr.7*) – Landgilde: 1tde-2skp Rug, 1 lisû-4û Smør.

☞ **Niels Madsen** (1-2-2-2, *nr.3*) – Landgilde: 4skp-1½fdk Rug, 6skp Byg, 10û Smør.

☞ **Grønriis**, **Niels Pedersen** (3-3-2-2, *nr.6*) – Landgilde: 3skp-1_{1/3}fdk Rug, 2tdr-2skp Byg, 1 Svin. (*Dette er hele Eskærs part*).

Bostrup ... (*fol.618b*) ...

Wiborg, 2. May 1775 – J.C. Geistler.

SP-48 (1776.05.08 – 1779.06.16).

*Viborg Landsting. SP 48 (1776-79):

☞fol.129. Obligation fra **Major Geistler** til Geheime-Råd Rosenørn (*fol.129b*) på 12.000Rdl, dat. 1. May 1776.

1776, 8. May (*tinglæst*) No.232 – Underskrevne **Johan Christian von Geistler** til **Eskær** ... skyldig 12.000Rdl: Dansk grov Courant, som jeg af **Støvring Closters** Directeur, hans Excellence Hr. Geheime-Råd og Stifts-Befalingsmand **Peder Rosenørn**, har lånt ...

pantsætter med 2° Prioritets Panteret, næstefter de 26.000Rdl, som **Eskier** Gård og Gods til S:T: Frue **Etatsrådinde Fabritius** i Kiøbenhavn, der således er 38.000Rdl ialt i **Eskier** Hovedgård m.m. ... Wiborg, 1. May 1776 – J.C.v. Geistler.

☞fol.129b fts. **Jordebog** over Pantet **Eskier** Gods, dat. 1. May 1776.

☞1776, 8. May (*tinglæst*) No.233 – ... (*fol.130*) ... Bøndergods ... Grinderslev Closter Sogn ... (*fol.130b*) ... Grønning Sogn,

Wester Grønning:

- ☒ *Anders Riis* (htk. 7-0-0-2, VG.nr.9) – Landgilde: 14Rdl som fri, forretter efter Tilsigelse.
- ☒ *Peder Christensen* (5-1-2-0, nr.5) – Landgilde: 1tde Byg, 1tde Haure. ½ Gårds Hoverie.
- ☒ Huse: (fol.131) *Jeppé Kielskou* (0-4-3-1, 18), 5Rdl-2Mk, forretter 14 Dages Arbejde årlig.
Ole Jørgensen (0-4-0-0), 4Rdl, forretter 14 Dages Arbejde årlig – *Iver Friis* (0-4-0-0), 4Rdl –
Peder Smed, Peder Thomesen, Christen Jacobsen og *Anders Nielsen* (Grønning Kirkeskyld 1-3-3-2, 2¹⁶⁸⁸, 3tdr Byg –
Herligheden til *Astrup*, VG.13).

Øster Grønning – ligeså Grønning Kirkeskyld (Herligheden til *Astrup*):

- ☒ *Christen Jensen Riis* (3-1-2-0_{2/3}, ØG.nr.7) – Landgilde: 1tde-2skp Rug, 1 lisû-4û Smør og Præsten for Vin og Brød 2Rdl.
- ☒ *Niels Madsen* (1-2-2-2, nr.3) – Landgilde: 4skp-1_{1/3}fdk Rug, 6skp Byg, 10û Smør.
- ☒ *Grønriis, Niels Pedersen* (3-3-2-2, nr.6) – Landgilde: 3skp-1_{1/3}fdk Rug, 2tdr-2skp Byg, 10û Smør, 1 Svin.
½ Gårds Hoveri eller efter Hartkorn.

Lybje Sogn ... (fol.131b) ... Wiborg, 1. Maj 1776 – J.C.v. Geistler.

*Viborg Landsting. SP 48 (1776-79):

☒ fol.792b. Obligation af **Greve Tramp** til Stiftamtmanden og Biskopen over Ålborg Stift, på 10.184Rdl-2ß, dat. 6. Juni 1779.
1779, 16. Juni (tinglæst) No.81 – Jeg underskrevne Adam Friderich Greve af Tramp til *Krabbesholm* ... skyldig til Stiftbefalings-
manden og Biskopen over Ålborg Stift, som er nuværende hans Excellence, Geheime Conferents-Råd, Greve Adolph Siegfried der
Østen samt højærværdige S^o Doctor Theologie Christian Reverlin Studsgaard ... (fol.793b) ...
Wiborg, 6. Juni 1779 – A.G.v. Tramp.

☒ fol.793b fts. **Jordebog** over Pantet af 4. Juni 1779 – **Krabbesholm** Hovedgård med underliggende Gods.
1779, 16. Juni (tinglæst) No.82 – ... Bøndergods ... Grønning Sogn, Wester Grønning Bye:

- ☒ *Hans Andersen* (2-6-3-2, VG.6) – Landgilde 5Rdl.

Hierk Sogn ... (fol.794) ... *Krabbesholm*, 4. Juni 1779 – A.G.v. Tramp.

*Viborg Landsting. SP 48 (1776-79):

☒ fol.796. Obligation af **Major Geistler** til Etatsråd Lüthichau og Ritmester Lüthichau, på 3.000Rdl, dat. 15. Juni 1779.
1779, 16. Juni (tinglæst) No.89 – Jeg underskrevne Johan Christian von Geistler til *Eskær* ... skylder ...
pantsetter med 3° Prioritets Panteret ... i **Eskier** Gods ... Wiborg, 15. Juni 1779 – J.C.v. Geistler.

☒ fol.796b. **Jordebog** over **Eskier** Hovedgård og Gods af 15. Juni 1779.

1779, 16. Juni (tinglæst) No.90 – ... Bøndergods ... (fol.797) ... Grønning Sogn, Wester Grønning:

- ☒ *Anders Riis* (htk. 7-0-0-2, VG.nr.9) – Landgilde: 14Rdl.
- ☒ *Peder Christensen* (5-1-2-0, nr.5) – Landgilde: 2Rdl, 1tde Byg, 1tde Haure.
- ☒ Huse: *Jep Kielskou* (0-4-0-0, 18), 4Rdl – *Ole Jørgensen* (0-4-0-0), 4Rdl – *Iver Friis* (0-4-0-0), 4Rdl –
Peder Leed (0-4-0-0), 2Rdl-4Mk – *Øde* (0-7-0-2, Herlighed til *Astrup*) –
Peder Smed, Peder Tomesen, Christen Jacobsen og *Anders Nielsen* (Grønning Kirkeskyld (1-3-3-2), 3tdr Byg.
Herligheden til *Astrup*).

Øster Grønning – ligeså Grønning Kirkeskyld, Herligheden til *Astrup*:

- ☒ *Christen Jensen* (3-1-2-0_{2/3}, ØG.nr.7) – Landgilde: 1tde-2skp Rug, 1 lisû-4û Smør.
- ☒ *Niels Madsen* (1-2-2-2, nr.3) – Landgilde: 4skp-1_{1/3}fdk Rug, 6skp Byg, 10û Smør og Præsten for Vin og Brød 2Rdl.
- ☒ *Grønriis, Niels Pedersen* (3-3-2-2, nr.6) – Landgilde: 3skp-1_{1/3}fdk Rug, 2tdr-2skp Byg, 10û Smør, 1 Svin.

Lybye Sogn ... (fol.797b) ... Grønning Sogns Kirketiende (12-6-2-2), Jeberg Sogns Kirketiende ...

Eskier, 15. Juni 1779 – Geistler.

SP-49 (1779.06.16 – 1786.06.14).

*Viborg Landsting. SP 49 (1779-86):

☒ fol.52b. Skiøde for **Christen Damgård** på **Nørgård** Hovedgård og Underliggende, dat. 14. Juni 1779.

15. Dec. 1779. (tinglæst) No.12 – Kiendes jeg undertegnede Maren Anders D. Qvistgaard, Sal: Peder Damgaards Efterleverske, og
herved ... ifølge den med min kiære Søn Christen Pedersen Damgaard indgagne Contract af Dato 16. Juni 1778 ... sælger, skiøder
og aldeles afhænder ... min tilhørende Hovedgård **Nørgård** (htk. 29-6-0-2) med Bøndergods (221-3-1-1_{5/6}) ... (fol.53) ...
Kiøbesum 25.000Rdl ... *Nørgård*, 15. Dec. 1779 – M.A. Qvistgaard, Sal: Damgaards. Laugværge: M.L. Biørn.

☒ fol.53 fts. **Jordebog** over **Nørgård** Hovedgård og Gods, dat. 16. Juni 1778:

15. Dec. 1779. (tinglæst) – ... (fol.53b) ... Wester Grønning:

- ☒ *Jens Halborg*, en ½-part af No.12 (htk. 6-6-3-0, VG.4, 4Rdl, Helgårds Hoveri) – svarer deraf ½ Gårds Hoveri
og Landgilde Penge 2Rdl.

... *Nørgård*, 16. Juni 1778 – M.A. Qvistgaard.

*Viborg Landsting. SP 49 (1779-86):

☞fol.142. Obligation af Etatsråd **A.R. de Lasson** til Niels Overvad (Ålborg) på 16.000Rdl, dat. 14. Juni 1780.
14. Juni 1780 (*tinglæst*) No.116 – ... årlig Rente 4% ... (*til sikkerhed pantsat gods ifølge jordebog af samme dato*).

☞fol.142b. **Jordebog** over Pantet, dat. 14. Juni 1780.

... Astrup Hovedgård ... og Bøndergods ... (*fol.143*) Grønning Sogn, Wester Grønning:

- ☞ No.4, *Peder Nielsen* (Htk. 5-6-2-2, VG.7) – Landgilde: 6Rdl-1Mk-4ß.
- ☞ *Willads Pedersen* (Herlighed 4-3-3-2 og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-5-3-1, VG.15) – 5Rdl, forretter Hoveri.
- ☞ *Anders Nielsen* (Herlighed 0-2-0-0¼ og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-1-1-2½, *hus*) – 3Rdl eller Ugedag for de 2Rdl.
- ☞ *Anders Iversen* (4-3-2-2½, VG.8) – 4Rdl.
- ☞ *Anders Christensen*³¹ (Herlighed 4-5-2-2¾ og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-1-1-2½, VG.10) – forretter Hoveri.
- ☞ Husfolk: *Jens Høe* (3Rdl) – *Mads Poulsen* (2) – *Peder Jensen* (2) – *Søren Pixborg* (2) – *Niels Christensen* (2) – eller og forretter Ugedage.

Øster Grønning:

- ☞ *Peder Aasted*³² (Herlighed 2-4-2-0_{2/3}, 2Rdl, og Kirkeskyld til Grønning Kirke 3-1-2-0_{2/3}, ØG.10₁₆₈₈).
- ☞ *Christen Pedersen* (4-2-3-2, 12) – 4Rdl.
- ☞ *Christen Nielsen* (Herlighed 3-2-2-0¼, 4Rdl, og Kirkeskyld til Grønning Kirke 1-2-2-2, 3).
- ☞ *Christen Poulsen* (4-1-2-0_{1/3}, 4) – 4Rdl.
- ☞ *Mehle Nielsen* (4-7-3-1¾, 15) – 5Rdl.
- ☞ *Christen Laursen* (4-1-2-2, 9) – 4Rdl.
- ☞ *Jens Foged* (5-0-3-1_{11/12}, 11,ny) – 5Rdl.
- ☞ *Christen Bilstrup* (5-5-1-1½, 7) – 5Rdl-3Mk.
- ☞ *Christen Hauge*³³ (4-2-2-1_{5/6}, 2+15₁₆₈₈) – 4Rdl.
- ☞ *Willads Nørbye* (4-0-0-2¼, 8) – 4Rdl.
- ☞ *Søren Foget* (4-0-3-1_{7/8}, 17) – 4Rdl.
- ☞ *Niels Pors* (4-1-3-1_{7/8}, 10) – 4Rdl, forretter Hoverie.
- ☞ Husfolk: *Jep Foged* (0-0-3-2, 18), 3Rdl-3Mk. *Niels Nielsen* (0-0-1-2), 2Rdl-3Mk.
Jens Pedersen (0-0-3-0), 2Rdl-4Mk. *Mads Mogensens Enke* (0-0-1-0), 2Rdl-2Mk.
Claus Christensen, 2Rdl-3Mk – *Christen Nielsen*, 2Rdl-3Mk –
Anne Kudsk og Anne JensD, 2Rdl-3Mk eller 1 Ugedag hver af de 2Rdl.
- ☞ *Thordal*: ☞ *Christen Kölle* (0-6-2-2_{3/7}, 5.1) – 4Rdl.
☞ *Jens Leed* (0-6-2-2_{3/7}, 5.4) – 4Rdl.
☞ *Jens Larsen* (0-6-2-2_{3/7}, 5.2) – 4Rdl.
☞ *Anders Pedersen* (0-6-2-2_{3/7}, 5.3) – 4Rdl.

(*andet sogn*) ... Viborg Snapsting, 14. Juni 1780 – A.R. de Lasson.

*Viborg Landsting. SP 49 (1779-86):

☞fol.461b. Auctions-Skiøde for **Justitsråd Lange** på *Eskiær* Hovedgård med Underliggende, dat. 17. Juni 1782.

17. Juli 1782. (*tinglæst*) No.1 – Ole Selmer, kongelig Majestæts Byefoged udi Schive og Herredsfoged udi Salling Herred – og Jens Nielsen Brasch, kongelig Majestæts Byskriver udi Schive og Herredsskriver udi Salling Herred – gjør vitterligt: at År 1781, 20. Sept., blev der efter Anmodning fra Ejeren af *Eskiær*, højædle og velbårne Hr. Øbrist Lieutenant von Geistler af os ... holdt offentlig Auction over bem^{te} *Eskiær* Hovedgård og Gods – alt efter original Jordebog af 19. Sept. 1781 ... (*højsbydende blev*) Justitsråd Christian Lange for 49.100Rdl. ... (*fol.463*) ... Schive, 17. Juni 1782 – Selmer, Brasch.

☞fol.463 fts. No.2. **Jordebog** over bortsolgt Gods af 19. Sept. 1781:

... Grønning Sogn, Wester Grønning:

- ☞ *Anders Riis* (7-0-0-2, VG.9) – 14Rdl, forretter Rejser.
- ☞ *Peder Christensen* (5-1-2-0, 5) – 2Rdl, 1tde Byg, 1tde Havre og ½ Gårds Hovning.
- ☞ *Jeppe Kiilskov* (1-0-0-0, 18) – 8Rdl, 14 Dage årligt.
- ☞ *Ole Jørgensen* (0-4-0-0, 21) – 4Rdl, 14 Dage årligt.
- ☞ *Iver Friis* (0-4-0-0, 1₁₆₈₈) – 4Rdl, 14 Dage årligt.
- ☞ *Anders Pedersen Leed* (0-4-0-0, *Hus*) – 2Rdl.
- ☞ *Øde Hartkorn* (0-7-0-2, ...).
- ☞ *Peder Smed, Peder Thomasen, Christen Jacobsen og Anders Nielsen* (Grønning Kirke Skyld 1-3-2-2, ...) – 3skp Byg. Herligheden til *Astrup*.

³¹ Fejl patronym: I *Astrups* fæstebrev 1779 og i jordebog 1783 hedder han Anders Pedersen. Der er ikke plads i fæsterækken til en A. Christensen.

³² Navneforvirring: det må være Jens Pedersen Aasted.

³³ Manglende ajourføring: Christen Christensen Hauge døde 1799.

Øster Grønning:

- ☒ Grønning Kirkeskyld, Herligheden til *Astrup*.
- ☒ *Christen Jensen Riis* (3-1-2-0_{2/3}, ØG.10₁₆₈₈) – 1tde-2skp Rug, 1 lisû-4û Smør.
- ☒ *Niels Madsen* (1-2-2-2, ØG.3, tillæg fra *Filshauge*) – 4skp-1_{1/3}fdk Rug, 6skp Byg, 10û Smør – Præsten for Vin og Brød: 2Rdl.
- ☒ *Grønriis, Niels Pedersen* (3-3-2-2, 6) – 3skp-1_{1/3}fdk Rug, 2tdr-2skp Byg, 10û Smør, 1 Svin –
½ Gårds Hovning eller efter Hartkorn.
(andet sogn) ... *Eskiær*, 19. Sept. 1781– v. Geistler.

*Viborg Landsting. SP 49 (1779-86):

☒ fol.805. **Jordebog** over Pant fra de Lasson, *Astrup*, dat. 16. Juni 1783:

15. Juni 1785. (*tinglæst*) No.62 – ...

Grønning Sogn, Wester Grønning:

- ☒ No.4 *Niels Pedersen* (5-6-0-2, VG.7) – 6Rdl.
- ☒ *Willads Pedersen* (Herlighed 4-3-3-2, 5Rdl, og Grønning Kirke Skyld 0-5-3-1, 15).
- ☒ *Anders Iversen* (4-3-2-2½, VG.8) – 4Rdl.
- ☒ *Anders Pedersen* (Herlighed 4-5-2-2¾, 4Rdl-3Mk, og Grønning Kirke Skyld 0-1-1-2½, VG.10).
- ☒ *Peder Smed* (0-6-3-2½, 13) – 5Rdl-2Mk.
- ☒ *Christen Lykke* (Herlighed 0-2-0-0¼, 5Rdl, og Grønning Kirke Skyld 0-1-1-2½, 12).
- ☒ *Anders Lykke* (Herlighed 0-0-1-0, 2Rdl, og Annex Hartkorn 2-6-3-2, 1).
- ☒ *Jens Andersen* (2-6-3-0, ...) – 6Rdl og kørende Rejser.
- ☒ Husfolk: *Peder Høeg* (3Rdl), *Søren Pixborg* (2), *Niels Ebbesen* (2), *Jørgen Fuurboe* (2), en Husplads (2) – eller Ugedage

for de 2Rdl.

Øster Grønning:

- ☒ *Jens Aasted* (Herlighed 2-4-2-0¾, 2Rdl, og Grønning Kirke Skyld 3-1-2-0_{2/3}, ØG.10).
- ☒ No.11, *Christen Pedersen* (4-2-3-2, 12) – 4Rdl-3Mk.
- ☒ *Christen Nielsen* (Herlighed 3-2-2-0¼, 4Rdl, og Grønning Kirke Skyld 1-2-2-2, 3).
- ☒ *Christen Poulsen* (4-1-2-0_{1/3}, 4) – 4Rdl.
- ☒ *Mehle Nielsen* (4-7-3-1¾, 15) – 5Rdl.
- ☒ *Christen Laursen* (4-1-1-2, 9) – 4Rdl.
- (fol.805b) ☒ *Jens Foged* (5-0-3-1_{11/12}, 11.ny) – 5Rdl.
- ☒ *Christen Bilstrup* (5-5-1-1½, 7) – 5Rdl-3Mk.
- ☒ *Christen Hauge* (4-2-2-1_{5/6}, (2+15)₁₆₈₈) – 4Rdl.
- ☒ *Willads Nørbye* (4-0-0-2¼, 8) – 4Rdl.
- ☒ *Søren Foged* (4-1-3-1_{7/8}, 17) – 4Rdl-3Mk.
- ☒ *Niels Pors* (4-1-3-1_{7/8}, 10) – 4Rdl-3Mk.
- ☒ Husfolk: *Peder Thordal* (0-0-3-2, 4Rdl, 18), *Christen Skomager* (0-0-1-2, 3Rdl), *Jens Pedersen* (0-0-3-0, 2Rdl-4Mk),
Maren MogensD (0-0-1-0, 2Rdl-2Mk).
Claus Christensen (2Rdl-3Mk), *Christen Nielsen* (2Rdl-3Mk), *Anne Kudsk* og *Anne JensD* (2Rdl) – eller Ugedage
- ☒ *Grønriis, Niels Riis* (1-6-3-0, 6) – 5Rdl.
for de 2Rdl.
- ☒ *Thordal, Christen Kølle* (0-6-2-2 ¾, 4Rdl, 5.1), *Jens Leed* (0-6-2-2 ¾, 4Rdl, 5.4), *Jens Larsen* (0-6-2-2 ¾, 4Rdl, 5.2),
Anders Pedersen (0-6-2-2 ¾, 4Rdl, 5.3) – er Hus- og Arbejdspenge.

*Viborg Landsting. SP 49 (1779-86):

☒ fol.830b. Skjøde for **Hans Rasmussen** på *Krabbesholm* Hovedgård og Underliggende, dat. 19. Jan. 1785.

15. Juni 1785. (*tinglæst*) No.121 – Købe Contract om *Krabbesholm* Hovedgård og Gods, dat.12. Marti 1784, mellem Adam Friderich Greve af Trampe til *Løgismose* og Hans Rasmussen ... Købe Summa 40.000Rdl ...

☒ fol.832. **Jordebog** over bortsolgt Gods, dat. 12. Marti 1784:

15. Juni 1785. (*tinglæst*) No.122a – ... (fol.832b) ...

Grønning Sogn, Wester Grønning:

- ☒ *Hans Andersen* (2-6-3-2, VG.6) – 5Rdl.

*Viborg Landsting. SP 49 (1779-86):

☒ fol.918b. Tilladelse om ind- og udgående Pant udi **Justitsråd Langes** til Aarhus Stifts Øvrighed og Proust Jordhøj udgivne Obligationer, dat. 10. og 12. Dec. 1785.

17. Maj 1786. (*tinglæst*) No.16 – Underdanigst Pro Memoria til de høje Herrer Directeurer for *Støvringgårds Closter*.

Da jeg, Justitsråd Christian Lange til *Eskiær* haver 26.000Rdl af *Støvringgårds Closters* Penge på 1° Prioritet udi *Eskiærgård* underlagt Bøndergods ... og da jeg nu står i Handel om at sælge noget af Godset i Anledning af *Udskifningerne* ... anmoder jeg om af det pantsatte Gods at lade udgå følgende:

Wester Grønning Kirke (Htk. 12-6-2-2), Kirkeskylds Hartkorn, som Etatsråd de Lasson har Herligheden til, og Astrup har i Fæste:

Wester(!) Grønning:

☐ Peder Smed, Peder Thomsen, Christen Jacobsen og Anders Nielsen (htk. 1-3-2-2, 3 husmænd i VG).

☐ Christen Jensen Riis (3-1-2-0_{2/3}, ØG.10₁₆₈₈) og Niels Madsen (1-2-2-2, ØG.3) –

er 5-7-3-1 Herligheds Htk. udi Wester(!) Grønning.

Grønriis, Niels Pedersen (3-3-2-2, ØG.6) (Kirkeskyld + Eskærs Herlighed).

Wester Grønning By: (Eskærs Herlighed).

☐ Anders Riis (7-0-0-2, VG.9), Peder Christensen (5-1-2-0, VG.5), Jeppe Kiilshou (1-0-0-0, VG.18),

Ole Jørgensen (0-4-0-0, 21), Iver Friis (0-4-0-0, 1₁₆₈₈), Anders Pedersen Leed (0-4-0-0, Hus), Øde Hartkorn (0-7-0-2) –

er 19-0-0-2 Htk. ... (fol.919) ... Eskier, 11. Dec. 1785 – Chr. Lange

SP-50 (1786.06.14 – 1792.12.19).

*Viborg Landsting. SP 50 (1786-92):

☐fol.13b. Etatsråd Lassons ydermere Pantsættelse ved Påtegning på hans til Schach Rathlou udgivne Obligation, dat. 16. Juni 1786.

1786, 14. Juni (*tinglæst*) No.104 – Til ydermere Forsikring pantsættes udi Wester Grønning:

☐ Anders Riis (htk. 5-0-0-0, VG.nr.9), der foruden Hoveri svarer årlig Landgilde 5Rdl.

☐ Peder Christensen (htk. 5-0-0-0, VG.nr.5), der ligeledes foruden Hoveri svarer årlig Landgilde 5Rdl.

ialt 10tdr Hartkorn med 1° Prioritet ...

Viborg Snapsting, 16. Juni 1786 – Lasson.

*Viborg Landsting. SP 50 (1786-92):

☐fol.33b. Skøde for Etatsråd Lasson på Grønning Kirke og en Del Bøndergods i Salling, dat. 4. Juni 1786.

1786, 14. Juni (*tinglæst*) No.135 – Christian Lange til Eskier, Deres kongelig Majestæts bestalter virkelig Justitsråd ...

sælger, skiøder og aldeles afhænder ... til Hr Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... følgende mig tilhørende

Kirke og Bøndergods:

1. Grønning Sogns Kirke med Kirke-og Qvægtiende samt *jus patronatus et vocandi*, item Herlighed i Præstegård og Degnebolig, der efter Landmålings Matriculen står for Hartkorn 12-6-2-2.

2. Alt til Grønning Kirke henhørende Kirkeskyld – hvilket, således som i denne Post findes benævnt, haves i Brug af følgende Beboere, som deraf svarer udi årlig Afgift som følger:

Øster Grønning:

☐ Jens Aasted (Hartkorn, hvoraf Herligheden hører til Astrup, 3-1-2-0_{2/3}, ØG.nr.10₁₆₈₈) – årlig Landgilde: 1tde-2skp Rug og Smør 1 lisû-4û.

☐ Niels Madsen (Htk., hvoraf Herligheden hører til Astrup, 1-2-2-2, ØG.3) – Landgilde: 4tdr-1_{1/3}fdk Rug, 6skp Byg og Smør 10û.

Wester Grønning:

☐ Willads Pedersen, VG.15 (Htk., hvoraf Herligheden hører til Astrup, 1-3-2-2, VG.2₁₆₈₈) – Landgilde: 3tdr Byg.

Grønriis:

☐ Niels Pedersen (Kirkeskyld til Grønning Kirke 1-2-0-1, ØG.6) – Landgilde: 3skp-1_{1/3}fdk Rug, 2tdr-2skp Byg.

Der således ialt udgør til Kirkeskyld Summa Hartkorn 7-1-3-2_{2/3}.

3. Af Eskier hidtil udlagt Gods og Herligheds Hartkorn i Grønning Sogn:

☐ bemeldte Grønriis, Niels Pedersen (Htk. 2-1-2-1, ØG.6) – Landgilde: 1Rdl og Smør 10û – samt forretter Arbejde: ½ Gårds Hoverie.

☐ Anders Riis (7-0-0-2, VG.9) – Landgilde: 14Rdl – og iøvrigt forretter Rejser.

☐ Peder Christensen (5-1-2-0, VG.5) – Landgilde: 2Rdl, 1tde Byg (fol.34) og 1tde Haure – og forretter ½ gårds Hoverie.

☐ Niels Jepsen Kiilskov (1-0-0-0, VG.18) – Landgilde: 8Rdl – og forretter Pladsarbejde 14 Dage om Året.

☐ Iver Friis (0-4-0-0, VG.1₁₆₈₈) – Landgilde: 4Rdl – og forretter Pladsarbejde 14 Dage om Året.

☐ Ole Jørgensen (0-4-0-0, VG.21) – Landgilde: 4Rdl – og forretter Pladsarbejde 14 Dage om Året.

☐ Øde Hartkorn (0-7-0-2) – har hidtil intet svaret.

☐ Anders Leed (0-4-0-0, VG.1, hvis øvrige Del hører til Astrup) – men af dette svarer årlig Landgilde: 2Rdl-4Mk.

For alt tilsammen udgør Herligheds og Kirkeskylds Hartkorn 25-0-1-1_{2/3} ...

Kiøberen har betalt den accorderede Kiøbesumma 5.000Rdl ... (fol.34b) ...

Eskier, 4. Juni 1786 – C. Lange.

*Viborg Landsting. SP 50 (1786-92):

☐fol.59. Skøde for Niels Jacobsen på i Fæste havende Gård i Wester Grønning, dat. 20. Juni 1786.

1786, 9. Aug. (*tinglæst*) No.12 – Under tegnede Mads Biørn til Grinderslev Closter ... skiøder og afhænder ... til min Bonde

Niels Jacobsen den mig tilhørende Bondegård for 440Rdl, beliggende i Wiborg Stift, Schivehus Amt, Nørre Herred, Grønning Sogn,

Wester Grønning By, af Hartkorn Nye Matricul 3-6-1-1 (VG.3), som han alt bebod og fra mig i Fæste har haft – tilligemed et

umatriculeret Hus, som bebod af Husmanden Mads Willadsen ... Grinderslev Closter, 20. Juni 1786 – Biørn.

*Viborg Landsting. SP 50 (1786-92):

☞fol.84b. Skøde for **Etatsråd Lasson** på *Ustrupgård* i Grønning Sogn, dat. 28. Dec. 1786.

1787, 24. Jan. (*tinglæst*) No.14 – Underskrevne Mads Lauritsen Biørn til *Grinderslev Closter* gjør vitterligt: at jeg ... hermed sælger, skiøder og afhænder til S:T: Hr. Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... den mig tilhørende Bondegård, *Ustrupgård* kaldet, beliggende i Wiborg Stift, Schivehus Amt, Nørre Herred, Grønning Sogn, står for Hartkorn 6-2-0-0 (*ØG.13*), som for nærværende Tid avles og bruges af Fæsteren *Niels Christensen*, der foruden kongelige Skatter og Påbude deraf efter Fæstebrev og Revers svarer årlig Landgilde; Penge 3Rdl-2Mk, Rug 2tdr, Byg 1tde-4skp, Smør 1 lisû, Lyng 1 læs – og forretter Halvgårds Hoverie. Hvilken Gård md al dens tilliggende Jord og Ejendom i Mark og By, inden eller uden Markskel, tilligemed dens Beboere, Bygning, Besætning og videre ... herefter med fuldkommen Herlighed, Ret og Rettighed, skal tilhøre og forblive velbem^{te} Hr. Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson og hans Arvinger tilhørende som en fast og bestandig Ejendom ... siden han mig derfor fuldkommen fornøvelig haver betalt med rede Penge 380Rdl: Dansk Courant. ... Til Stadfæstelse under min Hånd og Segl ...
Grinderslev Closter, 28. Dec. 1786 – M.L. Biørn.

*Viborg Landsting. SP 50 (1786-92):

☞fol.409b. Obligation af **Etatsråd Lasson** til Geheime Conferentsråd Huitfeldt på 2.000Rdl, dat. 23. Juni 1789.

1789, 17. Juni (*tinglæst*) No.42 – Underskrevne Axel Rosenkrantz Lasson til *Astrup*, kongelig Maj^{tes} Etatsråd, tilstår hermed: ret vitterlig Gield skyldig at være til hans Excellence, høf- og velbårne Hr. Geheime Conferentsråd Mathias Wilhelm v. Huitfeldt til *Clausholm* den Summa 2.000Rdl, som han mig efter min Begiæring udi indeværende 1789 års Wiborg Snapsting lånt og medforstrakt haver.

(*fol.410*) ... årlig Rente 4%o.p.a. ... (*til sikkerhed*) pantsætter hermed med 1° Prioritets Panteret følgende mig tilhørende ubehæftet Bøndergods, beliggende udi Wiborg Stift, Schivehus Amt, Grønning Sogn:

- ☞ *Grønriis, Niels Pedersen* (Herligheds htk. 2-1-2-1, *ØG.6*), svarer årlig deraf ½ Gårds Hoverie og i Landgilde: Penge 1Rdl, Lyng 1 læs og Smør 10û – samt Kirkeskyld til Grønning Kirke (htk. 1-2-0-1), svarer årlig: Rug 3skp-1¹/₃fdk, Byg 2tdr-2skp.
- ☞ *Ustrupgård, Niels Clemmensen* (htk. 6-2-0-0, *ØG.13*), svarer årlig deraf ½ Gårds Hoverie og i Landgilde: Penge 3Rdl-2Mk, Rug 2tdr, Byg 1tde-4skp og Smør 1 lisû.
- ☞ udi Wester Grønning, Niels Kiilskov (htk. 1-0-0-0, *VG.18*), svarer deraf Penge 8Rdl, 1 læs Lyng og 14 Dages Arbejde.
- ☞ *Iver Friis* (htk. 0-4-0-0, *VG.1688*), svarer deraf Penge 4Rdl og 14 Dages Arbejde.
- ☞ *Anders Pedersen* (htk. 1-6-1-2, *VG* ...), svarer deraf ½ Gårds Hoverie og Landgilde Penge 2Rdl.
- ☞ *Laur Hansen* (htk. 1-6-1-2, *VG* ...³⁴), svarer deraf ½ Gårds Hoverie og Landgilde Penge 2Rdl.
- ☞ *Ole Jørgensen* (htk. 0-4-0-0, *VG.21*), svarer deraf Penge 4Rdl og 14 Dages Arbejde.

Ryberg Sogn, Ildberg: ... *Astrup*, 23. Juni 1789 – A.R. de Lasson.

*Viborg Landsting. SP 50 (1786-92):

☞fol.832b. Copie af Tilladelse om ind- og udgående Pant udi **Etatsråd Lassons** til Geheimeråd Schach Rathlou udgivne Obligation, dat. 21. Juni 1792.

1792, 27. Juni (*tinglæst*) No.29 – Copie af den Forandring ... af Obligation af Dato 16. Juni 1785. ... (*Kreditor*) har tilladt, at af det fra *Astrup* pantsatte Hartkorn udgår 12-2-0-0 i Grønning Sogn. Så indgår i Stedet ... (*fol.833*) i Grinderslev Sogn ...

Afgående Hartkorn er i Øster Grønning By:

- ☞ *Christen Nielsen* (Herlighed 3-2-2-0¹/₄ og af hans Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-7-2-2¹¹/₁₈, *ØG.3*).
- ☞ *Jens Foged* (Herlighed 5-0-3-1¹¹/₁₂, *ØG.11.ny*) og af forrige *Christen Lauritsen* (Herlighed 2-0-3-1²/₉, *ØG* ...).

i Wester Grønning By:

- ☞ *Niels Pedersen* (Herlighed 0-6-0-0, *VG.hus*). Tilsammen 12-0-2-2. ... Wiborg, 21. Juni 1792 – A.R. Lasson.

SP-51A (1793.01.23 – 1796.06.22).

*Viborg Landsting. SP 51A (1793-96):

☞fol.37b. Skiøde for **Jens Foged** på *Filshauge* i Grønning Sogn, dateret 17. Juni 1792.

1793, 26. Juni (*tinglæst*) No.13 – Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson. Deres Kongl: Majestæts Etatsråd, til *Astrup* ... sælger, skiøder og afhænder ... til velagte Jens Christensen Foged den mig tilhørende Gård, *Filshauge* kaldet (*ØG.nr.11.ny*), beliggende udi Skivehus Amt, Nørre Herred, Grønning Sogn, der står for Hartkorn Herlighed 5-0-0-1²⁵/₃₆ og tillige Kirkeskyld 0-3-3-1¹¹/₃₆, svares heraf årlig Afgift til Grønning Kirkes Ejer: Rug 1skp-1⁸/₉fdk, Byg 4skp og Smør 2¹/₂û ... har betalt den belovede Kiøbesumma 500Rdl. ...
Astrup, 17. Juni 1792 – Lasson.

³⁴ De 2 halvgårde svarer til en (ikke identificeret) helgård af htk. 3-4-3-1.

*Viborg Landsting. SP 51A (1793-96):

☞fol.230b. Obligation af *Etatsråd Lasson* til Farver Degn på 4.500Rdl, dateret 24. Juni 1794.

1794, 25. Juni (*tinglæst*) No.83 – Jeg Etatsråd *Axel Rosenkrantz de Lasson* til *Astrup* ... er skyldig til Farver *Christian Degn* i Wiborg den Summa 4.500Rdl ... pantsætter med 1° Prioritets Panteret ... i Grinderslev Sogn ... Grønning Sogn, *Wester Grønning*:

☞ *Anders Tomesen*³⁵ (htk. 5-0-0-0, *VG.nr.9*), der foruden Hoveri svarer årlig Landgilde 5Rdl.

Lyby Sogn ... (*fol.231*) ... Wiborg, 24. Juni 1794 – A.R. Lasson.

*Viborg Landsting. SP 51A (1793-96):

☞fol.486b. Obligation af *Etatsråd Lasson* til *Credit Cassen* på 10.000Rdl, dateret 6. Juni 1796.

1796, 22. Juni (*tinglæst*) No.9 – Jeg Etatsråd *Axel Rosenkrantz de Lasson* til *Astrup* ... er skyldig til den *Kongl. Credit Casse* den Summa 10.000Rdl: Dansk Courant ... pantsætter med 1° Prioritets Panteret: den mig ved Skiøde af 4. Maj 1767 tilhørende Hovedgård *Astrupgård* ... som i *BrandCassen* er assureret for 16.700Rdl ... ifølge vedhæftede Jordebog af Hartkorn 32-1-2-1 (*omfatter kun selve hovedgården*) ... (*fol.487*) ... *Astrup*, 6. Juni 1796 – Lasson.

*Viborg Landsting. SP 51A (1793-96):

☞fol.487b. Skiøde for *Niels Jacobsen* på en Gård i *Wester Grønning*, dateret 25. Juni 1796.

1796, 22. Juni (*tinglæst*) No.12 – Jeg Etatsråd *Axel Rosenkrantz de Lasson* til *Astrup* ... sælger, skiøder og afhænder til *Niels Jacobsen* udi *Wester Grønning* den i bemeldte *Wester Grønning* beliggende Gård (*VG.nr.15*), som *Christen Pedersen Graugaard*³⁶ har haft i Fæste, der står for Hartkorn 4-0-2-2½ og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-7-1-0½, hvoraf svares årlig Afgift til Grønning Kirkes Ejer: 1tde-6skp-3fdk Byg. ... har betalt 750Rdl. ... (*fol.488*) ... Wiborg, 25. Juni 1796 – Lasson.

SP-51B (1796.06.22 – 1799.05.15).

*Viborg Landsting. SP 51B (1796-99):

☞fol.497. Skiøde for *Simon Jensen* på en Gård i *Wester Grønning*, dateret 25. Juni 1796.

1796, 22. Juni (*tinglæst*) No.32 – Jeg Etatsråd *Axel Rosenkrantz de Lasson* til *Astrup* ... sælger, skiøder og afhænder til *Simon Jensen* udi *Jeberg Sogn*. den mig udi *Wester Grønning By* beliggende Gård (*VG.nr.5*), som *Peder Bierregaard* sidst havde i Fæste, står for Hartkorn 4-6-2-0½ og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-1-1-2½, hvoraf der årlig svares Afgift til Grønning Kirkes Ejer: 3skp-1fdk Byg. ... har betalt 798Rdl. ... (*fol.488*) ... Wiborg, 25. Juni 1796 – Lasson.

*Viborg Landsting. SP 51B (1796-99):

☞fol.527b. Obligation af *Etatsråd Lasson* til Ålborg Inspecteurer og Directeurer på 6.400Rdl, dateret 24. Juni 1796.

1796, 22. Juni (*tinglæst*) No.105 – Jeg Etatsråd *Axel Rosenkrantz de Lasson* til *Astrup* ... er skyldig til Inspecteurerne for de *Publique Stiftelser i Ålborg* samt Directeurerne for *Ålborg Geistlige og Verstlige Enke Casse* den Summa 6.400Rdl ... pantsætter ... ifølge vedhæftede Jordebog ... *Astrup*, 24. Juni 1796 – Lasson.

Samme Dato(*tinglæst*) No.106 – *Jordebog* over Pantet, 120-1-0-2_{9/25} Hartkorn Bøndergods, dat. 16. Juni 1796:

... Grønning Sogn, *Øster Grønning By*:

☞ *Willads Nørbye* (htk. 6-0-0-0, *ØG.nr.8*), svarer deraf 6Rdl.

☞ *Christen Pedersen* (htk. 6-0-0-0, *nr.12*), 6Rdl og derforuden Hoveri.

☞ (*fol.528*) *Jens Bilstrup* (htk. 6-0-0-0, *nr.9*), 36Rdl.

☞ *Niels Clemensen* (htk. 6-0-0-0, *nr.13*), 6Rdl.

☞ *Anders Jensen* (htk. 6-0-0-0, *nr.6*), 6Rdl og derforuden Hoveri.

☞ *Søren Andersen Kudsk* (htk. 0-2-0-0, *nr.17*), 2Rdl.

☞ *Peder Thordahl* (htk. 0-2-0-0, *nr.18*), 2Rdl.

☞ *Christen Clausen* (htk. 0-2-0-0, *hus*), 2Rdl.

☞ *Søren Pixborg* (htk. 0-2-0-0, *hus*), 2Rdl – og derforuden forretter (*husmand*) Ugedage.

☞ *Thordahl: Jens Larsen* (htk. 2-4-0-0, *nr.5.2*) – *Niels Jensen* (htk. 2-4-0-0, *nr.5.4*) – *Christen Kølle* (htk. 2-4-0-0, *nr.5.1*) – *Christen Christensen* (htk. 2-4-0-0, *nr.5.3*) – hver 14Rdl.

³⁵ Fejl patronym! – fæsteren på det tidspunkt hed *Anders Nielsen Riis*.

³⁶ Fejl patronym! – i fæstebrevet 1789 hed han *Christen Jensen Graugaard*. Ifølge *Jebjerg kirkebog* fik *Jens Graugaard* børn døbt i årene 1740-50. Der var ingen *Peder Graugaard*.

Wester Grønning By:

- ☐ *Anders Løkke* (htk. 5-0-0-0, *VG.nr.1*), 2Rdl. ☐ *Anders Jensen* (htk. 5-0-0-0, *nr.9*³⁷), 6Rdl – derforuden Hoveri.
- ☐ *Lars Hansen* (htk. 5-0-0-0, *nr.6*³⁸), 6Rdl. ☐ *Peder Smed* (htk. 0-6-2-1_{2/15}, *13*), 5Rdl.
- ☐ *Søren Jepsen* (htk. 0-2-1-1_{2/15}, *18*), 2Rdl – derforuden Ugedag.
- ☐ *Peder Larsen* (htk. 0-2-0-0, *hus*), 7Rdl.

Grinderslev Sogn ... Astrup, 16. Juni 1796 – Lasson.

SP-52 (1799.06.22 – 1804.07.03).

*Viborg Landsting. SP 52 (1799-1804):

☐fol.236. Obligation af **Christian Albrecht Tram** til Apoteker Rübner på 5.000Rdl, dateret 24. Juni 1800.

1800, 24. Juni (*tinglæst*) No.86 – Jeg underskrevne **Christian Albrecht Tram** til **Astrup** i Salling tilstår herved: ret vitterlig Gield skyldig at være til S:T Hr. Apoteker **Christian Leonhardt Rübner** i Alborg ... Capital 5.000Rdl: Dansk Courant.

... pantsætter Grønning Kirke ... og Bøndergods ... (*fol.236b*) ... alt som i vedhæftede Jordebog er indeholdt.

Astrup, 24. Juni 1800 – Tram.

Samme Dato (*tinglæst*) No.87 – **Jordebog** over Grønning Kirke og hoverigørende Bøndergods.

... Bøndergods ... Grønning Sogn, Øster Grønning:

- ☐ *Christen Pedersen* (htk. 6-0-0-0, *ØG.nr.12*) – årlig Landgilde 6Rdl og 1 læs Lyng. Forretter Hoveri efter indgangne Forening af 30. Sept. 1799, og betaler årlig til Grønning Kirke af Kirkeskyld 0-3-3-1_{11/36}, som er indbegreben under det anførte Hartkorn: Rug 1skp-1_{8/9}fdk, Byg 4skp og Smør 2 lisù. Fæstebrev af 9. Jan. 1772, med Påtegning forsynet efter *Udskiftningen* under 20. Oct. 1795
- ☐ *Grønriis, Anders Jensen* (htk. 6-0-0-0, *nr.6*) – Landgilde 6Rdl og 1 læs Lyng. Denne Fæster forretter Hoveri ligesom førnævnte efter Foreningen. Fæstebrev af 5. Oct. 1795.
- ☐ *Ustrupgård, Niels Christensen* (htk. 6-0-0-0, *nr.13*) – Landgilde 6Rdl og 1 læs Lyng. Forretter i ét og alt ligesom de 2de foran. Fæstebrev af 8. Marts 1781 og derpå givne Forklaring 20. Oct. 1795.

Wester Grønning:

- ☐ *Anders Pedersen Leed* (htk. 5-0-0-0, *VG.nr.1*) – Landgilde 2Rdl. Af denne Fæsters Hartkorn er de 2-6-0-2, som har været Annex-Hartkorn, ved Bevilling overdraget, som er det Herligheds-Hartkorn, hvoraf årlig svares til Sognepræsten i Breum, hvilket fremdeles betales af **Astrups** Ejer, hvorimod Fæsteren forretter Hoveri efter den indgangne Forening af 16. Dec. 1794.
- ☐ *Lars Hansen* (htk. 5-0-0-0, *nr.6*³⁹) – Landgilde: 6skp Byg, 1skp Havre, 5Rdl, 1 læs Lyng. Hoveri efter Foreningen (*fol.237*) af 30. April 1791 og Fæstebrevet af 24. April 1787, med Påtegning forsynet af 20. Oct. 1795.
- ☐ *Anders Iversen* (htk. 5-0-0-0, *nr.8*) – Landgilde: 6skp Byg, 1skp Havre, 5Rdl, 1 læs Lyng. Hoveri efter Foreningen og Fæstebrevet af 24. Oct. 1770, med Påtegning forsynet af 20. Oct. 1795.
- ☐ *Niels Pedersen* (htk. 5-0-0-0, *nr.7*) – Landgilde 5Rdl og 1 læs Lyng. Forretter Hoveri efter Foreningen 30. Sept. 1791 og Fæstebrevet 30. Marti 1781, med Påtegning forsynet af 20. Oct. 1795

Jeberg Sogn ... Astrup, 24. Juni 1800 – Tram.

*Viborg Landsting. SP 52 (1799-1804):

☐fol.914b. Skiøde til **I. Qvistgaard** på Hovedgården **Nørgård**, dat: 20. Juni 1804.

20. Juni 1804 (*tinglæst*) No.126 – **Mette Damgaard** til **Nørgård**, Enke efter afgangne Mads Iversen Qvistgaard ... sælger, skiøder og aldeles afhænder ... til min kiære Søn **Iver Qvistgaard** min ejende og påboende, udi Wiborg Amt, Salling Herred beliggende, Hovedgård **Nørgård**, der tilligemed Afbygger **Slejtrup** er matr. for 29-6-0-2 Htk. fri Hovedgårds Taxt – samt underliggende Bøndergods, således som det specielt findes anført i herhos hæftede Jordebog, og er tilsammen 173-4-2-0_{11/27} Htk. – samt Kirkeskyld i Grinderslev Sogn 9-7-0-1_{7/8}, og Grinderslev Sogns Kirkekorn- og Qvægtiende 27tdr Htk. ... alt i Overensstemmelse med de Wilkår, som findes i vedhæftede Kiøbe-Contract, dat. 19. Oct. 1803, og Jordebogen bestemmer.

Og da velbemeldte min Søn har opfyldt Contractens 15 Poster og betalt mig den accorderede Kiøbesum 52.000Rdl, så overdrages ham ved dette Skiøde ej alene ovennævnte Ejendomme med alle sine Rettigheder og Byrder, men jeg forbinder mig og til at hjemle ham samme og erstatte Tabet, om noget deraf eller alt med Rette skulle blive ham fravunden.

Til Bekræftelse under min Hånd og Segl.

Nørgård, 20. Juni 1804 – Mette Damgaard, SI: Qvistgaards.

Som Laugværge: Leth. Til Vitterlighed: Peder Qvistgaard.

³⁷ Fejl patronym! – navnet er Anders Nielsen Riis.

³⁸ Samme fejl som i note ¹¹.

³⁹ Samme fejl som i note ¹¹.

⌘ **Jordebog** over *Nørgård* Hovedgård med underliggende Bøndergods samt Konge- og Kirketiender.
... Bøndergods ... (fol.915) ... Grønning Sogn, Wester Grønning By:
⌘ *Jens Halborg* (htk. 6-6-3-0, VG.nr.4) – (Landgilde) 12Rdl, forretter $\frac{3}{4}$ Hoveri.
Lyby Sogn ... (sign.) Mette Damgaard, SI: Qvistgaards. Laugværge: H. Leth.

SP-53 (1804.07.25 – 1805, sidste Indførsel 1808.11.09).

*Viborg Landsting. SP 53 (1804-05):

⌘fol.23. Obligation af **I. Qvistgaard** til Mad^m Qvistgaard på 49.000Rdl med 1° Prioritet i *Nørgård* pp, dateret 20. Juni 1804.
1804, 22. Aug. (tinglæst) No.36 – Jeg underskrevne **I. Qvistgaard** ... vitterlig Gield skyldig at være til **Mad^m Qvistgaard** ...
Capital 49.000Rdl. ... pantsætter *Nørgård* med Afbyggergården *Slejtrup*, er Hovedgårds-Taxt 29-6-0-2, samt underliggende
Bøndergods 166-6-2-0_{11/24}, tilligemed Hierk Sogns Kongekorn- og Qvægtiende og Roslev Sogns Kongekorntiende, begge
matriculeret for 43-0-0-0, samt Grinderslev Sogns Kirke-, Konge- og Qvægtiende for 27-0-0-0 ... alt som i Jordebog er indeholdt.
Nørgård, 20. Juni 1804 – J. Qvistgaard. Jordebog tinglæst under No.126, Juni 1804.

2014.12.15- 2015.05.08 – IR

Grønning Sogn – Skøder, Sallinglands- Herred

bilag 15

Indledning

Skive by og Salling herreders skøde- og panteprotokoller (SP) er gennemgået for perioden 1749-1828, med afsæt i det tilhørende navneregister – og mere selektivt for de senere år frem til 1856. Det følgende er uddrag af selvejerskøder, fæstebreve og jordebøger angående ejendomme i Grønning sogn. Dokumenter fra andre sogne med relation til slægt eller ejendom i Grønning er vist med indrykket tekst. Grønning gårdenes 1844-matrikel nr. er tilføjet i højre margin.

Navneregister

*Skive Byfoged: Navneregister til SP-protokoller (SP-38, 1749-1829): alfa.reg: Fornavn, skødemodtager.
Grønning Sogn: A-C: fol.8-8b C-H: fol.51-51b J-S: fol.101-103b T-W: fol.235.

Uddrag

SP-1 (gl. A, 1749.03.28-1785.08.26):

*Skive Byfoged: SP-1, Skive og Sallinglands H. (gl. A, 1749-1785):
æfol.302-304b – *Eskier* Jordebog 1779.06.15, Bøndergods, bilag til panteobligation. *Se fil: Grønning matrikler og jordebøger.*

*Skive Byfoged: SP-1, Skive og Sallinglands H. (gl. A, 1749-1785):
æfol.424, 18. Juni 1783 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Capitain Hoffmann, på velædle Madame Tandrup Salig Bierings i Holstebro hendes vegne efter Fuldmagt ... ifølge imellem hende og Jens Riis til *Blistrup*⁴⁰ på Morsøe indgangne mundtlig Kiøbe-Accordt – sælger, skiøder og afhænder ... til Jens Riis Grønning Sogns Konge-Rugtiende i Salling, ansat for Hartkorn 5-6-2-2. ... Kiøber har betalt 900Rdl. ... (*fol.424b*) ... Wiborg Snapsting, 18. Juni 1783 – Palckhuus de Hoffmann.

æfol.479. Skiøde – Underskrevne Jens Christensen Riis til *Blistrup* på Morsøe sælger, skiøder og afhænder ... til Wisti Søndergaard, Fuldmægtig ved *Land...*, *Nygård* og halve *Stubbegård*, Grønning Sogns Konge-Korntiende i Salling, ansat for Hartkorn 5-6-2-2. ... Kiøber har betalt 900Rdl. *Blistrup*, 4. Aug. 1785 – J.C. Riis. Alle ØG og VG

SP-2 (gl. B, 1785.08.26-1797.06.26)

*Skive Byfoged: SP-2, Skive og Sallinglands H. (gl. B, 1785-1797):
æfol.305, 2. Juli 1792 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... sælger, skiøder og afhænder ... til Jens Christensen Foget af Øster Grønning, den mig tilhørende Gård, *Filshauge* kaldet, beliggende i Skivehus Amt, Nørre Herred, Grønning Sogn – der står for Hartkorn Herlighed 5-0-0-1_{25/36} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-3-3-1_{11/36}. Af Kirkeskylden skal årlig betales Afgift til Grønning Kirkes Ejer: Rug 1skp-1_{8/9}fdk, Byg 4skp og Smør 2½û. ... Kiøberen har betalt 500Rdl. ... Wiborg, 17. Juni 1792 – A.R. de Lasson. ØG 11 ny.

*Skive Byfoged: SP-2, Skive og Sallinglands H. (gl. B, 1785-1797):
æfol.311, 9. Juli 1792 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... sælger, skiøder og afhænder ... til Christen Nielsen af Øster Grønning hans iboende og mig tilhørende Gård, beliggende i Skivehus Amt, Nørre Herred, Grønning Sogn, Øster Grønning By – der står for Hartkorn Herlighed 5-4-0-1_{25/36} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-3-3-1_{11/36}. Af Kirkeskylden skal årlig betales Afgift til Grønning Kirkes Ejer: Rug 1skp-1_{6/9}fdk, Byg 4skp og Smør 2½û. ... Kiøberen har betalt 798Rdl. ... Wiborg, 21. Juni 1792 – A.R. de Lasson. ØG 3

⁴⁰ Blistrup – hovedgård i sogn af samme navn på Mors.

bilag 15

*Skive Byfoged: SP-2, Skive og Sallinglands H. (gl. **B**, 1785-1797):

æfol.423b, 28. Juli 1794 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... sælger, skiøder og afhænder ... til velagte Jens Møller udi *Lybby Mølle*, det fæsteledige Hartkorn 0-4-2-0 med dets underliggende Ejendom, nemlig det snyderste af *Følbakken*, som ved Hr. Lieutenant og Landmåler Scheichart er opmålt, beregnet og afsat udi Skivehus Amt, Nørre Herred, Grønning Sogn, på Wester Grønning Bys Mark. ... Kiøberen har betalt 48Rdl. ...

Wiborg, 26. Juni 1794 – A.R. de Lasson.

VG 16, *Lyby*

Mølle

*Skive Byfoged: SP-2, Skive og Sallinglands H. (gl. **B**, 1785-1797):

æfol.454b, 23. Feb. 1795 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... sælger, skiøder og afhænder ... til Peder Andersen Riis udi Wester Grønning, hans i Fæste havende, påboende og mig tilhørende Gård – der står for Hartkorn 4-1-2-0 og er beliggende udi Skivehus Amt, Nørre Herred, Grønning Sogn, Wester Grønning By – hvilken Gård på min Bekostning er udskiftet af Fællesskabet. Kiøberen har betalt 600Rdl. ... Wiborg, 25. Juni 1794 – A.R. de Lasson.

VG 9

*Skive Byfoged: SP-2, Skive og Sallinglands H. (gl. **B**, 1785-1797):

æfol.454b, 23. Feb. 1795 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... sælger, skiøder og afhænder ... (*fol.455*) til Christen Bilstrup udi Øster Grønning, hans i Fæste havende og mig tilhørende Gård, beliggende i Skivehus Amt, Nørre Herred, Grønning Sogn, Øster Grønning By – der står for Hartkorn Herlighed 5-4-0-1_{25/36} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-3-3-1_{11/36}. Af Kirkeskylden skal årlig betales Afgift til Grønning Kirkes Ejer: Rug 1skp-1_{8/9}fdk, Byg 4skp og Smør 2½û.

Kiøberen har betalt 950Rdl. ... Wiborg, 26. Juni 1794 – A.R. de Lasson.

ØG 7

*Skive Byfoged: SP-2, Skive og Sallinglands H. (gl. **B**, 1785-1797):

æfol.455, 23. Feb. 1795 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... sælger, skiøder og afhænder ... til Anders Nielsen Riis af Grønning hans i Fæste havende, af mig udflyttet og ved Grønning Kirke beliggende **Hus**, med sammes tilhørende og indtil Udskiftningen tildelte Lod af Hartkorn 0-4-0-0, hvilket Hus med alt sit rette Tilliggende samt Herlighed, Ret og Rettighed, som jeg det ejet haver, skal tilhøre ham og hans Arvinger, siden han mig samme fornøjelig haver betalt med 150Rdl. ...

Astrup, 26. Juni 1794 – A.R. de Lasson.

VG hus

*Skive Byfoged: SP-2, Skive og Sallinglands H. (gl. **B**, 1785-1797): *samme som fol.454b*.

æfol.455b, 23. Feb. 1795 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... sælger, skiøder og afhænder ... til Christen Jensen udi Øster Grønning, hans i Fæste havende og mig tilhørende Gård, beliggende i Skivehus Amt, Nørre Herred, Grønning Sogn, Øster Grønning By – der står for Hartkorn Herlighed 5-4-0-1_{25/36} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-3-3-1_{11/36}. Af Kirkeskylden skal årlig betales Afgift til Grønning Kirkes Ejer: Rug 1skp-1_{8/9}fdk, Byg 4skp og Smør 2½û.

Kiøberen har betalt 980Rdl. ... (*fol.456*) ...

Wiborg, 26. Juni 1794 – A.R. de Lasson.

ØG 7

*Skive Byfoged: SP-2, Skive og Sallinglands H. (gl. **B**, 1785-1797):

Bilag: Jordebog – se fil: Grønning matrikler og jordebøger.

æfol.495, 6. Mai 1767 (*tinglæst på VLT*). Skiøde for Axel Rosenkrantz Lasson på *Astrup* Hovedgårds Gods og Tiende i Salling, dateret 4. Mai 1767. Jeg Peder Malling sælger, skiøder og afhænder ... til høydædle og velbårne Herre Axel Rosenkrantz Lasson, med fri Willie og velberåd Hue, min Hovedgård *Astrup* med al dens Herlighed og underliggende Bøndergods og Tiende, beliggende i Skivehus Amt, Nørre Herred, således som det findes i den herhos hæftede, af mig underskrevne og forseglede Jordebog specificeret – for hvilke forskrevne *Astrup* Hovedgårds Taxt er Hartkorn 32-2-2-2, med dens Bygning, Bøndergods 327-4-2-0_{11/60}, og *Lybby* Sogns Kirkekorn- og Qvægtiende 14-2-2-2 med dertil hørende Kirkeskyld, ialt 380-7-3-2_{11/60}. ... (*fol.495b*) ... (*Købesummen er ikke oplyst*).

Wiborg, 4. Mai 1767 – P. Malling.

Astrup gods

*Skive Byfoged: SP-2, Skive og Sallinglands H. (gl. **B**, 1785-1797):

æfol.506, 4. Juli 1796 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... sælger, skiøder og afhænder ... (*fol.506b*) til Jens Larsen i *Thordahl*, hans i Fæste havende, påboende og mig tilhørende Gård udi *Thordahl* i Grønning Sogn – der står for Hartkorn Herlighed 2-2-0-0_{61/72} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-5-3-2_{11/72}. Af Kirkeskylden skal årlig betales Afgift til Grønning Kirkes Ejer: Rug 2_{17/18}fdk, Byg 2skp og Smør 1½û. ... Kiøberen har betalt 300Rdl. ...

Wiborg, 24. Juni 1796 – A.R. de Lasson.

ØG 5

bilag 15

*Skive Byfoged: SP-2, Skive og Sallinglands H. (gl. **B**, 1785-1797):

☞fol.530b, 28. Nov. 1796 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Jens Larsen, Selvejer udi Thordahl, sælger, skiøder og afhænder til Selvejer Christen Nielsen udi Øster Lybje, den mig ved Skiøde af 24. Juni 1796 tilhørende Gård udi Thordahl Bye, Grønning Sogn – der står for Hartkorn Herlighed 2-2-0-0_{61/72} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-1-3-2_{11/72}. Af Kirkeskylden skal årlig betales til Grønning Kirkes Ejer: Rug 2_{17/18}fdk, Byg 2skp og Smør 1¹/₄û. Kiøber har betalt 350Rdl. ...
Thordahl, 26. Juni 1796 – Jens-I-L-Larsen. ØG 5

SP-3 (gl. **C**, 1797.06.26-1804.10.15)

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. **C**, 1797-1804):

☞fol.111, 17. Sept. 1798 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... sælger, skiøder og afhænder ... til Simon Jensen, Selvejer udi Jeberg Sogn, den mig udi Wester Grønning tilhørende Gård, som Peder Bierregaard sidst havde i Fæste – der står for Hartkorn Herlighed 4-6-2-0¹/₂ og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-1-1-2¹/₂, hvoraf i årlig Afgift til Grønning Kirkes Ejer svares: 3skp-1fdk Byg. ... Kiøberen har betalt 798Rdl. ... (*fol.111b*) Kiøberen og efterkommende Gårdens Ejere forpligtes til – i Henseende den Astrup Hovedgårds Taxtes allernådigst bevilgede Friheds Vedligeholdelse efter de kongelige Resolutioner af 8. Dec. 1784, 13. Juli 1785 og 9. Marts 1791 – ikke at sælge Gården til nogen Hovedgårds Completering eller lade samme pålægge Hoveri, men derimod at lade Gårdens Bygninger forsikre i Brandkassen.
Wiborg, 25. Juni 1796 – A.R. de Lasson. VG 5

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. **C**, 1797-1804):

☞fol.112, 1. Oct. 1798 (*tinglæst*) Skiøde – Underskrevne Simon Jensen i Jeberg Sogn ... sælger og skiøder ... til Peder Bierregaard i Wester Grønning, af min tilhørende Gård i Wester Grønning By 0-4-0-1_{5/20} Hartkorn – i Overensstemmelse med Hr. Land-Inspecteur Flors Udparcellerings- og Mageskifte-Forretning af 25. Jan. sidst, og det højkongl. Rentekammers Tilladelse af 12. Juni d.A., som bevilger Udparcellering No.3: 0-3-3-0_{9/10} og Mageskifte 0-0-1-0_{7/20}, tilsammen 0-4-0-1_{5/20}. ... (*fol.112b*) Kiøberen har betalt 190Rdl. ... Til Efterretning bemærkes: at jeg har købt min Gård af Hr. Etatsråd Lasson ved Skiøde af 25. Juni 1796, læst ved Salling Herreds Ret igår, bestående af Hartkorn 5 tdr – og at jeg igår har indgået Mageskifte med Christen Pedersen Lykke i Wester Grønning, hvorved jeg har fået noget Hartkorn af hans Boel, og han noget af bemeldte min Gårds Hartkorn ... Jeberg, 18. Sept. 1798 – Simon Jensen. VG 5

☞fol.114b, 1. Oct. 1798 (*tinglæst*) Mageskifte imellem underskrevne Christen Pedersen Lykke af Grønning Sogn og Simon Jensen af Jeberg Sogn. Christen Pedersen Lykke har kiøbt et Boelsted (*VG.12*) af Hr. Etatsråd Lasson efter Skiøde af 4. Junij 1797, læst inden Salling Herreders Ret Dags Dato, med tilliggende Hartkorn 0-7-0-0_{2/5}, beliggende i Wester Grønning By. Deraf har Christen Pedersen Lykke overladt til Simon Jensen, til hans Gård i Wester Grønning følgende Jord-Ejendomme:
☞ 3de Lodder i Westen Mark ved Simon Jensens Gårds Udlod, 1 stk. i Sønner Kerkeres Toft ...

Derimod overlader og giver jeg Simon Jensen til Vederlag af min Gårds Jord i Wester Grønning (*VG.5*), som jeg har kiøbt af Hr. Etatsråd Lasson ved Skiøde af 25. Junij 1796, der består af 5tdr Hartkorn, følgende Ejendomme beliggende i Wester Grønning By:

☞ Norden Tofte, Gårdsplads og Have; ditto en Have i Gaden og 1 stk. af Gaden – alt overensstemmende med vedhæftede Hr. Land-Inspecteur Flors Udparcellerings- og Mageskifte-Forretning af 25. Jan. sidst ...

Med dette Mageskifte får Christen Pedersen Lykke 3.408 kv.alen mere, end han har afstået til Simon Jensen, som af Hr. Land-Inspecturen er anslået til Hartkorn 0-0-1-0_{9/20}, hvoraf følger at Simon Jensens Gård (*fol.115*) nu står for Hartkorn 4-7-2-2_{11/20}, og bemeldte Christen Lykkens Boelsted for 0-7-1-0_{17/20}. ...

Jeberg og Grønning Sogne, 17. Sept. 1798 – Christen Pedersen Lykke, Simon Jensen. VG12, VG 5

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. **C**, 1797-1804):

☞fol.119, 15. Oct. 1798 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Mads Iversen Qvistgaard til Nørgård ... sælger og skiøder til Peder Christensen Brand, tjenende på Grinderslev Closter, den mig tilhørende Gård, Grønning Hedegård kaldet, i Grønning Sogn, Sallings Land, Wiborg Amt – med Hartkorn 2tdr. ... Kiøberen har betalt 550Rdl.
Nørgård, 4. Aug. 1797 – Mads J. Q.gard. VG 10 ny

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. C, 1797-1804):

æfol.214, 2. Dec.1799 (*tinglæst*). Skiøde – Underskrevne Jens Christensen Foged, boende i *Hagens Mølle*⁴¹, Resen Sogn, ... sælger og skiøder til min Søn Christen Jensen i Grønning Sogn, en mig tilhørende Gård i Øster Grønning, *Filshauge* kaldet, bestående af 5-0-0-0-25/36 Herligheds Hartkorn, hvortil ligger af Grønning Kirkeskylds Hartkorn 0-3-3-1_{11/36} – med påstående Bygninger og tilhørende Ejendom – med samme Ret og Rettighed, som jeg bemeldte Gård ejet og købt haver af Etatsråd de Lasson i *Astrup* ved Skiøde af 17. Juni 1792, som er læst inden Salling Herredsret 2. Juli s.A. ... Med i Handlen følger Gårdens Besætning, Inventarium, Ind- og Udbo. ... Af Kirkeskylden svarer han årlig Afgift til Grønning Kirkes Ejer: 1_{8/9}fdk Rug, 4skp Byg og 2½ Smør. ...

Ejendommen overtages Dags Dato. ... Kiøberen har betalt 690Rdl.

Øster Grønning, 27. Nov. 1799 – Mads Jens Christensen Foged.

ØG 11 ny

Her følger et bundt ældre fæstebreve fra Astrup – tinglæst år 1800:

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. C, 1797-1804):

æfol.236, 28. April 1800 (*tinglæst*). Fæstebrev – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... stæder og fæster til Christen Pedersen Korsgaard i Øster Grønning den Gård i bemeldte Grønning, som hans Stiffader Christen Christensen Nestild forhen haver iboet og godvillig afstået, beregnet udi Nye Landmålings-Matricul til Hartkorn 4-2-3-2 ... sin Livstid i Fæste forundt, når han årlig og til rette Tid:

1. betaler alle de på Stedet hæftende Restancer, såvel som årlig alle af Gården gående Kongl: *Contributioner* ...
2. betaler til hver Martini Dag udi Landgilde 4Rdl-3Mk ... og leverer her til *Astrup* Hovedgård også én Gang årlig et læs godt Lyng.
3. Hoveri-Arbejde forretter han årlig til *Astrup* Hovedgård ifølge den allernådigste Forordning af 12. Aug. 1773, og efter den indgangne Hoveri-Reglement nøjere bestemt og accorderet ...
4. Gårdens Bygning – bestående af Ralling (som jeg ganske i ét og alt af nye haver ladet for ham opbygge, såvel som givet ham fornøden Tømmer til), Lade, Stald og Fæhus – holder han altid i god og forsvarlig Stand ...
5. Den Besætning og Indbo, som til mine retmæssige *Præsentationer* er udlagt og i vedhæftede *Specification* forklaret, samt anden Indbo – holder han altid i god og forsvarlig Stand ...
6. Gårdens Jorder og Ejendom giøder, dyrker og passer han forsvarligt ...
7. Hans gamle Forældre, som er i Gården, giver han fornøden Ophold deres Livstid ... (*fol.236b*) ...

Astrup, 9. Jan. 1772 – A.R. Lasson. Bilag: *Specification* ... Fordring ialt 106Rdl-4Mk.

ØG 12

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. C, 1797-1804):

æfol.237, 28. April 1800 (*tinglæst*). Fæstebrev – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... stæder og fæster til Landsoldat Anders Jensen af Tustrup den mig tilhørende og af Niels Riises Enke til ham afståede Gård *Grønriis*, beliggende i Grønning Sogn, Øster Grønning By, stående for Hartkorn 5-4-0-1_{25/36} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-3-3-1_{11/36}, tilsammen 6-0-0-0. ... sin Livstid i Fæste forundt på følgende Vilkår:

1. Gården modtager han strax efter den af ham og Enken oprettede Aftægts-Contract, og samme med Besætning og Inventar overleveret ham ved en lovlig Synsforretning. Gården med tilhørende Besætning og Inventar holder han altid forsvarlig vedlige ...
2. Betaler fra Nyttår 1796 og fremdeles ... alle Kongl: Skatter og Afgifter ... og svarer årlig udi Landgilde 6Rdl til hvert Års Martini og derforuden til Grønning Kirkes Ejer af Kirkeskylden årlig: 1skp-1_{8/9}fdk Rug, 4skp Byg og 2½ Smør.
3. Giver den fra Gården fratrædende Enke den ved oprettet Contract årlige Aftægt, sålænge hun lever.
8. Forretter Halvgårds Hoveri til *Astrup* således: til årlig Hovmål (som ikke må forstørres) er bestemt 37.011 □-alen Agerland, hvoraf 1/3-del brydes af grøn Jord, og disse 37.011 □-alen Agerland dyrkes og i alle Måder forsvarlig drives af Fæsteren, samt Afgrøden deraf i alle Måder røgtes og indbjerges. Ligeledes røgtes og til *Astrup* fremføres årlig 6 læs store Tørv og 6 læs Hede-Tørv. ... forretter af hver tde. Hartkorn 4 Spænd- og 12 Gangdage. ... (*fol.237b*) ...

Astrup, 5. Oct. 1795 – A.R. Lasson.

ØG 6

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. C, 1797-1804):

æfol.238, 28. April 1800 (*tinglæst*). Fæstebrev – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... stæder og fæster til Niels Pedersen, barnefødt i Vester Grønning, og som har passeret 2de Mynstringer, den Gård i Vester Grønning, som hans afdøde Fader Peder Nielsen forhen har havt i Fæste og beboet, men nu er fradød – står for Hartkorn 5-6-2-2 ... sin Livstid i Fæste på Vilkår:

1. Betaler årlig alle af Gården gående Kongl: Skatter og Afgifter ... og betaler årlig Landgilde hver Mortens Dag: 6Rdl, samt hver Sommer leverer han for egen Regning her til *Astrup* et forsvarlig godt læs Lyng.
2. Hoveri-Giærningen til *Astrup* eller øde Steder på Godset forrettes af hvad Slags være må.
3. Stedets Besætning og Inventarium holder han stedse forsvarlig vedlige ... ligeledes Stedets Bygninger, til hvis Reparation ham er givet 30 stk. Stolper og 4 Suler. VG 7
4. Hans gamle Moder giver han, sålænge hun lever, skikkelig og sømmelig Underholdning i Gården – og, når hun ved Døden afgår, en efter hans Vilkår anstændig Begravelse. ... *Astrup* 30.marts 1781 - A.R. Larsen

⁴¹ *Hagens Mølle* – vandmølle (nævnt 1489) i Resen sogn, umiddelbart nord for Skive (Hindborg herred, Viborg amt – **Trap VII-1, 136*).

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. C, 1797-1804):

☞fol.238 (fts.), 28. April 1800 (*tinglæst*). Fæstebrev – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Lars Hansen(!) i Wester Grønning den mig af Krabbesholm tilkøbte Gård i Wester Grønning, som hans Fader(!) Hans Andersen hidtil har beboet og havt i Fæste, men formedelst Alderdom og Skrøbelighed til sin Søn Lars Hansen overladt og afstået – hvilken Gård nu ved Udskiftningen er bleven forstørret til 5tdr Hartkorn. ... Halvgårds Hovning ... Astrup, 24. April 1787 – A.R. de Lasson.
VG 6

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. C, 1797-1804):

☞fol.239, 28. April 1800 (*tinglæst*). Fæstebrev – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Anders Pedersen Leed en Gård i Vester Grønning med Hartkorn 2-6-1-2 og nu ... Tillæg på nævnte Fæste 2-1-2-1, hvorved han så meget haver i Fæste 5-0-0-0. ... sin Levetid. ... Landgilde årlig: 6skp Byg, 1skp Haure, 2½û Smør og 5Rdl i Penge – men modereres alt for denne Fæster til 2Rdl og et læs Lyng årligt – samt af Annex Hartkorn 2-6-0-2, der som andet Hartkorn ved Bevilling er mig overdraget og under nævnte 5tdr, svares deraf Konge- og Kirketienden. ... Hoveri forrettes af det fulde Hartkorn til Astrup ... (fol.239b) ... Astrup, 16. Dec. 1794 – A.R. Lasson.
VG 1+2

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. C, 1797-1804):

☞fol.239b, 28. Marti(!) (*tinglæst*). Fæstebrev – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til én mine Bønder-Sønner Anders Pedersen Leed i Vester Grønning det Sted i bemeldte Grønning, som hans Fader Peder Andersen Leed hidtil har beboet, og nu formedelst Alderdom og Skrøbelighed godvillig har afstået og opladt til sin ovenmeldte Søn – står for Hartkorn efter Nye Landmålings Matricul: Herlighed til Astrup 0-0-1-0 og Bondeskyld til Breum Præstegård 2-6-0-2, ialt 2-6-1-2. ... sin Levetid i Fæste ... betaler udi Indfæstning 40Rdl ... Landgilde årlig 2Rdl og Bondeskyld til Sognepræsten for Grinderslev og Grønning Sogne årlig: 3tdr Byg, 1 oske Smør og Penge 1Mk-8ß. ... forretter 3 Rejser ...
Astrup, 1. Sept. 1774 – A.R. Lasson.
Derefter atter skøder.
VG 1+2

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. C, 1797-1804):

☞fol.250b, 24. Juni 1800 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson i Skive ... sælger, skiøder og afhænder ... til Jens Jensen Bilstrup den Gård i Salling Nørre Herred, Grønning Sogn, Øster Grønning Bøye, som han iboer og hidtil i Fæste haver havt – af Hartkorn 5-4-0-1_{26/36} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-3-3-1_{10/36}, tilsammen 6-0-0-0. Af Kirkeskylden betales årlig Afgift til Grønning Kirkes Ejer: Rug 1skp-1_{8/9}fdk, Byg 4skp og Smør 2½û. ... Kiøberen har betalt 900Rdl. ... Kiøberen forbindes til at yde Christen Thomsens Enke, Anne Aasted, (fol.251) så længe hun lever, den hende af Gården accorderede Aftægt. ...
Skive, 11. Juni 1799 – A.R. de Lasson.
ØG 9

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. C, 1797-1804):

☞fol.262, 4. Aug. 1800 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson i Skive ... sælger, skiøder og afhænder af mig tilhørende og forhen Astrup Hovedgård tilhørende Bøndergods ... til Niels Jensen af Thordahl, det Sted i bemeldte Thordahl, som han iboer og hidtil i Fæste haft – bestående af Hartkorn Herlighed 2-2-0-0_{61/72} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-1-3-2_{11/72}, tilsammen 2-4-0-0. Af Kirkeskylden betales årlig Afgift til Grønning Kirkes Ejer: Rug 2_{17/18}fdk, Byg 2skp og Smør 1¼û. ...
Kiøberen har betalt 350Rdl. ... Skive, 29. Juni 1800 – A.R. de Lasson.
ØG 5.4

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. C, 1797-1804):

☞fol.292b, 23. Marts 1801 (*tinglæst*). Skiøde – underskrevne Niels Jacobsen i Grønning Sogn ... sælger og skiøder til min Søn Anders Nielsen min tilhørende og hans iboende Gård, beliggende i Grønning Sogn, Sallings Land, Wiborg Stift – bestående af Hartkorn 2-7-0-0½ og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-7-1-0½. Af Kirkeskylden skal årlig betales til Grønning Kirkes Ejer: 1tde-6skp-3fdk Byg ... Conditioner:
I Kiøbet indgår Gårdens Tilliggende, Besætning og Inventarium samt det på Gårdens Ejendom stående Hus. Dog bliver min Indbo dette Køb uvedkommende.
De 2 Huse, som bebos af Christen Jensen Graugaard og er bygget på Gårdens Mark, med Tilliggende 0-6-0-0, indgår i Kiøbet. Køberen skal holde sig Christen Jensen Graugaards Fæste efterrettelig.
Så længe jeg og min nu havende Kone lever, skal vi have fri Bopæl, Varme, Lys og Underholdning af Føde og Drikke ... og holdes os skattefri ... og får desuden i Penge 4Rdl årlig ...
(fol.293) Gården er pantsat for nogen Arv, jeg har oppebåret, dels hos Oberformynderiet i Kiøbenhavn og dels hos Cautionisten, Etatsråd de Lasson.
For Gården skal Kiøberen betale 900Rdl således:
a) Gården er pantsat til Christen Noorup i Reesen for 350Rdl. Kiøberen betaler Beløbet med Rente og Rentes Rente.
b) Når jeg og min nu havende Kone begge ved Døden er afgangne, betaler Kiøberen ved førstkommande Wiborg Anslags Termin 300Rdl: Dansk Courant til min Datter, Johanne NielsD, nu gift med Niels Michelsen i Wester Møjbeck.
c) De øvrige 250Rdl har Kiøberen betalt.
... Wester Grønning, 22. Marts 1801 – Niels Jacobsen.
VG 3

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. C, 1797-1804):

☞fol.381, 29. Nov. 1802 (*tinglæst*). Skiøde – underskrevne Peder Bierregaard, boende i Wester Grønning ... sælger og skiøder hermed til min kiære Søn Mads Pedersen Bierregaard min ejende og påboende Sted i bemeldte Wester Grønning By med sammes påstående Bygninger, Tilliggende og tilhørende Hartkorn 0-4-0-1_{5/20} – alt således og på samme *Conditioner*, som samme mig har tilhørt ved Skiøde af 18. Sept. 1798, læst og protocolleret 1. Oct. s.A. Og da Kiøberen for bemeldte Sted ... har betalt mig den accorderede Kiøbe-Summa 199Rdl ... skal bemeldte Hus og Ejendom ... tilhøre Kiøberen og Arvinger, fri for hver Mands Tiltale ... Wester Grønning, 27. Nov. 1802 – Peder Bierregaard med ført Pen. VG 5

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. C, 1797-1804):

☞fol.391, 7. Feb. 1803 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg underskrevne Peder Andersen Riis i Vester Grønning By ... sælger og skiøder til velagte Jens Laurisen, boende i Lyby Mølle i bemeldte Grønning Sogn, den ved Rentekammer-Tilladelse af 10. April d.A. fra min Gård afsatte Parcel No.1, af Hartkorn 2½alb. ... (*fol.391b*) Kiøberen har betalt 97Rdl. Vester Grønning, 16. Juli 1802 – Peder Andersen Riis. VG 9, 16

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. C, 1797-1804):

☞fol.444b, 27. Feb. 1804 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson, fhv. Ejer af Astrup Hovedgård og Gods i Salling, nu boende her i Skive ... sælger, skiøder og afhænder ... til Christen Christensen en samme Astrup forhen tilhørende Bondegård, beliggende i Nørre Herred, Grønning Sogn, Øster Grønning Bÿe, som bemeldte Christen Christensen nu iboer – står for Hartkorn Herlighed 5-4-0-1_{26/36} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-3-3-1_{10/36}, tilsammen 6-0-0-0. Af Kirkeskylden skal årlig betales årlig Afgift til Grønning Kirkes Ejer ... (*fol.445*) ... Kiøberen har betalt 800Rdl. ... Skive, 22. Jan. 1803 – A.R. de Lasson. ØG 8

SP-4 (gl. D, 1804.10.15-1811.01.28)

*Skive Byfoged: SP-4, Skive og Sallinglands H. (gl. D, 1804-11):

☞fol.390b, 3. Juli 1809 (*tinglæst*). Skiøde – Christian Albrecht Tram til Astrup, Landvæsens Commissair i Wiborg Amt ... sælger, skiøder og aldeles afhænder til Peder Pedersen i Vester Grønning By ... den Gård i bemeldte By, som han forhen har haft i Fæste og Beboelse, og efter vedhæftede Kiøbe-Contract af 23. Dec. 1805 har tilkiøbt sig, med Hartkorn 5tdr. Herved bemærkes, at da Kiøberen ifølge Contractens Post 2 nu har tillagt Ole Jørgensens jordløse Hus af denne Gårds Hartkorn det bestemte Jord, hvis Hartkorn er bleven ansat til 0-2-3-2 – som Rentekammeret under 1. Nov. 1806 har approberet og bevilget således at må udstykkes, så skal 0-2-3-2 Hartkorns Jord for Eftertiden stedse vedblive at tilhøre bemeldte jordløse Hus, som Ole Jørgensen har i Fæste, og Kiøberen ved Skiøde af 23. Juni 1806 af mig er solgt og tilskjødet. Og altså bliver Gårdens Hartkorn for Eftertiden nu kun 4-5-0-1, der er Hovedparcel No.1. ... Kiøbesummen er betalt med 1.560Rdl. ... Astrup, 21. Juni 1809 – C.A. Tram. VG 7

*Skive Byfoged: SP-4, Skive og Sallinglands H. (gl. D, 1804-11):

☞fol.406b, 3. Juli 1809 (*tinglæst*). Skiøde – Underskrevne Kirsten ChristensD, Enke efter Anders Iversen, Selvejer i Vester Grønning, gjør vitterligt: at eftersom min afdøde Mand ved Kiøbe-Contract på 27B Papir, udi 2de Vitterlighedsvidners Overværelse, længe forinden hans dødelige Afgang, har solgt til hans Søn og min Stedsøn Iver Andersen den Gård i Vester Grønning, som han selv efter Kiøbe-Contract havde tilkiøbt sig af Landvæsens Commissair Tram til Astrup – og da denne Contract imellem min afdøde Mand og hans Søn er ganske forlagt, således at den ej nu kan findes – og både jeg og min Stedsøn kan erindre Vilkaarene, hvorpå Gården var ham solgt – så sælger, skiøder og aldeles afhænder jeg herved til min Stedsøn Iver Andersen den Gård i Vester Grønning By, som jeg selv idag ved Skiøde af Dags Dato er bleven tilskjødet af Landvæsens Commissair Tram til Astrup ... Vilkår:

Gårdens Bygninger og Jordejendom af Hartkorn 4-6-1-1_{4/8} samt Besætning, Avl og Avlsredskaber ... som min afdøde Mand har solgt til min Stedsøn for den Summa 1.550Rdl, overdrager jeg til ham for samme Kiøbe-Summa.

Den Aftægts- og Underholds-Contract, som mellem min Mand og Stedsøn var aftalt mundtligt, skal samtidig oprettes på stemplet Papir imellem min Stedsøn og mig. ... Kiøbesummen er betalt med 1.550Rdl. ...

Vester Grønning, 21. Juni 1809 – Kirsten ChristensD (med ført Pen). Som Laugværg: Peder Pedersen. VG 8

*Skive Byfoged: SP-4, Skive og Sallinglands H. (gl. D, 1804-11):

☞fol.431, 3. Juli 1809 (*tinglæst*). Skiøde – Christian Albrecht Tram til Astrup, Landvæsens Commissair i Wiborg Amt ... sælger, skiøder og aldeles afhænder til Anders Jensen Hauge i Grønriis, Grønning Sogn, følgende Ejendomme, som han efter vedhæftede Kiøbe-Contract af 19. Dec. 1807 har tilkiøbt sig:

1. Hovedparcellen No.1 af Ustrup Gård, der er 3tdr Hartkorn, og hvormed følger Ustrup Gårds Bygninger.

2. Parcel No.2 af Ustrup Gård, der er 1tde Hartkorn – som sammenlagt er 4tdr Hartkorn.

Hertil er at bemærke: at Hovedparcellen No.1 stedse skal vedblive at være samlet som Ustrup Gårds Hovedparcel, og Kiøberen såvel som efterkommende Ejere er forpligtet til at opfylde alle de Vilkår, som Rentekammeret udi den mig meddelte Ustyknings-Tilladelse af 27. Mai d.A. har bestemt – og ligeledes de Love og Anordninger, som vedkommer Hovedparcels og andre Parcellers Ejere.

Under den her nævnte Hovedparcels Hartkorn er der indbegrebet 0-3-3-1_{11/36}, som er Kirkeskyld til Grønning Kirke. Deraf skal Parcellens Ejer årligt svare til Grønning Kirkes Ejer: 1skp-1_{8/9}fdk Rug og 4skp Byg samt 2½û Smør. ...

Og da Kiøberen for den accorderede Kiøbe-Summa 1.200Rdl har givet mig fornøjelig Fyldest ...

Astrup, 21. Juni 1809 – C.A. Tram.

ØG 13 => ØG 6

bilag 15

*Skive Byfoged: SP-4, Skive og Sallinglands H. (gl. D, 1804-11):

☞fol.442, 3. Juli 1809 (*tinglæst*). Skiøde – Christian Albrecht Tram til Astrup, Landvæsens Commissair i Wiborg Amt ... sælger, skiøder og aldeles afhænder til Peder Pedersen i Vester Grønning By ... det Hus i Vester Grønning, som Ole Jørgensen har i Fæste, alt på Vilkår som udi vedhæftede Kiøbe-Contract af 23. Dec. 1805 er indgået. ... Kiøbesummen er betalt med 40Rdl. ... Astrup, 23. Juni 1806 – C.A. Tram. VG 7

*Skive Byfoged: SP-4, Skive og Sallinglands H. (gl. D, 1804-11):

☞fol.443, 3. Juli 1809 (*tinglæst*). Skiøde – Christian Albrecht Tram til Astrup, Landvæsens Commissair i Wiborg Amt ... sælger, skiøder og aldeles afhænder til Anders Iversens Enke Kirsten ChristensD i Vester Grønning ... den Gård i samme By, som hendes afdøde Mand Anders Iversen har haft i Fæste, og efter vedhæftede Kiøbe-Contract af 24. Juli 1807 har tilkiøbt sig, Parcel No.1 af Hartkorn 4-6-1-1_{4/8}. ... Kiøbesummen er betalt med 1.550Rdl. ... Astrup, 21. Juni 1809 – C.A. Tram. VG 8

*Skive Byfoged: SP-4, Skive og Sallinglands H. (gl. D, 1804-11):

☞fol.444, 3. Juli 1809 (*tinglæst*). Skiøde – Christian Albrecht Tram til Astrup, Landvæsens Commissair i Wiborg Amt ... sælger, skiøder og aldeles afhænder til Christen Pedersen i Øster Grønning By ... den Gård i bemeldte By, som han forhen har haft i Fæste og Beboelse, og efter vedhæftede Kiøbe-Contract af 13. Juni 1804 har tilkiøbt sig, og som står for Hartkorn 6^{tr}. Herved anmærkes, at under bemeldte Hartkorn er indbegreben 0-3-3-1_{11/36} Kirkeskyld til Grønning Kirke, hvoraf Kiøberen og efterkommende Ejere stedse er forbundne årligt at svare og levere til Grønning Kirkes Ejer: 1skp-1_{8/9}fdk Rug, 4skp Byg og 2 $\frac{1}{2}$ Smør. ... Kiøberen har betalt den accorderede Kiøbesumma 1.900Rdl. ... (*fol.444b*) ... Astrup, 21. Juni 1809 – C.A. Tram. ØG 12

*Skive Byfoged: SP-4, Skive og Sallinglands H. (gl. D, 1804-11):

☞fol.445, 3. Juli 1809 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg underskrevne Christen Pedersen, Selvejer-Gårdmand i Øster Grønning ... skiøder og aldeles afhænder til Søren Jensen Halborg, Parcelen No.5, der er 1te Hartkorn, som det kongelig Rente-Cammer under 23. Marts 1805 har tilladt mig at udstykke af min Gårds Ejendom, (*fol.445b*) og hvilken Parcel No.5 Søren Jensen Halborg efter vedhæftede Kiøbe-Contract af 24. Jan. 1807 har tilkiøbt sig. ... Den accorderede Kiøbe-Summa 400Rdl er mig betalt. Øster Grønning, 21. Juni 1809 – Christen Pedersen. ØG 12 og 14

*Skive Byfoged: SP-4, Skive og Sallinglands H. (gl. D, 1804-11):

☞fol.446, 3. Juli 1809 (*tinglæst*). Skiøde – Christian Albrecht Tram til Astrup, Landvæsens Commissair i Wiborg Amt ... sælger, skiøder og aldeles afhænder til Anders Jensen i Grønriis, Grønning Sogn, af hans iboende og forhen i Fæste havende Gård, Grønriis kaldet, Hovedparcellen No.1 af Hartkorn 5-4-3-0_{7/20} med de til Gården hørende Bygninger og Besætning, som han efter vedhæftede Kiøbe-Contract af 19. Dec. 1807 har tilkiøbt sig. Herved anmærkes, at i nævnte Hovedparcels Hartkorn er indbegreben 0-3-3-1_{11/36}, og under hvilket Hartkorn stedse skal være Kirkeskyld til Grønning Kirke. Deraf er Kiøberen og efterfølgende Ejere stedse forbundne til at svare til Grønning Kirkes Ejer: 1skp-1_{8/9}fdk Rug og 4skp Byg og 2 $\frac{1}{2}$ Smør. ... Kiøbesummen er betalt med 2.050Rdl. ... (*fol.446b*) ... Astrup, 21. Juni 1809 – C.A. Tram. ØG 6

*Skive Byfoged: SP-4, Skive og Sallinglands H. (gl. D, 1804-11):

☞fol.449b, 3. Juli 1809 (*tinglæst*). Skiøde – Christian Albrecht Tram til Astrup, Landvæsens Commissair i Wiborg Amt ... sælger, skiøder og aldeles afhænder til Lars Hansen i Vester Grønning ... det Hus i bemeldte By, som Mads Nielsen har i Fæste, og hvortil er lagt følgende Jord og Hartkorn, nemlig:

☞ af Kiøberens forhen i Fæste havende Gårds Jord: Parcel No.2, der er Hartkorn 0-1-2-0_{3/8}.

☞ af Anders Iversens forhen i Fæste havende Gårds Jord: Parcel No.2, der er Hartkorn 0-1-2-1_{4/8}, tilsammen 0-3-0-1_{7/8}, som stedse skal være og blive forenet med hans Hus – alt således som vedhæftede Kiøbe-Contract af 11. Juli 1807 udsiger og bestemmer. ... Denne Jord må ej siden sælges til anden Hovedgårds Komplettering ... og må ikke pålægges Hoveri. ... Den accorderede Kiøbesum er betalt med 100Rdl. ... Astrup, 21. Juni 1809 – C.A. Tram. VG 6 og VG hus

*Skive Byfoged: SP-4, Skive og Sallinglands H. (gl. D, 1804-11):

☞fol.454, 3. Juli 1809 (*tinglæst*). Skiøde – Christian Albrecht Tram til Astrup, Landvæsens Commissair i Wiborg Amt ... sælger, skiøder og aldeles afhænder til Lars Hansen i Vester Grønning: af hans iboende og forhen i Fæste havende Gård: Hovedparcellen No.1, der er Hartkorn 4-6-1-2_{5/8}, med Bygninger og Besætning, som han efter vedhæftede Kiøbe-Contract af 11. Juli 1807 har tilkiøbt sig. ... Han og efterkommende Ejere forbindes til ikke at sælge Gården eller Hartkornet til anden Hovedgårds Komplettering ... og må heller ikke nogen Tid pålægges Hoveri. ... Kiøberen har for den accorderede Kiøbesum 1.550Rdl gjort mig Fyldest. ... Astrup, 21. Juni 1809 – C.A. Tram. VG 6

*Skive Byfoged: SP-4, Skive og Sallinglands H. (gl. **D**, 1804-11):

☞fol.455b, 18. Sept. 1809 (*tinglæst*). Skiøde – Underskrevne Christen Pedersen, Selvejer-Gårdmand i Øster Grønning By ... sælger, skiøder og aldeles afhænder til min Søn Peder Christensen – som hidtil som gammel Mands hjælpende Søn trolig og pligtig har gået mig til Hænde udi min Alderdom, da jeg formedelst svagelig Helbred ganske var uden Kraft til at bestyre min Gårds Drift selv – følgende mig tilhørende Ejendomme, hvorpå jeg dette Års Snapsting har erholdt Skiøde af Landvæsenscommissair Tram til Astrup:

- ☞ Hovedparcel No.1 af min Gård i Øster Grønning, hvormed følger Gårdens Bygninger, og som er ansat til Hartkorn 2-2-3-0_{3/10} og under hvilket Hartkorn stedse skal være indbegreben 0-3-3-1_{11/36} Kirkeskyld til Grønning Kirke. ...
- ☞ Parcel No.2 af min tilhørende Gård, af Hartkorn 0-6-0-0_{7/10}.
- ☞ Parcel No.3 af samme Gård, af Hartkorn 0-6-0-0_{7/10}.
- ☞ Parcel No.4 af samme Gård, af Hartkorn 0-7-1-2_{3/5}.
- ☞ Parcel No.6 af samme Gård, af Hartkorn 0-1-2-1_{7/10}, tilsammen Hartkorn 5tdr, med Bygninger og Besætning.

Hvorved han intet videre har at betale mig eller Arvinger, end at indfri min ved sidste Snapsting udstedte Panteobligation, nemlig den til Enke-Cassen skyldig mod 1° Prioritets Pant i alle Ejendomme, 1.000Rdl – og til Landvæsens-Commissair Tram skylder jeg mod

2° Prioritets Pant i alle Ejendomme næstefters de 1.000Rdl til Enke-Cassen, 450Rdl – sammenlagt 1.450Rdl. ... (*fol.456*) ...

Øster Grønning, 10. Aug. 1809 – Christen Pedersen.

ØG 12

*Skive Byfoged: SP-4, Skive og Sallinglands H. (gl. **D**, 1804-11):

☞fol.456, Juni 1797 (*tinglæst på VLT*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... sælger, skiøder og afhænder ... til velædle Christian Albrecht Tram, forhen Forpagter på Ruegård, min Hovedgård Astrup, beliggende i Nørre Jylland, Viborg Amt, Nørre Herred i Salling – som efter kongelig Resolution af 25. Jan. 1792 haver sin Skattefrihed og andre Rettigheder, der ifølge Loven og fra Alders Tid haver tilhørt den – står for Hartkorn fri Hovedgårds Taxt 32-1-1-1, Skovskyld 0-1-0-1, Grønning Sogns Kirke med Tiende 12-6-2-2 og *Jus Patronatus*, samt Bøndergods 120-0-0-2_{43/60} Kiøbesummen er betalt med 5.200Rdl. ...

Viborg Snapsting⁴², 24. Juni 1797 – A.R. de Lasson. Læst for Retten på Nørre Jyllands Landsting for Juni Måned 1797, No.181.

☞fol.456b. Kiøbe Contract – ... (*sign.*) Astrup, 1. Sept. 1796 – A.R. de Lasson.

☞fol.458b. Jordebog over Astrup Gods (*bilag til Købekontrakten – se fil: Grønning matrikler og jordebøger*).

Astrup gods

SP-5 (gl. **E**, 1811.01.21-1815.08.07)

*Skive Byfoged: SP-5, Skive og Sallinglands H. (gl. **E**, 1811-15):

☞fol.144, 28. Sept. 1812 (*tinglæst*). Skiøde – Christian Albrecht Tram til Astrup ... sælger, skiøder og aldeles afhænder til Poul Christensen i Øster Grønning By ... Kirkekorn- og Qvægtiende af hans Gårds ejende Hartkorn 6tdr, som i bemeldte Grønning Sogn er beliggende, på Vilkår:

1. Kiøberens af nævnte Grønning Sogns Kirke- og Qvægtiendes ydende efter 6tdr erholder udi Tiende tillige Ejendomsret i Grønning Kirke og al dens Tilhørende, forholdsmæssig efter hans ejende og heri benævnte Tiende-ydende Hartkorn.
2. Da Liøberens i Forhold til sit Hartkorn har Ejendomsret i Grønning Kirke ... så skal han og efter sit Hartkorn deltage i alle Grønning Kirkes Herligheder og Fordele samt Byrder og Udgivter ... som jeg selv har ejet nævnte Kirke og Tiende – hvoraf følger, at alle Kongl. Skatter og Afgivter af bemeldte Tiende, såvel som Kirkens Vedligeholdelse, betales for Eftertiden af Kiøberens og efterkommende Ejere – alt i Forhold til hans ejende Hartkorn, imod at han så igen efter sit Hartkorn nyder Part i Kirkens Indtægter og Herligheder. Og bliver derfor tillige anmærket, at Grønning Kirkes Hartkorn er 12-6-2-2.
3. Udi min Kiøbe-Contract, hvorefter Astrup Hovedgård, Bøndergods og Grønning Kirke er mig solgt, findes udi 4. Post af Hr. Etatsråd de Lasson således bestemt: "*Til Begravelse i Grønning Kirke forbeholder Sælger sin Rettighed for derudi at gjøre Indretning, som én finder for godt uden Skade for Kirken, og foruden de indsatte Lig at lade sit eget Lig engang i Tiden derudi indsætte ...*".

... Kiøbesummen for bemeldte Tiende er betalt med 600Rdl. ... (*fol.144b*) ... Astrup, 19. Juni 1812 – C.A. Tram. ØG 4

☞(*fol.144b* fortsat) Til efterstående Ydere af Grønning Kirketiende er af Kammerråd Tram udstedt Skiøder på efterstående Anparter i Forhold til enhvers Hartkorn – ordlydende som foranstående til Poul Christensen, til: (*Liste – se fil: Grønning matrikler og jordebøger*).

alle VG og ØG

*Skive Byfoged: SP-5, Skive og Sallinglands H. (gl. **E**, 1811-15):

☞fol.157, 28. Sept. 1812 (*tinglæst*). Skiøde – Undertegnede Wisti Søndergaard til Blistrup ... sælger, skiøder og afhænder til Selvejer Iver Andersen i Vester Grønning ... den mig tilhørende Konge-Rugtiende af hans ejende Gård af Hartkorn 4-6-1-2_{1/8} Ager og Eng sammesteds. ... Kiøbesummen er betalt med 124Rdl-1Mk-8ß. ... Blistrup, 22. Juni 1812 – W. Søndergaard. VG 8

☞(*fol.157*) Til samtlige Ydere og Hartkornsejere i Grønning Sogn er af Proprietair W. Søndergaard på Blistrup på Morsøe (*fol.157b*) udstedt Skiøder d. 22. Juni 1812 på Konge-Rugtienden af bemeldte Grønning Sogn i Forhold til enhvers Hartkorn – aldeles ordlydende med ovenstående til Iver Andersen, nemlig til: (*Liste – se fil: Grønning matrikler og jordebøger*). alle VG og ØG

⁴² Viborg Snapsting – indtil 1805 en årlig session i Landstinget, hvor der bl.a. blev handlet godser.

*Skive Byfoged: SP-5, Skive og Sallinglands H. (gl. *E*, 1811-15):

⌘fol.205b, 24. Juni 1811 (*tinglæst*). Skiøde – Christian Albrecht Tram til Astrup ... sælger, skiøder og afhænder til Selvejer-Gårdmand Poul Christensen i Øster Grønning ... følgende mig i bemeldte By tilhørende Ejendomme, nemlig:

1. et Hus med Hartkorn 0-0-0-2, som Anders Nielsen Hauges Enke havde i Fæste, og hvortil endnu er lagt af Ustrup Gårds Jord-Ejendomme Parcel No.4, der er den første fra Sønder og som er af Hartkorn 3skp.
2. et Hus med Hartkorn 0-0-0-2, som er fæsteledig, men har sidst været fæstet til Mads Mogensens Enke, og hvortil endnu er lagt af Ustrup Gårds Jord-Ejendomme Parcel No.5, der er den anden fra Sønder, af Hartkorn 3skp.
3. et Hus med Hartkorn 0-0-0-2, som forhen har været fæstet til Claus Christensen, men haves nu i Fæste af Hans Christensen, og som er tillagt af Ustrup Gårds Jord-Ejendomme Parcel No.6, der er den tredje fra Sønder, af Hartkorn 3skp.
4. et Hus med Hartkorn 0-0-0-2, som Jens Pedersen havde i Fæste, og som er tillagt af Ustrup Gårds Jord-Ejendomme Parcel No.7, der er den fjerde fra Sønder, af Hartkorn 3skp – tilsammen Hartkorn 1-4-2-2.

Kiøberen har betalt den accorderede Kiøbe-Summa 1.200Rdl. ... (*fol.206*) ... Astrup, 20. Juni 1810 – C.A. Tram. ØG 4

SP-6 (gl. *F*, 1815.07.17-1820.02.21).

*Skive Byfoged: SP-6, Skive og Sallinglands H. (gl. *F*, 1815-20): *sent tinglæst*.

⌘fol.37, 2. Oct. 1815 (*tinglæst*). Skiøde – Christian Albrecht Tram til Astrup, Landvæsens Commissair i Wiborg Amt ... sælger, skiøder og aldeles afhænder til Selvejer Jens Jensen Bilstrup i Øster Grønning By de 3de af Ane JensD og Peder Davidsen sidst beboede, men nu fæsteledige, under Ombygning opførte Huse, beliggende i Øster Grønning, med disse til hvert Hus tilliggende Hartkorn 0-0-0-2, ialt 0-0-1-1 ... som er udslettet af Fællesskabet. ... Kiøbesum 100Rdl er betalt ...

Astrup, 10. Maj 1800 – C.A. Tram. ØG 9

*Skive Byfoged: SP-6, Skive og Sallinglands H. (gl. *F*, 1815-20):

⌘fol.75, 18. April 1814 (*tinglæst*). Skiøde – Underskrevne Selvejer Peder Andersen Riis af Vester Grønning ... (*fol.75b*) ... sælger og skiøder til Christen Jensen af Hagensmølle min tilhørende og iboende Gård, beliggende i bemeldte Vester Grønning, som nu består af 4-0-3-2³/₄ Hartkorn – med påstående Bygninger, tilhørende Ejendomme, indavlede og udlagde Sæd, med den i Gården værende Jern Bilægger Kakkellovn, så og dens Anpart af Grønning Kirkekorn- og Qvæg-Tiende samt Kongerug-Tiende, som ellers skulle svares af nævnte Hartkorn.

... Kiøberen har betalt 400Rbd: N.V. ⁴³ ... Gården har jeg købt ved Skiøde, udstedt 5. Juni 1794 af Etatsråd Lasson, tinglæst 23. Feb. 1795, Konge-Rug-Tienden er købt ... Skive, 29. Marts 1814 – Peder Andersen Riis (med ført Pen). VG 9

*Skive Byfoged: SP-6, Skive og Sallinglands H. (gl. *F*, 1815-20): *sent protokolleret*.

⌘fol.127b, 24. Juni 1811 (*tinglæst*). Skiøde – Christian Albrecht Tram til Astrup, Landvæsens Commissair i Wiborg Amt ... sælger, skiøder og aldeles afhænder til Anders Jensen i Grønriis, Grønning Sogn, følgende 2de Huslodder, som er Parceller af Grønriisgården:

1. Parcel No.2, ansat til Hartkorn 0-1-2-1_{11/20}, som er tillagt det Hus i Øster Grønning, som Ane PoulsD har haft i Fæste, og som nu ejes af Jens Bilstrup,
2. Parcel No.3 i Øster Grønning, ansat til Hartkorn 0-1-2-1_{2/20}, som er tillagt det Hus i Øster Grønning, som Ane JensD Kudsk har haft i Fæste, og nu ejes af Jens Bilstrup,

tilsammen 0-3-0-2_{13/20} ... Kiøbesum 300Rdl ... Astrup, 22. Juni 1811 – C.A. Tram. ØG 6

*Skive Byfoged: SP-6, Skive og Sallinglands H. (gl. *F*, 1815-20):

⌘fol.340, 14. Juni 1819 (*tinglæst*). Attest på Jens Jepsens Obligation til hans Stedbørn for 3.436Rbd-34_{10/11}Sk: Sølv.

Som Hjemmel for Debitor er tinglæst Skiftebrevet efter hans Kones første Mand, Niels Michelsen, hvorved bemeldte Pant er ham overdraget. O. Selmer.

⌘fol.340fts. Extract af Skiftebrevet efter Niels Michelsen i Møyebech, bgr. 13. Nov. 1815, sluttet 18. Nov. 1818:

At samtlige Ejendomme (der) ved dette Skifte er overdraget Jens Jepsen, Stervboenkens nuværende Mand, blev af 2de Mænd dertil udmeldte fra Retten, d. 5. Dec. 1817 vurderet og ansat til 8.398Rbd: Sølv.

Skifteretten – efter foranstående Jens Jepsens Erklæring og Michel Nielsens med Curator og Børnenes Værges Declaration – overdrager herved Jens Jepsen til Eje, Brug og Rådighed, dette Stervbo tilhørende:

1. Stervboegård i Grønning Sogn, af Hartkorn 3-6-1-1, med påstående Bygninger, tilhørende Ejendomme, så og bemeldte Gårds Anpart af Grønning Sogns Kongetiende og Kirkekorn- og Qvægtiende.

⁴³ N.V. – Navne Værdi, dvs. i sedlers pålydende Værdi.

2. Dette Stervbo tilhørende Gård i Wester Møøjbech med påstående Bygninger og tilhørende Ejendomme, af Hartkorn 9-1-1-3.
3. Dette Stervbo tilhørende, registrerede og vurderede Løvsøre.
4. Christen Jacobsens udstedte Panteobligation af 10. Feb. 1816 på 598Rbd: Sølv, læst inden Salling Herredsret 14. Juni 1813.

Som Hjemmel på de Jens Jensen overdragne Ejendomme er denne Attest protocolleret. O. Selmer.

ad. VG 3

*Skive Byfoged: SP-6, Skive og Sallinglands H. (gl. F, 1815-20):

æfol.381b, 25. Jan. 1819 (*tinglæst*). Skiøde – Undertegnede Fæste-Husmand af Astrup Gods Bernt Jepsen ... sælger, skiøder og overdrager til Sognefoged Christen Jensen Foged i Øster Grønning, Grønning Sogns Kirkekorn- og Qvæg-Tiende samt samme Sogns Kongetiende af mit i Fæste havende Hartkorn 0-2-1-1_{2/15}, beliggende i Vester Grønning By i Salling – således som jeg er samme Tiende-Anparten ejende efter tinglæste Skiøder af 19. og 22. Juni 1812. ... Christen Jensen Foged har betalt den accorderede Kiøbe-Summa 10Rbd: Sølv. ... Vester Grønning, 16. Jan. 1819 – Bernt Jepsen. VG hus

SP-7 (gl. G, 1820.01.10-1824.02.09).

*Skive Byfoged: SP-7, Skive og Sallinglands H. (gl. G, 1820-24):

æfol.12, 6. Marts 1820 (*tinglæst*). Skiøde – Underskrevne Selvejer Poul Christensen af Øster Grønning ... sælger og skiøder til min Søn Christen Poulsen min tilhørende og iboende Gård i Øster Grønning By, bestående af Hartkorn 6tdr – med påstående Bygninger og tilhørende Ejendomme, indavlede og udlagde Sæd, så og bemeldte Hartkorns Anpart af Grønning Sogns Kongerug-Tiende samt Kirkekorn- og Qvæg-Tiende – alt med samme Rettigheder og Forpligtelser, som jeg bemeldte Gårds Ejendom og Tiende-Anparten ejer ifølge mine Skiøder:

- Skiøde på Gården af 26. Juli 1796, udstedt af A.R. de Lasson til Astrup.
- Skiøde på Kongerug-Tiende af 22. Juni 1812, udstedt af Wisti Søndergaard til Blistrup, og
- Skiøde på Kirkekorn- og Qvæg-Tiende af 19. Juni 1812, udstedt af C.A. Tram, Astrup.

Vilkår:

1. Da Kiøberen allerede har imodtaget den hermed solgte Gård m.v. til Brug og Rådighed, så skal han deraf svare alle resterende og påløbende Skatter og Afgifter.
2. I og med dette Kiøb skal følge den i Gården nuværende Besætning af Ud- og Indbo ...
3. Indtil Maj næstkommende År skal Kiøberen være tilforpligtet at give mig og Kone fornøden Underholdning i den solgte Gård af Føde, Drikke, Vask, Varme, med alt hvad derpå dependerer – på forsvarlig Måde og uden Erstatning.
4. Ifølge mit Skiøde er af hermed solgte Hartkorn 0-3-3-1_{11/36} Kirkeskyld til Grønning Kirke, hvoraf skal svares i årlig Afgift til Grønning Kirkes Ejer: 1skp-1_{8/9}fdk Rug, 4skp Byg og 2½ Smør.
5. ... Kiøber er forpligtet til ikke at sælge Gården til anden Hovedgårds Completering ...
6. Tiende-Accorden, som er indgået med *Viborg Lærde Skole* angående Konge Byg- og Havretiende, skal Kiøberen holde sig efterrettelig.
... Kiøberen har betalt den accorderede Kiøbe-Summa 1.100Rbd: Sølv. ...
Øster Grønning, skrevet i Skive, 14. Feb. 1820 – Poul Christensen. ØG 4

*Skive Byfoged: SP-7, Skive og Sallinglands H. (gl. G, 1820-24):

æfol.13, 6. Marts 1820 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... sælger, skiøder og afhænder til Poul Christensen udi Øster Grønning, hans i Fæste havende og mig tilhørende Gård udi Øster Grønning, står for Hartkorn Herlighed 5-4-0-1_{25/36} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-3-3-1_{11/36}, hvoraf svares den årlige Kirkeskylds-Afgift til Grønning Kirkes nuværende og efterkommende Ejere: 1skp-1_{8/9}fdk Rug, 4skp Byg og 2½ Smør. ... Kiøbesummen er betalt med 850Rdl. ... Astrup, 26. Juli 1796 – A.R. de Lasson. ØG 4

*Skive Byfoged: SP-7, Skive og Sallinglands H. (gl. G, 1820-24):

⌘fol.119b, 18. Juni 1821 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson, Skive ... sælger, skiøder og afhænder af mig tilhørende og *Astrup* Hovedgård forhen underliggende Bøndergods ... til *Niels Jensen af Thordahl*, det Sted i bemeldte *Thordahl*, som *Christen Christensen Fisker* ibor og i Fæste haver, bestående af Hartkorn Herlighed 2-2-0-0_{61/72} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-1-3-2_{11/72}, hvoraf Gårdens Ejer er forbunden at svare Grønning Kirkes Værgi i årlig Afgift: 2_{17/18}fdk Rug, 2skp Byg og 1¼ Smør. ... Kiøberen har betalt mig fornøjelig 350Rdl. ... Skive, 21. Juni 1800 – A.R. de Lasson. ØG 5.3

*Skive Byfoged: SP-7, Skive og Sallinglands H. (gl. G, 1820-24):

⌘fol.119b fortsat, 18. Juni 1821 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson, Skive ... sælger, skiøder og afhænder af mig tilhørende og *Astrup* Hovedgård forhen underliggende Bøndergods ... til *Niels Jensen af Thordahl*, det Sted i bemeldte *Thordahl*, som *Christen Sørensen Kølle* ibor og i Fæste haver, bestående af Hartkorn Herlighed 2-2-0-0_{61/72} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-1-3-2_{11/72}, hvoraf Gårdens Ejer er forbunden at svare Grønning Kirkes Værgi i årlig Afgift: 2_{17/18}fdk Rug, 2skp Byg og 1¼ Smør. ... Kiøberen har betalt mig fornøjelig 350Rdl. ... (*fol.120*) ... Skive, 21. Juni 1800 – A.R. de Lasson. ØG 5.1

*Skive Byfoged: SP-7, Skive og Sallinglands H. (gl. G, 1820-24):

⌘fol.414b, 27. Oct. 1823 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg underskrevne Selvejer *Jens Jeppen* i Wester Møjbech, Selde Sogn, Sallingland ... skiøder og aldeles afhænder fra mig og Arvinger ... til Ungkarl *Michel Nielsen* og hans Arvinger, den mig tilhørende og i Wester Grønning, Grønning Sogn, beliggende Ejendomsgård med tilhørende Jorder af Hartkorn 3-6-1-1, samt den tilhørende Andel af Grønning Sogns Kongerug-, Kirkekorn- og Qvægtiende, tilligemed Besætningen samt Ind- og Udbo for Kiøbesumma 800Rbd: Sølv. Og da Kiøberen *Michel Nielsen* har betalt mig den accorderede Kiøbesumma, så skal ... bemeldte Ejendom ... tilhøre ham og Arvinger med samme Ret og Rettighed, som jeg samme ifølge tinglæst Adkomst af 18. Nov. 1818 – og som mine Formænd *Anders Nielsen* og *Niels Jacobsen* har ejet samme (*fol.415*) ifølge Skiøder af 22. Marti 1801, tinglæst 23. næstefter, samt 22. Juni 1812, tinglæst 28. Sept. samme År. ... Skreven i Skive, 1. Maj 1823 – *Jens Jeppesen*. Som Curator: *Simon Jensen*. ad VG 3

SP-8 (gl. H, 1824.02.16-1828.01.28).

*Skive Byfoged: SP-8, Skive og Sallinglands H. (gl. H, 1824-28):

⌘s.145, 23. Aug. 1824 (*tinglæst*). No.3, Skjøde – Undertegnede *Peder Pedersen*, Selvejer-Gårdmand i Vester Grønning, Grønning Sogn ... (*s.146*) sælger, skiøder og aldeles afhænder ... til Ungkarl *Christen Pedersen* ibid. ... efterskrevne Ejendomme:

1. Min tilhørende og iboende Gård og Huslod i Vester Grønning af Hartkorn 5tdr med påstående Bygninger ifølge Skjøde fra Landvæsens-Commissair *Tram* til *Astrup* af 21. Juni 1809, tinglæst 3. Juli næstefter.
2. Dette Hartkorns Anpart af Grønning Sogns Kirkekorn- og Qvægtiende ifølge 2de Skjøder, udstedt af ermeldte Landvæsens-Commissair *Tram* 19. Juni 1812, tinglæst 28. Sept. s.A.
3. Samme Hartkorns Anpart af samme Sogns Konge-Rugtiende ifølge Skjøde fra *Visti Søndergård* til *Blistrup* af 22. Juni 1812, tinglæst 28. Sept. s.A.
4. Gårdens fulde Besætning af Ind- og Udbo tilligemed alt mur- og nagelfast, som findes, alt efter mundtlig accorderet Kjøbesumma 200Rbd: Sølv. Og da Kjøberen *Christen Pedersen* har betalt mig disse 200Rbd: Sølv, så skjøder og overdrager jeg ham og Arvinger nævnte Ejendomme og Ejendele ... Skreven i Skive, 5. Juli 1824 – *Peder Pedersen*. VG 7

*Skive Byfoged: SP-8, Skive og Sallinglands H. (gl. H, 1824-28):

⌘s.757, 5. Marts 1827 (*tinglæst*). Extract af Skiftebrevet efter afgangne Selvejer *Christen Nielsen* i Øster Grønning, begyndt 20. Nov. 1820, hvorved *Enken Ane JensD* blev overdraget Stervbogården af Hartkorn 8-4-0-0 tilligemed samme Hartkorns Anpart af Grønning Sogns Kongerug-Tiende og Kirkekorn- og Qvægtiende for Vurderingssum 800Rbd: Sølv.

Skifteretten – efter *Enken Ane JensD*'s Erklæring og de øvrige Vedkommendes Declaration – overdrog herved *Enken Stervboen* til Eje, Brug og Rådighed ... (*s.758*) ... Da alle Vedkommende erklærede dem fornøjet med det passerede, blev dette Skifte sluttet. (*sign.*) Samme Dag og Sted – *Selmer, Ane JensD* (med ført Pen). Som Enkens Laugværgi: *Christen Jensen* (med ført Pen).

Niels Christensen, Jens Christensen, Christen Poulsen.

Som Curator for Sønnerne *Niels* og *Jens Christensen* og Værgi for Datteren *Mette ChristensD*: *C.J Foged*.

(*Påtegning*): Bedes Tinglæst som Adkomst for *Enken Ane JensD* på de hende overdragne Ejendomme ... Skive, 4. Feb. 1827 – *Thorup* (på Vedkommendes vegne).

ØG 3

*Skive Byfoged: SP-8, Skive og Sallinglands H. (gl. **H**, 1824-28):

ns.286, 17. Jan. 1825 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg underskrevne Landvæsens-Commissair Christian Albrecht Tram til Astrup ... sælger, skiøder og afhænder ... til S:T: Herr Proprietair Iyer Qvistgaard til Nørgård det mig tilhørende Bøndergods, ialt 20-5-1-2_{29/60} contribuabelt Hartkorn beliggende udi: Grinderslev, Grønning, Jebjerg, Roslef og Selde Sogne – alt således som vedhæftede Jordebog udviser, der er dateret Dags Dato. (s.287) Vilkår:

1. De ældre resterende Skatter og Landgilder samt Tiende-Penge til Årets Udgang 1824 forbeholder jeg mig som Sælger at inddrive og få betalt af Fæsterne, som dermed måtte være til Restance – alt på lovlig Måde..
2. Skatter og Landgilde-Penge fra 1. Jan. dette År tilhører Kiøberen ...
3. Det Løfte, jeg efter Jordebogens Udvisende har givet Anders Foged og Erich Christensen, må opfyldes såfremt det forlanges. ... Kiøberen har betalt den accorderede Kiøbe-Summa er betalt med 1.200Rbd: Sølv. ...

Astrup, 3. Jan. 1825 – C.A. Tram.

VG 1 m.fl.

(s.288) Jordebog (uddrag). **Grønning Sogn**

Hartkorn	Sogne, Byer og Beboeres Navne	Landgilde (Rdl)	Particulair Vedtegning	M-1844 nr.
	Øster Grønning By			
0-2-0-0	Søren Andersen Kudsk	2	Forretter 1 Ugedag, 1 lang Rejse på 6mil – eller 2 korte, hver på 3mil, desuden 1 Dag i Høsten ... Fæstebrev af 10. Oct. 1795. NB: Dette Sted er lovet Anders Foged i Fæste på samme Måde, uden Indfæstnings-Penge, når det bliver fæsteledigt.	ØG.17
0-2-0-0	Peder Thordahl	2	Forretter 1 Dag hver Uge. 1 lang Rejse på 6 mile eller 2 korte, hver på 3 mile. Desuden 1 Dag i Høsten, 1 Dag i Højbjergningen, 1 Dag ved Tørvebjergningen, samt spinder 1½û Hør eller 2û Blår – alt på egen Kost, og det årlig efter Fæstebrev 4. Oct. 1782, påtegnet 24. Sept. 1794.	ØG.18
	Vester Grønning By			
0-2-1-1 _{2/15}	Jacob Berntsen	3	Forretter ugentlig 1 Arbejdsdag – samt 1 Dag i Høsten, 1 Dag i Højbjergningen, 1 Dag ved Tørvebjergningen. 1 lang Rejse på 6 mile eller 2 korte, hver på 3 mile – alt på egen Kost og med egne Arbejdsredskaber efter Fæstebrev af 30. Juli 1821.	VG.18
5-0-0-0	Peder Andersen Leed	26	Af denne Fæsters Hartkorn er 2-6-0-2, som har været <i>Annex Hartkorn</i> , men ved Bevilling er overdraget som andet Herligheds Htk., og hvoraf årlig skal svares Refusion til Sognepræsten i Breum, hvilket fremdeles skal betales af Hartkornets Ejer – hvorimod Ejeren af dette Htk. hæver alle Tiender af <i>Annex-Htk</i> . Kirketienden følger med af de øvrige 2-1-3-1 Htk.	VG.1
	Woisbeck			
0-2-0-0	Niels Pedersen	2	Skal forrette årlig 6 Dages Arbejde på egen Kost og have tilbørlig Opsyn med Mosen. Og når han ikke modtager Fæstebrev efter det afholdte Syn, samt betaler det han er skyldig, da har han ikke Ret til at være der længere end Ejeren tillader det.	ØG.1
	Jeberg Sogn	

*Skive Byfoged: SP-8, Skive og Sallinglands H. (gl. **H**, 1824-28):

ns.516, 23. Jan. 1826 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg underskrevne Iyer Qvistgaard til Nørgård i Sallingland, Grinderslev Sogn ... sælger, skiøder og afhænder ... til Landvæsens-Commissair Christian Albrecht Tram til Astrup ... det mig efter Skiøde 3. Jan. 1823, læst ved Salling Herreders Ret d.17.s.M., tilhørende Bøndergods, ialt 20-5-1-2_{29/60} contribuabelt Hartkorn beliggende udi: Grinderslev, Grønning, Jebjerg, Roslef og Selde Sogne – alt således som vedhæftede Jordebog udviser, der er dateret Dags Dato. Vilkår:

1. Eftersom Bøndergodsets Fæstere i min Ejetid ikke har betalt mig hverken Skat, Commune-Afgifter, Landgilde eller Tiende-Penge (som jeg havde Ret til at modtage efter 1. Jan. 1825), så meddeles Kiøberen, Landvæsens-Commissair C.A. Tram, hermed uindskrænket Ret til at indkræve, modtage og beholde disse resterende Penge på lovlig Måde hos Fæsterne – såfremt samme kan indkomme.
2. Reversal Fæstebreve for samme ... afleveres hermed til Kiøberen ...
3. Den Forpligtelse, som hvilte på mig, at give Anders Foged og Erich Christensen Fæstebreve efter Jordebogens Udvisning, opfyldes nu af Kiøberen selv på lovlig Måde.
4.

... Kiøbe-Summen er betalt med 600Rbd: Sølv. ... Nørgård, 12. Jan. 1826 – I. Qvistgaard.

VG 1 m.fl.

(s.517) Jordebog (samme tekst som i skødet 1825).

SP-9 (1828.01.28 – 1832.09.10).

*Skive Byfoged: SP-9, Skive og Sallinglands H. (1828-32):

Æs.9, 25. Feb. 1828 (*tinglæst*) No.1, Skjøde – Jeg Iyer Qvistgaard til Nørgård ... sælger, skiøder og afhænder ... til Jens Jensen Halborg hans i Fæste havende og mig tilhørende Gård, beliggende i Wester Grønning By, Grønning Sogn ... af Hartkorn 6-6-3-0, således som samme af Fællesskabet er udskiftet og nu haves i Brug, og som jeg samme efter Skjøde af 20. Juni 1804 selv købt haver – på de Vilkår:

at han svarer alle Skatter og Byrder, som deraf påbudne er eller påbudne vorder samt efterholder sig de allernådigste Resolutioner af 18. Dec. 1784 og 9. Marts 1791, hvorefter Gårdens Ejere eller Fæstere bestandig skal være fri for Hovning, og ermeldte Ejendomme ikke må sælges eller bruges til at completere nogen Hovedgård.

såvel som Gårdens Bygninger skal være og bestandig blive forsikret i *Den almindelige Brandkasse for Landet*.

Og da bemeldte Jens Jensen Halborg har betalt mig den accorderede Købe-Summa 900Rbd i Sedler, der udgjør i Sølv efter nuværende Qvartals-Kurs 225 pro Cento 800Rbd, skal bemeldte Ejendomme med tilhørende Besætning tilhøre ham og Arvinger som fuldkommen Ejendom ... *Nørgård*, 21. Juni 1827 – J. Qvistgaard. VG 4

*Skive Byfoged: SP-9, Skive og Sallinglands H. (1828-32):

Æfol.28. 14. April 1828 (*tinglæst*) Skjøde – Undertegnede Jens Jensen Bilstrup af Grønning Sogn og By i Salling Herred, Wiborg Amt tilstår herved: at ... jeg sælger, skiøder og til min Søn Jens Jensen ibd. afhænder for Købe-Summa 500Rbd:

- (1) Min efter Skjøde fra Hr. Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson i Skive af 11. Juni 1799, tinglæst 23. Juni 1800, ejende i Øster Grønning beliggende Gård af Ager og Engs Hartkorn 5-4-0-1_{25/36}, og hvortil er Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-3-3-1_{11/36}, tilsammen 6tdr Hartkorn.
- (2) Dette Hartkorns Anpart Konge-Rugtiende ifølge Skjøde fra Wisti Søndergård til *Bilstrup* af 22. Juni 1812, tinglæst 28. Sept næstefter.
- (3) Bemeldte 6tdr Hartkorns Anpart af Grønning Sogns Kirkekorn- og Qvæg-tiende efter Skjøde fra Hr. Landvæsens Commissair Christian Albrecht Tram til *Astrup* af 19. Juni 1812, tinglæst 28. Sept næstefter.
- (4) Al til Gården hørende Ind- og Udbesætning

... Jens Jensen har betalt mig Købesummen ...

Øster Grønning, 25. Feb. 1828 – Jens Jensen Bilstrup. VG 9

*Skive Byfoged: SP-9, Skive og Sallinglands H. (1828-32):

Æfol.29, 14. April 1828. Skjøde – Underskrevne Fæster-Husmand af *Astrup* Gods Peder Sørensen Thordahl ... sælger, skiøder og afhænder ... til Sognefoged Christen Jensen Foged i Øster Grønning: Grønning Sogns Kirkekorn- og Qvægtiende samt samme Sogns Rugtiende af mit i Fæste havende Hartkorn 0-2-0-0, beliggende i Øster Grønning By ... således som jeg er samme Tiendeparter ejende efter tinglæste Skøder af 28. Sept. 1812 ... Kiøberen har betalt den accorderede Kiøbesumma 12 Rbd:Sølv ... Øster Grønning, 12. Marti 1828 – Peder Sørensen Thordahl. ØG 11.ny

SP-16 (1845.01.20- 1847.12.03).

*Skive Byfoged: SP-16, Skive og Sallinglands H. (1845-47):

Æs.252, Mandagen 25. Aug. 1845 (*tinglæst*). Skjøde – Underskrevne Peder Christensen, som også har Tilnavn Korsgaard ... sælger og skjøder herved til min Søn (s.253) Christen Pedersen Korsgaard min påboende Gård i Øster Grønning med tilhørende Ejendomme:

- a) Gården med Tilliggende af Hartkorn 5tdr, som jeg ejer efter Skjøde fra Christen Pedersen, tinglæst 18. Sept. 1809.
- b) Det Hus i Øster Grønning af Hartkorn 2skp, som jeg ejer efter Skjøde fra Tram, tinglæst 18. Sept. 1812.
- c) Formeldte 5-2-0-0 Hartkorns Konge-Rugtiende, som jeg samme ejer efter Skjøde, tinglæst 28. Sept. 1812.
- d) Kirkekorn- og Qvægtiende, som jeg ejer af samme 5-2-0-0 Hartkorn efter 2de Skjøder fra Tram, begge dateret 19. Juni 1812, tinglæst 28. Sept. s.A.
- e) Det Hussted i Øster Grønning, som jeg ejer efter Skjøde fra Niels Poulsen, tinglæst 9. Sept. 1839, af Hartkorn 2alb, og samme Hartkorns Rugtiende og Kirkekorn- og Qvægtiende.
- f) Min Besætning og Udbo, Indbo og Inventarium – med de Undtagelser herefter undtagne.

Samtlige disse Ejendomme og Ejendele tilskjødes min Søn på følgende Vilkår og Betingelser:

1. Køberen præsterer alle Skatter og Byrder uden Ansvar for mig. Det bemærkes, at formeldte gl. Hartkorn er ansat i ny Matriculs Hartkorn 4-2-1-0³/₄ og 0-0-3-2, i alt 4-3-0-2³/₄.
2. Køberen giver mig og min Kone god og forsvarlig Ophold og Underholdning, så længe vi eller en af os lever.
3. Dersom vi ikke skulle være tilfredse med at nyde Ophold og Underholdning i Fællesskab med Køberen efter 2. Post, da skal han og den solgte Gårds efterfølgende Ejere i det Sted præstere min Kone og mig følgende Aftægt, så længe vi lever:
4tdr god sund Rug, 3tdr godt Byg, 5Rbd: r.S.⁴⁴ ... 2lisù røget og godt Mellemsideflæsk ... (*etc.*) ...

(s.254) ... Derforuden er den videre accorderede Købesumma berigtiget med 850Rbd, Summa 1.140Rbd: r.S. ...

Denne Aftægt skal hæfte på den solgte Gård næstefter derpå hvilende Gjæld 300Rbd. ...

Øster Grønning, skreven i Skive, 31. Juli 1844 – Peder Christensen Korsgaard. ØG 12

(*Marginnote*) ... Aftægten efter Skjødet udslettet 28. Nov. 1856, vide U.No.832 – A. Clausen.

⁴⁴ r. S. = rede Sølv.

SP-17 (1847.12.10- 1851.01.10).

*Skive Byfoged: SP-17, Skive og Sallinglands H. (1847-51):

Æfol.173, 28. Juli 1848 (*tinglæst*). Skjøde – Underskrevne Johanne JepsD, Enke efter Jens Jensen Bilstrup i Øster Grønning, med Laugværge gjør vitterligt: at jeg hermed sælger og skiøder til min Søn Jeppe Jensen:

- a) Min ejende og påboende Gård i Øster Grønning med Bygning og tilhørende Ejendomme af gl. Matricul Htk. 5-4-0-1^{26/36}, hvortil er Kirkeskyld 0-3-3-1^{10/36}, og således ialt Hartkorn 6-0-0-0, som nu i den nye Matricul er ansat til 4-5-2-1½ – således som samme er min afdøde Mand tilskiødet af Jens Jensen 25. Feb. 1828, tinglæst 14. April samme År.
- b) Samme Hartkorns Anpart Kongerug-tiende og Kirkekorn- og Qvæg-tiende, hvilke er min afdøde Mand hjemlede ved samme Skjøde.
- c) En Parcel af ny Matricul Htk. 0-0-1-2 og sammes Kongerug-tiende og Kirkekorn- og Qvæg-tiende, som jeg ejer efter Skjøde dateret 10. Juli 1847, læst 13. Aug. samme År – tilligemed det derpå værende Hus.
- d) Gårdens Besætning, Ind- og Udboe og Inventarium – på følgende Vilkår:
 1. Kjøberen modtager det hele strax og betaler deraf Skatter, Afgifter og Byrder uden Ansvar for mig.
 2. han giver mig Underholdning og Ophold i Gården ... (*specificeret*) ...
 3. ... (*fol.174b*) ...
 4. Da min Datter Ane JepsD er noget sygelig, så er hende hermed givet Ret til efter min Død at bebo og bruge førnævnte Aftægtsbolig ... og nyde Aftægt (*ligeledes specificeret*) ...

ØG 9

(*Marginnote fol.173*) Aftægt til Johanne JeppesD udslettet 12. Juni 63. Aftægt til Ane JensD udslettet 6. Juli 77.

SP-20 (1855.07.06 – 1857.04.24).

*Skive Byfoged: SP-20, Skive og Sallinglands H. (1855-57):

Æs.689. Fredagen 18. Juli 1856, Skjøde – Underskrevne Christen Pedersen af Vester Grønning i Grønning Sogn gjør vitterligt: at have solgt til min Søn Peder Christensen ibid. min ejende og påboende Gård med påstående Bygninger og Huslod samt Jorder af gl. Htk. 4-1-1-1¾, tilligemed dette Hartkorns Anpart af Grønning Sogns Konge-Rugtiende samt Kirkekorn- og Qvægtiende, samt Besætning og Inventarium, for mundtlig accepteret Kjøbesumma 1.800Rdl.

og da Kjøberen har fyldestgjort mig for Kjøbesummen, så tilskjøder jeg ham det solgte med alle tilhørende Herligheder og Byrder, strax at overtage, idet jeg sluttelig hjemler det hele efter mit Skjøde af 5. Juli 1824, tinglæst 23. Aug. næstefter. ...

Skrevet i Skive, 10. Dec. 1855 – Christen Pedersen (med ført Pen).

VG 7

*Skive Byfoged: SP-20, Skive og Sallinglands H. (1855-57):

Æs.786. 31. Oct.1856, Skjøde – Undertegnede Gårdejer Christen Poulsen af Øster Grønning, Grønning Sogn, Salling ... gjør vitterligt: at ... jeg herved sælger, skjøder og fra mig og mine Arvinger aldeles afhænder til min Søn Poul Christensen min ejende og iboende Gård i bemeldt Øster Grønning, med dens påstående Bygninger og tilliggende Jordejendomme af Hartkorn under matr.nr.4a og 20a: 4-4-0-2, samt dette Hartkorns Anpart af Grønning Sogns Konge-Rugtiende samt Kirkekorn- og Qvægtiende – så og Engparcellerne nr.13 og 14 af *Eskjær* Hovedgårds Taxt 0-0-1-2¼, hvilke Parceller jeg ejer i Forening med Gårdejer Jens Christensen (*ØG.nr.3*), og hvorpå vi have fælles Skjøde fra Jacob Himmerig Bjørn, tinglæst 15. Dec. 1828 – ligesom mit Skjøde på Gården fra Poul Christensen (*s.787*) er tinglæst 6. Marts 1820. Og endelig medfølger i Kjøbet Gårdens Besætning og Inventarium – alt for den mellem os mundtligt accepterede Kjøbesum 3.000Rdl – foruden Aftægten til mig og Hustru samt Præstationer til mine 3 Døtre, hvorfor særlig Aftægts-Contract af d.d. er oprettet.

Og da Kjøberen ... ved Forskrivning har fyldestgjort mig for Kjøbesummen, så tilskjøder jeg ham det solgte ...

Skrevet i Skive, 22. Dec. 1855 – Christen Poulsen.

ØG 4

2015.03.12 – IR

bilag nr. 16

Grønning Sogn - Jordebøger

Dette notat indeholder uddrag af jordebøger og andre hartkorns-oversigter over sognets gårde.

Disse dokumenter har karakter af tidssnit - øjebliksbilleder af gårdenes ejere, besiddere og hartkorn - og de tjener tillige med folketællingerne som pejlemærker, når ejendoms- og slægtshistorien rulles tilbage.

Indhold

- ☒ Skivehus Lens Jordebog 1617. Liste over Krongods i Grønning sogn.
- ☒ Matrikel 1662 - Skivehus Amt. Forarbejde til den senere *M-1664, som ikke findes bevaret for Salling sogn.
- ☒ Matrikel-ekstrakt 1680 - Skivehus Amt. En ajourført udgave af den ikke bevarede *M-1664, såvidt angår ejere og besiddere, mens hartkorn er uændret
- ☒ Matrikel 1688 - Skive Amtstues genpart. Hartkorn Gl. Matricul i *M-1680 genfindes
- ☒ Astrup Jordebog 1767 Bilag til Skøde på Astrup gods fra Peder Malling tl Axel Rosenkrantz de Lasson.
- ☒ Astrup Jordebog 1796 Bilag til Købekontrakt på Astrup gods fra Axel Rosenkrantz de Lasson til Chr. Albrecht Tram
- ☒ Astrup General Hoverireglement 1770.
- ☒ Astrup Jordebog 1780. findes i *VLT SP-49, 142b.
- ☒ Eskær Jordebog 1779.
- ☒ Skive Amtstue. Hartkornsspecifikationer 1791. Tidligste Ejendomsoversigt efter Udskiftningen i 1784/87.

Overført til bilag 9

- ☒ Matrikel 1662 - Skivehus Amt. Forarbejde til den senere *M-1664, som ikke findes bevaret for Salling sogn.
- ☒ Matrikel-ekstrakt 1680 - Skivehus Amt. En ajourført udgave af den ikke bevarede *M-1664, såvidt angår ejere og besiddere, mens hartkorn er uændret.
- ☒ Matrikel 1688 - Skive Amtstues genpart. Hartkorn Gl. Matricul i *M-1680 genfindes i *M-1680.

bilag nr. 16

Overført til bilag 21

⌘ Astrups Salg af Grønning Sogns Kirketiende 1812.

Rodet og fejlbehæftet -
ubrugelig som kilde.

⌘ Blistrups Salg af Grønning Sogns Kongetiende 1812.

2015.05.06 - IR

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Skivehus Lens Jordebog 1617 - Grønning sogn.

Kilde: *Jordebog over Skivehus Len. Nørre Herred, Grønning Sogn (LAV Z-arkiv, bind 6 [z1-x5, Reol 97]), s.28 og 39.

Besidder	Landgilde	M ₁₆₈₈	M ₁₈₄₄
(s.28) Vester Grønning			
Jep Nielsen og Willatz Willatzen	Udskrifuen: 4ß Leding, 1½ß Julschatt, 1 ørte Roug, 2 ørte Biug, 1 ørte Are, 1 Svin, 1 Schouffvogn, 6 hest Grj, 1 læs Liung.	VG.12 ₁₆₈ ⁸	VG.4
Christen Thomesen - Bundgods	2ß Leding, 3 hest Grj.		
Øster Grønning			
Thourdall.			
Søren Andersen	1 ørte Biug, 1 ørte Haffre, 4 snese Ål, 1 læs Liung.		
Laurits Andersen og Visti Thomesen	1½ ørte Roug, 1½ ørte Biug, 1 Svin, 1 Schouffvogn, 4 snese Ål, 6 hest Grj., 1 læs Lyng.	Thordal	ØG. 5
Hans Ustrup, Anders Andersen	2ß Leding, 6 hest Grj.		
Schifue Kirche - Matz Suendsen	1 Svin, 4 snese Ål, 6 hest Grj., 1 læs Lyng.		
Gadehuse i for^{ne} Herred.			
(s.29) Grønning			
Jens Willadsen, Else JepsD, Maren JepsD, Maren VistisD			
... ..			

(s.39) Kirkegods i Nørre Herred			
Peder Ustrup	2Rdl Grj., 9skp Aure, 1 læs Liung.		
... ..			

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

bilag nr. 16

Astrup Jordebog 1767 – Grønning Sogn.

*Skive Byfoged: SP-2, Skive og Sallinglands H. (gl. B, 1785-1797), fol.495b:

Bilag til: Skjøde for Axel Rosenkrantz Lasson på Astrup Hovedgårds Gods og Tiende i Salling, dateret 4. Mai 1767.

Astrup Jordebog 1767.

Fol.	Steder og Beboere	Hartkorn (M-1688)	Ny Landgilde (Rdl-MK-β)	Particulair	M ₁₈₄₄
495b	Vester Grønning				
	Peder Nielsen: Penge 2-0-00 Rug 12skp 3-0-00 Byg 1tde 1-0-00 1 Gås 0-0-12 2 Høns 0-0-08	5-6-2-2		6-1-4 for Landgilde og Hoveri.	7
496	Peder Tommesen: Herlighed Kirkeskyld til Grønning Kirke	4-3-3-2 0-5-3-1 Σ 5-1-3-0	3-2-0	Hoveriafgiften således modereret indtil videre.	15
	Mads Smed: Herlighed Kirkeskyld til Grønning Kirke	0-4-0-0½ 0-2-3-2	3-0-0	for Landgilde og Arbejde.	13
	Anders Nielsen: Herlighed Kirkeskyld til Grønning Kirke	0-2-0-0¼ 0-1-1-2½	2-4-0		(hmd.)
	Christen Jacobsen: Herlighed Kirkeskyld til Grønning Kirke	0-2-0-0½ 0-1-1-2½	2-4-0		(hmd.)
	Iver Andersen Søren Christensen Næstmeldte 2 ^{de} Mænd: 9½tde Byg á 6Mk: 9-3-00 Penge 3-3-08 ½ Svin 0-3-00 1½ snese Ål 0-1-02 (n.a.) 0-4-00	4-3-2-2½ 4-3-2-2½		forretter Hoveriarbejde.	8 10
	Peder Leed: Herlighed Annex	0-0-1-0 2-5-3-2	2-0-0		1 + 2
	Huse				
	Maren Thordahl	0	1-0-0	eller en Ugedag	
	Peder Poulsen	0	1-0-0	eller en Ugedag	
	Niels Hansen Yde) Mads Poulsen)	0	1-2-0	for en Ugedag	
	Mads Bertelsen	0	2-0-0	eller en Ugedag	
	Øster Grønning				
	Christen Jensen: Herlighed Kirkeskyld til Grønning Kirke	2-4-2-0 _{2/3} 3-1-2-0 _{2/3}	10-0-0	for Landgilde og Hoveri indtil videre.	10 ₁₆₈₈
	Christen K	4-2-3-2	11-2-0	I lige Måde.	12
	Niels Madsen: Herlighed af Filshauge Kirkeskyld til Grønning Kirke	2-0-2-1 1-1-3-2¼ 1-2-2-2	7-0-0 3-2-0)) ligeledes.	3
	Just Sørensen: Herlighed af Filshauge	3-5-3-2½ 1-1-3-2¼	9-4-0 3-2-0	I lige Måde.	15
	Erik Pedersen	4-1-1-2	10-5-0	ligeledes.	9
496b	Jens Foget: Herlighed af Filshauge	3-6-3-2 _{2/3} 1-1-3-2¼	10-0-0 3-2-0	ligeledes.	11 (ny)
	Jens Jensen Bilstrup: Herlighed	3-1-2-0) 14-4-0	ligeledes.	7

	af Filshauge	2-3-3-1½)		

fil: Grøn.bl-16-jordebøger

side 4 af 12

bilag nr. 16

Astrup Jordebog 1767 (fortsat)

	<i>Chr. Hauge</i>	3-6-0-2	9-3-0	<i>ligeledes</i>	5+6
496b	Anders Nørby: Herlighed	2-6-1-0	7-1-0	<i>ligeledes</i>	8
forsat	af Filshauge	1-1-3-2 1/4	3-2-0		
Fol.	Steder og Beboere	Hartkorn (M-1688)	Ny Landgilde (Rdl-Mk-β)	Particulair	M ₁₈₄₄
	Øster Grønning (fortsat)				
	Søren Foget: Herlighed af Filshauge	2-7-3-2 _{5/8} 1-1-3-2¼) 11-0-0)	I lige Måde.	17
	Peder Pors: Herlighed af Filshauge	2-7-3-2 _{5/8} 1-1-3-2¼) 11-0-0)	I lige Måde.	10
	Et Boel, som har været beboet af Niels Clausen.	1-6-2-2	6-4-0	Her er nye Bygning til 2 ^{de} Familier. Anders Jensen Kudsk havt dette Sted frit i Stedet for Løn.	4
	Jonas Klemmensen: Deraf : 4skp Rug 1-0-0 4skp Byg 0-3-0 Penge 1-0-0 Nok (Hus): Penge 3-0-0	1-0-3-2 _{2/3} 0-0-3-2	 5-3-0	Efter Fæste af 24. Maj 1727, Har Frihed for denne Afgift. NB: Han er en gammel, udlevet Mand.	1/3 af ØG.17 ₁₆₈₈ 18
	Niels Pedersen i Grønriis Rug 1tde-2skp 2-3-0 Byg 1tde-4skp 1-3-0	1-6-3-0	 4-0-0		6
	Huse				
	Jens Poulsen	0-4-0-0 _{1/8}	2-5-3	for de 2Rdl en Ugedag	
	Jens Holm	0-4-1-1 _{1/8}	2-5-0) for Huse og Hovning	
	Anders Pedersen	0-3-3-1½	2-4-0)	
	Inger	0-3-2-1 _{1/8}	1-4-0	for 1Rdl en Ugedag	
	Claus Christensen	0	2-0-0	for en Ugedag	
	Bodild AndersD	0	1-0-0		
	Glasmester-Enken	0	1-4-0		
	Niels Clausen	0	2-0-0	for en Ugedag	
	Thordahl				
	Christen Jacobsen	0-6-2-2¼	4-0-0)	
	Jens Leed	0-6-2-2¼	4-0-0) for Landgilde og Hovning	
	Jens Pedersen	0-6-2-2¼	4-0-0)	
	Peder Pedersen, Fæster	0-6-2-2¼	4-0-0)	
497	Lýbjø Sogn ...				

bilag 16

Astrup Hoverireglement 1770 - Grønning Sogn.

Kilde: *Astrup Hovedgård. Forskelligt (LAV-pk).

x (næstsidste læg) General Hoverie Reglement for Astrup og underliggende Bøndergods.

No.	Navn	Hartkorn		M ₁₆₈₈	M ₁₈₄₄
		Herlighed	Kirkeskyld ¹ Annex Htk. ²		
	Grønning Sogn, Vester Grønning				
2	Peder Nielsen	5-6-2-2			7
4-5	Peder Thomesen	4-3-3-2	0-5-3-1 ¹		15
10	Anders Iversen	4-3-2-2½			8
13	Søren Christensen	4-3-2-2½			10
	Øster Grønning og Filshauge				
1	Christen Jensen	2-4-2-0 _{2/3}	3-2-2-0 _{2/3} ¹	10 ₁₆₈₈	
	Christen Korsgård	4-2-3-2			12
	Niels Madsen	3-2-2-0¼	1-2-2-2 ¹		3
12	Anders Kudsk	4-1-2-0 _{1/3}			4
	Just Sørensen	4-7-3-1¾			15
	Erik Pedersen	4-1-1-2			9
	Jens Foget	5-0-3-1 _{11/12}			11 ny Filshauge
	Jens Bilstrups Enke	5-5-1-1½			7
	Christen Hauge	4-2-2-1 _{5/6}		5+6 ₁₆₈₈	
	Villas Nørbye	4-0-0-2¼			8
	Søren Foget	4-1-3-1 _{7/8}			17
	Niels Pors	4-1-3-1 _{7/8}			10
	Vester Grønning				
	Peder Leed	0-0-1-0	2-5-3-2 ²		1
	Mads Smed	0-4-0-0½	0-2-3-2 ¹		
	Thordal				
	Christen Jacobsen	0-6-2-2¾			5.1
	Jens Leed	0-6-2-2¾			5.4
	Jens Pedersen	0-6-2-2¾			5.2
	Peder Wester	0-6-2-2¾			5.3
	Grønriis				
	Niels Pedersen	1-6-3-0			6
	Vester Grønning			husfolk	
	Karen JensD	0-2-0-0¼	0-1-1-2½ ¹		
	Christen Jacobsen	0-2-0-0¼	0-1-1-2½ ¹		
	Niels Hansen	intet			
	Mads Bertelsen	intet			
	Mads Poulsen	intet			
	Peder Jensen	intet			
	Øster Grønning			husfolk	
3	Anders Haug	0-0-1-2			
2	Jens Holm	0-0-3-0			
1	Anders Trondt	0-0-1-0			
	Claus Christensen	intet			
	Jep Foget	intet			

	Niels Clausen	intet			
	Anna JensD og Inger Tæcker.	intet			
	Jens Glarmester	intet			

fil: Grøn.bl-16-jordebøger

side 6 af 12

bilag 16

Astrup Jordebog 1780 – Grønning Sogn.

*Viborg Landsting. SP 49 (1779-86):

xfol.142. Obligation af Etatsråd **A.R. de Lasson** til Niels Overvad (Ålborg) på 16.000Rdl, dat. 14. Juni 1780.
14. Juni 1780 (*tinglæst*) No.116 – ... årlig Rente 4% ... (*til sikkerhed pantsat gods ifølge jordebog af samme dato*).

xfol.142b. **Jordebog** over Pantet, dat. 14. Juni 1780.

... *Astrup Hovedgård* ... og Bøndergods ... (*fol.143*) Grønning Sogn, Wester Grønning:

- ✕ No.4, *Peder Nielsen* (Htk. 5-6-2-2, VG.7) – Landgilde: 6Rdl-1Mk-4B.
- ✕ *Willads Pedersen* (Herlighed 4-3-3-2 og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-5-3-1, VG.15) – 5Rdl, forretter Hoveri.
- ✕ *Anders Nielsen* (Herlighed 0-2-0-0¼ og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-1-1-2½, *hus*) – 3Rdl eller Ugedag for de 2Rdl.
- ✕ *Anders Iversen* (4-3-2-2½, VG.8) – 4Rdl.
- ✕ *Anders Christensen*⁴⁵ (Herlighed 4-5-2-2¾ og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-1-1-2½, VG.10) – forretter Hoveri.
- ✕ Husfolk: *Jens Høe* (3Rdl) – *Mads Poulsen* (2) – *Peder Jensen* (2) – *Søren Pixborg* (2) – *Niels Christensen* (2) – eller og forretter Ugedage.

Øster Grønning:

- ✕ *Peder Aasted*⁴⁶ (Herlighed 2-4-2-0_{2/3}, 2Rdl, og Kirkeskyld til Grønning Kirke 3-1-2-0_{2/3}, ØG.10₁₆₈₈).
- ✕ *Christen Pedersen* (4-2-3-2, 12) – 4Rdl.
- ✕ *Christen Nielsen* (Herlighed 3-2-2-0¼, 4Rdl, og Kirkeskyld til Grønning Kirke 1-2-2-2, 3).
- ✕ *Christen Poulsen* (4-1-2-0_{1/3}, 4) – 4Rdl.
- ✕ *Mehle Nielsen* (4-7-3-1¾, 15) – 5Rdl.
- ✕ *Christen Laursen* (4-1-2-2, 9) – 4Rdl.
- ✕ *Jens Foged* (5-0-3-1_{11/12}, 11,ny) – 5Rdl.
- ✕ *Christen Bilstrup* (5-5-1-1½, 7) – 5Rdl-3Mk.
- ✕ *Christen Hauge*⁴⁷ (4-2-2-1_{5/6}, 2+15₁₆₈₈) – 4Rdl.
- ✕ *Willads Nørbye* (4-0-0-2¼, 8) – 4Rdl.
- ✕ *Søren Foget* (4-0-3-1_{7/8}, 17) – 4Rdl.
- ✕ *Niels Pors* (4-1-3-1_{7/8}, 10) – 4Rdl, forretter Hoverie.
- ✕ Husfolk: *Jep Foged* (0-0-3-2, 18), 3Rdl-3Mk. *Niels Nielsen* (0-0-1-2), 2Rdl-3Mk.
Jens Pedersen (0-0-3-0), 2Rdl-4Mk. *Mads Mogensens Enke* (0-0-1-0), 2Rdl-2Mk.
Claus Christensen, 2Rdl-3Mk – *Christen Nielsen*, 2Rdl-3Mk –
Anne Kudsk og *Anne JensD*, 2Rdl-3Mk eller 1 Ugedag hver af de 2Rdl.
- ✕ *Thordal*:
✕ *Christen Kölle* (0-6-2-2_{3/7}, 5.1) – 4Rdl.
✕ *Jens Leed* (0-6-2-2_{3/7}, 5.4) – 4Rdl.
✕ *Jens Larsen* (0-6-2-2_{3/7}, 5.2) – 4Rdl.
✕ *Anders Pedersen* (0-6-2-2_{3/7}, 5.3) – 4Rdl.

(*andet sogn*) ... Viborg Snapsting, 14. Juni 1780 – A.R. de Lasson.

⁴⁵ Fejl patronym: I *Astrups* fæstebrev 1779 og i jordebog 1783 hedder han Anders Pedersen. Der er ikke plads i fæsterækken til en A. Christensen.

⁴⁶ Navneforvirring: det må være Jens Pedersen Aasted.

⁴⁷ Manglende ajourføring: Christen Christensen Hauge døde 1799.

bilag 16

Astrup Jordebog 1796 – Grønning Sogn.

Kilde: *Skive Byfoged: SP-4, Skive og Sallinglands H. (gl. D, 1804-1811):

xfol.458b. Bilag til: Købekontrakt for Chr. Albrecht Tram på *Astrup Hovedgårds* Gods og Tiende i Salling, dateret 1. Sept. 1796.

Axel Rosenkrantz de Lassen solgte i 1797 *Astrup Hovedgård*, Grønning kirke med tiende, og en del af bøndergodset til C.A. Tram. Han beholdt flere bøndergårde, som han efterfølgende solgte fra sin bopæl i Skive.

Fol.	Steder og Beboere:	Hartkorn	Landgilde (Rdl-Mk-β)	Lyng (Læs)	M ₁₈₄₄
	<i>Grønning Sogn.</i>				
458b	Øster Grønning				
	Christen Pedersen	6-0-0-0	6-0-0	1	12
	Grønriis , Anders Jensen	6-0-0-0	6-0-0	1	6
	Ustrupgård , Niels Christensen	6-0-0-0	6-0-0	1	13
	<i>Husmænd</i>				
	Søren Andersen Keiser	0-2-0-0	2-0-0		
	Christen Nielsen	0-2-0-0	2-0-0		
	Peder Thordal	0-2-0-0	2-0-0		
	Søren Madsen Pixborg	0-2-0-0	2-0-0		
	Claus Christensen	0-2-0-0	2-0-0		

Eskær Jordebog 1779 – Grønning Sogn.

Kilde: *Skive Bys og Sallingland Herreders Arkiv. Skøde- og Panteprotokol 1 (1749.03.28-1785.08.26. LAV):

xf Eskier Jordebog, sign. 1779.06.15 – Geistler. (bilag til panteobligation)

Fol.	Navn	Hartkorn	Landgilde	M ₁₈₄₄
302b	Grinderslev Closter Sogn, Eskier Hovedgård	43-3-3-1		
	Bøndergods			
			
304	Grønning Sogn, Vester Grønning			
	Anders Riis	7-0-0-2	Penge 14 Rdl.	9
	Peder Christensen	5-1-2-0	Penge 2Rdl, 1tde Byg, 1tde Havre.	5
	Huse: ...			
	Øster Grønning			
	Herlighed til Astrup: ...			
	Grønriis			
	Niels Pedersen	3-3-2-2	3tdr-1 $\frac{1}{3}$ fdk Rug, 2tdr-2fdk Byg, 10 $\frac{1}{2}$ Smør, 1 Svin.	6
			
304b	Summa Summarum	268-2-2-0 $\frac{4}{12}$	Penge 325Rdl-2Mk, 21tdr-1 $\frac{1}{2}$ fdk Rug, 105tdr-4skp Byg, 18tdr-4skp Havre, 38 lisú-2 $\frac{1}{2}$ ú Smør, 27 $\frac{1}{2}$ Svin, 27 Gæs, 33 Høns.	

bilag 16

Skive Amtstue. Hartkornsspecifikationer 1791 - Grønning Sogn.

Kilde: *Rentekammeret. Danske Afdeling. Landmålingsarkivet: Hartkornsspecifikationer i.h.t. Rtk-ordre 1788 (1788-94): Dueholm, Ørum og Vestervig Klosters amt – Hald og Skivehus amter (RA-pk.313.23):

Skivehus amt – titelblad og underskrift

Specification på det under Skive Amtstue henlagte *Contribuable Hartkorn*, Grevskabernes og Baroniernes Friheds Hartkorn iberegnet, forsåvidt angår Skivehus Amt. (sign.) Skive Amtstue, 8. Dec. 1791 – L. Morsleth.

Grønning Sogn

Samtlige under Landlægger.

No.	Besidder	Ejer	Hartkorn		M ¹⁸⁴⁴
			Ager og Eng	Skov- og Mølleskyld	
1. Vester Grønning By.					
<i>a. Gårdmænd</i>					
1	Niels Jacobsen	Selvejer	3-6-1-1		3
2	Jens Halborg	Nørregård Gods	6-6-3-0		4
3	Niels Pedersen	Astrup Gods	5-0-0-0		7
4	Lars Larsen		5-0-0-0		6
5	Peder Bierregaard		5-0-0-0		5
6	Anders Leed		5-0-0-0		1
7	Anders Riis		5-0-0-0		9
8	Christen Graugaard		5-0-0-0		15
<i>b. Huse med Hartkorn</i>					
1	Peder Smed	Astrup Gods	0-6-2-1 _{7/15}		13
2	Christen Løkke		0-7-0-0 _{2/3}		12
3	Bernt Jepsen – og af Byens Htk. på Lyby Mk.		0-2-1-1 _{2/15}		18
			0-6-0-0		14
<i>c. Jordløse Huse</i>					
1	Ole Jørgensen	Astrup Gods			
2	Christen Hauge				
3	Maren MadsD				
2. Øster Grønning By.					
<i>a. Gårdmænd</i>					
1	Christen Bilstrup	Astrup Gods	6-0-0-0		7
2	Jens Aasted		6-0-0-0		10
3	Christen Korsgaard		6-0-0-0		12
4	Christen Nielsen		6-0-0-0		3
5	Mehle Nielsen		6-0-0-0		15
6	Villads Nørbye		6-0-0-0		8
7	Poul Christensen		6-0-0-0		4
<i>b. Huse med Hartkorn</i>					
1	Christen Nielsen		0-2-0-0		1
2	Peder Sørensen		0-2-0-0		18
3	Søren Madsen		0-2-0-0		
4	Søren Christensen (Foged)		0-2-0-0		17

5	Jens Pedersen	Astrup Gods	0-0-0-2		
6	Niels Spillemand		0-0-0-2		
7	Claus Christensen		0-0-0-2		
8	Anne PoulsD		0-0-0-2		
9	Mads Mogensens Enke		0-0-0-2		

fil: Grøn.bl-16-jordebøger

side 9 af 12

bilag 16

Grønning Sogn (fortsat)

No.	Besidder	Ejer	Hartkorn		M ¹⁸⁴⁴
			Ager og Eng	Skov- og Mølleskyld	
10	Anne Kudsk	Astrup Gods	0-0-0-2		
11	Anders Hauge		0-0-0-2		
	Fæsteledig Hartkorn		0-4-0-0		
	<i>c. Jordløse Huse – ingen.</i>				
	3. Thordahl.				
1	Niels Jensen	Astrup Gods	2-4-0-0		ØG.5.4
2	Jens Larsen		2-4-0-0		ØG.5.2
3	Christen Sørensen		2-4-0-0		ØG.5.1
4	Christen Christensen		2-4-0-0		ØG.5.3
	4. Enlige Gårde og Steder i Sognet.				
	<i>a. Gamle</i>				
	<i>Ustrupgård</i>				
	Niels Clemmensen	Astrup Gods	6-0-0-0		ØG.13
	<i>Grønriis</i>				
	Niels Pedersen	Astrup Gods	6-0-0-0		ØG 6
	<i>Lyby Mølle</i>				
	Jens Larsen – NB: Han ejer desuden og har i Brug Ager og Engs Hartkorn under Lyby Sogn, Øster Lyby By, hvor det findes anført.	Selvejer	0-0-2-1 5-6-2-0	Mølleskyld: 3-5-3-0	V.16
	<i>b. Nye udflyttede Gårde</i>				
	1. fra Vester Grønning By				
	<i>Vestliggende</i>				
	Anders Iversen	Astrup Gods	5-0-0-0		VG. 8
	<i>Grønninggård</i>				
	Anders Thomesen ⁴⁸	Astrup Gods	5-0-0-0		VG.10
	2. fra Øster Grønning By				
	<i>Filshauge</i>				
	Jens Foged	Astrup Gods	5-4-0-0		ØG11 ny
		(Sognet ialt)	(124-4-3-1)		

⁴⁸ Navnefejl – det drejer sig om VG.nr.10 *Hedegård*, og daværende fæster hed Anders Pedersen.

bilag 16

Lyby Sogn (Lyby Møllers ejendomme)

No.	Besidder	Ejer	Hartkorn		M ₁₈₄₄
			Ager og Eng	Skov- og Mølleskyld	
	3. Øster Lyby.				
	<i>a. Gårdmænd</i>				
11	Just Sørensen	Lybye Møllers	5-2-2- $\frac{7}{12}$		
	NB: Mølleren i Lybye Mølle, som egentlig ligger i Grønning Sogn – foran anført Jens Larsen – ejer og bruger til Møllen Hartkorn her på Marken		5-6-2-0		
	<i>b. Huse med Hartkorn</i>				
1	Anders Reesen	Lybye Møllers	0-0-2-1		
	<i>c. Jordløse Huse</i>				
1	Karen AndersD og Maren PedersD	Lybye Møllers			

Skive Amtstue. Hartkornsspecifikationer 1791 – Thorum Sogn.

Kilde: *Rentekammeret. Danske Afdeling. Landmålingsarkivet: Hartkornsspecifikationer i.h.t. Rtk-ordre 1788 (1788-94): Dueholm, Ørum og Vestervig Klosters amt – Hald og Skivehus amter (RA-pk.313.23):

Skivehus amt – titelblad og underskrift

Specification på det under Skive Amtstue henlagte *Contribuable Hartkorn*, Grevskabernes og Baroniernes Friheds Hartkorn iberegnet, forsåvidt angår Skivehus Amt.

(sign.) Skive Amtstue, 8. Dec. 1791 – L. Morsleth.

Thorum Sogn

Samtlige under Landlægger.

* markerer sideskift – protokollen er ikke sidenummereret.

No.	Besidder	Ejer	Hartkorn		M ₁₈₄₄
			Ager og Eng	Skov- og Mølleskyld	
	1. Lild Thorum Bye.				
	<i>a. Gårdmænd</i>				
1	Niels Jensen Aagaard	Selvejer af 2 ^{de} Gårde, som er under Udskiftning og Udflytning.	17-0-3-1		
2	Jens Jensen Aagaard	Selvejer tilligemed ovennævnte hans Broder.	10-7-0-2		
3	Jens Mehlsen	Povel i Modbek	8-3-3- $1\frac{1}{3}$		
4	Jens Jepsen Foged	Selvejer – undtagen 2-0-1- $2\frac{1}{4}$, som Povel i Modbek ejer.	8-1-3-0		
5	Jens Pedersen	Jungetgårds Gods	7-4-0-1		
6	Knud Thomasen		4-7-2- $0\frac{1}{2}$		
7	Mikkel Pedersen		4-7-2- $0\frac{1}{2}$		
8	Jakob Nielsen		4-7-1- $1\frac{1}{2}$		
9	Niels Præst		4-7-1- $1\frac{1}{2}$		
10	Peder Nielsen		4-7-2- $1\frac{1}{3}$		
	<i>b. Huse med Hartkorn</i>				
	Jens Ladefoged	Jens Poede i Selde	0-2-2-0		
	<i>c. Jordløse Huse</i>				
	Jeppe Thygesen	Povel i Modbek			

		jordebøger	side 11 af 12			
	2. Hinderup Bye.					
	<i>a. Gårdmænd</i>					
1	Anders Pedersen	Selvejere	4-3-1-0			
2	Jens Pedersen		2-3-1-2			
3	Peder Jensen		4-0-2-0½			
4	Jens Jacobsen		9-0-3-2½			
5	Jens Mehlsen		4-5-0-1			
6	Jens Thyges Enke		4-3-1-0			
7	Anders Jensen	Kieldgårds Gods	8-5-0-2			
8	Niels Jensen	Eskiaer Gods	6-0-3-1			
9	Christen Baitz	Jungetgårds Gods	8-0-2-1			
10	Hans Nielsen		7-6-0-2			
11	Jens Skov		6-2-2-2			
	<i>b. Huse med Hartkorn</i>					
1	Morten Christophersen	Selvejer	0-5-2-1			
2	Niels Tofts Enke	Forvalter Thorum	0-0-1-1			
3	Mikkel Vendelboe	Jungetgårds Gods	0-0-3-1			
4	Anders Mortensen	Kieldgårds Gods	0-0-2-1			
	Thorum sogn (fortsat)					
	<i>c. Jordløse Huse</i>					
1	Anders Jensen	Jungetgårds Gods				
2	Mogens Jørgensen					
3	Christen Smed	Kieldgårds Gods				
4	Thomas Meelsen					
	* 1. Møgel Thorum Bye.					
	<i>a. Gårdmænd</i>					
1	Anders Espersen m.fl.	Annexgården	10-0-3-0			
2	Melsen Thomasen	Jungetgårds Gods	7-0-2-1			
3	Niels Qvist		5-1-2-2			
4	Han ejer desuden og bruger Melsen Mortensen	som Selvejer deraf: Jungetgårds Gods:	1-4-1-0 2-6-0-2			
5	Jeppe Villadsen	Eskiaer Gods	6-3-3-0¼			
6	Jens Mortensen		6-1-2-1			
7	Søren Villadsen		6-2-1-1			
8	Jeppe Thordal		7-1-2-0¼			
9	Jeppe Nielsen Kiærgaard		5-3-3-1			
10	Esper Thye		4-4-0-2			
11	Morten Qvistes Enke		4-4-3-2			
12	Anders Christensens Øde Gård		5-6-2-0			
	<i>b. Huse med Hartkorn</i>					
1	Christen Snedker		Selvejer	0-7-0-0		
2	Anders Skomager		Kieldgårds Gods	0-0-0-2		
	<i>c. Jordløse Huse</i>					
1	Peder Smed	Kieldgårds Gods				
2	Niels Moesgaards Datter	Jungetgårds Gods				
3	Christen Povelsens Enke					
	Enlige Gårde og Stæder					

	<i>Thorumgård</i>	j		
1	Peder Jensen	Junetgårds Gods	8-1-0-2 $\frac{3}{4}$	
2	Peder Præst		7-7-1-1 $\frac{3}{4}$	
		jordebøger		
	Thorum forsæt	side 12 af 12		
	<i>Øster Modbek</i>			
1	Povel Pedersen	Jes Eskou 5-5-2-1 $\frac{1}{2}$ og Povel selv Resten) 9-4-0-1 $\frac{1}{3}$)	
2	Ole Nielsen	Selvejer af 5-5-3-1 $\frac{1}{2}$ og Peder Qvist i Eskou Resten) 7-6-3-0)	
*	<i>Hegelund</i>			
1	Peder Christensen	Eskier Gods	5-2-2-0	
2	Mikkel Christensen		5-2-2-0	
3	Morten Pedersen		5-2-2-0	
	<i>Ruseng Huse</i>			
	Peder Jensen	Kieldgårds Gods	0-3-2-1	
	<i>Jordløs Hus</i>			
	Søren Larsen	Kieldgårds Gods		
	<i>Ved Thorum Kirke</i>			
	Jørgen Mogensen	Junetgårds Gods	0-4-2-2	
---	<i>Jordløs Hus</i>			
	Christen Moesgaard	Junetgårds Gods		
		(Sognet ialt)	(258-5-0-0)	

Skive Amtstue. Hartkornsspecifikationer 1791 - andre Sogne i Salling.

Dette er enkelte uddrag af andre ejendomme med relation til gårde i Grønning sogn ...

Thise Sogn – Nørre Herred

Peder Westers gård i Torp, som nu ejes af hans søn Niels.

No.	Besidder	Ejer	Hartkorn	
			Ager og Eng	Skov- og Mølleskyld
	3. Thise Torp - a. Gårdmænd			
3	Niels Wester	Eskier Gods	4-2-3-2	

Resen Sogn – Fjends Herred *Hagens Mølle.*

No.	Besidder	Ejer	Hartkorn	
			Ager og Eng	Skov- og Mølleskyld
	Enlige Gårde – gamle.			
	<i>Hagens Mølle</i>			
1	Laurs Sørensen	Krabbesholm Gods	0-3-3-0	Mølle: 3-3-2-2
	<i>Ved Møllen og på dens Grund et Hus, bebos af:</i>			
1	Else Glattrup og Broderdatter.			

... og et med relation til Lille Thorum.

Selde Sogn – Nørre Herred

Ejer af gård No.4.

No.	Besidder	Ejer	Hartkorn	
			Ager og Eng	Skov- og Mølleskyld
	1. Selde By – b. Huse med Hartkorn			
4	Jens Poeder	Kieldgård	0-5-3-1	

bilag 17

Grønning Sogn – Kronens Skøder

Ingvard Rasmussens afskrift (originale afskrift)

Rigsarkivet har udgivet værket **Kronens Skøder, bd.I-V*, som indeholder resumé af skøder på solgt krongods i årene 1535 til 1765. Dette notat indeholder uddrag af de originale Kronens skøder på gårde i Grønning sogn.

Gårdenes 1844- eller 1688-matr.nr er anført i margin, hvor de har kunnet identificeres.

Jens' afskrift af resumeet er ikke genoptrykt.

Danske Kancelli: Register over alle Lande.

*Danske Kancelli. Register over alle Lande nr.4 (1467-1533, 1535-46, RA-M 63.201 [C/D]), fol.306b (*skadet*): KS I, 7 – 1539.12.09
Niels Jull – fick Breff om, at K: Mait: haffuer tilladt hannem at måtte lade opbygge et Møllested på Kronens Grund liggendes, som kaldes *Wosbech Møllested*, udi Grønninge, som udi Nørre Herret udi Salling liggendes, med Dam, Damsrod og ... Flødesmål – Dog så, at før han den opbygger, skal han udlægge Kronens Bønder rigtig Fyldest udi anden god bequem Jord, for hvis Jord dernem frastøffues. ... Datum: *Gottorp*, (1539) Tisdagen næstefter Scti Nicolai Daug udgiffuen. Ø.G. 1

*Danske Kancelli. Register over alle Lande nr.5 (1546-52, RA-M 63.201 [F]), fol.29b: KS I, 32 – 1547.03.06
Iffuer Juell – oc hans Arff^f fick Eijendoms Breff på *Stubber Closter* oc *Stubber Closter Gods*. Ketting, Søndagen Reminiscere 1547. ... (*fol.34b, lin.2*) ... udi Nørre Herret:
 ☐ *Anders Mogens*: i *Opstrup Gården* – schylder: 2 ørte Rug, 2 ørte Byg, 1pd Smør, 1 Gås, 2 Høns, 1 Svin oc Giesterý. ØG13
 ☐ udi Grønning 2 Gårde:
 den første *Bendiks Mogens*: iboer – schylder: 2 ørte Rug, 2 ørte Byg, 1 Gås og 2 Høns, 1 Svin (oc) Grý. ...
 ☐ den anden *Per Hanss*: iboer – schylder: 8skp Rug, 2ørter-2skp Byg. ...

Danske Kancelli: Jyske Registre.

*Danske Kancelli. Jyske Registre nr.3 (1579-84, RA-S.13.458 [D]), fol.316: KS I, 248 – 1581.09.25
 Mageschiffte mellem Kong: May: och *Christoffer Löcke*⁴⁹ til *Buderupholm* ut sequitur⁵⁰.
Wy Frederich etc. gjør alle vitterligt: at efterdi os elskelig Christoffer Löcke til *Buderupholm*, vor Mand och Tjener, nu for Magelag och evig Eyendom underdanigst har udlagt til os och *Cronen* af hans Arfuegods disse efterskr^{ne} Gårde och Gods her udi vores Land Sielland, som er:

- ☐ først udi Flackeberig Herret, udi Kirkerup Sogn (*fol.316b*), en af hans Hofuidgårde, kaldet *Skouffgård* ...
- ☐ ... (*fol.317, 317b, adskilligt bøndergods i Sydvestsjælland*) ...

eftersom det Bref, for^{ne} Christoffer Löcke underdanigst derpå giffuet haffr, ydermere formelder och udviser.

Da haffue wy derimod til fylleste Vederlaug nådigst igien udlagt til for^{ne} Christoffer Löcke och hans Arfvinger disse efterskr^{ne} vore og *Cronens* Gårde och Gods udi vores Land Nørre Jutland udi Salling, Nørre Herret, Grinderslev Closter Sogn:

- ☐ *Grinderslev Closter* med Bøgning och tilliggende Eyendom, som der nu er forefunden – hvilket Closter er sat for at kunne schylde årlig:

1læst⁵¹ Korn, 1tde Smør.

- ☐ udi Grinderslev Sogn och Bye 5 Gårde ... i Breum 3 Gårde ... (*fol.318*) ... i Rerup 3 Gårde ... i Mogenstrup 1 Gård, 1 Boel 1 Mølle kaldet *Rudsted Mølle*⁵², (*fol.318b*) schylder årlig 18tdr Mel ... udi Jerup Sogn och Bye 4 Gårde ... (*fol.319*) ...

- ☐ udi Grønning Sogn, *Øster Grønning* 2 Gårde:

☐ På den ene boer *Niels Christensen* och *Jens Jensen* – schylder årlig tilhobe: 2 ørter Rug, 3 ørter Biug, 1 ask Smør, 1 Schoufvogn, 1 Schoufsvin, 1 Lam, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 5 Heste Giesterý. ØG12

☐ På den anden boer *Christen Jensen* och *Morten Christensen* – schylder årlig: 2 ørter Rug, 2 ørter Biug, 1 ask Smør, 1 Schoufvogn, 1 Schoufsvin, 1 Lam, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 4 Heste Giesterý. ØG16₁₆₈₈ > ØG10

- ☐ udi *Wester Grønning*:

☐ 1 Gård, *Niels Christensen* och *Mats Christensen* iboer – schylder årlig tilhobe: 2 ørter Rug, 2 ørter Biug, 1 ask Smør, 1 Schoufvogn, 1 Schoufsvin, 1 Lam, 1 Gås, 2 Høns, 4 snese Ål, 4 Heste Giesterý. VG 3

☐ 1 Mølle kaldet *Ljbye Mølle*, *Niels Møller* iboer (VG. 16) – schylder årlig: 26tdr Mel. VG16

- ☐ udi Rýbierig Sogn: ... (*fol.319b*) ... i Dalbye Sogn ... i Roslef Sogn ... udi Mors ... (*fol.320, 320b*) ...

Datum: *Frederichsborg*, 25. Dag Septembris, År MDLXXXI (1581).

(*Christoffer Løckes genbrev følger*)

⁴⁹ Christoffer Lykke (d.1614) – søn og efterfølger af Iver Lykke (d.1555) til *Buderupholm*, hovedgård, beliggende mellem Skørping og Støvring i Himmerland (Åls S, Hornum H, **Trap VI-3, 1054*).

⁵⁰ ut sequitur – (latin) som følger.

⁵¹ 1 læst = 24tdr rug eller byg.

⁵² *Rusted Mølle* – vandmølle, beliggende hvor Hinnerup Å's øvre løb krydser landevejen mellem Skive og Fursund.

bilag 17

- *Danske Kancelli. Jyske Registre nr.7 (1613-23, RA-M.529.834 [D/E]), fol.409b: KS I, 408 – 1622.05.13
 Mageschiffte Breff mellem Kong: May: och **Jens Juell** til *Kielldgård*.
C 4tes – Giøre alle witterlig, at eftersom Jens Juell til *Kielldgård*, vor Mand, Råd, Statholder udi vores Rige Norge och Embedsmand på vort Slot *Aggershus*, nu for Magelaug och evig Eyendom underdanigst haffuer udlagt til os och vores Efterkommere, Konninge udi Danmarch, och *Chronen* dette efterschr^{me} Jordegodts, som er:
 Først udi Salling, udi Grønning Sogn, udi ~~Øster Grønning Bye~~:
 ☐ en Gård som *Jens Thomesøn* påboer – schylder årligen: Biug 4tdr (el. skp), Schoufvogn 1, Føenød 1, Svin 1, Smør 2pd, Gås 1, Høns 2, Ål 4 snese, 20S: Gst.
 ØG17¹⁶⁸⁸
 ☐ noch et Gadehus ibid., *Søfren Smed* iboer – schylder: 12ß. ØG hus
 Noch udi Jeberg Sogn
 (fol.410b, lin.2) Da hafuer vi derimod til fylleste Vederlag nådigst igien udlagt: ... (*gods i andre sogne end Grønning*) ...
 (fol.411b) ... Haffnia, 13. May Anno 1622. (*Jens Juels genbrev følger*)
- *Danske Kancelli. Jyske Registre nr.7 (1613-23, RA-M.529.834 [D/E]), fol.414: KS I, 410 – 1622.05.13
 Mageschiffte mellem Kong: May: på Wiborg Capitels vegne och **Jens Juell** til *Kielldgård*.
C 4tes – Giøre alle witterlig, at eftersom os elshelige Jens Juell til *Kielldgård*, vor Mand, Råd, Statholder udi vores Rige Norge och Embedsmand på vort Slot *Aggershus*, nu for Magelaug och evig Eyendom underdanigst efter vores nådigst Bevilling haffuer udlagt til Wiborg Capitel af hans Jordegodts et Boel udi vort Land Nørre Jutland ... udi Grønning Sogn, udi ~~Wester Grønning By~~ liggende, som *Christen Madtsøn* påboer – schylder årligen: Roug 10skp – og alt for^{me} Boel og Gods rette Herlighed og Tilliggende ... som det Breff, Jens Juell underdanigst derpå giffuet haver, ydermere formelder og udviser – så haver vi derimod på for^{me} Wiborg Capitels vegne til fylleste Vederlag nådigst igien udlagt til for^{me} Jens Juell af for^{me} Wiborg Capitels Gods: ... (*et bol i Selde sogn*) ...
 Haffnia, 12. May Anno 1622. (*Jens Juels genbrev følger*) VG
 ...
- *Danske Kancelli. Jyske Registre nr.7 (1613-23, RA-M.529.834 [D/E]), fol.419b: KS I, 412 – 1622.07.10
 Mageschiffte Breff mellem Kong: May: och **Hans Schade**.
C 4tes – Giøre alle witterlig, at efterdi os elschelige Hans Schade til *Roelsegård*, vor Mand och Thiener, nu for Magelaug och evig Eyendom haffuer udlagt til os och vores Efterkommere, Konninge udi Danmarch, och *Chronen* dette efterschr^{me} Godts udi Schiffue Lehn i Salling, i Nørre Herrit liggende: ... (fol.420) ...
 ☐ noch udi *Wester Grønning* et Boell, *Christen Thomesen* påboer – schylder årligen: ½ ørte Roug, 1 ørte Biug, ½ Schouogen, 2 snese Ål. VG ...
 ☐ noch udi Jeberg
 Da hafuer vi derimod til fylleste Vederlag nådigst igien udlagt til for^{me} Hans Schade vor och *Chronens* Gård och Godts, kaldet *Andrup*⁵³ ...
 (fol.420b) ... Chronborg, 10. Julii Anno 1622. (*Hans Skades genbrev følger*)
- *Danske Kancelli. Jyske Registre nr.8 (1624-33, RA-M.529.835 [E]), fol.452b: KS I, 474 – 1633.11.30
 Mageschiffte mellem Kong: May: och **Christopher Friis**.
C 4tes – G. a. w., at eftersom os elschelig Christopher Friis til *Astrup*, vor Mand och Thiener, nu for Magelaug och evig Eyendom haffuer underdanigst udlagt til os och *Chronen* efterschr^{me} hans Gårde og Godts af hans Jordegodts udi vort Land Nørre Jydtland: ... (*ingen i Grønning sogn*) ... (fol.453) ... Da hafuer vi derimod til fylleste Vederlag nådigst igien udlagt til for^{me} Christopher Friis: ... i Nørre Herrit ... noch udi *Wester Grønning Sogn* 2de Gårde:
 ☐ den første *Jep Nielsøn* och *Christen Jepsen* påboer – schylder årligen: Roug 1 ørte, Biug 2 ørter, Haffre 1 ørte, Schouffuogen 1, Svin 1, Juellskatt 2Mk, Leding 4ß, Liung 1 læs, 6 heste Grj. Med 1 Gadehus sammesteds. VG 4
 ☐ den anden kaldes *Thordall*, *Christen Thomesen* påboer – schylder årligen: Roug 1½ ørte, Biug 1½ ørte, Schouffuogen 1, Svin 1, Ål 4 snes, Liung 1 les, 6 heste Giesterj. ØG 5
 ☐ noch udi *Thise Sogn* ...
 (fol.453b) ... Giffuet: Skanderborg, 30. Nov. Anno 1633. (*Christopher Friis' genbrev følger*)

⁵³ *Andrup* – gård i Rolsø sogn på Djursland.

bilag 17

Rentekammeret, Skatkammeret, Danske Sekretariat – Kongelige Ekspeditioner.

KS II, 96/97 – 1661.08.20

*Rentekammeret, Skatkammeret, Danske Sekretariat. Jordebog for Gods, som er givet for Bornholm (1661-70, RA M.563.721):
 ⌘fol.1. Herudi findes Rigtig Forklaring for alle dem, som deres Forligelse Anno 1661 udi Schåne til Ko: Ma: och *Crones* Suerig
 haffr offuerleffueret, som hans Ko: Ma: udi Danmarck haffr giffuet Ko: Ma: och *Crone* Suerig til æquivalent Vederlaug for
 Boringholm.

⌘ fol.67 [A/B]. Salig, erlig och velbiurdig Mand Hr. *Offue Gedde* til *Tommerup*, Ridder, fordem Rigens Råd och Rigens Vice
 Admiral og Befahlingsmand over *Hald Slott*, hans Arffuingers Udlæg af hans Ko: Mayst, nemlig *Schiffuehus Lehn*.

Wi Frederich den Tredie gjør alle vitterligt: at eftersom imellem os, vores Konglige Hus och Arffuinger på den ene – och den
 stormægtige, høybårne Første Hr. *Carl*, Sveriges, Gothers och Venders Konung och Arffue-Første och dessen *Successorer* och
 Sueriges *Crone* på den anden Side, ved begge vores fuldmægtige Commissarier udi Stockholm och Malmø, er vorden tracteret och
 afhandlet om Justitsen af Øen Boringholms Aftrædelse til os, vores Konglige Hus och Arffuinger til en fri och evig Eijendom for et
 derofuer sat Vederlaug af 8.500 tdr.htk. udi adelige Jord udi Schåne beliggende –

Och os elskelig, erlig och velbyrdig, afgangne Hr. Offue Gedde til *Tommerup*, Ridder, fordem Rigens Råd och Rigens Vice Admiral
 og Befahlingsmand over *Hald Slott*, hans efterladte Hustru, Børn och Arffuinger – iblandt andres – Afståelse af deres Jordegods i
 bemeldte Schåne beliggende, haffuer offuerdraget –

(*fol.67b*) Da haffuer wy igien til fylleste Vederlaug, Magelaug och evig Eijendom til bem^{le} Sahlig Hr. Offue Geddes efterladte
 Hustru, Børn og Arffuinger efterfølgende vores Gods igien afstået, liggende udi vort Land Nørre Jydland, nemlig *Schiffuehus* med
 dets tillig-gende Herlighed och Rettighed, nemlig:

⌘ først Hoffuidgården med tilliggende Ladegårdens Marcker och Enge, som er sat och taxeret for 39-5-1-1 Hartkorn ... samt
 efterskrevne Bøndergårde och Gods, liggende udi :

⌘ Hindborg Herret, Schiffue Sogn och Bye ... (*fol.68-70*) ... Rødding Herret ...

⌘ (*fol.87b*) ... Nørre Herret, Ljybø Sogn ... (*fol.96*) ... Rjybiørg Sogn ...

⌘ (*fol.97*) Grønning Sogn:

⌘ *Jesper Nielsen* och *Peder Andersen* (0-1-0-0) – (*Landgilde*): 4ß Leding, 6 Heste Grj, 4ß Spindpenge. Anpart VG.#4¹⁶⁶²

⌘ *Christen Sørensen* (1-6-3-1) – 2ß Leding, ½ ørte Roug, 1 ørte Biug, ½ Svin, 2 snese Ål, 3 Heste Grj, 2ß Spindpenge. VG 6

⌘ *Anders Jensen* (2-1-0-0) – 1 ørte biug, 1 ørte Are, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 2ß Spindpenge. VG.#3¹⁶⁶²

⌘ *Willads Poffuelsen* (0-6-1-1) – 1 Svin, 4 snese Ål, 1 læs Liung, 6 Heste (Grj), 4ß Spindpenge. VG.#5¹⁶⁶²

⌘ (*fol.97b*) Harre Herret ...

(*fol.98b*) ... Summarum beløber sig for^{ne} Gods udi Schiffue Hus Lén 845-0-1-2. ... (Hald Lén 9-0-0-0, Bøufing Lén 48-2-0-2^{13/60},
 Kaløe Lén 16½-3½-1½-0^{11/40} og Mariager Closter Lén 170-1-0-0) ... (*fol.112b*) ... Summa Summarum: Htk. 1089-3½-0-0.

Kiøbenhafn, 20. Aug. 1661 – (*usign.*).

*Rentekammeret, Skatkammeret, Kongelige Ekspeditioner. Skødebøger m. Register (1661-63, RA 212.39, M.563.691), fol.551:
 Afgangne *Stephan Roedes*⁵⁴ efterladte Børn oc Arffuinger fik Ko: Ma: nådigste Schiøde på en Del Gods. KS II, 135/36 –
 1662.05.01

Wi Friderich den Tredie, ved Guds Nåde Danmarches, Norges, Wendis oc Gottis Konung; Hertug udi Slesvig, Holsten oc Dytmar-
 schen; Greffue udi Oldenborg oc Delmenhorst, gjør alle vitterligt: at vi nådigst for adskillige Lefuerantser oc Forstrækninger til
 vores Fornødenhed haffuer afstået, solgt, schiødet oc afhændet – så oc med dette vort obne Bref allernådigst sælger, schiøder oc
 afhænder fra os oc vores Kongl: Arffuinger oc Efterkommere, Konninger udi vores Arffue-Riger Danmarch oc Norge, til os elschel:
 afgangne Stephan Roedes, fordem Borger och Handelsmand her sammesteds, hans efterladte Børn oc Arffuinger, nemlig:

⌘ Andreas, Frands, Stephan oc Rudolph,

⌘ item Doct: Christen Fabricius på Else – Anders Sørensen Renteskriver på Anna – Peder Jensen Graffue på Dorothea –
 oc Poffuel Poffuelsen Formynder på Sophia Roedes vegne –

(*fol.551b*) efterskrevne vores Eijendomme, Gårde oc Gods, liggende udi vort Land Nørre Jydland, Wiborrig Stift:

Hindborg Herret ... Nørre Herred, (*fol.558*) Ljybø Sogn ... Jeberg Sogn ... Rjyberg Sogn ... (*fol.560b*) Grønning Sogn:

⌘ *Niels Søffrensen* (4½-1½-0-2) – 1½Mk Grj, 9skp Aure Grj, 1 læs Liung, 2ß Spindpenge. VG 1

... (*andre herreder og sogne*) ...

Item vores Anparter Korntiender udi Nørre Herret, Ljybø Sogn ... (*fol.561b*) Grønning Sogn:

⌘ *Waldemar Lykke* (5½-2½-0-2) – 7 ørter Roug.

Noch efterskrevne Preste Grj udi forbem^{le} Harre Herret ... Nørre Herret ... (*ingen i Grønning*) ... (*fol.578*) ... (*Reluition*) ...

Giffuet på vor Kongl: Residents udi Kiøbenhaffn, 1. May 1662 – under vort Signét.

(*Note*): Beløber Hartkorn 1411-3-2^{1/3}-0^{9/10} á 50Rdl, er 70.572Rdl-1ß-3d.

⁵⁴ Stephan Roede (d.sen.1662) – Borger og Handelsmand i Kbh.

bilag 17

*Rentekammeret, Danske Afd, Kammerkancelliet. Ekspeditionsprotokol 7 (1679-89, RA S.5751 [E]), s.373: KS III, 13 – 1689.03.09 Schiøde til Fru **Mette Bilde**⁵⁵, Greffue af Holckes Efterlefuerske på fem Sognes Kirketiende udi Jylland.

C:5 gjør vitterligt: at vi efter allerunderdan: Ansøgning og vores allernådigste påfulgte tvende *Resolutioner*, dat. 2. og 19. Feb. sidst forleden, allernådigst haver afstanden – såsom vi og nu med dette vort åbne Brev, til evindelig Arf og Ejendom allernådigst afstår, schiøder og afhænder (s.374) fra os og vore Kongl: Arf-Successorer udi Regieringen i forn^{le} vore Arve-Riger Danmark og Norge – og til os elskelige, høj- og velbårne Frue Mette Bilde, vores forrige Etatz-Råd, salig Hr. Hendrich Ditlef Greffue af Holck, og hans efterladte Afvinger til *Skafføegård* og *Billesbølle*⁵⁶, og hendes Arfvinger – efterskrefne Kirketiende og *Jus Patronatus*, liggende udi vores Provintz Jylland, Wiborrig Stift, Skifvehus Amt, Nørre Herret:

Fuur Sogn, Kirkens Tiende (Htk. 25-2-2-0) – 25tdr-2skp Biug Sallingbomål.

Grønning Sogn, Kirkens Tiende: 7 ørter Rug og 7 ørter Biug.

Kirkeskyld til Grønning Kirke:

☒ en Gård i Øster Grønning, *Søren Jensen* påboer – skylder årlig: 1 ørte Rug, 3 ørter Biug og 1 asche Smør.

ØG10₁₆₈₈

☒ en Gård i Wester Grønning, *Christen Willadtsen*: 3tdr Biug.

VG

2₁₆₈₈

☒ en Gård i Øster Grønning, som skal være *Øde*: 1½td Rug, 1½ ørte Biug og 1 asche Smør.

ØG 6

... ..

hvilke forskrevne *Jus Patronatus* og Kirketiender skal tilhøre ... (s.376) ...

Giffuet på vores Kongl: Residents i Kiøbenhafn 9. Marti 1689 – under vor Kongl: Hånd og Signét: Christian/P. Brandt.

*KS III,13 (uddrag) indeholder også hartkorn og må derfor referere til den alternative kilde *Ålborg og Viborg Stifters Skødebog A, fol.127: 9. Marts 1689 – Skøde til **Mette Bilde**, Enke efter Etatsråd og Greve Hendrick Ditlev Holck til *Skaføgård* og *Billesbølle*, på: Patronatsret til Grønning Kirke med Tiende (htk. 12-6-2-2) samt Kirkeskyld til Grønning Kirke fra 2 Gårde i Ø.Grøn (3-6-3-1₂₃, ØG.nr.6) og (5-2-3-1₂₃, ØG.nr.10₁₆₈₈) og 1 Gård i V.Grøn. (3-0-0-0, VG.nr.2₁₆₈₈).

* Rentekammeret, Danske Afd, Kammerkancelliet. Ekspeditionsprotokol 7 (1679-89, RA S.5751 [E]), s.460: KS III, 19 – 1689.03.12 Magschifte Schiøde for Cammer Junker **Peder Rothsteen**⁵⁷ for afstået Jordegods udi Fylen mod andet i Jylland.

C:5 gjør vitterligt: at eftersom os elskelig, velædle og velb^f Cammer Junker ved vores kiære Søn Printz Christian og Secretair udi vores Danske Cancellie, Peder Rothsteen, for Magelaug og evig Ejendom (s.461) haver afstanden til os og vores efter hans derpå udgivne Schiøde ... liggende udi vores Provintz Fylen, Ottense Amt og Herred, Broebye Sogn, Skouf Høyrup ...

(s.462) ... Så haver vi derimod til fylleste Vederlag efter vores allernådigste derom udgivne *Resolution* af 9. Marti afvigte udlagt og schiødet – såsom vi og nu med dette vort åbne Brev til evindelig Arf og Ejendom allernådigst schiøder og afhænder ... til velbem^{le} Cammer Junker Peder Rothsteen efterskrefne vores *Jus Patronatus* og Kirketiender med tilhørende Kirkeskyld, liggende udi vor Provintz Jylland, Riber Stift ... Aarhus Stift ... (s.463) ... Schanderborg Amt ... Schivehus Amt ... Nørre Herred, Grønning Sogn:

☒ en Gård, *Stephen Kieldsen* og *Søfren Andersen*: 1 ørte Rug, 2 ørter Biug.

ØG 8

Wester Løbbye ...

Giffuet på vores Kongl: Residents i Kiøbenhafn 12. Marti 1689 – under vor Kongl: Hånd og Signét: Christian.

*KS III,19 (uddrag) indeholder også hartkorn og må derfor referere til den alternative kilde *Ålborg og Viborg Stifters Skødebog A, fol.134: 16. Marts 1689 – Mageskifteskøde: **Peder Rodsteen får**, via Patronatsret til Skive Kirke, Kirkeskyld på 1 Gård i Grønning (2-6-2-2, ØG.nr.8).

Rentekammeret, Danske Afdeling, Kammerkancelliet – bortsolgt Ryttergods i Jylland.

KS III, 611 –

1717.09.08

*Rentekammeret, Danske Afd., Kammerkancelliet. Skødebog over bortsolgt Ryttergods i Jylland C (1717-18, 2215-224 orig.), fol.32: ☒No.17. Skiøde for Frue **Johanne Sophie Kaas** til *Krabbesholm* på en Part Bondegård, taxeret for 1-3-1-0₁₇ Hartkorn, udi Jydl: Wiborg Stift beliggende.

F:4 gjør alle vitterligt: at som vi efter foregående udgangne trøgte *Placater* fra vores RenteCammer, dat. 22. Aug. 1716 allernådigst haver for got befunden i offentlig *Auction* at lade opbyde og til den højstbydende forhandle en Del af vores 1. og 5. Regiments Ryttergods samt vores ved Amtstuerne beholdne Strøgods udi Jydland, så haver vi nu efter det oven bem^{le} bortsolgte Jordegods indkomne, og af vores til *Auctionen* allernådigst anordnede *Committeredes* underskrevne, igiennemdragne og forseiglede *Auctions-Forretninger* (fol.33b) deres videre Formelding, ved dette vort åbne Brev – og imod 56Rdl-30ß: Croners Betaling udi Wiborg Amtstue til vores Cancellie-Råd og Amtforvalter, os elskel: ædle og velb^f C. Møinichen, efter hans derfor udgivne Qvitering, dat. 10. Aug. sidst afvigte – solgt, skiødt og afhændt, såsom vi og hermed fra os og vores Kongl: Arf-Successorer udi Regieringen i begge vores Kongeriger Danmark og Norge sælger, skiøder og afhænder til os elskel: velædle og velb^f Johanne Sophie Kaas til

⁵⁵ Mette SteensD Bille (1639-d.e.1704) – enke efter Henrik Ditlev Holck (d.1689) til *Skaføgård*, hgd. på Djursland, nordøst for byen Mørke – (*Trap VI-3, 895).

⁵⁶ *Billesbølle* – hgd. på Vestfyn, nor for landsbyen Gribsvad (*Trap V-1, 425).

⁵⁷ Peder Rodsteen (o.1689) – Kammerjunker hos Prins Christian og Sekretær i Danske Kancelli.

bilag 17

Sophie Kås forsæt

Krabbesholm og hendes Arfuinger efterskrefne, på bemeldte *Auction* bortsolgte Jordegods, beliggende udi vores Provints Jydland, Wiborg Stift, Skivehus Amt, Nørre Herred, Grønning Sogn, Wester Grønning Bye:

☞ vores Anpart udi en Gård No.3, som beboes af *Niels Christensen* og efter Landmålings Matriculen er taxeret for 1-3-1-0₁₇ Hartkorn. Anpart VG 6

... (fol.34) ... og det foruden nogen dertil os forbeholdte *Reluition* eller Indløsnings Rettighed. ... (fol.34b) ...

Gifvet på *Gottorph*, 8. Sept. 1717 – under vor Kongl: Hånd og Signét: Friderich R / J. Worm, J. Neve, P.J. Bornemann.

Beregning: ... af det 1. Regiments Ryttergods udi Jydland ... Wester Grønning Bye:

No.3, *Niels Christensen*, af Bondeskylden foruden Herligheden taxeret for 1-3-1-0₁₇ Htk. á 40Rdl, er 56Rdl-30ß ...

KS III, 686 –

1718.07.09

*Rentekammeret, Danske Afd., Kammerkancelliet. Skødebog over bortsolgt Ryttergods i Jylland C (1717-18, 2215-224 orig.), fol.350:

☞ Skiøde for Obrist *Christian Kruuse* til *Astrup* på 46-3-1-0³/₄ Hartkorn Bøndergods, udi Jydland, Wiborg Stift beliggende.

F:4 gjør alle vitterligt: at som vi efter foregående udgangne trøgte *Placater* fra vores RenteCammer, dat. 22. Aug. 1716 allernådigst haver for got befunden i offentlig *Auction* at lade opbyde og til den høystbydende forhandle en Del af vores 1. og 5. Regiments Ryttergods samt vores ved Amtstuerne beholdne Strøgods udi Jydland, så haver vi nu efter det oven bem^{te} bortsolgte Jordegods indkomne, og af vores til *Auctionen* allernådigst anordnede *Committeredes* underskrevne, igiennemdragne og forseglede *Auctions-* Forretninger deres videre Formelding, ved dette vort åbne Brev – (fol.350b) og imod 1.707Rdl-93ß: Croners Betaling udi Wiborg Amtstue til vores Cancellie-Råd og Amtsforvalter, os elskel: ædle og velb^f C. Møinichen, efter hans derfor udgivne Qvitering, dat. 15. Oct. 1717 – solgt, skiødt og afhændt, såsom vi og hermed fra os og vores Kongl: Arf-Successorer udi Regieringen i begge vores Kongeriger Danmark og Norge sælger, skiøder og afhænder til vores Obristlieutenant, os elskel: velædle og velb^f Christian Kruuse til *Astrup* og hendes Arfuinger efterskrefne, på bemeldte *Auction* bortsolgte Jordegods, beliggende udi vores Provints Jydland, Wiborg Stift, Skivehus Amt, Nørre Herred, Lybbye Sogn ... (fol.351) ... Grønning Sogn, Øster Grønning Bye:

☞ en Gård No.5, som forhen af *Mads Povelsen* og *Christen Larsen* har været beboet – nu *Christen Larsen* og *Niels Andersen*, taxeret for 1-1-1-1 Htk. ØG 5₁₆₈₈

☞ vores Anpart, som er Bondeskylden udi en Gård No.14, som forhen af *Niels Christensen* og *Thomas Andersen* har været beboet

– nu *Christen Nielsen* og *Christen Thomesen*, taxeret for 2-7-2-2 Htk.

ØG14.2₁₆₈₈) > ØG10

☞ en Gård No.16, som af *Bodild PedersD* har været beboet, taxeret for 2-7-0-0 Htk.

ØG16₁₆₈₈)

☞ en Gård No.17, som af *Niels Christensen* har været beboet, taxeret for 3-2-3-2 Htk.

ØG17₁₆₈₈ – nedlagt 1719.

Harre Herret ... (fol.351b-352b) ... og det foruden nogen dertil os forbeholdte *Reluition* eller Indløsnings Rettighed. ...

Gifvet på *Clausholm*, 9. Julj 1718 – under vor Kongl: Hånd og Signét: Friderich R / J. Worm, J. Neve, A. Wejse.

Beregning: ... af det 1. Regiments Ryttergods udi Jydland ... Grønning Sogn, Øster Grønning Bye:

☞ No. 5, *Mads Povelsen* og *Christen Larsen* – nu *Christen Larsen* og *Niels Andersen*, taxeret for 1-1-1-1 Htk. á 41Rdl, er 47Rdl-80ß. Herligheden 1-0-1-1 skal tilhøre Otte Arenfelt på *Rugård*.

☞ No.14, *Niels Christensen* og *Thomas Andersen* – nu *Christen Nielsen* og *Christen Thomesen*, taxeret for 2-7-2-2 Htk. á 40Rdl, er 118Rdl-32ß.

☞ No. 17 og 16, *Niels Christensens* og *Anders Jensens Enkes* tvende Ødegårder bruges nu af for^{me} *Christen Nielsen* og *Christen Thomesen* – item *Willads Christensen*, *Jens Christensen* og *Anders Hendrichsen*, taxeret for 6-1-3-2 Htk. á 30Rdl, er 187Rdl-18ß

Herligheden 1-0-1-1 skal tilhøre Obristlieutenant Kruuse på *Astrup*.

Harre Herret, Roslef Sogn ...

(fol.354) ...

Summa 1.707Rdl-93ß

Rentekammeret, Danske Afdeling, Kammerkancelliet – Reluitionsgodset i Jylland.

KS IV, 272 – 1721.06.09

*Rentekammeret, Danske Afd., Kammerkancelliet. Skødebog B over Reluitionsgodset i Jylland (1720-21, 2215-60 orig.), s.680:

☞ Skiøde for *Julius Henrich Keils* Arvinger på Reluitions Rettighedens Afståelse til en Kongetiende og en Del Bøndergods udi Jydland.

F 4us gjør vitterligt, at som vores elskelig kiere Hr. Farfader, salig og høyløflig Ihukommelse Kong *Friderich den Tredje* allernådigst haver pantsat, skiødet og afstanden en Del Tiender og Bøndergods udi Jydland, dog ved samme Skiøde *Reluitions* Rettigheden⁵⁸ bleven forbeholden, og vi allernådigst haver for godt befunden ved vores *Committerede* – os elskelig *Olluf Krabbe* til *Bierregård*, vores Estatz- og Justitz-Råd; og os elskelig *Jens Jørgensen Seerup* til *Hald*, vores Justitz-Råd (s.681) og Amtmand over Dronning-borg, Silkeborg og Mariager Closters Amter – at lade accordere med itzige (Ejere) til en Del af sådanne Tienderog Gods om noget vist at give for *Reluitions* Rettigheden, hvorefter og er truffen den Accord med vores forrige Amtsforvalter *Julius Henrich Keils* Arvinger som itzige Ejere at betale for hver tde. Hartkorn efter de gamle Skiøder, nemlig vores Anpart Korntiende 5-6-2-2 á 10Rdl pr. tde., Bøndergods 12-3-3-0₁₃ á 4Rdl pr. tde. og 47-5-2-1₅₆ á 1Rdl pr. tde., som allernådigst er bleven *approberet* d. 8. April og 1. Julj 1720.

⁵⁸ *Reluitions* Rettighed – retten til tilbagekøb på givne vilkår.

bilag 17

p lus 6 sider ekstra

Julius Heinrich Keil forsat

Da som således for 66-0-0-1_{1/30} Hartkorn, som herefter vorder *specificeret*, er bleven betalt 155Rdl-89ß udi Croner efter 3de fra vores Amtsforvalter over Hald og Schivehus Amter, *Andreas Michelsen Lund* for Pengenes Annammelse udi vores Rente-Cammer indleverede Qvitteringer af Dati 3. og 8. April næstleden – så ville vi ved dette vores åbne Bref allernådigst skiøde og afstå, såsom vi og hermed fra vores Kongelige Arve-Successorer i Regieringen i vores Arve-Riger Danmarck og Norge, skiøder og afhænder til fornefnste, afgangne *Julius Henrich Keils* Arvinger og deres Arvinger *Reluitions* Rettigheden – hvilken os som forberørt haver været *reserveret* – til efterskrevne Tiende og Gods, beliggende udi vores Provintz Nørre Jydland:

Schivehus Amt, Nørre Herred, Grønning Sogn (s.682):

☞ en Anpart af vores Tiende af Grønning Sogn, som *Waldemar Lÿche* haver haft i Fæste, anslagen efter forrige Skiøde og Beregning for Hartkorn 5-6-2-2. Anparten for VG.7

Halds Amt, Meddelsom Herred, Helstrup Sogn og By

(s.685) ... Givet på vort Slot *Friderichsborg*, 9. Juni 1721 – Under vor Kongelig Hånd og Segl: Friderich R.

KS IV, 509 – 1723.12.14

*Rentekammeret, Danske Afd., Kammerkancelliet. Skødebog D over Reluitionsgodset i Jylland (1723-26, 2215-62 orig.), s.478:

☞ Skiøde for Frue *Maria Anne Grove*, afgangne Christopher Bartholins Enke og Arvinger, på Reluitions Rettigheden til en Del Bøndergods udi Jylland.

F 4us gjør vitterligt, at som vores elskelig kiere Hr. Farfader, salig og høyløflig Ihukommelse Kong *Friderich den Tredje* allernådigst

haver pantsat, skiødet og afstanden en Del Tiender og Bøndergods udi Jydland, dog ved samme Skiøde *Reluitions* Rettigheden bleven forbeholden, og vi allernådigst haver for godt befunden ved vores *Committerede* – os elskelig *Olluf Krabbe* til *Bierregård*, vores Estatz- og Justitz-Råd; og os elskelig *Jens Jørgensen Seerup* til *Hald*, vores Justitz-Råd og Amtmand over Dronningborg, Silkeborg og Mariager Closters Amter – at lade *accordere* med itzige Ejere til en Del af sådant Gods om noget vist at give for *Reluitions* Rettigheden, hvorefter og er truffen den *Accord* med os elskelig Frue *Maria Anne Grove*, afgangne Estatz-Råd Christopher Bartholins Enke og arvinger, som itzige Ejere at betale for hver tde. Hartkorn efter de gamle Skiøder, nemlig (s.479) vores Kongl: Anpart Kornstiende 74-5-1-1 å 5Rdl pr. tde., Bøndergods 8-6-2-1 å 4Rdl pr. tde. og 386-6-2-1 å 1Rdl pr. tde., som allernådigst er bleven *approberet* d. 8. April og 1. Julij 1720.

Da som således for 470-2-1-2 Hartkorn, som herefter vorder *specificeret*, er bleven betalt 795Rdl-43ß udi Croner med Rente fra 11. dec. 1720 til 11. Oct. 1723 efter den fra vores Amtsforvalter over Hald og Schivehus Amter, *Andreas Michelsen Lund* for Pengenes Annammelse udi vores Rente-Cammer indleverede Qvittering af Dato 11. Oct næstafvigte – så ville vi ved dette vores åbne Bref allernådigst skiøde og afstå, såsom vi og hermed fra vores Kongelige Arve-Successorer i Regieringen i vores Arve-Riger Danmarck og Norge, skiøder og afhænder til fornefnste, os elskelig Frue *Maria Anne Grove*, afgangne Estatz-Råd Christopher Bartholins Enke og Arvinger *Reluitions* Rettigheden – hvilken os som forberørt haver været *reserveret* – til efterskrevne Tiender, Bøndergårde og Gods, beliggende udi vores Provintz Nørre Jydland:

Schivehus Amt, (s.480) Nørre Herred, Tiise Sogn: ... Jeberg Sogn ... Rÿberg Sogn ...

Grønning Sogn og By: *Niels Sørrensen*, 4-5-2-2, i Nÿe Matric. No.7.

Lÿbÿe Sogn ...

(s.486) ... Givet på vor Kongelig *Residence* i Kiøbenhavn, 14. Dec. 1723 – Under vor Kongelig Hånd og Segl: Friderich R.

VG 1

- - - - -

Hvor omfattende krongodset i Salling var i 1688 oplyses i notat i slægtsbogen: Bilstrup-Ladefogedslægten:

Hele Fuur

16 gårde i Hindborg herred

12 gårde i Rødding herreds

15 gårde i Salling Nørre herred

35 gårde i Harre herred, særlig Aasted og Nautrup

- - - - -

Jens' afskrift af resumeet er ikke genoptrykt.

Afskrift fra Kronens Skøder vedr. Grønning

suppleret med Ingvard Rasmussens "tjek" fra de originale dokumenter med fæsternavne, etc.

Samlingen består af 5 bind og begynder omkr. 1550 og slutter ca. år 1800

Se mine bemærkninger sidst på bilaget

B. lig bind nr. og sidetal

B. I side 7 9.dec. 1539. Tilladelse til Niels Juel om at måtte anlægge et Møllested, kaldet Vosbeck Mølle på Kronens grund i Grønninge (Grønning)

side 32 6. marts 1547 skøde til Ifver Juel på Stubber Kloster og Gods på Opstrupgård i Salling Nørre H på 2 gårde i Grønning
fæster Anders Mogensen (Maegård)
de 2 gårde ej identificeret, men fæstere:

Bendix Moensen (maegård) og Per Hanssøn

- - - - -

Stubberkloster på v. Stubbe sø syd for Skive

side 248 25.sept. 1581, Frederiksborg. Skøde til Christoffer Løcke til Buderupholm på meget gods i Grinderslev sogn samt 2 gårde Ø.Grønning

a) Niels Christensen og Jens Jensen

b) Christen Jensen og Morten Christensen

og 1 gård i V. Grønning

Niels Christensen & Matz Christensen

Lyby Mølle.

Niels Møller

- - - - -

Buderupholm ligger mellem Skørping og Støvring på Himmerland

side 408 12 (13) maj 1622. Kongen får ved mageskifte med Jens Juel til Kieldgård skøde på en del gods i Salling, bl. a. 1 gård med gadehus i Øster Grønning og bol i Ø. Grønning
fæster på gården Jens Thomesen - måske matr 5 gadehuset fæster gl Iver Smed/ Søren Smed
huset ej identificeret

side 412 10. juli 1622. Kongen får ved mageskifte med Hans Skade til Roelsøgård 1 bol i V.Grønning.

fæster Chresten Thomsen(* - bol ej identificeret

- - - - -

Roelsøgård og Andrup ligger i Rolsø sogn på Djursland

side 474 30. nov. 1633. Christoffer Friis til Astrup mageskifter med Kongen en del gods i Vestsalling til fordel for gods omkring Astrup, bl. a. gården Tordal og 1 gadehus/gård i V. Grønning.

fæster på Tordal Christen Thomsen (*
fæster på gadehus/gård Jep Nielsen & Christen
Jepsen - sidste ej identificeret
*) er næppe identiske

- - - - -

B. II side 97 20.aug.1661.Ar.v.efter Rigsadm. Ofve Gedde til Tomrup får i Grønning sogn 1 hus og 3 Bol/ gårde
hus: Jesper Nielsen & Peder Andersen htk. 0-1-0-0
ej identificeret til
hverken 1688 el. 1844
boel/gård:Christen Sørensen, htk 1-6-3-1
1844 nr. 6
boel/gård:Anders Jensen, htk. 2-1-0-0
ej identificeret til
hverken 1688 el. 1844
boel/gård.Villads Povelsen, htk. 0-6-1-1

- - - - -
Ove Gedde var tidligere rigsadmiral, d.

side 135 1.maj 1662.Stephan Roedes af Københavns Arvinger får 1 Anneksgård og andel af Grønning Kirkes korntidende. htk. 5 1/2-2 1/2-0-2
(ego: Anneksgård må være præsteanneksets)
Niels Sørensen, htk. 4 1/2 - 1 1/2 - 0-2
ej oplyst 1688 nr.

- - - - -
afdøde Stephan Roede var borger & handelsmand i tilsyneladende, d senest 1662, far til 8 børn: Andreas, Frands, Stephan & Rudolph samt døtrene Else, Anna, Dorothea og Sophia

- - - - -

B. III side 13 9.marts 1689.Skøde til Mette Bilde - enke efter etatsråd og greve Hendrick Ditlev Holck til Skaføuegård på Djursland og Billesbølle på Fyn samt patronatret til Grønning Kirke med tiende Htk, 12-6-2-2 samt kirkeskyld til Grønning K. fra 2 gårde i Ø. Grønning, Htk.3-6-3-1 2/3 & 5-2-3-1 2/3 og 1

gård i Vester Grønning, Htk. 3-0-0-0

mine bemærkninger:

Ø.G. 3-6-3-1 2/3 1688 matr. dette htk findes ej
i 1664 & 1688, nærmest 1688 nr. 7 !

Ø.G. 5-2-3-1 2/3 1664 matr.10 = uid.0 /løber ud

Ø.G. 4-5-0-2 1688 matr.10 "i sandet"
fæster 1664 & 1688 Søren Jensens enke

V.G. 3-0-0-0 1664 matr. 2 = 1844 matr. 5

side 19 12 el.16.marts 1689.Mageskifteskøde.Peder Rodsteen
får via patronatsret til Skive Kirke kirkeskyld på
gård i Grønning, Htk. 2-6-2-2.

mine bemærkninger:

identificere med 1688, men flere gårde har htk.
omkr. 2-6-0-0, f.x. 1688 nr. 13 = 1844 nr. 8
føler mig ikke 100% sikker !

- - - - -

Peder Rothsteen kammerjunker hos prins Christian
(sen.6.?) & sekr. i Danske Cancelli

side 611 8.sept. 1717. Skøde til Johanne Sophia Kaas til
Krabbesholm på auktionsgods fra 1. & 5. Jydske
Reg. Ryttergods. 1 gård i V.Grønning Matr,nr.3,
Htk.1-3-1-1/7 Stisens gård matr.8
fæster Niels Christensen (kun 1/2 htk ?)

side 686 9.juli Clausholm nok 1717 Skøde til Christian
Kruise, Astrup (Breum), - efter auktion på
Ryttergods (1.& 5. regimenter)

- på 4 gårde i Øster Grønning:

nr. 5 Htk. 1-1-1-1, nr. 14 (kronens part)

Htk. 2-7-2-2

nr.16, Htk. 2-7-0-0, nr.17.Htk. 3-2-3-2

- - - - -

mine bemærkninger:

1688 nr. 5 htk. 1-1-1-1 = 1844 nr. eksisterer ej(##
fæstere før Mads Poulsen & Christen Larsen
nu Christen Larsen & Niels Anderen
senere var 1688 nr. 5 & 6 sammen(##

1688 nr.14 htk. 2-7-2-2 = nuv. 1844 matr 10

fæstere før Niels Christensen & Thomas Andersen
nu Christen Nielsen 6 Christen Thomesen

1688 nr.16 htk. 2-7-0-0 = ØDE nedlagt

fæstere: før Anders Jensen nu enk. Bodil Peders-
datter - nu ØDE
1688 nr.16 htk. 2-7-0-0 genfindes på 1844 nr. 10

1688 nr.17 htk 3-2-3-2 = ØDE
fæster Niels Christensen (ældre) nok død
nedlagt 1719 - delt i 3 parter
Grønriis, Anders Henriksen & Jens Kristensen
- - - - -

##) 1688 nr. 6 har også 1-1-1-1 - senere sammen med
nr. 5 men ingen af dem findes v. 1844 matr. -
nok nedlagt i forbindelse med udskiftning
(stikord "Hauge")

B. IV side 272 9. juni 1721. Skøde til amtsforvalter Julius
Heinric Keils arvinger (Randers) på Kongetiende
på gård (matr. nr. ikke nævnt), hartkorn 5-6-2-2.
Fæster hed Voldemar Lyche

mine bemærkninger:

1688 nr. 4 htk. 5-6-2-2 = nuv. matr. 7
det passer ikke

Ingwards bemærkninger - nok en enkelt (flere) gårdes
tiende anparter

side 509 14. dec. 1723. Maria Anne Growe, etatsråd Chri-
stopher Bartholins enke til Kås får efter akkord-
skøde på relationrettighederne på en del gods i
Salling bl. a.
1688 nr. 7 Grønning, hartkorn 4-5-2-2 = 1844
v. Grønning nr. 1

B. V intet
- - - - -

Hvor omfattende krongodset i Salling var i 1688 oplyses i notat i
slægtsbogen: Bilstrup-Ladefogedslægten:

Hele Fuur

16 gårde i Hindborg herred

12 gårde i Rødding herreds

15 gårde i Salling Nørre herred

35 gårde i Harre herred, særlig Aasted og Nautrup
- - - - -

Mine bemærkninger okt. 2013

Strengt taget bliver vi ikke klogere med oplysningerne fra "Kronens Skøder", idet identifikationerne er vanskelige, idet vi skal frem til de gamle matrikelnumre fra 1682-88 matr. Muligvis hjælp til dette på Landsarkivet i Viborg.

bilag 18

Grønning Sogn – Astrup & Eskjær Fæstebreve fra side 1 fra side 14

Indledning

Dette notat indeholder uddrag af fæsteprotokollerne fra *Astrup* og *Eskær* godser, som i 1700-tallet ejede hovedparten af bøndergårdene i Grønning sogn. Blandt de øvrige ejere er der ikke bevaret fæstedokumenter fra *Grinderslevkloster* og *Nørgård* godser, og der er ingen Grønning-bønder nævnt i fæsteprotokollerne fra *Hegnet* og *Krabbesholm*. Fra sidstnævnte findes en enkelt oplysning i en afregningsbog fra 1739, som er indføjjet bagest i dette notat.

Astrup fæsteprotokol 1719-1828

I tiden fra 1719 op til Udskiftningen o.1785 foretager *Astrups* ejere usædvanligt mange flytninger af jord/hartkorn mellem deres fæstegårde. Ved fæsterskifte gives der også jævnligt rabat på landgilde. Det kan være et udtryk for optimering af udbytte – eller overdreven ministyring. Andetsteds i landet har hartkorn og landgilde været nogenlunde konstante over lange perioder, og det har været en fordel, når man søger at rulle gårdenes rækker af besiddere tilbage i tiden fra **FT-1787*. Her må der føres detaljeret regnskab over ændringerne i nævnte parametre. I nedenstående uddrag er gårdenes matr.nr. tilføjet i margin.

Uddrag

*Astrup Godsarkiv. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645 [E]):

☒ fol.1 – (*Astrup*) ... stæder og fæster den halfve Gård i *Filtzhauge*, som Christen Andersen beboer, til hans Søn Poul Christensen, efter Faderens død ... dog strax udi Gården hos Faderen at indfinde sig og gå ham til Hænde, så længe han lever.

Halvgårdens Hartkorn efter Nye Matricul 4-7-3-0 ... Landgilde årligt til hver Sct. Hansdag: 4 lisû Smør – og til hver Michaeli:

½ Svin, ½ Gås, 1 Høne, 14Mk i Penge. *Astrup*, 16. Sept. 1719 – C. Kruse⁵⁹. ØG.11.1 gl.

☒ fol.1b – (*Astrup*) ... stæder og fæster den halfve Gård af *Filshafve* til Jens Jensen Møller, som hans Hustru Maren SvendsD før ham tilforn udi Fæste havde. Skatter Hartkorn efter Nye Matricul 4-7-3-0 ... Landgilde årligt til hver Sct. Hansdag: 4 lisû Smør – og til hver Michaeli: ½ Svin, ½ Gås, 1 Høne, (*fol.2*) Penge 14Mk. *Astrup*, 16. Sept. 1719 – C. Kruse. ØG.

☒ fol.2b – (*Astrup*) ... stæder og fæster til Peder Korsgård udi Øster Grønning den Gård, som han til Dato beboet haver.

Skatter Hartkorn efter Nye Matricul 4-2-3-2 ... Landgilde årligt hver Martiný: 1tde-6skp Rug, 2tdr-4skp Byg, 4skp Aure – og hver Sct. Hansdag: 1 pund Smør, 1 Lam, 1 Gås. *Astrup*, 16. Sept. 1719 – C. Kruse. ØG.12

☒ fol.2b – (*Astrup*) ... stæder og fæster til Chresten Thomsen udi Øster Grønning de begge Steder, som hans Fader Thomas Andersen før ham i Fæste havde – og formedelst Alderdom og Skrøbelighed for ham opladt haver.

Skatter Hartkorn efter Nye Matricul tilhobe 3-0-0-0 ... Landgilde årligt hver Michaeli: udi Croner 4Rdl-3Mk i Penge – så og 24Mk Smør til hver Sct. Hansdag. *Astrup*, 16. Sept. 1719 – C. Kruse. ØG.14₁₆₈₈ => ØG 10

☒ fol.3 – (*Astrup*) ... stæder og fæster til Christen Nielsen udi Øster Grønning de begge Steder, som han tilforn lige med sin Gårdmand beboet haver. (*fol.3b*) Skylder Hartkorn efter Nye Matricul tilhobe 3-0-0-0 ... Landgilde årligt hver Michaeli: udi Croner 4Rdl-3Mk i Penge – så og 24Mk Smør til hver Sct. Hansdag. *Astrup*, 16. Sept. 1719 – C. Kruse. ØG.14₁₆₈₈ => ØG 10

☒ fol.3b – (*Astrup*) ... stæder og fæster til Mads Christensen af Øster Grønning Niels Snedickers Gård i Øster Grønning. Conditioner:

at jeg skal skaffe og fly ham: en god Plag eller Plog-Bæst, 2 Kiør, (til) Laden at opbygge 2 læs Stolper, 1 Vogn, 1 Plog, ½tde Rug og ½tde Byg at æde i Sommer.

(*fol.4b*) Fri for Møg-Blendingen første Gang der blendes til Gården, og fri for alt Arbejde undtagen hans Aufling vedkommer og tilhører – fra denne Tid til Mikkelsdag kommende År.

Og fri for den gamle Restantz her til Gården og det første År at udlægge Kirkens Korn-Landgilde til Oberst Verner Parsberg – og skal være fri for Skýld og Landgilde her til *Astrup* udi de første 3 År – og siden yde årlig Korn-Landgilde her til *Astrup*: 2tdr Byg.

Og som Christen Espensen i Tustrup haver 1tde Hafreland i Leje og Betaling for en Koe han haver lejet Niels Snediker – da, dersom jeg ikke kan fornøje Christen Espensen i Tustrup med så megen Hafre, som gror på samme Jord, da skal jeg betale til førnævnte Mads Christensen lige så megen Hafre, som Christen Espensen haver sået.

⁵⁹ C. Kruse – Christian Kruse, kongl. bestalter Obriste.

bilag 18

- # Og som Christen Fisker i Øster Grønning haver noget Hafreland i Betaling for Penge, som han haver udlagt for Skatten til Kirkeskylden, da skal jeg betale Christen Fisker så meget Hafre, som voxer på samme Jord.
- # I lige Måde det Korn som aufles på det Stykke Jord, han haver udført sit Møg på, og som Gødnings-Rug er der udi – da at lade så hvor meget, som han kan folde til, nemlig Christen Fiskers Part, og jeg at forskaffe ham det.
Dog siden skal Mads Christensen beså det selv.
- # Og som Willadts Nielsen i Øster Grønning haver Hafre udlagt for 1 Slet-Daler til Skatten for Kirke-Skylden af førnævnte Niels Snedikers Gård – da er således anordnet med Mads Christensen at beholde det efter min Seddels Formelding, og han fra denne Dags Dato og til Korn-Høsten ej bydes til nogen slags Gierning, før til (selve) Korn-Høsten.
- # Og ellers skal han i alle Måder rette sig efter Loven og Forordningerne.
Astrup, 7. Juni 1709 – Elisabeth Friis OttesD. ØG.3
- (Påtegning) Forskrevne er rigtig Gienpart af mit Fæstebrev. Efter hans kongl: May^{ts} allernåd: påbudne Forordning om stemplet Papir påtegnes denne Revers. *Astrup*, 16. Sept. 1719 – Madts-M :C :S-Christensen.
- ☞ fol.4b – (*Astrup*) ... stæder og fæster til Andreas Nørbye udi Øster Grønning det Sted, som han til Dato beboet haver. Skylder Hartkorn efter Nye Matricul 2-6-1-0 ... Landgilde årligt hver Michaeli: udi Croner 4Rdl-1Mk i Penge.
Astrup, 16. Sept. 1719 – C. Kruse. ØG.8
- ☞ fol.5 – (*Astrup*) ... stæder og fæster til Peder Nielsen udi *Store Grønriis* en 3^{die}-part af den Gård, som Niels Christensen udi Øster Grønning (ØG.17₁₆₈₈) tilforn beboede, og formedelst Alderdom og Skrøbelighed frakom. Skylder Hartkorn efter Nye Matricul 1-0-3-2_{2/3}, på den Måde at han tillige med de 2de andre Mænd udi Øster Grønning, nemlig Anders Henrichsen (18₁₆₈₈) og Christen Jensen Riis (uid.0), skal være forpligtet inden førstkommende Påske ad Åre at opbygge det *Rellingshus*, som på stedet feyler, at det kan stå for fuld Siun. Heraf han i årligen Landgilde giver hver Michaeli: 1Rdl i Penge – og til hver Martinj: 4skp Rug, 4skp Byg. *Astrup*, 16. Sept. 1719 – (*usign*). ØG.6 og ØG.17₁₆₈₈
- ☞ fol.5b – (*Astrup*) ... stæder og fæster til Niels Pedersen udi Wester Grønning den Gård, som han stedse beboet haver. Skylder Hartkorn efter Nye Matricul 5-6-2-2 ... Landgilde årligt hver Michaeli: 2Rdl i Penge – og til hver Martinj: 1tde-4skp Rug, 1tde Byg, 1 Gås og 2 Høns. *Astrup*, 16. Sept. 1719 – C. Kruse. VG.7
- ☞ fol.6 – (*Astrup*) ... stæder og fæster til Christen Mogensen, Mogens Nielsens Søn udi Wester Grønning, den halfve Part af den halfve Gård, som Niels Ifversen i Fæste haver og endnu bebor. Og når Vor Herre bortkalder Niels Ifversen, skal førnævnte Christen Mogensen beholde Niels Ifversens Fjerdepart af Gården. Til denne Part ham nu stæder og fæster – og som her ikke er stemplet Papir tilstede, da når han det tegner og haver, skal ham det derpå strax gives.
Astrup, 22. April 1701 – Sal: Otte Friises Birgitte Lycke. VG.10
- (Påtegning) Forskrevne er rigtig Revers af mit Fæstebrev, som jeg efter hans kongl: May^{ts} allernåd: udgangne Forordning om stemplet Papir påtegner denne Revers, samme i alle Måder at efterleve, under mit Fæstes Fortabelse og straffes efter Loven. *Astrup*, 16. Sept. 1719 – C:M:S.
- ☞ fol.6b – (*Astrup*) ... stæder og fæster til Anders Pedersen udi Wester Grønning den Boel, som han til Dato beboet haver. Skylder Hartkorn efter Nye Matricul 2-3-1-2 ... Landgilde årligt hver Michaeli: 1Rdl i Penge – og til hver Martinj: 1tde-4skp Byg.
Astrup, 24. Oct. 1719 – C. Kruse. VG. 5₁₆₈₈
- ☞ fol.7 – (*Astrup*) ... stæder og fæster den Gård i Wester Grønning, som Christen Jensen tilforn beboede og formedelst Svaghed og Alderdom frakom, skylder Hartkorn efter Nye Matricul 3-3-3-1, til Niels Espersen Soldat ... Landgilde årligt hver Michaeli: 1tde Rug, 1de Byg, 1tde Aure – og til hver Sct. Hansdag: 1 lisû Smør.
Hvis Besætning, der findes i Gården, beholder han – og bekommer af mig 4 nye Hjul til en Vogn. VG. 10₁₆₈₈
Astrup, 10. Sept. 1718 – C. Kruse.
(Påtegning) Forskrevne er rigtig Gienpart af mit Fæstebrev ... (*som ovenfor*) ... *Astrup*, 16. Sept. 1719 – N:E:S.
- ☞ fol.7b – (*Astrup*) ... stæder og fæster til Ifver Andersen den Sted i Wester Grønning, som han altid beboet haver. Skatter Hartkorn efter Nye Matricul 3-2-0-0 ... Landgilde årligt hver Michaeli: 1Rdl-3Mk-8ß i Penge – og til hver Martinj: 4tdr Byg.
Astrup, 16. Sept. 1719 – C. Kruse. VG. 8

bilag 18

☞ fol.15 – (*Astrup*) ... stæder og fæster til Søfren Lauritsen, barnefødt i Sejstrup⁶⁰, den Sted udi Øster Grønning, som Laurits Nielsen sidst beboede og frakom. Skylder Hartkorn efter Nye Matricul 3-5-3-2½ ... Nyder til Besætning: 3 Bæster (som findes på Steden), 1 Føl og 1 gl. Helmis, 3 Kiør, 1 Stud Ungnød, 3 Årings Kalfve, 3 Ungsvin, 1 gl. Ko – Ploug og Harve, 2 Vogne med behørig Redskab, torsken og utorsken Korn. Boskab med Bord og Bænke beholder han ligeledes. Hvorimod Søfren Lauritsen skal svare og betale resterende kongl. Skatter fra 1. Maj 1723 og til Dato – og efterdags ligeledes på Skatte Korn og Lånekorn. Hofning haver han strax at antage som tilforn. Stedet han strax må tiltræde. Landgilde: efter Jordebogen. *Astrup*, 30. Nov. 1723 – C. Kruse. ØG.15

☞ fol.16b – (*Astrup*) ... stæder og fæster til Karen NielsD, barnefødt i Øster Grønning, det Boelig sammesteds, som hendes Fader Niels Laursen forhen har beboet, og hendes Broder Laurs Nielsen nu sidst i Fæste og Brug hafde. Skatter Hartkorn efter Nye Matricul 1-3-0-0. Besætning: 1 Best, 1 Koe med 1 Kalf. Rugsæden er lagt udi Jorden, og til Vårsæden er hende leveret Korn, som hun selv lader så. ... Landgilde årligt hver Michaeli: efter Jordebogen, som er 2Rdl rede Penge *Astrup*, 1. Maj 1724 – C. Kruse. ½ ØG.18₁₆₈₈ > ØG.11 ny

☞ fol.19b – (*Astrup*) ... stæder og fæster til Jens Foged udi Øster Grønning den Sted, som han altid har beboet. Skylder Hartkorn efter Nye Matricul 3-1-2-0 Hartkorn ... Landgilde årligt hver Michaeli: udi Croner 4Rdl-4Mk. *Astrup*, 16. Sept. 1719 – C. Kruse. ØG. 7

☞ fol.20b – Copie af Anders Hafves Fæstebrev udi Øster Grønning. (*Astrup*) ... stæder og fæster til Anders Hafve udi Øster Grønning de 2de Steder, som han tilforn udi Fæste haft haver. Skylder efter Nye Matricul 2-3-0-2 Hartkorn ... Landgilde årligt hver Michaeli: udi Croner 3Rdl-3Mk-8ß i Penge. *Astrup*, 16. Sept. 1719 – C. Kruse. ØG.(2+15)₁₆₈₈

☞ fol.21 – Copie af Peder Thordals Fæstebrev. (*Astrup*) ... stæder og fæster til Peder Pedersen det Sted *Thordal*, som han altid har beboet. Hartkorn efter Nye Matricul 3-2-3-2 ... Landgilde årligt hver Michaeli: 3Rdl-4Mk-8ß i Penge – og hver Martinÿ: 1tde-2skp Rug, 1tde-4skp Byg, 1tde Hafre. *Astrup*, 16. Sept. 1719 – C. Kruse. ØG.5

☞ fol.21 – Copie af Mads Christensens Fæstebrev udi Øster Grønning. (*Samme som fol.3b ovenfor*) stæder og fæster til Mads Christensen af Wester(!) Grønning *Niels Snedickers Gård* i Øster Grønning ... *Astrup*, 7. Juni 1709 – Elisabeth Friis OttesD. ØG.3
(*Påtegning*) At dette Ord for Ord er indrettet i Mads Christensen i Øster Grønning hans Fæstebrev og efter hans kongl. May^{is} allernåd: påbudne Forordning om stemplet Papir – attesteres af undertegnede. *Astrup*, 16. Sept. 1719 – C. Kruse.

☞ fol.22 – Peder Korsgård i Øster Grønning hans Fæstebrev. ... (*Samme som fol.2b ovenfor*) ...

☞ fol.22b – Niels Clausen i Øster Grønning hans Fæstebrev. (*Astrup*) ... stæder og fæster til Niels Clausen det Sted, som han til Dato har beboet. Hartkorn efter Nye Matricul 1-6-2-2 ... Landgilde årligt hver Martinÿ: 1tde Rug, 1tde Byg, 1tde Hafre. *Astrup*, 16. Sept. 1719 – C. Kruse. ØG.4

☞ fol.23 – Poul Madsen i Vester Grønning hans Fæstebrev. Kiendes jeg på mit Herskab, velædle og velbyrdige Hr. Capitain Mogens Friis til *Astrup*, hans vegne ... jeg hermed stæder og fæster til Poul Madsen i Wester Grønning den Boel der i Byen, som Christen Villadtsen sidst beboede og af Armod frakom – som er Hartkorn-Herlighed til *Astrup* 0-5-3-1 og til Grønning Kirke 1-3-2-2, tilsammen Hartkorn 2-1-2-0. ... Conditioner: # at han strax antager samme, hvortil jeg giver ham til Vårsæden så meget Byg og Haure, som kan sås der til dette År – Stolper, Strå ... som Hjælp til de 2 Huses Reparation. Desuden skal han opbygge de 2 Huse ... # Så og gives ham Frihed for hans Landgilde-Penge i 1½ År, og Hosbonden selv at betale Skylden til Grønning Kirke ... *Ytterup*, 15. Martÿ 1711 – Daniel Knudsen Hopp. VG.2₁₆₈₈

☞ fol.24b – Christen Jensen Riis i Øster Grønning hans Fæstebrev. (*Astrup*) ... stæder og fæster til Christen Jensen Riis Halfparten af det Hartkorn, som hans Fader Jens Christensen Riis til Dato haver udi Fæste haft og beboet. Og efter Faderens Død antager han det samtligen tilhobe, som er efter Nye Matricul 5-5-1-1₂₃ – hvorudi er beregnet den 3de part af Niels Christensens Gård udi samme By, hvilken hans Fader Jens Christensen Riis tilligemed Anders Hendrichsen udi førnævnte By, så og Peder Nielsen udi *Store Grønriis* udi Fæste haver. ... Conditioner: # at de samtligen skal være forpligtet til på Niels Christensens Sted inden Påske ad Åre at opbygge det *Rellinghus*, som på førnævnte Sted fattes, så det kan stå for fuld Siun. # Af det samtlige Hartkorn gives årligen til Afgift hver Michaeli: 1Rdl i Penge – og til hver Martinÿ: 2skp Rug, 4skp Byg,

⁶⁰ Sejstrup – landsby i Højslev sogn, Fjends herred, øst for Skive (**Trap VII-1*, 221).

1 skp Hafre, 1 Soesvin, 1 Gås, 2 Høns – og 1 lisû Smør til hver Sct. Hansdag. ... Astrup, 16. Sept. 1719 – C. Kruse.
ØG.10₁₆₈₈

fil: Grøn.bl-18-fæstebreve
Astrup & Eskjær

side 4 af 19

bilag 18

*Astrup Godsarkiv. Fæsteprotokol 1719-1828 (familysearch, image.35), fol.31b:

☞ fol.31b – **Jonas Clemmensens** Fæstebrev i Grønning. Jeg Johan Pasberg til *Eskier, Astrup* og *Schivehus*, hans Kongl: May^{ls} bestalter Ritmester, kiendes og hermed vitterlig gjør: at eftersom Jonas Clemmensen Thiise el alene hafver tjent min SL: Fader, Hr. Oberste Werner Pasberg, men endog på 7de År tjent mig selv i alle Måder, som en tro og oprigtig Tjener vel egner og anstår – altså for at give ham en liden Belønning for hans lange og tro Tjeneste haver jeg forundt og bevilget – som jeg og hermed forunder og bevilger bem^{ls} Jonas Clemmensen Thiise det Hus i Øster Grønning, som sidst af Fodermesteren ved *Astrup, Jørgen Ifversen*, har været beboet – anslagen for Hartkorn Nye Matricul 0-0-3-2 – og derforuden det Jord, som *Peder Nielsen* i *Grønriis* hidindtil af *Astrup* Gods har haft udi Leje, som er Hartkorn 1-1-3-2_{5/6}, tilsammen 1-1-3(!)-1_{5/6}. Hvilket Hus og Jord som meldt, førnævnte Jonas Clemmensen Thiise må nyde, bruge og beholde sin Lifstid, og dersom hans første Hustru ham efterlever, skal det også være hende på Lifstid forundt og bevilget, når de deraf årlig og i rette Tider svarer alle Kongl: *Contributioner* ... Hvad den årlig Afgift eller Arbejdspenge her til Herskabet angår, da skal han og første Hustru ... begge deres Livstid derfor i alle Måder være befriet og forskånet ... Når Herskabet ham til Ærende her på Godset måtte behøve, da skal det ikke begiæres i ubejlig Tid (fol.32) ... Stedets Huse holder han altid forsvarlig vedlige, efter at jeg nu selv lader dem reparere. Hvad sig ellers Besætning angår, da som han eller første Hustru nu deraf med Stedet intet haver annammet, så skal de ej heller efter deres Død nogen Besætning vende forlangt eller *prætenderet*. Det øvrige er, at han i alle Måder skicker og forholder sig efter hans May^{ls} allernådigste Lov og Forordninger.

Til Bekræftelse under min Hånd og Signét. Astrup, 24. May 1727 – Johan Pasberg. ØG.18a (hus) +1/3 ØG.17₁₆₈₈ (jord).

☞ fol.35b – Efterskrevne Fæstebreve er udstedt siden Kammerherre **Reventlow** blev Ejer 1730.

☞ fol.42b – **Christen Clausens** Fæstebrev i Øster Grønning.

Jeg Claus Reventlow til *Eskier, Astrup* og *Schivehus*, Ridder pp. ... stæder og fæster til *Christen Clausen* i Øster Grønning det Hus sammesteds på *Astrup* Gods, som hans Fader eller Søster forhen har beboet. Hartkorn efter Nye Matricul 0-3-0-0 ... Landgilde: 4Mk.

Astrup, 7. Juli 1731 – (n.a.).

ØG.hus

☞ fol.49b – **Peder Nielsens** Fæstebrev på sin Fader Niels Pedersens Gård i Vester Grønning.

Claus Reventlow til *Eskier, Astrup* og *Schivehus*, Ridder pp., hans kongl. May^{ls} Kammerherre og Stiftsbefalingsmand over *Ålborg Stift* samt Amtmand over *Ålborghus, Børghlum, Seiglstrup* og *Åstrup* Amter (fol.50) ... stæder og fæster til *Peder Nielsen*, barnefødt på mit Gods i Vester Grønning under *Astrup*, det Sted i bemeldte Vester Grønning, som hans Fader *Niels Pedersen* iboer – og nu formedelst Alderdom og Skrøbelighed godvilligen til ham opladt haver.

Står for Hartkorn i Nye Landmålings-Matricul 5-6-2-2. ... Conditioner:

... fri for Indfæstning.

Årlig Landgilde til hver Martiný: Penge 2 Rdl, Rug 1tde-4skp, Byg 1tde, 1 Gås, 2 Høns.

Hans gamle Forældre skal han, så længe de lever, skikkeligen og sømmeligen underholde ...

Astrup, 15. May 1733 – N. Weistrup.

VG.7

☞ fol.54 – **Jens Ollufsens** Fæstebrev på det Sted *Thordal*.

Claus Reventlow ... stæder og fæster til *Jens Ollufsen*, barnefødt på mit Gods i Ryberg Sogn i Yttrup By, det Sted i *Astrup* Gods kaldet *Thordal* i Grønning Sogn, som *Peder Pedersen* sidst beboede – og af Armod og Fattigdom, formedelst han den ej længere kunne besidde, frakom. Står for Hartkorn Nye Matricul 3-2-3-2. ... Conditioner:

Den Besætning, der fandtes på Stedet, da han det antog: 3 Bester, 5 Fæhøfveder og 5 Får, beholder han. Så er og givet ham det fornødne til Besætningens Forbedring: en 6-års Hoppe (kostet 9Rdl-3Mk) og en Ko (3Rdl-2Mk), hvilke han allerede har bekommet.

Rugsæden, som er sået til Stedet afvigte År, såvel som det der er sået til Vårsæden indeværende År (som var: Byg 3tdr-5skp, Hafre 12tdr-6skp) beholder han uden Fragield.

Til Husenes Reparation er ham givet: 3stk-12alen, 1stk-10alen, 2stk-7alen, ... (fol.55) ...

Landgilde til *Astrup* afvigte Martiný er ham frigiven, men til Martiný 1735 er den modereret til: Rug 1tde-2skp, Byg 1tde-4skp, Havre 1tde – og siden årlig efter Jordebogen. ... Astrup, 4. Jan. 1735 – (n.a.).

ØG.5

☞ fol.59 – **Niels Jensens** Fæstebrev på den halve Gård i *Filshauge*.

Jeg Claus Reventlow ... stæder og fæster til en af mine Bønder-Sønner *Niels Jensen*, barnefødt på mit Gods under *Astrup* i den Gård *Filshauge*, den halve Gård sammesteds, som hans Fader *Jens Jensen Fuurbøe* sidst iboede og fradøde.

Står for Hartkorn Nye Matricul 4-7-3-0 ... Conditioner:

Besætningen på Stedet og efter Skiftebrevet udlagt, beholder han.

Landgilde (til hver Martiný) efter Jordebogen er modereret til: 3½ lisû Smør, 2Rdl-2MK i Penge, ½ Svin, ½ Gås og 1 Høne.

Til Husenes Reparation gives ham ... (fol.59b) ... Astrup, 6. Nov. 1735 – F. Westergård.

ØG.11.2 gl.

bilag 18

- ☒ fol.60b – Henrich Andersens Christen Jepsens Fæstebrev på ~~sin Fader~~ Anders Henrichsens Gård i Øster Grønning.
Jeg Claus Reventlow ... stæder og fæster til en af mine Bønder-Sønner, barnefødt i Øster Grønning på Astrup Gods, navnlig Christen Jepsen, den Gård i bemeldte Øster Grønning, (fol.61) som ~~hans Fader Anders Henrichsen~~ sidst iboede og fradøde.
Står for Hartkorn Nye Matricul 3-6-3-2_{2/3} ... Conditioner:
Besætningen som findes på Stedet og efter Skiftebrevet er udlagt (3 Bester og 1 Føl-Plag, 3 Kiør og 1 Qvie, 2 Stud-Ungnøder, 1 Kalv-Ungnød og 6 Fåre-Høveder) beholder han.
Den Restantz på hans Fader, som hæfter på Stedet, bliver ham eftergiven.
Til Husenes Reparation leveres ham ...
Til førstkommende Vårsæd gives ham 1½tde Byg og 4tdr Haure.
For Landgilde er han fri, som forfalder til Martiný 1736 og 1737. Men siden årlig (til hver Martiný) betaler han Landgilde til Herskabet, som er modereret til: Rug 1tde, Byg 1½tde, Smør 1tde, 1 Svin, 1 Gås og 2 Høns. ...
Astrup, 28. Feb. 1736 – F. Westergård. ØG. 18₁₆₈₈ > ØG.11 ny
- ☒ fol.62 – Niels Andersens Fæstebrev på hans Fader Anders Hauges Gård i Øster Grønning.
Jeg Claus Reventlow ... stæder og fæster til en af mine Bønder-Sønner, navnlig Niels Andersen, den Gård i bemeldte Øster Grønning med dertil liggende Hartkorn Nye Matricul 3-6-0-2, som hans Fader Anders Christensen Hauge hidtil har beboet og for ham godvillig haver opladt. ... Conditioner:
Landgilde modereret til 5SIDr årlig til Martiný, 1 Gris og 2 Høns.
Han skal give sin Fader Underhold, så længe han lever. ... *Astrup*, 31. Marts 1736 – F. Westergård. ØG.(2+15)₁₆₈₈
- ☒ fol.67 – Anders Knudsens og Poul Christensens Fæstebrev på den halve Gård i Filshauge.
Jeg Claus Reventlow ... stæder og fæster til en(!) af mine Bønder-Sønner, navnlig Anders Knudsen og Poul Christensen den halve Gård Filshauge, som bemeldte Poul Christensen hidtil har beboet.
Står for Hartkorn i Nye Matricul 4-7-3-0 ... Conditioner:
Anders Knudsen og Poul Christensen skal svare ... (*solidarisk*)... for den halve Gård. Når den ene ved Døden afgår, skal den længstlevende fremdeles besidde den halve Gård.
Moderation på Landgilde er årlig at levere: ½ lisú Smør, men det øvrige at svare efter Jordebogen.
Til Bygningernes Forbedring gives ... *Astrup*, 1. Julý 1735 – F. Westergård. ØG.11.1 gl.
- ☒ fol.74 – Peder Andersens Fæstebrev på en halv Gård i Øster Grønning.
Jeg Claus Reventlow ... stæder og fæster til Peder Andersen, barnefødt i Tustrup⁶¹ på Eskier Gods, (fol.74b) den halve Gård i Øster Grønning By på Astrup Gods, som Christen Thomsen sidst beboede og fradøde.
Står for Hartkorn Nye Matricul 2-7-3-2_{5/8} ... Conditioner:
Besætning i Gården: 4 Bester, 7 Fæhøveder, 5 Får, 3 Lam, 7 Gies og 6 Høns – samt hvis Vogn-Redskab, som dér findes – tillige med Kornet, som står på Marken af alle 3 Slags: Føde Rug, Byg og Havre – beholder han.
Den kongl. Skat bliver han befriet for til førstkommende Nye År 1739.
Landgilde til næstkommende Martiný bliver han befriet for, men siden hvert År at betale årlig Landgilde, som er modereret til: Penge 3Rdl-2MK og Smør 12ú. ... *Astrup*, 23. Aug. 1738 – F. Westergård. ØG 10
- ☒ fol.78 – Fæstebrev til Christen Jensen Riis på en Gård i Øster Grønning.
Jeg Claus Reventlow ... stæder og fæster til Christen Jensen Riis den Gård i Øster Grønning, som hans Fader Jens Christensen hidtil har beboet – og nu formedelst Alderdom og Svaghed ej længere kan forestå, men har godvillig ham opladt.
Står i Nye Landmålings Matricul for Hartkorn 2-4-2-0_{2/3} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 3-1-2-0_{3/5}, tilsammen 5-6-0-1_{4/15}, og det på følgende Conditioner:
Landgilde (til hver Martiný) modereret til: Rug 4skp, Byg 4skp, samt Penge 1Rdl, 1 Gås og 2 Høns. Så og svare sædvanlig Kirkeskyld til Grønning Kirke: Rug 1tde-2skp og Smør 1tde(!)-4ú. ... *Astrup*, 4. Martý 1739 – F. Westergård. ØG.10₁₆₈₈
- ☒ fol.79 – Fæstebrev til Christen Jepsen Foged Hendrich Andersen på en halv Gård i Øster Grønning.
Eftersom Christen Jepsen Foged i Øster Grønning hans Fæstebrev er efter Beretning fra Hænde kommet og bortbleven, så stæder og fæster jeg underskrevne ... til Hendrich Andersen den halve Gård i Øster Grønning, som (*n.a.*) hidtil har ibeboet.
Står i Nye Landmålings Matricul for Hartkorn 2-7-2-2½.
Landgilde årlig (til hver Martiný) modereret til: Penge 1Rdl-4Mk-8ß, Byg 1tde, Smør 15ú, 1 Gås og 2 Høns.
Smørret ydes hver Sct. Hansdag. ... *Astrup*, 4. Martý 1739 – F. Westergård. ½ ØG. 10

⁶¹ Tustrup – landsby i Jebjerg, nabosognet mod vest (**Trap VII-1, 150*).

bilag 18

- ☒ fol.81 – Fæstebrev til Peder Andersen i Wester Grønning på en halv Gård ibidem.
Jeg Claus Reventlow ... stæder og fæster til Peder Andersen Nørbye, barnefødt i Øster Grønning, den halve Gård i Wester Grønning på Astrup Gods, som Niels Espensen hidtil har beboet – men formedelst Alderdom og Svaghed ej længere kan forestå, men har ham godvilligen opladt. Står i Nye Landmålings Matricul for Hartkorn 3-3-3-1 ... Conditioner:
at Peder Andersen og Niels Espensen skal svare ... (*solidarisk*)... for samme halve Gård. Når den ene ved Døden afgår, skal den længstlevende den fremdeles beholde uden videre Fæstebrev. Gården tiltrædes strax.
Landgilde skal de betale til Herskabet (hver Martinÿ), modereret til: 3Rdl-2Mk. ... *Astrup*, 8. Martÿ 1739 – F. Westergård. VG.10₁₆₈₈
- ☒ fol.100b – Fæstebrev til Niels Madsen på hans Fader Mads Christensens Gård i Øster Grønning.
På hans Excellence, høyvelbårne Hr. Geheimeråd Claus Reventlow, hans vegne ... stæder og fæster jeg til Niels Madsen, barnefødt på Astrup Gods, den Gård i Øster Grønning By, som hans Fader Mads Christensen hidtil har beboet – og nu formedelst Alderdom og Svaghed for ham godvillig har opladt.
Står i Nye Landmålings Matricul for Hartkorn, Herlighed til *Astrup* 2-0-2-1
og Kirkeskyld til Grønning Kirke 1-2-2-2, tilsammen 3-3-1-0, og det på følgende Conditioner:
Af denne Gård Faderen og Sønnen svare ... (*solidarisk*)... så længe de lever, og når den ene ved Døden afgår, skal den længstlevende fremdeles den besidde uden videre Fæstebrev.
Landgilde skal de betale til Herskabet eller Fuldmægtig (*fol.101*) hvert Års Martinÿ med: Byg 2tdr, som begynder Martinÿ 1742. Og svare den sædvanlig Kirkeskyld til Grønning Kirke: Rug 4skp-1_{1/3}fdk, Byg 6skp og Smør ½ oske – begynder Martinÿ 1741. ... det sædvanlige Hoveriarbejde ... *Astrup*, 4. Martÿ 1739 – F. Westergård. ØG.3
- ☒ fol.101b – Fæstebrev til Christen Ifversen på en halv Gård i Wester Grønning.
På ... Hr. Geheimeråd Claus Reventlow hans vegne ... stæder og fæster jeg til Christen Ifversen den Gård i Wester Grønning By på Astrup Gods, som hans Fader Ifyer Andersen hidtil har beboet – og nu formedelst Skrøbelighed ej længere kan forestå, men har godvillig ham opladt. Samme Gård står i Nye Landmålings Matricul for Hartkorn 3-2-0-0. ... Conditioner:
Bemeldte Gård skal Faderen og Sønnen svare ... (*solidarisk*)... for den halve Gård, og når den ene ved Døden afgår, skal den længstlevende fremdeles besidde den halve Gård.
Til Gårdens Huses Reparation giver Herskabet dem til Bjelker i Stuehuset: 2stk 12 alen Træ og Penge til at købe Fielle for til Loft. Og til Ladehusets Reparation: 1½ tylt 10 alen til Spærtræ, ... (*fol.102*) ...
Landgilde til Herskabet (hver Martinÿ) efter Jordebogen – at begynde Martinÿ 1741. ... *Astrup*, 8. Nov. 1741 – F. Westergård. VG.8
- ☒ fol.102b – Fæstebrev til Just Sørensen på en Gård i Øster Grønning.
Jeg Claus Reventlow ... stæder og fæster til Just Sørensen den Gård i Øster Grønning By på Astrup Gods, som hans Fader forhen iboede og fradøde. (*fol.103*) Står i Nye Landmålings Matricul for Hartkorn 3-5-3-2½. ... Conditioner:
For Landgilde af Stedet bliver han fri de 2de første År, nemlig Martinÿ 1742 og 43. Men siden svarer han årlig Landgilde, modereret til: Penge 2Rdl. ... sædvanligt Hoveri ... *Astrup*, 1. Junÿ 1742 – F. Westergård. ØG.15
- ☒ fol.107b – Fæstebrev til Mads Bertelsen på en halv Gård i *Filshauge*.
Jeg Claus Reventlow ... stæder og fæster til Mads Bertelsen, barnefødt i Kåstrup⁶² på *Schivehus* Gods, den halve Gård i *Filshauge* på Astrup Gods, som Niels Jensen Fuurboe sidst beboede og fradøde.
Står i Nye Landmålings Matricul for Hartkorn 4-7-3-1. ... Conditioner:
Enken, som er ved Stedet, ægter han. ... # Kongl. Contributioner betaler han fra 1. Jan. 1743. ...
Landgilde efter Jordebogen, som er: (hver Sct. Hansdag) Smør 3 lisû – og (hver Martinÿ) Penge 2Rdl-2Mk. ½ Svin, ½ Gås og 1 Høne – at begynde Martinÿ 1743. ... sædvanligt Hoveri ... *Astrup*, (*udateret – formentlig 27. Marts 1743 ligesom 1. halvpart*). ØG.11.2 gl.
- ☒ fol.108 – Fæstebrev til Jens Svenningsen Holm på en halv Gård i *Filshauge*.
Jeg Claus Reventlow ... stæder og fæster til Jens Svenningsen Holm, (*fol.108b*) forhen boende i et Hus i Dalstrup⁶³, den halve Gård i *Filshauge* på Astrup Gods, som Anders Knudsen forhen iboede og fradøde.
Står i Nye Landmålings Matricul for Hartkorn 4-7-3-0. ...
Landgilde efter Jordebogen: (hver Sct. Hansdag) Smør 3 lisû-8û – og (hver Martinÿ) Penge 2Rdl-2Mk. ½ Svin, ½ Gås og 1 Høne – at begynde Martinÿ 1743. ... sædvanligt Hoveri ... sædvanligt Hoveri ... *Astrup*, 27. Marts 1743 – F. Westergård. ØG.11.1 gl.

⁶² Kåstrup – landsby i Oddense sogn, Hindborg herred, nordvest for Skive (**Trap VII-1, 141*).

⁶³ Dalstrup – landsby i Harre sogn, Harre herred i nordvest Salling (**Trap VII-1, 185*).

bilag 18

☞ fol.110 – Fæstebrev til Niels Andersen Nørbye på sin Faders halve Gård i Øster Grønning.

På hans Excellence ... Claus Reventlows vegne ... stæder og fæster jeg til Anders Nørbye i Øster Grønning By på Astrup Gods, hans Søn Niels Andersen, bemeldte hans Faders iboende Gårdpart i Øster Grønning By, som Faderen formedelst Alderdom og ellers sig pådragen Restance ej længere kan besidde eller forestå, men nu i slig Henseende for sin Søn godvilligen afstået haver. Denne Gårdspart står i Nye Landmålings Matricul for Hartkorn 2-6-1-0. ... Conditioner:

Overtager han nu Stedet med befindende og næste År indavlet Korn og Foder, såvel som Besætning (2de gamle Arbejds-Bester, en 3-års Hest-Plag, og en Føl-Hestplag, 3 Kiør, en 3-års Stud-Nød og 2de 2-års samt en ½-års Kalv og 3de Får-Høveder) samt alt Inventar.

Og for at hjælpe ham dessén i bedre Stand gives ham ... (bygge-materialer) ...

(fol.110b) Den årlig Landgilde, som tilforn har været: Penge udi Croner 4Rdl-4Mk, er – i Henseende til, at han gjør Halv-Gårds Ægt og Hoveri – modereret og ham herefter forundt for: 1tde Byg årlig til Martinÿ. ... *Astrup*, 27. Jan. 1744 – ... ØG.8

☞ fol.111b – Revers Fæstebrev til Christen Christensen Nestild på Korsgård i Øster Grønning.

Jeg Claus Reventlow ... stæder og fæster til en min Bonde-Karl, Christen Christensen Nestild, som ved fravigte holdende Land Militæs Session for hans May^{ts} Tjeneste som Landsoldat blev demitteret og afskediget, den Gård i Øster Grønning By på Astrup Gods, som afgangne Peder Christensen Korsgård sidst beboede og fradøde.

Står i Nye Landmålings Matricul for Hartkorn 4-2-3-2. ... Conditioner:

at han ægter Formandens, afgangne Peder Korsgårds Enke Kirsten NielsD., som er i Gården.

at han antager Gården, som den nu befinder sig med behørende Bygning og Besætning (4 Bester og 5 Kiør, en 4-års Qvie og en dito 3-års, 2de 5-års Stud-Nød og 2de dito 3-års, 2de Kalv-Ungnød samt 7 Får-Kreature med 6 Lam) – foruden Inventar og Indbo.

(fol.112) Landgilde årlig til Herskabet: Rug 1tde-6skp, Byg 2tdr-4skp, Havre 4skp, Smør 12 æsker, 1 Lam og 1 Gås. ... sædvanligt Hoveri ... *Astrup*, 22. Julÿ 1744 – ... ØG.12

☞ fol.112 – Revers Fæstebrev til Jens Jensen Roursen på den halve Del af Filshauge.

Jeg Claus Reventlow til Astrup, Eskier og Schivehus ... stæder og fæster til en mine Bondesønner, navnlig Jens Jensen Roursen af Bilstrup⁶⁴ i Skive Sogn på Skivehus Gods, den halve Gård i Grønning Sogn på Astrup Gods, Filshauge kaldet, som Jens Svenningsen Hølm sidst beboet og foresiddet haver. Står i Nye Landmålings Matricul for Hartkorn 4-7-3-0. ... Conditioner:

Til Besætning er ham leveret alt, hvis den forrige Beboer i Gården sig efterlod og ved Sequestrationen⁶⁵ d. 22. Aug. sidst (fol.112b)

er befunden (4 Bester – deraf den ene gammel og udlevet, 1 Føl, 4 Kiør, 2de 3-års Stud-Ungnød, en 3-års Qvie og en dito 2-års, 1 Kalv, 5 Får, 1 Vædder og 5 Lam, 1 Svin, 2 Gies og 1 Gasse samt Vogne, Ploug ... – ialt vurderet til 107Rdl-14B).

Folk Skatten befries han for til Oct. Quartal 1745 – og for Landgilde indeværende og næstfølgende År, så det første År han svarer Landgilde bliver 1747. Da han svarer den sædvanlige Landgilde efter Jordebogen: Smør 3 lisû-8û, ½ Svin eller derfor Penge 3Dlr, ½ Gås, 1 Høne og Penge 2Rdl-2Mk. ... *Astrup*, 22. Dec. 1744 – ... ØG.11.1 gl.

☞ fol.113 – Revers Fæstebrev til Jep Poulsen i Wester Grønning på hans Faders iboende Gård sammesteds.

På Excellence ... Claus Reventlows vegne ... stæder og fæster jeg til Jep Poulsen, nuværende Landsoldat for bemeldte Herskabs Gods under velbyrdig Hr. Capitain Brochenhuses Compagni, den Gårds-Part i Wester Grønning By af Hartkorn 3-3-3-1, som hans Fader Poul Madsen hidtil har beboet – og nu formedelst sin høje Alderdom og Skrøbelighed, samt i May Dom og pådragede store Restantser, ikke længere kan besidde eller forestå. ... Conditioner:

Foruden at Ladehuset, som forgangne År af Ælde og Brøstfældighed nedfaldt, er igen af Nye opbygget – lader Herskabet endnu på Stedet opbygge behøvende Hus til Fæster, Høveder og Får ...

For Skatter befries han til indeværende Års Michely 1748 – og for Landgilde at svare i indeværende og næste År, men til Martinÿ 1750 og derefter årlig: 3tdr Byg. Hoveriet som sædvanligt for en ¼ Gård. ...

Astrup, 3. April 1748 – FM: Christen Lauritsen. VG.2¹⁶⁸⁸

☞ fol.119 – Efterskrevne Fæstebreve er udstedt på Godset, siden Peder Mallings deraf er bleven Ejer i 1750. *Ny stil, korte breve.*

☞ fol.119b – Revers Fæstebrev for Erich Pedersen på en halv Gård i Øster Grønning.

Underskrevne Peder Mallings til Astrup ... stæder og fæster til Erich Pedersen, forhen af Astrup Gods under velbyrdig Hr. Capitain i Norges-Compagni til indrulleret Landsoldat, den Gård i Øster Grønning, som hans Fader Peder Eriksen Åsted forhen har haft i Fæste og for ham haver opladt. Efter Nye Landmålings Matricul af Hartkorn 3-0-0-1.

Landgilde, som er nedsat og forandret i Jordebogen til: 2Rdl-1Mk-8B samt 1 Gås og 1 Høne. ...

Astrup, 1. Oct. 1751 – Peder Mallings. ØG.9

⁶⁴ Bilstrup – landsby i den sydvestlige udkant af Skive (**Trap VII-1, 109 og 131*).

⁶⁵ Sequestration – beslaglæggelse.

bilag 18

- ☞ fol.122 – Revers Fæstebrev for *Niels Madsen* på en Gård i Øster Grønning.
Peder Malling til *Astrup* ... stæder og fæster til *Niels Madsen* i Øster Grønning, den mig tilhørende Bondegård, som han i nogle År har beboet. Efter Nye Landmålings Matricul af Hartkorn 2-0-2-1, af *Filtshauge* 1-1-3-2¼, samt Kirkeskyld (*fol.122b*) til Grønning Kirke 1-2-2-2 – tilsammen 4-5-0-2¼.
Landgilde til Martiný efter Jordebogen: 4Rdl samt leveres her til Gården (*Astrup*) et godt og forsvarligt læs Lyng. ...
Sædvanligt Hoveri ... *Astrup*, 6. Oct. 1757 – Peder Malling. ØG.3
- ☞ fol.122b – Revers Fæstebrev for *Jens Foged* på en Gård i Øster Grønning.
Peder Malling ... stæder og fæster til *Jens Foged* i Øster Grønning, den Bondegård sammesteds, som i Nye Landmålings Matricul er indført for Hartkorn Ager og Eng 3-6-3-2₃, hvortil endnu er lagt af den såkaldte *Filtshauge* 1-1-3-2¼ – ialt 5-0-3-1_{11/12}.
Landgilde til Martiný efter Jordebogen: 5Rdl og årlig et læs Lyng. ... *Astrup*, 16. Oct. 1757 – Peder Malling. ØG. 11 ny
- ☞ fol.123b – Revers Fæstebrev til *Christen Jacobsen* i *Thordal*.
Peder Malling til *Astrup* ... stæder og fæster til *Christen Jacobsen* ¼-del af *Thordal*, efter Nye Matricul af Hartkorn 0-6-2-2¾, med Bygninger og Tilliggende. Landgilde og Arbejdspenge til Martiný: 4Rdl. ... *Astrup*, 3. Feb. 1758 – Peder Malling. ØG 5.1
- ☞ fol.124 – Revers Fæstebrev til *Jens Pedersen* på et Boel i *Thordal*.
Peder Malling til *Astrup* ... stæder og fæster til *Jens Pedersen* fra Øster Grønning et mig tilhørende Boel-Jord i *Thordal*, af Hartkorn Ager og Eng 0-6-2-2¾, hvilket *Peder Mortensen Wester* til ham i Villie og Minde haver afstået. Samme Tilliggende og i *Thordal* opbyggt nye Bygninger må *Jens Pedersen* nyde, bruge og beholde sin Livstid. For Landgilde og Arbejde hver Martiný: 4Rdl. ...
Astrup, 3. Feb. 1758 – Peder Malling. ØG 5.2
- ☞ fol.124 – Revers Fæstebrev til *Peder Wester* på et Sted i *Thordal*.
Peder Malling til *Astrup* ... stæder og fæster til *Peder Wester* ¼-del af *Thordal*, af Hartkorn Ager og Eng efter Nye Matricul 0-6-2-2¾, med dertil bygde Bygninger og Tilliggende. Landgilde og Arbejdspenge til Martiný: 4Rdl. ...
Astrup, 3. Feb. 1758 – Peder Malling. ØG 5.3
- ☞ fol.124b – Revers Fæstebrev til *Jens Andersen* i *Thordal*.
Peder Malling til *Astrup* ... stæder og fæster til *Jens Andersen* fra Wester Grønning ¼-del af *Thordal*, af Hartkorn Ager og Eng efter Nye Matricul 0-6-2-2¾, med dertil bygte Bygninger. Landgilde og Arbejdspenge til Martiný: 4Rdl. ...
Astrup, 3. Feb. 1758 – Peder Malling. ØG 5.4
- ☞ fol.124b – Revers Fæstebrev til *Søren Christensen* i Wester Grønning.
Peder Malling ... stæder og fæster til *Søren Christensen* i Wester Grønning, den Gård i bemeldte Wester Grønning, som han hidtil haver beboet. I Nye Landmålings Matricul indført for Hartkorn 4-3-2-2½. (*fol.125*) Landgilde til Martiný: 4Rdl og hver Sommer et læs Lyng. ... *Astrup*, 14. Jan. 1758 – Peder Malling. VG.10
- ☞ fol.127b – Revers Fæstebrev til *Peder Andersen* i Wester Grønning.
Jens Hofmann til *Kaas*, kongl. May^{ls} Commerce Assessor ... stæder og fæster til *Peder Andersen* det Sted i Wester Grønning, som hans Fader *Anders Jepsen* formedelst Alderdoms Skyld ej kan påbo. Hartkorn efter Nye Matricul 2-6-0-2, hvoraf jeg tilfører den Herlighed 0-0-1-0. Resten af Bondeskyld er tillagt Præsten i Grinderslev og Grønning.
Landgilde til mig hver Martiný: 2Rdl. Til Sognepræsten svares: 3tdr Byg, 1 oske Smør, Penge 1Mk-8ß. ...
Kaas, 2. Feb. 1747(!) – Hofmann. VG.1
- ☞ fol.132 – Revers Fæstebrev til *Anders Jensen Kudsk* i Øster Grønning.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... stæder og fæster til *Anders Jensen Kudsk* af Øster Grønning, det Sted i Øster Grønning, som *Niels Clausen* forhen beboede – og til ham godvillig afstået og opladt haver.
Efter Nye Matricul Hartkorn Ager og Eng 1-6-2-2, samt desforuden tillagt af Husmænds Hartkorn 2-2-3-0_{1/12} – ialt 4-1-1-2_{1/12}.
Landgilde for dette Års Martiný 1768: 3Rdl, men for Eftertiden, så længe han ved Stedet forbliver: 4Rdl. ...
Astrup, 4. Nov. 1767 – A.R. Lasson. ØG.4
- ☞ fol.133 – Revers Fæstebrev til *Niels Pors* i Øster Grønning.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... stæder og fæster til en mine Bønder Sønner af Øster Grønning, navnlig: *Niels Pors*, den Bondegård sammesteds, som hans Fader *Peder Pors* sidst beboede og nu til ham godvillig afstået og opladt haver.
Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 2-7-3-2_{5/8}, og dertil lagt af den såkaldte *Filtshauge* 1-1-3-2¼ – ialt 4-1-3-1_{7/8}.
Årlig landgilde hver Martiný efter Jordebogen: 4Rdl-3ß – samt leverer her til Gården 1 godt læs Lyng. ...
Astrup, 7. Feb. 1768 – A.R. Lasson. ØG.10

bilag 18

- ☞ fol.134 – Revers Fæstebrev til Willas Andersen Nørbye i Øster Grønning.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til en mine Bønder Sønner af Øster Grønning, navnlig Willas Andersen Nørbye, den Bondegård sammesteds, som hans Fader Anders Nørbye sidst beboede og i Fæste havde, og samme nu til sin Søn godvillig afstået og opladt haver.
Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 2-6-3-2, (fol.134b) og dertil lagt af den såkaldte Filshauge 1-1-3-2¼ – ialt 4-0-0-2¼ ...
Landgilde hvert Års Martinÿ efter Jordebogen: 4Rdl samt et godt og forsvarligt læs Lyng ...
Astrup, 4. Oct. 1768 – A.R. Lasson. ØG.8
- ☞ fol.137b – Revers Fæstebrev til Just Sørensen i Øster Grønning.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Just Sørensen, den Bondegård sammesteds, hvilken han hidtil haver iboet. Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 3-5-3-2½, hvortil der endnu er lagt af den såkaldte Filshauge 1-1-3-2¼ – tilsammen 4-7-3-1¼ ... Landgilde hvert Års Martinÿ: 5Rdl samt et godt og forsvarligt læs Lyng ...
Astrup, 16. Jan. 1769 – A.R. Lasson. ØG.15
- ☞ fol.139b – Revers Fæstebrev til Søren Christensen Foget i Øster Grønning.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Søren Christensen Foget i Øster Grønning, en Gård på Astrup Gods i Øster Grønning By, som han nu iboer. Står i Nye Landmålings-Matricul (fol.140) for Hartkorn 2-7-3-2_{5/8}, hvortil er lagt af Filshauge 1-1-3-2¼ – tilsammen 4-1-3-1_{7/8}... Landgilde hvert Års Martinÿ: 4Rdl-3Mk samt et godt og forsvarligt læs Lyng ...
Astrup, 14. April 1769 – A.R. Lasson. ØG.17
- ☞ fol.140 – Revers Fæstebrev til Christen Christensen Hauge i Øster Grønning.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Christen Christensen Hauge, den Bondegård sammesteds, som han hidtil iboet haver. Hartkorn efter Nye Landmålings-Matricul 4-2-2-1_{7/8}... Landgilde hvert Års Martinÿ: 4Rdl samt et godt læs Lyng. ...
Astrup, 20. April 1769 – A.R. Lasson. eller 7/18 ? ØG.(2+15)₁₆₈₈
- ☞ fol.144 – Revers Fæstebrev til Niels Pedersen i Grønriis.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Niels Pedersen i Grønriis det Jord på Øster Grønning Mark, som hans Formand Niels Andersen i Grønriis i Fæste havde. Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 1-6-3-0. ...
Landgilde hvert Års Martinÿ: 3Rdl. ...
Astrup, 3. Feb. 1770 – A.R. Lasson. ØG.6
- ☞ fol.146 – Revers Fæstebrev til Anders Iversen i Wester Grønning.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til min Bondekarl Anders Iversen den Gård i Wester Grønning, som hans Fader Iver Andersen forhen har beboet og formedelst Alderdom og Armod sig godvillig haver frasagt. Hvilken Gård med tillagte Boelsjord i Nye Landmålings-Matricul står for Hartkorn 4-3-2-2½. ... For Landgilde til Martinÿ 1771 er han befriet, derefter årligt: 4Rdl og 1 læs Lyng. (fol.146b) ...
Astrup, 24. Oct. 1770 – A.R. Lasson. VG.8
- ☞ fol.147b – Revers Fæstebrev til Christen Pedersen Korsgaard i Øster Grønning.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Christen Pedersen Korsgaard i Øster Grønning den Gård i bemeldte Grønning, som hans Stiffader Christen Christensen Nestild forhen haver iboet og godvillig afstået. Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 4-2-3-2. (fol.148) ... Landgilde hvert Års Martinÿ: 4Rdl og 1 læs Lyng. ...
Astrup, 9. Jan. 1772 – A.R. Lasson. ØG.12
- ☞ fol.149 – Revers Fæstebrev til Peder Thomesen og Willads Pedersen i Wester Grønning.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til min Bonde Peder Thomesen og hans Søn Willads Pedersen (som tilforn haver været Recrut) den Gård udi Wester Grønning, som Peder Thomesen hidtil alene har besiddet, og formedelst Alderdom til sin Søn opladt – således at de begge (hæfter solidarisk), så længe de lever, og når en af dem ved Døden afgår, skal den længst-levende fremdeles den besidde uden nye Fæstebrev.
Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn til Astrup 4-3-3-2 og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-5-3-1, ialt 5-1-3-0. ...
I årlig Landgilde svarer de til hvert Års Martinÿ: 5Rdl (afgiften til kirken er ikke nævnt) ...
Astrup, 26. Juni 1772 – A.R. Lasson. VG.15
- ☞ fol.150b – Revers Fæstebrev til Søren Madsen i Wester Grønning.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Søren Madsen af Øster Grønning den Gård i Wester Grønning, som Søren Christensen forhen haver beboet og er fradød. Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 4-3-2-2½. ...
Landgilde hvert Års Martinÿ: 4Rdl og hver Sommer 1 læs Lyng. (fol.151) ...
Astrup, 14. Jan. 1774 – A.R. Lasson. VG.10
- ☞ fol.151b – Revers Fæstebrev til Christen Poulsen i Øster Grønning.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Christen Poulsen i Øster Grønning den Gård i Øster Grønning, som Anders Jensen Kudsk forhen i Fæste havde og nu er fradød. Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 4-1-2-3. ...
Landgilde hvert Års Martinÿ: 4Rdl og 1 læs Lyng. ...
Astrup, 22. Jan. 1774 – A.R. Lasson. ØG.4

bilag 18

☞ fol.152 – Revers Fæstebrev til Jens Pedersen Aasted i Øster Grønning.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Jens Pedersen Aasted af Øster Grønning den Gård i bemeldte Grønning, som Christen Jensen Riis er fradød. Står for Hartkorn i Nye Landmålings-Matricul til Astrup 2-4-2-0_{2/3} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 3-1-2-0_{2/3}, tilsammen 5-6-0-1_{1/3}. (fol.152b) ... Landgilde hvert Års Martinÿ til Astrup: 2Rdl og 1 læs Lyng – samt Kirkeskyld til Grønning Kirke: Rug 1tde-2skp og Smør 1 lisû-4û og desforuden Vin og Brød. ...
Astrup, 29. Marti 1774 – A.R. Lasson.

ØG.10₁₆₈₈

☞ fol.153 – Revers Fæstebrev til Christen Laursen i Øster Grønning.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til en mine Bønder Sønner Christen Laursen af Roslef den Gård på Astrup Gods i Øster Grønning, som Erich Pedersen Aasted forhen har beboet og nu er fradød. Efter Nye Matricul Hartkorn 4-1-1-2. Den afdødes Syster Anna PedersD Aasted ægter han. ... Landgilde hvert Års Martinÿ: 4Rdl og 1 læs Lyng. ...
Astrup, 13. April 1774 – A.R. Lasson.

ØG.9

☞ fol.154 – Revers Fæstebrev til Anders Pedersen Leed i Wester Grønning.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Anders Pedersen Leed i Wester Grønning det Sted i bemeldte Grønning, som hans Fader Peder Andersen Leed hidtil har beboet, og som formedelst Alderdom og Skrøbelighed godvillig har afstået og opladt til bemeldte sin Søn. Hartkorn efter Nye Landmålings-Matricul Herlighed til Astrup 0-0-1-0 og Bondeskyld til Breum Præstegård 2-6-0-2, tilsammen 2-6-1-2. ... Betaler årlig af Herligheds-Hartkorn hver Mortensdag Landgilde: 2Rdl – (fol.154b) og af Bondeskylden til Sognepræsten for Grinderslev og Grønning hver Martinÿ: 1 oske Smør og Penge 1Mk-8ß. ...
Astrup, 1. Sept. 1774 – A.R. Lasson.

VG.1

☞ fol.156 – Revers Fæstebrev til Jens Larsen i Thordal.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Jens Larsen det Sted i Thordal, som Jens Pedersen forhen i Fæste havde og fradøde. Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 0-6-2-2³/₄. ... Landgilde hvert Års Martinÿ: 4Rdl. ...
Astrup, 20. Dec. 1774 – A.R. Lasson.

ØG.5.2

☞ fol.156b – Revers Fæstebrev til Peder Wester i Torp.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Peder Wester af Thordal, den Gård i Torp By⁶⁶, som han hidtil har beboet. Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 4-2-3-2. ... Landgilde hvert Års Martinÿ: 4Rdl og 1 læs Lyng. ...
Astrup, 3. Jan. 1775 – A.R. Lasson.

Relateret til ØG.5.3

☞ fol.159 – Revers Fæstebrev til Christen Jensen Bilstrup i Øster Grønning.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Christen Jensen Bilstrup af Øster Grønning, den Gård i bemeldte Grønning, som hans Moder hidtil haver beboet og nu til ham godvilligt afstået og opladt. Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 5-5-1-1¹/₂. ... Landgilde hvert Års Martinÿ: 5Rdl-3Mk. (fol.159b) ...
Astrup, 10. Jan. 1775 – A.R. Lasson.

ØG.7

☞ fol.161 – Revers Fæstebrev til Anders Pedersen i Thordal.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Anders Pedersen det Sted i Thordal, som Peder Wester forhen i Fæste havde. Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 0-6-2-2³/₄. ... Landgilde hvert Års Martinÿ: 4Rdl. ...
Astrup, 2. Oct. 1776 – ...

ØG.5.3

☞ fol.161b – Revers Fæstebrev til Christen Sørensen Kølle i Thordal.

På Herskabets vegne ... Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster jeg til Christen Sørensen Kølle det Sted i Thordal, som han hidtil haver beboet. Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 0-6-2-2³/₄. ... Landgilde hvert Års Martinÿ: 4Rdl. ...
Astrup, 20. Dec. 1777 – A.R. Lasson.

ØG 5.1

☞ fol.167 – Revers Fæstebrev til Christen Nielsen i Øster Grønning.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Christen Nielsen af Øster Grønning – der som Land-Soldat for Astrup Gods har passeret Mynstringen 2de Gange – den Gård i Øster Grønning, som hans Fader Niels Madsen forhen har haft i Fæste og beboet, men nu formedelst Alderdom og Skrøbelighed til sin Søn opladt. Står i Nye Matricul for Hartkorn Kirkeskyld til Grønning Kirke 1-2-2-2 og Herlighed til Astrup 3-2-1-0¹/₄, ialt 4-5-0-2¹/₄. ... Landgilde til Herskabet hver Mortensdag: 4Rdl og 1 læs Lyng. ...
(Afgiften til kirken er ikke nævnt) ... Astrup, 29. Marti 1779 – A.R. Lasson.

ØG.3

⁶⁶ Torp – 2 mulige steder: en landsby i Håsum sogn, Rødding herred, vest for Skive ved Venø Bugt (**Trap VII-1, 205*) – eller en gård i Aasted sogn, Nørre herred, ved Fursund (**Trap VII-1, 175*)

bilag 18

- ☞ fol.167 – Revers Fæstebrev til Meehlen Nielsen i Øster Grønning.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... gjør vitterligt: at Meehlen Nielsen af Øster Grønning – der som Land-Soldat for Astrup Gods har passeret 4 Mynstringer – (fol.167b) stæder til ham den Gård i Øster Grønning, som Just Sørensen sidst har haft i Fæste og er fradød. Står i Nye Matricul for Hartkorn 4-7-3-1¾. ... Landgilde hver Mortensdag: 4Rdl. ...
Astrup, 29. Marti 1779 – A.R. Lasson. ØG.15
- ☞ fol.169b – Revers Fæstebrev til Anders Pedersen i Wester Grønning.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Anders Pedersen af Wester Grønning – der efter hoslagte Land Militis Commissionarius' Attest ved Sessionen i Skive 10. April 1779 som udygtig til Kongens Tjeneste er anset – den Gård i Wester Grønning, som Søren Madsen hidtil har haft i Fæste og foresiddet. Af Hartkorn 4-3-2-2½ med dertil endnu lagt Hartkorn Herlighed 0-2-0-0¼ og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-1-1-2¼, ialt 4-7-0-2. ... Landgilde: 4Rdl-3Mk samt årlig Afgift af Kirkeskyld, som han til Grønning Kirkes Ejer erlægger og 1 læs Lyng. ...
Astrup, April 1779 – A.R. Lasson. VG.10
- ☞ fol.173 – Fæste Revers til Niels Pedersen af Wester Grønning på en Gård sammesteds.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... gjør vitterligt: at jeg til Niels Pedersen, barnefødt i Wester Grønning – og som haver passeret 2de Mynstringer – fæster den Gård i Wester Grønning, som hans Fader Peder Nielsen sidst har haft i Fæste og beboet, men nu er fradød. Står for Hartkorn 5-6-2-2. ... Landgilde hver Mortensdag: 6Rdl og 1 læs Lyng. ...
Astrup, 30. Marti 1781 – A.R. Lasson. VG.7
- ☞ fol.176 (familysearch, image.196) – Fæste Revers til Peder Thordal i Øster Grønning på et Hus ibidem.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Peder Thordal af Øster Grønning – som nu har udtjent sin Tid, 12 År som Land-Soldat – det Hus i Øster Grønning, som Jeppe Christensen Foged sidst havde i Fæste og nu er fradød. Står for Hartkorn 0-0-3-2. ... Landgilde: 1Rdl-3Mk. ...
Astrup, 24. Oct. 1782 – A.R. de Lasson. ØG.18a (hus)
- ☞ fol.181 – Fæste Revers til Niels Pedersen Wester på Gården i Torp.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Niels Pedersen Wester, barnefødt i Riese på Astrup Gods – og som ved Cassations Bevis fra Sessionen i Skive er bleven anset uduelig til Kongens Tjeneste – den Gård i Thorp på bemeldte Astrup Gods, som hans Fader Peder Wester hidtil har havt i Fæste, men nu godvillig frasagt sig og til bemeldte sin Søn afstået og opladt. Anslagen for Hartkorn 4-2-3-2.
svarer Landgilde: Rug 2tdr, Spindepenge 18ß og 1 godt læs Lyng ... Forretter den af gården sædvanlige Hoveri her til Astrup.
svarer sin Fader eller Stifmoder , så længe en af disse er i Live, den under 18. Dec. 1784 i ét og alt belovede Aftægt. ...
Astrup, 9. Feb. 1785 – A.R. de Lasson. Relateret til ØG.5.3
- ☞ fol.182 – Aftægts Contract mellem Peder Wester og Søn Niels Wester af Torp.
Af Gårdens Indbo giver og leverer Niels Wester til sine Forældre Peder Wester og Hustru, så snart han Gården tiltræder:
... ..
Thorp, 18. Dec. 1784 Peder-P:W-Wester. Ratificeret: Astrup, 28. Dec. 1784 – A.R. de Lasson. Relateret til ØG.5.3
- ☞ fol.184 – Fæste Revers for Lars Hansen⁶⁷ i Wester Grønning på en Gård af 5tdr Hartkorn.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Land Soldat Lars Hansen af Wester Grønning den mig af Krabbeholm tilkøbte Gård i Wester Grønning, som hans Fader Hans Andersen hidtil har havt i Fæste, men nu formedelst Alderdom og Skrøbelighed til sin Søn Lars Hansen overladt og afstået. Hvilken Gård, der ved Udskiftningen er blevet forstøret til 5tdr Hartkorn. ... Landgilde hver Mortensdag til Astrup: samme som andre Bønder i Byen af lige Hartkorn efter gjort Ligning – og hver Sommer et godt læs Lyng. ...
Astrup, 24. April 1787 – A.R. de Lasson. VG.6
- ☞ fol.189 – Fæste Revers for Pouel Christensen i Øster Grønning på en Gård.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til en mine Bønder Sønner Pouel Christensen af Øster Grønning, den Gård i Øster Grønning, som hans Fader Christen Pouelsen hidtil har havt i Fæste, men formedelst Alderdom og Skrøbelighed sig frasagt haver. Står i Nye Land-Målings Matricul for Hartkorn 5tdr. ... Landgilde: Rug 2skp-2fdk, Byg 4skp-2fdk, Smør 4lisû og i Penge 5Rdl-4Mk. (fol.189b) ...
Astrup, 12. Juni 1788 – A.R. de Lasson. ØG.4
- ☞ fol.190b – Fæste Revers til Christen Jensen Graugård i Wester Grønning på en Gård ibidem.
Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup (fol.191) ... stæder og fæster til Christen Jensen Graugaard af Jeberg, den Gård i Wester Grønning, som Willas Pedersen sidst beboede, men nu er fradød. Står for Hartkorn 5tdr. ... Årlig Landgilde Mortensdag: i Penge 5Rdl, Byg 6skp, Havre 1skp og Smør 2½ lisû. ...
Astrup, 4. Feb. 1789 – A.R. de Lasson. VG.15

⁶⁷ Fejl patronym – han hed Lars Larsen!

bilag 18

☞ fol.194 – Fæste Revers til **Christen Christensen** af **Astrup** Gods på en Gård i **Thordal**.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til **Astrup** ... stæder og fæster til **Christen Christensen** af **Astrup** Gods, det Sted i **Thordal**, som **Anders Pedersen** hidtil har beboet, men nu formedelst Alderdom og Skrøbelighed til sin Svigersøn Christen Christensen afstået og opladt. Står for Hartkorn 2-1-0-0. Årlig Landgilde Mortensdag: 2Rdl-3Mk-8ß. ... **Astrup**, 9. Dec. 1789 – A.R. de Lasson. ØG.5.3

☞ fol.195 – Fæste Revers til **Jeppe Pedersen** i **Rellinghus**, Hartkorn 1tde.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til **Astrup** ... stæder og fæster til **Jeppe Pedersen** af **Rærup**, som var en Tid tjenende på **Astrup** – det mig tilhørende Hus, **Rellinghus** kaldet⁶⁸, som jeg af nye har ladet opbygge, som da det og eneste på **Rærup** Bys Ejendomme.

Hartkorn 1-0-0-0. ... Landgilde hver Martinÿ: 9Rdl. ... **Astrup**, 18. Dec. 1791 – A.R. de Lasson. **Rærup**, hus

☞ fol.197 – Fæste Revers til **Anders Riis** af **Wester Grønning** på et udflyttet Hus.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til **Astrup** ... (fol.197b) stæder og fæster til **Anders Riis** af **Wester Grønning** på et udflyttet Hus fra **Øster Grønning**. ... Hartkorn 0-4-0-0. ... **Astrup**, 6. Maj 1793 – A.R. de Lasson. ØG.hus

☞ fol.197b – Fæste Revers til **Peder Andersen Riis** på en Gård i **Wester Grønning**.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til **Astrup** ... (fol.198) stæder og fæster til **Peder Andersen Riis** af **Wester Grønning**, den i bemeldte By mig tilhørende Gård, som **Peder Andersen Riis** iboer. Står for Hartkorn 4-1-2-0. Årlig Landgilde Martinÿ: 16Rdl. ... **Astrup**, 4. Juni 1793 – A.R. de Lasson. VG.9

☞ fol.198b – Fæste Revers til **Anders Pedersen Leed** i **Wester Grønning**.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til **Astrup** ... gjør vitterligt, at jeg forhen under 1. Sept. 1774 har stædt og fæst til **Anders Pedersen Leed** en Gård i **Wester Grønning** med Hartkorn 2-6-1-2, og nu atter tillægger benævnte Fæster 2-1-2-1, hvorved han sammenlagt har i Fæste 5tdr Hartkorn. Årlig Landgilde: 6skp Byg, 1skp Havre, 2½û Smør og 5Rdl i Penge (men dog modereret for denne Fæster til 2Rdl) og 1 læs Lyng. ... **Astrup**, 16. Oct. 1794 – A.R. de Lasson. VG 1

☞ fol.199b – Fæste Revers for **Anders Jensen Riis** i **Grønriis**.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til **Astrup** ... stæder og fæster til Land-Soldat **Anders Jensen** af **Thustrup**, den mig tilhørende og nu af **Niels Riises Enke** til ham afståede Gård, **Grønriis** kaldet, beliggende udi **Øster Grønning** By.

Står for Herligheds Hartkorn 5-4-0-1_{25/36} og Kirkeskyld til **Grønning Kirke** 0-3-3-1_{11/36}, tilsammen 6tdr Hartkorn. Vilkår:

Svarer årlig Landgilde: 6Rdl og 1 læs Lyng – og derforuden til **Grønning Kirkes** nuværende og efterkommende Ejere af Kirke-skylden: Rug 1skp-1_{8/9}fdk, Byg 4skp og Smør 2½û. ...

Forretter ½-Gårds Hoveri til **Astrup**.

Giver den fra **Gården** aftrædende **Niels Riises Enke** den hende udi nærværende Contract lovede Aftægt.

Betaler i Indfæstning 100Rdl. ... **Astrup**, 5. Oct. 1795 – A.R. de Lasson. ØG.6

☞ fol.199b fts. – **Aftægts Contract**.

Den i 3^{die} Post ommeldte og imellem Fæsteren og Enken oprettede samt af Herskabet ratificerede Aftægts Contract lyder Ord til andet således:

”Dags Dato haver vi undertegnede **Niels Riises Enke**, **Inger EskildsD**, og Land-Soldat **Anders Jensen** af **Thustrup** mellem os, på vores Herskabs nærmere Approbation, oprettet følgende Aftægts Contract:

Jeg **Inger EskildsD** afstår fra den Dag, denne Contract ved Approbation sættes i Kraft, min i Fæste havende Gård udi **Grønning Sogn**, **Grønriis** kaldet, med Hartkorn 6tdr, Bygninger og alt udi samme værende Ud- og Indbo – for så vidt som ikke hører til Besætning og undtagen min Kiste, mine Sengeklæder, mine Gangklæder – ... (fol.200) ... alt rørende og u-rørende, som findes i bemeldte min Gård, til Land-Soldat **Anders Jensen** som hans Ejendom – mod at han (som jeg **Anders Jensen** hermed forbinder mig til) ægter min kiereste Datter **Else NielsD** og giver mig min frie Ophold i **Gården** til min Død, og efter min Død en sømmelig Jordefærd ...

Grønriis, 5. Oct. 1795 – **Inger EskildsD** (med ført Pen), **Anders Jensen**. Til Vitterlighed: **A. Müller**, **Anders Hauge**.

Ratificeret: A.R. de Lasson.”

ØG.6

☞ fol.200 – Fæste Revers til **Søren Andersen Kudsk** i **Øster Grønning**.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til **Astrup** ... stæder og fæster til **Søren Andersen Kudsk** et mig tilhørende Hus, som **Søren Foged** forhen har haft i Fæste, med Tilliggende Hartkorn 0-2-0-0 i **Øster Grønning** By. ... **Astrup**, 10. Oct. 1795 – A.R. de Lasson. ØG.17

☞ fol.200b – Fæste Revers til **Anders Nielsen Hauge** udi **Øster Grønning**.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til **Astrup** ... stæder og fæster til **Anders Nielsen Hauge** et Hus, som forhen har været beboet af **Niels Porses Kone** og nu er tillagt Hartkorn 0-0-0-2 i **Øster Grønning** By. ... **Astrup**, 26. Oct. 1795 – A.R. de Lasson. ØG.hus

⁶⁸ *Rellinghuse* – stednavnet går igen andre steder i **Salling** – **Grinderslev** sogn (**TrapVII-1*, 153), **Rybjerg** sogn (**TrapVII-1*, 172) og **Ø. Grønning**.

bilag 18

☒ fol.200b – Fæste Revers for *Jens Larsen Thordal*.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... stæder og fæster til *Jens Larsen* i *Thordal*, foruden det Sted med tillagte Hartkorn, som 20. Dec. 1774 i Fæste er forundt, og hermed tillægges 1-5-1-0 $\frac{3}{4}$, ialt sammenlagt haver nu i Fæste og Brug 2-x-0-0. ...
Astrup, 26. Oct. 1795 – A.R. de Lasson. ØG.5.2

☒ fol.203-213 – 1 årene 1795-1820 adskillige påtegninger af fæstebreve med mindre ændringer af hartkorn.

☒ fol.213 – Ingen fæsteledige Gårde på *Astrup* Gods. 31. Dec. 1821 – Tram.

☒ fol.213 fts. – Ved Gårdfæsterenken *Kirsten MadsD's* Død 27. Oct. 1822 er en Gård under *Astrup* Gods i Wester Grønning bleven fæsteledig. ... 31. Dec. 1822 – Tram. VG.1

☒ fol.198b – Fæste Revers til *Peder Andersen Leed* i Wester Grønning.

Jeg Christian Albrecht Tram til *Astrup*, *Land Væsens Commissair* i Viborg Amt, bortfæster til *Peder Andersen Leed* af Wester Grønning den Gård i Wester Grønning By, som hans afgangne Fader *Anders Pedersen Leed* og afgangne Moder *Kirsten MadsD* havde i Fæste, hvilken Gård står for Hartkorn:

1. Annex-Hartkorn, som ved Bevilling er overdraget *Astrups* Ejer som andet Herligheds Hartkorn 2-6-0-2
2. Contribuabelt Hartkorn fra gamle Tider 2-1-3-1

Ialt 5-0-0-0

Årlig Landgilde: 26Rbd: Sølv. ... *Astrup*, 26. Nov. 1823 – C.A. Tram. VG.1

☒ fol.217b – Fæste Revers for *Anders Sørensen Foged* i Øster Grønning.

Jeg Christian Albrecht Tram til *Astrup* ... stæder og fæster til *Anders Sørensen Foged* et Hus, som *Søren Andersen Kudsk* har haft i Fæste, men nu afsagt sig, i Øster Grønning. Hartkorn 0-2-0-0 ... *Astrup*, 29. Marts 1827 – C.A. Tram. ØG.17

☒ fol.222pp – Protokollens Alfa-register.

--- 0 ---

Astrup skattebog 1798-1801

Nær ved århundredskiftet havde *Astrup* kun få fæstegårde tilbage i Grønning sogn. (Jeg har udeladt de små steder).

**Astrup* Gods, Salling Nørre Herred. Afskrivningsbog for Skatter (RA-M.53.645 [G]):
Grønning Sogn 1798.11.10-1801.12.31:

Sted	Besidder	Hartkorn
Ustrupgård	Niels Christensen	6-0-0-0
Grønriis	Anders Jensen	6-0-0-0
Øster Grønning	Christen Pedersen	6-0-0-0
Vester Grønning	Anders Pedersen Leed	5-0-0-0
	Niels Pedersen	5-0-0-0
	Lars Hansen	5-0-0-0
	Niels Iversen	5-0-0-0

Astrup restancelister 1787-1788

To restancelister over kgl. skatter og landgilde, tilsendt Sallinglands Herreders Ret, giver et indtryk af de økonomiske problemer i sognet i slutningen af 1780'ne.

**Astrup* Hovedgård, Forskelligt (1pk., LAV):

☒Liste 1787.12.31.

Ø. Grøn.		Rdl	Mk	β	V. Grøn.		Rdl	Mk	β
15	Mehle Nielsen	81	2	9	10	Anders Thomasen ⁶⁹	107	1	10
10	Niels Pors	215	0	4 $\frac{7}{8}$	8	Anders Iversen	120	1	3
13	Niels Christensen	97	2	6	5	Peder Bierregård	71	2	8 $\frac{1}{2}$
						Ialt Bøndergods	1043	0	5 $\frac{7}{8}$

⁶⁹ Fejl patronym – han hed *Anders Pedersen*!

bilag 18

⌘Liste 1788.12.31. Grønning

Ø.Grøn.		Rdl	Mk	β		W. Grøn.		Rdl	Mk	β
15	Mehle Nielsen	101	3	14 _{5/6}		10	Anders Thomasen	119	5	8½
13	Niels Clemensen	72	5	12		8	Anders Iversen	131	5	1½
12	Christen Korsgård	71	1	6		5	Peder Bierregård	118	1	7
8	Willas Nørbye	31	5	10						

--- 0 ---

Eskær fæsteprotokol 1695-1797

Eskær var en tid den næststørste ejer af bøndergods i Grønning sogn. Fæsteprotokollen er gennemgået og følgende uddrag noteret.

Uddrag

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 2/12):

⌘ fol.7 – Jeg underskrevne Werner Parsberg til *Eskier* ... stæder og fæster til Peder Lauridtzen, (fol.51) barnefødt i Wester Grønning, den Gård som Arfred Rubertsen sidst påboede og ilde foresiddet haver – hvilken Gård står i Nye Landmålings Matricul for Hartkorn 4-2-1-1, som han må nyde, bruge og beholde hans Livstid på de *Conditioner*:

- ⌘ at han betaler alle kongl: Skatter, som nu er og herefter påbudne vorder ...
- ⌘ yder sit Skyld og Landgilde i rette Tider, som er Smør til Sct. Hans Dag og Kornskyld til Martini Dag ...
- ⌘ og må han strax tiltræde Stedet ...
- ⌘ og skal han være fri for Arbejde indtil Wolborgs Dag førstkommende ...

Datum: *Eskier*, 11. Sept. 1714 – stod under: Werner Parsberg.

VG.1₁₆₈₈

(*Påtegning*) Efter hans Kongl. May^s allernådigste Forordning af 23. Jan.1719 er forskrevne Fæstebrev på den anordnede rette Sort stemplet Papir oversat og fornyet. Datum: *Eskier*, 3. Juni 1719 – på højædle og velbårne Hr. Obriste Parsberg hans vegne som Fuldmægtig: Ths. Jørgensen, *Eskier*.

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 2/12):

⌘ fol.35b – Kiendes jeg undeskrevne Thomas Lauridtsen, Foged på *Eskier* ... på min Hosbonde, højædle og velb^f Hr. Obriste Werner Parsberg hans vegne ... stæder og fæster til Jacob Christensen, barnefødt i *Saltbek Mølle*, den halfve Grønninggård i Wester Grønning, som Peder Pedersen sidst påboede og fradøde, på de Vilkår:

- ⌘ at han betaler alle kongl: Skatter, som nu er og herefter påbudne vorder ...
- ⌘ yder sit Skyld og Landgilde i rette Tider, som er Smør til Sct. Hans Dag og Kornskyld til Martini Dag ...
- ⌘ og må han beholde uden Fragiold: Rugsæden som ligger sået i Jorden, og alt det Korn der ligger i Laden, og de Høfveder der er i Gården, og andet Boskab som han ægter Enken. Og de 2 Bæster skal jeg give ham som nu findes i Gården. Og en Bødker fra *Eskier*.

⌘ For Hoveri skal han være fri et År. For Skyld og Skatkorn det første År og de 2 første Qvartaler skal Hosbonden selv betale. Siden betaler han de påbudne Skatter og Landgilde efter Jordebogen. ...

Datum: *Eskier*, 4. Feb. 1712 – Thomas Lauridtsen.

VG. 9

(*Påtegning*) Efter hans Kongl. May^s allernådigste Forordning af 23. Jan.1719 er forskrevne Fæstebrev på den anordnede rette Sort stemplet Papir oversat og fornyet. Datum: *Eskier*, 3. Juni 1719 – på højædle og velbårne Hr. Obriste Parsberg hans vegne som Fuldmægtig: Ths. Jørgensen, *Eskier*.

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 3/12):

⌘ fol.46 – Efter højædle og velb^f Hr. Obriste Werner Parsberg til *Eskier* hans Befaling ... og på stemplet Papir ... stæder og fæster jeg underskrevne til Søren Christensen i Wester Grønning påny hans påboende Gård, som han i nogle År har beboet – og står i Nye Landmålings Matricul for Hartkorn 4-1-2-0. ... som han må nyde, bruge og beholde sin Livstid ... (fol.46b) ...

Eskier, 5. Juni 1719 – som Fuldmægtig: Ths. Jørgensen.

VG.5

bilag 18

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 3/12):

☒ fol.50b – På højædle og velb^f Hr. Obriste Werner Parsberg til *Eskier* etc. hans vegne og gode Behag ... stæder og fæster jeg underskrevne til Peder Nielsen, (fol.51) barnefødt i Ilberg i Ryberg Sogn, den Gård *Stor grøn Riis* i Grønning Sogn, som Sl: Willads Christensen sidst iboede og fradøde – hvilken Gård står i Nye Landmålings Matricul for H.korn Herlighed 2-1-2-1 og Grønning Kirkeskyld 1-2-0-1, som gjør tilsammen H.korn 3-3-2-2.

Hvilken Gård han strax må tiltræde, nyde, bruge og beholde sin Livstid, med de *Conditioner*:

- ☒ at han ægter den Sl: Mands Datter, som er på Steden.
- ☒ så og være god ved Enken og hendes Børn, som han for Gud og Øvrigheden vil forsvare.
- ☒ at han betaler alle Kongl. Skatter og *Contibutioner*, som allerede er eller herefter påbydende vorder.
- ☒ betaler til Hosbunden den Rigtighed af Gården samt Skyld og Landgilde af Herligheden og til Kirken efter Jordebogens og Kirkebogens Indhold, årligen og i rette Tider, som sædvanlig og det sig bør.
- ☒ bygge og forbedre sin Gårds Huse som forsvarlig, og dem fremdeles i Hævd og Magt at holde.
- ☒ *conservere* Steden med sin fulde Besætning efter Forordningen.
- ☒ giøde og dyrke sine Jorder i Marcken, som forsvarlig kan være, og ikke låne eller leje enten Ager eller Eng bort – ejheller tilstede at noget af Ejendommen kommer fra Steden.
- ☒ gjøre sit Hoveri til *Eskier*, alt ligesom hans Formand gjort haver.
- ☒ iøvrigt være Hosbunden og hans Fuldmægtig hørig og lydlig i dette forskrevne.
- ☒ såvel udi alt andet at rette og forholde sig efter Loven og Kongl: Forordninger – såfremt han ikke vil have sit Fæste forbrudt (fol.51b) og lide videre Tiltale efter Loven, som vedbør.

Hvad Steds målet for Gården angår, da haver bemeldte Peder Nielsen self *contenteret* velb^f Hr. Obriste efter hans Fornøyelighed. Dette til Bekræftelse under min egen Hånd.

Datum: *Eskier*, 8. April 1716 – på højædle og velb^f Hr. Obriste Werner Parsbergs vegne som fuld Mægtig: Christian Jørgensen *Eskier*.

(*Påtegning*) Dette at være rigtig Copie af mit meddelte Fæstebref, på den rette Sort Papir, som jeg Peder Nielsen i *Stor grøn Riis* haver til mig taget, hvorefter jeg *reverserer* mig til at vil holde den efterrettelig, såvel som og Kongl: Lov og Forordninger i alle Måder.

Dette til Bekræftelse hafr jeg med egen Hånd underskrift. Datum: *Eskier*, 4. Juli 1719 – Peder-P:N:S-Nielsen, Boe-Mercke.

Til Vitterlighed: Thomas Andersen, Anders Christensen.

ØG.6

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 3/12):

☒ fol.61b – På højædle og velb^f Hr. Obriste Werner Parsberg til *Eskier* hans vegne ... stæder og fæster jeg underskrevne til Huskønen i Wester Grønning, navnlig Johan(ne) AndersD, det Gadehus i Wester Grønning, som hun en Tid lang haver beboet. ... svarer sædvanlig Hus- og Arbejdspenge til *Eskier*. ... *Eskier*, 26. Aug. 1719 – som Fuldmægtig: Ths. Jørgensen. VG.hus

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 3/12):

☒ fol.64b – På højædle og velb^f Hr. Cornet Johan Parsberg til *Eskier* og *Schifvehus* hans vegne ... stæder og fæster jeg underskrevne til Catrine MadsD, født i Wester Grønning, de 2de Huse sammesteds, som Mads Skoemager sidst beboede, som er Hartkorn 0-0-3-1. ... må nyde og beholde sin Livstid ... *Eskier*, 2. Jan. 1721. VG.hus

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 4/12):

☒ fol.71b – På højædle og velb^f Hr. Cornet Johan Parsberg til *Eskier* og *Schifvehus* hans vegne ... stæder og fæster jeg underskrevne til Christen Christensen den halve Gård i Wester Grønning By, som Mads Pedersen sidst beboede og fradøde, bestående af Hartkorn 3-2-0-1. ... (fol.72) som han må nyde og beholde sin Livstid ... Så skal han og formedelst Stedets Ringhed bekomme noget Tømmer til Rallinghusets Reparation, og derforuden være fri for Landgilde indtil 1. Sept. 1725. Siden svarer han efter Jordebogen. ... *Eskier*, 2. Dec. 1723 – som Fuldmægtig: H.R. Egtved. Det ligner ½VG.13₁₆₈₈, dvs. enten VG.8 eller VG.10 – må være en fejl. Se også *VLT.SP-31, 256.

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 4/12):

☒ fol.80b – (Fæstebrev til) Laurids Nielsen i Grønning. Jeg Johan Parsberg til *Eskier* og *Schifvehus*, (fol.81) hans Kongl: May^{ts} bestalter Ritmester ... stæder og fæster til Laurids Nielsen af Øster Lyby, det Hus udi Wester Grønning, som Christen Christensen sidst beboede, med tilliggende Toft, som efter Nye Landmålings Matricul er ansat for Hartkorn 0-0-3-1. ... betaler hvert Års Martini i rede Penge 2Rdl-4Mk ... *Eskier*, 29. Aug. 1725 – Johan Parsberg. VG.hus

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 4/12):

☒ fol.92 – Christen Laursen Storchs Fæstebrev i Wester Grønning. Jeg Johan Parsberg til *Eskier* og *Schifvehus*, hans Kongl: May^{ts} bestalter Ritmester ... stæder og fæster til Christen Laursen Storck, barnefødt på mit Gods udi Øster Lyby, det Sted udi Wester Grønning, som Søfren Christensen sidst beboede og for ham opladt haver, som hørende til *Eskiers* underliggende Bøndergods – består af Hartkorn efter Nye Landmålings Matricul 4-1-2-0. ... *Conditioner*:

- ☒ ham med en anden Karl for Soldatararbejde til første holdende Session at udløse ... - Frihed for landgilde 1728
- Siden svare årlig Landgilde: 1tde Rug, 1tde Byg, 1tde Havre, 1 aske eller 1 lisû-4û Smør, 1 Gås, 2 Høns og ej videre.
- ☒ Den på Stedet hængende Restans til Dato efterlades, når efterdags svares rigtig Kongl: Skatter m.v. ...
- ☒ Noget Skou kommer at gives Huses Reparation.

... (fol.92b) ... *Astrup*, 2. Marts 1729 – Johan Parsberg.

V.G. nr. 5

bilag 18

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 5/12):

☒ fol.98 – Jeg Claus Reventlow, Ridder, hans Kongl: May^{ls} Kammerherre og Stiftsbefalingsmand samt Amtmand over Ålborghus, Børglum, Seiglstrup og Åstrup Amter ... stæder og fæster til Laur^s Madsen, barnefødt i Wiborg og nu sidst har været boende i Schive, det Sted i Wester Grønning, som Sl: Daniel Madsen og Enke sidst iboede – står for Hartkorn efter Nye Landmålings Matricul 0-3-0-1 (eller 0-0-3-1?), hvilket Sted med tilliggende Kålgård og Toft samt den halve Part af det nordligste Hus, såvidt som med Tag er tækket. Det øvrige skal ham ikke vedkomme. ... (fol.98b) ... Astrup, 24. Feb. 1731 – (u.sign).

VG.

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 5/12):

☒ fol.116b – Søren Nielsens Fæstebrev på et Sted i Wester Grønning. Jeg Claus Reventlow til Eskier, Astrup og Skivehus, Ridder, hans Kongl: May^{ls} Kammerherre og Stiftsbefalingsmand samt Amtmand over Ålborghus, Børglum, Seiglstrup og Åstrup Amter ... stæder og fæster (fol.117) til en mine Bondesønner Søren Nielsen, barnefødt i Brokholm under Eskier Hovedgårds Taxt, den Gård i Wester Grønning By under Eskier Gods, som en Mand Peder Laur^ssen har foresiddet – står for Hartkorn i Nye Matricul 4-2-1-1. ...
Conditioner:

☒ Besætningen, som findes på Stedet: 2de Bæster og 1 Føl, 2de Kiør og 1 Qvie, beholder han – og dertil bekommer han:
2 Bæster, 6 Svin og 3 Fårhoveder. 24Rdl har han bekommet. ...

☒ For Landgilde til førstkommende Martini 1735 og 36 bliver han fri, men siden betales årlig efter Jordebogen.
... (fol.117b) ... Astrup, 12. Aug. 1735 – (usign.).

VG.1₁₆₈₈

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 5/12):

☒ fol.120 – Thomas Lauritsens Fæstebrev på et Hus i Wester Grønning. På hans Excellence, højædle og velbårne Hr. Kammerherre Reventlow, hans vegne ... stæder og fæster (fol.120b) jeg underskrevne Erich Bruun af Breum Præstegård til Thomas Lauritsen, det Hus i Wester Grønning på Eskier Gods, som Morten Poulsens Enke sidst iboede ... Astrup, 25. Juni 1736 – (usign.). VG.hus

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 5/12):

☒ fol.124 – Niels Andersens Fæstebrev på Store Grøn Riis.

På hans Excellence, højvelbårne Hr. Kammerherre Claus Reventlow, min nådige Herres vegne og hans Behag ... stæder og fæster jeg undertegnede til Niels Andersen, barnefødt i Wester Grønning på Astrup Gods, og sidst tjente på den Gård i Ytrup, som Herskabet selv lader drive – den Gård Store Grøn Riis på Eskier Gods, som Peder Nielsen forhen har iboet og er fradød – står for Hartkorn i Nye Matricul 3-3-2-2, og det Jord i Øster Grønning Mark, som bemeldte Peder Nielsen havde i Fæste, og som er Hartkorn 1-6-3-0. Og er samme Gård med de 2de Steders Hartkorn ham fæst på følgende Conditioner:

1. Den Besætning, som findes i Gården og efter Skiftebrevet dertil er udlagt, beholder han.
2. Den Restantz, som hæfter på Gården til Dato, bliver han fri for at betale.
3. Skatterne af forskrevne 2de Steders Hartkorn, som nu er eller herefter påbydendes vorder, betaler han fra undertegnede Dato – såvel som Landgilde efter Jordebogen at betale til hver års Martin^y – undtagen af det Jord i Øster Grønning Mark, som er således blevet modereret, at han deraf skal svare 1tde-2skp Rug og 1tde-4skp Byg – alt til fornævnte og rette Tid.
4. Den sædvanlige Hovgierning til Eskier eller Astrup Hovedgårde, eller til hvilken Sted Herskabet selv behager, skal han gjøre fra Dato og fremdeles, samt påkommende Rejser, når han derom tilsiges.

Hvorefter bemeldte Niels Andersen må nyde, bruge og besidde fornævnte Gård med sin rette tilliggende Ejendom, samt 2de Steders Hartkorn med Rette ham tilhøre hans Livstid – eller så længe han rigtig svarer og betaler deraf (fol.124b) alle påbudne og herefter påkommende Kongl: Contributioner af forskrevne Hartkorn; betaler Landgilden af 2de Steder, som før ermeldt – alt til sine rette og tilbørlige Tider; holder Gårdens Biugninger alle Tider i god, fuldkommen og forsvarlig Stand; gjør den sædvanlige Hovning til Eskier eller Astrup Hovedgårde, hvilket Herskabet lader befale, og påkommende Rejser når han derom tilsiges. Desligeste ej låner, lejer eller tilsteder noget af Gårdens tilliggende Ejendom derfra at bortkomme eller til Upligt bruge; være Herskabet og deres beskikkede Fuldmægtig hørig og lydlig; og i det øvrige at rette og forholde sig efter hans Kongl: May^{ls} allernådigste Lov og Forordninger, som en Fæstebonde bør – alt under dette sit Fæstes Forbrydelse og videre påfølgende Strafs Lidelse efter Loven og Forordningerne. Dette til Bekræftelse under min Hånd. Datum: Astrup, 23. Jun^y 1736 – (u.sign).

(Revers): Forskrevne er en rigtig Gienpart af den original Fæstebrev, som jeg underskrevne Niels Andersen på en ret stemplet Papir, på den forskrevne Gård Grøn Riis, haver imodtaget – hvis Indhold jeg hermed i alle Måder lover og mig til reverserer at holde og efterkomme, samt forvalte og svare deraf, hvis videre Fæstebrevet ommelder – alt til sine rette Tider. Gårdens Biugning og Besætning skal jeg alle Tider holde i god og forsvarlig Stand; den sædvanlig Hoveri gjør og forretter jeg til hvilke af de 2de Hovedgårde, Herskabet befaler, når jeg derom tilsiges.

Og er dette lydlig Ord for Ord for mig oplæst, førend jeg mit Nafn med 3de Bogstaver haver underskrevet, og formelig ombudet Peder Westergaard og Lars Andersen, som nu dette passerer er hosværende, dette med mig til Witterlighed at underskrifue.

Datum ut supra: Niels-N:A:S-Andersen. Til Witterlighed og hosværende: P. Westergaard, Lars Andersen.

ØG 6

Nafn

bilag 18

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 4/12):

☒ fol.77 – (Fæstebrev til) Jens Andersen Trondt, Breum. Jeg Johan Parsberg til Eskier og Schifvehus, hans Kongl: May^{ts} bestalter Ritmester ... stæder og fæster til Jens Andersen Trondt, forhen af Øster Lÿby, det Sted eller halve Gård i Breum, som Jacob Laursen sidst beboede, bestående af Hartkorn 0-5-2-0½, Grindersløf Closter Sogn beskyldte 2-1-2-0½, er Hartkorn tilhobe 2-7-0-1 ... (fol.77b) ... Eskier, 3. Juni 1725 – Johan Parsberg. Breum, senere VG.hus

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 6/12):

☒ fol.156 – Fæstebrev til Jens Andersen Trondt på et Hus i Wester Grønning.
På min højnådige Herre, hans Excellence, højvelbårne Hr. Geheime Conferentz Råd Claus Reventlow, Herre til Astrup, Eskier og Schifvehus hans vegne ... stæder og fæster jeg undertegnede til Jens Andersen Trondt, som tilforn har beboet og foresiddet en Halvgård i Breum By og Grinderslev Closter Sogn på Eskier Gods, et fæsteledigt Hus i Wester Grønning By, som Thomas Laursen tilforn i Fæste havde og fradøde, og Bodild Pedersen derefter i nogen Tid har beboet – hvilket Hus med tilliggende Kålgårds Sted Jens Andersen Trondt sin Livstid må nyde, bruge og beholde ... (når han) deraf årligen til Martini betaler Huspenge 2 Slettedaler og gjør en gangende Rejse undertiden, når han tilsiges. ...
Astrup, 24. Nov. 1749 – som Fuldmægtig: Christen Lauritsen. VG.hus

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 7/12): (forgænger ej nævnt).

☒ fol.167 – (Fæstebrev til) Hans Pedersen i Wester Grønning. Mads Hastrup til Eskier ... stæder og fæster til Hans Pedersen, barnefødt i Ilberg og tjenende udi Grønninggård i Grønning Sogn, bemeldte Grønninggård af Hartkorn Nye Matricul 7-0-0-2 – hvilken Gård han må nyde, bruge og beholde (fol.167b) i Fæste sin Livstid ... Og som ingen Rallinghus er på Gården endnu opbyggt, så har jeg lovet ham at på Gården næstkommende Sommer på min Bekostning at få sat et forsvarlig Rallinghus, hvorudi kan blive 2 Stuer. Dertil leveres ham Vinduer og Fjel til Loft og Døre. Som da hele Gårdens Bygning af nye er opbyggt, så haver han samme forsvarlig at holde vedlige. ... Eskier, 24. Sept. 1756 – M. Hastrup. VG.9

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 7/12):

☒ fol.171 – (Fæstebrev til) Niels Kragh i Wester Grønning. Jeg Mads Hastrup til Eskier, Deres Kongl: May^{ts} virkelige Justitsråd ... stæder og fæster til Niels Kragh ... et Hus i Wester Grønning By ... betale Huspenge 1Rdl ...
Eskier, 13. Aug. 1766 – M. Hastrup. VG.hus

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 8/12):

☒ fol.198 – (Fæstebrev til) Peder Christensen i Wester Grønning. Underskrevne Sl: Justitsråd Hastrups Arvinger ... stæder og bortfæster til Peder Christensen, det Sted i Wester Grønning By, som han nogen Tid har beboet. ... Bemeldte Gård, som skylder af Hartkorn Nye Matricul 4-1-2-0, ... må han nyde, bruge og beholde sin Livstid ... Landgilde efter Jordebogen til hvert Års Martini at levere:Byg 1tde og Havre 1tde – uden nogen Restance ... (fol.198b) ...
Eskier, 10. Marti 1768 – J.N. Schavenius, J. Bornemann, M. Uttrup. VG.5

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 8/12):

☒ fol.206b – (Fæstebrev til) Anders Nielsen Riis i Wester Grønning. (gmd. i VG.nr.9, Grønninggård).
Jeg Johan Christian von Geistler til Eskier, Kongl: May^{ts} bestalter Major af Cavalleriet ... stæder of fæster til Anders Nielsen Riis, barnefødt på Eskier Gods, det mig tilhørende Sted udi Grønning Sogn, Wester Grønning By, som han nu bebor ...
Hartkorn Nye Matricul 0-0-3-1. ... (fol.207) ... Eskier, 30. April 1770 – J.C.v. Geistler. VG.9.hus

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 8/12):

☒ fol.207b – (Fæstebrev til) Christen Jensen Haugaard i Wester Grønning.
Jeg Johan Christian v. Geistler til Eskier, Deres Kongl: May^{ts} bestalter Major af Cavalleriet ... stæder of bortfæster til Christen Jensen Haugaard, barnefødt på Eskier Gods i Haugård, et mig tilhørende Sted udi Wester Grønning By, som Hans Pedersen sidst har beboet, men formedelst Fattigdom ej længere kunne besidde – hvilket Sted, som skylder af Hartkorn Nye Matricul 7-0-0-2, bemeldte Christen Jensen Haugaard må nyde, bruge og beholde sin Livstid. ... Vilkår:
☒ antager strax Gården og derværende Besætning: 6 Bæster (vurderet for 36Rdl-2Mk); 3 Kiør, 5 Qvier, 3 Studenød, 1 Kalv, 5 Får, 1 Lam og 1 Svin (ialt vurderet for 42Rdl-4Mk); så og Gårdens Redskab (15Rdl-4Mk-13B); tilsammen 94Rdl-4Mk-13B.
☒ ...
(fol.208) ... Eskier, 12. Maj 1770 – J.C.v. Geistler. VG.9

bilag 18

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 9/12):

☒ fol.242 – *Christen Jensens* Fæste-Revers i *Haugaard*.

Johan Christian v. Geistler til *Eskier*, Deres Kongl: May^{ts} bestalter Major af Cavalleriet, gjør vitterligt: at da Fæsteren *Jens Povelsen* i *Haugård* i Grinderslev Closter Sogn – i Henseende til sin Alderdom og dermed fulgte Svaghed – frivillig haver opladt og afstået bemeldte *Haugård*, matriculeret for Ager og Engs Hartkorn 4-2-3-0, til sin Søn *Christen Jensen Haugaard*, som udi hans Kongl: May^{ts} Tjeneste har tjent for Soldat i 6 År – så stæder og fæster jeg til førnævnte Christen Jensen Haugaard den beskrevne Gård *Haugård* med Hartkorn 4-2-3-0. ... svarer årlig Landgilde efter Jordebogen hvert Års Martini: Byg 2tdr-4skp, Smør 1 lisû-4û, 1 Skovsvin, 1 Gås, 2 Høns. ... *Eskier*, 30. Marts 1781 – J.C.v. Geistler. *Relateret til VG.9.2*

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 8/12):

☒ fol.213 – Revers Fæste-Brev for *Niels Pedersen* i *Grønris*.

Jeg Johan Christian von Geistler til *Eskier*, Deres Kongl: May^{ts} bestalter Major af Cavalleriet, gjør vitterligt: at ... jeg hermed stæder og fæster til *Niels Pedersen* den Gård *Grønris* kaldet, udi Grønning Sogn beliggende, som han i Året 1769 antog efter sin Sted-Fader *Niels Andersen*, hvilken han godvillig den til ham oplod og af mig blev accorderet, og haver jeg efter vores Accord opbygget ham i Året 1770 en ny Raalinghus.

Og ses hidindtil ej på Gården at være meddelt nogen Fæste-Brev, som af min Foged Theil er bleven forglemt. Hvilken Gård – som skylder Hartkorn Nye Matricul Herlighed 2-1-2-1 og Kirkeskyld til Grønning Kirke 1-2-1-2(!), som gjør tilsammen 3-3-2-2 – ermeldte *Niels Pedersen* sin Livstid må nyde og beholde på følgende Vilkår:

☒ Gården, som han straxen antog efter sin Sted-Faders Fratrædelse, med derudi værende Besætning: 4 Bæster, 4 Kiør, 1 Ungnød, 2 Qvier i 3^{die} År, 1 dito i 2^{det} År og 2de Kalve, 7 Får-Høvder, Vogne, Plov og Harve, Redskaber samt Indboskab, som fandtes her i Gården.

☒ Alle Kongl: Skatter og *Contibutioner* ...

☒ Den af Gården årlig gående Hoveri ...

☒ Den af Gården årlig gående Landgilde af såvel Kirkeskylden som andet Hartkorn betaler og leverer han fra den Tid af, han antog Gården, med: Rug 3skp-1_{1/3}fdk, Byg 2tdr-2skp, Smør 10û og 1 Skovsvin. ☐ ...

P.S: Og skal han tillige spinde af hver tde.Htk., når det bliver ham leveret, ½û Hør, 1û Blår eller 1û Uld, som så straxen spindes. (*fol.213b*) ... *Eskier*, 29. April 1772 – J.C.v. Geistler. *ØG.6*

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 9/12):

☒ fol.220b – Revers Fæste-Brev for *Oluf Jørgensen* i *Wester Grønning*.

Jeg Johan Christian von Geistler til *Eskier*, Deres Kongl: May^{ts} bestalter Major af Cavalleriet ... stæder og fæster til en min værende og unge Karl *Oluf Jørgensen*, barnefødt i Stouby på *Eskier* Gods, et Sted i *Wester Grønning*, som jeg lover af nye at vil opsætte til Foråret på en Plads i bemeldte *Wester Grønning*, hvor jeg selv finder for godt – og det på følgende *Conditioner*:

☒ Vedkommende sted nyder han af Iver Friises øde Hartkorn 0-4-0-0, som jeg lover at lade pløje og så det første År, som tager sin Begyndelse ved anstundende Forår 1775, med Byg og Havre – hvorimod han betaler mig nævnte Byg og Havre, så snart forlanges.

☒ Skal han betale Landgilde og Huspenge, ialt 4Rdl, til hvert Års Martini ...

(*fol.221*) ... *Eskier*, 24. Dec. 1774 – J.C.v. Geistler. *VG.21 (*Riis)*.

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 9/12):

☒ fol.225b – Revers Fæste-Brev for *Jep Kiilskou* i *Wester Grønning*.

Jeg Johan Christian von Geistler til *Eskier*, Deres Kongl: May^{ts} bestalter Major af Cavalleriet ... stæder og fæster til *Jep Kiilskou*, et mig tilhørende Hus i *Wester Grønning* – med Hartkorn 0-4-3-1, som er bleven ham udlagt af det Ødegårds Hartkorn (*fol.226*) i bemeldte *Wester Grønning* ... *Eskier*, 29. Nov. 1775 – J.C.v. Geistler. *VG.18*

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 9/12):

☒ fol.226 – Revers Fæste-Brev for *Iver Friis* i *Wester Grønning*.

Jeg Johan Christian von Geistler til *Eskier*, Deres Kongl: May^{ts} bestalter Major af Cavalleriet ... stæder og fæster til *Iver Friis*, et mig tilhørende Hus i *Wester Grønning* By – med Hartkorn 0-4-0-0, som jeg har ladet ham udvise af det Ødegårds Hartkorn i bemeldte *Wester Grønning* ... (*fol.226b*) ... *Eskier*, 28. Nov. 1775 – J.C.v. Geistler. *VG.1₁₆₈₈*

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 9/12):

☒ fol.233b – Revers Fæste-Brev for *Niels Jepsen Kiilskou* i *Wester Grønning*.

Jeg Johan Christian von Geistler til *Eskier*, Deres Kongl: May^{ts} bestalter Major af Cavalleriet ... stæder og fæster til *Niels Jepsen Kiilskou* et mig tilhørende Sted i *Wester Grønning*, som hans Fader hidtil har beboet, men nu formedelst Alderdom og Skrøbelighed til bemeldte sin Søn godvillig har opladt og afstået ... står for Hartkorn 1-0-0-0. ...

(*fol.234*) ... *Eskier*, 12. Maj 1777 – J.C.v. Geistler. *VG.18*.

bilag 18

*Eskær Gods. Fæsteprotokol 1695-1797 (LAV G.185-1, 9/12):

☒ fol.234b – Revers Fæste-Brev til *Anders Pedersen Leed*, Wester Grønning.

Jeg Johan Christian von Geistler til *Eskier*, Kongl: Mayts bestalter Major af Cavalleriet ... stæder of fæster til Anders Pedersen Leed i Wester Grønning 4skp af det mig tilhørende Ødegårds Hartkorn i bemeldte Wester Grønning, som nu til ham allerede er bleven udvist og tildelt. ... må nyde og beholde sin Livstid ... (fol.235) ... *Eskier*, 3. Juni 1777 – J.C.v. Geistler. VG.1

Krabbesholm fæsteprotokol 1733-1845

Ifølge listen over lodsejere på **orig.1 kortet* over Vester Grønning var *Krabbesholm* ejer af 2-6-3-0 hartkorn ved opmålingen i 1784, og i *Delingsplanen* var dette hartkorn overgået til *Astrup* gods. Det var derfor forventet at finde mindst ét fæstebrev i *Krabbesholms* fæsteprotokol i årene 1733-84, men det var ikke tilfældet.

Derimod nævner godsets **Afregningsbog* én fæster, Laurs Jensen i Vester Grønning, i listen fra 1739 – men ingen senere.

Uddrag af Afregningsbog

*Krabbesholm Gods. Afregningsbog 1739-1871 (RA M.53.825 [F/G]):

☒ Afregning med *Krabbesholms* underliggende Bønder og Tjenere til 1. Jan. 1739:

Grønning Sogn – Wester Grønning – Laurs Jensen –

Ved den med ham holdte Afregning og hans Qvitterings-Bogs Udvisende befindes intet skyldig.

VG.6

☒ Efterfølgende Afregninger: 23. juli 1757, 18. dec. 1774, 31. dec. 1775 og derefter årligt samme dato – *ingen i Grønning*.

Grønning Sogn – Skifter

vedr. Astrup, Eskjær,, Nørgård og Krabbesholm

ingen fra Hegnet, Grinderslev Kloster og fra Skivehus bilag 19**Indledning**

Dette notat indeholder uddrag af skifteprotokollerne fra *Astrup, Eskær, Nørgård og Krabbesholm* godser. Det er skifter fra Grønning sogn, som er fundet ud fra navneregistre i protokollerne. Gårdenes 1844-matr.nr er anført i margin. Det er et gennemgående træk i skifterne, at dødsboerne er insolvente.

Astrup skifteprotokol 1766-1834

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (RA-M.9.537B) (G.184-4, 1/7), fol.7:

Anno 1768, 8. April – som rette 30te-dag ... indfandt jeg Knud Hopp mig på Herskabet A.R. de Lassons vegne i Stervboen efter Peder Andersens Hustru, afgangne Maren NielsD af Øster Grønning, med tiltagne Vitterligheds- og Vurderingsmænd: Søren Foget og Christen Nielsen, begge af ibid. ... for af foretage Registrering og Vurdering af Boet ... Tilstede og den Sl: Kones efterladte Mand og Arvinger, 5 Sønner og 2 Døtre:

⊗ Niels Pedersen, 30 år	(f.ca.1738)	Ane PedersD, 28 år	(f.ca.1740)
⊗ Anders Pedersen, 26 år	(f.ca.1742)	Maren PedersD, 11 år	(f.ca.1757)
⊗ Peder Pedersen, 24 år	(f.ca.1744)		
⊗ Søren Pedersen, 16 år	(f.ca.1752)		
⊗ Jens Pedersen, 12 år	(f.ca.1756)		

... Boens Formue 100Rdl-1Mk-6ß / Gield 130Rdl-2Mk-8ß ...

ØG 10

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (G.184-4, 1/7), fol.7:

Anno 1769, 12. Mai – som rette Dag efter registreringen efter Christen Jacobsens Hustru, afgangne Maren IversD af Wester Grønning. ... mødte Christen Jacobsen selv på sine Børns vegne (*ingen navne*) ...

... Boens Formue 28Rdl-1Mk-10ß / Gield 30Rdl-2Mk-4ß ...

VG ???

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (G.184-4, 1/7), fol.7b:

Anno 1769, 11. Sept. – På Herskabet A.R. de Lassons vegne indfandt jeg Knud Hopp af Sønder Rise mig i Stervboen efter afgangne Kirsten PedersD, som døde i *Tordahl*. ... Vurderingsmænd: Christen Jacobsen og Jens Pedersen, begge af *Tordahl*.

Tilstede: Enkemanden Peder Mortensen på egne og sine umyndige Børns vegne som nærmeste Formynd. Børn:

⊗ Niels Pedersen, 14 år	(f.ca.1755)	Ane PedersD, 11 år	(f.ca.1758)
		Maren PedersD, 7 år	(f.ca.1762)

... Boens Formue 37Rdl-3Mk-5ß / Gield 37Rdl-5Mk-0ß ... (*sign.*) Knud Hopp, Enkemanden: Peder Mortensen Wester.

ØG 5.3

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (G.184-4, 1/7), fol.7b:

Anno 1769, 13. Nov. – På Herskabet ... de Lassons vegne indfandt sig Degnen Knud Hopp i Oddense med Vitterligheds- og Vurderingsmænd: Jens Christensen og Niels Madsen, begge af Øster Grønning, i Stervboen efter afgangne Jens Jensen Bilstrup i førnævnte Grønning – for idag 13. Nov. 1769, som er rette 30te-dag efter den Sl: Mands dødelig Afgang, at fortage Registrering og Vurdering til Skifte imellem Enken Dorothea ChristensD på den ene og de med den Sl: Mand avlede 7 Børn på den anden Side:

⊗ Datter Maren, 22 år	(f.ca.1747)	2 ^{de} Sønner, Tvillinger Jens og Christen, 18 år	(f.ca.1751)
⊗ Datter Boel, 20 år	(f.ca.1749)	en ditto Anders, 12 år	(f.ca.1757)
⊗ Datter Anne, 10 år	(f.ca.1759)	en ditto Niels, 7 år	(f.ca.1762)

Tilstede var på Enkens vegne hendes tiltagne Laugværge Just Sørensen, og på Børnenes som Tilsynsværge Christen Kaarsgaard, begge af førnævnte Grønning By. ... Boens Formue 120Rdl-4Mk-1ß / Gield 202Rdl-5Mk-8ß ...

ØG 7

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (G.184-4, 1/7), fol.7b:

Anno 1769, 27. Nov. – efter at Christen Jepsens Enke, Maren JensD af Øster Grønning, hendes dødelig Afgang 25. Nov. sidstleden var tilkiendegivet, indfandt Johannes Hansen sig på Herskabets vegne med Vitterligheds- og Vurderingsmænd: Peder Pors og Christen Haug, begge af Øster Grønning, for Registrering og Vurdering. Begge den afdødes Sønner Jens Foget og Søren Foget var tilstede. ... Boens Formue 3Rdl-0Mk-4ß / Gield 8Rdl-0Mk-0ß ...

ØG hus?

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (G.184-4, 1/7), fol.8:

ld): Jeg underskrevne Niels Madsen, boende i Øster Grønning, vitterlig giør: at jeg ej forlanger ... nogen Arv efter min Kones afgangne Moder ZidseL MogensD, hvorefter min Kone Dorthe JørgensD er eneste rette Livsarving.

Jeg ... skal holde min Kones efterladte Stiffader Jonas Clemensen fri for al Arv efter min Kones Moder, da hans fattige Omstændigheder er alle bekendt. Jeg ... ej heller forlanger nogen Skiftes Holdelse. Dette Document er skrevet på behørigt stemplet Papir, og jeg har ombudet Niels Andersen af Wester Grønning og Erich Pedersen af Øster Grønning med mig til Vitterlighed at underskrive. Øster Grønning, 20. Juli 1770 – Niels Madsen. ØG 3

Grønning Sogn – Skifter

vedr. Astrup, Eskjær,, Nørgård og Krabbesholm

ingen fra Hegnet, Grinderslev Kloster og fra Skivehus **bilag 19**

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (RA-M.9.537B), fol.10b:

Å Anno 1772, 25. Jan. – som er 30te-dagen efter Christen Jacobsen i *Tordahl* hans Hustrus Dødsfald, indfandt sig Johannes Hansen med Vitterligheds- og Vurderingsmænd: Jens Leed og Jens Pedersen, begge af ibid. – for at foretage Registrering og Vurdering samt Skifte imellem Enkemanden og de sammen avlede Børn, 4 Døtre:

✕ Karen ChristensD, gift med Jens Jacobsen, tjenende på *Krabbesholms* Gods i Lund.

✕ Ane ChristensD, gift med Laust Nielsen, tjenende i *Aal Mølle* – som begge ej mødte, men i deres Fravær antog Skifteretten Peder Wester ibid. for at opagte deres Tarv.

✕ Ellen ChristensD og Maren ChristensD, ugifte. På deres vegne mødte Faderen som Formynder efter Loven.

... Boens Formue 43Rdl-3Mk-3ß / Gield 67Rdl-2Mk-0ß ...

Afdødes navn er ikke nævnt.

ØG 5.1

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (RA-M.9.537B), fol.10b:

Anno 1772, 1. Oct. – som er 30te-dagen efter Mads Mogenssen i Torp, hans Død. ... blev foretaget Skifte imellem Afdødes Enke Ane AndersD, på hvis vegne var tilstede som Laugværge Anders Pedersen af Øster Grønning – og 5 umyndige Børn: Anders (13 år), Mogens (8), Maren (6), Helle (4) og Peder (½ år).

... Boens Formue 71Rdl-2Mk-4ß / Gield 160Rdl-1Mk-12ß ...

Relateret til ØG 5.3

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (RA-M.9.537B):

Anno 1772, 3. Nov. – som er 30te-dagen efter den afgangne og i Våde druknede Christen Jacobsen i *Tordahl* – indfandt Johannes Hansen fra *Astrup* sig med Vurderingsmænd: Willads Nørbye og Claus Christensen, begge af Øster Grønning, udi *Tordahl* – for at foretage Skifte imellem Afdødes Børn:

✕ Karen ChristensD, gift med Jens Jacobsen i Lund ved Skive (som ej var tilstede).

✕ Ane ChristensD, gift med Laust Nielsen i *Aal Mølle* ved Viborg (som ej heller var mødt), og

✕ Maren ChristensD, ugift, tilstede med Formynder Jens Leed.

... Boens Formue 81Rdl-4Mk-1ß / Gield 140Rdl-0Mk-7ß ...

ØG 5.1

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (RA-M.9.537B), fol.11:

Anno 1772, 3. Nov. – som er 30te-dagen efter Ellen ChristensD i *Tordahl*, som tilligemed hendes Fader druknede, hendes Død – indfandt Johannes Hansen fra *Astrup* sig med Vurderingsmænd: Willads Nørbye og Claus Christensen, begge af Øster Grønning, udi *Tordahl*, hvor Afdøde opholdt sig – for at foretage Skifte imellem Afdødes efterladte Søskende:

✕ Søster Karen ChristensD, gift med Jens Jacobsen i Lund ved Skive.

✕ Søster Ane ChristensD, gift med Laust Nielsen i *Aal Mølle* ved Viborg, og

✕ Søster Maren ChristensD, ugift.

... Boens Formue 9Rdl-0Mk-8ß / Gield 16Rdl-2Mk-6ß ... Maren ChristensD udbad sig det registrerede og vurderede uden Auction og ville påtage sig Gielden, hvilket Skifteretten og bevilgede.

ØG 5.1

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (RA-M.9.537B), fol.11:

Anno 1772, 3. Nov. – som er 30te-dagen efter den afdøde og i Våde druknede Jens Pedersen i *Tordahl* – indfandt Johannes Hansen fra *Astrup* sig med Vurderingsmænd: Willads Nørbye og Claus Christensen, begge af Øster Grønning, udi *Tordahl* – for at foretage Skifte imellem Afdødes efterladte Enke Lisbeth JensD og hans gamle Moder Anna JensD, og på hvis vegne var tilstede som Laugværge Jens Foget. ... Boens Formue 67Rdl-3Mk-5ß / Gield 134Rdl-3Mk-?ß ...

ØG 5.2

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.15), fol.11b:

(*Afkald*) Herved tilstår vi underskrevne Arvinger efter den afdøde Christen Christensen Nestild i Øster Grønning, nemlig:

✕ Christen Bertelsen i Kåstrup udi Oddense Sogn, på min Hustru Gioreth ChristensD's vegne, som er Søster til bemeldte Afdøde.

✕ Jens Christensen i Krarup udi Hem Sogn, en Broder til bemeldte Afdøde, og

✕ Willads Jensen i Lund udi Durup Sogn, en Søstersøn af bemeldte Afdøde –

kiendes alle og hermed vitterliggjør: at vi ej forlanger nogen Arv ... efter bemeldte afgangne vor Broder og Morbroder Christen Christensen Nestild, men vedstår al den Gield, som efter vores Broder og Morbroder kunne være – og overlader den nu til vores Broder og Morbroders efterlevende Stifsøn, navnlig Christen Christensen(!), som nu er boende i Øster Grønning. ...

Til Bekræftelse under vores Hænders Underskrift, og derhos venligst ombudet Just Sørensen og Søren Foget af Øster Grønning denne vor Afkald til Vitterlighed ville underskrive.

Datum Øster Grønning, 9. Marti 1773 – J:C:Krarup, Willas:J:Hedegård og Gioret ChristensD. J:Sørensen, S:Foget. ØG 12

Grønning Sogn – Skifter

vedr. Astrup, Eskjær,, Nørgård og Krabbesholm

ingen fra Hegnet, Grinderslev Kloster og fra Skivehus **bilag 19**

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.15), fol.12:

Anno 1773, 11. Maj – som er rette 30te-dag efter afdøde Anders Jensen Kudsk i Øster Grønning, indfandt sig på Herskabets ... A.R. de Lassons vegne ... Johannes Hansen fra bemeldte Astrup med 2de Vitterligheds Mænd: Jens Foged og Just Sørensen, begge af Øster Grønning, for at holde en lovlige Vurdering ... til Skifte og Deling imellem den Afdødes efterladte Enke Anne JensD ... og deres sammenavlede Børn:

 x en Søn Jens, 12 år, en dito. Søren, 5½ år, og en Datter, 1½ år –

som alle er umyndige, og på hvis vegne Skifteretten antog Søren Foged at være Formynder. ...

Boens Formue 82Rdl-3Mk-14ß ... Gield 169Rdl-2Mk. ... Skiftet sluttet ...

ØG 4

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.15), fol.12:

Anno 1773, 26. Juny – som er rette 30te-dag efter Søren Christensen i Wester Grønning, indfandt sig på Herskabets ... A.R. de Lassons vegne ... Johannes Hansen fra bemeldte Astrup med 2de Vitterligheds Mænd: Anders Iversen og Willas Pedersen, begge af Wester Grønning, for at holde en lovlige Vurdering ... til Skifte og Deling imellem den Afdødes efterladte Enke Anne Maren ChristensD ... med Laugværge Peder Leed af Grønning – og de efterlevende Kuld Børn:

 x en Søn Niels Sørensen, 36 år,

 x en dito. Christen Sørensen, 30 år – begge avlet med den Afdødes første Hustru, og med den efterlevende avlet:

 x en Datter Johanne Sørensd, 6 år, og

 x en dito. Maren, 3 år –

som alle var tilstede, og på de Umyndiges vegne Christen Sørensen, som efter Loven er deres rette Formynder. ...

Boens Beløb ... efter en speciel Forretning 82Rdl-3Mk-5ß / Udgift og Besværing 189Rdl-2Mk. ... Skiftet sluttet.

VG 10

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.16), fol.12b:

Skiftet efter Erich Pedersen i Øster Grønning.

Anno 1773, 11. Oct. – i Steden for d. 10de, som var Helligdag og rette 30te-dag efter den afdøde Erich Pedersen i Øster Grønning, indfandt sig på Herskabets ... A.R. de Lassons vegne ... Johan Hansen fra bemeldte Astrup med 2de Vitterligheds Mænd: Just Sørensen og Christen Pedersen, begge af Grønning, for at foretage en lovlige Vurdering ... (fol.13) til Skifte og Deling imellem hans efterladte Søskende, som er: en Broder Jens Pedersen og en Søster Anna Marie PedersD, som begge her ved Skiftet var tilstede. ... (fol.13b) Boens Formue 203Rdl-1Mk-8ß ... (fol.14b) Gield 223Rdl-5Mk-9ß.

... (fol.15) ... så fremstod Arvingen Jens Pedersen og begierede, at Anna Marie PedersD kunne bekomme Stedet i Fæste, hvortil Johan Hansen på Herskabets vegne gav Tilsagn (når hun samtidigt overtog stedets gæld) ...

ØG 9

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.18), fol.15:

Afkald efter afgangne Anna Marie PedersD Aasted i Øster Grønning.

Vi underskrevne eneste Arvinger og Søskende til og efter Anna Marie PedersD Aasted i Øster Grønning, navnlig: jeg Anna PedersD Aasted og jeg Jens Pedersen Aasted på egne og min indbemeldte umyndige Søsters vegne ... og hermed tilstår: at skal holde Skifteforvalteren, højædle og velbårne Hr Axel Rosenkrantz de Lasson, Astrup, og Arvinger fri og skadesløs for al Arveparts og anden Gields-Fordring efter ovenmeldte vores afdøde Søster. Så vi for os og vore Arvinger – én for alle og alle for én – hermed lovlige Afkald og Qvittering giver. Og må højbemeldte Skifteforvalter denne vores Afkald til Ting føre, påskrive og protocollere, os uden nogen given Kald og Varsel. Til Bekræftelse haver vi ej alene vores Afkald egenhændig underskrevet, men venligst ombudet Just Sørensen og Christen Pedersen Korsgaard, begge af Øster Grønning, dette til Vitterlighed med os at underskrive.

Datum: Øster Grønning, 30. Oct. 1773 – Jens Pedersen Aasted. Til Vitterlighed underskriver: Just Sørensen og Christen Pedersen.

ØG10 1688

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.19), fol.15b:

Afkald efter afgangne Christen Jensen i Øster Grønning – Vi 2de underskrevne, navnlig: Else JensD og Johanne JensD, som Søstre og eneste Arvinger til og efter vore afgangne Broder Christen Jensen i Øster Grønning, tilstår og hermed vitterlig gør: at som vores afdøde Broders fattige omstændigheder er os noksom bekendt, og vi desårsag ej ser nødvendig eller tjenlig dette fattige Stervbo med Skifte at bebyrde, så vi hermed declarerer hverken at ville Arv eller Gield. Og som vi endvidere herved forbinder os og vore Arvinger ... at skal holde Skifteforvalteren fri og kravsløs ...

Øster Grønning, 4. Marti 1774 – Johanne-I:I:D-JensD, Else-E:I:D-JensD.

ØG 10₁₆₈₈

Grønning Sogn – Skifter

vedr. Astrup, Eskjær,, Nørgård og Krabbesholm
ingen fra Hegnet, Grinderslev Kloster og fra Skivehus

bilag 19

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.19), fol.15b:

Skiftebrev efter afgangne Anna JensD i Thordahl.

På Herskabets ... A.R. de Lassons vegne ... indfandt sig Johan Hansen fra bemeldte Astrup sig med 2de Vitterligheds Mænd, Jens Larsen og Christen Sørensen, begge af Thordahl, d. 18. Marti 1774, rette 30te-dag efter Jens Leed i Thordahl hans afgangne Hustru Anna JensD, for at holde lovlig Registrering og Vurdering over den Afdøde efter dette Stervbo ... til Skifte og Deling imellem Enkemanden og deres udi Ægteskab sammen avlede Børn:

 x en datter Ellinn, 13 år, x 1 Datter Johanne, 10 år, x en dito. Inger, 7 år –

på hvis vegne som rette Værge efter Loven Enkemanden var for at opagte deres såvel som sin egen Tarv. ...

(*Boopgørelse*) ... Summa Indtægt 72Rdl-0Mk-8ß ... (*fol.17*) Udgiel: (*skyldig landgilde 8Rdl, fordret besætning og inventar 14Rdl-5Mk, Husets brøstfældighed 44Rdl, anden gæld 12Rdl, skifteomkostning 1Rdl-3Mk*), Summa 80Rdl-2Mk. ... intet til Deling.

Datum: Stervboen ut supra – på Herskabets vegne: J. Hansen. Enkemanden: Jens Andersen Leed.

ØG 5.4

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.23), fol.20:

Skiftebrev efter afgangne Mads Andersen Smed i Wester Grønning.

Anno 1774, 19. Sept, rette 30te-dag ... indfandt sig Johan Hansen fra bemeldte Astrup sig med 2de Vitterligheds Mænd, Peder Leed og Peder Thomsen, begge af Wester Grønning, i Stervboen ...

VG.hus

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.37), fol.34:

Skiftebrev efter afgangne Just Sørrensen i Øster Grønning.

x Anno 1779, 27. Feb., som er Dagen efter Just Sørrensen udi Øster Grønning hans dødelige Afgang, indfandt sig ... Fogeden Johannes Hansen fra bemeldte Astrup sig med 2de Vitterligheds Mænd, Jens Foged og Christen Poulsen, begge af Øster Grønning, for at registrere og forsikre Afdødes Efterladenskaber, som befandtes i Overværelse af Enken Anna MadsD med Laugværge Christen Pedersen i Øster Grønning ...

x (*fol.35*) Anno 1779, 29. Marti, som rette 30te-dag efter afgangne Just Sørrensen udi Øster Grønning, indfandt sig ... for at holde en lovlig Vurdering ... til Skifte og Deling imellem den efterladte Enke Anna MadsD på den ene Side – og hans efterladte Arvinger, som er en eneste Syster Anna SørrensD, gift med Mads Poulsen udi Wester Grønning, som efter Advarsel ikke var mødt, på den anden Side.

Thi blev da i Overværelse af Enken og hendes antagne Laugværge, Christen Pedersen af Øster Grønning, og af Skifteretten blev Søren Madsen, som er Søn af fornævnte Arving, for på hans Moders eller Faders vegne at observere deres Tarv og Bedste. ...

(*Boopgørelse*) ... Summa Indtægt 225Rdl-2Mk-9ß ... Skiftet udsat til 9. April.

x (*fol.36*) Anno 1779, 9. April ... Efter Advarsel var Mads Poulsen mødt på hans Hustrus vegne ... (*Opgørelse af gæld, herunder fordret besætning og inventar for hartkorn nær Stdr: 126Rdl-4Mk*) ... Summa Udgiel: 232Rdl-3Mk-8½ß ...

(*fol.37*) Da Stervboen mod al Formodning viser sig at blive 7Rdl-15½ß skyldig ... finder Skifteretten sig højlig nødsaget og beføjet til at tilspørge Enken med Laugværge, om de ej véd nogen videre Ting at angive denne Stervbo tilhørende, det være sig: rede Penge, Korn, Mobilia, etc. Dertil svarede Enken med Laugværge, at hun ej havde videre end hvad hun havde taget til hendes Mands Begravelses Bekostning af Stervboen. Så kunde Skifteretten ej formedelst den Pligt, han er Lovens 5.Bog-2.Cap-16.Articul skyldig, forbigå at tilspørge Enken videre, siden hendes egne forhen givne Svar giver Anledning til Mistanke, da hun under Skiftets Besværelses Anførsel fordrer Begravelses Bekostning for den Afdøde – og på Tilspørgsel svarer at hun har taget den af Boen ...

(*andre ulovlige tiltag*) ... Men derimod fremstod for Skifteretten Arvingens Søn Jens Madsen, som tjener her i Byen, og Niels Madsens Søn Christen, som begge enstemmig forklarer, at der samme Aften efter Dødsfaldet blev båret 4 Sække Korn fra den Afdødes Stervbogård, som blev leveret til Jens Andersen, tjenende Christen Pedersen i Øster Grønning ungefehrig Kl. 10 á 11. Siden Skifteretten nu formedelst slige Ulovligheder, som på Spørgsmål er opdaget, med Boens Omgang, siden Skifteretten er bleven advaret, så kunne den ikke foretage nogen endelig Slutning idag, men opsatte Skiftet i 8 Dage for imidlertid at (*fol.37b*) overveje det ulovlige.

x Anno 1779, 16. April ... blev foretaget Skiftets videre Behandling i Stervbogården ... (*revideret opgørelse*) ... (*fol.38*) ...

Summa Indtægt 226Rdl-4Mk-9ß / ... Summa Udgift 226Rdl-2Mk-10½ß ... (*fol.39*) ... Dernæst blev det passerede oplæst for samtlige Tilstedeværende, og hvor Skifteretten påråbte 3 Sinde, om nogen var tilstede som videre havde at erindre, hvortil de samtlige svarede *Nej – men dermed er ganske fornøjet*. Da Enken forhen under Skiftet har erklæret, at hun ej ville vedblive Stedet, men har overladt det til hendes Tjenestekarl Melle Hauge, når han med Herskabet kan forenes, og hun derimod nyde hendes Ophold i Gården hendes Livtid og derefter en anstændig og Christelig Begravelse, hvorefter han skal nyde al hendes Efterladenskaber uden nogen Prætention af hendes nuværende Arvinger, hvilket hun her med Laugværges Hånd bekræfter.

Og som Melle Hauge også efter hendes gjorte *Declaration* og er forhen med Herskabet om Gårdens i Fæste Tagelse, så er ham alt det udlagte på Herskabets vegne overleveret til Gårdens Besætning og *Conservation* i Fremtiden, ligesom han også betaler alle

dens Fordringer med Penge, imod at nyde alt hvad der tilsammen er udlagt, som han også herved forbindes til at give Enken al den fornødne Ophold og Pleje, som hun efter sin skrøbelig Alderdom får nødig.

Således sluttet og tilendebragt, og forpligter samtlige Arvinger sig til at holde Skifteforvalteren fri og kravesløs for alt, hvad der af dette Skifte kan flyde og følge.

Datum: Øster Grønning, d. 16. April 1779 – på Skifteforvalterens vegne: J. Hansen.

Enken: Anne-A:M:D-MadsD. Laugværge: Christen-C:P:S-Pedersen. Arvingen: Mads-M:P:S-Poulsen. Melle-M:H-Hauge. ØG15

Grønning Sogn – Skifter

vedr. Astrup, Eskjær,, Nørgård og Krabbesholm

ingen fra Hegnet, Grinderslev Kloster og fra Skivehus bilag 19

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.42), fol.39:

Skiftebrev efter afgangne Peder Andersen Leed i Wester Grønning.

ꝫ Anno 1779, 4. Matii – På Herskabets vegne ... mødte Fogden Johannes Hansen fra samme Astrup med 2de Vitterligheds Mænd, Mads Willadsen og Anders Nielsen, begge af Wester Grønning, rette 30te-dag udi Stervboen efter afgangne Peder Andersen Leed i Wester Grønning, for at holde Registrering og Vurdering ... til påfølgende lovlig Skifte og Deling mellem hans efterladte Enke Anna ChristensD og deres udi Ægteskab avlede 4 Børn:

ꝫ en Søn Anders, 25 år gl. ꝫ en Søn Christen, 10 år
ꝫ (fol.39b) en Datter Kirsten, 23 år, ugift ꝫ en Datter Ellen, 15 år,

som alle er nærværende, og på hvis vegne den ældste Søn Anders ifølge Loven bør være Formynder og Curator for de umyndige Broder og Søstre, men da Skifteretten anslår Jens Pedersen af Thordal, som deres kødelig Farbroder, bedre at kunne agte deres Tarv ved Skiftet, så pålagde og ansatte Skifteretten førnævnte Jens Leed med ældste Søn Anders at være de Umyndiges Formynder.

Dernæst antog Enken til hendes Laugværge Niels Jacobsen af Wester Grønning. ...

(Boopgørelse) ... (fol.40) ... Summa Indgiæld 132Rdl-1Mk-6ß ... (fol.40b) ... Til Deling 16Rdl-14ß. ...

På Tilspørgende erklærede Enken ej at ville vedblive Stedet, men overlod denne med alt hvad dertil er udlagt til sin ældste Søn Anders, imod at han underholder hende hendes Livstid og bekoster hendes Begravelse – som også af Skifteretten på Herskabets vegne er tilstået. ... Datum ut supra – J Hansen. VG 1

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.53), fol.50:

Skiftebrev efter afgangne Peder Nielsen i Wester Grønning.

ꝫ Anno 1781, 6. Feb. – På Herskabets vegne ... mødte Fogden Johannes Hansen fra Astrup med 2de Vitterligheds Mænd, Anders Pedersen og Anders Iversen af Wester Grønning, udi afgangne Peder Nielsen i Wester Grønning hans efterladte Stervbo, for at holde en lovlig Registrering og Vurdering straks efter Dødsfaldet ... til påfølgende lovlig Skifte og Deling mellem Enke Mette NielsD, som med hendes antagne Laugværge Niels Jacobsen i Wester Grønning og deres udi Ægteskab avlede 4 Børn:

ꝫ en Søn Niels, 32 år gl. ꝫ en Søn Christen, 27 år
ꝫ en dito. Niels, 31 år ꝫ en Datter Anna, ugift,

der alle var tilstede, og på den umyndige Datters vegne ansatte Skifteretten Arvingen Niels, 31 år, som Formynder ...

(Boopgørelse) ... (fol.51b) ... Summa Indtægt 119Rdl-4Mk-11ß ... Stervboens Giæld og Besværing (Herskabets krav: fordret besætning og inventar for 6tdr hartkorn: 84Rdl, skyldige skatter 129Rdl-4Mk-2ß, gårdens brøstfældighed 107Rdl, i alt 320Rdl-4Mk-2ß, samt gæld 8Rdl-4Mk) ...

Summa Giæld: 329Rdl-2Mk-2ß ... (fol.52) ... Dermed er Boen skyldig 209Rdl-2Mk-2ß. Herskabet har derfor efter Loven udlagt alt det vurderede til deres Fordrings Betaling, såvidt samme kan tilstrække. Det udlagte forbliver til Gårdens Inventarium og under Enkens med ældste Søn og Laugværges Opsigt ... På Tilspørgende erklærede Enken, at hun agtede at indlevere sin Mands Fæste, medmindre hendes ældste Søn Niels kunne forenes med Herskabet om Gårdens i Fæste Tagelse, således at hun af samme nyder Ophold hendes Livstid og efter Døden en anstændig Begravelse. Således er dette Skifte hermed sluttet ...

Datum ut supra – på Herskabets vegne: J. Hansen. Enken: Mette-M:N-NielsD. Laugværge: N. Jacobsen.

Børnene eller Arvinger: Niels-N:P:S-Pedersen, Niels-N:P:S-Pedersen på egne og Søsters vegne, Christen-C:P:S-Pedersen. VG 7

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.55), fol.52:

1781, 17. Feb. – På Herskabets vegne ... mødte Fogden Johannes Hansen fra Astrup med 2de Vitterligheds Mænd ... udi

Stervboen efter afgangne Søren Kølle i Breum, for at holde en lovlig Vurdering straks efter Dødsfaldet ... til påfølgende Skifte mellem Enken Dorthe AndersD og den Afdødes udi forrige Ægteskab avlede Børn:

ꝫ 1 Søn Christen Sørensen, og ꝫ en Datter Dorthe SørenSD, som har været gift
(med afgangne Niels Astrup), på hvis vegne som Laugværge og Formynder hendes Broder Christen haver mødt ...
Indtægt ialt 5Rdl-2Mk / Giæld 21Rdl (heraf husets brøstfældighrd 16Rdl) ...

ad ØG 5.1

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.60), fol.56:

Skifte efter Peder Poulsen i Wester Grønning. A^o 1781, 21. Maj – som 30te-dagen efter afgangne Peder Poulsen i Wester Grønning hans dødelig Afgang, mødte på Herskabet ... Etatsråd de Lassons vegne ... Søren Bloch fra *Astrup* med 2de tiltagne Vurderings Mænd udi Stervboen i Wester Grønning, for at holde en Vurderings-Forretning ... og om muligt Skifte og Deling mellem Enken Maren PedersD og deres 2de Børn: Jens og Peder. Thi blev da i Overværelse af Enken og Børnenes Formynder forrettet således: ... Summa Indtægt 6Rdl-3Mk-15ß / Summa Udgift 14Rdl-2Mk-8ß ... Skiftet sluttet.

(*sign.*) På Herskabets vegne: Søren Bloch. På Enkens vegne som antagen Laugværge: Niels Pedersen.

På Børnenes vegne som antagen Formynder: Anders Pedersen. Som Vurderings Mænd: Peder Thomesen, Mads Poulsen – alle af Wester Grønning. VG.hus

Grønning Sogn – Skifter

vedr. *Astrup, Eskjær,, Nørgård og Krabbesholm*

ingen fra Hegnet, Grinderslev Kloster og fra Skivehus

bilag 19

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.60), fol.57:

Skifte efter Anne Sørensd i Wester Grønning. A^o 1781, 20. Juny – som 30te-dagen efter Mads Poulsens afgangne Hustru Anne Sørensd i Wester Grønning hendes Dødsdag, indfandt sig, af Herskabet ... Etatsråd de Lasson udsendt, Søren Bloch fra *Astrup*, for i 2de Vurderings Mænds Overværelse at vurdere Stervboens Effecter ... og om muligt bringe Skiftet til Endskaab. ... Summa Indtægt 7Rdl-4Mk-5ß / Summa Udgift 16Rdl-5Mk ...

(*sign.*) På Herskabets vegne: Søren Bloch. På Børnenes vegne: Mads M:P:S-Poulsen. *Børnene ej nævnt.*

Som Vurderings Mænd: Peder-P:T:S-Thomesen, Anders Pedersen – af Wester Grønning. VG.hus – ad ØG.15

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.61), fol.57b:

Skifte efter Jeppe Christensen Foged i Øster Grønning. A^o 1781, 15. Dec. – som 30te-dagen efter afgangne Jeppe Christensen Foged i Øster Grønning hans Dødsfald, indfandt sig på Herskabets ... Etatsråd de Lassons vegne, Jacob Sørensen tjenende på *Astrup*, (*fol.58*) tilligemed 2de tiltagne Vurderings Mænd: Christen Poulsen og Christen Pedersen, begge af Øster Grønning, for at holde lovlig Vurdering over Stervboens Effecter ... samt om muligt Skifte og Deling imellem Enken Maren KnudsD og deres ægte Børn:

⌘ 1 Søn Knud Jepsen, 18 år gl.

⌘ en Datter Maren JepsD, 25 år.

⌘ en dito. Mette JepsD, 16 år

Som Laugværge for Enken mødte Jens Pedersen Aasted, og som rette Formynder for Børnene Jens (Christensen) Foged. ...

... Summa Indtægt 12Rdl-0Mk-2ß / Summa Udgift 40Rdl-3Mk-14ß ... ØG.18

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.62), fol.59:

Skiftebrev efter Anders Nielsen i Wester Grønning. Anno 1782, 22. Jan. – 30te-dag efter afgangne Anders Nielsen i Wester Grønning på *Astrup* Gods hans Dødsdag, mødte på Herskabet ... Etatsråd de Lassons vegne ... Søren Bloch fra *Astrup* med 2de tiltagne Vurderings Mænd, Søren Madsen og Willas Pedersen, begge af Wester Grønning, udi Stervboen efter bemeldte Afdøde, for at holde en Vurderings-Forretning ... samt om muligt Skifte og Deling mellem Enken Karen JensD Halborg og deres Fællesbørn, hvilke er nu kun en enlig Datter: Maren AndersD.

Thi blev i Overværelse af Enken med Laug værge, Peder Laursen af Vium, Datteren med antagne Formynder, Anders Iversen, og ovenmeldte 2de Mænd foretaget som følger:

(*Boopgørelse*) ... (*fol.59b*) ... Summa Indtægt 11Rdl-5Mk-4ß / Summa Udgift 21Rdl-2Mk-11ß ... Intet til Arv og Deling ...

Enken blev af Skifteretten tilholdt at forblive ved Stedet til Herskabets nærmere Foranstaltning ... (*fol.60*) ... Skiftet sluttet.

Stervboen ut supra – på Herskabets vegne: Søren Bloch. Enken: Karn-K:J:D:H-JensD Halborg. Laugværge: Peder-P:L:S-Laursen.

Datterens Formynder: Anders-A:I:S-Iversen.

VG hus

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.68), fol.65:

Skiftebrev efter Anne Marie ChristensD i Wester Grønning. Anno 1783, 29. Jan. – som er 30te-dagen efter Sl: Anne Marie ChristensD i Wester Grønning hendes dødelige Afgang, indfandt sig på Skifteforvalterens ... Etatsråd de Lassons vegne ... Jacob Sørensen fra *Astrup* med 2de tiltagne Vurderings Mænd, Anders Pedersen Lykke og Niels Pedersen, begge af Wester Grønning, udi Stervboen efter bemeldte Afdøde, for at vurdere Boens Effecter ... og påfølgende Skifte og Deling imellem Enkemanden Søren Madsen ... og den Sl: Kones med hendes forrige Mand Søren Christensen avlede 2de Døtre:

⌘ Johanne, 13 år gl., og

⌘ Maren Sørensd, 9 år – for hvilke deres halve Broder Christen Sørensen fremstod som Formynder –

samt Enkemandens med den Sl: Kone eneste avlede Datter:

⌘ Anne Sørensd, 7 år gl. – som Faderen selv er Formynder for.

(*Boopgørelse*) ... Summa Indtægt 8Rdl-3Mk-6ß / Summa Giæld 19Rdl ... Intet til Arv og Deling ...

Enkemanden begjærede fremdeles at vedblive Huset, hvilket og blev ham bevilget på Vilkår ...

VG hus

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.70), fol.67:

Skiftebrev efter Søren Christensen Foged i Øster Grønning hans afgangne Hustru Pernelle AndersD.

Anno 1784, 8. Sept. – som rette 30te-dag efter Søren Christensen Foged i Øster Grønning på Astrup Gods hans Hustru Pernelle AndersD hendes dødelige Afgang, indfandt sig på Skifteforvalteren ... Etatsråd de Lassons vegne ... Jacob Sørensen fra Astrup med 2de tiltagne Vurderings Mænd, Christen Pedersen og Christen Melsen, begge af Øster Grønning, udi Stervboen efter SI: Afdøde, for at holde en lovlig Registrering og Vurdering ... til påfølgende Skifte og Deling mellem Enkemanden Søren Foged og hans med den Afdøde i Ægteskab sammen avlede Børn:

Grønning Sogn – Skifter

vedr. Astrup, Eskjær,, Nørgård og Krabbesholm

ingen fra Hegnet, Grinderslev Kloster og fra Skivehus

bilag 19

Pernille Andersdatter forsat

☞ en Søn Christen Sørensen, 5½ år gl., og ☞ en Søn Anders Sørensen, 3 år,

hvis Tarv under Skiftet at beopagte fremstod som rette Formynder Jens Christensen Foged af Øster Grønning ...

(*Boopgørelse*) ... (fol.68) ... Summa Indtægt 139Rdl-5Mk-15ß ... Stervboens Giæld og Besværing (*Herskabets krav: fordret besætning og inventar for hartkorn 4-2-0-0: 73Rdl, skyldige skatter, Landgilde og Ekstraskat for Årene 1779-84: 79Rdl-14ß, gårdens brøstfædighed 36Rdl*) ...

(fol.68b) ... Summa Gæld og Besværing 188Rdl-0Mk-14ß ... intet at arve. Thi blev alt det Vurderede udlagt til Herskabet, til Afdrag på deres lovlige Fordring, forsåvidt samme kan tilstrække.

På Tilspørgsel erklærede Enkemanden, at han agtede at vedblive Gården, hvilket han under Herskabets Approbation også er indvilliget. Øster Grønning, 8. Sept. 1784 – på Skifteforvalterens vegne: J. Sørensen.

Enkemanden: Søren-S:C:S-F-Christensen Foged. Som Formynder for Børnene: Jens Christensen Foged.

ØG.17

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.70), fol.83b:

Poul Christensen i Øster Grønning hans Afkald efter hans Moder Karen PedersD.

Kiendes jeg underskrevne Poul Christensen af Øster Grønning på Astrup Gods, at jeg efter min ved Døden afgangne Moder, Sal:

Karen PedersD aldeles ingen Skiftes Holdelse forlanger eller formener mig nogen Arve-Prætention at have, enten nu eller fremefter i nogen optænkelig Måde, men herved for mig og mine Arvinger fuldkommelig Afkald og Qvittering giver ...

Øster Grønning, 8. Jan. 1787 – Poul-P:C:S-Christensen.

ØG 4

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.90), fol.86b:

Skiftebrev efter afgangne Willas Pedersen i Wester Grønning.

☞Anno 1788, 27. Marti – som rette 30te-dag efter Gårdfæstemand Willas Pedersen i Wester Grønning på Astrup Gods hans dødelige Afgang, indfandt sig i Stervboen, Skifteforvalteren ... Etatsråd de Lassons vegne ... ved Fuldmægtig Jacob Sørensen fra Astrup med 2de tiltagne Vurderings Mænd, Niels Jacobsen og Anders Riis, begge af Wester Grønning, for ... at fremme Skiftet efter afdøde Willas Pedersen. På de umyndige Arvingers, som er 4 Pigebørn:

☞ Sophie WillasD, 9 år gl. ☞ Anne WillasD, 4 år, og

☞ Kirsten WillasD, 6 år ☞ Maren WillasD, 1 år –

deres vegne som Formynder mødte deres Farbrøder Anders Pedersen af Wester Grønning. På Enken Karen PedersD's vegne som Laugværge mødte hendes Broder Christen Pedersen af Jeberg. ...

(*Boopgørelse*) ... (fol.87) ... Summa Indtægt 34Rdl-3Mk-2ß ... (fol.87b) ... Skiftet udsat.

☞Anno 1788, 27. Oct. – indfandt sig atter i Stervboen ... ved Fuldmægtig Jacob Sørensen fra Astrup med 2de tiltagne Vurderings Mænd... for at fremme Skiftet efter afdøde Willas Pedersen ... (fol.88) ... (*Opgørelse af gæld*) ... Resterende kongl: Skatter og Landgilde, ialt 103Rdl-3Mk-12ß, hvilken Restance Hr. Etatsråd Lasson af ædelmodig Medlidenhed med Enken og de små umyndige Børn erklærede at ville eftergive. Hvad Besætning og Sæd m.v. angår ... så viser den d.16. Oct. 1788 udi Stervboen holdte lovlige Syns- og Taxations-Forretning, at samme er i ligeså god Stand og af samme Værdi, som da det af den afdøde Fæster blev imodtaget.

... og følgelig forbliver i Gården som et Inventarium Hr. Etatsråden tilhørende, under Enkens An- og Tilsvær i alle Dele.

Til Fremmede angav Enken at være skyldig ... ialt 41Rdl-4Mk-8ß. ... intet til Arv og Deling.

Forespurgt, erklærede Enken, at hun fremdeles agtede at vedblive Gården ... Skiftet sluttet.

VG.15

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.92), fol.88b:

Skiftebrev efter afgangne Dorthea Kirstine JensD i Øster Grønning.

År 1789, 4. Juni – indfandt sig på Skifteforvalterens ... (fol.88b) ... Etatsråd de Lassons hans vegne ... hos Fæsteren Jens Christensen Foged i Øster Grønning, Jacob Sørensen fra Astrup til lovlig Skiftes Holdelse efter bemeldte Jens Christensen Fogeds ved Døden afgangne Hustru Dorthea Kirstine JensD.

Ved denne Forretning var tilstede: Enkemanden selv såvel som øvrige den Afdødes efterladte Arvinger:

Å en Søn Christen Jensen, 20 år gl, Å en dito. Birgithe, 19 år, og
 Å en Datter Ane JensD, 24 år, Å en dito. Maren JensD, 12 år –

hvis Tarv Faderen selv som født Værgen blev pålagt. Som Vurderings-Mænd mødte Jens Pedersen og Christen Pedersen. (Boopgørelse) ... (fol.89b, 90) ... Summa Indtægt 321Rdl-4Mk-12ß ... Enkemanden fremlagde en under 16. Oct. 1757 forfattet Specification over hvad Besætning og Inventarium ham med Gården af sit Herskab er leveret, hvis Vurdering beløber sig til ialt 111Rdl-0Mk-14ß, hvilket han forment som en 1° Prioritet først fradrages Boens Indtægt ifølge allernådigst Forordning af 15. Jan. 1701. ... (fol.90b) ... Summa Boens Gield 261Rdl-4Mk-12ß ... altså til Deling 60Rdl, hvoraf Enkemanden efter Loven nyder sin Hovedlod 30Rdl, og da han til sine Børns Bedste ingen Broderlod forlanger, men lader (fol.91) samme falde til deres Lod, så bliver til Deling imellem disse 30Rdl – som bliver at deles således: til Sønnen Christen Jensen 12Rdl (og de 3 døtre hver 6Rdl). ... Enkemanden erklærede, fremdeles at vedblive sin i Fæste havende Gård og deraf at betale hvis ske bør ... Skiftet sluttet. Stervboen ut supra – På højbemeldte Skifteforvalters vegne: J. Sørensen. På egne og Børns vegne: Jens Christensen. ... ØG 11.ny

Grønning Sogn – Skifter

vedr. Astrup, Eskjær,, Nørgård og Krabbesholm

ingen fra Hegnet, Grinderslev Kloster og fra Skivehus

bilag 19

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.96), fol.92b:

År 1790, 3. Nov. – Som var rette Dag efter Anders Iversen i Wester Grønning ... hans ved Døden afgangne Hustru Kirsten PedersD – indfandt sig i Stervboen Skifteforvalteren ... Etatsråd de Lasson ... ved Fuldmægtigen Jacob Sørensen, for på lovbestemt Måde at holde Registrering og Vurdering ... til lovlig Skifte og Deling til sin Tid.

Ved denne Forretning var tilstede: som Vurderings-Mænd: Selvejer Niels Jacobsen og Fæstebonden af Nørgårds Gods Jens Halborg, begge af Wester Grønning; på egne Børns vegne Enkemanden Anders Iversen.

(Boopgørelse) ... (fol.93, 93b) ... Summa Indtægt 268Rdl-0Mk-4ß ... Så beror skiftet til 30te-dagen, d. 2. Dec.

Å (fol.94) År 1790, 2. Dec. – indfandt sig atter ... Fuldmægtig Jacob Sørensen udi Stervboen efter ... Kirsten PedersD ... for at fremme Skifte og Deling imellem Enkemanden Anders Iversen og hans med den Afdøde i Ægteskab avlede Børn:

Enkemanden selv såvel som øvrige den Afdødes efterladte Arvinger:

Å en Søn Iver Andersen, 19 år gl, Å en Datter Inger AndersD, 8 år, og
 Å en Datter Johanne AndersD, 12 år, Å en Søn Johannes Andersen, 4 uger gl.

... (fol.94b) ... endnu den Afdødes Kiste med Klæder at vurdere ... Summa Indtægt 282Rdl-1Mk-2ß ...

33Rdl-5Mk-8ß Enkemanden erindrede, at intet af den registrerede Besætning ... samt Korn kunne komme i Betragtning til Skifte og Deling 33Rdl-5Mk-8ß ... alene den Afdødes Kiste og Klæder ... (fol.95) ... beløber sig til den Summa 33Rdl-5Mk-8ß. ...

Herskabet anmeldte at have tilgode for resterende Skatter og Afgifter til 1790 Års Udgang 152Rdl-4Mk-5³/₈ß ...

Siden Skiftet ej, forinden Herredsfogedens Kiendelse på afgivne Fordringers Gyldighed var afgjort, kunne blive sluttet ... (så udsat).

Å (fol.95) År 1790, 4. Dec. – var atter mødt... Fuldmægtig Jacob Sørensen udi Stervboen hos Anders Iversen i Wester Grønning med tiltagne Vurderings-Mænd: Lars Larsen og Anders Riis, begge af Wester Grønning ... for at foretage Skifte efter ... afgangne Hustru Kirsten PedersD ... Tilstede: Enkemanden og hans Søn Iver Andersen, Johannes AndersD og Inger AndersD ...

På Forlangende fra (Herskabet) var mødt By- og Herredsfoged Ole Selmer ved hans constituerede Fuldmægtig Anders Simonsen, for ifølge allernådigste Forordning af 8. Juni 1787 at påkiende velbårne Hr. Etatsrådets Fordring, til hvilken Ende Simonsen begierede, at Hr. Sørensen som mødende ... ville fremsætte Husbondens Fordring her i Stervboen. ... Sørensen: 152Rdl-4Mk-5³/₈ß ... udbetalt forlods! ... (fol.96) ... Summa Indtægt 33Rdl-5Mk-8ß ... Udgifter 152Rdl-4Mk-5³/₈ß ... intet at arve ... Så blev der foretaget Udlæg (til værdi) 33Rdl-5Mk-8ß ... Skiftet sluttet. VG 8

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.112), fol.109:

Å Skiftet efter Søren Christensen i Øster Grønning.

Anno 1794, 15. Oct. – strax det var anmeldt at Søren Christensen i Øster Grønning var død, indfandt sig Skifteforvalteren ... Etatsråd de Lassons ... ved sin Fuldmægtig Anders Müller fra Astrup, for at registrere og forsegle ... til påfølgende Skifte og Deling imellem Enken Mette AndersD og hans efterlevende Børn:

Å udi 1° Ægteskab med Maren ChristensD Å en Datter Anne Sørensd, gift med Anders Nielsen i Holmgård.
 Å udi 2° Ægteskab med Pernille AndersD Å Christen, 16 år gl., tjenende i Nestild.

⌘ Anders, 13 år, tjenende i Ramsing, og
 ⌘ udi 3° Ægteskab med Mette AndersD ⌘ Anders, 6 år gl., herhjemme hos Moderen i Stervbogården.
 Som født Væрге for de Umyndige var tilstede Jens Christensen her af Øster Grønning, der tillige antog(?) sig den gifte Datters Fader.

Som Vitterligheds-Mænd blev af Skifterette tiltagen Christen Bilstrup og Niels Nielsen, begge af Øster Grønning.
 (Registrering) ... (fol.109b) ... Skiftet udsat til 30te-dagen, d. 13. Nov.

⌘ Skifte-Continuation efter Husmand Søren Christensen i Øster Grønning, fol.113.
 Anno 1794, 13. Nov. – som var rette 30te-dagen, indfandt sig Skifteforvalteren ... ved Anders Müller fra *Astrup*, for at åbne Registrering og Vurdering efter afdøde Søren Christensen ... til Skifte og Deling imellem Enken Mette AndersD og hendes ... eneste Søn Anders, 6 år, hjemme hos Moderen. ... (fol.113b) Summa Indtægt 21Rdl-4Mk-11ß ... Tilsammen Udgield 31Rdl-2Mk-15ß ... intet at arve for Arvingerne (*gentager ovennævnte fra 3 ægteskaber*) ... Enken bad derfor om at få det Registrerede overleveret ... (fol.114) ... Skiftet sluttet. ØG.17

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.90), fol.109b:

Skiftebrev efter Niels Pedersen i *Grønriis*.

⌘ Anno 1794, 20. Oct. – som rette 30te-dag efter afgangne Niels Pedersen i *Wester Grønriis* på *Astrup* Gods hans dødelige Afgang, indfandt sig udi Stervboen ... S:T: Etatsråd de Lasson ... ved sin Fuldmægtig Anders Müller fra *Astrup*, for at holde Registrering og Vurdering ... til Skifte og Deling imellem Enken Inger EskildsD og hendes med den Afdøde udi Ægteskab avlede eneste Datter:

⌘ Else NielsD, 21 år gl. og her udi Stervboet.

Ved Forretningen var tilstede Enken med Laugvæрге Jens Pedersen, Selvejer Gårdmand udi Øster Grønning, og som født Væрге for den umyndige Datter Peder Nielsen af Øster Grønning, samt som tiltagne Vurderings Mænd: Sognefogeden Jens Christensen af Øster Grønning og Niels Clemensen af *Ustrupgård*.

Grønning Sogn – Skifter

vedr. *Astrup, Eskjær,, Nørgård og Krabbesholm*

ingen fra Hegnet, Grinderslev Kloster og fra Skivehus

bilag 19

Niels Pedersen forsæt

(*Boopgørelse*) ... (fol.110) ... Thi beløber det Vurderede 30Rdl-2Mk-11ß ... (fol.110b) ... Summa Boens Udgift 113Rdl-5Mk-7ß ... Enken ifølge sin Erklæring, at hun ville vedblive Gården og også påtage sig Gielden ... Skiftet sluttet.

Datum Stervboen ut supra – På den høje Skifteforvalters vegne: A. Müller. Enken: Inger EskildsD (med ført Pen). Laugvæрге: Jens Pedersen. Som født Væрге for den Umyndige: Anders Nielsen Riis. Vurderingsmænd: Jens VChristensen og Niels Clemensen. ØG 6

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.117), fol.114:

⌘ Skiftebrev efter Anne ChristensD i *Wester Grønning*.

A^o 1794, 1. Dec. – strax det var anmeldt at Anne ChristensD ved Døden var afgangen, indfandt sig udi Stervboen i *Wester Grønning* hos hendes Søn Berent Jepsen Skifteforvalteren ... Etatsråd de Lassons ... ved sin Fuldmægtig Anders Müller fra *Astrup*, for at registrere og forsegle den Afdødes Efterladenskaber ... til påfølgende Skifte og Deling mellem Arvingerne.

Ved Forretningen var tilstede: Sønnen Berent Jepsen, og som antagen Formynder for de fraværende Arvinger Anders Riis her af *Wester Grønning*, samt som Vurderings-Mænd Niels Jacobsen og Niels Andersen Riis, begge Selvejer Gårdmænd her af *Wester Grønning*.

(*Boet*) ... blev registreret og forseglet ... til videre Skifte på 30te-dagen, d. 30. Dec.

⌘ (fol.114 fts.) A^o 1794, 30. Dec. – som var rette 30te-dagen efter afgangne Anne ChristensD i *Wester Grønning* indfandt sig udi Stervboen ... Fuldmægtig Anders Müller fra *Astrup*, for at holde Vurdering ... og påfølgende Skifte imellem Arvingerne:

⌘ Knud Jepsen, 44 år gl., betroet for ungefær 20 år siden,

⌘ (fol.114b) Berent Jepsen, 38 år, her udi *Wester Grønning* værende, og betroet for ungefær 13 år siden, samt

⌘ en Datter Anne Cathrine, gift med Niels Ebbesen, som er bortvist, hvorhen vides ikke, for ungefær 4 år siden.

Ved Forretningen var tilstede: Sønnen Berent Jepsen, og som Overværende for de fraværende Arvinger blev antagen Anders Riis af *Wester Grønning*. (*Boopgørelse*) ... Thi beløber det Vurderede 2Rdl-4Mk-2ß ... Udgiften ialt 10Rdl-2Mk-1ß ... sluttet. VG hus

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.119), fol.116:

⌘ Skifte efter Maren JensD udi *Woisbech*.

A^o 1795, 14. April – som var rette 30te-dagen efter Maren JensD udi *Woisbech*, indfandt sig Skifteforvalteren ... Etatsråd de Lasson ... ved Fuldmægtig Anders Müller fra *Astrup*, for at registrere og forsegle den Afdødes Efterladenskaber ... til Skifte og Deling imellem hendes efterladte Børn: 8

- ⌘ Jens Pedersen, 40 år gl., boende i Nandrup udi Jeberg Sogn,
- ⌘ Mads Pedersen, 38 år gl., tjenende udi Oddense Sogn,
- ⌘ Peder Pedersen, 27 år gl, tjenende udi Dalstrup, Harre Sogn, og
- ⌘ Karen Pedersen, gift med Peder Andersen udi *Woisbech*.

Ved Forretningen var tilstede: bemeldte Peder Andersen, på de førnævnte og myndige Arvingers vegne Niels Jensen af Thordahl, og som Vitterligheds-Mænd Sognefogeden Jens Christensen udi Øster Grønning og Anders Sørensen fra Øster Lyby.

Niels Jensen fremstod og forelagde for de fraværende og myndige 3de Arvinger et Afkald.

Så (Peder) Andersen, som således var overdraget alt og myndig, påstod ingen Skifte holdt. Skifteretten afstod ... ØG 1

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.120), fol.117:

⌘ Skifte efter Hans Andersen i Wester Grønning.

A^o 1795, 22. April – strax det var anmeldt at Hans Andersen udi Wester Grønning ved Døden var afgangen, indfandt sig udi Stervboen i hos Lars Hansen (!) udi bemeldte Wester Grønning, hvor den Afdøde var og døde, Skifteforvalteren ... Etatsråd de Lasson ... ved Fuldmægtig Anders Müller fra *Astrup*, for at registrere og forsegle den Afdødes Efterladenskaber ... til Skifte og Deling mellem Arvingerne til sin Tid. Ved Forretningen var tilstede: Sønnen Lars Hansen (!) her af Wester Grønning; og som Overværende på de fraværende Arvingers vegne ... Niels Jacobsen her af Wester Grønning, og som Vurderings-Mænd blev tiltagen Niels Pedersen og Anders Riis. ... (*Boet*) ... blev registreret og forsejlet ... til videre Skifte på 30te-dagen, d. 22. Maj.

⌘ (*fol.118*) Skifte-Continuation efter Hans Andersen i Wester Grønning.

A^o 1795, 22. Maj – som var rette 30te-dagen efter Hans Andersen indfandt sig udi Stervboen i Wester Grønning ... Fuldmægtig Anders Müller fra *Astrup*, for at vurdere ... til Skifte og Deling imellem den Afdødes Børn:

- ⌘ Anders Hansen, 30 år gl., fra Hierch Sogn, og
- ⌘ Maren HansD, 31 år og tjenende i Sølling By og Sogn – begge tilstede ved Forretningen.

Desuden var var tilstede: den Afdødes Stiftsøn og Fæster af Gården her i Wester Grønning, og som Vurderings-Mænd: Niels Jacobsen, Selvejer Gårdmand, og Niels Pedersen, begge her af Wester Grønning. ...

(*Boopgørelse*) ... Thi beløber det Vurderede 7Rdl-4Mk-2ß ... Gield 10Rdl... Skiftet sluttet.

Stervboen ut supra: På Skifteforvalterens vegne: A. Müller. På egne og min umyndige Søsters vegne: Anders Hansen. Vurderings-Mænd: ... Som Fæster af Gården og Overværende: Lars Larsen. VG 6

Grønning Sogn – Skifter

vedr. *Astrup, Eskjær,, Nørgård og Krabbesholm*

ingen fra Hegnet, Grinderslev Kloster og fra Skivehus

bilag 19

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.124), fol.121:

⌘ Skifte efter Anders Pedersens Kone Maren ChristensD i *Thordahl*.

A^o 1795, 20. Oct. – strax det var anmeldt at Aftægtsmand Anders Christensen (!) udi *Thordahl* hans Kone Maren ChristensD ved Døden var afgangen, indfandt sig Skifteforvalteren ... Etatsråd de Lasson ... ved sin Fuldmægtig fra *Astrup* udi Stervboen hos Christen Christensen i *Thordahl*, for at registrere den Afdødes Efterladenskaber til Skifte og Deling mellem Enkemanden Anders Pedersen og hans med den Afdøde udi Ægteskab avlede Børn:

- ⌘ Anne AndersD, 36 år, tjenende på *Astrup*,
- ⌘ Else, gift med Christen Christensen udi Stervboen, og
- ⌘ Peder Andersen udi *Woisbech*, myndig,
- ⌘ Maren, 28 år gl., tjenende hos Lars Larsen udi Wester Grønning.

Ved Forretningen var tilstede: Enkemanden Anders Pedersen på egne vegne og som Formynder for sine umyndige Døtre Anne og Maren, Peder Andersen på egne vegne, og Christen Christensen på sin Kones vegne; samt som Vitterligheds-Mænd, Jens Larsen og Christen Kølle, begge af *Thordahl*.

Enkemanden bad, at det lidet hans Kone havde efterladt sig, tillige måtte blive vurderet, da han håbede at intet ville hindre Skiftets Slutning idag, og han dermed ville blive skånet for videre Bekostning..

(*Boopgørelse*) ... Boens Indtægt 1Rdl-3Mk-2ß ... Gield 5Rdl-3Mk-9ß

ØG 5.3

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.130), fol.127:

⌘ Anno 1799, 19. Julij – som rette 30te-dagen efter afgangne Christen Hauge, Husmand i Øster (!) Grønning, indfandt sig i Stervboen – på Skifteforvalteren, C.A. Tram til *Astrup* hans vegne – Fuldmægtigen Ch. Sommer, for at foretage Registrering og Vurdering ... til påfølgende Skifte og Deling imellem hans efterladte Enke og deres i Ægteskab sammen avlede Børn, som er 2 Sønner og 2 Døtre. Hvor da var tilstede Enken med antagne Laugværge Anders Leed – og på den anden Side bemeldte Børn:

- ⌘ en Søn Jacob Christensen, 25 år (f.ca.1774)
- ⌘ en Datter Maren, 26 år (f.ca.1773)
- ⌘ en dito. Christen Christensen, 20 år (f.ca.1779)
- ⌘ en dito. Kirsten, 21 år (f.ca.1778)

På de Umyndiges vegne var tilstede den ældste Broder som deres Værge ... også tilstede Sognefogeden Jens Foged af Øster Grønning og Gårdmand Niels Jacobsen af Vester Grønning. (*Boopgørelse*) ... (*fol.127b*) ... Boens Formue 2Rdl-4Mk-6ß.

Da Husets Bygning befandt ringe, anså Husbonden det fornødent at udnævne Synsmænd ...

⌘ Anno 1799, 8. Aug. – blev Skiftet atter foretaget efter afgangne Christen Hauge i Wester Grønning på *Astrup* Skriverstue af Fuldmægtig Christen Sommer, for at få dette tilendebragt mellem Enken Ingeborg JacobsD og ... efterladte Børn ...
(Fuldmægtigen meddelte at husbonden og enken havde aftalt: at kravet om bygnings-syn var frafaldet grundet hendes fattige kår, at hun ville afstå fæsteretten mod aftægt i et kammer i huset, og at boets gæld var opgjort til 6Rdl-1Mk 8ß, hvoraf 3Rdl var skyldig Skat som nu var eftergivet af husbond). (fol.128b, sign.) På Skifteforvalterens vegne: Ch. Sommer. Enken: Ingeborg JacobsD. Laugværge: Anders Leed.

På egne og Søskendes vegne: Jacob Christensen (m.f.P.).

ØG (2+15)₁₆₈₈

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.132), fol.128b:

⌘ Skifte efter afdøde Gårdfæster Niels Pedersen i Wester Grønning.

Anno 1800, 9. Sept. – Efter forhen given Meddelelse om Gårdfæster Niels Pedersen i Wester Grønning hans dødelig Afgang, mødte som rette 30te-dagen efter bemeldte afdøde, på Skifteforvalteren S:T: Hr. Tram til *Astrup* hans vegne, Fuldmægtigen Ch. Sommer, for at registrere ... til Skifte og Deling mellem Enken og hendes med den Afdøde udi Ægteskab avlede Børn:

⌘ en Datter Mette, 10 år, ⌘ en Datter Dorthe, 7 år, og ⌘ en Datter Maren, 5 år.

Ved denne Forretning var nærværende Enken Anne Dorthe med Laugværge, Christen Bilstrup af Øster Grønning, og på de Umyndiges vegne deres Morbroder Jens Bilstrup af Øster Grønning. Som Vitterligheds-Mænd mødte – i Sognefoged Christen Jensen af Øster Grønning hans Fraværelse – Anders Lykke af Wester Grønning, samt Lars Larsen ibm.

(Boopgørelse) ... (fol.129, 129b) ... Boens Indtægt 130Rdl-0Mk-18ß ... Skiftet udsat til 1. Oct.

⌘ (fol.129 fts.) År 1800, 1. Oct. – blev skiftet efter afgangne Niels Pedersen i Wester Grønning atter foretaget udi Stervbogården ... (fol.130) ... Summa Boens Gield 179Rdl-2Mk-3ß ... intet til Deling ... (fol.130) ... Forespurgt, erklærede Enken at vedblive Gården og holde sig hendes Mands Fæstebrev efterrettelig ... Skiftet sluttet

VG 7

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.149), fol.144b:

Skifte efter Gårdfæster Anders Pedersen Leed i Vester Grønning.

⌘ Anno 1807, 3. Marti – mødte Skifteforvalteren ... Christian Albrecht Tram til *Astrup* ... udi afdøde Anders Pedersen Leeds i Fæste havende Gård i Vester Grønning ... for der at holde lovlig Registrering og Vurdering, til videre Skifte og Deling imellem den Afdødes Enke og hendes med sin Mand sammen avlede Børn:

⌘ en Søn Peder, 23 år ⌘ nok en Datter Anne, 20 år, og

⌘ en Datter Karen, 22 år ⌘ en Søn Mads, 18 år –

hvilke alle var tilstede tilligemed Værgen og Formynderen for dem, Selvejer Niels Jensen fra *Thordahl*. Så var og tilstede som Vurderingsmænd: Sognefoged og Selvejer Christen Jensen fra Øster Grønning og Christen Jensen Smed fra Øster Løbby. ...

Enken med Laugværge angav Stedets Tilstand, (fol.145) som efter deres Påvisning specificeres: ... (Boopgørelse) ... (fol.146) ...

Summa Indtægt 180Rdl-1Mk-14ß ... Skiftet udsat til 14. April.

Grønning Sogn – Skifter

vedr. *Astrup*, *Eskjær*, *Nørgård* og *Krabbesholm*

ingen fra *Hegnet*, *Grinderslev Kloster* og fra *Skivehus*

bilag 19

⌘ Anno 1807, 14. April – var Skiftesamling på *Astrup* for at fremme Skiftets Slutning efter Anders Pedersen Leed i Vester Grønning ... men Enken og alle Tilstedeværende ønskede det udsat til d. 18. Dec. d.A., som blev således bevilget ...

⌘ Anno 1807, 18. Dec. (fol.147) – blev Skiftet efter afdøde Anders Pedersen Leed i Vester Grønning atter foretaget af Skifteforvalteren udi Overværelse af 2de Vitterligheds-Mænd, Casper Jensen og Niels Wistesen, Enken og Laugværge Simon Jensen, samt på Børnenes vegne Formynderen Niels Jensen fra *Thordahl*. ...

Efter at Skifteforvalteren havde tilspurgt dem alle, om nogen af dem vidste mere at anmelde Boet til Indtægt, og de hermed enstemmigt svarede *Nej*, anmeldtes Boets hele Indtægt, således som samme var d. 3. Marti, ialt 180Rdl-1Mk-14ß.

Derpå angav Enken med Laugværge følgende Udgæld Boen til Besvær (fol.147b) ... (Fordret besætning og inventar 81Rdl, anden gæld 101Rdl-4Mk-8ß) ... Summa Boets Udgift 192Rdl-4Mk-8ß ... Det ses at Boet bliver fallit.

Skifteforvalteren tilspurgte Enken, om hun ville vedblive Gården efter sin Mands Fæstebrev, hvortil hun svarede *Ja*, og forbandt sig til at holde Besætningen og Gården vedlige i forsvarlig Stand. Der bliver da intet at arve, og efter Enkens Anmodning og Formynderens Samtykke blev det Registrerede hende overleveret på de Vilkår: at hun selv affinder sig med sine *Creditorer* og betaler dem deres Fordringer, holder Skifteforvalteren fri for al An- og Tilsvar for alt hvad dette Skifte vedrører ... (fol.147) Skifteomkostninger 5Rdl-4Mk, som Enken haver at betale. ... Skiftet sluttet.

Datum ut supra – Tram. Kirsten MadsD. Som Laugværge: Simon Jensen. Som Formynder for de Umyndige: Niels Jensen. VG 1

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.151), fol.146b:

År 1807, 11. Sept. – indfandt Skifteforvalteren ... Christian Albrecht Tram til *Astrup* ... sig i *Ustrupgården*, strax efter at den forrige Gårdmand, nu Husfæster af *Astrup* Gods, Niels Christensen eller Clemmensen havde anmeldt sin afdøde Kone Anne Laurids's Dødsfald, for at begynde dette Stervbos Forsegling eller Registrering og Vurdering ... til videre Skifte og Deling imellem Enkemanden og hans afdøde Kones efterladte Arvinger, hvilke Enkemanden Niels Christensen eller Clemmesen angav alene at være den Afdødes eneste Brøder Thor Laursen i Roslef By og Sogn.

Ved Forretningen var tilstede som Vitterligheds-Mænd Sognefogeden Christen Jensen og Jens Aasted, begge Selvejere og bosatte Mænd i Øster Grønning By. Enkemanden fremstod tilligemed den Afdødes Broders ældste Datter Inger ThorsD, gift med Gudild(?) Sørensen i Roslef By, og fremlagde et Brev fra den Afdødes Broder ... således lydende:

"Jeg underskrevne Thor Lauritsen, Sneker af Roslef, forestiller dig, Eder Svoger, velagte Niels Christensen, at jeg ikke forlanger Arv eller Arverettighed i nogen Måde efter min salig afdøde Søster, Anne LauritsD, men skal give dig en kiærlig og venlig Afkald fra mig i alle tænkelige Måder – men herimod giver min ældste Datter Fuldmagt til at underskrive på mine vegne, da jeg formedelst Svaghed ej kan komme til den bestemte Tid. Roslef, 10. Sept. 1807 – Thor Lauritsen".

Enkemanden tilligemed hans afdøde Kones Broders Datter Inger ThorsD forlangte og påstod, som en Følge af ovenstående Brev, at Boet måtte overleveres Enkemanden til egen Rådighed uden nogen videre Skifte og Deling, da Boets usle Omstændigheder ikke var af den Beskaffenhed, at samme kunne tåle et Skiftes Bekostninger ...

Skifteforvalteren turde og ville ikke nægte dem deres Begjæring og overleverede Enkemanden Boets Tilstand ... ØG 13

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.159), fol.154b:

År 1812, 16. Marty – mødte ... Skifteforvalteren ... Landvæsens Commissair Tram til *Astrup* ... efter Begiering hos Enkemand Peder Sørensen Thordahl i Øster Grønning, for ... at begynde ... Skifte og Deling ... efter hans afdøde Kone, Cathrine NielsD ...

Børn: 1 en Søn Anders Pedersen, 28 år, Landsoldat ved 2^{det} Jyske Infanteri Regiment, hvor han p.t. opholder sig,

1 en Søn Christen Pedersen, 20 år, tjenende udi Øster Lyby hos Thomas Christensen, ... var ved Forretningen tilstede.

Så var og foruden Ekemanden en som Værge for den yngste Søn: Meelsen Nielsen, Øster Grønning ... og som Vitterligheds-Mænd: Sognefogeden for Grønning Sogn (fol.155) Christen Jensen Foged og Selvejer Gårdmand Christen Nielsen, begge af Øster Grønning. (Boopgørelse) ... (fol.155) ... Summa Indtægt 84Rdl-1Mk-13ß ... (fol.155b) ... Udgift 112Rdl ... ØG.hus

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.160), fol.156:

1812, 28. Sept. – er af Husfæster Peder Laursen(!) af *Woisbech*, at hans Kone Karen PedersD d. 25. Sept. druknede, men først d. 26. dito. kom i Land af Fjorden – og efter Anordningerne ingen Skifte forlangt – Tram.

År 1812, 24. Nov. – indfandt sig ifølge Husfæster Peder Andersens Forlangende udi *Woisbech* Huset ... Skifteforvalteren ... for at begynde og slutte Skiftet efter Husfæster Peder Andersens afdøde Kone Karen PedersD ... (fol.156b) ... Børn:

1 en Søn Peder, 16 år gl. 1 en Søn Anders, 13 år, og 1 en Datter Maren, 11 år.

(Boopgørelse) ... (fol.157) ... Summa Indtægt 178Rdl-5Mk-14ß ... Gården gældfri ... ØG 1

Grønning Sogn – Skifter

vedr. *Astrup, Eskjær, Nørgård og Krabbesholm*

ingen fra Hegnet, Grinderslev Kloster og fra Skivehus bilag 19

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.162), fol.158:

År 1812, 24. Nov. – indfandt Skifteforvalteren ... Landvæsens Commissair Tram til *Astrup* ... hos Enken Maren AndersD udi Udflytterstedet af Øster Grønning, for at holde Skifte og Deling efter hendes afdøde Mand, Niels Christensen eller Clemmensen, hans Husbeboelse forhen af dette Hussted under *Astrup* Gods.

Ved Forretningen var tilstede den Afdødes Enke, ermeldte Maren AndersD, og da den Afdøde ikke på sin Side havde nogen mandlig Slægt, var Selvejer Christen Nielsen af Øster Grønning By overværende som Formynder for de Umyndige ...

Som Vitterligheds-Mænd var tilstede Selvejer Gårdmand Niels Jensen af *Thordahl* og Peder Pedersen af *Wester* Grønning – og som Laugværge for Enken, Sognefogeden Christen Jensen af Øster Grønning ... (Børn nævnt):

1 en Søn Christen, 4 år gl. 1 en Datter Ane Malene, 1½ år, og at der ingen Stedbørn er eller har været.

(Boopgørelse) ... (fol.158b) ... Boens Indtægt 134Rdl-2Mk-8ß ... (fol.159) ... (beløb til deling) 84Rdl-2Mk-8ß ...

(hvoraf enken får halvdelen og børnene resten) ... Skiftet sluttet.

ad ØG 13 #

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image. 174), fol.168b:

År 1822, 20. Nov. – som 30te-dagen efter Gårdfæster Enken Kirsten MadsD's Dødsdag, indfandt sig Skifteforvalteren ... Landvæsens Commissair C.A. Tram til Astrup ... udi Stervboggården ... i Wester Grønning ... for at begynde ... Skifte og Deling ... efter hendes Arvinger, hvilke Arvinger den afdøde gårdbrugende Enkes Søn, Peder Andersen Leed, opgav at være:

 x ham selv, 41 år, og x en eneste Datter, Ane AndersD, 36 år,

Disse tvende Arvinger var ved Forretningen tilstede, ligeledes Simon Jensen i Brødinggård i Jeberg Sogn som Datterens Tilsynsværge, og som Vitterligheds-Mænd Sognefogeden Christen Jensen Foged af Øster Grønning og Gårdmand Peder Nielsen Moesgård af Wester Grønning
(*Boopgørelse*) ... (fol.169, 169b) ... (*pedantisk og uoverskuelig skiftebehandling uden klar konklusion*).

x(fol.170b) År 1822, 14. Dec. – blev Skiftet efter afgangne Kirsten MadsD ... atter foretaget på Astrup. Tilstede (*samme som sidst*). Der blev først fremlagt Døbeattest for Datteren Ane AndersD's alder ... (*se bilag*).

Dernæst blev fremlagt Reversal-Fæstebrevene af 1. Sept. 1774 og 16. Dec. 1794, begge udstedt af Hr. Etatsråd de Lasson ... der følger Sagen som Aktstykker ... Fæstebrevet fra 1774 med påtegnet Specification viser, at den afdøde Fæster (Anders Pedersen Leed) har modtaget Besætning og Inventar til Værdi 81Rdl: D.C., der efter nærværende Qvartals Cours udgjør i Sedler 101Rbd-1Mk-8ß ... (fol.171) ... intet at arve, da Boet end ikke kan udrede Begravelses Omkostningerne ... VG 1

(*Bilag*) Grønning Kirkebog udviser fol.116b: at År 1786, 1. Fredag efter Påske, havde Anders Leed i Vestergrønning en Datter ved Hjemmedåb, som blev kaldet Anne – hvilket herved på Forlangende bekræftes af Sognepræsten. Breum Præstegård, 12. Dec. 1822 – Møller.

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image. 178), fol.172b:

År 1830, 24. Feb. – lod Skifteforvalteren ... Landvæsens Commissair C.A. Tram til Astrup /:foranlediget af sin Undselighed:/ ... møde (*ved*) Sognefoged Jens Willadsen udi Mogenstrup By udi Øster Grønning hos Husfæster Enken Ane PedersD ... for at begynde Registrering efter hendes afdøde Mand Peder Sørensen Thordahl ... til Skifte og Deling mellem hende og hans efterladte Børn:

 x en Søn Anders, tjenende i Harregård, Harre Sogn, 44 år gl, og

 x en Søn Christen, Selvejer Gårdmand i Vester Grønning, 37 år.

(*Boopgørelse*) ... (fol.173) ... Summa Indtægt 20Rdl-4Mk-2ß ...

(*Flere møder i skiftet følger*).

ØG.18

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image. 182), fol.175b:

År 1834, 6. Nov. – indfandt Skifteforvalteren, Landvæsens Commissair C.A. Tram til Astrup sig, ifølge Anmodning fra Enken efter afdøde Anders Sørensen Foged, hos bemeldte Enke, som nu ville indlade sig i Ægteskab med forhenværende Gartner på Astrup, Christian Jespersen, i hendes i Fæste havende Hus i Øster Grønning, for at påbegynde og slutte Skiftet efter hendes afdøde Mand. Ved Forretningen var tilstede som Vitterligheds-Mænd Sognefogederne Mikkel Jensen af Grønning og Jens Willadsen af Grinderslev Sogn, og som Værge for de Umyndige Selvejer Gårdmand Christen Jensen Foged af Øster Grønning, og som Laugværge for Enken Inger NielsD var tilstede Christian Jespersen. De umyndige Børn var:

 x en Datter Mette, 17 år, og x en Datter, Karen, 2 år,

(*Boopgørelse*) ... (fol.176) ... Summa Indtægt 23Rdl-3Mk-15ß ... til Deling 4Rdl-4Mk-14ß: Sølv. ...

ØG.17

--- 0 ---

Grønning Sogn – Skifter

vedr. Astrup, Eskjær,, Nørgård og Krabbesholm

ingen fra Hegnet, Grinderslev Kloster og fra Skivehus

bilag 19***Eskær skifteprotokol 1764-90******Indledning***

Tydningen er vanskelig, da den affotograferede protokol er stærkt beskadiget af brand eller fugt, som har fjernet ¼-del til 1/3-del af hver tekstside.

Uddrag

*Eskær Godsarkiv. Skifteprotokol 1764-90 (familysearch, image.11), s.19:

⌘A^o 1766, 26. Marti – indfandt jeg mig underskrevne på høvædle og velbårne Hr. Justitsråd Hastrup til *Eskier* som Skifteforvalter hans vegne med 2de tiltagne Tilsyns (Mænd): ... Friis og Peder Andersen, begge af ... ning, i Stervboen hos Hans Pedersen i ... Wester Grønning, for at registrere og vurdere ... der fandtes efter hans Kones salige Fader Laurids Madsen, der døde dér samme Sted d. 23. ... Hustrus vegne og Mads Lauridsen på ... var her tilstede, som var den gl. Laurits Madsens ... og rette Arvinger ... Og blev fortøget lovlig Skifte og Deling imellem begge ... (s.20) disse Arvinger: (*Boopgørelse*: Den Sl: Mands Gangklæder ... Summa 5Rdl-3Mk-2ß). ... fordrede for 11 Års Tilsyn ... har været syg og sengeliggende ... er 110Rdl. Skiftet udsat til 6. Maj. Datum ut supra – Morten Jensen. Arvingerne underskriver på egne og Hustrus vegne: Hans-H:P:S-Pedersen.

På egne vegne underskriver: Mads Lauridsen.

⌘(A^o 1766, 6. Maj) – blev Skiftet efter Laurids ... Wester Grønning åbnet her på *Eskier* af mig underskrevne ...

Boens Midler 5Rdl-3Mk-2ß og anmeldt Giæld 110Rdl. ... Skiftet tilendebragt ...

VG 9

*Eskær Godsarkiv. Skifteprotokol 1764-90 (familysearch, image.12), s.21:

⌘A^o 1766, 4. Aug. – mødte, på høvædle og velbårne Hr. Justitsråd Hastrup til *Eskier* som Skifteforvalter hans vegne, Niels Bach i Stervboen i Wester Grønning hos Jens Andersen Tront, som døde d. 10. Maj, for at registrere og vurdere hvis der forefandtes, med sig tagne 2de Tilsyns (Mænd): Peder Christensen og Mads Andersen, begge her af Byen, for at holde lovlig Skifte og Deling imellem Arvingerne, som er den efterladte Enke Karen ChristensD og den Afdødes Børn:

⌘ Jens Jensen Tront i Jeberg og Anders Jensen Tront, boende i Glýnggård,

hvoraf Jens Jensen var tilstede på begges vegne. ... (*Boopgørelse*: lidt møbler, sengetøj og gangklæder) ... Summa Formue ...

Boens Giæld og Besvær 18Rdl-... overstiger dens Formue ... intet at arve ... Og som Enken er (for)langende at dette Skifte måtte blive sluttet (s.22) ... dermed sluttet. Datum Stervboen ut supra: N. Bach. Arvingerne underskriver: Jens Jensen. VG.hus

Se **Eskær Fp, 77 og 156.*

*Eskær Godsarkiv. Skifteprotokol 1764-90 (familysearch, image.22), s.40:

⌘Anno 1767, xx. Julij – På Skifteforvalteren, høvædle og velbårne Hr. Justitsråd Hastrup til *Eskier*, hans vegne, (mødte) Niels Bach med 2de tiltagne Mænd: Peder Leed og Hans ... begge af Wester Grønning, i Peder Biere ... for at registrere og vurdere efter ... salige Moder Maren AndersD, som var hos foranførte Peder Bieregaard og døde dér.

... et lovlig Skifte og Deling imellem Arvingerne, som er:

⌘ Peder Nielsen, boende i ...

⌘ Anders Nielsen, boende i Wester Grønning.

⌘ Cidsel NielsD, gift med Christen Espersen ...

⌘ noch en Datter Karen NielsD, gift med Peder ... Leed(?) i Wester Grønning.

... (*Boopgørelse*) ... Summa Indtægt 7Rdl-4Mk-6ß ... Summa Udgift ... Skifte sluttet.

VG 5

*Eskær Godsarkiv. Skifteprotokol 1764-90 (familysearch, image.22), s.41:

⌘Anno 1767, 9. Julij – På Skifteforvalteren, høvædle og velbårne ... til *Eskier* hans vegne, mødte Niels Bach med tiltagne 2de Tilsyns Mænd ... (s.42) navnlig: Peder Pors (og) Christen Kiergaard og som Formynder Christen Jensen, alle af Øster Grønning, mødte i Sterfboen i *Grønriis* hos Niels Andersen efter hans afdøde Hustru Else VilladsD, som døde d. 24. April, alt til et lovlig Skifte og Deling imellem Arvingerne, som er:

⌘ en Stifsøn Niels Pedersen, som tjener Jens Falster i Mariager.

⌘ en Datter Kirsten PedersD, gift med Christen Pedersen, boende i Nordsøby på Morsøe.

⌘ en Datter Anne PedersD, gift med Olle Jensen, boende i Otting.

⌘ en Datter Mette PedersD, som er hjemme hos Stiffaderen, og som foranførte Christen Jensen blev Formynder for.

... (*Boopgørelse*) ... (s.43) ... Summa Indtægt ... Nu følger Boens Besvær:

Gården som består af Hartkorn 3-3-2-2 (til *Eskier*) og til *Astrup* 1-2-1-2 fordres 5 Bæster á 10Rdl ... Resterer i Kongl: Skatter ...

Raalingshusets Brøstfældighed ... (s.44) ... Summa Udgift 129Rdl-3Mk-7ß ... Skiftet hensat til endelig Slutning 4. Aug. ...

Grønning Sogn – Skifter

vedr. Astrup, Eskjær,, Nørgård og Krabbesholm

ingen fra Hegnet, Grinderslev Kloster og fra Skivehus

bilag 19

..., 14. Dec. – blev efter foregående *Publication* ... i de danske Aviser Skiftet efter afgangne (Else Villads)D atter åbnet her på *Eskier* ... Summa Indtægt 74Rdl-2Mk-10ß, Summa Udgift 129Rdl-3Mk-7ß ... intet at arve. ØG 6

*Eskær Godsarkiv. Skifteprotokol 1764-90 (familysearch, image.42), s.80:

⌘(Anno 1770, 27. Juny) – På Herskabet til *Eskier* deres vegne, mødte Hans Hvas med 2de til sig tagne Vitterligheds Mænd: Mads Smed og Anders Riis, begge boende i ... Grønning By, hos afgangne Niels Krægs (s.81) Enke i bemeldte Wester Grønning, for at registrere hvad som fandtes efter den Afdøde, som døde dér d. 21. Juny sidst afvigte ... (*Boregistrering*) ... Skiftet beror indtil 30te-dagen.

⌘Anno 1770, 20. July) – indfandt sig Fogden Hans Hvas med tiltagne Vurderingsmænd ... i afgangne Niels Pedersen Krægs Sted i ... Grønning for ... Skifte og Deling imellem Enken Mette LauritsD på den ene ... (s.82) og deres i Live værende, sammenavlede Børn:

⌘ en Datter Maren NielsD, tjenende i Hindborg.

⌘ Karen NielsD, tjener Søren Storgaard i Groe By, og

⌘ en Søn Laurs Nielsen, 15 År, som for et År sidst siden bortrømte, og siden ej hørt eller set noget til hvor hans Opholdssted er ...

Og var tilstede Enken med Laugværge Niels Smed af Wester Grønning, og var på Børnenes vegne deres Farbroder Niels Pedersen, boende i Hindborg Sogn og By.

... (*Boopgørelse*) ... Summa Indtægt 2Rdl-3Mk-15ß ... (s.83) Summa Udgift 8Rdl-1Mk-14ß ...

VG.hus

*Eskær Godsarkiv. Skifteprotokol 1764-90 (G.185-3, 3/6), s.98:

⌘... (A^o 1771, 11. Juni) – ... Fæster Christen Jensens afdøde ... Wester Grønning.

Datoen findes i registret.

... indfandt sig udi Grønning ... hos Christen Jensen sammesteds ... afdøde Hustru, Anne MadsD

... mellem Enkemanden og Afdødes eneste Søn, Espen Christensen, hvis Formyndet var Faderen

... (*Boopgørelse*) ... (s.41) ... Summa Indtægt 180Rdl-4Mk-1ß. ... (s.101) ... udsat til 10. Aug.

(*sign.*) På Herskabets vegne: M.S. Lassen. Enkemanden: C.J.S.

⌘... (10. Aug.) ... Boens Udgift: 1) Gården ... af Hartkorn 7-x-x-x ... (og dermed fordret besætning og inventar).

... 2) (*anden gæld*) ... Summa Udgift 263Rdl-3Mk, som overstiger Indtægten med 82Rdl-4Mk-4ß.

... intet til Arv og Deling.

VG 9

*Eskær Godsarkiv. Skifteprotokol 1764-90 (G.185-3, 3/6), s.142: *Dato ukendt.*

⌘A^o 1776, ... – ... som 30te-dagen efter Loven mødte ... Anders Simmersted

(*i Stervboen efter*) ... Nielsen Riises afgangne Hustru Anne PedersD, som døde her i Wester Grønning.

... Skifte mellem ... Enkemanden, bemeldte Anders ... og i Ægteskabet værende Børn:

⌘ 1 Søn, navnlig ... 9 år, ⌘ ... Mads Andersen, 1 år

⌘ en dito. Niels Andersen ..., ⌘ en Datter ... AndersD, 7 år – som alle var ...

Tilstede var bemeldte Enkemand ... (*på Børnenes*) vegne og som Formyndet ...

... (s.143) ... (*Reg. og vurdering af Afdødes klæder*) ... Summa 6Rdl.

... (s.144) ... (*sign.*) På Major Geistlers vegne: Simmersted. Enkemanden: Anders Nielsen. Formyndet: ...

VG 9

*Eskær Godsarkiv. Skifteprotokol 1764-90 (familysearch, image.88), s.163:

⌘Skiftebrev efter Niels Ander...

Anno 1777, 21. Nov. – indfandt ... velbårne Major von Geistler ... vegne Fuldmægtig Anders Sim... *Eskier* med tiltagne tvende ...

Vurderings Mænd: Otte Jørgensen ... begge af Wester Grønning udi Sterf ... Andersen i bemeldte Wester Grønning ... har nødt sin

Ophold hos Anders ... W. Grønning, for et lovlig ... efter Afdøde (s.164) ... (*Boopgørelse*) ... Summa Indtægt 3Mk-6ß. ...

(*sign.*) Forvalter Simmersted. ...

VG aftægtsmand

*Eskær Godsarkiv. Skifteprotokol 1764-90 (familysearch, image.100), s.186:

⌘Skiftebrev efter Inger NielsD af Wester Grønning.

Anno 1779, Torsdagen 16. Sept. – indfandt sig på Skifteforvalteren, højædle og velbårne Hr. Major von Geistler til *Eskier* hans

vegne, Fogeden Jens Jensen fra bemeldte *Eskier* med 2de uvillige Vitterligheds og Vurderings Mænd, navnlig: Jeppe Nielsen og Ole

Jørgensen, begge ... Grønning By, for at holde et lovlig ... påfølgende Deling imellem Iver Friis ... og hans med sin ved Døden afgangne Hustru ... i Ægteskab avlede Børn og Arvinger:

⌘ en Søn Christen Iversen, tjener Søren Han... Jeberg, 20 år gl.

⌘ en Datter Ane, tjenende i Lyby Sogn ... *Dahlgård*, 24 år, og

⌘ en dito. Datter Anne, tjener i Lyby Sogn og By hos Thomas Sør... ... år.

... nærværende: Iver Friis på egne og Børnenes vegne ... og som Tilsyns-Værge for Børnene ... Wester Grønning.

... (s.187) ... (*Boopgørelse*) ... Intet kan blive til Deling. Skiftet sluttet.

VG 1₁₆₈₈

Grønning Sogn – Skifter

vedr. Astrup, Eskjær,, Nørgård og Krabbesholm

ingen fra Hegnet, Grinderslev Kloster og fra Skivehus

bilag 19

Eskær skifteprotokol 1790-1818

Ingen fra Grønning.

---0---

Nørgård skifteprotokol 1783-1817

Det eneste skifte fra Grønning er fra VG 4.

*Nørgård Godsarkiv. Skifteprotokol 1783-1817 (familysearch, image.96), fol 88b:

⌘ Anno 1805, 15. Juni – mødte Skifteforvalteren Iver Qvistgaard til *Nørgård* med 2de tiltagne Vitterligheds- og Vurderings-Mænd: Niels Jacobsen og Anders Iversen, begge af Vester Grønning, i Stervboen efter afgangne Jens Halborg ibidem, for at foretage en lovlig Registrerings- og Vurderings-Forretning til efterfølgende Skifte og Deling imellem den Afdødes Arvinger: Enken Else(!) ChristensD og de med hende og den Afdøde i Ægteskab avlede Børn:

⌘ en Datter Maren JensD, 50 år gl., gift med Anders Riiseng i Ryberg. (f.ca.1755)

⌘ en Søn Niels Jensen, 46 år. (f.ca.1759)

⌘ en Datter Anne JensD, 41 år, gift med Niels Nielsen Smed af Grønningheed. (f.ca.1764)

⌘ en Søn Christen Jensen, 39 år, som ej vides hvor er. (f.ca.1766)

⌘ en Søn Søren Jensen, 33 år gl., boende i Øster Grønning. (f.ca.1772)

⌘ en Datter Inger JensD, 32 år, og (f.ca.1773)

⌘ en Søn Jens Jensen, 28 år – begge de 2de sidste hjemme i Stervbogården. (f.ca.1777)

Af Enken var antagen til Laugværge Sognefogeden Christen Jensen af Øster Grønning, og som Formynder for Datteren Inger JensD blev Broderen Søren Jensen af Skifteforvalteren ansat ...

... (*Boopgørelse*) ... (fol.90b) ... Summa Indtægt 43Rdl-3Mk-3ß ... Skiftet udsat.

⌘(fol.92) Anno 1806, 15. Marti – mødte Skifteforvalteren Iver Qvistgaard ... i Stervboen efter afgangne Jens Halborg ... for at frembringe Skiftet efter den Afdøde. Hvor da var tilstede: Enken Ellen ChristensD og Arvingerne Niels Jensen og Jens Jensen samt deres Søster Inger JensD. På den sidstes vegne blev den ældste Broder Niels Jensen pålagt af Skifteretten som hendes Værge. Ingen af de øvrige Skiftet vedkommende var mødt, uagtet Mødet var indvarslet i Aviserne ...

Enken og Søn tilkiendegav, at siden sidste Skifteforhandling var solgt fra Gården den registrerede 4-års Hest for 50Rdl ... og indkiøbt en sort 4-års Hoppe for 44Rdl ... Skiftet udsat til videre.

⌘(fol.94) Anno 1806, 15. Dec. – mødte Skifteforvalteren Iver Qvistgaard ... i Stervboen efter afgangne Jens Halborg i Vester Grønning ... Som overværende var tilstede: Enken Ellen ChristensD med Laugværge Christen Foged af Øster Grønning, Søn Niels Jensen fra *Nørgård* (på egne og Søster Inger JensD' vegne som Værge), Søren Jensen her af Øster Grønning, Jens Jensen af Stervbogården, Datteren Maren JensD's Mand Anders Riiseng fra Ryberg, Datteren Anne JensD's Mand Niels Nielsen Smed af Grønningheed.

Andre var ej mødt, uagtet Mødet var annonceret i de *Viborger Sønner* og *Berlinske Tidender*. ...

(fol.94b) ... Summa Indtægt, som forhen vurderet, 43Rdl-5Mk-3ß ... Summa Udgift 71Rdl ... intet at arve. Skiftet sluttet.

Krabbesholm skifteprotokol 1733-1823 *Alle skifter fra Grønning vedrører VG 6.*

*Krabbesholm Godsarkiv. Skifteprotokol 1733-1823 (familysearch, image.32), fol 27b:

⌘ Anno 1747, 18. Oct. – indfandt sig i Stervboen efter Anne Sørensd, som Dagen forhen ved Døden er afgangne, i Laurd Jensen i Wester Grønning hans Gård, hvor bemeldte Anne Sørensd efter i 4½ År at have været til Huse – på Herskabets høvædle og velbyrdige Hr. Etatsråd og Amtmand Rosenkrantz til Krabbesholm og Kierbgård hans vegne – Søren Hvering, for at registrere og vurdere i 2de Mænds Overværelse: nemlig Laus Jensen og Jakob Pedersen, begge af Grønning, samt efterse hvad den Sl: Pige Anne Sørensd kan have efterladt sig af Klæder og deslige, om noget fra hendes Begravelses Bekostning og anden Gield ved en lovlig Skifte og Deling kan blive tilovers til hendes nærmeste Slægt og Arvinger.

... (Boopgørelse) en Ege Kiste med Lås og Beslag, derudi ... Skiftet opsat til 30te-dagen, som er d. 16. Nov. Laurs Jensen har lovet at indkalde den Sl: Piges Slægt og Arvinger ...

Grønning Sogn – Skifter

vedr. Astrup, Eskjær., Nørgård og Krabbesholm

ingen fra Hegnet, Grinderslev Kloster og fra Skivehus

bilag 19

⌘(fol.28) Anno 1747, 16. Nov. – som er rette 30te-dag efter Anne Sørensd's dødelige Afgang, indfandt sig i Stervboen ... Søren Hvering fra Krabbesholm med tiltagne 2de Mænd ... for lovlig Skifte og Deling imellem hendes nærmeste Arvinger, som er:

⌘ hendes Søskendebarn Maren Christensd i Glýng i Nautrup Sogn. På hendes vegne var mødt hendes Mand Jens Pedersen.

⌘ endnu et Søskendebarn Bodil Christensd i Lund i Durup Sogn. På hendes vegne var mødt hendes Søn Peder Mortensen.

⌘ endnu et Søskendebarn Maren Jensd, boende i Schive, som ej var mødt, ej heller nogen på hendes vegne, undtagen nævnte 2de Mænd, som tillige haver Opsyn med, at hun nyder samme Skiel som de andre ...

... (Boopgørelse) ... Summa Indtægt 9Rdl-0Mk-14ß ... (fol.28b) ... Summa Udgift 9Rdl-1Mk-8ß ... Skiftet sluttet.

*Krabbesholm Godsarkiv. Skifteprotokol 1733-1823 (familysearch, image.96), fol.88b:

Skiftebrev efter Lars Jensens afgangne Hustru Anna Nielsd i Wester Grønning By.

Anno 1755, 30. Jan. – som rette 30te-dag efter Loven indfandt sig i Stervboen hos Lars Jensen i Wester Grønning By på Krabbesholm Gods – på Herskabets som Skifteforvalter, høvvelbårne Hr. Cammerherre, Etatsråd (fol.89) og Amtmand Werner Rosenkrantz til Krabbesholm og Schivehus hans vegne – Fogeden C. Polder fra bemeldte Krabbesholm, med tiltagne 2de Mænd: Peder Pedersen og Jakob Nielsen, begge fra Øster Lýby By, for lovlig Skifte at foretage efter Lars Jensens ved Døden afgangne Hustru Anna Nielsd, imellem Arvingerne, som er Enkemanden og hans 2de efterlevende Sønner:

⌘ Søren Larsen, 23 år gl., og Niels Larsen, 15 år – på den ene Side, (f.ca.1732 hhv. 1740)

og Stervboens Creditorer på den anden Side.

... (Boopgørelse) ... (fol.89b) ... Summa Indtægt 73Rdl-1Mk-10ß ... (fol.90) Summa Udgift 84Rdl-0Mk-8ß ... Skiftet sluttet.

*Krabbesholm Godsarkiv. Skifteprotokol 1733-1823 (familysearch, image.101), fol.93b: *en udvandrer fra Grønning.*

Skiftebrev efter Sal: Mette Jensd, Niels Nielsen Grønning i Resen hans afgangne Hustru.

Anno 1755, 16. Oct. – indfandt sig hos Niels Nielsen Grønning i Resen Sogn og By, som bebor et ham i Fæste forundt Hus, Krabbesholm henhørende, Hartkorn 0-2-2-1... Skifte efter ... Hustru Mette Jensd, som ved Døden afgået seneste 17. Sept. ...

*Krabbesholm Godsarkiv. Skifteprotokol 1733-1823 (familysearch, image.113), fol.105b:

Skiftebrev efter Lars Jensen i Wester Grønning hans afgangne Hustru Anna Cathrine Jacobsd.

Anno 1756, 26. Julý – indfandt sig hos Lars Jensen i Westergrønning, som bebor en under Krabbesholm henhørende, ham i Fæste forundt Bondegård, Hartkorn 2-6-3-2 – på Herskabets, høvvelbårne Hr. Cammerherre og Amtmand Werner Rosenkrantz til Willestrup, Krabbesholm og Schivehus hans vegne – hans Fuldmægtig Jens Kruuse fra bemeldte Krabbesholm, for efter hans afgangne Hustru Anna Cathrine Jacobsd, som d. 27. May sidstleden ved Døden er afgået, i dag som rette 30te-dag efter Dødsfaldet at foretage lovlig ... Skifte og Deling imellem Arvingerne, som er Enkemanden ... og hans med sin Sal: Kone sammenavlede eneste Barn:

⌘ Jens Laren, ungefær 4 Uger gl.

... medhavende 2de velagte Dannemænd: Niels Pedersen og Esper Pedersen, begge i Nestild By i Oddense Sogn ...

(Boopgørelse) ... (fol.106) ... Summa Indtægt 83Rdl-0Mk-9ß ... (fol.106b) ... Summa Udgift 86Rdl-3Mk-8ß ... Skiftet sluttet.

*Krabbesholm Godsarkiv. Skifteprotokol 1733-1823 (familysearch, image.113), fol.149b:

Skiftebrev efter afgangne Lars Jensen i Wester Grønning.

Anno 1761, 27. April – som var 30te-dagen efter Dødsfaldet, indfandt sig – på Herskabets, høvelbårne Hr. Cammerherre, Baron og Amtmand Werner Rosenkrantz hans vegne – Niels Hastrup fra *Krabbesholm*, for at registrere og vurdere efter afgangne Lars Jensen, Fæstebonde i Grønning Sogn og By, tilhørende *Krabbesholm*. Og var nærværende Enken Maren Jensen, Enkens Laugværge Hans Pedersen; Vitterligheds Mænd Peder Andersen og Jens Nielsen, alle af Grønning; og den Sal: Mands efterladte Børn:

 x en Stifsøn Søren Larsen, 27 år. (f.ca.1734)

 x en do. Søn Niels Larsen, 23 år. (f.ca.1738)

Med den efterlevende Hustru:

 x en Datter Anne, 3 år. (f.ca.1758)

 x en yngre Datter, 2 år. (f.ca.1759)

For de Umyndiges vegne var Formynderen deres Farbroder Christen Jensen af Breum i Closter Sogn.

... (*Boopgørelse*) ... Summa Indtægt 62Rdl-3Mk-6ß ... (*fol.150*) ... Summa Udgift 71Rdl-0Mk-0ß ... intet til Deling ... alt blev af Skifteretten overladt Enken, når hun i rette Tider betaler, hvad hun pligtig er ... Skiftet sluttet.

Grinderslev Kloster skifteprotokol 1792-1806

Intet fra Grønning.

Hegnet skifteprotokol 1790-1820

Intet fra Grønning.

Skivehus skifteprotokol 1763-1790

Intet fra Grønning.

2015.03.27 – IR

Økonomiske Anmærkninger – antagelig et tidsskrift eller pjecer, som annoncerede nye tiltag.

Skalø – lille ø ved Fejø nord for Lolland (**Trap IV-3, 846*).

Mærkeligste – betyder *mest bemærkelsesværdige*.

Samlet længde 2.850 m.

Voldene var 1,7 m brede og 0,8-0,9 m høje.

bilag 20

Indledning

LHS blev oprettet 1769 med det formål at anspore til modernisering af dansk landbrug. Det var 20 år før de store landboreformer blev iværksat med opløsning af landsbyfællesskabet, udskiftning af jorderne, udflytning af gårde fra de tætbebyggede landsbyer, og begyndende overgang fra fæste til selveje.

Et af LHS' midler var præmiering af bønderes pionerindsats. Progressive godsejere og sognepræster var mange steder i landet opmærksomme på værdien af denne form for motivation, og dér var det ikke usædvanligt, at en landsby i de følgende årtier hentede 5-10 præmier. Grønning sogn fik tildelt én præmie, i 1784 til væversken Maren NielsD i Øster Grønning. I 1831 deltog gårdmand Anders Jensen på *Grønriis* med en ansøgning, men blev ikke tilgodeset. Uddrag af de 2 sager er gengivet i det følgende – i let moderniseret sprog.

Maren NielsD

Det var usædvanligt at en bondepige blev præmieret, men Maren NielsD i Øster Grønning var en af de heldige, da LHS i 1783 indhentede ansøgninger om *Husflid i Henseende til Tøjers Forfærdigelse*. 17 ansøgninger blev udtaget til behandling. Marens ansøgning var skrevet af hendes husbond, godsejer A.R. Lasson på *Astrup*, og han og hans frue fulgte ihærdigt sagen op. LHS' brevjournal giver et resumé af sagen.

*Landhusholdnings-Selskabet. Brevjournal 1783 (EA-m.1/5):

No:	Indgået:	Documentets Indhold:
1783/122	15. Nov.	Præmie-æskning for Vævning af Maren NielsD, Øster Grønning.
Akter:		Selskabets Beslutning
1784/277		Henlægges til næste År, men Beslutning gøres nu som for sidst indkomne Sag, No.264.

*Landhusholdnings-Selskabet. Brevjournal 1784 (EA-m.2/5):

No:	Indgået:	Documentets Indhold:	
1784/277		Præmie-æskning i en Attest af 8. Oct. 1784 for 568 $\frac{3}{4}$ alen Tøjer af adskillige Slags, vævede af Maren NielsD af Øster Grønning, Grønning Sogn, Schivehus Amt, Wiborg Birk, for Frue Etatsrådinde de Lasson på <i>Astrup</i> . Med Præmie.	
		Selskabets Beslutning	
		Går til Konst. C.	
		Besluttet: 4. Nov.	Expederet: 22. Jan.

Ansøgning – Journalsag 1783/122.

Højædle og velbårne Hr. Etatsråd Marfeldt!

Ansé ej fortrydelig, at jeg ved dette ulejliger, og vedlagt giver mig den Frihed at sende nogle Prøver af uldne og linnede Tøjer, nummereret efter ligeledes vedlagte Fortegnelse, der viser, hvor meget den deri benævnte Bondepige *Maren NielsD* af *Øster Grønning*, *Astrup* Gods, alene for min Kone sidst afvigte År har vævet, uagtet samme Piges Helbred bestandig er ringe, og hun ofte 8 á 14 Dage er sengeliggende.

I mine Tanker finder jeg denne Væverske at have vist, efter hendes svagelige Tilstand, megen Duelighed og Arbejdsomhed, foruden det, at hvad som ved hendes Vævning er fortjent, er kommen hendes gamle Forældre – hos hvem hun opholder sig, og kun nyder nødvendig Ophold af Føde og Klæder – så godt som alene til Gave.

Altså synes hun med Grund kunne til Opmuntring fortjene en liden Præmie af *Det Højlovlige* og på Fortjenester vel skønnende *Landhusholdnings Selskab* – til hvilket jeg gør mig forsikret om, dersom Deres Velbårenhed, som på hendes vegne herved anmodes om, efter Deres bekendte Veltænkende og sædvanlige Retsindighed vil have den Bevågenhed for hende at *recommendere* Sagen på bedste Måde for Selskabet.

Præmien var aldrig så liden, den jo dog var en Hjælp for en Fattig, og en Opmuntring for en Arbejdsom, der så godt som uden Undervisning, alene ved liden Vejledning hun i Begyndelsen har haft af Moderen, selv har tillært sig det hun af Vævning forstår. For at hjælpe hende videre frem, har jeg nylig givet hende alt behøvende Tømmer til en ny, bedre og større Væv og tillige forskrevet hende bedre og større Rør, så jeg venter hun herefter skal kunne forevise bedre Prøver af sit Arbejde.

bilag 20

Efter Hans Majestæts nådige Plakat igennem *Økonomi og Kommerce Kollegiet* at få Dreng lært udi Vævning ved *Gudumlund* havde jeg betjent mig, dersom jeg ikke allerede for et År siden havde hensat en Dreng udi Lære hos en anden meget god Væver, at lære Drejls og anden Ulden og Linned Vævning. Men da os her fattes Kundskab om at kæmme Ulden, til at kunne frembringe bedre og finere Klæder, som og at sætte Lister ved Klæderne – altså udbad min Kone sig gierne den Godhed bevist, at Deres Velbårenhed om muligt kunne give nogen Underretning om, hvor sådant nærmest, bedst og bekvæmst kunne fås Undervisning udi, som og derefter at kunne spinde den kæmmede Uld, samt og om disse Kamme og øvrige Instrumenter dertil kunne bekommes i København –

jeg da måtte bæres med Efterretning om, hvor og hos hvem sådanne bedst var at få.

Jeg gentager min ærbødig Begæring at undskylde min Dristighed, og har den Ære i fuldkommen Højagtelse at undertegne mig, *Astrup*, 8. Marti 1783 – Højædle og velbårne Hr. Etatsråd Marfeldt, Deres ærbødig forbundne Tjener: A.R. Lasson.

(LHS' Marginnote) Besvaret 1. Gang 22. Marts 1783 – 2. Gang 29. do.

Højædle og velbårne Hr. Etatsråd.

Indlagt giver mig den Frihed at gensende Fortegnelse og Prøver af de Tøjer min Kone ved en Bondepige på *Astrup Gods* 1782 har ladet forarbejde, og hvormed denne Gang følger de sidste af Allerhøjstærede d. 22. Marti d. A. forlangt og udfordrede Attester. Jeg gentager min forhen gjorte ærbødig Begæring, at Deres Velbårenhed ville have den Godhed at forevise Selskabet disse Prøver og efter gunstig Løfte Deres Allerhøjstærede gelejde dem med Deres bedste formående *Recommendation*.

Øvrigt har den Ære at anbefale og undertegne mig.

Astrup, 18. Sept. 1783 – Deres Velbårenheds ganske ærbødig Tjener: A.R. Lasson. Allerhøjstærede

Højædle og velbårne Hr. Etatsråd Marfeldt.

Deres og *Det Højlovlige Landhusholdnings Selskabs* opmuntrende Belønning, hvormed *Maren NielsD af Øster Grønning, Astrup Gods*, afvigte År blev aflagt med, såvel som det Agtelses-Tegn, hvormed De var så god at bæere mig – hvorfor på hendes og egne vegne skyldigst takkes – samt egen Tilbøjelighed og Lyst til slige **Nationale** Tøjers Forarbejdelse har bevæget mig fremdeles at vedligeholde hende med så meget Arbejde, som hun siden sidst indgivne Fortegnelse, efter hendes sygelige Omstændigheder, har kunnet forfærdige – og derpå givet mig den Frihed at indsende ny Fortegnelse og Prøver, som med gyldige Attester er forsynede – i Forventning at disse Arbejder måtte gunstigt ved Hr. Etatsrådens formående Forestilling komme i ny Betragtning, og om muligt med en liden opmuntrende Præmie for hende blive belønnet.

Og skulle end Antallet alene synes lidt mindre end forrige År, måtte gunstigt tages i Betragtning såvel Tøjernes Forskellighed og flere Slags, som og *Maren NielsD's* attesterede sygelige Omstændigheder, der hindrer hende endog hele Måneder at komme til sin Vævestol. Øvrigt har den Ære i megen Højagtelse at undertegne mig,

Astrup, 8. Okt. 1784 – Højædle og velbårne Hr. Etatsråd, Deres forbundne og hengivne Tjenerinde: Magrethe de Lasson,
født von Gersdorf.

Uddrag af Kommissionens rapport – Journalsag 1784/277.

Er indkommen en omstændelig med Prøver bilagt Anmeldelse, at *Maren NielsD af Øster Grønning* på *Astrup Gods* udi Skivehus Amt har vævet for Frue Etatsrådinde Lasson 568¾ alen uldne og linnede Tøjer samt Dynevår og Sækketøj i en Tid af 14 Måneder.

Tøjerne er alle meget vel vævede, og er denne Væverskes Flid så meget mere rosværdig, som hun efter Præstens Attest hindres undertiden formedelst et svageligt Helbred fra at arbejde hele Måneder. Kommissionen indstiller hende derfor til en Gave af Selskabet på 6Rdl.

Fruens opfølgning.

Højædle og velbårne Hr. Etatsråd.

Jeg er Dem særdeles forbunden for Deres Godhed, at bringe min sygelige Væver-Pige *Maren NielsD's* Arbejde i Betragtning for *Det Højlovlige Landhusholdnings Selskab*. Og takker på hendes vegne for de hende tillagte Præmier af 6Rdl.

Maren NielsD opmuntres alt mere og mere til Flittighed med *Det Højlovlige Landhusholdnings Selskabs* opmuntrende Belønning. Hun har allerede anmodet mig endnu dette År at indsende Prøverne og Fortegnelse på hendes Arbejde. Hun vedbliver at være arbejdsom og flittig, lad være hendes Helbred er som sædvanlig meget mådelig. Dog håber jeg hun herefter skulle bedres noget, da min gode Mand i Sommer skaffet hende et godt Værelse for sig selv.

For at forbedre min Husflittighed det meste mulig, synes jeg at have Lyst til at indføre den Fabrikmæssige Spindemåde imellem mine Malkepiger, og til den Ende har min gode Mand med mig besluttet, nu til Michaeli at bortsende en duelig og flittig Pige til at lære den Fabrikmæssige Spindemåde udi en af de i København oprettede Spinde-Skoler. Håbende hun skulle blive til Nytté, ej alene for mine Arbejdere, men endog for andre her på Egnen, der måtte finde Behag udi at lære at spinde finere og bedre end de

til Dato har forstået. Jeg formoder og, at samme Pige kunne lære Behandlingen med Hørrets Hegling og Sortering. Førend vi tænker på at sende bemeldte Pige i Lære, må jeg udbede mig den Godhed af min Hr. Etatsråd at forskaffe 8 stk. Rokker med de fornødne Tilhasper, begge Dele i alle Måder indrettet, som de bør være til de rette Fabriks-Spindemål.

Grønning Sogn – Landhusholdningselskabets Præmier

bilag 20

I hvor stor Lyst min kære Mand og jeg kunne have at oprette en egentlig Spinde-Skole, forbyder det sig selv, da dertil må en stor Fond til dettes Indretning og Vedligeholdelse, hvilket ville overstige vore Kræfter. Men på den anmeldte Måde tænker jeg dog, det blev gørlig, lidt efter lidt at føre Bondekongen tillige med de Fattige i Brug at indrette deres Spinderi efter samme Måde.

Vores Drejels-Væver, som er i Lære, har udlært til Sommer. Når han kommer til at arbejde, håber jeg min liden Hus-Fabrik skulle blive til Nytte og Gavn. Tvende fattige Børn har vi og foresat os at have her på Gården, for at undervises og lære af Spindersken. Når de haver udlært og kan tjene andre vegne, tager vi igen tvende andre Børn, hvilket og kan bidrage noget til at udvide samme Mulighed. Næst at anmelde min kære Mands Hengivenhed, har jeg den Ære med megen Estime at kalde mig, Astrup, 29. Juli 1785 – Højædle og velbårne Hr. Etatsråd, Deres forbundne og ganske hengivne Tjenerinde: Magrethe de Lasson, født von Gersdorf.

Anders Jensen, Grønriis

I 1830 indhentede LHS ansøgninger om præmie for *Grundforbedringer og anden Flid i Agerbruget*. 10 ansøgninger blev udtaget til sagsbehandling i 1. Agerdyrknings Kommission, herunder en ansøgning fra gårdmand Anders Jensen på *Grønriis*.

Sags-resumé fra brevjournalen gengives i uddrag. Derefter følger Anders Jensens ansøgning samt 1. Agerdyrknings Kommissions sagsbehandling og indstilling (fra **Journalsag 1831/97*).

Det ses at "beviser" var afgørende for præmiering. Ved "bevis" forstås her en skriftlig bekræftelse af ansøgerens udsagn fra en øvrighedsperson på stedet (sognepræst, godsejer – som minimum stedets lærer eller sognefoged).

Anders Jensens ansøgning fra *Grønriis* blev afvist på grund af manglende bevis. Det er uvist, om den stedlige øvrighed har opmuntret bønderne til at ansøge, men undladt at oplyse om de nærmere vilkår – eller Anders Jensen bevidst har fravalgt mulige attester og anbefalinger.

Et eksempel fra en anden udbudsrunde på en ansøgning, som opfyldte de formelle krav, er vist i **bilag 1**. Ansøgningen blev også støttet af en fremsynet og kompetent godsejer, der iøvrigt var bondesøn fra Rybjerg sogn i Salling. Han havde blik for værdien af pionerindsats og forstod at motivere sine bønder.

Brevjournal.

*Landhusholdnings-Selskabet. Brevjournal 1805. EA-m.1/5:

No:	Indgået:	Documentets Indhold:
1830/168	15. Mai.	Gårdmand Anders Jensen på <i>Grøn-Riis</i> i Grønning Sogn, Salling Herred, afgiver Beretning angående hans landlige Sysler.
Akter:		<i>Selskabets Beslutning</i>
1831/97		Som Sag No.89.

*Landhusholdnings-Selskabet. Brevjournal 1805. EA-m.1/5:

No:	Indgået:	Documentets Indhold:
1831/97		1. Agerdyrknings Kommissions Beslutning om Æskninger for Grundforbedringer og anden Flid i Agerbruget for (10 udvalgte på landsbasis, herunder): No.6. Gårdmand Anders Jensen i Grønning Sogn, Wiborg Amt.
		<i>Selskabets Beslutning</i>
		Beslutningen bifaldes. Belønningen til 4. Stephen Knudsen bestemmes til 50Rdl: Sedler, som udbetales ham gennem Amtet – hvorhos han anbefales til en årlig Hjælp af det Offentlige, hvorom Rtk. tilskrives. Halvdelen af Beløbet (til)sendes Andre.
	<i>Besluttet:</i>	<i>Expederet:</i>
	28. Feb.	ad. 4: 15. April ad. 6: 23. April
		<i>Brevbogens No:</i>
		242/1830 168/1830
		<i>Commis. Rapport No:</i>
		213/1833

bilag 20

Anders Jensens Ansøgning.

Til: Det Kongelige Landhusholdningsselskab i Kiøbenhavn.

I Anledning af *Oeconomiske Anmerkninger*⁷⁰ fra Det Kongelige Landhusholdningsselskab idag har jeg i nogle Tilfælde havt stor Nytte af dem, hvorfor jeg også vil have vor gode Konge og høye Øvrighed samt alle som dertil haver bidraget høylig tacket, og det bør enhver ret tænckende Bonde gjøre. Men derimod er der mange så enfoldige, at de bliver ved den gamle Skick og tror, at det er den bedste.

Men for det første har jeg benyttet mig af Mergelens Brug, som var det nødvendigeste for mig, da jeg kom til Gården *Grøn Riis* i Grønning Sogn, som jeg bor i og har været dér 36 År, om Gud vil jeg lever til Mickels Dag; Thi da jeg kom til Gården, var der icke et eneste Ager på Marcken, som kunne hvile i fire År før den også var overbegroet med Lyng, men siden jeg har brugt Mergel til det, kunne det godt hvile i 10 År og icke gro Lyng derpå. Men det er besværlig for mig at få det, da jeg skal kiøbe det og hente det en mil borte.

For et andet er det Klever-Avl, som jeg også har havt en stor Nytte af; thi hvor Jorden har fået Mergel, dér kan den godt give Klever, men ellers vil de icke gro.

Og for det 3^{die} er det Kartofler, som jeg har brugt i nogle År. Jeg havde en Stykke Hede ved den nørre Side af min Marck, som jeg bræckede op og lagde Kartofler. I den første År avlede jeg 20 Tønder, den anden År fick jeg 16 Tønder. Så avlede jeg godt Rug derpå i 2 År. Nu har jeg sået Haure og Klever deri, som tér sig meget vel. Jeg har nu siden bræcket 4 Stykker op, som jeg nu har Kartofler i, og jeg har endnu så meget at bryde, så jeg i alt kan få 10 Års Indtægt af det Hede-Jord.

Og for det fjerde er det Træers Plantning, som jeg i al min Tid har haft stor Lyst til. Jeg har en Kålhave, hvori jeg har plantet 18 Blomme-Træer, og 100 og 40 Træer af Pil og Ege-Træ, Rønne, Castanie, Birk og flere. (fol. 1b) Jeg har også indlucket en Græs-Have ved Gården af en Stykke Hede og Sand-Grøvter, som jeg har erhvervet, hvoraf jeg har fået det så lavet at Vandet, som løber af Gården, kan gå over det. Jeg har også havt Korn i det – en År avlede jeg 8 tønder Byg på det halve deraf. Nu har jeg omplantet den med Træer, hvoriblandt er 29 Egetræer, som jeg har plantet af Agern, om gror på Egetræer; og jeg har plantet 157 Pile og alle Træ i Gården sidenom. Og Længderne derom er 309 favne udenom.

Jeg har opfundet en Kunst at plante Træer på, som er når jeg først har én Træ, som gror, og den siden skyder små Grene op fra Roden, så kan man lægge en Gren langs ned på Jorden, og så lægge en tyk grøn Tørv derpå, så kan den gro fast i Jorden og så blive til en stor Træ og således kan man omplante en hel Have med nogle få Træer. Jeg har tvende Rønne-Træer i min Have, som jeg har således udlagt 30 fra den ene, hvoraf nogle er så store, at de kan bruges til Vogn-Stjerte, og en mindre Rønne-Træ har jeg udlagt 13 fra langs om ved Grøvtet. Sidste År fick jeg nogle Fyr og Gran og Lærcke-Træer fra en Præst ved Randers, men der var få af dem, der blev ved at gro. Dog vil jeg endnu forsøge det en gang med flere af dem, da det er meget nyttig, når jeg kan gå ud i min egen Have eller Lykke at hugge mig en Træ til hvad jeg behøver. Det var at ønske at enhver ville plante Træer, eftersom Skovene formindskes, og det ser ud til, at der vil blive Mangel på Træ.

Jeg havde meget mere jeg ville skrive, men nu har jeg icke Tid, da jeg skal gå med Ploven hver Dag. Så intet videre end at jeg ønsker Dem alt Held og Velsignelse. Jeg forbliver Deres underdanigste Undersåt. Lev vel. *Grøn Riis* i Grønning Sogn i Salling, den 16. April 1830 – Anders Jensen.

Ansøgerfeltet.

For Grundforbedringer og anden Slid i Agerbruget er æsket Præmie af:

1. Gårdmand Peder Nielsen i Rørtang, Frederiksborg Amt,
2. Gårdmand Christen Jeppesen på Skalø⁷¹ ved Lolland,
3. Gårdmand Søren Mortensen i Kobberholt, Hjørring Amt,
4. Husmand Stephen Knudsen, St. Hans Sogn, do. Amt,
5. Gårdmand Jens Knudsen Østergaard i Fjellevad, Ålborg Amt,
6. Gårdmand Anders Jensen i Grønning Sogn, Viborg Amt,
7. Møller M. Ilsøe i *Hagenstrup Mølle*, do. Amt,

⁷⁰ *Økonomiske Anmærkninger* – antagelig et tidsskrift eller pjecer, som annoncerede nye tiltag.

⁷¹ Skalø – lille ø ved Fejø nord for Lolland (**Trap IV-3, 846*).

9. Parcellist Carsten Carstensen i Nørre Vium Sogn, Ringkjøbing Amt,
10. Gårdmand Peder Christensen Duus i Dallover, Veile Amt (213/1833),
11. Husmand E.H. Spangenberg af Råhede, Ribe Amt.

Grønning Sogn – Landhusholdningselskabets Præmier

bilag 20

Disse Præmieæskninger tilstilles herved den ærede Commission til behagelig Betænkning.
Kjøbenhavn, det Kongelige Landhusholdnings Selskab, d. 26. October 1830 – som p.t. styrende Præsident: Collin.

I. Agerdyrknings Kommissions vurdering og indstilling. af Rørtang, Granberg District.

ad 1. Peder Nielsen æsker Præmie for at have ryddet og opdyrker 6tdr Land af en 32tdr stor Jordlod, at have delt den i 4 Dele og indhegnet og beplantet Hegnet; at have ryddet og opdyrket 28tdr.land og have rejst 300 favne Stengiærde, at have bygget alt frivilligt og at have dyrket Kartofler og brugt Staldforing. Dette har han iværksat (*fol.1b*) siden År 1815, da han kom til Gården ved at ægte Enken. Denne hans Slid fortjener Roes, men da det af hans Æskning ikke kan ses, hvorledes hans Sædskitte er, eller hvad Betydenhed hans Kartoffelavl og Staldforing har været, og da han desuden bor i en Egn, hvor Kartoffelavl er næsten almindelig og Staldforing ej ubekendt, så formener jeg at han ikke kan få Præmie, men ved Bekjendtgjørelsen nævnes med Agtelse.

ad 2. Christen Jeppesen af Skaløe under Fejø Sogn anmelder adskilligt, hvoriblandt det mærkeligste⁷² er, at han de 3 sidste År har merglet 3 af sine Mader, hver på 5tdr.land. med 6.000 Læs Mergel. Dersom dette Foretagende, der dog ikke nøjagtig nok er attersteret, forholder sig som angivet, så kunne han herfor fortjene Præmie, da hans Sædfølge ikke er ganske fejlagtig. Dog må først af de der vide derom Besked afgjøre, om Mergling er almindelig eller ej på Øen. Hvad der ikke videre lader mig stemme med ham er, at han har 8 Marker af 5tdr.land, og dog ikkun holder 6 Kiøer, uagtet han skal have merglet 15tdr.land, og han anfører en Sædfølge der er 9-årig. Her er (*fol.2*) enten Fejltagelse eller Usandhed. Ej heller er det Sandhed, at han bruger sin Vinterhavre på 5tdr.land til Staldforing; thi hans 5 Kiøer græsser, og han har kun 4 Heste. Jeg tror derfor, at han ej bør have Præmie.

ad 3. Gårdmand Søren Mortensen af Kobberholt i Hjørring Amt, som i Året 1816 har fået det 4de Bæger for Oprensning og Vandafledning, æsker nu yderligere Præmie for fortsat Oprensning af, som han siger, 41tdr.land. Men da Selskabet ikke plejer at give 2 Gange Præmie for samme Bedrift, så formener jeg, at han ej kan komme i Betragtning.

ad 4. Stephen Knudsen af *Bagtorp Hus* i Hjørring Amt, der nu er 65 år, beder Selskabet om en årlig Understøttelse, for ikke nu i sin Alderdom at nødes til at fortabe sit Hus. Denne Mands Skæbne har været ligeså hård som hans Virksomhed mageløs. Jeg afholder mig fra Udtog af hans Ansøgning, da den bør læses hel og holden og således forelægges Selskabet. Vel ved jeg, at vort Selskab ikke kan befatte sig med Understøttelse af den forlangte Natur i Almindelighed, men denne enarmede Mand har af den Slags vi belønner udrettet mere end (*fol.2b*) 100 Arme, og derfor kan og bør han på en eller anden Måde belønnes. Jeg tror derfor, at Commissionen bør særdeles anbefale ham til Selskabets Opmærksomhed. Præmie, et Bæger, er her upassende; det er Penge han behøver og bør have. Også foreslår jeg, at hans Beretning får en Plads i *Landets Tidsskrift*, hvor den vil læses med Interesse og ikke uden Gavn.

ad 5. Skolelærer Møller i Fjellevad æsker Belønning for Gårdfæster Jens Knudsen Østergaard og anfører, at han i 1809 modtog en faldefærdig Gård, som han i 1813 udflyttede, hvorved han kom i en Giæld af 800(Rdl). Han har udgravet et Stykke Våde-Land, afskåret Tuerne, fyldt Jord i de laveste Steder deraf, og synes i det hele at være en virksom og velhavende Mand. Men for det her er anført, kan han dog aldeles ikke få nogen Slags Præmie.

ad 6. Anders Jensen i *Grønriis* i Salling beretter, at han har merglet, sået Kløver, lagt Kartofler og plantet nogle Træer – men alt dette er kun løst hen fortalt, uden alt Bevis. Han forlanger intet herfor og burde heller ikke få noget.

ad 7. (*fol.3*) Møller Ilsøe i *Hagenstrup Mølle* æsker Præmie for at have bragt 20tdr udyrket Land under Ploven og udvidet sin Høavl samt sin Besætning fra 8 Qvæg-Høveder til 26, for at have gravet mange Vandgrøfter, plantet Pil og bygget en ny Mølle ovenfor den anden, så at han kan bruge Vandet 2 Gange – hvoraf ses at han er en vindskibelig Mand, men ikke at han derfor bør have Præmie.

⁷² Mærkeligste – betyder *mest bemærkelsesværdige*.

bilag 20

ad. 8. Smeden Carsten Carstensen i Nørre Vium, Ringkjøbing Amt, har et Stykke Land, der vel kan være 4tdr.land stort, hvor igennem flyder en Å, som han ved Dæmning har nødt til at vande dette – så at det, der før var med Lyng begroet, nu er som han siger Eng. Dette er alt for lidet og enestående Foretagende til, at han derfor kan få Præmie.

ad. 9. Selvejer Peder Christensen Duus af Daldober, Veile Amt, har en lod, der har været og vel endnu er så opfyldt med tildels store Stene, at han årlig har kørt et par hunderede Læs deraf. Sin Indlod har han merglet og udvidet sin Besætning – (fol.3b) alt dette er nævneværdigt, og da han tillige fremlægger Attester, der er meget fordelagtige, så er det måske passende at nævne ham med Agtelse.

ad. 10. For 2 År siden erhvervede Evald Spangenberg sig i Råhede By ved Ribe en Ejendom, der stedse ses at tilhøre ham og *Dependanten* imod en årlig Afgift af 4Mk:rede Sølv til Byen. Denne var fuld af Skaller og Bøtter, som Spangenberg har fjernet. Forrige År fik han den pløjet med fremmed Hjælp og avlede Byg af 13 Fold, nemlig 13skpr, thi Udsæden var 1skp. I 1830 har han fået 6skpr, men har ikke kunnet tøve med at få Belønning for sin Anstrengelse, indtil han også kendte dette Års Frembringelse. Attesten siger, at ingen vil findes mere end han (Spangenberg) værdig til L-Selskabets Opmærksomhed, og præsten har ej undset sig ved at underskrive dette. (sign.) Drewsen /verte.

Påtegninger fra de øvrige medlemmer af kommissionen.

(fol.4) Aldeles enig med Hr Kammerråd Drewsen. I Henseende til No.4 foreslår jeg, at han anbefales til en *Gratification* af 50Rdl og til at erholde Selskabets Anbefaling til hans Majestæts Nåde, da han dermed rimeligvis ville erholde en liden årlig Understøttelse. Bot. Have, d. 27. Jan. 1831 – S.W. Hornemann / Lassen, Madsen.

Ligesom foranstående i et og alt tiltrædes af Undertegnede, kan jeg ej heller på Grund af de sørgelige Data, Ansøgningen No.4 fra Stephen Knudsen indeholder, være af anden Mening end det Forslag, ovenstående Votum indeholder, men jeg ligeledes anbefaler til Selskabet respective Pengesumma. d. 3. Feb. 1831 – Kortsen.

Hvad Mennesket med et urokkeligt Mod kan udvirke, derpå har Stephen Knudsen i sin Beskrivelse (Lit.4), som enhver vist vil læse med Deltagelse, givet os et såre påfaldende Bevis. Når man betænker, at han er født og opvokset blandt Almuen, der gjerne tyer til Betlerstaven, såfremt den mangler Evne til Erhverv, da må man beundre den Kamp han har bestået imod en højst ulykkelig Skjæbne, og i denne vidner han idelig om en fast og retscaffen Character, som efter min Forméning fortjener et Agtelsestegn, uden at han derved berøves den Gratification og videre (fol.4b) Anbefaling, som han efter foranførte Erklæringer er indstillet til. Betræffende de øvrige Ansøgninger, da er jeg aldeles enig med Hr. Kammerråd Drewsen. d. 7. Feb. 1831 – Gede.

Fuldkommen enig med det her fremsatte af Hr. Etatsråd Gede, såvel som hvad der i det hele er besluttet af Hr. Kammerråd Drewsen. d. 16. Feb. 1831 – Wolff.

--- 0 ---

Ansøgning fra Lars Erichsen Top, Voldtofte matr.nr.15, Herredshjerg.

Brevjournal.

*Landhusholdnings-Selskabet. Brevjournal 1805. EA-m.2/4:

No:	Indgået:	Documentets Indhold:	M.nr.15
1805/313	30. Sept.	Premie-Æskning for ditto (levende Gierder) af <u>Lars Eriksen</u> , Gårdmand i Woltofte, Båge Herred, Assens Amt.	
		<i>Selskabets Beslutning</i>	
		Ligeledes sendt til 2. Ager. Comm.	
		<i>Besluttet:</i>	<i>Expederet:</i>
		9. Oct.	10. Feb.
			<i>Brevbogens No:</i>
			38
			<i>Commis. Rapport No:</i>
			96
<i>Akter:</i>		<i>Indhold:</i>	
1806/096		<i>Kom. indstilling om 32 ansøgninger: blandt flere andre fik Lars Eriksen den lille præmie på 12Rdl.</i>	

Lars Erichsens ansøgning.

Underdanigst Pro Memoria.

bilag 20

Omtrent for 12 á 13 år siden blev Woldtofte Bye i Bogheret, Assens Amt - hvor jeg underskrevne Lars Erichsen beboer en Gård på 5tdr-6skp Hartkorn, under S:T: Hr. Agent Rýebierg til *Friderichs Gave* - udskiftet af Fælledsskabet.

Da samme var til ende, blev min i Fæste havende Gård udflýttet på et af Markernes yderste Markskiel. Nogle År gik bort med at fuldføre og istandsætte Bygningen, anlægge Hauge-Brýnde-Weie-Wandsteder m.m.

I min Hauge, der af mig er plantet over 40 Æbletræer, som indeværende År er så frugtbar, som det kan tænkes - i sidst afvigte År var der 4skp på et af de 40 podede Træer. Desuden er der helt omkring min Gård utallige Blomtræer og en stor Mængde Ask, så at min opbyggede nye Gård nu står i Læ - ja, bedre end mangel én, der har stået i 100 år. Endvidere har jeg Årene 1799-1800-1801 indfredet min Jord med levende Hegn, således at en Halvpart af samme freder alene.

I ovenskrevne 3de år har jeg plantet 1.516 favne⁷³ levende Hegn - for det meste af Hvidtorn, måske 1/6-part blandet imellem af Hassel - alt Plantning i dobbelte Wolde, 11 kvartér Tykkelse ved Foden, og Woldene - da de var færdige - 5 á 6 kvartér høje⁷⁴. Mine Jorder er for det meste sortmulret.

For dette mit ovenanførte Arbeide - som mine *Attestantere* med mig bevidner at være i Sandhed - er det at jeg underdanigst andrager for det høje *Kongelige Landhusholdnings-Selskab*, i Forventning at blive belønnet med en efter Deres indsigtsfulde Bedømmelse og efter min Fortieneste liden Præmie. Flemløse, 28. August (1805) - Lars Erichsen.

Beviser og anbefaling.

Ovenstående kan jeg som Øienvidne stadfæste. Det af ham satte levende Hegn findes i god Grøde og udgjør en sammenhængende Hække. Og ønsker jeg bemeldte Gårdmand Lars Erichsen som en flittig og vindskibelig Mand på det bedste anbefalet til Flids- og Vindskibeligheds Velýnden. Flemløse Præstegård, 1. Sept. 1805 - P.K. Clausen. At foranførte Mand, Lars Erichsen af Flemløse Sogn, har indfredet sin Jord med levende Hegn, således som han har foredraget, og hans Hegn udgjør en tæt sammenhængende Hække, det attesteres af os som Sognefogder i bemelte Flemløse Sogn.

Peder Rasmussen og Anders Olsen.

Pro Memoria.

Jeg er herved så fri at tilsende Selskabet en *Pro Memoria* for en Mand, som jeg med Pålidelighed kan anbefale som en af de værdig-ste til Selskabets Opmærksomhed. Han er Gårdfæster på mit Gods *Friderichsgave* i Fýhn, hvor han for 14 år siden modtog sin Gård i Fæste - hvilken han fra den Tid af, blot ved egen Vindskibelighed, har bragt til at være den bedste Gård på Godset - i stedet for at den forhen, såvel i Henseende til Marker som til Bygning, var med af de ringeste. Alle hans Marker er indhegnede med de skønneste levende Gierder - og hvad jeg især tror der kan giøre ham fortient til det ærede Selskabs Opmærksomhed, er den sande Nytte han har frembragt i hans Egn, ved ufortrøden at foretage sig de Forandringer og Forbedringer, hvilke Bonden som oftest skýr som noget nyt, men som flere i Nærheden af ham nu efterfølger, da de af hans Eksempel sér, at deres egen Ligemand i Evne og Stilling høster gode Frugter deraf. Hvad videre jeg om denne Mand kunne anføre, vil vedlagte Document selv udvise, men i Almindelighed tror jeg at kunne - som ovenmeldt - nævne ham som en Mand, der ved et opmuntrende Bifalds-Bevis af Selskabet end mere kan tilskýndes, ved sit gavnende Eksempel at bibringe sine Naboer og andre, én for det Almindelige nyttig forbedret Agerdyrkning.

Kiøbenhavn, 13. Januar 1806 - ærbødigst N. Rýberg.

Kommissionens bedømmelse.

⁷³ Samlet længde 2.850 m.

⁷⁴ Voldene var 1,7 m brede og 0,8-0,9 m høje.

bilag 20

J.nr.1806/96: Plantning af levende Hegn - 2. Agerdyrknings Kommissions bedømmelse -
Listen for 1801.

I Året 1805 har 32 æsket Præmie for levende Gierders Plantning.

⌘ Af alle 32 æskende er No.2, *Mads Andersen i Kiøng*, Assens Amt, den som i Årene 1800 og 1801 har plantet den største Mængde, 1.792 favne ... Guldmedalje ...

⌘ No.3 *Lars Erichsen i Woldtofte*, Assens Amt: 1516 favne ... (*lille præmie:12Rdl*)

... *Kiøbenhavn*, 20. Marts 1805 - N.P. Morville, ...

2014.11.30 - IR

bilag 21

Salg af Tiende

Af dette bilag ses at de Grønning Bønder og beboere i Grønning hjemkøbte deres egen part af henholdsvis den alm. kirketiende (de 2/3 til deling mellem kirke og præst) og kongetiendet (den sidste trediedel)

Hvornår Chr. Albrecht Tram henholdsvis Blistrup på Mors har købt det og af hvem ved jeg ikke i skrivende stund J.M.R.

Salg af Grønning Kirke og Tiender på Anparter 1812 ⁷⁵.

IR - 2009.02.15 - afskrift af Ingvard Rasmussen

*Skive Byfoged. Skøde- og Panteprotokol nr.5 (1810-15, LAV B.43-SP.5), fol.144.

Skiøde - Chr. Albrecht Tram til Astrup, Landvæsens Commissair i Viborg Amt, gjør vittetlig: at jeg herved sælger, skiøder og aldeles afhænder fra mig og mine Arvinger til Selvejer Paul Christensen i Øster Grønning, Grønning Sogn, Nørre Herred, Viborg Amt, Kirkekorn- og Qvægtiende af hans Gårds ejende Hkrn. 6tdr, som i bemeldte Grønning Sogn beliggende - alt på følgende her bestemte Vilkår:

1. Kiøberen af her ovenmeldte Grønning Kirkes Korn- og Qvægtiende, ydende efter 6tdr, erholder med Tienden tillige Ejen-domsret i Grønning Kirke og al dens Tilhørende, forholdsmæssig efter hans ejende og heri benævnte tiendeydende Hkrn.
2. Da Kiøberen i Forhold til sit Hkrn. har Ejendomsret i Grønning Kirke og dens Tilhørende, så skal han og efter sit Hkrn. deltage i alle Grønning Kirkes tilhørende Herligheder og Fordele samt Byrder og Udgifter, det være sig af hvad Navn som nævnes kan - alt således og på de Vilkår, som jeg selv har ejet ermeldte Kirke og Tiende - hvoraf følger, at alle kongl: Skatter og Afgifter, med alle andre Udgifter af bemeldte Kirke og Tiende såvel som Kirkens Vedligeholdelse, betales for Eftertiden af Kiøberen og efterkommende Ejere, alt i Forhold til hans ejende Hkrn. - imod at han så igien efter sit Hkrn. nyder Pant og Del i Kirkens Indtægter og Herligheder. Og bliver derfor tillige anmærket, at Grønning Kirkes matric. Hkrn. er 12tdr-6skp-2fr-2al.
3. Udi min Kiøbecontract, hvorefter Astrup Hovedgårds Bøndergods og Grønning Kirke med Tiende er mig solgt, findes den
4. Post af Hr. Etatsråd Lassen således bestemt:
"Til Begravelse i Grønning Kirke forbeholder Sælgeren sig Rettighed for derudi at gjøre Indretning, som han finder for godt - uden Skade for Kirken og de forinden indsatte Lig - at lade sit eget Lig engang i Tiden derudi indsætte, samt forinden om mulig at lade Begravelset med Gitterdør forsyne".

⁷⁵ I tabellen mangler nr.7, mens nr.31 er gentaget. Det anførte hartkorn må formodes at være tiendeydende htk. Skødetets oplysninger om htk. og beløb stemmer ikke overens med tabellens nr.1-4 (IR-note).

Dette må Kiøberen holde sig efterrettelig til Opfyldelse, såvidt Loven og Anordningerne ej forandrer samme.

Og da Kiøbesummen for ermeldte Tiende er mig betalt med den Summa 600Rdl, så tilskiøder og hiemler jeg og Arvinger bemeldte Anpart Tiende efter her bestemte Vilkår - med samme Ret og Rettigheder, som jeg den selv har ejet, men ej anderledes.

Og skulle han formedelst min Vanhiemmel (*fol.144b*) ved lovlig Dom efter Sagens vedbørlige Oplysning blive Kiøbet fravunden, da erstatter jeg samme efter Kiøbesummen.

Dette Skiøde må læses og protocolleres uden videre Varsel. Til Bekræftelse under mit Navn og Segl.

Astrup, 19. Juni 1812 - C.A. Tram (L:S).

At der om denne Handel aldeles intet skriftligt har været til, bekræftes under Eds Anbud. Paul Christensen.

Læst inden Salling Herreds Ret d. 28. Sept. 1812 - O. Selmer.

Attesten lyder således: Tilligemed Astrup Gods er Sælgeren bleven Ejer af Grønning Kirke og sammes Tiende, hvilken er uforhæftet.

Thaning(?).

Til efterstående Ydere af Grønning Kirkes Tiende er de af Kammerråd Tram udstedte Skiøder på enhvers Tiende-Anpart i Forhold til enhvers Hkrn. aldeles ordlydende med foranstående Paul Christensens, nemlig:

<i>Til:</i>		<i>Hartkorn</i>	<i>Summa</i>	
1	Paul Christensen i Øster Grønning, Selvejer	0-3-0-2	37	
2	Do., ibidem	0-3-0-2	38	
3	Do., ibidem	0-3-0-2	37	
4	Do., ibidem	0-3-0-2	38	
5	Selvejer Peder Pedersen i Vester Grønning	4-5-0-0	464	
6	Do. Do., ibidem	0-2-3-2	36	
8	Do. Niels Jacobsen, ibidem	8-6-1-1	967	
9	Simon Jacobsen Broddinggård, ibidem	5-7-2- 1 _{3/10}	595	
10	Peder Nielsen Moesgård, ibidem	1-4-0-0	150	
11	Lars Hansen, ibidem	0-3-0- 1 _{7/8}	40	1 13½
12	Do., ibidem	4-6-1- 2 _{5/8}	480	
13	Maren NielsD, ibidem	0-7-1- 0 _{7/20}	100	
14	Peder Andersen Riis, ibidem	4-0-3-2¾	400	

	Kirketierende side 3 af 4				
15	Anders Jensen. (Riis) Øster Grønning	0-4-0-0	89		
16	Bærnt Jepsen, Fæster til <i>Astrup</i> , Vester Grønning	0-2-1- 1 _{2/15}	30		
17	Jens J. Haldborg, Fæster til <i>Nørregård</i> , ibidem	6-6-3-0	724		
18	Niels Nielsen Smed	0-6-0-0	85		
19	Peder Larsen Vorsbek, Fæster til <i>Astrup</i> .	0-2-0-0	36		
20	Kirsten PedersD	2-0-0-0	200		
21	Laurs Pedersen, Vester Grønning	0-6-2- 1 _{7/15}	80		
22	Christen Madsen, Øster Grønning	8-4-0-0	880		
23	Jens J. Bilstrup, ibidem	0-0-1-1	4	1	
24	Do., ibidem	6-0-0-0	640		
25	Christen J. Bilstrup, ibidem	6-0-0-0	640		
26	Christen J. Aasted	6-0-0-0	640		
27	Peder Chr. Korsgård, ibidem	5-0-0-0	480		
28	Do.	0-2-0-0	15		
29	Søren Andersen Kudsk, Fæster til <i>Astrup</i> .	0-2-0-0	42		
30	Christen Foged, Øster Grønning	0-2-0-2	25		
31	Do.	5-4-0-0	350		
31	Søren Jensen Halberg, ibidem	1-0-0-0	100		
32	Peder Sørensen Tordahl, Fæster til <i>Astrup</i> ,	0-2-0-0	42		
33	Jens Larsen, Lisbye Mølle	0-5-1-4	110		
34	Karen MadsD (Maren)	0-4-0-1 ¹ / ₄	68		
35	Niels J. Tordahl	7-4-0-0	770		

Astrup, 19. Juni 1812 – C.A. Tram. Læst inden Salling Herreders Ret 28. Sept. 1812.

(*fol.145*) Forestående 35 Tiendeskiøder er tinglæste 28. sept. 1812. At forestående Skiøder til anførte Kiøbere i det væsentlige er énslydende – de fornødne Forandringer i Henseende til Navne, Hkrn., og Kiøbesum undtagen, såvel som Attesten på ethvert Skiøde især – attesteres, såvel som de alle var dateret 19. Juni 1812. Bendix.

--- 0 ---

bilag 21

Salg af Tiende

Blistrups Salg af Grønning Sogns Kongetiende 1812.

Kilde: *Skive Byfoged: SP-5, Skive og Sallinglands H. (gl. E, 1811-15):

⌘fol.157: Skøde til Iver Andersen på hans Gårds Kongetiende:

No.	Tiendeyder	Hartkorn	Summa (Rdl-Mk-β)	M ₁₈₄₄
-	Iver Andersen i Wester Grønning, Selvejer	4-6-1-2 _{1/8}	124-1-08	VG 8

⌘(fol.157) Til samtlige Ydere og Hartkornsejere i Grønning Sogn er af Proprietair W. Søndergaard på *Blistrup* på Morsøe (fol.157b) udstedt Skiøder d. 22. Juni 1812 på Konge-Rugtienden af bemeldte Grønning Sogn i Forhold til enhvers Hartkorn – aldeles ordlydende med ovenstående til Iver Andersen, nemlig til:

No.	Tiendeyder	Hartkorn	Summa (Rdl-Mk-β)	M ₁₈₄₄
1	Lars Larsen i Wester Grønning , Selvejer	5-1-2-0 _{3/8}	134-3-08	VG 6
2	Peder Pedersen, ibid.	5-0-0-0	129-1-15	VG 7
3	Simon Jensen, ibid.	5-7-2-1 _{3/10}	153-3-10	VG 5
4	Peder Nielsen, ibid.	1-4-0-0	38-4-13	VG11
5	Kirsten PedersD, ibid.	2-0-0-0	51-4-06	VG10
6	Maren MadsD, ibid.	0-4-0-1 $\frac{1}{4}$	13-1-11	
7	Maren NielsD, ibid.	0-7-1-0 $\frac{1}{2}$	23-3-07	
8	Anders Sørensen, ibid.	0-0-1-1	1-0-08	
9	Lars Pedersen, ibid.	0-6-2-1 _{7/15}	21-2-09	VG 2
10	Niels Jacobsen, ibid.	8-6-1-1	227-2-07	VG 3
11	Peder Andersen, ibid.	4-0-3-2 $\frac{3}{4}$	106-3-12	VG 9
12	Niels Nielsen, ibid.	0-6-0-0	19-2-07	
13	Jens Jensen Halborg, Fæster, ibid.	6-6-3-0	177-0-02	VG 4
14	Kirsten MadsD, Fæster, ibid.	2-2-0-0	58-1-03	VG 1
15	Bernt Jepsen, Fæster, ibid.	0-2-1-1 _{2/5}	7-4-01	
16	Jens Larsen, Selvejer i Lyby Mølle	0-5-1-0 $\frac{1}{4}$	17-5-00	VG16
17	Niels Jensen, Selvejer i Øster Grønning	7-4-0-0	193-5-15	ØG 5
18	Christen Nielsen, do., ibid.	8-4-0-0	219-5-02	ØG 3
19	Christen J. Bilstrup, ibid.	6-0-0-0	155-1-02	ØG 7
20	Christen Jensen, ibid.	6-0-0-0	155-1-02	ØG11
21	Jens Jensen, ibid.	6-0-1-1	156-1-10	ØG 9
22	Peder Christensen, ibid.	5-2-0-0	135-4-12	ØG12
23	Poul Christensen, ibid.	7-4-2-2	196-0-14	ØG 4
24	Christen Christensen, ibid.	6-0-0-0	155-1-02	ØG 8
25	Anders Jensen, ibid.	10-0-0-0	258-3-14	ØG 6
26	Christen Jensen, ibid.	5-6-0-2	149-1-10	ØG10
27	Søren Jensen, ibid.	1-0-0-0	25-5-03	ØG14
28	Anders Nielsen, ibid.	0-4-0-0	12-5-10	
29	Peder Sørensen, Fæster	0-2-0-0	6-2-13	ØG18
30	Peder Andersen, Fæster, ibid.	0-2-0-0	6-2-13	
31	Søren Andersen, Fæster, ibid.	0-2-0-0	6-2-13	
32	Maren AndersD, Fæster, ibid.	0-4-0-0	12-5-10	

Blistrup, 22. Juni 1812 – W. Søndergaard. Læst inden Salling Herreders Ret 28. Sept. 1812.

Ringbind 1

III

Specielt Afsnit om Ø. Grønning

De enkelte gårde og huse

Indholdsfortegnelse for afsnit III

De enkelte matrikler, der starter med lysegrønne titelblade, omfatter en
Oversigt, indholdsfortegnelse samt evt bilag

- - - - -

matr. binumre(indrykket) starter med gul forside

- - - - -

matr. numre	navn	sider	filnavn	PDF side nr
matr. 1	Voisbæk	13	Grøn-matr-1-Voisbæk .	side 290
matr. 2	Grønning Skole	29	Grøn-matr-2-skolen.	Side 304
matr. 2d	Skolelod	8	Grøn-matr-2d-Skolemar ken-kærlod	side 316 side 333
matr. 3a	Teglgården	28	Grøn-matr-3a-Teglgården.	side 343
matr. 4a	Bjørnsholm	33	Grøn-matr-4a-Bjørnsholm.	side 370
matr. 4b	ej navn	10	Grøn-matr-4b til 8a	.side 402
matr. 4c	ej navn	8	Grøn-matr-4c-tværvej	side 411
matr. 5a	Thordal	42	Grøn-matr-5a-Thorddal	.side 418

Afsnit III

Forsættes i næste Ringbind nr. 2
med Matr. 6a til 23a

Indholdsfortegnelse for øvrige afsnit

I, II, IV, V & VI

se de mørkegrønne sider

Specielt Afsnit om Ø. Grønning III

De enkelte gårde og huse forsat fra Ringbind 1/ bog 1

matr. numre	navn	sider	filnavn	PDF side nr.
matr. 6a	Grønriis	42	Grøn-matr-6a Grønriis	479
	bilag 1	2	do. (Lille Grønriis)	520
	bilag 2	1	do. (brev til børn)	522
	bilag 3	13	do. (Ingv. Rasmussen)	523
	bilag 4	3	do. (Over Møjebæk)	534
matr. 7a	Østerlund	29	Grøn-matr-7a-Østerlund	539
matr. 8a	Moesgård	29	Grøn-matr-8a-Moesgård	568
matr. 8b	ej navn	6	Grøn-matr-8b-tværvej	596
matr. 9a	Gluds gård	34	Grøn-matr-9a-Gluds gård	602
matr. 9b	ej navn	7	Grøn-matr-9b-mellem	637
matr. 9c	ej navn	6	Grøn-matr-9c-strand	644
matr. 9d	ej navn	4	Grøn-matr-9d	651
matr. 10a	Kisumminde	39	Grøn-matr-10a-Kisumm.	655
matr.10b	ej navn	5	Grøn-matr-10b-øst	694
matr. 11	GL.Filshauge		Grøn-matr-11-gl-Filshauge*	699
matr. 11a	NY Filshauge	31	Grøn-matr-11a-Ny-Filsh.	728
matr.11b-	ej navn		Grøn-matr-11e-11f sydst	
matr.11L	"Ruseng"	11	Grøn-matr-11-L-kæret	
matr..12a	Korsgård	31	Grøn-matr-12a-Korsgård	781
matr. 13	Ustrup	23	Grøn-matr-13-Ustrup*	813
matr.13b	Gravgård	10	Grøn-matr-13b-kæret	836
matr.13c	Borriskær	9	Grøn-matr-13c-Borriskær	847
matr. 14a-b	ej navn	14	Grøn-matr-14a-b-mellem	856
matr. 15a	"Bækken"	13	Grøn-matr-15a-bækken*	869
matr. 16a	ej navn	9	Grøn-matr-16a-mellem	882
matr. 17a	ej navn	14	Grøn-matr-17a-byen*	905
matr. 18a	ej navn	22	Grøn-matr-18a-byen	917 - 1182
matr. 19a	ej navn	16	Grøn-matr-19a-kæret	1182
matr. 20a	ej navn	10	Grøn-matr-20a-byen	1197
matr. 21a	ej navn	12	Grøn-matr-21a-byen	1207
matr. 21b	ej navn	3	Grøn-matr-21b-kæret*	1219
matr. 22a	ej navn	8	Grøn-matr-22a-byen	
1230222212119				
matr. 23a	ej navn	1+4	Grøn-matr.23a-uk	

*) nedlagt efter udskiftning

Indholdsfortegnelse for øvrige afsnit

I, II, IV, V & VI

se de mørkegrønne sider

Voibæk - matr. 1 Ø. Grøn.

Lad os starte med at slå fast, at det er svært at finde hoved eller hale i forholdene omkring Vosbæk. Tidligere har vi set det benævnt Voibæk / Voisbech / Voibækhuset o. l.

Indholdsfortegnelse

		PDF side nr.
Titelblad	side 1	side 290
Indholdsfortegnelse	side 1	side 290
"sidste nye"	side 1	side 290
opsamlede oplysn. Voibæk	side 2	side 291
Ejerrække	side 2	side 291
Frastykninger	side 3	side 292
Beboere på Voibæk	side 5	side 294
Folketællinger m. bemærkn. om familier	side 5	side 294
Ingvard Rasmussens regi- strerlinger om Voibæk	side 10	side 299

Matr. 20 V. Grøn. og matr. 1 Ø. Grøn. (voibækhuset) skal nok ses i en sammenhæng - se matr. 20 V. Grøn.

Sidste: aug. 2012

Tingbogens henvisningsblad oplyser

Matr. 1a udgået af matr. 15/4 1948 - se matr. 5 Thordal

Matr. 1b ses ej på matr. kort 2008,
men er sammen med 5c Thordal

Matr. 1c ses ej på matr. kort 2008
men er sammen med 1d & 3f Thordal

Matr. 1d se 1c

Opslag 12 i Tingbogen

Vi kunne ikke finde matr. 1 Øster Grønning i Realregister
Om vi med ovenstående og nedenstående og evt. tingbog kan finde noget mere fornuftig, må prøves på passende tidspunkt.

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Nogle opsamlede oplysninger om Vojsbæk

Er Vosbæk identisk med Vojsbæk Bro ved Lyby Strand, hvor Grøndalsbækken har sit udløb (bemærk Lyby Møllebæk har udløb syd for sommerhusområdet) - sikkert

- - - - -

Vosbæk/Vojsbæk Mølle er navnet på en vandmølle, som må have ligget i tilknytning til Grøndalsbækkens udløb i Fjorden.

- - - - -

Matr. kort før 1815/1844 viste matr. nr. 1 liggende - tilsyneladende med et hus liggende ved Lyby Strandvej-Øster Grønningvej - i sognets sydøstlige hjørne - nær Thordal som areal - vist som mose el. engsignatur.

Vi gætter på, at det har tilhørt Astrup, jf. de ældre beskrivelser om Vosbæk Mølle. Dertil oplysninger om at Astrups sidste fæstegods netop i 1824 var hus(e) på Vosbæk. Køber - hvem? - Thordal køber først i 1836

- - - - -

Med god vilje er der en bygning på 1844 matr. kort i området

- - - - -

Første Ft 1787 giver ikke et klart billede af Vosbæk - Måske brolæggeren

Meget kunne tyde på, at det er Vojsbæk el Vosbæk, jf. beskrivelser andetsteds fra og de første folketællinger.

Vojsbæk var fæstehus under Astrup i 1812
Vi har derfor overført disse oplysninger hertil:

Er det mon udskibningstedet for tegl fra Teglgården omkr. 1800 ?
Sandsynligvis !

- - - - -

Matr. 20 V. Grøn. og matr. 1 Ø. Grøn. (vojsbækhuset) skal nok ses i en sammenhæng - se matr. 20 V. Grøn.

Ejerrække

Ejere - i tiden inden selveje - sker 1836

1539 (før)Krongods

1539 Astrup - Niels Kjeldsen Juel til *Astrup* fik kongens tilladelse 1539.12.09 til at bygge *Wosbech Møllested* på Kronens grund (*KS I, 7).
færdig i 1540 - kilde bl.a Skivebogen 1959

1761 I året 1761 oplyses at møllen skulle være ejet af Astrup, men den er "øde", d.v.s ej i drift eller fæste.
Der har nok været for lidt vand til driften.

1825 Astrup ejer af Voibæk i 1825, men skøder d.å.Voibæk til Nørgård, som så igen skøder Voibæk matr. 1 tilbage til Astrup 12/1 1826.

lyst 23/1 1826 - se mere om denne handel under matr. 1 V. Grøn.

Jeg ved ikke om Voibæk kommer i selveje, inden Thordal køber Voibæk i 25/6 1836

- **Nørgård** (kortvarigt) - Iver Qvistgård fik skøde 1825.01.03 fra C.A. Tram, Astrup, på godt 20tdr.htk. bøndergods, hvis fæstere var i restance med skatter og afgifter. Et år senere var restancerne fortsat vokset, og godset blev returneret til halv pris -

(*Salling H. SPP-8, 286 og 516).

1826 Astrup - retur 1826

1836 Selveje - efter afskrift af 1844 fra 1840. skøde tii Thordal 25/6 1836, lyst

jorden nok tilagt Thordal - bygninger udlejet

- - - - -

Matr. 1 Ø. Grønning synes at have skæbnefællesskab med matr. 20 V.Grønning - se også det.

Efter dette og Realregister skulle begge matr. - altså 1a Ø. Grøn & 20a V. Grøn. være solgt til Thordal ved skøde af 25/6 1836 og er dermed blevet en del af dette landbrug.

Antager, at jorden indgår i drift af Thordal, men derfor kan bygninger udmærket være blevet videreført til udleje.

- - - - -

Frastykninger

I 1939 blev der åbenbart frastykket 2 grunde nemlig matr. 1b & 1c Medens hovedparcel, matr. 1a oplyses udgået af matr. 15/4 1948 og areal derefter under 5a. matr.1d er senere frastykket 1c

Frasalg 1b, 3e & 5c synes frastykket i 1939

Tingblad oplyser:

Oprindelig ejer Kristian og Dorthea Thordal

1939

Dorthea har nok som enke ejet grunden

hvilket kan bekræfte, at hun sælger

Dorthea Thordal giver skøde til købm Chr.
Østergård, Skive skøde 30/7 1954
Areal oplyst 1b 10 kvm
3e 7335 kvm
5c 1 ha 4565 kvm - ialt 2ha 1910 kvm
3e & 5c ses på matr. kort 2008, men ej 1b
adresse synes at være Ø. Grønningvej 4Y eller 6

ny ejer:
fabrikant Svend Boel Jensen skøde 9/7 1963
enke
Grethe Jensen, skifteattest 5/2 1997
Her synes 5i at være med
ny ejer:
Motorgården i Skive A/S skøde 5/2 1997
Denne synes stadig at være ejer
Se evt mere under 5c og 5i, idet 5i synes
tilkøbt senere
- - - - -

Frasalg 1c,1d & 3f synes først frastykket 1944
Ingen af disse ses på matr. kort 2008, men
må ligge "nabo" til 3e, men kan ej finde adresse
i så fald nær Ø. Grønningvej 4Y el. 6

J. Kr. Nielsen Thordal sælger matr 1c,1d & 3f til
Sigurd Hauschildt, læge, (sommerhus) skøde 8/5 1944
enke el. søn:
Læge Hauschildt el. Betty H., Skive skøde 7/2 1953
fremmed:
Preben Frederiksen, major skøde 17/7 1971
fremmed:
Kresten Christensen skøde 22/10 1976
- - - - -

Frasalg af matr. 1d fra 1c. dato kendes ikke,
men 1d er et lille hus, 1240 km - adresse Ø.
Grønningvej 4 - altså helt nede i "hjørnet"
matr. 1d ses på matr. kort 2008.
Jeg kender ikke noget til ejerne her i 2012.
1c oplyses frastykket fra 1a areal 353 kvm
1d oplyses frastykket fra 1b areal 1485 kvm
1f oplyses frastykket fra 3e areal 725 kvm
skeptisk overfor 1f ! ej passe !

Oversigt i Tingbog oplyser:

At 3e er solgt til 1b - ukendt dato

At 3f er solgt til 1c - ukendt dato

Alle disse nr. & arealoplysninger kan forvirre, så det er ikke til at få det fulde overblik.

Om beboere på Vosbæk

Indledning: Det er meget svært at opsætte beboer rækkefølge eller en familieopstilling. Der er masser af skiftende beboere og man kan have en fornemmelse af stedet var samlingssted for folk fra de nedeste sociale lag.

Omkring 1850 dukker der en ny type folk op - nemlig fiskere. Nogle var der kun i sæsonen. Vi har en hel masse af den type, som er samlet under fil: Grøn-matr-Fisk

Ej familievis for skiftende

Folketællinger direkte efter Vosbæk

Ft. 1787

Nok håbløs at finde noget blandt de "ubrugte" fra 1787 tællingen der har været henvist til husm. og brolægger Chresten Nielsen, 42 år på husst.16, lb.nr 111 husm.Christen Nielsen,42, (har vi imidlertid også brugt på matr. 21 - umiddelbart dur det ikke (for mig)

Skifter:

14/4 1795 skifte efter Maren Jensdatter - enke efter Peder ???
ses ej v. Ft. 1787

arvinger ingen enkemand / må være død forinden
børn:

Jens Pedersen, f.c. 1755, bor Nannerup v Jebjerg

Mads Pedersen, f.c. 1757, tjener i Oddense

Peder Pedersen, f.c. 1762, tjener Dalstrup v. Harre

Karen Pedersdatter, g.m. Peder Andersen i Voisbæk

ses ej Ft. 1787, men ved Ft. 1801

FT. 1801

Niels Pedersen & Johanne Poulsdatter findes ikke i Grønning i 1801
Emner i Grinderslev dur ikke

Niels Pedersen ej i Lyby, men der er et emne for Johanne Poulsdatter, ug. tj.pige i Lyby, Bostrup

Ingen emner dur i Jebjerg.

De kan være kommen fra Lundø

men - vi har

**Ft. 1845 kip nr. B 7534, husst. nr. 39, lb. nr. 237
måske også i Voisbækhuset**

Johanne Poulsdatter, 64, enke Spinderske, f. Rybjerg s.
Mariane Nielsddatter, 31, væverske, ug., f. i s.
Niels Christian Voicbeck, 2 år, hds søn, f. i s.

Ft. 1850 - internet

Johanne Poulsdatter, 67, enke Spinderske, f. Rybjerg s.
Mariane Nielsddatter, 36, væverske, ug., f. i s.
Niels Christian Voisbeck, 7 år, hds søn, f. 23/1 1844
(fader: Jens Chr. Sørensen, Gr-kloster)
Karen Nielsdatter, 30, ug. nok søster

- - - - -

Sideløbende med historien om Niels Pedersen og Johanne Poulsdatter som uden tvivl har boet i Voisbæk har vi en anden familie nedenstående, som har haft en del tilknytning til Voisbæk

- - - - -

**Ft. 1845 - husst. 38 Ø. Grøn. og Ft 1850
sammenskrivning af 1834, 1845 & 1850
samt oplysn. fra kirkebog, kan der laves følgende opstilling
af lidt specielle familieforhold i Ø. Grøn. med en vis til-
knytning til Voisbækhuset og Ustrup:**

**Ungkarl Villads Larsen, 25 år, f. c. 1803-04 tjener på Nørgård (*
bliver 29/12 1829 g m. Birthe Marie Jensdatter, f.c. 1803 og som
er på Ustrup: Hvor de får bopæl ved jeg ikke, men de får nogle
børn, dbt i Grøn.:**

Lars, f. 24/10 1828 - kender ej videre skæbne - død 26/3 1829 !
Villads Chr. Villadssen, 15, f. 3/12 1830 Grøn. (*
(fader hed Villads Larsen) konf. 1845

Mette Villadsdatter,, f. 7/5 1831 i Grøn., død 19/10 1831
bg. i Grøn.

Mette Villadsdatter, f. 10/7 1833 Grøn., konf. 1848

Bodil Villadsdatter, f. 10/11 1837, ses ej f. i Grøn., konf. 1852

Ej se fam. v. FT. 1834 og 1840 i Grøn./hele herred

Ft. 1845, Astrup, tj. karl Villads Larsen, 42, f. Rødding

Dette stemmer med: Bodil ej f. Grøn.

***) Villads Larsen oplyses v. konf. af børn som tj. karl på
Astrup. Fam. er væk Ft. 1850 - kun Bodil Villadsdatter ses
som pleje/steddatter hos Mads Madsen, hvor også mor, Birthe
Jensdatter opholder sig.**

- - - - -

Villads Larsen er muligvis skilt og senere druknet i
1845 (kirkebog)

- - - - -

FT. 1845 husst. 27 Ø.Grøn:

Birthe Johanne/Marie Jensdatter, 42, spinderske, ej set
3

børn:

Villads Villadsen, f. 3/12 1830, 15, "hjemme"/alder !
Mette Villadsdatter, f. 10/7 1833 Grøn., konf. 1848
Bodil Villadsdatter, f. 10/11 1837, ses ej f. i Grøn.,
konf. 1852 i Grøn.

Ft. 1850

Jeg **leder** efter Birthe Jensdatter - hun findes:

lever nok på polsk !

Mads Madsen, 52, f. i Lem ##

Birte Jensdatter, f. c. 1803 - ej nævnt som kone
hds. datter:

Bodil Villadsdatter, f. 10/11 1837

plus Mads Madsens sørbørn

- - - - -

her skal vi så begynde et andet sted:

Johanne Pedersdatter, f. 1790, er blevet g. m.

Henrik Bertelsen - måske Ustrup

de har kendte børn:

Helle Marie Henriksdatter, født ca 1822

Henrik Henriksen, f. c. 1830

der kan være flere, men ingen ses f. i Grøn.

prøv konf ! se Ft 1834

- - - - -

Henrik Bertelsen dør - dato ej fundet - før 1827

Johanne g. m. Mads Madsen, f. c. 1792 i Lem ##

ej fundet giftedato

- - - - -

FT. 1834 hust 48, lb.nr. 252 m. bemærkninger

Johanne Pedersdatter, 45, almisseelem

børn med Henrik Bertelsen: kender 4

Bodil Henriksdatter. f. dec. 1813, konf. 1828, d. 15/8 1842
28 år

Helle Marie Henriksdatter, 19, f. 15/6 1817, konf. 1831

Bertel Henriksen, 15, f. 30/4 1819, søn, konf. 1834

Henrik Henriksen, 9 f. 28/3 1825, søn, konf. 1840

børn med Mads Madsen: kender 3

tvil. Maren & Inger Madsdatter, 7, f. 6/7 1827

MadSine Petrine Madsdatter, 2, f. f. 17/8 1832

Johanne Pedersdatter bliver derefter g. m. Mads Madsen, f
c. 1792 i Lem. - dato ses ej Grøn. kirkebog, men må efter fødsler
være sket ca. 1826. Mads Madsen oplyses som tj.karl

Johanne Pedersdatter, 55, kone f. 1890 Grinderslev
d. 10/4 1848, 57 år. Her oplyses bopæl Voibæk

D.v.s. Mads Madsen bor i Voibækhuset

v. **Ft. 1850** er foruden Mads Madsen endvidere tilstede:

Birthe Marie Jensdatter, 47 år

hds. datter:

Bodil Marie Villadsdatter, 11

Birthe Jensdatter har tidligere været g. m. Villads

Larsen, tj. karl på Astrup - de blev skilt

jeg ved ikke hvor de boede - måske på matr. 18 Ø.Gr.

En af Mads Madsens sørbørn:

MadSine Petrine Madsdatter, f. 17/8 1832

1855 folketælling Ø. Grøn. - internet se også Voibæk

Mads Madsen, 63, inderste & daglejer, enkem, f. Lem

Birthe Marie Jensdatter, 51, fis

Mads Madsen d. ej fundet dødsdato

(anden Mads Madsen i V. Gr. dør i 1857 kun 47 år

Birthe Marie Jensdatter, dør 23/1 1859 56 år

oplyses som fraskilt hustru til Villads Larsen, som er
på Astrup (fattiglem)

Ft. 1850

Oplysn. Henrik Pedersen, f. 1849, mor fruentimmer Mette Kirstine
Pedersdatter - udlagt barnefader Jens Henriksen på Thordal

måske også relationer til Voibækhuset

Ft. 1860 - internet

Birthe Marie er død, Mads Madsen ej set Ft. 1860

Ft. 1870 - internet

Måske: usikkerhed om Voibækhuset

Peder Jensen, 48, arbejdsmand

Christiane Andersdatter, 50, kone

Jens Chr. Pedersen, 13, barn

Karoline Pedersen, 10, barn

Ft. 1880 - internet

Ft. 1890 - internet

jeg tror ikke nedennævnte hører til på Voibæk

se evt. Grøn-matr-fisk

Forskellige med erhverv fiskeri boende i Ø. Grøn.

Niels Christensen, 35, f. Ramsing, fisker & husm.

Dorthe Marie Jeppesen, 35, f. Feldingbjerg, kone
Christen Christensen, 9, søn, f. Dølby
Jeppe Johan Christensen, 5, søn, f.i s.
Anton Christensen, 1, søn, f.i s.

Jens Peder Pedersen, 45, f. på Mors, fisker

Nielsine Nielsen, 26, f. Lyby, kone
Anne Marie Pedersen, 5, f.i s.
Peder Pedersen, 4, søn, f.i s.
Johannes Pedersen, f. 26/7 1889

Ft. 1901 Ø. Grøn matr. 1 - internet

Niels Madsen

Ft. 1916 Ø. Grøn matr. 1 - internet

Vi må forestille os, at det gamle Voibækhus er revet ned

Matr. 1b eksisterer stadig

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

**Registreringer
af
Ingvard Rasmussen
vedr.
Voibækhuset**

Ø. Grønning matr.nr. 1
- Øster Grønningvej 2

Voibækhuset

Ejendommen:

Ø. Grønning matr.nr. 1
Voibæk - Øster Grønningvej 2.

Ejendommen:

I 1539 et møllested under *Astrup* gods, senest 1791 et husmandssted, som ved **M-1844* endnu var ejet af *Astrup* og da bortfæstet til ejeren af ØG.nr.5, *Thordal*.

Hartkornsoversigt:

matrikel	nr.	ejer	besidder	hartkorn
år 1791	Hus 1	Astrup	Christen Nielsen	0-2-0-0
M-1844	1	Astrup	Niels Nielsen Thordal	0-1-1-1½ (gl. n.a.)

Ejere - i tiden inden selveje:

- **Krongods** - før 1539.
- **Astrup** - Niels Juel til *Astrup* fik kongens tilladelse 1539.12.09 til at bygge *Wosbech Møllested* på Kronens grund (**KS I, 7*).
- **Nørgård** (kortvarigt) - Iver Qvistgård fik skøde 1825.01.03 fra C.A. Tram, *Astrup*, på godt 20 tdr.htk. bøndergods, hvis fæstere var i restance med skatter og afgifter. Et år senere var restancerne fortsat vokset, og godset blev returneret til halv pris - (**Salling H. SPP-8, 286 og 516*).
- **Selveje** - efter 1844.

Besiddere:

- 1) **Christen Nielsen** (ca.1745-...) - brolægger og husmand, var formentlig fæster af stedet o.1790.
Gift med **Else HansD** (ca.1742-...).
 - Børn: ... Niels Christensen (f.ca.1781).
 CN er nævnt i **FT-1787* og **Skive Amtstues Htk.liste 1791*.
- 2) **Peder ...** (o.1795) - ...
Gift med **Maren JensD** (d.1795). Skifte 1795.04.14 (**Astrup Skp, 116*).
Børn - primært ifølge skifte 1795:
 - Jens Pedersen (f.ca.1755), boende i Nandrup i Jebjerg sogn,
 - Mads Pedersen (f.ca.1757), tjenestekar i Oddense sogn,
 - Peder Pedersen (f.ca.1768), tjenestekar i Dalstrup, Harre sogn, og
 - Karen PedersD (f.ca.1764), gift med efterfølger her i bolstedet.
 Ved skiftet 1795 var Niels Jensen fra *Thordal* (ØG.nr.1) tilstede på de fraværende, myndige arvingers vegne.
- 3) **Peder Andersen** (ca.1755-...) - ...
Søn af Anders Pedersen, bmd. i *Thordal* (ØG.nr.5.3), og hustru Maren ChristensD.
Gift med **Karen PedersD** (ca.1764-1812), druknede på Fjorden. Skifte 1812.09.28 (**Astrup Skp, 156*).
Børn:
 - Peder Pedersen (f.ca.1794), Anders (f.ca.1798), Maren (f.ca.1801).
 PA er nævnt som besidder i **FT-1801*.
- 4) **Niels Pedersen** (ca.1767-1842) - død 1842.12.30 i *Voisbæk*.
Gift med **Johanne PoulsD** (1779-...), døbt 1779.09.06 i Rybjerg. Datter af Poul Andersen og ukendt hustru i Rybjerg.
Børn:
 - Mariane NielsD (f.1814, i 1845 ugift væverske), Maren (f.1816), Karen (f.ca.1821), Poul (f.ca.1823), ...
 NP er nævnt som besidder under *Nørgårds* korte ejerskab 1825-26 og i **FT-1834*. Han døde som almisselem.
Ved **FT-1845* var hans enke Johanne *Inderste* (boede til leje) hos ØG.nr.12, *Korsgård*, og levede af at spinde.
- 5) **Niels Nielsen** (*Thordal*, 1807-...) - ejer af ØG.nr.5, *Thordal*, havde overtaget husfæstet ved **M-1844*.

- - - 0 - - -

Uddrag af kilderEjere:*Wosbech Møllested 1539.*

*Danske Kancelli. Register over alle Lande nr.4 (1467-1533, 1535-46, RA-M 63.201 [C/D]), fol.306b (*skadet*): KS I, 7 – 1539.12.09 **Niels Jull** – fick Breff om, at K: Mait: haffuer tilladt hannem at måtte lade opbygge et Møllested på Kronens Grund liggendes, som kaldes *Wosbech Møllested*, udi Grønninge, som udi Nørre Herrit udi Salling liggendes, med Dam, Damsrod og ... Flødesmål – Dog så, at før han den opbygger, skal han udlægge Kronens Bønder rigtig Fyldest udi anden god bequem Jord, for hvis Jord demnem frastøffues. ... Datum: *Gottorp*, (1539) Tisdagen næstefter Scti Nicolai Daug udgiffuen.

*Ejet af Nørgård 1825-26.**Skive Byfoged: SP-8, Skive og Sallinglands H. (gl. **H**, 1824-28):

ns.286, 17. Jan. 1825 (*tinglæst*). Skiøde – Jeg underskrevne Landvæsens-Commissair **Christian Albrecht Tram** til **Astrup** ... sælger, skiøder og afhænder ... til S:T: Herr Proprietair **Iyer Qvistgaard** til *Nørgård* det mig tilhørende Bøndergods, ialt 20-5-1-2^{29/60} contribuabelt Hartkorn beliggende udi: Grinderslev, **Grønning**, Jebjerg, Roslef og Selde Sogne – alt således som vedhæftede Jordebog udviser, der er dateret Dags Dato. (s.287) Vilkår:

4. De ældre resterende Skatter og Landgilder samt Tiende-Penge til Årets Udgang 1824 forbeholder jeg mig som Sælger at inddrive og få betalt af Fæsterne, som dermed måtte være til Restance – alt på lovlig Måde..
 5. Skatter og Landgilde-Penge fra 1. Jan. dette År tilhører Kiøberen ...
 6. Det Løfte, jeg efter Jordebogens Udvisende har givet Anders Foged og Erich Christensen, må opfyldes såfremt det forlanges. ... Kiøberen har betalt den accorderede Kiøbe-Summa er betalt med 1.200Rbd: Sølv. ...
- Astrup*, 3. Jan. 1825 – C.A. Tram. VG 1 m.fl.

(s.288) Jordebog (uddrag). **Grønning Sogn**

Hartkorn	Sogne, Byer og Beboeres Navne	Landgilde (Rdl)	Particulair Vedtegning
	Woisbeck		
0-2-0-0	Niels Pedersen	2	Skal forrette årlig 6 Dages Arbejde på egen Kost og have tilbørlig Opsyn med Mosen. Og når han ikke modtager Fæstebrev efter det afholdte Syn, samt betaler det han er skyldig, da har han ikke Ret til at være der længere end Ejeren tillader det.

Besidder 2):

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.119), fol.116:

☞ Skifte efter **Maren JensD** udi *Woisbech*.

A^o 1795, 14. April – som var rette 30de-dagen efter **Maren JensD** udi *Woisbech*, indfandt sig Skifteforvalteren ... Etatsråd de Lasson ... ved Fuldmægtig Anders Müller fra *Astrup*, for at registrere og forsegle den Afdødes Efterladenskaber ... til Skifte og Deling imellem hendes efterladte Børn:

- ☞ Jens Pedersen, 40 år gl., boende i Nandrup udi Jeberg Sogn,
- ☞ Mads Pedersen, 38 år gl., tjenende udi Oddense Sogn,
- ☞ Peder Pedersen, 27 år gl., tjenende udi Dalstrup, Harre Sogn, og
- ☞ Karen Pedersen, gift med Peder Andersen udi *Woisbech*.

Ved Forretningen var tilstede: bemeldte Peder Andersen, på de førnævnte og myndige Arvingers vegne Niels Jensen af *Thordahl*, og som Vitterligheds-Mænd Sognefogeden Jens Christensen udi Øster Grønning og Anders Sørensen fra Øster Lyby.

Niels Jensen fremstod og forelagde for de fraværende og myndige 3de Arvinger et Afkald.

Så (Peder) Andersen, som således var overdraget alt og myndig, påstod ingen Skifte holdt. Skifteretten afstod ...

Besidder 3):

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.160), fol.156:

☞ 1812, 28. Sept. – er af Husfæster **Peder Laursen(!)** af *Woisbech*, at hans Kone **Karen PedersD** d. 25. Sept. druknede, men først d. 26. dito. kom i Land af Fjorden – og efter Anordningerne ingen Skifte forlangt – Tram.

☞ År 1812, 24. Nov. – indfandt sig ifølge Husfæster **Peder Andersens** Forlangende udi *Woisbech* Huset ... Skifteforvalteren ... for at begynde og slutte Skiftet efter Husfæster Peder Andersens afdøde Kone **Karen PedersD** ... (fol.156b) ... Børn:

- ☞ en Søn Peder, 16 år gl.
- ☞ en Søn Anders, 13 år, og
- ☞ en Datter Maren, 11 år.

(*Boopgørelse*) ... (fol.157) ... Summa Indtægt 178Rdl-5Mk-14ß ... Gården gældfri ...

Besidder 4):

*KB Roslev-Rybjerg (Harre, Viborg) 1774-1815. Døbte: Konf:
#Aol-7. 1779, 6. Sept. - Poul Andersens af Ryberg - **Johanne.** #Aol-89. 1797 - Johanne
PoulsD, Ryberg.

Faddere: Jens Michelsen, Niels Jørgensens Kone af Ryb.

*Vielsen ej fundet i *KB Rybjerg eller Grønning.*

Børn.

*KB Grønning 1813-43. Fødte:

#Aol-3. Q 1814, No.2. Født 24. Marti - **Mariane** NielsD - 24. Marti hjemmedøbt.

Forældre: Niels Pedersen og Johanne PedersD(!) i Øster Grønning. Faddere: Karen NielsD, Inger
JensD, Anders Nielsen -
alle af Øster Grønning. Anders Sørensen af Vester Grønning - alle Bønderfolk.

#Aol-5. Q 1816, No.8. Født 14. May - **Maren** - 14. Marti hjemmedøbt.

Forældre: Niels Pedersen og Johanne PoulsD, Bønderfolk i Voisbech. Faddere: Niels Jensens Kone,
Anne NielsD.

Niels Jensen, Christen Jensen, Anders Sørensen - alle Bønderfolk af Ø.Gr.

... ..

*KB Grønning 1813-43. Aol-91. Døde M 1842, No.4:

Død 30. Dec. 1842, bgr. 8. Jan. 1843 - Niels Pedersen - Husmand og Almisselem i
Voisbechhus, 78 år. (f.ca.1764)

Anm: Skifteatt. 21(!). Dec.

2015.03.25 - IR

Oversigt

over

matr. 2a Ø. Grøn

Grønning Skole

matr. 2a Ø. Grøn. beliggende Grønningvej

Oplysning /kilder

Som anført v. forskellige lejligheder er kildematerialet for en del mindre ejendomme i Grønning noget mangelfuldt: Den gamle realregister (fra ca. 1840) med faste sider, bevirker at binumre ofte skal findes langt fra "moderstedet" - det kan "svipse". Tingbøger med løse sider (efter ca. 1920). Her kan siderne være udskrevne og udtagne og vi må ty til skødegenparterne. Disse synes ikke i alle tilfælde at være kommen "på plads" på landsarkivet. Tisidst er der den elektroniske tingbog, som skulle rumme dokumenter tilbage fra ca. 1925. Dette er ikke altid tilfældet som her ved matr. 11 L og 2d Ø. Grøn. Dette bevirker at vi har en del huller ikke mindst hos 2d

Orientering

Da jeg begyndte med dette projekt om skolen, stod jeg på hel bar bund. D.v.s. jeg vidste nok hvor skole og forsamlingshus i Grønning var beliggende, men det var faktisk også det hele.

Derfor - hvis jeg dengang havde vidst det, jeg gør nu, så havde det hele nok været disponeret noget anderledes.

Jeg har valgt at tage det hele om skolen, matr. nr. og alle dens binumre under en samlet behandling. Det har sine fordele, men kan virke lidt uovereskueligt.

Derfor er der også herunder opsat en indholdsfortegnelse - side 2

- - - - -

Jeg har fået fortalt af ældre mennesker, at området omkring skole og kirke - i hvert fald i ældre tid - blev omtalt som "Mel-Grønning" - altså det mellemste Grønning. Det er sådan set meget fornuftig - for det ligger mellem Øster og Vester Grønning.

Tilsvarende hed Tværvej "æ mel-vej", der forbinder Grønning Kirkevej og Aakjærvej.

= = = = =

Indholdsfortegnelse for Skolen/ matr. 2a

		PDF side nr.
Forside og Titelblad	side 1	303
Orientering	side 1	303
Indholdsfortegnelse	side 2	304
Skolelandbruget	side 3	305
Overblik I	side 3	305
Overblik II	side 3	305
"Skolestarten"	side 4	306
Punkter om "etablering"	side 5	307
Overblik III A	side 7	309
Overblik III B	side 8	310
Henvisningsblad i Tingbogen	side 8	310
Overblik IV Resume om de enkelte frastykn.	side 10	312
Overblik V Almen om de enkelte frastykn.	side 11	313
matr. 2b Strandparcellen, incl. Ft.	side 11	313
matr. 2c "møllegrund"	side 13	315
matr. 2d Kærlodden	side 13	315
matr. 2e Forsamlingshus, incl. FT.	side 14	316
matr. 2f Landbrugsareal til 9b Ø. Grøn.	side 16	318
matr. 2g "ekstra have"	side 16	318
matr. 2h	side 16	318
matr. 2i lærerindebolig	side 17	319
incl. Anna og Niels (lærerindem.)	side 17	319
matr. 2k hjørne v. Grøndalsbækken	side 18	320
matr. 2a selve den gamle skole	side 19	321
oversigt over lærere	side 19	321
oversigt over lærerinder	side 20	322
Ft. vedr. lærere	side 20	322
Familieforhold hos lærere:	side 23	325
A. Bjørndal	side 23	325
J. M. Møller	side 25	327
Rudolf Bak Olesen	side 25	327
Ejer af den nedlagte skole	side 25	327
bemærkninger - enkelte konklusioner	side 26	328
Vejnettet omkr. Skolen	side 27	329
Til noter	side 29	331

Skolelandbruget

Blev drevet af skolelæreren/degneren indtil ca. 1841, hvorefter Poul Hansen fra matr. 13b Ø. Grøn. forpagtede det indtil 1863, hvor han døde. Derefter overtog den nye skolelærer A. Chr. Bjørndal driften af jorden indtil 1903, hvor Anders Chr. Jakobsen - også ejer af matr. 9 V. Grøn. - købte al jorden, bortset fra selve skoleområdet.

Om Poul Hansens virke - se matr. 13b Ø. Grøn

= = = = =

Overblik I

Skoleloven af 1814 skulle sikre alle børn undervisning, højne lærerstandens uddannelse (seminarier) samt give skole og lærere mere status. bl.a. ved bedre skolebygninger og eksistensmuligheder for lærerne. Det sidste skete på landet ved, at lærerne fik en skolelod, læs større eller mindre landbrug stillet til rådighed. Det kunne give dem indtægt og dermed spare kontante lønudgifter for det "offentlige".

Hvordan man i Grønning etablerede skolelod, ved jeg ikke eksakt, men med skolejordens arrondering in mente kunne jeg sagtens forestille mig, at skolen oprindeligt er et landbrug etableret i forbindelse med udskiftning i 1785. Hvis dette er tilfældet skulle det være mulig at finde beboere ved Ft. 1787 og 1801.

Bør prøves, men kan være vanskelig, da disse beboere ikke behøver at være opført under Ø. Grønning. Se overblik II

Oprindelig passede lærerne, evt. med lidt medhjælp, selv skolejorden, idet de fleste lærere var bondefødte og dermed ikke ukendte med bondehåndtering. Senere blev det mere almindelig, at sognerådene enten udlejede jorden (forpagtning) eller slet og ret bortsolgte jorden.

Jeg kender ikke de første år for Grønning Skole, men jeg ved, at Poul Hansen, der var svigersøn fra Grønriis og ejer af frastykket matr. 13b fra Grønriis, fik skolejorden i forpagtning omkr. år 1841 og havde den til sin død i 1863.

Herefter overtog den nye lærer A. Chr. Bjørndal igen driften af skolelodden indtil 1903, hvor han gik på pension, og hvor stedet/landbrugsarealet blev købt af gmd. Anders Chr. Jakobsen fra matr. 9 V. Grøn.

Overblik II

Skolelodden bestod af 3 lodder:

- 1) ved selve skolen
- 2) en strandlod og
- 3) en kærlov.

Alle 3 kom til at spille en rolle, og vi vil møde dem igen og igen i den videre historie om skolen. Det minder meget om fordelingen ved udskiftningen i 1784/85, men jeg tror nu ikke at skolen som så var i spil ved udskiftningen - og alligevel !

Ud fra de 3 lodder - som er en næsten klassisk fordelig af jord ved udskiftningen - kunne skolen godt have været til stede som landbrug ved udskiftningen. Hvem kunne have været så forudseende? Det var næppe bønderne - måske godsejer eller nok nærmere udskiftningskommisionen.

Jeg har drøftet det med K. C. Han har måske samme opfattelse. Han havde en lidt ufuldstændig tese om, at Anders Nielsen, der var fæster på matr. 9 v. Ft. 1787, senere v. Ft. 1801 var fæster af et jordstykke i Ø. Grøn, hvor han blev efterfulgt af sin søn Jacob Andersen.

Denne Jacob skulle så have afviklet sit landbrug til det "offentlige" til skolebrug.

Men - vi ser nærmere på det:

jvf. Astrups fæstebreve
og så kan kabalen gå op:
Anders Nielsen Riis, tidligere fæster af matr. 9 V. Grøn.,
fæster fra Astrup et udflyttet hus/parcel fra Ø. Grøn.
htk. 0-4-0-0 den 6/5 1793.

Omfattede denne jordlod de flere forskellige parceller
som senere hørte til skolen eller hvordan har godset,
Astrup, fået det maget sådan ?

- eller -

har de enkelte bønder måttet afgive en klat jord til
skoleloden. Det virker mærkeligt al den stund, at gods-
ejer de Lasson, Astrup, allerede den 26/6 1794 skøder de
0-4-0-0 htk. til Anders Nielsen Riis, lyst den 23/2 1795.

Samtidig fæster Anders Niensens Riis' søn Peder Andersen
(Riis) sin fars gård matr. 9 i V. Grøn. dateret 4/6 1793

bemærk:

de to fæstedata - næste samtidig
men hvorfor indlod Anders Nielsen Riis sig
på denne transaktion ?

Forklaring på tilnavn Riis - jo, Anders Nielsen
var 2. søn fra Grønriis !

Vi har nok stadig den fulde forklaring på Skole-
loddens etablering tilgode !

Lidt forklaringer: (pkt. 1 til 12)

1. Derefter kan Anders Nielsen søn, Jacob, f. 1785 fra 2. ægteskab blive ejer /fæster på matr. 2. Ø. Grøn. (senere skolen), mens halv/storebror, Peder, f. 1766 viderefører matr. 9a V. Grøn. **Sådan er det**

2. Ved Ft. 1787 ses Anders Nielsen i V. Grøn., men ikke i 1801, hvor han til gengæld ses i Ø. Grøn. Alder passer ikke helt, men er acceptabelt (1787 44 år & 1801 59 år)

Konerne:

1. kone død før Ft. 1787

2. kone Kirsten Andersdatter, nævnt Ft. 1787 40 år & Ft. 1801, 56 år

alder passer ikke helt, men igen acceptabelt.

3. Anders Nielsens børn fra hans 2. ægteskab m. Kirsten Andersdatter

Anna Andersdatter, f.c. 1783 ses v. Ft. 1787 i V. Grøn.

Jacob Andersen f.c. 1785 som ses v. Ft. 1787 i V. Grøn.

- - - - -

v. Ft. 1801 i Afskriftet fra Ft. ses de som børn hos Anders Madsen

må være fejl !

Jeg har efterfølgende haft fat i originalmanuskript til Ft. 1801. for en ekstra kontrol

Denne viser: (fejlafrskrift) rettelse herunder:

fejlskrift:

Ft. 1801 opslag 4 - 15. fam. Ø. Grøn.

Anders Madsen, 60, husm. m. jord, beg 1. æg.sk.

Johanne Ulrichsdatter, 43, kone, f. Thise

ej børn - men

Kirsten Andersdatter, 30 ug, indsidder, lev.af håndarbejde - men kunne sådan set være datter, oplyst f. i Grøn. - ej datter

rettet

Ft. 1801 opslag 5 - 25. fam. Ø. Grøn.

Anders Nielsen, 59, husm m. jord, 2. æg.sk.

Kirsten Andersdatter, 56, kone, 1. æg.sk.

børn:

Anna Andersdatter, 17, datter

Jacob Andersen, 14, søn

Altså - vi konstaterer, der er lavet en fejl i afskriftet fra original til CD, men der er også mange "Anders" at holde styr på.

Jeg har efterfølgende forsøgt at gennemføre
rettelse i hele dette/mit manuskriptet.

4. Hvornår Anders Nielsen og Kirsten Andersdatter med deres børn har taget/fået ophold på matr. 2 Ø. Grøn. kan vi kun gisne om - men efter Ft. 1787 og efter indgåelse af de nye fæstebreve i fra Astrup 6/5 1793
En ledetråd kan være tidspunktet for sønnen, Peder Andersens indgåelse af ægteskab med Berte Jensdatter - nok ca. 1794 jvf. datter Ane Kirstines fødsel ca. 1797
5. Anders Nielsen og Kirsten Andersdatter ses ej v. Ft. 1834 - ej heller som døde i kirkebog efter 1813.
Det stemmer med, at de er borte og sønnen Jacob Andersdatter har taget over på matr. 2 (senere skolen) og efterfølgende solgt /overdraget ejendom til brug for en Skole, læs: Grønning Skole
6. Søster: Anna Andersdatter, f.c. 1784 er indgået i et "godt" ægteskab - før 1813 med matr. 10a Ø. Grøn.
7. Jeg har bemærket, at Anna Andersdatters børn på matr. 10 ikke er opkaldte.
8. Efter afvikling af matr. 2 har Jacob Andersen taget ophold hos søster Anna Andersdatter & svoger på Kisumminde, matr.10
9. Jeg har eftersøgt en Jacob Andersen i hele herredet i passende alder, men finder kun et emne i Ø. Grøn., som vi kan bruge. - i Hindborg herred findes en "ubrugelig" Jacob.
NB. Vi har en Jacob Andersen Riis, f.c.1787, dør/bg. i Grøn. 20/1 1842, 54 3/4 år - se evt. matr. 10 Ø. Grøn.
- - - - -
10. Anders Nielsen og Kirsten Andersdatter synes kun at have haft ophold på matr. 2 Ø. Grøn.
De må begge være døde før 1813.
- - - - -
11. Kabalen med gårde og beboere går faktisk op, hvis vi "kører" tanken om, at Anders Nielsen og sønnen Peder Andersen, f. 1766 er tidsmæssigt sideløbende og ikke hinanden efterfølgere.
12. Skøde til Anders Nielsen Riis fra Astrup htk. 0-4-0-0
skøde 26/6 1794 - lyst 23/2 1795

Skal vi med god vilje og lidt fantasi skrive en praktisk historie, vil den lyde:

Anders Nielsen (Riis) f. på Grønriis kan have været en driftig mand og måske i kraft af gode forbindelser blevet beboer/fæster på senere matr. 9 V. Grøn. og senere/ samtidig matr. 2 Ø. Grøn. Begrundelsen for at Anders Nielsen vælger at afgive fæstet på matr. 9 og i stedet få fæste på en mindre frastykket parcel (matr 2) i Ø. Grøn., kender jeg ikke.

M.a.o. - ca. på samme tidspunkt har han overladt matr. 9 V. Grøn. til sin ældste søn fra 1. ægteskab, Peder Andersen og selv beholdt matr. 2 Ø. Grøn. med henblik på, at den skulle hans yngre søn fra 2. ægteskab, Jacob Andersen overtage.

Anders Nielsen og hans kone Kirsten Andersdatter er døde mellem 1801 og 1813 (før kirkebog åbnes).

Datter Anna Andersdatter er blevet "godt" gift ind på matr. 10, Kisumminde - nok før 1813 - ses ej kirkebog - jvf. ældste søns fødsel i 1814

Hvornår Jacob har overtaget matr. 2 - tingbogen skulle vel kunne oplyse herom - ej fundet data endnu.

Salget af matr. 2 til skole er sket efter loven fra 1814 - sandsynligvis i 1817.

Derefter tager Jacob blivende ophold hos sin søster og svoger på Kisumminde, matr. 10

Efter dette synes jeg godt historien
- inspireret af K. C. og bekræftet af
fæstebreve (Ingvard Rasmussen) kan holde
vand.

Overblik III A

A - Før - bl. a. efter matr. kort 1815/1844

Jeg antager at selve **Grønning Skole** er etableret i forbindelse med forordningerne fra 1814 med skolelod og lign. - måske på et allerede værende landbrug.

Hartkorn på matr. 2b er senere oplyst til 0-5-3-1 1/2

Detaljer kender jeg ikke, men jeg konstaterer, at efter matr. kort 1815/44 har den matr. nr. 2 og består af 3 parceller

Srandparcellen

parcel v. "smålodder" eller køret i nord

Hovedparcellen med bygninger v. Grønningvej nu nr. 15

- - - - -

Vi finder den første lærerfamilie i forbindelse med folketælling 1834.

- - - - -

Kommunen har åbenbart på et tidspunkt vurderet, at man nok ikke i fremtiden ville kunne få en lærer, der var interesseret i at have et skole-landbrug, hvorfor man har besluttet sig for i en periode at forpagte det ud - her til Poul Hansen, svigersøn på Grønriis og bosat på matr. 13b.

Senere har man besluttet at sælge det meste af jorden og her solgte man til gdr. Anders Chr. Jakobsen i V. Grønning på matr. 9 V. Grøn.

Ved kommunens handel med Anders Chr. Jacobsen d. 22/2 1903 kaldes hans part matr. 2b, meden den tilbageværende skolegrund på nordsiden af Grønningvej beholdt matr. nr. 2a.

Matr. 2b må bestå af Kærlodden, strandlodden og i hvert fald marklodden syd for Grønningvej samt måske en del af marklodden nord for Grønningvej.

Dette indebærer

**at kommunen med skolens matr. 2a kunne frastykke derfra
at Anders Chr. Jakobsen kune frastykke fra resten, som altså i første omgang hed 2b**

Pø om pø frastykkedes der fra både 2a og 2b, hvilket gør det lidt indviklet.

Overblik III B

B - I dag - efter Matr. kort fra 2008 og
Tingbogens henvisningsblad.

Kortet bør have ved hånden

Tingbogens henvisningsblad ser sådan ud:

Henvisningsblag i tingbog	matr. kort 2008		
til år 2000	beliggenhed		
2a hovednummer	2a skolen	a	t
2b	2b stranden		b t
2c se under 4a V. Grøn	2c v kirken	a	(x
2d	2d kæret		b t
2e	2e v. skolen		b t
2f se under 9a	2f 9a må være V. Grøn.	b t	
2g udgået 24/5 1982	ses ej kort		b
inddrages under 2c			
areal oplyst 1 ha 5560 kvm			
2h	ses ej kort		b
2i	2i v skolen	a	t
ej	2k skel til V. Gr.		b (x

- t) findes i Tingbog
- a) frastykket fra 2a
- b) frastykket fra 2b
- x) 2k & 2c er på skøde hos 4a V. Grønning

Altså: vi har både Kommunen (fra 2a) og Anders Chr. Jakobsen (fra 2b) til at frastykke.

Anders Chr. Jakobsen har købt matr. 2b og fra den frastykker han Matr. 2d. matr.2e, matr. 2f, matr. 2g og sandsynligvis også 2k

Kommunen, som ejer resten at matr. 2a, frastykker derfra matr. 2c., matr. 2h og matr. 2i

Jeg gengiver disse frastykninger i resumeform og fremkommer senere med mere uførlig omtale af disse. se næste sider !

Jeg gør igen opmærksom på, at det er lidt indviklet med bl.a. Grønningvej og dets vænge.

Min tanke er, at vejforholdene på et tidspunkt er blevet reguleret fra at vejen gik direkte ned til kirken og derfra via et kraftigt sving igen kommen ud på Grønningvej.

Overblik IV

Oversigt - Specielt om de enkelte frastykninger

Matr. 2a er den gamle skole

matr. 2b Strandparcellen Grønningvej ??, synes uddelt fra sin oprindelse, idet vi ikke ser andre binumre af matr. 2 i området. Frastykket (restparcel) af Anders Chr. Jakobsen

matr. 2c lille areal - kan være Grønningvej 13
har set det benævnt som møllegrund
er nok frastykket fra 2a - er nu sammen med
matr. 4a V. Grønning

matr. 2d Kærparcellen - Grønning Kirkevej 4
Frastykket fra 2b af Anders Chr. Jakobsen. Der er ikke senere frastykket herfra, men derimod tilkøbt.

matr. 2e Grønning Forsamlingshus - Grønningvej 17
areal 2529 kvm - institution - ej beboere 2009
frastykket fra 2b af Anders Chr. Jakobsen.

matr. 2f landbrugsareal - syd for - Grønningvej 14
frastykket af Anders Chr. Jakobsen til Søren Nielsson på matr. 9
med skødedato 12/12 1915

matr. 2g "ekstra have" - kender ej adresse - sikkert mindre parcel købt sikkert fra 2b af lærer Møller for, at han kunne få mere have.

matr. 2h ses sammen med 2i - jo skifteattest
Frastykket fra 2f - har ikke nogen forklaring

matr. 2i lærerindebolig - Grønningvej 17a
bygget på 2a - først frastykket i 1962

matr. 2k et lille areal v. Grøndalsbækken - Grønningvej ca. 12a
er nok frastykket 2b - ses nu på skøde hos 4a V. Grøn.

Overblik V

Indtil 22/2 1903 var skoleparcellen 2a en helhed med de 3 parceller: Kærlodden, strandlodden og marklodden

Ved kommunens handel med Anders Chr. Jacobsen d. 22/2 1903 kaldes hans matr. 2b. Matr. 2b må bestå af Kærlodden, strandlodden og en del af arealet omkring skolen og i hvert fald marklodden syd for Grønningvej.

Matr 2a er selve skolen, men hele arealet omkr. skolen nord for Grønningvej tilhørte ikke skolen, idet vi ved, at Anders Chr. Jacobsen også frastykkede derfra, f.x. matr. 2e Forsamlingshuset.

I den forbindelse synes det mærkelig, at matr. 2d synes frastykket senere end matr. 2e - men der skete jo så meget mærkelig. Måske ventede den ene aprobaton på den anden !

Efterstående

Giver jeg en mere uførlig redegørelse for de enkelte frastykninger med de relevante oplysninger, jeg er i besiddelse af.

Jeg gør opmærksom på, at matr. 2a (selve solen) kommer til sidst.

= = = = =

Matr. 2b Strandparcellen Grønningvej 14

Parcellen blev frastykket og købt af gdr. Anders Chr. Jacobsen ved skøde fra kommunen 22/2 1903. Han frastykkede flere "ikke-sammenhængende" parceller derfra, så 2b kom alene til at vedrøre strandparcellen med nuværende adresse Grønningvej 14.

Bemærk: der er langt mellem Grønningvej 12 og 14, idet nr. 14 ligger øst for Ø. Grønningvej

Der synes ikke at være frasolgt arealer derfra, men til gengæld tilkøbt 4h, jvf. Tingbogens henvisningsblad, men nu 6/1 1998 udgået af matr. og indgår i 2b.

Også efter henvisningsblad er 9c & 21d sammen med 2b, idet 2b, 9c & 21d udgør og er noteret - 6/1 1998 - som landbrug med areal 7 ha 5368 kvm - kilde e-værdi.

Ejere:

Anders Chr. Jakobsen synes at have ejet 2b til ca. 1915 hvor den sælges til

Anders Andersen, f. 29/3 1886. Han sætter sikkert bygninger på matr. 2b Anders Andersen ses i Ft. 1921 & 1925 A.A dør i 1949 - for øvrigt født i Grønning, søn af Bertel Andersen, matr. 19a V. Grøn.

ny ejer er

Aage Christensen - skødedato ?

ny ejer

Arne Jensen Kudsk -

skøde 30/11 1949

ny ejer
 Evald Møller skøde 30/5 1959
 tilkøbt parcel 4k skøde ??
 ny ejer
 uddeler Søren Rasmussen Skipper, Breum
 på 2b, 4k,9c og 21d skøde 12/2 1964
 brugte ejendommen som sommerhus
 enke:
 Else Skipper skifteattest 18/9 1997
 ny ejer
 Gravesens Elektronik v/
 Per Gravesen skøde 31/10 1997
 Samme ses i vejviser 1999 & 2008
 Altså: en lille erhvervsvirksomhed

Kilde: også opslag 18 i Tingbog

Relevante Folketællinger til 2b Strandparcellen

Ft. 1921 siger 2b og lyder sådan

Anders Andersen, f. 29/3 1886, Grøn. landbruger
 forældre: Bertel og Maren Andersen matr. **9d og 19a** V. Grøn.
 Line Andersen, f. 15/10 1888 i Hjerk ankomst Gr. 1912
 hun hed Esperline Jensen Sønderup
 parret g. 12/2 1915 i Grøn
 Helen Andersen, f. 15/12 1917 i Grøn.
 Margrethe Andersen, f. 22/7 1919 i Grøn.
 Kristian Andersen, f. 22/3 1998 i Grøn. slægtning
 ja mandens bror

Ft. 1925 V. Grøn. - internet - bopæl ?? 2b Ø. Grøn

Ft. 1925 siger utrykkelig Ø. Grøn.

Anders Andersen, f. 29/3 1886 i Grøn. ej læsbar titel
 d. 14/1 1949, fhv. arbm.
 Esperline Jensen Sønderup (svært at læse), f. 15/10 1888 i Hjerk
 efterlev. i 1949
 Helene Andersen, f. 15/12 1917 i Grøn. g. 25/11 1939
 skomager Ejvind Oliver Seerup, f. 3/6 1915 i V. Assels
 Betty Margrethe Andersen, f. 22/7 1919 i Grøn.
 Ingrid Jensine Andersen, f. 29/12 1922, g. 11/1 1947
 Aage Gerhardt Sørensen, Strandby
 Karen Anderen, f. 13/2 1930 i Ø. Gr., g. 13/8 1950 m
 bagersvend Karl Aage Kristiansen, f. 3/2 1929 i Viborg
 bopæl: Nymindegab

= = = = =

Matr. 2c lille areal - kan være Grønningvej 13

Arealet er efter matr. kort 2008 lille og ligger i hjørnet mellem Grønningvejens nordre side og Grøndalsbækken. Jeg har set den benævnt som Møllegrund. Frastykningen er nok sket fra matr. 2a efter 1903. Om nogen har haft planer om en mølle - måske. På det lave sted kan der ikke have været tale om en vindmølle, men måske en vandmølle. Ejerskabet kender jeg intet til før 1962, hvor den kommer sammen med 2i - se det. Senere er 2c, som hele tiden har været ubebygget, kommen sammen med matr. 4a V. Grønning - se skøde 4a. - skødedato og areal kender jeg ikke.

=====

Matr. 2d - opr. Kærlod - Grønning Kirkevej 4**Resume:**

K.C har den opfattelse at 2d oprindelig var mindre end nuværende 2d, idet der er tilkøbt flere af de små kærarealer, men disse er altså samlet under matr. 2d. Jeg er enig. Anders Chr. Jakobsen frastykker 2d fra matr. 2b. Dato kender jeg ikke, men må være efter matr. 2c og dermed efter 1903, men før 1907. Arealet for 2d er efter e-vurdering 2009 for 2d oplyst til 7 ha 9090 kvm. 2d synes over tid at være "vokset" i areal. Muligvis tilkøb fra andre små kærparceller. - Ja, efter Tingbogens henvisningsblade er bl.a. matr. 11d,11g,11i og 11k samt 12f og 17b tillagt 2d og indgår i 2d.

- - - - -

Matr. 2d har fra ca. 1907 en meget besværlig og omstændelig historie.

Den er derfor skilt ud på en særlig /egen fil

v. navn: Grøn-matr-2d-skolemark -kærlod

Se dette, få historien i den udstrækning, vi har den oplyst.

=====

Matr. 2e Grønning Forsamlingshus, Grønningvej 17

Anders Chr. Jacobsen frastykker matr. 2e fra 2c i 1907 til
Grønning Forsamlingshus v. skøde på 2e af 13/3 1908
areal 850 kvm

mærkelig: det synes som om matr. 2e datomæssigt kommer før 2d

Tilkøb af 10d fra Jens Nielsen, Kisumminde, skøde
30/1 1920 areal oplyst 561 kvm

Jeg formoder 10d udgår af matr. og indgår i 2e, 17/12 1979
Forsamlingshuset matr. 2e sælges til Grinderslev-Grønning
Kommune v. skøde af 27/6 1969

Kender ej ejerforholdet efter 1969, udover at det nu nævnes
som institution.

Arealmæssigt er der noget galt
850 plus 561 = 1411 kvm

anden oplysning e-vurd 2529 kvm
på en eller anden måde kommen mere jord til !
hvorfra ?

Tingbog. Opslag 24

Der har været møbelfabrik i det gamle forsamlingshus - nu er
der vist lejligheder.

Forsamlingshuset havde beboer/værtsfolk nok tilbage til omkr. 1915
Værtskone var samtidig bestyrer af Grønning telefoncentral indtil
den blev overflyttet til Lyby - nok efter automatisering.
Magda Adamsen boede i Forsamlingshuset, jvf. vejviser 1981 og
nævnes som fhv. centralbestyrer.
I 1940'erne var der vandrehjem i Grønning Forsamlingshus om
sommeren.

Beboerfamilien hed faktisk Adamsen i hele perioden
Jvf. efterstående folketælling.

Folketælling 1916 vedr. Forsamlingshus

Marcus/Marius Adamsen, f. 27/7 1886, arbm.kirkebetjent og vært
død 23/7 1920 33 år

Sine Adamsen, f. 9/7 1891 i Selde - centralbestyrer

f. Madsine Marie Christensen, d. 10/12 1964

Karl Adamsem, f. 17/6 1913

Magda Adamsen, f. 5/1 ?? 1914 - "videreførte"

Folketælling 1921

Sine Adamsen, f.9/7 1891 i Lindum, enke, centrabestyrer
Karl Adamsen, f. 17/6 1912 el. 1913 i Nannerup
Magda Adamsen, f. 5/1 1913 el. 1914 i Grøn.
Lisbeth Adamsen, f. 25/2 1918 i Grøn.
Marie Adamsen, f. 15/9 1919 i Grøn
Marie Krog, f. 19/7 1908 i Thise,
Mette Marie Knudsen, f. 17/4 1893 i Rærup, tj. pige ?

Folketælling 1925

Sine Adamsen, f.7/ el 9/7 1891 i Lindum, enke, centrabestyrer
Karl Adamsen, f. 17/6 1912 el. 1913 i Nannerup
Magda Adamsen, f. 5/1 1913 el.6/1 1914 i Grøn.
(Anna) Elisabeth Adamsen, f. 25/2 1918 i Grøn.,g. 1/6 1941 montør
Ejnar Koldkær Jensen, f. 30/8 1913 Ramme, bopæl Holstebro
Marie Adamsen, f. 15/9 1920 i Grøn., g. 11/5 1947 slagterm. Jens
Kr. Jensen, f. 10/2 1919 i Haderup
Carla Jenny Skov, f. 20/6 1910, tj. pige

Folketælling 1930

Sine Adamsen, f.7/ el 9/7 1891 i Lindum, enke, centrabestyrer
Magda Adamsen, f. 5/1 1913 el.6/1 1914 i Grøn.
(Anna) Elisabeth Adamsen, f. 25/2 1918 i Grøn.,g. 1/6 1941 montør
Ejnar Koldkær Jensen, f. 30/8 1913 Ramme, bopæl Holstebro
Marie Adamsen, f. 15/9 1920 i Grøn., g. 11/5 1947 slagterm. Jens
Kr. Jensen, f. 10/2 1919 i Haderup

Magda Adamsen nævnes som fhv. centralbestyrer i 1981

:
kender ej til evt. senere beboere i Forsamlingshus
vejviser anviser ingen beboere
der ingen beboere i 2011 efter J.V.

= = = = =

Matr. 2f landbrugsareal - syd for - Grønningvej 14

Anders Chr. Jakobsen synes at have frastykket 2f til Søren Resen Nielsson på matr.9b Ø. Grøn. v. skøde af 12/12 1915
 Det kunne synes som om frastykningen formelt er sket fra Matr. 2c, hvilket kan pase, eftersom matr. 2b på daværende tidspunkt er blevet selvstændig.

Hvis dette skulle være tilfældet, måtte 2c have været større og samtidig tilhørt Anders Chr. Jakobsen. Jeg forstår det simpelthen ikke !

2f blev således aldrig bebygget.

v. skøde på 9b Ø. Grøn i 1945 er 2f stadig sammen med 9b.

Da jord sælges fra 9b må 2f være fulgt med kender ej nuværende ejer.

Den 8/9 1927 frastykkes der en parcel fra 2f på 400 kvm, som benævnes 2h.

Hvad det skulle gøre godt for, ved jeg ikke - men den 24/9 1970 sælges 2h til Niels Thordal Christensen, der i 1962 havde købt matr. 2i. (Lærerindemanden)

Heller ikke dette forstår jeg, al den stund at 2i og 2f ligger på hver sin side af Grønningvej.

- - - - -

Jo, der er i sandhed mange mærkværdigheder ved disse skolefrastykninger!

= = = = =

Matr. 2g "ekstra have" - kender ej adresse - sikkert mindre parcel købt sikkert fra 2b-området af lærer Møller for, at han kunne få mere have.

Ret utænkelig, at han kunne /ville have købt jord af kommunen for at få mere have.

Lærer Møller var lærer i Grønning fra ca. 1905

Præcis beliggenhed kender jeg ikke, men den må være indgået i en "nabo" matr. og dermed udgået af matr.

Parcellen blev således aldrig bebygget.

= = = = =

Matr. 2h kender ej adresse og "frastykkeren".Ej heller tidspunkt.

På et tidspunkt må den være kommen sammen med 2i, jvf. et skifteattest der.

Ses ej på matr. kort, men må formodes at ligge nord for Grønningvej med naboskab til 2i.

Må være udgået af matr. omkr år 2000.

= = = = =

Matr. 2i lærerindebolig - Grønningvej 17a

Det kræver lidt historie. Den første lærerinde dukkede op ved Grønning Skole omkring 1903. Man har om ikke i dette år så kort tid efter måttet etablere en bolig til hende. Som sagt så gjort. Man byggede en bolig på skolens grund, matr. 2a. Her boede lærerinden så indtil skolens nedlæggelse omkr. 1960. (**

Huset skulle så sælges. Her var det nærliggende, at huset blev solgt ikke til lærerinden, Anna Thordal Christensen, men til hendes mand, Niels Thordal Christensen fra matr. 4 i Ø. Grøn.

Måske ville de bruge det som aftægtsbolig ?

Først skulle bygningen frastykkes 2a. Dette skete pr. 10/10 1962 og skøde blev udstedt 1/11 1962

Sandsynligvis er matr. 2h og måske 2c medfulgt, idet 2c ej nævnes ved skifteattest i 1989.

Den ses til gengæld v. skøde på matr. 4a V. Grønning.

Matr. 2i er oplyst til 853 kvm

Hele ejendommen er efter e-vurdering oplyst til 1624 kvm

Ejerrække er derefter:

Grinderslev-Grønning Kommune

ny ejer

Niels Thordal Christensen og lærerinde Anna Frederikke

Thordal Christensen

skøde 1/11 1962

Se også matr. 4a Ø. Grøn.

enke:

Anna Frederikke T. C.

skifteattest 13/3 1989

på matr. 2i, 2h og matr. 24 (* & **

Niels dør 27/5 1978

ejer ej oplyst

vejviser 1999

Pia & John Jakobsen (uden titler) ejer

vejviser 2008

- - - - -

*) matr. 24 - hvad er det? Kender det faktisk ikke, men jeg vurderer, at det kan have været et umatrikuleret areal i skoleområdet eller evt en parcel ved Grøndalsbækken. Jeg hælder mest til det sidste, da 24 er næste ledige Nr. i matrikelrækkefølge.

****Niels og Annas bopæl****Note: Forskole**

Niels Thordal Christensen, f. 30/10 1907, d. 27/5 1978, g. 21/10 1944
i Vejerslev på Mors

forlovere: gommens far Jens Christensen

brudens mor Mathilde, f. Jensen

forsættes

Anna E. Thordal Christensen, f. Pedersen, lærer i Grønning, f. 3/1
1908 Nykøbing, d. 25/1 2000 i Grøn.

- boede som pensionist på matr. 2i Grønningvej 13

Hds. forældre hed: Karl Kristian Pedersen & Petra Ma-
thilde Jensen

børn: kender 2:

Kirsten Marie Thordal Christensen, f. 15/4 1946

Poul Thordal Christensen, f. 23/7 1948

faddere: Kristian Thordal Christensen & Laust Balling
farbror & onkel

- - - - -

Hvad Niels Thordal Christensen - udover at være "lærerindemand"
- lavede - ved jeg ikke ! Jo, han "eksperimenterede" med matr.
3 V. Grøn. - evt overdragelse til sønnen Poul - se evt. matr. 3

Anna Thordal Christensen fulgte efter skolens nedlæggelse med til
centralskolen i Breum.

Folketælling vedr. matr. 2i. der henvises til Ft hos Skolen
matr. 2a.

Lærerinderækkefølge har været - såvidt jeg kan se:

Kender ikke deres præcise funktionsperioder !

Karen Andersen, f. 16/7 1872 i Kåstrup i Oddense sogn, ankomst til
Grøn. i 1903 nævnt Ft. 1906 og efterfølg.

Thyra Anna Andersen Kolstrup, g. i Grøn. 4/11 1940

Anna Frederikke Thordal Christensen, f. 3/1 1908 i Nykøbing
Død 25/1 2000 i Grøn. - gift 21/10 1944 i
Vejerslev med gdr. Niels Thordal Christensen
død 17/5 1978

= = = = =

Matr. 2k Lille parcel - ligger syd for Grønningvej og mod vest
ned til Grøndalsbækken. Hvorfor den er blevet frastykket matr.
2f og på hvilken dato, kender jeg ikke.
Kendsgerninger er imidlertid at både 2c og 2k er indeholdt i
Matr. 4a V. Grønning / Storgården.
Det er "hjørnerne" ned mod Grøndalsbækken !

= = = = =

Matr. 2a Grønning gl. Skole**Grønningvej 15**

Nuværende areal er oplyst til 2715 kvm - efter e-vurdering
vist 2 lejligheder

Matr. 2a er resterne af den gamle skolelod, hvor der var skole til ca. 1960. Med hensyn til historien så henvises til alt ovenstående

Vi repeterer, at der var landbrug til skolen indtil 1903, og at læreren drev dette landbrug, undtagen i periode 1841-1863, hvor læreren ikke ønske eller magtede at drive landbrug, hvorfor det var forpagtet ud til Poul Hansen, der var svigersøn fra Grønriis og i øvrigt selv havde et landbrug, nemlig 13b Ø. Grøn. - egen fil - se det.

Grønning Skole var et enelærerembede fra start efter 1814 skolelovene og indtil 1903, hvor der også blev plads til en lærerinde.

Skolelærere var også kirkesanger eller som man sagde i gamle dage, degn. Der har gennem årene været flere lærere - nogle i kort og andre for en lang periode. Mest kendt og agtede er nok lærer Bjørndal og lærer Møller.

Her gives en oversigt over lærerene, tilhørende folketællinger og enkelte familieoversigter.

Oversigt over**Lærere og kirkesangere i Grønning****kender ej i alle tilfælde deres virkeår**

Anders Chr. Hjarbech, f. 1783, d. 30/3 1839, 56 år

Lærer ca. 1817-1839

Byrge Chr. Blichman, f. 1814 væk fra Grønning i 1860

Lærer 1839-ca.1855

Knud Korsholm, f. 1830, nævnt i 1860

Lærer ca.1855-ca.1863

Anders/Andreas Chr. Bjørndal, f.1830 Jegindø, d. 6/2 1905

Lærer ca.1863-1903

Døde i Skive 1905

Otto Møller Olesen, f. 1876,

Lærer 1903-1909

Jens Martin Møller, f. 21/1 1884, lærer nævnt 1916

Lærer 1909- 1940erne

her imellem var der forskellige vikarer

bekræftet af Kr. Nielsen Grønriis, f. 1938 og Christian

Kristensen f. 193

Rudolf Back Olsen lærer fra ca. 1947 - sidste lærer

om han forsatte i Breum ,ved jeg ikke

- - - - -

Lærerinder

Karen Andersen, f. 16/7 1872 i Oddense, lærerinde nævnt 1906
nævnt Ft. 1925

Thyra Anna Andersen Kolstrup, g. i Grøn. 4/11 1940

Anna Thordal Christensen, f. 3/1 1908, d. 25/1 2000
g.m.gdr. Kristian Thordal-Christensen, Bjørnsholm
hun var lærer fra ca. 1940 og til skolen lukkede og hun
forsatte på Centralskolen i Breum.

Folketællinger med bemærkninger vedr. selve skolen

Ft. 1834 Skolen i Ø. Grønning, kip C 2282, husst.50, lb.nr. 262

Anders Chr. Hjarbech, g. 51 år skolelærer, f.c.1783, d. 30/3 1839, 56 år

Caroline Hjarbech, oplyses som skoleenke i 1840, d.31/1 1857 ej opl. alder

Inger Kirstine Hjarbech oplyses i 1840 som hds. datter

Men da findes de som "indsiddere" på Thordal

Ft. 1840 Skolen i Ø. Grønning, kip

Byrge Blichman, 26, skolelærer

Karen Marie Blichmann, 22 hans søster

Ft. 1845 Skolen i Ø. Grønning, kip B 7534, husst.45, lb.nr. 266

Byrge Blichmann, 31, ug., skolelærer, f. Skive

Ft. 1850 Skolen i Ø. Grøn.

Byrge Chr. Blichman, ug., 36, skolelærer, f. Skive

Karen Marie Blichman tilgået sognet 9/11 1851, 33 år (søster ??

Ft. 1860 Skolen i Ø. Grøn. - internet

Næsten umulig at læse, men med støtte fra kirkebog:

N??N måske Knud Korsholm, 30, g. kirkesanger & (skolelærer)

Ane Korsholm, 27, kone

Jespersine Kirstine Catrine Rasmine Korsholm, f. 23/9 1855

Johannes Severin Korsholm, f. 3/1 1859

Rich. Kolby Korsholm, f. 19/2 1860 i Grøn

Karen Marie Korsholm, 28, ug., pige (evt mandens søster)

- - - - -

B. Blichman og Korsholm ses ej tilgået eller fragået sognet

Anders Chr. Bjørndal ses ej tilgået sognet 1863-70

Var lærerene hævet over dette ??

Ft. 1870 Skolen i Ø. Grøn. - internet

Anders/Andreas Chr. Bjørndal, 40, lærer & kirkesanger, f. Jegindø

Ane Cecilie Bjørndal, f. Møller, 42, kone, f. Løvel el Lemvig

Larsmine Madsine Albine Bjørndal, 13, f. Løvel

Olga Christiane Bjørndal, 11, f. Løvel

Jensine Bjørndal, 4, f.i s.

Villadsine Caroline, 2, f.i s.

hans forældre:

Lars Madsen Bjørndal, 76, f. Ørding - aftægt

Ane Margrethe Bjørndal, 71, f. ?? - aftægt

Ft. 1880 Grønning Skole

Anders Chr. Bjørndal, 50, f. Jegindø, skolelærer

Ane Cecilie Bjørndal, f. Møller, 52, f. Lemvig, kone

Olga Bjørndal, 20, f. Løvel, ug.

Jensine Bjørndal, 15, datter, f.i s. = født i sognet

Karoline Bjørndal, 12, datter, f.i s.

Niels Nielsen, 15, f. Jegindø, plejesøn

Martin Laursen Vestergård, 8, f.?, Viborg amt. Plejesøn

Lars Madsen Bjørndal, 87, f. Ørding, aftægt

Ane Margrethe Karoline Bjørndal, 82, f. ?, Thisted amt

- - - - -

midlertidig ophold Ane Emilie Bjørndal, 27, ug. brordatter ?

Ft. 1890 Grønning Skole, husst.19 - internet

Christian Bjørndal, 59, skolelærer, f. Jegindø c. 1831

død 6/2 1905, 74 år

Ane Cecilie Møller, 63, kone, f. Lemvig

Jensine Bjørndal, 24, datter, f.i s.

Ane Cecilie Mølgård, 8, plejedatter, f. Lyby s.

Ft. 1901 Grønning Skole - internet

lærer Bjørndal

Ft. 1906 Grønning Skole - internet

Otto Møller Olesen, f. 1876, skolelærer og kirkesanger

Dorthe Olsen, f. 1875, nok Poulsen i Flade på Mors

Helge Møller Olsen, f. 1901, ej f. Grønning

Astrid Møller Olsen, f. 1903 ej født Grønning

Oluf Møller Olsen, f. 4/10 1904 i sognet

Gudrun Møller Olesen, f. 15/5 1909 i s.

Else Marie Iversen, tj. Pige

lærereskifte 1909-10

- - - - -

Karen Andersen, f. 1872, lærerinde

- - - - -

Ft. 1911 Grønning Skole - internet

J.M. Møller, f. 21/1 1884 i Vorbasse, lærer

Marie Hornshøj Møller, f. 30/3 1886 i Guddum, kone

Kristian Hornshøj Møller, f. 18/2 1909 Resen, søn sen. dir.

Andelsbanken

Anna Skougård, f. 10/4 1896, Ringkøbing amt, nok tj. pige

- - - - -

Karen Andersen, f. 16/7 1872 i Odense, lærerinde, ankomst 1903

Ft. 1916 matr. 2 Skolen Grønning

J.M. Møller, f. 21/1 1884 i Vorbasse, lærer

Marie Hornshøj Møller, f. 30/3 1886 i Gudum, kone

Kristian Møller, f. 18/2 1909, søn sen. dir. Andelsbanken

Ingeborg Møller, f. 13/4 1915, datter

- - - - -

Karen Andersen, f. 16/7 1872, lærerinde

Ft. 1921 matr. 2 Skolen Grønning

Jens Marius Møller, f. 21/1 1883 i Vorbasse - ank. Gr. 1910

død 23/7 1957

Karen Marie Hornshøj Møller, f. 30/3 1885 i Gudum, d. 3/1 1966

Hvor er børnene ?

Ane Kristensen Skov, f. 1/5 1906 Balling, tj.folk

Ft. 1925 matr. 2 Skolen Grønning

Jens Marius Møller, f. 21/1 1883 i Vorbasse - ank. Gr. 1910, lærer

Karen Marie Hornshøj Møller, f. 30/3 1885 el 1886 i Gudum

Andreas Kristian Hornshøj Møller, f. 18/2 1909 i Resen

Ingeborg Kirstine Hornshøj Møller, f. 13/4 1915 Grøn.g. 27/12 1939

løjtn. Ib Frantz Peder Bruhnsøj Pedersen, f. 30/7 1916 i Bråby

Aksel Hornshøj Møller, f. 30/5 1921 i Grøn.

Ingeborg Kirstine Hornshøj, f. 22/1 1856 i Gudum (konens mor)

Dagny Andersen, f. 12/2 1908 i Krejbjerg, tj. pige

- - - - -

Ft. 1925

Karen Andersen, 16/7 1875 i Kåstrup, lærerinde se matr.2 Ø. Gr.
Astrid Olsen, f. 6/1 1902 i Grøn.tj. pige.

Ft. 1930 matr. 2 Skolen Grønning

Jens Marius Møller, f. 21/1 1883 i Vorbasse - ank. Gr. 1910, lærer
Karen Marie Hornshøj Møller, f. 30/3 1885 el 1886 i Gudum
Ingeborg Kirstine Hornshøj Møller, f.13/4 1915 Grøn.g. 27/12 1939
løjtn. Ib Frantz Peder Bruhnhøj Pedersen, f.30/7 1916 i Bråby
Aksel Hornshøj Møller, f. 30/5 1921 i Grøn.
Agnes H.M., f. 25/11 188? i Vorbasse, slægtning
Inger ?, f.20/10 1912 i Breum, husas.

- - - - -

Karen Andersen, f. 16/7 1872 i Oddense, lærerinde
Elna Sørensen, f. 27/1 1909 i Grøn., tj. pige

Familieforhold hos skolelærerne

Vedr. fam. Hjarbech, Blichmann og Korsholm henvises til Ft.

- - - - -

Vedr: fam. Bjørndal - den havde en livslang gerning i Grønning.
Derfor fremstilles den mere speciel, idet fam. synes at komme til
Grønning ca. 1863

Gamle Bjørndal - senior:

Lars Madsen Bjørndal, f. 1794 i Ørding - aftægt i Grønning 1870
d. 8/3 1881, 87 år i Grøn.

Ane Margrethe Karoline Bjørndal, f.Nielsen, f.c. 1799 - aftægt
d. 10/2 1889, 89 år

oprindelig lærerpar på Jegindø - aftægt i Grønning

børn: kender kun Anders / Andreas - seminarieuddannet lærer
først Ørding, kort tid Løvel, senere Grønning

- - - - -

Anders/Andreas Chr.Bjørndal, f.31/7 1830 Jegindø, d.6/2 1905, 74 år
starter nok som lærer i Ørding, senere Løvel - Grønning
senere lærer og kirkesanger i Grønning, g.
sidste bopæl Tinggade, Skive

Ane Cecilie Bjørndal, f. Møller, f.12/1 1826 i Lemvig, d. 23/11
1921, 95 år, bg. i Grøn.

forsættes:

børn: 6 kendte - plus plejebørn

Ane Margrethe Charlotte Bjørndal, f. 4/12 1852 i Ørding, konf.
Grønning påske 1867, g 4/7 1871 Grøn.

skolelærer Hans Nikolaj Christian Bagger i Thise,
f. 1/10 1848 - forældre ej oplyst - som forlover kun
anført Bjørndal m. tilf. efter tilladelse

- - - - -

Ane Emilie Bjørndal, f. 22/12 1853, Ørding, g. 10/8 1883 i Grøn.
boede midlertidig i Grønning 1880 - vist på Moesgård

Skolelærer Niels Chr. Laursen, f. i Aale 20/4 1856,
Kirkebog oplyser ej forældre
forlovere er A. Bjørndal & Laust Christensen, Hindborg

- - - - -

Larsmine Madsine Albine Bjørndal, f. 25/5 1856 Løvel
gift 2 gange:

1) Niels Jacobsen Mølgård, f. 25/3 1855 i Lyby, søn af
Jacob Nielsen Mølgård, Lyby. gift 28/9 1877 Grøn.

forlovere: Jacob Nielsen Mølgård & Bjørndal
ægteskab opløst v. kgl. bevilling 10/2 1888

børn: Ane Cecilie Nielsen Mølgård, f. 10/4 1880, Lyby

2) Christian Marinus Nielsen, kaldet Frandsen, f. 11/4 1860 i
Dråby, søn af gmd. Niels Frandsen & Kirsten Andersdatter
g. 20/7 1896 i Grøn. Forlovere: Bjørndal og bager Frandsen
i Ebeltoft.

kender ej til børn i 2. ægteskab

- - - - -

Olga Christiane Bjørndal, f. 30/9 1859 Løvel, g. 12/6 1888 i Grøn.
ungkarl Anders Nielsen, f. 18/2 1857 i Vilsted

forældre oplyses ikke, men forlovere er
A. Bjørndal & Niels Thordal

- - - - -

Jensine Bjørndal, f. 30/3 1865 i s., g. 28/3 1893 i Grøn.

Jens Jensen Børsting, f. 4/8 1860 i Grøn., søn af

Jens Jensen & Elisabeth Mads Christensen - se matr. 9b Ø. Grøn
forlovere: Bjørndal & Jens Jensen (far)

havde søn: lndm. Marinus Børsting, f. 16/12 1898 i Viborg

nok bosat Åsted, g. 28/2 1923 m

Marie Louise Jensen, f. 23/8 1902 i Hindborg

- - - - -

Villadsine Caroline, f. 5/12 1867 i s. - konf. 1882 - kender ej
hds. videre skæbne

ses ej Ft. 1880, ej gift op til 1910, ej død i perioden til 1910

- - - - -

3 plejebørn hos Bjørndal:

Niels Nielsen, f. 1865 Jegindø, plejesøn

Martin Laursen Vestergård, f. 1872 Viborg amt. Plejesøn

Ane Cecilie Mølgård, f. 1882 i Lyby s., plejedatter (barnebarn)

- - - - -

Vedr. fam. Otto M. Olsen henvises til Ft.1906

- - - - -

Vedr. fam. J. M. Møller

Jens Marius Møller, f. 21/1 1883 i Vorbasse - ank. Gr. 1910, lærer
Karen Marie Hornshøj Møller, f. 30/3 1885 el 1886 i Gudum

Andreas Kristian Hornshøj Møller, f. 18/2 1909 i Resen
Senere direktør i Andelsbanken

Anders Hornshøj Møller, f. 21/10 1910, d. 31/3 1911

Ingeborg Kirstine Hornshøj Møller, f. 13/4 1915 Grøn.g. 27/12 1939
løjtn. Ib Frantz Peder Bruhshøj Pedersen, f. 30/7 1916 i Bråby

Aksel Hornshøj Møller, f. 30/5 1921 i Grøn.

- - - - -

konens mor

Ingeborg Kirstine Hornshøj, f. 22/1 1856 i Gudum

= = = = =

Vedr. lærer Rudolf Bak Olesen, f., g.

børn:

Ib Bak Olesen, f. 3/12 1938 i Varde, konf. Grøn. 1953

Ingelise Bak Olesen, f. 15/8 1937 i Varde, konf. 1951

Rudolf Bak Olesen var skolelærer i Grønning fra ca. 1945 til
lukning omkring 1960.

= = = = =

Ejere af Grønning nedlagte skole fra 1962

Kommunen sælger 16/10 1962
det blev i første omgang møbelfabrik m.
bolig i bygningerne.

Varde Bank overtager (fallit ?) 18/8 1981
Beboer: vejviser 1981: Gunver Kampp

Flemming Damskov & Kirsten Poulsen skøde 14/5 1984

ejer vejviser 1999: lærer Flemming Damskov m. fl.

ejer vejviser 2008: do.

Tingbog opslag 16

= = = = =

Bemærkninger
herunder enkelte konklusioner

Vejanlæggene. Kirken ligger i dag ligesom i et vænge. Det er tænkt, at vejen oprindeligt gik til kirkelågen og derefter tog et sving til venstre og så til højre for at nå til V. Grønning. M.a.o. vejen er måske siden blevet rettet ud.

- - - - -

Der er nok nogle bygninger som er fjernet over tid. Hvor meget der har været af landbrugsbygninger og hvor de lå, ved jeg ikke.

Evt. Landbrugsbygninger er nok blevet fjernet c. 1903
De nuværende gamle skolebygninger kan ikke stamme tilbage til ca. 1814, men må være blevet "fornyset" på et tidspunkt.

Så nævnes der en møllegrund - har der på dette forholdsvis lave punkt i terrænet været en mølle? Næppe - måske planlagt vandmølle lyder tåbeligt.

- - - - -

Grønning Skole var oprindeligt kun med et enelærerembede, men blev omkr. år 1900 udvidet med et lærerindeembede. Skolen lukkede i forbindelse med at Grinderslev-Grønning kommune byggede Centralskolen i Breum - nok ca.1960-62. I den forbindelse lukkede også de 3 andre små skoler i henholdsvis Mogenstrup, Grinderslev og Breum.

= = = = =

Hjælpeoplysninger om beliggenheder

- - - - -

Grønning Kirkevej fra Åkjærvej til Grønningvej (alle medtagne)**Orientering om beliggenhed og naboer - Grønning Kirkevej**højre side af vejen

- husnr. 2 matr.1f **V.** Grønning beboelse - 1780kvm
 ejer vejviser 1981 Jens K. Pedersen
 vejviser 2008 J. Ravn
- resten matr. Ø. Grønning
- husnr. 4 matr. **2d** - ses ej vejviser - ses ej vurderet 2007
 tilhører matr 11 l
- husnr. 6 Borriskær - **egen fil** matr. 13
 her kommer Tværvejen
- husnr. 8 nedlagt landbr. Peder N.R. Madsen, smed, & Inger Toft
egen fil matr. 14a
- husnr. 10 nedlagt landbr. (J.V.) Jonna & Peder H.Andersen, ma-
 skinarbejder samt Jan. H. Andersen,
 tidl. Robert Jacobsen (J.V.)
egen fil matr. 9b 6106 kvm

Orientering om beliggenhed og naboer - Grønning Kirkevejvenstre side af vejen

- husnr. 1 Jakob Vestergård atelier (matr. Nr. vejle)
 ejer vejviser 1981 Magnus Pedersen - areal 3452 kvm
- resten matr. Ø. Grønning
- husnr. 3 matr. 13b - beboelse - 6082 kvm
 ejer vejviser 1981 chauff. Jens Hinnerup
 kaldet "Gravgård" - **egen fil**
- husnr. 5 ses ej med navne vejviser 2008 - **denne fil**
 matr. 11 l landbrug 8 ha 7532 kvm (e-værdi 2007)
 ejer vejviser 1981 & 1999 Halvor Pedersen
- husnr. 7 matr. 19b - beboelse - 815 kvm - **egen fil** matr. 19
- husnr. 9 matr. 6 Grønriis - **egen fil**
- husnr. 11 matr. 8 Moesgård - **egen fil**

= = = = = = =

Orientering om beliggenhed og naboer - Grønning Kirkevej**Grønningvej** fra Åkjærvej til Stranden

Husk "knækket" ved nedkørsel til Filshaug

Grønningvej - afsnit ulige nr. = nordside

Grønningvej	5	matr. 15g	V. Grøn. - beboelse -	800kvm	
Grønningvej	7	matr. 15h	V. Grøn. - beboelse -	800 kvm	
Grønningvej	13	matr. 2c	Ø. Grøn. - beboelse -	1624 kvm	x
			er sammen med 2 i		
Grønningvej	15	matr. 2a	Ø. Grøn. - gl.skole -	2715 kvm	x
			beboer 2009 Flemming Damskov		
Grønningvej	15A	matr. 10e	Ø. Grøn. 7806 kvm - ej beboelse -		er
			efter vejviser Grønning Kirke -		x
			se matr.10		
Grønningvej	17	matr. 2e	Forsamlingshus	2529 kvm	
Grønningvej	17A	matr. 10aø	ubebygget gr. areal ej oplyst		

Grønningvej 19 matr. 7a Niels Riis's gl. gård - "Østerlund"

Grønningvej - afsnit lige nr. = sydside

Grønningvej	2	matr. 9h	V. Grøn. - beboelse -	870 kvm	x
			Beboer 2009 Else K. Kristensen		
Grønningvej	4	matr. 9n	V. Grøn. - forretning -	3790 kvm	x
Grønningvej	6 &		(findes ikke		
Grønningvej	10	matr. 7as	areal ej oplyst ej vurdering		
Grønningvej	12	matr. 9c	Ø. Grøn. - sommerhus -	1931 kvm	X
			12 eksisterer ej vejviser - kun ejendomsreg.		
			her krydser Ø. Grønningvej		
			langt mellem nr. 12 og 14		
Grønningvej	14	matr. 2b	Ø. Grøn. - bebygget landbr. -	7 ha 5368	
Grønningvej	14A	matr. 4f	Ø. Grøn. - ubebygget -	5116 kvm	x
Grønningvej	16	matr. 11f	Ø. Grøn. - sommerhus -	2963 kvm	x

=====

Matr. 2d Ø. Grøn.

G1. Skolelod

Geografisk orientering

Her er det måske praktisk at give en orientering om bebyggelserne langs Grønning Kirkevej nordre ende:

alm. tekst er situationen i 2008:

Kursiv mindre tekst er tidligere og nu nedlagte ejendomme

Vejens østside mod syd

- Nord for Grønriis er der på Grønning Kirkevej nr.
nr. 1 matr. ej Grønning - ejerlaug: Nr. Vejle
ejer 1981 Magnus Pedersen
ejer 2008 Jakob Vestergård (atelier)
- Nr. 3 matr. 13b - ejendommen kaldes Gravgård - **egen fil**
ejer chauffør Jens Hinnerup
- Nr. 5 matr. 11 L - gammel parcel fra Filshauge - **egen fil**
vejviser 1981 Halvor Sønderup Pedersen
Åse Pedersen, malersvend
ejer ej oplyst vejviser 2009
Gl. landbrug - ser meget "rodet" ud i 2011
8 ha 7532 kvm
Halvo & Åse bor å Ø. Grønningvej 10 (Thordal)
- Nr. 7 matr. 19b - i dag lille hus - **egen fil**
*nr. 7 matr. 21b var bebygget - Søren Støjbjerg - egen fil
i 2008 ingen bygninger*
- Nr. 9 matr. 6a - Grønriis
- Nr.11 matr. 8a - Moesgård

Vejens vestside mod syd

- Nr. 2 matr. 1f **V.** Grøn. Gl.Fodermesterbolig Grønriis
ejer 1981 Jens K.Pedersen
se under matr. 1 V. Grøn.
- Nr. 4 matr. 2d Ø. Grøn. /oprindelig fra Skolen -
se skolen matr. 2 Ø. Grøn.
samt **egen fil**
nu sammen med 11 L
Halvor ejer, men bor på Gr. Kirkevej 5
senest på Ø. Grønninvej 10 (Thordal)
- Nr. 6 matr. 13c Ø. Grøn. Borriskær

NB det anbefales også at læse matr. 2 Ø. Grøn. (Skolen)

Indholdsfortegnelse		PDF side nr.
Forside og titelblad	side 1	332
Geografisk placering	side 1	332
Resume vedr. kærlodden 2d	side 2	333
Ejerrække / usikker	side 3	334
tilhørende Ft.	side 4	335
Hvad så !	side 5	336
Vurderinger af personer		
Niels Stengård	side 6	337
Halvor Sønderup Pedersen &		
Aase Pedersen	side 7	
Min version	side 8	338

Matr. 2d - opr. Kærlod - Grønning Kirkevej 4

Resume

K.C har den opfattelse at 2d oprindelig var mindre end nuværende 2d, idet der er tilkøbt flere af de små kærarealer, men disse er altså samlet under matr. 2d. Jeg er enig.

Anders Chr. Jakobsen frastykker 2d fra matr. 2b. Dato kender jeg ikke, men må være efter matr. 2c og dermed efter 1903, men før 1907. Arealet for 2d er efter e-vurdering 2009 for 2d oplyst til 7 ha 9090 kvm.

2d synes over tid at være "vokset" i areal. Muligvis tilkøb fra andre små kærparceller. - Ja, efter Tingbogens henvisningsblade er bl.a. matr. 11d,11g,11i og 11k samt 12f og 17b tillagt 2d og indgår i 2d.

11d tilhørte i 1947 matr. 4c Ø. Gr. Harald Kr. Kristensen, som solgte 11d sammen med 2d til fhv gdr. Poul Hvid i alt 18862 kvm ved skøde lyst 8/10 1948, hvilket kunne tyde på, at Poul Hvid i forvejen var ejer af 2d

Som eks.: ved skøde af 24/9 1991 er tilkøbt 11g,11i,12f & 17b fra John Christensen. Køber er Aase Pedersen - nok senere overdraget til hendes mand, Halvor Sønderup Pedersen.

- - - - -

Den første ejer, som jeg ikke kender - efter Anders Chr. Jakobsen - forsøgte at få rejst bygninger på det lille landbrug, men fallerede og materialeleverandøren, tømmerhandler Dige i Skive overtog jorden ved skøde af 13/6 1913.

Kilde: Dette er den eneste oplysning fra gl. Realregister.

K. C. mener at den fallerede er Jens Peder Pedersen Holtegård, som var inde i billedet på matr. 2d fra omkr. 1906 men gik fallit, så tømmerhandler Dige måtte overtage fallitboet i 1913

Den videre historie er, at der kom bygninger. Disse er nu nedrevne - var meget forfaldne - J.V.

Ejerrække - noget usikker

Anders Chr. Jakobsen, gdr i V. Grøn. ejer i 1903
 måske
 Jens Peder Pedersen (Holtegård) fallerede nævnt 1910-13

- - - - -

Oplysning:

Johan Peder Pedersen, f. 1872 , g.c. 1895

han blev kaldt "Holtegård - nok ankomst 1904

Mette Marie Pedersen, f. 1880

børn:

Maren Amalie, f. 1897, ej f. Grøn.

Marie Dagmar, f. 1898 do.

Mariane, f. 1900, do.

Peder Holtegård Pedersen, f. 1901 do.

Ida Johanne, f. 27/2 1904, i Grøn.

faddere: Mariane & Jeppe Chr. Nielsen, Grønriis

Nina Vilhelmine, f. 12/8 1905 i Grøn

Tilhørende Folketællinger m. bemærkninger

Ft. 1906 oplyser: matr. 13d - nok forkert bogstav -

Johan Peder Pedersen, f. 1872 landbruger

blev han kaldt "Holtegård" ??

Mette Marie Pedersen, f. 1880 børn:

Maren Amalie, f. 1897,

Marie Dagmar, f. 1898

Mariane, f. 1900,

Peder Holtegård Pedersen, f. 1901

Ida Johanne, f. 1904, i Grøn.

faddere: Mariane & Jeppe Chr. Nielsen, Grønriis

Nina Vilhelmine, f. 1905

kender ej til familien videre skæbne - fraflyttet
 vist til Jebjerg

Har ej set Johan Peder Pedersen v. 1911 FT.

- - - - -

K.C. er inde på at:

Johan / Jens Peder Pedersen "Holtegård" købte
 daværende 2d med henblik på at bygge hus, men
 at forbyggede sig, så tømmerhandler Dige i
 Skive (leverandør af byggemateriale) måtte
 grunden m.m. skøde 13/6 1913

**Denne dato og reg. er faktisk det eneste
 vi kender fra Tingbogen af ældre data**

Vi har derefter en formodning (begrundet i udelukkelsesmetoden) om at

Jens Christensen Brinch overtager - har ej skødedato
oplysning:

Jacob Vestergård mener, at der derefter kom en mand, som man kaldte Jens Vejmand - mon han er identisk med Jens K. Brinch ?
Hvis dette tilfældet, så bor Jens Christensen Brinch på 2d i mange år frem mod 1950.

**Ft. 1916 matr. 11b Ø. Grøn. - matr. må være forkert
men 2d er ledig !**

Maren Kristensen, f. Villadsen, f. 29/9 1853, enke, understøttet
død 25/2 1923 i Ø. Grøn. bg i Rybjerg 3/3 1923
f. i Grættrup m. forældre: Villads Sørensen & Poulina
Jacobsen

søn:

Jens Kristensen, (Brinch) f. 12/2 1887, søn, ug., arbm.
d. 22/2 1952 i Ø. Grøn. bg i Grønning
forældre: Mikkel Chr. Kristensen & Mare Viladsen

barnebarn/niece

Mary Kristensen Hedevang, f. 5/1 1915, status ??
barnebarn af Maren Kristensen

**Ft. 1921 matr. 11b ??måske 11e Ø. Grøn. - internet
nej det må være 2d**

Maren Kristensen, f. 29/9 1853 i Ilbjerg, aldersstøtte
død mellem 1921 og 1925

Jens Kristensen, f. 10/2 1887, i Ilbjerg, søn, landbruger

Ane Kristensen, f. 28/5 1893 i Ilbjerg, husholder

søster til Jens Christensen

ej set hende bg. i Grønning op til 1967

Magrethe Kristensen, f. 5/1 1915 i Grønning - stilling ??

datter af Ane ?? ses ej kirkebog fejl Margrethe = Mary

Folketælling 1925

Øster Grønning - nær Grønriis ses også ved FT. 1930

Jens Kristensen Brinch, f. 12/32 1887 i Ilbjerg

Ane Kristensen, f. 23/8 1893 i Ilbjerg - ej kone

Mary Kristensen Hedevang, f. 5/1 1915 i Grønning

vist Anes datter

jeg har en ægtemand til hende se Ft. 1925

Folketælling 1925 nær Grønriis

Jens Kristensen Brinch, f. 12/2 1887 i Ilbjerg

Ane Kristensen, f. 23/8 1893 i Ilbjerg

Mary Kristensen Hedevang, f. 5/1 1915 i Grønning
datter af ug. Ane Kristensen m. udlagt barnefader

Hans Tranbjerg Kristensen Hedevang

Mary blev g. 8/11 1936 m**arbm. Peder Lehd Pedersen, f, 2/8 1909 i Rønbjerg &
forældre teglværksarbejder Lars Kr. Pedersen og Ane Kirstine
Andersen, Lem****forlovere: brudens mor og arbm. Jens Christensen, Grøn.**

- - - - -

Ft. 1925 matr. 11b ??Ø. Grøn. - internet

Maren Kristensen, f. 29/9 1853 Ilbjerg, aldersst ,d.m. 1921 & 1925

Jens Borch/ Brinch Kristensen, f. 10/2 1887, i Ilbjerg, landbruger

Ft. 1925 arbejdsmand

Ane Kristensen, f. 28/5 el. 28/6 1893 i Ilbjerg, husholder

Mary Kristensen Hedevang, f. 5/1 1915 i Grøn.

hun er datter af Ane, f. udenfor Ægteskab

opslag 85

Mary Kristensen Hedevang, f. 5/1 1915 i Grøn, g. 8/11 1936

arbm. Peder Lehd Pedersen, f. 2/8 1909 i Lem

hds. forældre Ane Kristensen og Hans Tranbjerg Kristensen Hedevang, Grøn.

Ft. 1930 - må være i Ø. Grøn ses også FT.1925Øster Grønning - nær Grønriis ses også i 1925

Jens Kristensen Brinch, f. 12/12 1887 i Ilbjerg

Ane Kristensen, f. 23/8 1893 i Ilbjerg (husbestyrerinde)

de boede på 2d

- - - - -

Hvad så ?**Vi ved at en gårdejer og handelsmand, Poul Hvid,
bliver ejer af 2d omkr. 1948**

:

Poul Hvid ejer 2d omkr. 1948

se evt. løse skøde genparter

Ingvard har ikke fundet nogen !

Poul Hvid køber nemlig af 4c (Harald Kr. Kristensen)

matr. 11d & 20d (18862 kvm) skøde lyst 18/10 1948

landbr. m udstykn. tilladelse 18/10 1948

forsættes

20d udgår 8/6 1993 af matr. -
inddrages under 2d - kærlodden
11d udgår 8/6 1993 af matr.
er under 2d via 4c

Poul Hvid har nok tænkt mere på jord, så det er vel tænkelig,
at Jens Christensen Brinch har solgt ejendommen til Poul Hvid
omkr. 1948 og fået lov til som lejer at blive boende i huset.
(han dør i Grønning i 1952). Desværre ses søsteren Ane Kristenen
ikke bg. i Grøn.

- - - - -

Jeg tror at 21b (kærparcellen til 21) er solgt til 2d
men har aldrig fundet et sikkert bevis.

- - - - -

Vi ved, at Niels Stengård, der boede på 11 L, var ejer af et
pantebrev i 2d, jvf. Tingbog, udstedt 25/2 1972, blev aflyst 26/6
1987.

Dette kunne tyde på, at Niels Stengård har solgt noget jord til 2d
og fået et pantebrev som delvis betaling.

Desværre ved vi ikke, om det er Halvor Sønderup Pedersen, der er
køberen.

Ejendommens blad i Tingbogen er omskrevet pr. 6/8 1980 og det nye blad oplyser
kun om nedennævnte ejere.

Altså vi mangler igen skødegenparterne

Den elektroniske tingbog oplyser desværre ej "historie"

- - - - -

I Tingbogen noteres at ejendommen 2d pr. 8/6 1993 består af

Matr. 2d 7 ha 9090 kvm

Matr. 11 L 8442 kvm

Forud for dette synes der efter Tingbogen at
have været en større matrikelsanering.

- - - - -

Vi ser lidt på hovedpersonerne i den lokale vejviser

1981/82 Halvor S. Pedersen ses vejviser 1981/82 Grøn. Kirkevej 5
telf 584094 - oplyses som landbrugsmedhjælper - det har han sikkert
været tidligere, men er blevet selvstændig på matr. 2d

**Vi bemærker bopæl anført til Grøn. Kirkevej 5 og ikke til Grøn. Kirkevej
4, hvor matr. 2d ligger.**

1999 Halvor Sønderup Pedersen, Grøn. Kirkevej 5 97 584294
landbrugsmedhjælper og
Åse M Pedersen , samme adresse, malersvend

2000 som vejviser i 1999

2008 Halvor Sønderup Pedersen og Åse Pedersen med adresse
Grønningvej 10 (Thordal)

- - - - -

Der ses nævnt en mand, John Christensen, i forbindelse med bodelingsoverenskomst. Han ses ikke i de nævnte vejvisere !
Han kan have været Åses første mand !

- - - - -

J.V. og Kr. Nielsen tidl. Grønriis er sikre på, at Halvor Sønderup Pedersen på et tidspunkt rev de faldefærdige bygninger på 2d ned. (hvornår - usikre svar !)

Det indicerer, at Halvor og Åse er flytte sammen på matr. 11 L - altså Grøn. Kirkevej nr. 5, jvf. vejviserne.

- - - - -

jeg har forsøgt at få en samtale med Halvor om disse ret specielle ejendomsforhold, men han ville ikke udtale sig - under henvisning til privatlivets fred.

- - - - -

Halvor Sønderup Pedersen får skøde på hovedparcel af Thordal matr. 5a d. 4/7 1997, men sælger til konen:
Åse Pedersen fik skøde på Thordal matr. 5 Ø. Grønningvej nr.10 21/12 1999, men i skødet er henvist til en ægtepagt.

Min version

Jeg har følgelig ikke nogen folketælling vedr. matr 2d, men jeg har en stærk formodning om, at Aase Mortensen & Halvor Sønderup Pedersen er blevet gift. (**
Passer med Halvor Sønderup Pedersens senere køb af hovedparcel på Thordal 21/12 1999 og Aases senere overtagelse at samme.

Opslag 20 i Tingbog

**) Sagt lidt mere populært - jeg mener efter ovennævnte at kunne give et kvalificeret bud på historien:

Halvor Sønderup Pedersen kom til at bo på matr. 2d.
På matr.11 l boede Aase Mortensen med mand - kender ej navn. Dette par blev skilt i 1980, og ved bodelingsoverenskomst fik Aase Mortensen adkomst til matr. 11g >11L. Hun giftede sig derefter med Halvor Sønderup Pedersen, og hun fik via vielsesattest ret til navnet Pedersen.
De ejede således tilsammen 2d og 11 L. Bygningerne på 2d var faldefærdige og Halvor rev dem ned. Bygninger på 11 L var nok bedre. Her boede de så.
Halvor Sønderup Pedersen får skøde på matr. 5a - hovedparcel Thordal 4/7 1997

Uvist af hvilken grund får Aase Pedersen skøde (salg mellem ægtefæller) skøde på 5a Thordal den 21/12 1999.
Samtidig forsatte de med at eje 2d & 11 L, men de er nok sammen flyttet ind på Thordal, hvor de bygger nyt stuehus.
Boligen på matr. 11 L er måske lejet ud, men ubygninger ser noget miserable ud - set ved mit besøg i efterår 2011

Historien kan suppleres ved at læse matr. 11 L og matr. 5a begge Ø. Grøn.

= = = = = = = = =

Resume:

Seneste om ejerskab 2d, 11 L og 5a Ø, Grøn.

Hvorfor, hvordan indbyrdes handler !

Matr. 5a gården, Thordal, Ø. Grønningvej 10,
Halvor Sønderup Pedersen får skøde på matr. 5a
(hovedparcel af Thordal), skøde 4/7 1997
- hans kone,
Aase Pedersen, har købt ejendommen 5a, Ø. Grønningvej 10
af Halvor Sønderup Pedersen v. endeligt skøde lyst
22/12 1999 - areal her oplyst 21 ha 4649 kvm
tingbogsattest:
Matr. 5a gården, Thordal, Ø. Grønningvej 10, 20 ha 8529
kvm not. som landbrugsejendom - adkomst skøde 21/12 1999
til Aase Pedersen.
hvor er ekstra areal kommen fra ?

Matr. 11 L landbrug med bygninger, Grønning Kirkevej 5
Aase Pedersen overtog ejendommen ved bodelings-
overenskomst (formodentlig med tidligere mand)
8/4 1980.
Aase Pedersen sælger matr. 11 L til J. H. Ejendomme,
Grønning Kirkevej 3 (altså naboen Jens Hinnerup)
Areal oplyst 8442 kvm. Skøde tinglyst 27/8 1915

matr. 2d landbrug - nu uden bygninger, Gønning Kirkevej 4
ejer fra ?? Halvor Sønderup Pedersen og stadig ejer i
2015. - areal tidligere oplyst 7ha 9090 kvm

= = = = = = = = =

Forskellige supplerende oplysninger om 2d -se side 9 & 10

ejerrække efter K.C. på 11g
Jeg har rådført mig med K. C. som opstiller
følgende ejerrække efter Jens Nielsen

Stine Jensen, Ruseng ca. 1911-1928

flyttede til 22f

V. Grøn. 1928

familieforhold se 22f

Laurits Kjeldsen 1928-1943

flyttede til 22d

V. Grøn 1943

familieforhold se 22d

Jens Jørgen Strøm 1943-1948

Poul Hviid (handelsmand) 1948-1949

Niels Stengård 1949

ny ejer:

Tingbogen omskrevet - må se de gamle skødegenparter
 på Landsarkivet - Ingvard Rasmussen har søgt for-
 gæves.

- - - - -
 - - - - -

fremmed:

Niels Stengård nok skøde 1949 ejer til 1972
 boede på 11g

Niels Stengård - kilde J.V.

f. 1/12 1908, g. Hjerm 16/10 1946

Dagmar Kjærsgård, f. 15/9 1916

evt. døde før 1970 - ej set i kirkebog

fraflyttede kilde Kr. Nielsen Grønriis

børn: Anna Marie Stengård, f. 28/2 1954

evt. flere - se kirkebog - ej fundet

- - - - -

fremmed:

Aase Pedersen udsteder pantebrev til

Niels Stengård 25/2 1972

Aase Pederen får derfor nok skøde ca. 1972

Aase Pedersen bliver ved bodelings-
 overenskomst (nok skilsmisse) ejer 8/4 1980

af matr. 2d,,11d,11L, 12d, 18b & 20d

Aase P tilkøber fra John Christensen(#

matr. 11g,11i, 11d,12f & 17b skøde 24/9 1991

matr. sanering: ejendommen består

landbrugsm skrivelse 8/6 1993 af

2 d 7 ha 9090 kvm

11 L 8442 kvm

- - - - -

kilde: J. V. siger at Halvor er ejer i 2011
men han har nok ikke set tingbog

kilde: J. V. siger at Halvor også er ejer
af matr. 5a Ø. Grøn.(rester af Tordahl
hvor han og Aase bor 2014

- - - - -

John Christensen er ukendt for mig. Jeg kan ikke indpase
ham. Teoretisk kunne han godt have været Aase Pedersens første
mand og dermed ved bodeling fået en del af ejendommens jord.

John Christensen ses ej vejviser 198182

Halvor S. Pedersen ses vejviser 1981/82 Grøn. Kirkevej 5 telf
584094

1999 Halvor Sønderup Pedersen, Grøn. Kirkevej 5 97 584294
landbrugsmedhjælper
A/M Pedersen do.
malersvend

2000 do.

2008 halvor do men Ø. Grønningvej 10
Åse do, men Ø. Grønningvej 10

Matr. 3a

Oversigt

over gård - matr. 3a Ø. Grønning

kaldet

Teglgården

beliggende

Øster Grønningvej 14, 7870 Roslev

tilhørende

Laust og Charlotte Thordal-Christensen

**Oversigten er udskrevet med base i egne registreringer og
Ingvard Rasmussens registreringer fra før 1787 om
huse og gårde i Grønning sogn
og
udarbejdet
af
Jens Møller Riis**

Indholdsfortegnelse

Teglgården

		PDF side nr.
Titelblad	side 1	342
indholdsfortegnelse	side 2	343
øvrige ejendomsoplysninger	side 3	344
Resume	side 3	345
Historiske oplysn. om Teglgården	side 4	346
Beboere, fæstere og ejere	side 10	351
Familieforhold	side 11	352
Frastykninger	side 16	357
Tilkøb	side 17	358
Folketællinger		359
Noter	side 26	
Ingvard Rasmussens registreringer		364
vedr. matr.,ejere,		
fæstere/besiddere	side 23	
Noter	side 28	
- - - - -		
ikke særlige bilag		

Øvrige ejendomsoplysninger om Teglgården

tilhørende

Laust og Charlotte Thordal-Christensen

skøde 18/7 1988 & 27/9 2001

Gården omfatter jvf. dommerkantor 2007

2 skøder:

18/7 1988 nok på oprindelig gård 3a

27/9 2001 nok på "matr.17" og mere

Matriklen om fatter:

3a,3b,3g,3h,3i,3k & 3 l

17a,17e,11m,11n,18c & 19c

Areal i 1962 ca. 61,5 ha.

Areal i 2007 (e-værdi) 68 ha 9956 kvm

Bemærk: matr. 3h (3i),3k og 3 l ligger i Grøndalen

Hartkornsoplysninger

1844 hartkorn oplyst 7-6-0-3/4

hartkorn D.G. 1908 8-2-0-0

Gårdnavnet "Teglgården" refererer til, at der i tilknytning til gården i 1800 tallet var en ikke uvæsentlig teglstensproduktion der blev udskibet fra Vosnæs Hage. Rester af havnen kunne ses så sent som i 1962 (udsagn J.V.)

Resume :

Teglgården ligger sikkert på sin oprindelige gamle plads i Ø.

Grønning by - dog oprindelig på vejens østside.

Nye avlsbygninger er opført på vestsiden. Nuværende stuehus er opført i 1866.

Gården var i den historiske tid op til 1925 ejet af samme slægt.

Efter en mellemejer kom den til familien Thordal-Christensen,

hvor den stadig er i 2009.

Gården hørte til de største og efter nogens mening den bedste i Ø. Grøn. Over tid er der tilkøbt arealer, men gården har ikke delta-
get i det store ræs om arealtilkøb, ligesom der heller ikke derfra
er sket egentligt salg af sommerhusgrunde.
Gården blev drevet meget intensiv med mælkeproduktion, men dette
skulle nu være afviklet.
Teglgården var oprindelig - som de fleste andre gårde i Ø. Grøn. -
fæstegård under Astrup.

Historiske oplysninger - Teglgården

årstal	ejer	fæster
1662	egne numre #3	

1688 nr. 8 & 9

1844 nr. 3

Lidt introduktion om kirkegods - Min tolkning

Matr. 3 Teglgården er brugt som eksempel, men flere
eksempler kan findes.

På et eller andet tidspunkt før 1662 har
1688 nr. 8 & 9 været 2 særskilte ejendomme
måske med hver sin fæster og med 2 forskellige
ejere (verslig herremand & Kirken)

Kirkens part er blevet købt op af den verslige
part, og på et tidspunkt har de 2 ejendomme fået
samme fæster. Der ses også eksempler på andre gårde, at
der er flere fæstere på samme gård.

Hvorfor denne formelle opdeling ? Jo, efter gammel
lovgivning måtte man ikke nedlægge bondebrug - det
var et beskatningsspørgsmål for kongen.

Hvis vi nærstuderer de efterfølgende htk. ansættelser,
og ikke forfalder til bagateller kunne situationen have
været sådan før 1662, hvorimod det er realiteter efter
1662.

Efter 1662 matriklen er matr. 1844 nr. 3 opført med Otte
Friis som ejer og Peder Andersen som fæster og med htk.
i alt 4,5-2-1-1 = 4-7-1-1 htk.

Otte Friis har nok på et tidspunkt før 1662 købt kirken,
men man forsætter med at opdele ejendomme i 2
forskellige htk. - I 1664 lyder det sådan:

1662	Otte Friis & Kirken	Peder Andersen htk. 4 1/2-2-1-1
1664	Otte Friis & kirken	Peder Andersen Snedicher (forne) htk 3-2-2-0 htk. 1-7-1-2 1/3
1680	Otte Friis	Peder Andersen htk. 3-2-2-0 nok i alt htk.
1688	Otte Friis til Astrup d.c. 1693 & kirken	Peder Andersen Snedicker htk. 2-0-2-1 htk. 1-2-2-2 i alt 3-2-1-0

Otte Friis dør 1693 og var da i svære økonomiske problemer - hans søster Margrethe Friis havde pant i gårdene og skulle rydde op. Efterfølgende fik hun først ved Landsret og senere Højesteret tilkendt Astrup mod at betale andre kreditorer. På grund af alder overlod hun 16/11 1794 rettigheder og pligter til sin brordatter Elisabeth, som igen den 7/8 1702 overdrog det hele til sin mor, Birgitte Lykke.

Måske har Elisabeth forsat siddet på sidelinien !

Næste ejer vi kender er kapt. Mogens Friis, som sikkert er en ætling i Friis familien.

Hvordan og hvorledes ved vi ikke, men Mogens Friis skøder hele daværende Astrup til major Chr. Kruse ved skøde af 11/4 1714

- - - -

I den lange periode 1688-1704 er der sikkert blevet handlet gårde - vi har ikke oplysninger, men vi gætter på, at der også er købt gårde fra holdsvis Viborg Hospital og Domkirke, jvf. jordebog i 1727.

		søn: sikkert
1709 før		Niels Snedicker
fæstebr. 7/6 1709	Elisabeth	Mads Christensen ej hkt
	Friis (Ottes-	men omfattende fæstebr.
	datter	
	ddatter af Birgitte	
	Lykke gift Friis	

1719 bekræftet	16/9	Astrup
fæstebr.		
bekræftet		

1714 11/4 skøde major Chr. Kruse
 fra Mogens Friis -
 sikkert ætling fra
 Otte Friis
 Astrup hvdgd. med
 bøndergods

1714 11/4 Kruse køber ved
 ryttergodsauktion
 jvf. Kronens Skøder

9.juli 1718 Clausholm. Skøde til Christian Kruse,
Astrup (Breum), - efter auktion på Ryttergods
22/8 1716 (1. & 5 regimenter) på 4 gårde i Ø Grøn.
alle med 1688 numre
matr. nr. 5 htk. 1-1-1-1,
matr. nr. 14 (kronens part) htk. 2-7-2-2
matr. nr. 16, htk. 2-7-0-0,
matr. nr. 17. htk. 3-2-3-2

1715 & 1717 Chr. Kruse udsteder pantebrev til Viborg
Hospital 11/4 1715 og i 1717 til Viborg
domkirke til sikkerhed for lån.

1725 På grund af dårlig økonomi søger Kruse at rebe
sejlene ved i 1725 at sælge 1688 nr. 16 & 14,2
med mere til Lauritz Eriksen på Nørgård
Disse ejendomme købes tilbage af ny ejer på
Astrup, Christiane Babara Rantzau allerede i 1727

1726 12/7 **Chr. Kruses økonomi udvikler sig dårlig og
pantebreve bliver ikke "passet", så Kruse går
fallit og godset kommer på tvangsauktion**

1727 **Verner Parsbers enke Christiane Babara Rantzau på
Eskjær køber for højeste bud og overdrager hele
godset incl. Eskjær til sin søn, ritmester Johan
Parsberg v. skøde 31/3 el. 1/5 1727**

1727 fæster
 Mads Christensen
 htk. 2-0-2-1
 verslig del

1735 15/11 **Eskjær Mads Christensen**
 jordebog **auktionsskøde htk. 1-2-2-2**
 lyst 23/4 38 **til Claus Re- gl. kirkedel**
 ventlow

1735 handel skøde	Astrup	Mads Christensen htk. herlighed 2-0-2-1 Astrup
1739 fæstebr. 4/3	Astrup	søn: Niels Madsen, f. ca.1707 htk. herlighed 2-0-2-1 tilhører Astrup htk.opr. kirken 1-2-2-2 overføres til Eskjær i alt 3-3-1-0
1750 handel lyst 15/4	kun Astrup Claus Revent- low til Peder Malling	Mads Christensen / fejl Niels Madsen htk. 2-0-2-1
	NB. kun den verslige part 2-0-2-1 følger Astrup	
1757 tillæg 6/10	Astrup	Niels Madsen htk h+k 3-3-1-0 d.v.s. Niels Madsen er under både Astrup & Eskjær.
1750 8/12	Claus Reventlow skøder Eskjær til Mads Hastrup, forpagter på Linden- borg & Krastrup.	
	NB. kun kirke htk. medfølger	Mads Christensen/fejl Niels Madsen htk. 1-2-2-2
1767 jordebog(*)	Astrup & Eskjær	+ till. fr Filsh. 1-1-3-2 1/4 htk fra Astrup 2-0-2-1 fra Eskjær 1-2-2-2 i alt 4-5-0-2 1/4
1770 hoveripro.	Astrup	Niels Madsen
1779 fæstebr. 29/3	Astrup udstedt af de Lasson	Christen Nielsen htk. 3-2-1-0 1/4 htk. 1-2-2-2 i alt 4-5-0-2 1/4

1780	pantebr. 14/6	Astrup de Lasson	Chresten Nielsen htk. 3-2-2-0 1/4 htk. 1-2-2-2 i alt 4-5-0-2 1/4
????		Mads Hastrups arv. sælger til Geistler på Eskjær	
1781	19/9	Geisler sælger en del bøndergods - køber må være Chr. Lange, jvf. auktionsskøde	
1782	17/7	Geistler på Eskjær auktionsskøde til Chr. Lange	Niels Madsen / fejl Christen Nielsen htk. kun "gl.kirke" 1-2-2-2
1785	15/6 pantebr.	Eskjær Chr. Lange	Christen Nielsen herligh.htk. 3-2-2-0 1/4 kirke htk. 1-2-2-2
udskiftn.	1784/85	Eskjær	Christen Nielsen
1786	17/5 ændret pantebrev	Eskjær (Lange)	Christen Nielsen kirke htk. 1-2-2-2

**skøde lyst 14/6 1786 fra Lange på
Eskjær til de Lasson på Astrup**
på en del bønder- og kirkegods
Niels Madsen
htk. 1-2-2-2

I princippet er de to gårddele
med htk. fra Astrup 2-0-2-1
fra Eskjær 1-2-2-2
tillæg fra Filshauge 1-1-3-2 1/4
i alt 4-5-0-2 1/4
samlet både under en ejer og
en fæster

1787	FT.	Astrup	Niels Madsen, nok fejl Christen Nielsen
------	-----	--------	--

1792 pantebr. Astrup Christen Madsen/ fejl
 lyst 27/6 de Lasson Christen Nielsen
 htk. 3-2-2-0 1/4
 htk. 0-7-2-2 11/18

1791 htk. spec. htk. 6-0-0-0
 søn: Christen Nielsen
 oplyst som ejer

skøde til Christen Nielsen 21/7 1792 lyst 9/7 1792
 htk. herlighed 5-4-0-1 25/36
 htk. kikeskyld 0-3-3-1 11/36
 i alt 6-0-0-0

1801 FT. selvejer Christen Nielsen, f.c. 1754
 1815/44 kort Christen Nielsen, d. 1819
 enke:

1827 skifteattest 4/2 selveje Ane Jensdatter - værge:
 lyst 5/3 1827 Chresten Jensen
 htk. 8-4-0-0

*) Astrup jordebog

*) 1767 Astrup tildeler 8 portioner a 1-1-3-2-1/4 til 7 ejendomme
 i Ø. Grøn, nemlig matr. 3, matr.8, matr.10 & matr. 15
 Dertil 2. portioner til matr. 7 og 1 portion til Søren Foged
 Christensen matr. 17
 Endelig fik/beholdt Jens Christensen Foged den 8. portion til
 den "nye Filshauge"
 afstemt 15. okt. 2014

Ejere, fæstere og beboere

Astrup fæsteprotokol

Mads Christensen fæstebr. nok e.lov 1719
 søn:
 Niels Madsen, f. c. 1707, fæstebrev 4/3 1739
 fornyet 6/10 1757
 også nævnt 1770

efter realregister

søn
 Christen Nielsen skøde 21/7 1792 lyst 9/7 1792
 enke: (2. kone)
 Ane Jensdatter Sk. att.19/12 1830 B.09/ 556 & 629
 søn:
 Jens Christensen skøde 19/12 1830 B.09/ 556 & 629

søn:

Anders Jensen skøde 3/4, lyst 7/4 1876 B. 32/ 496
 på matr. 3a og 17a m.m.

søn:

Niels Østergård(Jensen)skøde 14/6, 31/6 1912

bror:

Jens Madsen Jensen skøde 10/3, lyst 26/3 1915
 (realreg. side 236)

fremmed:

Peder Kr. Jensen Sinding skøde 19/6 1925

fremmed:

Esper Thordal-Christensen skøde 8/10 1946
 på matr 3a,3b,11m,11n,17a,18c & 19c

søn: kilde tinglysn.

Laust Thordal-Christensen skøde 18/7 1988
 tilkøbt 17e skøde 27/9 2001
 3g,3h,3i & 3 l (&3k) egen frastykning
 ej frasolgt

tingbog opslag 30

Familieforhold

Den gamle familie

Mads Christensen fæstebr. nok e.lov 1719
min ane 312

- - - - -

søn: fæstebr. 1741

Niels Madsen, f. c. 1707, lev, 1787, d. før 1801, g. dato ?

Dorthe Catrine Jørgensdatter, f.c. 1718, d. før 1801,

Dorthes ophav jvf. skifte 20/7 1770

moder Sidsel Mogensdatter, f. ?, d. 1770

gift 1) Jørgen NN

gift 2) Jonas Clemmensen, d. e. 1770

Niels Madsen frafalder arvekrav efter konens mor

til fordel for den fattige Jonas Clemmensen,

som har fæstebr fra 24/5 1727 på gård, ht 1-0-3-2 2/3

kilde: Astrup jordebog 1767 - ej set fæstebr.

ej identificeres tilbage til 1688

mine aner 156 & 157

børn: kender 5

Maren Nielsdatter, f.c. 1750, d. ug. 11/3 1820, 70 år

hun var væverske - ophold i hjemmet

Christen Nielsen, f.c. 1754 - **videreførte**

Karen Nielsdatter, f.c. 1761

nok g. Morten Pedersen i Rærup - børn opkaldt

Niels Nielsen, f.c. 1763 smed, nat.soldat

nok g. Anne Nielsdatter - bosat Bostrup nok smed

Johanne Nielsdatter, f.c. 1766

er - ug - hos søster Karen v. Ft. 1801

- - - - -

søn: skøde 21/7 1792 lyst 9/7 1792

Christen Nielsen, f.c. 1754, d. 9/11 1819, 65 år, g. sept. 1794

Else Marie Jensdatter, f.c. 1762, d. i okt. 1803 (se Note NB)

mine aner 78 & 79

børn: kender 5

Dorthe Christensdatter, f.c. 1795 **min ane 39**

g. 25/5 1820 til Bjørnsholm, matr. 4 Ø. Grøn.

Karen Christensdatter, f.c. 1796, d. 7/6 1816, 20 år

Mette Christensdatter, f.c. 1797, ug. Ft. 1834

g. 23/11 1837 enkem. Anders Christensen, Rybjerg, 42 år

Niels Christensen, f.c. 1799

kender ej videre skæbne - måske død før 1813

eller gift ud af sognet

Jens Christensen, f.c. 1801/02 - **videreførte**

- - - - -

ny kone:

Christen Nielsen må være blevet g. 2. g. Lyby K.8/12 1803

Ane Jensdatter, f.c. 1762 i Lyby, d. 9/4 1850, 88 år

kan være søster til gmd. Chresten Jensen, Bostrup

børn kender kun 1:

Anders Christensen, f.c. 1806 , ug. 1834

g. 7/8 1835 Maren Christensen fra Moesgård - bosat Bostrup FT. 1840

værges for Ane Jensdatter: Chresten Jensen

værges for børn: Mette, Niels & Jens, Chresten J. Foged

- - - - -

søn: skøde 19/12 1830

Jens Christensen, f.c. 1801, ej se konf., d. 30/8 1889, 88 år,

g. 23/6 1836 på Lundø

Maren Andersdatter, f.c. 1812 på Lundø, d. 14/8 1868, 56 år

bryllupsvidner: Poul Andersen, Lundø & Chresten Poulsen, Ø. Grøn.

børn: kender 5

Christen Jensen, f. 5/5 1838

ses Ft. 1870 ej Ft 1880. ej set ham død i perioden

nok gift ud af sognet.

Hans Jensen, f. 10/2 1840. g. til matr. 8. V. Grøn. - se det

Anders Jensen, f. 13/10 1841 - **videreførte**

Anton Jensen, f.c. 1844. blev kreaturhandler **ses Ft. 1880**

g. til Grove Nørgård ca. 1891 m. Johanne Christensen

Else Marie Jensen, f. 6/9 1849, g. 11/11 1884 til Korsgård, matr. 12

- - - - -

søn: skøde 7/4 1876

Anders Jensen, f. 13/10 1841, d. 1930, g. 24/11 1876 i Lyby kirke

(hun 24, han 34)

Anders Jensen, død Portshøjvej, Skive, 20/2 1930

Inger Nielsen Østergård, f. 25/3 1853 i Jebjerg s., d. vist barsel-

seng m. dødfødt datter 6/11 1887, 34 år

forældre: Niels Christensen & Mette Marie Larsdatter, Jebjerg

Forlovere: Jens Østergård, Jebjerg & Jens Christensen, Grøn.

børn: kender yderligere 3

Maren Kirstine Jensen, f. 27/4 1881, d. 6/7 1885, 4 år

tvillinger (d

Niels Østergård Jensen, f. 8/12 1885, g. 27/3 1912 -
videreførte Teglgården I

Anna Nielsen f. 21/2 1893 i Grønriis
se mere nedenstående

- - - - -

Jens Madsen Jensen, f. 8/12 1885, g. Jenny Svenningsen, Brødding-
gård, Jebjerg

f. 24/9 1883 - ses ej g. Jebjerg, Hindborg el. Lyby
men i Skive 19/5 1910, vidner Anders Jensen, Grønning &
Laust Østergård, Jebjerg

- bosat på Hindborggård
- videreførte Teglgården II 1915-1925

datter Inger Østergård Jensen, f. 9/3 1911 i Hindborg
ej finde flere børn f. i Hindborg

tvillinger: 1 døde v. fødsel, anden døbt Simon, f. 8/7 1916
d. få dage gammel, vist 14/7 1916

Kender ej familiens videre skæbne
efter flytning fra Teglgården i 1925

- d) faddere v Jens & Niels' dåb
Niels (Christensen) Korsgårds kone: Else Marie Jensen
Niels Thordals kone Johanne Jensen
Hans Jensen i V. Grønning, matr. 8 - farbror
Simon Svenningsen i Brødding(gård)

d) Det er fra familiekredse blevet sagt, at de 2 brødre
aldrig skulle have været landmænd - de duede til alt
muligt andet. !

- - - - -

Niels Østergård Jensen, f. 8/12 1885, g. efter 9/3 1911 -
videreførte I

Anna Nielsen f. 21/2 1893 i Grønriis

- d) faddere v Jens & Niels' dåb
Niels (Christensen) Korsgårds kone: Else Marie Jensen
Niels Thordals kone Johanne Jensen
Hans Jensen i V. Grønning, matr. 8
Simon Svenningsen i Brødding(gård)

- - - - -

søn:

Niels Østergård-Jensen, f. 8/12 1885 på Teglgården, g.c. 1913 Grøn.

Anna Nielsen, f. 21/2 **1893** på Grønriis - beg. lev. i 1973 **ok**

flyttede fra Teglgården ca. 1915, boede Bostrup/ Lyby 1917,

oplyst som gmd. i 1917 - boede i Roslev - hun trikotagehandler,

sen. i Jebjerg fra c. 1928 - N.Ø. blev ejendomskommisiorner

børn: kender kun 3

dødfødt søn, f. 2/1 1913

Ingrid, f. 22/1 1914 i Grønning, konf. Jebjerg 15/4 1928, g.

Jebjerg 11/10 1935 gdr. Peder Hørslev Rasmussen, f.

27/9 1908 i Låsby, - bosat Møgelthorum

Anders, f. 12/6 1917 i Lyby, konf. Jebjerg 29/3 1931, g. 30/7 1940

Jebjerg m. Dorthea Pedersen, f. 30/4 1921 i Jebjerg.

Bosat som gdr. i Næstild

- - - - -

NB) skifte efter Else Marie Jensdatter, okt. 1803

Tilstede foruden øvrighed, vurderingsm. Christen Bilstrup & Jens Pedersen, beg. af Ø. Grønning samt afdødes brødre selvejergmd. Niels Jensen fra Thordal (værge for børnene) og fæstegmd. Anders Jensen fra Grønriis.

I øvrigt et stort skifte.

Skiftet afklarer direkte om familieforholdene via Jebjerg tilbage til Filshauge samt Grønriis og Thordal - se evt. disse

Else Marie Jensdatter, f.c. 1762, d./skifte okt 1803

mine ane 79

forældre:

Jens Nielsen Hauge , f.c. 1736

på Filshauge

Hauge, som andre har læst som Hove

født på Filshauge 1736, død 1772 i Tustrup, Jebjerg, g.

25/5 1762 Jebjerg med Karen Andersdatter, f. 1734

Det er ikke lykkedes mig, at identificere gården i Tustrup

Ved skiftet var der enken Karen Andersdatter og 4 børn:

Else Marie, Anders, Johanne og Niels.

Skiftet er lidt svær at læse/tolke. Der oplyses noget om Jens Nielsens bror, Søren Hauge.

ang. Jens Nielsen Hauges ophav:

se Grønriis el. Filshauge

(går tilbage til Fuur !)

Enken Karen Andersdatter blev gift 2.g med Jens Moustsen.

forsættes næste side

Bemærk disse 4 børn

Else Marie, f.c. 1763, blev g. Teglgården matr. 3

Niels, f.c.1769, blev g. til Thordal matr. 5

Anders, f.c. 1772, blev g. til Grønriis - matr. 6

Johanne, f.c. 1771

Hun blev gift til Matr. 11 V. Grøn. m.

Niels Henriksen og i 2. ægteskab m.

Peder Nielsen Mosgård

se matr. 11 V. Grøn .

- - - - -

ny familie - Sinding

havde kun gården i en kort periode - fra 1925-1946 - en generation

De kom fra vestsalling.

Peder Kr.Jensen Sinding, f. 20/8 1897 i Lihme, gmd., g.14/12 1924

forældre: Laust Jensen Sinding og hustru Elsiné

Jenny Kirstine Brunsgård Pedersen, f. 22/3 1898 i Lem

forældre: gdm. Jens kr. Pedersen, Nr. Lem

børn:

Leo Brunsgård Sinding, f. 31/8 1925 i Grøn., d. 26/3 1926

Robert Brunsgård Sinding, f. 19/3 1929 i Grønning.

Leo Brunsgård Sinding, f. 23/3 1931

Boye Brunsgård Sinding, f. 18/11 1932

Ida Brunsgård Sinding, f. 17/2 1936

- - - - -

ny familie - stammer fra Thordal

Inger Katrine N. Thordal, f.20/10 1880, d. 14/3 1958, g. 23/12 1901

Bodil Marinus Christensen fra Bjørnsholm, matr.4 Ø. Grønning - se det

bopæl Slejtrupgård, sen. Lisedal, Lyby - 9 børn - stor efterslægt

bl.a. på Teglgården i Grønning, hvor søn, Esper T.-C. overtog

søn:

Esper Thordal-Christensen, 23/1 1916 på Lisedal, d. 3/8 1988

gift 17/5 1947

Elna Vestergård, f. 7/10 1920 på Vestergård i Oddense, d. 19/11 2006

forældre: Jens Vestergård & Anna Goul Gudiksen

E. & E. bopæl Teglgården matr. 3 Ø. Gr.

børn:

Bodil Thordal-Christensen, f. 3/3 1948

Erik Thordal-Christensen, f. 29/5 1951

Vibeke Thordal-Christensen, f. 15/1 1953

Hans Thordal-Christensen, f. 24/2 1958, agronom, g.

Else Marie Sørensen, fra Nr. Andrup

Laust Thordal-Christensen, f. 9/5 1962 - viderefører

- - - - -

søn:

Laust Thordal-Christensen, f. 9/5 1962, g. m. Charlotte

Frastykninger

Vedr. 3a - Tingbog Henvisningsbladet til ca. år 2000 -
matr. kort 2008 - skøde 2003 - digital tingbog ca. 2000

Skematisk oversigt:

Matr. nr.	henvisn. se under	matr. kort 2008	skøde dom-kontor 2007
3a hovednr.		3a	3a
3b	se under 3a	3b	3b
3c	udgår 15/4 1948 - se 5a		
3d	se under 11a		
3e	se under 1b		
3f	se under 1c	ej	
ej		3g	3g
ej	Grøndal	3h	3h
ej	Grøndal-mark	3i	3i
ej	Grøndal	3k	3k
ej	Grøndal	3l	3l
ej	vindmøllegrund	3m	

Bemærkninger hertil

3a er hovednummer

3b er sammen med 3a

3c er udgået 15/4 1949 nu under 5a

3d skøde 25/6 1915 fra Niels Østergård til Jens Nielsen (9a), der ved skøde 24/12 s.å.videresælger til Jens Foged på 5a

3e Ø. Grønningvej 4Y & 6. 3e er sammen m. 1b & 5c, jvf. skøde i Tingbog under 1b.

matr.1b ses ej på kort. Areal 2 ha 1530 kvm eller 2 ha 1910
bemærk: her har vi matr. 1b - hovednr. 1a udgået

Mere om 1b, 3e og 5c - se under Vosbæk matr. 1b

Her er også ejerrække - ejer i dag A/S Motorgården i Skive med skøde af 5/2 1997

Matr. 5i er måske blevet tilkøbt

3f oprindelig sammen m. matr. 1c & 1d, men matr. 1d er senere frastykket til en selvstændig parcel/sommerhus.

1c & 3f ses ej på matr. kort 2008. Arealoplysninger er usikre - jeg har set tal på 1 ha 4565 kvm ! passer næppe !

Mere om 1c & 3f - se matr. 1c Vosbæk

Her er også en ejerrække - seneste ejer oplyst til Kresten Christensen med skøde 22/10 1976

Adresse: Ø. Grønningvej 4Y el. 6

3g-3m se næste side

3g stor mark (nær sommerhuse)

vi kan forestille os at 3g kan udstykkes til

3h parcel v.Grøndalsbækken

3i stor mark.

3k og 3 L parceler v. Grøndalsbækken

3m vindmøllegrund v. Grønningvej 17V - areal ej oplyst

**NB. Salling Ungdomskole sommerhus er matr 17c
frastykket fra Teglgården matr. 3**

Tilkøb

Matr. 17a blev tilkøbt af Jens Christensen v. skøde af 24/6 1839

Henvisningblad oplyser 17a-17d

Dele er senere blevet frasolgt - se matr. 17a

Matr. 17a ses på kort 2008 hos 3a

Matr. 17b (kærparcel) udgået 8/6 1993 - skulle via 11g
være sammen m. 2d, jvf henvisningsblad

Matr. 17c er selvstændig - **Salling Ungdomsskole**

Matr. 17d sammen m. 7a

Matr. 18c er sikkert blevet tilkøbt fra matr. 9a Kisumsminde

Matr. nr. ses ej på kort 2008

Matr. 19e er en parcel i køret - en del af en ejendommen 19a

Matr. 11m & 11n må være kommen fra Filshauge - se den

Folketællinger**1787 Folketælling, Ø. Grønning, kip B 8213, husst.nr. 9, lb.nr. 82**

Niels Madsen, 80, g. 1.æg.sk, bonde og husb.
 Dorthe Catrine Jørgensdatter, 69, g.1.æg.sk.kone
 Maren Nielsdatter, 37, ug., væver, datter #####
 Niels el. Christen Nielsen, 33, ug., deres søn ###
 Karen Nielsdatter, 26, ug., deres datter
 Niels Nielsen, 24, ug., deres søn, smed, nat.soldat
 Johanne Nielsdatter, 21, ug., deres datter
 Niels Christensen, 10, tj.dreng
 Niels Madsen kan have haft søn, Christen Nielsen, ###
 på ca.33 i 1787 evt. fejlskrivning - der er en Niels Nielsen i forvejen

1801 Folketælling, Ø. Grønning, kip B 8217, husst.nr.131175, lb.nr. 21

Christen Nielsen, 47, g. husb, bonde & gd.beboer.
 Else Marie Jensdatter, 39, kone, beg. 1.æg.sk.
 Dorthe Christensdatter, 6, datter
 Karen Christensdatter, 5, datter
 Mette Christensdatter, 4, datter
 Niels Christensen, 2, søn
 Kirsten Villadsdatter, 17, ug., tj.folk
 hun var sikkert fra matr. 15 V. Grøn
 Niels Jensen, 44, ug., tj.folk
 Jacob Berdelsen, 16, ug., tj.folk
 Maren Nielsdatter, 51, ug, væver, indsidder #####
 Maren Mortensdatter, 33, ug., indsidder

1834 Folketælling, kip C 2282, husst. 19, lb.nr. 110

Jens Christensen, 33, ug, gmd. husfader
 Ane Jensdatter, 72, enke, stedmoder for Jens Christensen
 Mette Christensdatter, 36, ug., husfars søster
 Anders Christensen, 28, ug. tj.folk
 Christen Pedersen, 20, ug., tj.folk
 Ane Pedersdatter, 17, ug., tj.folk
 Peder Pedersen, 14, ug., tj.folk

1840 Folketælling, kip C 2960, lb.nr. 113

Jens Christensen, 39, g., gmd.
 Maren Andersdatter, 28, kone
 Christen Jensen, 2, barn
 Ane Jensdatter, 77, aftægt
 Christen Jensen, 32, ug., tj.folk
 Peder Pedersen, 20, ug., tj.folk
 Povl Nielsen, 17, ug., tj.folk
 Katrine Pedersdatter, 25, ug., tj.folk
 Povl Hansen, 28, snedker

1845 Ft. 2 muligheder(*)

Folketællingen anfører 2 Jens Christensen. Samtidig er der efter Realregister en Jens Christensen på både matr. 3 (Teglgården) og matr. 11 (Filshauge) på henholdsvis 44 og 40 år
 Problemet løses ved at den ene Jens Christensen (44 år) har en søn kaldet Anders Jensen og en sådan viderefører matr.3 (Teglgården). Dette stemmer med at den anden Jens Christensen i Realregister har anført et tilnavn "Foged", og vi ved, at dette tilnavn fulgte folkene på Filshauge - samme tekst på matr 11, Filshauge

1845 Folketælling, kip B. 7534, husst.41, lb.nr. 237 Ø. Grøn.**Dette er Teglgården - Anders Jensen videreførte**

Jens Christensen, 44, g.gmd.f.i s.

Maren Andersdatter, 33, kone, f. Lundø s.

Christen Jensen, 7, barn, f.i s.

Hans Jensen, 5, barn, f.i s.

Anders Jensen, 4, barn - **videreførte**

Anton Jensen, 1, barn, f.i s.

Ane Jensdatter, 82, enke, husfars moder, f. Lyby s.

Peder Pedersen, 27, ug., tj.folk, f. Jebjerg s.

Jeppe Hansen, 17, ug, tj.folk, f.Lundø s.

Kirstine Pedersdatter, 29, ug., tj.folk, f.Stårup s. Fjends H.

)Eller (dette er Filshauge)*1845 Folketælling, kip B. 7534, husst.32, lb.nr. 186 Ø. Grøn.**

Jens Christensen, 40, g. gmd., f.i s.

Kirsten Jensdatter, 33, kone, f.i s.

Helvig Jensen, 1, barn, f.i s.

Helveg Larsdatter, 68, enke, aftægt, f.Lyby s.

Bodil Christensdatter, 33, hds.datter, f.i s.

Kirsten Christensdatter, 27, ug., hds. datter, f.i s.

Henrik Jensen, 20, ug, tj.folk, f. Lundø s.

Hans Jensen, 17, ug, tj.folk, f. Lundø s.

Dorthe Espersdatter, 32, ug.tj.folk, f.Lundø s

FT. 1850 - internet

Jens Christensen, 49, gmd.

Maren Andersdatter, 38, kone, f. Lundø

Børn: Christen 12 - Johanne, 4

Hans, 10 - Else Marie 1

Anders, 9 - Anton 6

Ane Jensdatter, 88, enke, aftægt, husfars (sted)mor, f. Lyby

Kirstine Pedersdatter, 35, tj. pige

1860 Folketælling matr.3a Ø. Gr. - internet

Jens Christensen,59, gmd. f.i s.
 Maren Andersdatter,48, kone,f. Lundø s.
 Chresten Jensen,22,søn, f.i s.
 Hans Jensen,20,søn,f.i s.
 Anders Jensen,19, søn, f.i s.
 Johanne Jensen,14,datter,f.i s.
 Else Marie Jensen,11, datter, f.i s.
 Inger Catrine Jensen, 8, datter, f.i s.
 Ane Kirstine Sørens datter,29,f. Åsted,tj.folk

1870 Folketælling matr. 3a Ø. Gr. - internet

Jens Christensen,68, gmd.
 Christen Jensen,31, søn
 Anders Jensen,28, søn - videreførte
 Anton Jensen,25, søn
 Johanne Jensen,23, datter
 Else Marie Jensen, 20, datter
 Inger Catrine Jensen,17, datter
 Marinus Nielsen,under 1 år,f.i s., slægtning ?? !! hvis barn
 Johannes barn - senere g. m. faderen på Thordal - se matr. 5
 Peder Gade Jensen, 15, tj. folk
 Poul Nielsen,46 tj. folk

1880 Folketælling,kip C. 6286, husst.1,lb.nr. 181 Ø. Grøn.

Anders Jensen,38,g.,gmd, f.i s.
 Inger Jensen,26, kone,f. Jebjerg s.
 Jens Christensen,78, enkemand, aftægt,husfars fader,f.i s.
 Anton Jensen,35,ug.,husfars broder,kreturhandler,f.i s.
 Anton Jensen g. til Grove Nørgård ca. 1891 med Johanne Christensen
 Else Marie Jensen,30,ug.,husfars søster, f.i s.(f.6/9 1849)
 gift til Korsgård, matr.12a
 Niels Chr. Nielsen,19, ug.,tj.folk,f.i Kisum
 Mads Jakobsen,17,ug.,tj.folk,f. Bjergby s. Mors
 Inger Marie Jeppesen,25,ug.,tj.folk,f.Oddense s.

senere søn: Jens Madsen Jensen,f,8/12 1885,blev g.
 Jenny Svenningsen,f.i Jebjerg 24/9 1883
 g. og bosat på Hindborggård
 ejede han Teglgården en kort tid efter
 Niels Østergård Jensen ?? ja
 Jens Madsen Jensens faddere :
 Niels (Christensen)Korsgårds kone: Else Marie Jensen
 Niels Thordals kone Johanne Jensen
 Hans Jensen i V. Grønning, matr. 8
 Simon Svenningsen i Brodding(gård) V.fra Grønning matr. 5
senere søn: Niels Østergård-Jensen var de tvillingbrødre ja
Niels videreførte

Ft. 1890 matr.3a Ø. Gr. husst.? - internet

Anders Jensen, 48, gmd., enkem. f.i s.
 Jens Madsen Jensen, 4, søn f.i s.
 Niels Østergård Jensen, 4, søn f.i s.
 Marius Mortensen, 19, f. Lyby, tj.folk
 Chr. Peter Petersen, 15, f. Grinderslev, tj.folk
 Ane Marie Christensen, 22, f. Jebjerg, tj.folk
 Ane Gudiksen, 34, f. Thorum, husbestyrerinde

- - - - -

Peder Jensen Fisker, 69, g. opsynsmand
 Christiane Andersen, 71 kone

Ft. 1901 matr.3a Ø. Gr. - internet

Anders Jensen, f.13/10 1841, gmd.g. 1876
 Jens Madsen Jensen, f. 8/12 1885, søn
 Niels Østergård Jensen, f. 8/12 1885, søn
 Jens Tygesen, f.1/2 1871 Durup, daglejer
 Ane Magdalene Kristensen, f.1878, fis, husbestyrerinde
 Ane Karoline Klausen, f.27/11 1872 i ?, tj.folk

Ft. 1906 matr.3a Ø. Gr. husst.23 - internet

Anders Jensen, f.13/10 1841, gmd.
 Jens Madsen Jensen, f. 8/12 1885, søn
 Niels Østergård Jensen, f. 8/12 1885, søn
 Kirstine Kristiansen, f.19/1 1870, husbestyrerinde
 Ane Karoline Klausen, f.27/11 1874, tj.folk

Ft. 1911 matr.3a Ø. Gr. husst.23 - internet

Anders Jensen, f.13/10 1841, gmd.
 Niels Østergård Jensen, f. 8/12 1885, søn
 Ane Clausen, f. 27/11 1872 i Thy, husholder
 Helene Marie Andersen, f. 2/6 1891, fis, tj folk
 Anders Andersen, f.29/8 1886, fis, tj.folk
 Anton Nielsen, f. 28/11 1895, fis, tj.folk

Ft. 1916 matr.3a, Ø. Gr. husst.?? - internet

Jens Madsen Jensen, f. 8/12 1885, oplyst husfader
 Jenny M. Jensen, f.24/3 1883 (fra Brøddinggård)
 Inger Jensen, f. 9/3 1912, deres datter
 Anders Jensen, gmd. f. 13/10 1841, aftægt
 Anton Iversen, f, 14/10 1895, tj. folk
 Ejnar Jensen, f, 16/4 1898 do.
 Helene Villadsen, f. 17/3 1897 do.
 Kirstine Kristiansen, f.24/10 1892 do.
 4 tj.folk

Ft. 1921 matr.3a, Ø. Gr. husst.?? - internet

Jens Madsen Jensen, f. 8/12 1885

Jenny Madsen Jensen, f. 24/8 1888, Jebjereg (ankomst 1916)

Inger Østergård Jensen, f. 9/3 1912 i Hindborg (ankomst 1916)

Inger Svenningsen, f. 27/5 1891, Jebjereg

må være konens søster

Johanne Bogge, f. 9/9 1896 i Høbjerg ? tj. folk

Kristen Stisen, f. 15/12 1878, Grinderslev do.

Ingrid Jensen, f. 9/6 1865 i Dølby do.

Mikkel Sørensen, f. 27/1 1899 i Grinderslev do.

Viktor Jepsen, f. ? 1902 i Grøn. do.

Anders Jensen, f. 13/10 1841, Grøn. aftægtsmand

Ft. 1925 matr.3a, Ø. Gr. husst.?? - internet

Peder Sinding, f. 20/8 1897 i Lihme, gmd.

Jenny Kirstine Brunsgård Pedersen, f. 22/3 1898 i Lem

Leo Brunsgård Sinding, f. 31/8 1925 i Grøn., d. 26/3 1926

Mary Cecilie Kristensen, f. 30/6 1903 i Lyby, tj. pige

Gerhardt Ludvig Larsen, f. 21/6 1907 i Grøn. tj. folk

Gustav Kristensen, f. 20/9 1905 i Grøn do.

Arne Kristian Munk Sørensen, f. 26/7 1910 i Roslev

Ft. 1930 matr.3a, Ø. Gr. husst.?? - internet

Peder Sinding, f. 20/8 1897 i Lihme, gmd.

Jenny Kirstine Brunsgård Pedersen, f. 22/3 1898 i Lem

Robert Brunsgård Sinding, f. 19/3 1929, fis

Søren Jensen, f. 22/4 1905, Thorum, tj. folk

Sv. AA. Sønderup, f. 30/6 1913 Ramsing, tj. folk

Ernst Olsen, f. 29/11 1909, Karby, Mors

Niels Christensen Halborg, f. 28/2 1861, fis, logerende

hvordan sammen m. andre Halborg - se evt. Note C

matr. 4a V. Grøn.

Registreringer af Ingvard Rasmussen

vedr.

Ø. Grønning matr.nr. 3

Teglgården - Grønning Kirkevej 11.

Ejendommen:

Fæstegård med herlighed under *Astrup*, senest fra 1662 - samt Grønning kirkeskyld med *Eskær* som ejer senest fra 1735.

Kirkeskyld og herlighed blev samlet under *Astrup* i 1786. Selveje 1792.

I 1800-tallet teglværk i tilknytning til gården, udskibning fra *Vosnæs Hage* (**Riis*).

Hartkornsoversigt:

<i>matrikel</i>	<i>nr.</i>	<i>ejer</i>	<i>besidder</i>	<i>hartkorn</i>
M-1662	Gård #3	Velb. Otte Friis (Astrup) Kirkegods	Peder Andersen) 4½-2-1-1)
M-1680		Otte Friis (Kirken)	Peder Andersen (1-7-1-2 _{1/3})	3-2-2-0
M-1688	8 9	Velb. Otte Friis Kirken	Peder Andersen Snedicher	2-0-2-1 (gl. 3-2-2-0) 1-2-2-2 (gl. 1-7-1-2 _{1/3})
år 1770		Astrup Grønning Kirke	Niels Madsen	3-2-2-0¼ 1-2-2-2
år 1791		Astrup	Christen Nielsen	6-0-0-0
M-1844	3a	Selveje	Jens Christensen	7-6-0-2¼ (gl. 8-4-0-0)

Ejere - i tiden inden selveje:

Gårdens Herlighed: htk. 2-0-2-1.

- **Astrup** - Otte Friis ejede gården senest fra 1662. Han pantsatte 1670.01.24 gårdene ØG.3 og ØG10₁₆₈₈ (*VLT SP-11, brev 1670.02.16, nr.11)⁷⁶. Ved sin død 1693 efterlod Otte Friis gæld, bl.a. til sin søster Margrethe Friis, som fordrede udlæg i boet og fik tildømt *Astrup* gods ved Landsret og Højesteret, med pligt til at betale de øvrige kreditorets fordringer. Hun var da i høj alder og overdrog derfor 1694.11.16 godset og betalingspligten til sin brordatter Elisabeth Friis, som igen 1702.08.07 overdrog det hele til sin mor Birgitte Lykke (*VLT SP-29, 26b og SP-33, 265b).
... ..

⁷⁶ Udskrifter fra *VLT-SP (Viborg Landstings Skøde- og Panteprotokoller) – se fil: Grønning skøder. Viborg Landsting.

Major Chr. Kruse fik skøde 1714.04.11 på *Astrup* gods – herunder herligheden af ØG.nr.3, htk. 2-0-2-1, fra kaptajn Mogens Friis (*VLT SP-35, 244).

- **Eskær** og **Astrup** - Christiane Barbara Rantzau, enke efter oberst Verner Parsberg til *Eskær*, fik auktionsskøde 1725.11.10 på en del af *Astrup* gods, som var pantsat og pantebrevet opsagt - herunder ØG.nr.3, htk. 1-3-2-1 (*VLT SP-38, 277).
- **Astrup** - Ritmester Johan Parsberg fik skøde 1727.05.01 på hele *Astrup* gods fra sin mor Christine Barbara Rantzau - herunder ØG.nr.3, htk. 2-1-2-0 (*VLT-SP.39, 18b). Ved sin død 1730 var Johan Parsberg også ejer af *Eskær* og *Skivehus* godser. Efter strid og retssag mellem arvingerne blev godsimperiet sat på auktion.
- Godsimperiet **Eskær**, **Astrup** og **Skivehus** - Claus Reventlow, amtmand over Skanderborg og Ankjær amter, fik med højeste bud auktionsskøde 1735.11.15 på de 3 godser (*VLT-SP.41, 79).
Gården her er anført med htk. (*Astrup*: herlighed 2-0-2-1 + *Eskær*: Grønning kirkeskyld 1-2-2-2).
Claus Reventlow solgte *Astrup* gods i 1750.
Gårdens kirkeskyld: htk. 1-2-2-2.
- **Eskær** - Mads Hastrup, forpagter af *Lindenberg* og *Krastrup*, fik skøde 1750.12.08 på *Eskær* gods af Claus Reventlow (*VLT SP-42, 619).
Johan Chr. Geistler⁷⁷, Mads Hastrups efterfølger, pantsatte en del af bøndergodset, bl.a. gården her 1775.05.02 (*VLT SP-47, 617), med 2° prioritet 1776.05.01 (*VLT SP-48, 129b), og med 3° prioritet 1779.06.15 (*VLT SP-48, 796b). Han gav op og satte hele godset på auktion 1781.
Justitsråd Chr. Lange fik som højstbydende auktionsskøde på *Eskær* gods efter jordebog 1781.09.19 (*VLT SP-49, 463).
Gårdens herlighed og kirkeskyld: 2-0-2-1 + 1-2-2-2.
¹ Udskrifter fra *VLT-SP (Viborg Landstings Skøde- og Panteprotokoller) – se fil: Grønning skøder. Viborg Landsting.
¹ Johan Chr. Geistler (d.1810) – generalmajor, til *Eskær*.
- **Astrup** - Peder Malling, forpagter af *Thårupgård*, fik skøde 1750.03.28 på *Astrup* gods - herunder ØG.nr.3 herlighed - fra Claus Reventlow (*VLT SP-42, 537b).
Peder Mallings efterfølger, A.R. de Lasson, fik skøde 1786.06.04 på bl.a. Grønning kirkeskyld for ØG.nr.3 (*VLT SP-50, 33b).
Gården blev som nævnt nedlagt mellem 1786 og 1791.
- **Selveje** - skøde 1792.06.21 fra A.R. de Lasson, *Astrup*, til besiddere 6) Christen Nielsen.

Besiddere:

6) **Peder Andersen** (Tilnavn *Snedker*, o.1662/88) – er nævnt som besidder i *M-1662, *M-1680 og *M-1688 samt Otte Friis' ovennævnte pantebrev 1670.

7) **Niels** (*Snedker*, o.1709) – besidder før 1709, nævnt i efterfølgerens fæstebrev.

8) **Mads Christensen** (#312, o.1702/35) – ...

Gift med **ukendt hustru**. Deres børn:

□ Niels Madsen (f.ca.1707), efterfølger her i gården. □

MC er anført som besidder af herligheden til ØG.nr.8₁₆₈₈ (htk. 2-0-2-1) i Elisabeth Friis' ovennævnte overdragelse af *Astrup* gods 1702. Han fik fæstebrev 1709.06.07 på *en del af Niels Snedkers gård* (htk. er ikke anført). Vilkaerne var gunstige, da gården var forfalden og forgældet. En del af jorden var endnu lejet ud til andre, som havde bidraget til betaling af gårdens skatter – (**Astrup Fp, 3b og 21*). Han er også nævnt i Chr. Kruses ovennævnte skøde 1714, Johan Parsbergs skøde 1727 og Claus Reventlows skøde 1735. Han afstod gården til sin søn i 1739, og de hæftede solidarisk overfor *Astrup* indtil hans død.

⁷⁷ Johan Chr. Geistler (d.1810) – generalmajor, til *Eskær*.

- 9) **Niels Madsen** (ca.1707-d.1787/1801) – søn af forgænger.
 Gift med **Dorthe Cathrine JørgensD** (ca.1718-d.før.1801). Datter af Jørgen Iversen og hustru Sidsel MogensD.
 Moderen var gift 2° med Jonas Clemensen, hmd. i ØG.nr.18.
 Børn – ifølge *FT-1787 og *FT-1801.
 ☐ Maren NielsD (f.ca.1750), ved *FT-1787 væver.
 ☐ Christen Nielsen (f.ca.1754), efterfølger her i gården.
 ☐ Niels Nielsen (f.ca.1758), ved *FT-1787 smed og nationalsoldat.
 ☐ Johanne NielsD (f.ca.1760), Karen NielsD (f.ca.1761), ...
 NM fik fæstebrev 1739.03.04 på gården (htk. til Astrup 2-0-2-1 og til Grønning kirke 1-2-2-2, ialt 3-3-1-0). Fæstet blev fornyet 1757.10.06, da en del jord (htk. 1-1-3-2¼) blev overført fra *Filshauge*, og gårdens samlede hartkorn dermed blev 4-5-0-2¼ (*Astrup Fp, 100b og 122).
 NM gav afkald 1770.07.20 på sin hustrus vegne på arv efter hendes afdøde moder pga. enkemandens fattige omstændigheder (*Astrup Skp.). Han er nævnt i J.C. Geistlers pantebrev 1775, 76, 79 samt i Chr. Langes og A.R. de Lassons skøder 1781 og 86.
- 10) **Christen Nielsen** (ca.1754-1819) – død 1819.11.09 i Ø. Grønning. Søn af forgænger.
 Gift 1794.06.07 Jebjerg med **Else Marie JensD** (1762-...), døbt 1762.08.15 i Thustrup, Jebjerg sogn.
 Datter af Jens Nielsen og Karen AndersD i Thustrup.
 Børn:
 ☐ Dorthe Cathrine ChristensD (f.ca.1795), gift 1820 med Christen Poulsen (f.ca.1790), gmd. i ØG.nr.4, *Bjørnsholm*.
 ☐ Karen ChristensD (f.ca.1796), Mette (f.ca.1797), Niels (f.ca.1799), ...
 ☐ Jens Christensen (f.ca.1801), efterfølger her i gården.
 CN fik fæstebrev 1779.03.29 på gården (htk. ialt 4-5-0-2¼) (*Astrup Fp, 167) – og som nævnt
 selvejerskøde 1792.06.21 (htk. 5-4-0-1_{25/36} og Grøn. kirke 0-3-3-1_{11/36}, ialt 6-0-0-0) (*Salling H. SPP-2, 311).
 Enken videreførte gården. Skifteattest 1830.12.19 (*B.09, 556 og 629).
- 11) **Jens Christensen** (ca.1801-...) – født... i Grønning. Søn af forgænger.
 Gift 1836.06.03 i Lundø med **Maren AndersD** (1812-...), døbt 1812.09.27 i Lundø by og sogn (Fjends, Viborg).
 ☐ Børn: Christen Jensen (f.1838), Hans (f.ca.1840), Anders (f.ca.1841), Anton (f.ca.1844), ...
 JC er nævnt i *FT-1834 og *FT-1845 samt i naboen Poul Christensens skøde 1855 på gården ØG.4. De ejede i fællesskab 2 engparceller. Endnu ved *FT-1845 var hans mor på aftægt i gården.

12) **NN** (...) – ...

Uddrag af kilder:

Ejere:

Landgilde: 1712: Astrup (2skp Byg), Grønning Kirke (n.a.).
 1739: Astrup (2skp Byg), Grønning Kirke (4skp-1_{1/3}fdk Rug, 6 skp Byg, ½ aske Smør).

Besidder 3):

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

☐ fol.3b – (Astrup) ... stæder og fæster til Mads Christensen af Øster Grønning Niels Snedickers Gård i Øster Grønning.

Conditioner:

at jeg skal skaffe og fly ham: en god Plag eller Plog-Bæst, 2 Kiør, (til) Laden at opbygge 2 læs Stolper, 1 Vogn, 1 Plog, ½tde Rug og ½tde Byg at æde i Sommer.

(fol.4b) Fri for Møg-Blendingen første Gang der blendes til Gården, og fri for alt Arbejde undtagen hans Aufling vedkommer og tilhører – fra denne Tid til Mikkelsdag kommende År.

Og fri for den gamle Restantz her til Gården og det første År at udlægge Kirkens Korn-Landgilde til Oberst Verner Parsberg – og skal være fri for Skyld og Landgilde her til Astrup udi de første 3 År – og siden yde årlig Korn-Landgilde her til Astrup: 2tdr Byg.

Og som Christen Espensen i Tustrup haver 1tde Hafreland i Leje og Betaling for en Koe han haver lejet Niels Snediker – da, dersom jeg ikke kan fornøye Christen Espensen i Tustrup med så megen Hafre, som gror på samme Jord, da skal jeg betale til førnævnte Mads Christensen lige så megen Hafre, som Christen Espensen haver sået.

Og som Christen Fisker i Øster Grønning haver noget Hafreland i Betaling for Penge, som han haver udlagt for Skatten til Kirkeskylden, da skal jeg betale Christen Fisker så meget Hafre, som voxer på samme Jord.

- # I lige Måde det Korn som aufles på det Stykke Jord, han haver udført sit Møg på, og som Gødnings-Rug er der udi – da at lade såe hvor meget, som han kan folde til, nemlig Christen Fiskers Part, og jeg at forskaffe ham det.
Dog siden skal Mads Christensen beså det selv.
- # Og som Willadts Nielsen i Øster Grønning haver Hafre udlagt for 1 Slet-Daler til Skatten for Kirke-Skylden af førnævnte Niels Snedikers Gård – da er således anordnet med Mads Christensen at beholde det efter min Seddels Formelding, og han fra denne Dags Dato og til Korn-Høsten ej bydes til nogen slags Gierning, før til (selve) Korn-Høsten.
- # Og ellers skal han i alle Måder rette sig efter Loven og Forordningerne.
Astrup, 7. Juni 1709 – Elisabeth Friis OttesD.

(Påtegning) Forskrevne er rigtig Gienpart af mit Fæstebrev. Efter hans kongl: May^{ts} allernåd: påbudne Forordning om stemplet Papir påtegnes denne Revers. Astrup, 16. Sept. 1719 – Madts-M :C :S-Christensen.

- ⌘ fol.21 – Copie af **Mads Christensens** Fæstebrev udi Øster Grønning.
(Samme som fol.3b ovenfor) stæder og fæster til **Mads Christensen** af Wester(!) Grønning **Niels Snedickers Gård** i Øster Grønning ...
Astrup, 7. Juni 1709 – Elisabeth Friis OttesD.

(Påtegning) At dette Ord for Ord er indrettet i Mads Christensen i Øster Grønning hans Fæstebrev og efter hans kongl: May^{ts} allernåd: påbudne Forordning om stemplet Papir – attesteres af undertegnede. Astrup, 16. Sept. 1719 – C. Kruse.

Besidder 4):

- *Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):
⌘ fol.100b – Fæstebrev til **Niels Madsen** på hans Fader Mads Christensens Gård i Øster Grønning.
På hans Excellence, højvelbårne Hr. Geheimeråd Claus Reventlow, hans vegne ... stæder og fæster jeg til **Niels Madsen**, barnefødt på Astrup Gods, den Gård i Øster Grønning By, som hans Fader **Mads Christensen** hidtil har beboet – og nu formedelst Alderdom og Svaghed for ham godvillig har opladt.
Står i Nye Landmålings Matricul for Hartkorn, Herlighed til Astrup 2-0-2-1
og Kirkeskyld til Grønning Kirke 1-2-2-2, tilsammen 3-3-1-0, og det på følgende Conditioner:
Af denne Gård Faderen og Sønnen svare ... (*solidarisk*)... så længe de lever, og når den ene ved Døden afgår, skal den længstlevende fremdeles den besidde uden videre Fæstebrev.
Landgilde skal de betale til Herskabet eller Fuldmægtig (*fol.101*) hvert Års Martiný med: Byg 2tdr, som begynder Martiný 1742.
Og svare den sædvanlig Kirkeskyld til Grønning Kirke: Rug 4skp-1¹/₃fdk, Byg 6skp og Smør ½ oske – begynder Martiný 1741.
... det sædvanlige Hoveriarbejde ... Astrup, 4. Martý 1739 – F. Westergård.
- ⌘ fol.122 – Revers Fæstebrev for **Niels Madsen** på en Gård i Øster Grønning.
Peder Malling til Astrup ... stæder og fæster til **Niels Madsen** i Øster Grønning, den mig tilhørende Bondegård, som han i nogle År har beboet. Efter Nye Landmålings Matricul af Hartkorn 2-0-2-1, af *Filtshauge* 1-1-3-2¹/₄, samt Kirkeskyld (*fol.122b*) til Grønning Kirke 1-2-2-2 – tilsammen 4-5-0-2¹/₄.
Landgilde til Martiný efter Jordebogen: 4Rdl samt leveres her til Gården (*Astrup*) et godt og forsvarligt læs Lyng. ...
Sædvanligt Hoveri ... Astrup, 6. Oct. 1757 – Peder Malling.

- *Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (RA-M.9.537B):
⌘ fol.8 (*Afkald*): Jeg underskrevne **Niels Madsen**, boende i Øster Grønning, vitterlig gjør: at jeg ej forlanger ... nogen Arv efter min Kones afgangne Moder **Zidse! MogensD**, hvorefter min Kone **Dorthe JørgensD** er eneste rette Livsarving.
Jeg ... skal holde min Kones efterladte Stiffader **Jonas Clemensen** fri for al Arv efter min Kones Moder, da hans fattige Omstændigheder er alle bekendt. Jeg ... ej heller forlanger nogen Skiftes Holdelse. Dette Document er skrevet på behørigt stemplet Papir, og jeg har ombudet Niels Andersen af Wester Grønning og Erich Pedersen af Øster Grønning med mig til Vitterlighed at underskrive.
Øster Grønning, 20. Juli 1770 – Niels Madsen.

Besidder 5):

Christen Nielsens hustru og hendes forældre.

- *KB Jebjerg 1701-64. Aol-115. 1762 (kron):
⌘20. April – blev Jens Nielsen og Karen AndersD i Thustrup trolovede.
⌘25. Mai – blev Jens Nielsen og Karen AndersD copulerede Magefolk.
- ⌘15. Aug. – blev Jens Nielsens Datter døbt og kaldet Else Maria. Michel Smeds Kone bar Barnet.
Faddere: Thomas Andersen, Jep Jensen, Søren Jensen, Anna Giølboe.

Vielse 1794.

fil: Grønning-matr-3a-Teglgården, Ø. Grøn.

side 27 af 28

*KB Jebjerg-Lyby) 1765-1813. Aol-37. Egteviede 1794, Jeberg:

28. Sept. i K. – Unge Karl Christen Nielsen af Øster Grønning og Pigen Else Marie JensD af Tustrup.

Christen Nielsens fæstebrev 1779 og selvejerskøde 1792.

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

æ fol.167 – Revers Fæstebrev til Christen Nielsen i Øster Grønning.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Christen Nielsen af Øster Grønning – der som Land-Soldat for Astrup Gods har passeret Mynstringen 2de Gange – den Gård i Øster Grønning, som hans Fader Niels Madsen forhen har haft i Fæste og beboet, men nu formedelst Alderdom og Skrøbelighed til sin Søn opladt. Står i Nye Matricul for Hartkorn Kirkeskyld til Grønning Kirke 1-2-2-2 og Herlighed til Astrup 3-2-1-0¼, ialt 4-5-0-2¼. ... Landgilde til Herskabet hver Mortensdag: 4Rdl og 1 læs Lyng. ...

(Afgiften til kirken er ikke nævnt) ... Astrup, 29. Marti 1779 – A.R. Lasson.

*Skive Byfoged: SP, Skive og Sallinglands H. (gl. **B**, 1785-1797):

æ fol.311. 9. Juli 1792 (tinglæst) Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... sælger, skiøder og afhænder ... til Christen Nielsen af Øster Grønning hans iboende og mig tilhørende Gård, beliggende i Skivehus Amt, Nørre Herred, Grønning Sogn, Øster Grønning By – der står for Hartkorn Herlighed 5-4-0-1^{25/36} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-3-3-1^{11/36}. Af Kirkeskylden skal årlig betales Afgift til Grønning Kirkes Ejer: Rug 1skp-1^{8/9}fdk, Byg 4skp og Smør 2½û. Kiøberen har betalt 798Rdl. ...
Wiborg, 21. Juni 1792 – A.R. de Lasson.

Besidder 6):

*KB Højslev-Dommerby-Lundø (Fjends, Viborg) 1786-1812. Aol-178. Fødte Q, Lundøe 1812:

13. Sept – Anders Hansens Kone på Lundøe introd.

27. Sept. – Førnævntes og Hustru Johanne PoulsD's Datter **Marens** Døb confirmeret i Lundøe Kirke, og båren af Gjertrud HansD af Stårup. Test: Mads og Peder Hansen af Stårup og Niels Pedersen Broe af Lundøe.

*KB Lundø (Fjends, Viborg) 1813-64. Aol-43. Copul. 1836, No.27:

Gom: Jens Christensen, 35 år, fra Øster Grønning, Ungkarl. Brug: Maren AndersD, 23 år, hos Broderen Gmd. Poul Andersen, Ungpige.

Forlovere: Christen Povlsen, Gmd. i Øster Grønning, og Poul Andersen, Gmd. på Lundøe. Viet: 3. Juni 1836 i Kirken.

Begge er vaccinerede. Tillysning er sket: Alm. Bededag, 4. og 6. efter Påske.

Børn.

*KB Grønning 1813-43. Aol-32. Fødte M 1838, No.1:

Født 5. Mai – **Christen** Jensen – kirkedøbt 3. Juni.

Forældre: Faderen Gårdmand Jens Christensen og Hustru Maren AndersD i Ø. Grønning. Faddere: Gårdmand Anders Christensens Hustru, Mette ChristensD i Ryberg. Pigen Bodil ChristensD, hjemme hos Faderen Chr. Foged i Ø. Grønning. Gårdmændene Niels Christensen fra Odense By og Sogn, Christen Foged og Christen Poulsen af Ø. Grønning.

Anm: ingen Broder af dette Navn. Moderen introduceret 3. Juni.

... ..

2015. 04.17 – IR.

- - - 0 - - -

Matr. 4a

Oversigt

over gård - matr. 4a Ø. Grønning

kaldet

Bjørnsholm

beliggende

Øster Grønningvej 28, 7870 Roslev

tilhørende

Jens og Lene Musgård Christensen

**Oversigten er udskrevet med base i egne registreringer og
Ingvard Rasmussens registreringer fra før 1787 om
huse og gårde i Grønning sogn
og
udarbejdet
af
Jens Møller Riis**

Indholdsfortegnelse**Bjørnsholm****PDF side nr.**

Titelblad	side 1	369
indholdsfortegnelse	side 2	370
øvrige ejendomsoplysninger	side 3	371
Resume	side 3	371
Historiske oplysn. om Bjørnsholm	side 4	372
Beboere, fæstere og ejere	side 8	376
Familieforhold	side 10	378
Forskellige noter om familieforh.	side 15	383
Maren Jensdatter	side 17	385
Frastykninger	side 19	387
Tilkøb	side 21	389
Folketællinger vedr. Bjørnsholm	side 21	389
Ingvard Rasmussens registreringer vedr. matr.,ejere, fæstere/besiddere	side 27	395
Noter	side 33	

- - - - -

Der er ingen særlige bilag

Øvrige ejendomsoplysninger om Bjørnsholm

ejere

Jens og Lene Musgård Christensen

skøde:

Dommerkontor okt. 2007 oplyser

Ejendommen består af følgende 10 matr.
4a, 6b, 4l, 4m, 4n, 4p & 4q, 11ar, 11as, 11at, 11au & 11av
fordelt på 4 skøder af 17/4 1978
2/10 1987
21/9 1988
11/9 2001

samlet areal 118 ha 9464 kvm (e-værdi 2007)

bemærk: 4n, 4p & 4q ligger v. Grøndalsbækken

bemærk: 11as, 11at & 11au ligger v Grøndalsbækken

bemærk: understregt = markparceller

Tingbog opslag 32

senere - muligvis i 2008 - skulle være forpagtet matr. 12 Ø. Grøn.
- kaldet Korsgård

**Gårdnavnet, Bjørnsholms oprindelse kender jeg ikke.
se dog Note N**

Resume:

Gården, Bjørnsholm, der hører til de gamle gårde i Ø. Grøn., var tidligere fæstegård under Astrup. Gården har i den historiske tid været bolig / i eje af samme slægt med mange børn, så familien har stor udbredelse med rigtig mange slægtsforbindelser til gamle sallingske bondeslægter.

Gården har haft en rolig udvikling med få ejere, men er under nuværende ejer med tilkøb og forpagtninger af store arealer udviklet til et stort økologisk kvægbrug.

Ifølge Danske Gårde ca. 1916 havde gården htk. 4-3-2-1/2, 84 tdr. l. hertil senere flere stor tilkøb.

Gården har ikke været impliceret i de store udstykninger af sommerhusarealer.

Der er nybygget flere og store avlsbygninger i stedet for de gamle og sikkert nedslidte landbrugsbygninger.

Historiske oplysninger - Bjørnsholm

1662 egne numre #4 & #5

1688 nr. 12 - 1844 matr. nr. 4

årstal	ejer	fæster
1662 boel #4	Uffe Geddes	Jesper Nielsen, Peder Andersen
boel #5	arv til Ski-	Peder Jensen, Hans Laurids
begge	vehus	Larsen & Villas Poulsen
<u>V. Grøn.</u>		enkelte af dem oplyses som selvejere htk. 2-7-0-0 htk. 4-0-0-0

Fra 1662 over 1680 til 1688 sker der tilsyneladende en forskydning af antal gårde fra V. Grøn. til Ø. Grøn.

16/16 over 15/19 til 13/22. Det kunne være nr "4 & "5, V.

Grøn. som vi har kunnet identificere i V. Grøn.

Samtidig kunne vi ikke i 1662 identificere 1688 nr. 12

i Ø. Grøn. (Ingvard R.)

16 ? salg til Otte Friis ???

1680	Otte Friis & Margrethe Friis	fæster Esper/Jesper Nielsen htk. 4-5-1-0 <u>ØDE</u>
------	---------------------------------	--

1688	Otte Friis & Margrethe Friis Astrup	fæster Jesper Nielsen htk. 1-6-2-2
------	---	---------------------------------------

1693 før Otte Friis, fra ???, d. 1693 søster Margrethe Friis havde tilgodehavende hos Otte Friis. Højesteret tildømte Margrethe godset

1694 16/11	Margrethe F overdrager godset til brordatter Elisabeth Friis
------------	--

1702 7/8	Elisabeth F. overdrager til sin mor Birgitte Lykke fæster Jesper Nielsen htk. 1.6.2.2
----------	---

???	Birgitte L til Mogens Friis
-----	-----------------------------

1750 handel lyst 15/4	kun Astrup Claus Revent - low til Peder Malling	Niels Clausen htk. 1-6-2-2 Niels Clausen har haft lang "regeringstid" fra 1714 til 1767 OK efter 2 fæstebreve
1767 fæstebr. 4/11	Astrup (***) de Lasson	fremmed: Anders Jensen Kudsk, d.c. 1773 htk. 1-6-2-2 "husm.htk" 2-2-3-0 i alt 4-1-1-2 1/12 1770
1767 jordebog	Astrup	Anders Jensen Kusk ses ikke på listen (fejl? !)
1770 hoveripr.kol	Astrup	Anders Kudsk, d.c. 1773 skifte findes 11/5 1773 se fam.
1774 fæstebr. 22/1	Astrup	fremmed: Christen Poulsen htk 4-1-2-3
udskiftn. 1784/85 kort findes ej	Astrup	Christen Poulsen
Ft. 1787	Astrup	Christen Poulsen, f.c. 1725
1780 pantebr. 14/6	Astrup	Christen Poulsen htk. 4-1-2-0 1/3
1785 15/6 pantebr.	Astrup	Christen Poulsen htk. 4-1-2-0 1/3
1787 FT	Astrup	Christen Poulsen
1785 Udskiftning	Astrup	Christen Poulsen søn:
1788 fæstebr 12/6	Astrup	Poul Christensen, f.c. 1761 htk. 5-0-0-0
1791 htk spec.	Astrup	htk. 6-0-0-0
1796 skøde 26/7 lyst 6/3 1820(*)	Astrup	Poul Christensen htk. 5-4-0-1 25/36 k.s. 0-3-3-1 11/36

1801 Ft. selveje Poul Christensen ,f.c. 1763

1810 tilkøb 4 huse selveje Poul Christensen(**
sk. 20/6
lyst 24/6 1811

1812 tilkøb: Tiende selveje Poul Christensen (****
"skøde" 19/6 1812,
lyst 28/9 1912

1815/44 kort Christen Poulsen !
søn:

1820 skøde 14/2 selveje Christen Poulsen (*
lyst 6/3 1820 htk. 5-4-0-1 25/36
købesum 1100 Rdl. k.s. 0-3-3-1 11/36

- - - - -

- *) noget tyder på, at man ikke har fået tinglyst skødet af 26/7 1796 og først får det gjort ved næste ejerskifte 14/2 1820
- **) medfølger flere ejendomme - 4 huse:
skøde 20/6 1810, lyst 24/6 1811
Det er uklart om disse 4 huse er frasolgt inden næste skøde til Christen Poulsen i 1820
1. hus htk. 0-0-0-2 Anders Nielsen Hauges enke incl. parcel nr. 4 fra Ustrup (første fra syd) htk. 0-3-0-0
Efter formuleringen skulle dette hus være fæsteledig i 1810
 2. hus htk. 0-0-0-2 - fæsteledig - tidligere fæster Mads Mogensens enke - incl. parcel nr. 5 fra Ustrup (anden fra syd) htk. 0-3-0-0
 3. hus htk. 0-0-0-2 tidl. fæster Claus Christensen / nuv. Hans Christensen - incl. parcel nr. 6 (3. fra syd) htk. 0-3-0-0 blev matr. nr. 19
- ***) Peder Malling sælger Astrup gods til Axel Rosenkrantz de Lassen, htk. hovedgård 32-2-2-2 & bøndergods 327-4-2-0 samt Lyby sogns kirke- & kvægtidende 380-7-3-2 11/60 & 14-2-2-2.
datering 4/5 1767 - lyst 6/5 1767
4. hus htk. 0-0-0-2 Jens Pedersen havde i fæste incl. parcel nr. 7 fra Ustrup (fjerde fra sønder) htk. 3 skæpper i alt 1-4-3-2 (må være en fejl)
Efter formuleringen skulle dette hus være fæsteledig i 1810

Udover hus 3 (matr. 19) kan jeg ikke identificere de 3 øvrige huse Jens Pedersen og Mads Mogensens enke ses på Astrup htk. spec. 1791 - følgelig skulle de også være der v. Ft 1787, men Jens Pedersen ses ikke.

Til gengæld er der 4 huskoner til at være henholdsvis enker for Anders Nielsen Hauge og Mads Mogensen v. Ft 1787 !

Vi kan ikke se bort fra, at de fæsteledige hus er blevet revet ned. Ft. 1801 hjælper os ikke !

***) Skødet pointerer:

at kongetiende købt 22/6 1812 af Wisti Søndergård, Blistrup
Blistrup på Mors medfølger
at kirkekorn- og kvægtiende købt 19/6 1812 af Tramm, Astrup,
medfølger
en aftægtsforpligtigelse til sælger og kone

Ejerrække, fæstere og beboere

Astrup fæsteprotokol - ej finde noget tidligere
1688 Astrup Jesper Nielsen

htk. 1-6-2-3 (1688)
htk. kendes ej 1664
sikkert ej familie

1719 før Astrup Niels Clausen htk. 1-6-2-2

havde måske søn el bror, der fik et "frastykket" hus
se matr. 19 navn Christen Clausen

fremmed:

1767 fæstebr. 4/11 Astrup Anders Jensen Kudsk, d. c. 1774
htk. 1-6-2-2

"husm.htk." 2-2-3-0

i alt 4-1-1-2 1/12 1770

1770 hoveripr.kol Astrup Anders Kudsk, d.c. 1773
skifte 11/5 1773

fremmed:

1774 fæstebr. 22/1 Astrup Christen Poulsen
htk 4-1-2-3

1788 fæstebr.12/6 Astrup Poul Christensen
htk. 5-0-0-0

efter realregister:

Poul Christensen selveje

skøde 26/7 1796

htk. 5-4-0-1 25/36**htk. 0-3-3-1 11/36****ialt 6-0-0-0**

Poul Christensen tilkøb 4 huse

skøde 20/6 1810 - lyst 24/6 1811

tilkøb: Tiende "skøde" 19/6 1812, lyst 28/9 1912

som øvrige bymænd i grøn. sog.

søn

Chresten Poulsen skøde 14/2 1820 lyst 6/3 1820

søn:

Poul Christensen, skøde 27/12 1855, t1. 31/10 1856 B.20/786

også matr. 20 Ø. Grøn.

samt i fælleseje med Jens Christensen på matr. 3

2 engarealer m. htk. 0-0-1-2 1/4

enke:

Else Laustsen, sk.attest 11/11 1898

søn:

Jens Christensen skøde 28/10, lyst 11/11 1898

søn:

Kristian Thordal-Christensen, skøde 10/4 1951

søn: (kilde tingbog)

Jens Christensen skøde 17/4 1978

på halvpart

eneejer

skøde 21/9 1988

tilkøb af 6b skøde 2/10 1987

fra Jens Tang Andersen på Boriskær

samlet matr. oversigt - 10 stk:

4a, 6b, 4l, 4m, 4n, 11as, 11at, 11au samt 11ar & 11av

hvoraf 11ar & 11av er store jordarealer.

11as, 11at & 11au ses ej på matr. kort 2008

ejerskabet er

fordelt på 4 skøder af 17/4 1978 halvpart

2/10 1987 del af Boriskær

21/9 1988 eneejer

11/9 2001 Filshauge

Vejviser 1981 oplyser, at Chr. Sørensen, arbm. skal bo på

Ø. Grønningvej 28 - medarbejder ?

Tilforpagtet er arealerne fra Korsgård, matr. nr. 12

Familieforhold

Anders Jensen Kudsk, f. ?, d. 11/4 1773, g. nok ca.1760
 fæstebrev 4/11 1767 - skifte 11/5 1773

arvinger.

Anne Jensdatter, f. ? d. ?? vurd.: Jens Foged &
 børn: Jens Andersen, f.c. 1761 Just Sørensen
 g. NN Andersdatter, f.c.1771
 Søren Andersen, f.c. 1767 værge børn:
 datter, f. c. 1771 Søren Christensen Foged
 Anne Jensdatter var i 1791 (Skive Amtstue) flyttet til et
 mindre sted / hus med htk. 0-0-0-2

- - - - -
 fremmed: fæstebr. 21/1 1774
 Christen Povelsen, f. c. 1725, d. før 1801 enkem. i 1787 **ane 80**
 g. Karen Pedersdatter, f.?, d. 1786 **ane 81**
 børn: kender kun
 Povel Christensen, f. 1761, d.4/2 1844 videreførte
 Poul Christensen giver arveafk. efter mor skifte 8/1 1787

- - - - -
 søn:
 Poul Christensen, f.c.1761, d.4/2 1844, g. c. 1789 m. enke **ane 40**
 Johanne Jensdatter, f.c. 1763 på Thordal, d.8/1 1847 **ane 41**
 børn: kender 2 plus 8
hun havde 2 fra sit første ægteskab
 Mariane Jensdatter, f.c.1784 ,g.m. Peder Christensen, Korsgård
 Maren Jensdatter, f.c. 1785, ses som gift med 3 børn v. Ft. 1834
 Johanne 15 år, Jens 11 år og Poul 8 år
 bemærk: opkald passer - se Note AA
 hds. mand hed Jens Jensen e. kirkebog - hun er nu væverske
 De kan have boet på matr. 22

de havde i ægteskabet 8 børn:

Maren Poulsdatter, f.c. 1788 - må være død før 1801, jvf. FT.
 Christen Poulsen, f.c. 1790 - **videreførte**
 Jens Poulsen, f.c.1793, g. Kirsten Christensdatter, f.c. 1784
 i Otting, bosat Lyby v, Ft. 1834 & 1845, jvf. FT.
 havde datter Johanne Jensdatter, g. Mehlsen Pedersen
 (han var bror til min oldemor 43, Dalgård i Lyby)
 Mehlsen havde søn Jens Mehlsen g. 1886 m. Mette Catrine
 Christensen fra Korsgård (søster til min oldemor Mariane nr 9)
 Anders Poulsen, f.c. 1796, g.m. Kirsten Sørensdatter, f.c.1769
 Bostrup/Lyby, bosat Bostrup, jvf. Ft.
 Jens Poulsen, f.c. 1798, g. Karen Madsdatter, f.c.1797 i Hvid-
 bjerg - bosat Jebjerg, jvf. Ft.
 Peder Poulsen, f.27/1 1800, konf. 1816 ej finde data Ft. 1834 &
 1845

han er nok død som ung eller gift ud af sognet

Niels Poulsen f. efter 1801 **(b)** **ane 20**
 Karen Poulsdatter, f.c.1806 **(b)**

- b) flyttede til Højgård sammen med forældrene i Rærup 1838 men efter Ft. 1834 boede de i egen bolig i Ø. Grønning. på det frastykkede 4b noget før 1834 og etablerede sig der indtil de flyttede til Højgård. De solgte ejendommen 4b i 1839 - se matr. **4b - egen fil**
Flere oplysninger om ovennævnte 2 + 7 børn
se note A & AA

- - - - -

søn:

Christen Poulsen, f.c. 1790, d.21/12 1859, 69 år, g. 25/5 1820
 Dorthe Katrine Christensdatter, f.c.1795, nok død 18/8 1860 -alder ?
mine aner 38 & 39

hun fra Teglgården matr. 3 Ø.Gr.

børn: kender 11

Ane Christensdatter, f.27/3 1821, d.18/6 1899, 78 år
 blev g. 27/4 1844 til Korsgård - se matr. 12 - **min ane 19**

Christen Christensen, f. 22/8 1822 , g.Ane Johanne Andersdatter
 hun var fra Jegindø - se skolen matr. 2
 de kom til at bo på frastykket matr. 4c v. Tværvejen -
 se det - egen fil **ja - på matr. 4c Tværvejen**
se note C eller matr. 14

Else Marie Christensdatter, f. 20/3 1824, ses Ft.1850, ej Ft 1860
 ses ej død el. gift 1850-1860 !
 hvad er der blevet af hende ?

Johanne, f. 19/1 1826, d. 6/8 1826, under 1 år

Poul Christensen, f. 12/8 1827 - **videreførte**

Niels Christensen, f. 5/10 1830 (**v**

Karen Christensdatter, f.27/2 1833, g.20/11 1864 i Grøn.
 ungtkarl & gdm. i Hjerck, Søren Henriksen, f. 1834
 forlovere: Niels Kristensen, gmd. V. Grøn (bror) & aftægtsm.
 Kristen Jensen, Hjerck.

Anders (Chr.)Christensen, f.15/5 1835,, se Ft. 1850, ej Ft. 1860
 ses ej død i periode - nok gift ud af sognet

Johanne Marie Christensen, f. 30/3 1838, g.2/6 1863 i Grøn.
 Kristen Kristensen, (junior) f.c. 1834 af Ø. Grøn. nævnt som
 gmd. på 14b
 forlovere: gmd.Poul Christensen & aftægtsm. Kristen Kristensen
 begge af Ø. Grøn. (hds. bror & ??

Peder Christensen, f.27/1 1841, ses Ft. 1860 og ej senere
 ses ej død i periode - nok gift ud af sognet

børn forsat:

Inger Christensdatter, f. 27/1 1841, g. 8/2 1866 m. ungarl
 Jens Henriksen, f. 3/10 1840 i Stouby, nu tj.karl Grønriis
 forlovere: Henrik Carstensen gmd. i Stouby & gmd. Niels Christensen i V. Grønning.
 Kender ikke deres videre skæbne !

v) Niels Christensen kom til Stisens gård matr. 6 i V. Grønning, og blev der far til Søren Peder Christensen - senere Søren Østergård, vist nok efter at han havde overtaget Østergård i Jebjerg - se mere under matr. 6a V. Grønning.
 Efter dette skulle Jens Christensen (far til Johanne Fr. Knudsen) og Søren Peder Christensen, kaldet Østergård være fætre.
 Søren Peder nu Østergård var far til Signe Primdal i Ll. Thorum. Signe og Johanne var altså ikke kusiner, men næstsøskendebørn - altså i familie som jeg antog
 se i øvrigt Stisens gd. V. Grønning matr. 6a - egen fil

- - - - -

søn: skøde 27/12 1855
 Poul Christensen, f. 12/8 1827, d. 8/2 1990, g. 9/7 1861
 Else Laustsen, f. 30/6 1842, d. 29/7 1927, 85 år
 hun var datter fra 4b, havde aftægt på Søndergård i V. Grøn.
 Forlovere: Chr. Korsgård, matr. 12 & Ole Madsen, gmd. Jebj.
 børn: - kender 9
 Dorthe Katrine, f. 21/5 1862, sen. gift 30/6 1885
 Søren Stisen fra matr. 8 i V. Grønning - bosat se matr. V. Gr. 10

 Christen Christensen, f. 21/11 1863, g. 5/10 1887
 Ane Margrethe Christensen, f. 5/10 1868 på matr. 6 V. Gr.
 forlovere: Niels C, V. Gr. & Poul C. Ø. Gr. (fædre)
 bopæl ?? se note C

 Laust Christensen, f. 15/9 1865 g. 7/11 1895 i Grønning K. (x)
 Elise Christensen, f. 20/4 1867 i Brøndum, forældre:
 snedker Jens Chr. Nautrup & Frederikke Nielsen
 bopæl ??

 Jens Christensen, f. c. 1869 - **videreførte**

 Bodil (Mandsnavn) Marinus Christensen, f. 18/12 1871, (x)
 g. 7/12 1901 Inger Katrine Nielsen Thordal, f. 20/10 1880
 kom i første omgang til at bo på Slejtrup

 Else Marie Christensen, f. 10/4 1874, g. 4/11 1893 gmd.
 Jens Chr. Jensen, Lyby, f. 10/6 1860, Ø. Lyby
 forlovere: Søren Stisen, V. Grøn. & Anders Bligård, Ø. Lyby
 kom senere til at bo på matr. 4a Storgård V. Grøn.

 Niels Christensen, f. 5/3 1876, blev gift 26/10 1909 m. Karen
 Nielsen, f. 1/1 1889 på matr. 10 (Kisum)
 Parret blev bosat på Horskærgård i Hindborg

børn forsat:

Ane Malene, 26/4 1878, g.26/9 1905 Laust Christensen i Ll.
 Thorum, f. 1/11 1865 i Trustrup, Dølby(m)
 Se fil Thorum/ Thorum LL.8a(A)

Pouline Christensen, f.19/5 1880, d.11/5 1956, g. 3/10 1899
 Marinus Nielsen Thordal fra Thordal matr. 5
 blev bosat på Grønning Søndergård se matr.8
 5 børn - Pouline g. 2.g Jens Haugård

Esper Christensen, f. 28/4 1883 bosat på matr. 5, V. Grøn.
 g. i Grinderslev 22/7 1905.

Katrine Marie Johnsen, f. 23/5 1886 på Nørgård

X) anført Ft. 1890 som musikere

m) faddere til Ane Malene:

Christen Jakobsens kone Dorthea Bilgrav
 pigen: Mette Catrine Christensen, Ø.G.
 aftægtsmand Ole Madsen, Jebjerg
 Christen Christensen, Ø. Gr.
 Christen Korsgård do.

- - - - -

søn: skøde 11/11 1898

Jens Christensen, f.8/10 1868, d.5/2 1954 g. 22/11 1898

Kirsten Marie (Thordal) Christensen, f. 3/10 1878 på Thordal
 d. 20/3 1946

børn: kender 17

Else Thordal Christensen, f.27/12 1900
 gift 12/9 1921 m Kristian Jepsen på matr. 3a V. Grøn.

Johanne Christensen, f.5/4 1901, d. 27/2 1902

Poul Thordal Christensen, f.1/8 1902
 gift m Anna Balling fra Lyby før 1934, bosat på matr 12
 Korsgård - se den, matr 12 - død 28/12 1934, 32 år

Johanne Thordal Christensen, f.30/9 1903, g. 27/4 1939
 gift m Frederik Knudsen, Thorum, f. 13/1 1900 - begge døde 1982

Sigrid Thordal Christensen, f.29/11 1904
 gift. 2/11 1930 mask.ar. Johs. Havgård, Durup, f.20/12 1904

Nicolette Thordal Christensen, f.12/3 1906
 gift 7/6 1925 Peder Dalstrup Christensen Bæk, f. 4/7 1903
 i Sæby, forældre: Anton Christensen Bæk & Ane Marie
 Andersen ,Grynnerup Sæby
 nu ostehandler - bosat Skive

Niels Thordal Christensen f.30/10 1907 - **se note Forskole**

Jenny Marie Thordal Christensen, f. 6/11 1908, d. 16/12 1908

Marie Thordal Christensen f.28/11 1909, g. 15/5 1935 Laust
 Balling, f. 20/6 1912 Skive Lands. Forældre: Niels Lauridsen Bal-
 ling og Else Nielsen boede dengang i Grønning

Esther Thordal Chistensen, f.11/11 1910, g. 8/1 1935 gmd.
Marinus Christensen Nordberg Bak, f. Funder 19/12 1905, boende Resen

Jenny Kirstine Thordal Kristensen, f. 4/2 1912, ,g. 8/5 1936
gmd.Gregers Laustsen, Nautrup, f. 22/8 1904 i Ranum
bosat. Fjordvang, Lyby

Ingrid Thordal Christensen, f. 1/9 1913, d. 25/4 1914

Kristian Thordal Christensen, f.15/11 1914, videreførte
g. 1/5 1954 i Nautrup

Anna Elisabeth Abildgård, f. 21/9 1817 i Nautrup
familieskab - se evt matr. 11 V.Grøn.

børn:

Jens Christensen , f. 22/6 1955 videreførte
faddere bl.a. Niels Thordal Christensen, Grønning Forskole (farbror)

Marie Kristine Thordal Christensen, f. 18/9 1956
faddere bl. a. Fr. Knudsen, Thorum & Johannes Thordal Christensen, Grøn
(onkel & farbror)

Hans Thordal Christensen, f. 16/7 1959
faddere bl. a. Laust Balling, Lyby & Harald Halborg Madsen, Rettrup
(2 onkler)

Anton Thordal Christensen, f.21/11 1915, frisør, g.21/6 1942
Eva Charlotte Kjøller, bosat Kbhvn.

Elisabeth do. f. 2/7 1917, g. 8/11 1942 gmd. Harald
Halborg Madsen, Rettrup, f. 18/7 1917 i Brøndum

dødfødt barn f. maj 1918

Anna do. f. 12/9 el 12/12 1919, g. 29/11 1947
Asger Magne Hedevang, f. 3/4 1922 i Ørslev KLOster.

bosat V. Breum

børn: Karen Marie Hedevang, f. 27/7 1956, dbt. Grøn. K.
nok flere børn - se kirkkebog

Johannes do. f. 7/9 1920 do.
vist ugift - bosat Grønning

se Thordal-slægten

- - - - -

søn: skøde 10/4 1951
 Kristian Thordal Christensen, f. 15/11 1914, d.
 g. 1/5 1954 i Nautrup
 Anna Elisabeth Abildgård, f. 21/9 1817 i Nautrup, d. ?
 forældre: gmd.Holger Nielsen Abildgård & Kirstine Jellesen Jensen
 Nautrup, nu Durup
 børn:
 Jens Christensen , f. 22/6 1955 videreførte
 faddere bl.a. Niels Thordal Christensen, Grønning Forskole (farbror)
 Marie Kristine Thordal Christensen, f. 18/9 1956
 faddere bl. a. Fr. Knudsen, Thorum & Johannes Thordal Christensen, Grøn
 (onkel & farbror)
 Hanne Thordal Christensen, f. 16/7 1959
 faddere bl. a. Laust Balling, Lyby & Harald Halborg Madsen, Rettrup
 (2 onkler)

-- -- -- --
 søn: skøde 17/4 1978 & 21/9 1988 (2 halvdele)
 Jens Christensen, f.22/6 1955, g.
 Lene Musgård, søster til Mette, kone på Søndergård
 børn: kirkebog ej åben endnu
 -- -- -- --

Note C

**Pas på: der er 6 Christen Christensen på spil
 plus et par stykker uden for perioden
 bemærk: C & K bruges lidt i flæng**

- a) Christen Christensen, svigersøn på matr. 14a
 - a) f.ca.1798 - her på matr. 14 - ej fundet ham død **sen.**
- b) Christen Christensen Kjær, søn på matr.14, **jun.**
 - b) f.ca.1834 - bliver væk - ej Ft.1880 **jun.**
 - b) g. Johanne Marie Christensen, f.30/3 1838 på Bjørnsholm
 se efter igen - afgangsliste
- c) Christen Christensen Korsgård, f. på Korsgård
 - c) ca. 1848 - se Borriskær matr. 13c
- d) Christen Christensen, f. 22/8 1822 på Bjørnsholm
 - d) g. m . Ane fra Jegindø
 - d) - kom senere til matr.4c - egen fil **senior II**
 ej set særligt tilnavn
- e) Christen Christensen, f. 12/6 1848 i Skive, **junior II**
 - e) sikkert søn på matr. 4c / (d
 kendes Ft. 1880 - bliver derefter "væk"
- f) Christen Christensen (Åsted)
 - f) f. 26/10 1825 - søn fra Gluds gård matr. 10
 Christen Christensen Åsted - bosat ??

-- -- -- --
 På Bjørnsholm var der således både en søn (d og sviger-
 søn (b ved navn Christen Christensen

Note A**De ældre børn - drengene - fra Bjørnsholm****Ft. 1834, Lyby, kip C 2317, husst 5, lb.nr. 22 Ø. Lyby**

Jens Poulsen, 40, g. gmd.
 Kirsten Christensdatter, 49, kone
 Poul Jensen, 14, deres søn
 Jens Christian Jensen, 11, deres søn
 Johanne Jensdatter, 17, deres datter
 Christen Nielsen, 70, aftægt
 Valdborg Andersdatter, 74, kone aftægt

Ft. 1845, Lyby, kip B 7537, husst 7, lb.nr. 25 Ø. Lyby

Jens Povlsen, 52, g, gmd. f. Grønning
 Kirsten Christensdatter, 62, kone, f. Otting
 Povl Jensen, 25, ug., deres søn
 Johanne Jensdatter, 28, ug., deres datter
 Christen Nielsen, 80, enkem. aftægt, f. Sahl i Ringkøbing

 Jens Poulsen nr. 2

Ft. 1845, Jebjerg, kip B 7534, husst 8, lb.nr. 40 Ø. Jebjerg by

Jens Poulsen, 47, g.gmd..f.Grønning
 Karen Madsdatter, 48, kone, f. Hvidbjerg Viborg amt
 ?? Jensdatter, 14, deres datter, fis
 Inger Marie Jensdatter, 11, deres datter, fis.
 Pouline Jensdatter, 8, deres datter, fis

Ft. 1834, Lyby, kip C 2317, husst 64, lb.nr. 345 Bostrup

Anders Poulsen, 41, g. husm.
 Kirsten Sørensdatter, 65, kone
 Zidse Marie Pedersdatter, 14, steddatter

Ft. 1845, Lyby, kip B 7537, husst 49, lb.nr. 278 Bostrup

Anders Poulsen, 49, jordbruger & daglejer, f. Grønning
 Kirstine Sørensdatter, 77, kone, fis
 Christiane Mogensdatter, 20, ug., tj.folk, fis

Note AA**De ældre børn - pigerne - fra Bjørnsholm**

Mariane blev kone på Korsgård
 Karen Pouldatter flyttede m. bror Niels Poulsen til Højgård
 Maren - gav problemer - se nedenstående særlige afsnit:
 Pas på: der er 2 døtre ved navn Maren, nemlig
 hendes datter Maren - se nedenstående
 deres datter Maren - nok død som helt ung

2 Tilbagestående, men væsentlige spørgsmål om Maren:

Maren Jensdatters mand - formodentlig Jens Jensen, hvem var han og hvorfra.. Ved at søge på Ft. 1787 & 1801 i hele herredet er der flere muligheder. Der er en mulighed i Grønning sogn, nemlig fra V. Grønning, men det er i brug.

Da jeg ikke kender en alder, vil det være det rene gætteri at slå ned på en af de mange muligheder i hele herredet.

Hvor boede Maren og Jens Jensen i Ø. Grønning. Kan ikke finde noget eksakt, men jeg kan se lidt på det efter udelukkelsesmetoden. På de enkelte gårde er der ikke plads.

Bl. husene er det svært at vurdere en mulighed.

Et kvalificeret gæt er enten matr. 20 el.22, hvor der faktisk kan være "plads" i tidsforløbet - se nærmere under vurderingerne der

Foreløbig standser vi her !

FT.1834,Grønning,kip C 2282,husst.10, lb.nr. 60, hus, Ø. Grøn.

Maren Jensdatter, 50, g, inderste & væverske

Johanne Jensdatter,15, ug., hds. datter

Jens Jensen,11, hds. søn

Povl Jensen, 8, hds. søn

- - - - -

FT.1840,Grønning,kip C 2960,hus, Ø. Grøn.

Maren Jensdatter,54, enke, væverske

ej andre i husstanden

FT. 1845,Grinderslev, kip 7533, hust. 49, lb.nr. 223 Mogenstrup

Maren Jensdatter, 60, enke, f. Grønning væverske

Johanne Jensdatter,26, datter, ug, f. Grønning væverske

Rasmus Thomassen, 3, hds. søn, f. Grinderslev

Ft. 1845, Grinderslev - Nørgård ses de 2 sønner

Jens Jensen,22 år, (f.c. 1823), ug., tj. karl på Nørgård

Poul Jensen, 19 år (f.c. 1826)) ug., tj. karl på Nørgård

Note N

Vedr. navnet Bjørnsholm

Jeg har ikke i forbindelse med "behandlingen" af gården i ældre tid stødt på navnet Bjørnsholm - i modsætning til f.x. Grønriis, Korsgård m. fl.

Omvendt har jeg ved det trods alt lidt særprægede navn haft svært ved at affinde mig med at det skulle være et nyopfundet navn.

- - - - -

Ved at kikke i historien i 15 hundrede årene, er jeg stødt på, at

Lensmanden på Skivehus hørte til til den gamle adelsfamilie Bjørn, samt at samme familie med meget andet gods i Salling oså ejede en gård i Ø. Grønning.

Skulle der måske være en gammel sammenhæng ?

Se også den alm. del om Grønning.

- - - - -

Note: Forskole

Niels Thordal Christensen, f. 30/10 1907, d. 27/5 1978, g. 21/10 1944
i Vejerslev på Mors

forlovere: gommens far Jens Christensen
brudens mor Mathilde, f. Jensen

Anna E. Thordal Christensen, f. Pedersen, lærer i Grønning, f. 3/1
1908 Nykøbing, d. 25/1 2000 i Grøn.

- boede som pensionist på matr. 2c/2i Grønningvej 13
Hds. forældre hed: Karl Kristian Pedersen & Petra Mathilde Jensen

børn: kender 2:

Kirsten Marie Thordal Christensen, f. 15/4 1946

Poul Thordal Christensen, f. 23/7 1948

faddere: Kristian Thordal Christensen & Laust Balling
farbror & onkel

- - - - -

Hvad Niels Thordal Christensen - udover at være "lærerindemand"

- lavede - ved jeg ikke ! Jo, han "eksperimenterede" med matr.
3 V. Grøn. se evt. det.

Tilkøb og frasalg

Vedr. 4a - Tingbog Henvisningsbladet til ca. år 2000 -
matr. kort 2007 - skøde 2003 - digital tingbog ca. 2000

Skematisk oversigt:

Matr. nr.	henvisn. se under	matr. kort 2008	skøde 2001
4a	hovednr.	4a	4a t
4b	under matr.8 - også egen fil	4b	t
4c	egen fil	4c	t
4d	udgår 9/4 1965 - se 4c		
4e	udgår 17/6 1947 - se 4f		
4f	strandparcel D:U:I, Grønningvej 14 jeg mener plus 21c & 21e Grønningvej 18 & 22 frastykket af Gertrud Frandsen, skøde 3/11 1944	4f	t
4g	under 4a		
4h	udgår 6/1 1998 - se 2b (strand)	2b	
4i	strandparcel frastykket fra 4f 7/6 1956 skøde 15/3 1957 adr. Grønningvej 20	4i	t

Efterstående 4k-4q ej på
 Henvisningsblad - nu digital fra c. 1998

Men skøde og/ eller kort	ej	4l
Do.	ej	4m
Grøndal		4n
parcel/ på grænse til Grinderslev s.	4o	ej
Grøndal	4p	4p
Grøndal	4q	

t) findes i "manuel" Tingbog

Bemærkninger til de frastykkede parceller

matr.4b frastykket til søn, Niels Poulsen og hans forældre før 1834 - se matr

. 4b - nu nedlagt - videresolgt til 8a

4b og 8a har hver egen fil

matr.4c frastykket til søn Christen Christensen, skøde 28/11 1853 beliggende Tværvejen 2, opr. landbrug - nu måske nedlagt ejer og beboer Else M. (dagplejer) & Jørgen Bligård, gdr. 3 ha 2129 kvm - 4c har egen fil

matr.4d er hos 4c v. skøde 12/1 1935

matr.4e frastykket 4c til Jeppe Chr. Jeppesen, senere kommen til matr. 4f

matr.4f Strandareal - Grønningvej 14A - ubebygget sommerhusgr. - ejer D.U.I 5116 kvm
 jeg mener, at D.U.I ejer naboboggrund
 matr. 4f er solgt til D.U.I - skøde fra Gertrud Frandsen 3/11 1947 på matr 4f, 4e & 22c

matr.4g sammen m. 4a - ses ej på kort eller skøde er antagelig udgået efter år 2000

matr.4h strandareal - udgået 6/1 1998 - sammen under 2b

matr.4i strandareal Grønningvej 20 - sommerhus - 2059 kvm frastykket fra 4f d. 7/6 1956 - 980 kvm skøde 15/3 1957 til - se tingbog - seneste ejer Egon Larsen, masknst.(vejviser 1981)

matr.4k kender ej skæbne - nok solgte efter år 2000 - nok udgået findes ej i tingbogen henvisninger ses ej på matr. kort

matr.4 L, 4m, 4n, 4p & 4q er hos 4a, jf. ovenstående skøde 4n.4p & 4q ses med sikkerhed på kort v. Grøndaalsbækken 4 L og 4m kender ej skæbne - måske Grøndalen

matr,4o mærkelig lille areal ved grænse til Grinderslev sogn oplysninger kun på matr. Kort 2008 - har ingen fornuftig forklaring !

Tilkøb

Poul Christensen får skøde på matr. 20 31/10 1856 B.20/786
 måske havde faderen allerede købt det forinden - se matr. 20

Jens Christensen tilkøber næsten al jord fra Filshauge matr. 11
 år 2001

Jens Christensen har tilforpagtet jorden til matr. 12 Korsgård

Folketællinger med bemærkninger**Ft. 1787, Ø. Grønning, Kip nr. 8213, husst. 2, lb.nr. 39**

Chresten Povelsen, 62, enkem. bonde & gårdbeboer

Povel Christensen, 26, ug, søn

Kirsten Clemensdatter, 26, ug., tj.folk

Kirsten Christensdatter, 12, tj.folk

Ft. 1801, Ø. Grønning, Kip nr. 8217, husst. 131187, lb.nr. 85

Poul Christensen, 38, g., bonde, grdbbeboer, husb. æg.sk. nr. 1 (b)

Johanne Jensdatter, 38, kone, æg.sk. nr. 2 (fra Thordal) (b)

Maren Jensdatter, 17, ug, oplyst deres barn

er nok hendes barn fra 1. ægteskab

se matr. 22 og Ft. 1834 der

Christen Poulsen, 11, deres søn #####

Jens Poulsen, 8, deres søn (a

Anders Poulsen, 5, deres søn

Jens Poulsen, 3, deres søn (a

Peder Poulsen, 1, deres søn (c

Niels Poulsen f.c. 1803 **kom til Højgård (b**

Karen Poulsdatter, f.c. 1806 **(b**

a) *Det er rigtig med 2 sønner navn Jens*

b) Ved FT. 1834 var familien på Bjørnsholm delt i 2, nemlig husst. nr. 6 & 4. dette - at der nr. 5 Moesgård matr. 8 - fortæller at de ikke boede i samme hus - men så hvor - jo, de etablerede sig i det frastykkede 4b, som de derpå solgte til Laust Madsen se fil matr. 4b

Sønnen Niels Poulsen var hestehandler.

Pas på: Karen Poulsdatter er ikke identisk med Niels Poulsens senere kone, Karen Pedersdatter, fra Dalgård i Lyby.

Niels Poulsen køber i 1838 Højgård i Rærup og tager forældrene med. Søsteren Karen ses ej i Ft. 1840 i Grønning - Kom hun også med til Højgård - ja efter Ft. 1840 i Grinderslev

c) Peder Poulsen ses ikke 1834 & 1845 i hele herredet - er nok død i ung alder

A) & AA) se noter

1834 Folketælling, kip C 2282, husst.nr.4, lb.nr.20 (b

Poul Christensen, 74, g., gmd. (b
 Johanne Jensdatter, 71, kone (b
 Niels Poulsen, 31, ug., søn (b
 Karen Poulsdatter, 28, ug., datter (b
 Ane Pedersdatter, 61, enke, inderste(a
 Denne familie flyttede til Højgård i Rærup i 1838, idet
 Niels Poulsen da købte Højgård.
 a) ej finde sikkert emne i 1801

- - - - -

Ft. 1834 Kip C 2282, husst. 6, lb. nr. 32

Christen Poulsen, 44, g., gmd
 Dorthe Katrine Christensdatter, 39, kone(fra Teglgården)
 Ane Christensdatter, 13, deres datter
 Christen Christensen, 12, deres søn
 Else Marie Christensdatter, 10, deres datter
 Poul Christensen, 6, deres søn
 Niels Christensen, 4, deres søn
 Karen Christensdatter, 1, deres datter
 Niels Nielsen, 28, ug., tj. folk,

Ft. 1840, Ø.Grønning, KIP nr: C 2960, husst. nr. ?, lb.nr.38

Christen Povlsen, 50, g, gmd. #####
 Dorthe Katrine Christensdatter, 45, kone
 Ane Christensdatter, 19, ug., datter (kom til Korsgård)
 Else Marie Christensdatter, 16, datter
 Christen Christensen, 18, ug., søn
 Poul Christensen, 12, søn
 Niels Christensen, 10, søn
 Karen Christensdatter, 7, datter
 Anders Christensen, 5, søn
 Johanne Marie Christensen, 2, datter

Ft. 1845, Ø.Grønning, KIP nr: B 7534, husst. nr. 30, lb.nr.166

Christen Poulsen, 57, g. gmd. f.i s.
 Dorthe Chrestensdatter, 50, kone, f.i s. ###
 Christen Christensen, 23, ug., søn, f.i s. død før 1859 ??
 Else Marie Christensdatter, 21, ug, datter, f.i s.
 Poul Christensen, 18, ug, søn, f.i s. **videreførte**
 Niels Christensen, 15, ug, søn, f.i s. (V
 Karen Christensdatter, 12, datter, f.i s.
 Anders Christensen, 10, søn, f.i s.
 Johanne Christensdatter, 7, datter, f.i s.
 Peder Christensen, 4, søn, f.i s.
 Inger Christensdatter, 4, datter, f.i s.
 Mette Pedersdatter, 25, tj.folk, f.i s.

V) Niels Christensen kom til Stisens gård matr.6 i V. Grønning, og blev der far til Søren Peder Christensen - senere Søren Østergård, efter at han havde overtaget Østergård i Jebjerg - se mere under matr. 6a V. Grønning.
Efter dette skulle Jens Christensen (far til Johanne Fr.Knudsen) og Søren Peder Christensen, kaldet Østergård være fætre. Søren Peder nu Østergård var far til Signe Primdal i Ll. Thorum. Signe og Johanne var altså ikke kusiner, men næstsøskendebørn - altså i familie som jeg antog
se i øvrigt Stisens gd. V. Grønning matr. 6a

Ft. 1850 internet

Christen Poulsen, 60, gmd.

Dorthe Christensdatter, 55, kone

Børn:	Else Marie, 26	-	Karen	17
	Poul	23	- Anders Chr.	15
	Niels	20	- Johanne	12
	Peder	10	- Inger	10

Ft. 1860 internet husst.12

Dorthe Christensdatter, 65, enke

###

Poul Christensen, 33, søn videreførte

Peder Christensen, 20

Inger Christensen, 20

Christen Christensen, 13

1 tj. folk

Efter 1860 blev Poul g. m. Else Laustsen

og fik datter Dorthe Katrine, f. 21/5 1862, sen gift

Søren Stisen i V. Grønning - se matr. V. Gr.10

1870 Folketælling matr.4a Ø. Gr. - internet

Poul Christensen, 42, gmd.

Else Laustsen, 27, kone

Dorthe Catrine Christensen, 7, datter

Christen Christensen, 6, søn

Laust Christensen, 4, søn

Jens Christensen, 1, søn

Mads Chr. Laustsen, 29, konens bror, tj. folk

Anders Christensen, 17, f. Skive do.

Ane Catrine Christensen, 23, f. Åsted do.

Ft. 1880, matr. 4a, Ø. Gr. - internet

Poul Christensen, 52, gmd.
 Else Laustsen, 37, kone
 Dorthe Catrine Christensen, 17, datter
 Christen Christensen, 16, søn
 Laust Christensen, 14, søn
 Jens Christensen, 11, søn
 Marinus Christensen, 8, søn
 Else Marie Christensen, 5, datter
 Niels Christensen, 3, søn
 Ane Malene, 1, datter
 Niels Peder Christensen, 21, tj. folk
 Maren Pedersen, 16, tj.folk

Ft. 1890, matr. 4a, Ø. Gr., hust. 14 - internet

Poul Christensen, 62, gmd. alle nævnte f. Grønning
 Else Laustsen, 47, kone
 Laust Christensen, 24, søn (x) anført Ft. 1890
 Jens Christensen, 21, søn musikere
 Bodil (Mandsnavn) Marinus Christensen, 18, søn (x)
 Niels Christensen, 13, søn (z)
 Ane Malene Christensen, 11, datter
 Pouline Christensen, 9, datter
 Esper Christensen, 6, søn

Ft. 1901, matr. 4a, Ø. Gr. - internet

Jens Christensen, f. 8/10 1868
 Kirsten Marie (Thordal) Christensen, f. 3/10 1878 på Thordal
 Else Christensen, f. 24/11 1900 - barn
 Niels Kristensen, f. 5/3 1876, fis - er det broder ? sikkert (z)
 Cecile Kristensen, f. 12/5 1883 i Thise
 Else Laustsen, f. 1842, aftægt

Ft. 1906, matr. 4a, Ø. Gr. husst. ? - internet

Jens Christensen, f. 8/10 1868
 Kirsten Marie (Thordal) Christensen, f. 3/10 1878 på Thordal
 Else Christensen, f. 24/11 1900 - barn
 Poul Christensen, f. 10/8 1902 do.
 Johanne Christensen, f. 30/9 1903 do.
 Sigrid Christensen, f. 29/11 1904 do.
 3 tj. folk

Ft. 1911, matr. 4a, Ø. Gr. husst. ? - internet

Jens Christensen, f.8/10 1868

Kirsten Marie (Thordal) Christensen, f. 3/10 1878 på Thordal

Else Christensen, f.24/11 1900 - barn eller f. 27/12 1999

Poul Christensen, f.10/8 1902 do. eller f. 1/8 1902

Johanne Christensen, f.30/9 1903 do.

Sigrid Christensen, f.29/11 1904 do.

gift. 2/11 1930 mask.ar. Johs. Havgård, Durup, f.20/12 1904

Nicolette do. f.12/3 1906 do.

Niels Christensen f.30/10 1907 do.

Marie Kristensen f.28/11 1909 do.

Esther Kristensen f.11/11 1910 do.

Ane Dorthe Melchiorson, f.56 1890 i Lyby, tj.folk

Ejnar Marinus Nielsen, f.21/2 1894 i Harre

Ejnar Kristensen, f.9/3 1896 i Nissum

Ft. 1916, matr. 4a Ø, Gr. husst. ? - internet

Jens Christensen, f.8/10 1868

Kirsten Marie (Thordal) Christensen, f. 3/10 1878 på Thordal

Else Christensen, f.24/11 1900 - barn eller f. 27/12 1999

Poul Christensen, f.10/8 1902 do. eller f. 1/8 1902

Johanne Christensen, f.30/9 1903 do.

Sigrid Christensen, f.29/11 1904 do.

gift. 2/11 1930 mask.ar. Johs. Havgård, Durup, f.20/12 1904

Nicolette do. f.12/3 1906 do.

Niels Christensen f.30/10 1907 do.

Marie Kristensen f.28/11 1909 do.

Esther Kristensen f.11/11 1910 do.

Jenny Kristensen f. 4/2 1912 do.

Kristian do. f.15/11 1914 do.

Anton do. f.21/11 1915 do.

Jens A. Thordal, f. 21/10 1876, tj. Folk

Marie Knudsen, f. 17/4 1893 tj. folk

Frederik Hermansen, f. 20/6 1900 tj. folk

Ft. 1921, matr. 4a Ø, Gr. husst. ? - internet

Jens Christensen,, f. 8/10 1868

Kirsten Marie Kristensen, f. 3/10 1878, kone

Else Christensen, f.24/11 1900 - barn eller f. 27/12 1999

Poul Christensen, f.10/8 1902 do. eller f. 1/8 1902

Sigrid Christensen, f.29/11 1904 do.

Nicolette do. f.12/3 1906 do.

Niels Christensen f.30/10 1907 do.

Marie Kristensen f.28/11 1909 do.

Esther Kristensen f.11/11 1910 do.

Jenny Kristensen f. 4/2 1912 do.

Ft. 1921 forsat

Kristian do. f.15/11 1914 do.

Anton do. f.21/11 1915 do.

Elisabeth do. f. ???

Anna do. f. 12/9 1919 do.

Johannes do. f. 7/9 1920 do.

Kristian Kristensen, f. 19/1 1899 i Rønbjerg, tj. folk

Ft. 1925, matr. 4a Ø, Gr. husst. ? - internet

Jens Christensen,, f. 8/10 1868

Kirsten Marie Kristensen, f. 3/10 1878, kone

Poul Christensen, f.10/8 1902 do. eller f. 1/8 1902

Marie Kristensen f.28/11 1909 do.

Esther Kristensen f.11/11 1910 do.

Jenny Kristensen f. 4/2 1912 do.

Kristian do. f.15/11 1914 do.

Anton do. f.21/11 1915 do.

Elisabet do. f. 2/7 1917 do.

Anna do. f.12/12 1919 do.

Johannes do. f. 7/9 1920 do. el. 7/10 1920

alle havde mellemnavnet Thordal

Carl Ingvard Mortensen, f. 14/12 1908 i Resen, tj. folk

Ft. 1930, matr. 4a Ø, Gr. husst. ? - internet

Jens Christensen,, f. 8/10 1868 - gift 1898

Kirsten Marie Kristensen, f. 3/10 1878, kone

Poul Christensen, f.10/8 1902 do. eller f. 1/8 1902

Esther Kristensen f.11/11 1910 do.

Jenny Kristensen f. 4/2 1912 do.

Kristian do. f.15/11 1914 do.

Anton do. f.21/11 1915 do.

Elisabeth do. f. 2/7 1917 do.

Anna do. f.12/12 1919 do.

Johannes do. f. 7/9 1920 do.

Villiam Strøm Kristensen, f. 23/8 1911 Rønbjerg, fj. folk

Registreringer af Ingvard Rasmussen vedr.

Ø. Grønning matr.nr. 4 Bjørnsholm - Ø. Grønningvej 28

Ejendommen:

Fæstegård under Astrup senest fra 1680 og indtil 1796, da den blev selveje.

*Et gæt: ØG.nr.4 var måske oprindeligt en del af Vester Grønnings markjorder. Vi ved fra matriklerne, at der mellem 1662 og 1688 er sket en forskydning i antallet af gårde fra V. mod Ø. Grønning (fra 16-16 til 13-22) - og det ses af sognepræstens indberetning til Viborg Stift, at der i 1690 var 4 helgårde og nogle halvgårde øde i Grønning sogn. De fleste ødegårde var nok i V. Grønning, som lå ved alfarvej, og skellet mellem de to byers markjorder kan være rykket mod vest ved opmålingen til *M-1688. Gården ØG.nr.4's oprindelse kunne således være de 2 bolsteder i *M-1662, som jeg har givet de uofficielle numre #4 og #5, og som ellers var de eneste uidentificerede i denne matrikel.*

Dette er imidlertid et gæt, som mangler verificering.

Hartkornsoversigt:

matrikel	nr.	Ejer	Besidder	hartkorn
M-1662	Boel VG.#4	Ove Giedes Arvinger til Schifvehus	Jesper Nielsen m.fl.	2-7-0-0
	Boel VG.#5		Willas Poulsen	4-0-0-0
M-1680		Jf. Margrethe Friis	Esper Nielsen på en Ødegård	4-5-1-0
M-1688	12	Astrup	Jesper Nielsen	1-6-2-2 (gl. mangler)
år 1770		Astrup	Anders Kudsk	4-1-2-0 _{1/3}
år 1791	7	Astrup	Poul Christensen	6-0-0-0
M-1844	4a	Selveje	Christen Poulsen	4-7-3-2 ¹ / ₄ (gl. 6-0-0-0)

Ejere - i tiden inden selveje:

- ... - ...
- **Astrup** - ejede gården senest fra 1680.
Ved Otte Friis' død 1693 efterlod han gæld, bl.a. til sin søster Margrethe Friis, som fordrede udlæg i boet og fik tildømt Astrup gods ved Landsret og Højesteret, med pligt til at betale de øvrige kreditorens fordringer. Hun var da i høj alder og overdrog derfor 1694.11.16 godset og betalingspligten til sin brordatter Elisabeth Friis, som igen 1702.08.07 overdrog det hele til sin mor Birgitte Lykke (*VLT-SP.29, 26b og SP.33, 265b)⁷⁸.

⁷⁸ Udskrifter fra *VLT-SP (Viborg Landstings Skøde- og Panteprotokoller) - se fil: Grønning skøder. Viborg Landsting.

... ..

Major Chr. Kruse fik skøde 1714.04.11 på *Astrup* gods, herunder ØG.nr.4 (htk. 1-6-2-2), fra kaptajn Mogens Friis – (*VLT-SPp.35, 244).

- **Eskær** og **Astrup** – Christiane Barbara Rantzau, enke efter oberst Verner Parsberg til *Eskær*, fik auktionsskøde 1725.11.10 på en del af *Astrup* gods, som var pantsat og pantebrevet opsagt – herunder ØG.nr.4 (htk. 1-6-2-2) (*VLT-SP.38, 277).
- **Astrup** – Ritmester Johan Parsberg fik skøde 1727.05.01 på hele *Astrup* gods fra sin mor Christine Barbara Rantzau – herunder ØG.nr.4 (htk. 1-6-2-2) (*VLT-SP.39, 18b). Ved sin død 1730 var Johan Parsberg også ejer af *Eskær* og *Skivehus* godser. Efter strid og retssag mellem arvingerne blev godsimperiet sat på auktion.
- Godsimperiet **Eskær**, **Astrup** og **Skivehus** – Claus Reventlow, amtmand over Skanderborg og Ankjær amter, fik med højeste bud auktionsskøde 1735.11.15 på de 3 godser – ØG.nr.4 (htk. 1-6-2-2) (*VLT-SP.41, 79).
Claus Reventlow solgte *Astrup* gods i 1750.
- **Astrup** – Peder Malling, forpagter af *Thårupgård*, fik skøde 1750.03.28 på *Astrup* gods fra Claus Reventlow (*VLT-SP.42, 537b).
- **Selveje** – skøde 1796.07.26 (tinglæst 1820.03.06) til besidder 5) Poul Christensen fra A.R. de Lasson, *Astrup* (*Salling H. SPp-7, 13).

Besiddere (landmænd på gården):

- 13) **Esper Nielsen** (o.1680/1702) – er anført som besidder i *M-1680 (har overtaget en ødegård) og *M-1688 – samt i Elisabeth Friis' ovennævnte overdragelse af *Astrup* gods 1702.
- 14) **Niels Clausen** (o.1719/50) – fik fæstebrev 1719.09.16 på gården (htk. 1-6-2-2), som han til Dato har beboet (**Astrup Fp*, 22b). Han er anført som besidder af gården i Chr. Kruses ovennævnte skøde 1714, Christiane B. Rantzau's skøde 1725, Johan Parsberg's skøde 1726, Claus Reventlow's skøde 1735 på de 3 godser, og Peder Mallings skøde 1750 på *Astrup* gods. Han er nævnt som tidligere besidder i **Astrup Jb*-1767. Jordebogen nævner også, at her er ny bygning til 2 familier, og at Anders Jensen Kusk havt dette sted frit i stedet for løn.
- 15) **Anders Jensen (Kusk, d.1773)** – gift med **Anne JensD** (...).
Børn – ifølge skifte 1773:
 ▪ Søren Andersen (f.ca.1768, ifølge *FT-1801 f.ca.1861), hmd. i ØG efter nedennævnte Søren Foged – se under **ØG.uid.I**.
 Gift med Mette AndersD (f.ca.1748), Søren Fogeds enke. En stedsøn Anders Sørensen (f.ca.1788).
 ▪ Jens Andersen (f.ca.1761), NN AndersD (f.ca.1771), ...
AJK fik fæstebrev 1767.11.04 på den udvidede ejendom (htk. 1-6-2-2 med tillæg af husmænds jord 2-2-3-0_{1/12} – ialt 4-1-1-2_{1/12}) (**Astrup Fp*, 132).
Ved skiftet efter AJK 1773.05.11 blev Søren Christensen Foged (ØG.nr.17) formynder for de umyndige børn (**Astrup Skp*, 12).
Enken Anne JensD var i 1791 forflyttet til et mindre sted i ØG (htk. 0-0-0-2) (**Skive Amtstue. Htk.spec.1791*).
- 16) **Christen Poulsen** (ca. 1725-...) – Gift med **Karen PedersD** (d.1786).
 ▪ Poul Christensen (f.ca.1763), efterfølger her i gården. Han gav afkald 1787.01.08 efter sin mors død (**Astrup Skp*, 83b).
 □ ...
CP fik fæstebrev 1774.01.22 på gården (htk. 4-1-2-3) (**Astrup Fp*, 151b). Han er nævnt som besidder i *FT-1787.
- 17) **Poul Christensen** (ca.1763-...) – søn af forgænger.
Gift med **Johanne JensD** (ca.1763-...), hendes 2^e ægteskab (*FT-1801). :
Børn.▪ Maren JensD (f.ca.1784).
 ▪ Christen Poulsen (f.ca.1790), efterfølger her i gården.
 ▪ Jens Poulsen (f.ca.1793), Anders (f.ca.1796), Jens (f.ca.1798), Peder (f.ca.1800), ... Karen (f.1806) ...
PC fik fæstebrev 1788.06.12 efter Udsiftningen og egalisering af gårdes hartkorn (htk.5-0-0-0) (**Astrup Fp*, 189).
Han er nævnt som besidder i *FT-1801 og på *orig.1, maj 1815.
PC fik som nævnt selvejerskøde 1796.07.26 (htk. *Astrup* 5-4-0-1_{25/36} og Grønning Kirke 0-3-3-1_{11/36}, ialt 6-0-0-0).
Skødet blev først tinglæst 1820.03.06 – samtidigt med skødet på gården til hans søn og efterfølger (**Salling H. SPp-7*, 12 og 13).
Han fik skøde 1810.06.20 på 4 huse med jord i Ø.Grøn. (htk. ialt 1-4-2-2, heraf tillagt hvert hus 0-3-0-0 af Ustrup-jord) (**Salling H. SPp-5*, 205b). Juni 1812 fik han – ligesom øvrige bymænd i Grønning sogn – skøde på sin gårds anparter i Grønning konge- og kirketiende (se fil: Grønning skøder. Salling Herredsting).

- 18) **Christen Poulsen** (ca.1790-1858) – død 1858.12.21 i Ø. Grønning. Søn af forgænger.
Gift 1820.05.25 i Grønning med **Dorthe Cathrine ChristensD** (ca.1795-1860), født i Ø. Grønning, død sst.1860.08.18.
Datter af Christen Nielsen, gmd. i ØG.nr.3, *Teglgården*, og hustru Else Marie JensD.
Børn:
 ☒ Anne ChristensD (f.1821), gift 1844 med Christen Pedersen (f.1817), gmd. i ØG.nr.12, *Korsgård*.
 ☒ Poul Christensen (f.1827), efterfølger her i gården.
 ☒ Christen Christensen (f.ca.1822), Else Marie (f.ca.1824), Niels (f.ca.1830), Karen (f.ca.1833), Anders (f.ca.1835),
 Johanne (f.ca.1838), tvillingerne Peder og Inger (f.ca.1840), ...
CP fik skøde 1820.02.14 (tinglæst 1820.03.06) på gården (htk. 6-0-0-0) (**Sal.H. SP-7, 12*).
Han er nævnt som besidder i **FT-1834*, **M-1844* og **FT-1845*.
- 19) **Poul Christensen** (1827-...) – født 1827.08.12 i Ø. Grønning. Søn af forgænger.
Gift 1861.07.09 i Grønning med **Else Laustsen** (1842-...), født 1843.06.30 i Ø. Grønning.
Datter af Laust Madsen, gmd. i ØG.nr.11, *Ny Filshauge*, og hustru Bodil Marie ChristensD.
Børn – ifølge **FT-1870*:
 ☒ Dorthe Cathrine Christensen (f.ca.1863), Christen (f.ca.1864), Laust (f.ca.1866), Jens (f.ca.1869).
PC fik skøde med aftægtsbrev 1855.12.27 på gården matr.nr.4 + 20 (htk. 4-4-0-2) –
samt 2 engparceller (0-0-1-2¼) i fælleseje med naboen Jens Christensen i ØG.nr.3 (**Sal.H. SP-20, 786*).
- 20) **NN (...)** – ...

- - - 0 - - -

Uddrag af kilder

Ejere:

Landgilde 1719: 1tde Rug, 1tde Byg, 1tde Havre.

Besidder 2):

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

☒ fol.22b – **Niels Clausen** i Øster Grønning hans Fæstebrev.

(*Astrup*) ... stæder og fæster til **Niels Clausen** det Sted, som han til Dato har beboet.

Hartkorn efter Nye Matricul 1-6-2-2 ... Landgilde årligt hver Martinÿ: 1tde Rug, 1tde Byg, 1tde Hafre.

Astrup, 16. Sept. 1719 – C. Kruse.

Besidder 3):

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

☒ fol.132 – Revers Fæstebrev til **Anders Jensen Kudsk** i Øster Grønning.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... stæder og fæster til **Anders Jensen Kudsk** af Øster Grønning, det Sted i Øster Grønning, som **Niels Clausen** forhen beboede – og til ham godvillig afstået og opladt haver.

Efter Nye Matricul Hartkorn Ager og Eng 1-6-2-2, samt desforuden tillagt af Husmænds Hartkorn 2-2-3-0_{1/12} – ialt 4-1-1-2_{1/12}.

Landgilde for dette Års Martinÿ 1768: 3Rdl, men for Eftertiden, så længe han ved Stedet forbliver: 4Rdl. ...

Astrup, 4. Nov. 1767 – A.R. Lasson.

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.15), fol.12:

Anno 1773, 11. Maj – som er rette 30te-dag efter afdøde **Anders Jensen Kudsk** i Øster Grønning, indfandt sig på Herskabets ...

A.R. de Lassons vegne ... Johannes Hansen fra bemeldte *Astrup* med 2de Vitterligheds Mænd: Jens Foged og Just Sørensen, begge af Øster Grønning, for at holde en lovlig Vurdering ... til Skifte og Deling imellem den Afdødes efterladte Enke **Anne JensD** ... og deres sammenavlede Børn:

 ☒ en Søn Jens, 12 år, en dito. Søren, 5½ år, og en Datter, 1½ år –

som alle er umyndige, og på hvis vegne Skifteretten antog Søren Foged at være Formynd. ...

Boens Formue 82Rdl-3Mk-14ß ... Gield 169Rdl-2Mk. ... Skiftet sluttet ...

Besidder 4):

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

☞ fol.151b – Revers Fæstebrev til Christen Poulsen i Øster Grønning.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til Christen Poulsen i Øster Grønning den Gård i Øster Grønning, som Anders Jensen Kudsck forhen i Fæste havde og nu er fradød. Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 4-1-2-3. ... Landgilde hvert Års Martinj: 4Rdl og 1 læs Lyng. ... Astrup, 22. Jan. 1774 – A.R. Lasson.

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.70), fol.83b:

Poul Christensen i Øster Grønning hans Afkald efter hans Moder Karen PedersD.

Kiendes jeg underskrevne Poul Christensen af Øster Grønning på Astrup Gods, at jeg efter min ved Døden afgangne Moder, Sal: Karen PedersD aldeles ingen Skiftes Holdelse forlanger eller formener mig nogen Arve-Prætention at have, enten nu eller fremefter i nogen optænkelig Måde, men herved for mig og mine Arvinger fuldkommelig Afkald og Qvittering giver ... Øster Grønning, 8. Jan. 1787 – Poul-P:C:S-Christensen.

Besidder 5):

Poul Christensens og Johanne JensD's Børn.

*KB Jebjerg 1814-38. Aol-63. Konf. P. 1821: 1. Søndag efter Påske, 29. April.

(Note) Disse 3 sidste Piger (Karen og 2 andre fra Ø. Grønning) her confirmerede formedelst Vacancen i Grinderslev og Grønning Sogne.

No.12. Karen PoulsD i Øster Grønning. Døbt 16. Feb. 1806 efter Døbeattest dat. 22. April 1821, altså 15 år.

Dom: Kundskab god, Opførsel sædelig. Vacc: af Hr. Stengel 29.Juli 1819 efter Attest dat. 6. Aug. s.A.

Forældre: Selvejergårdmand Poul Christensen og Hustru Johanne JensD af Øster Grønning.

...

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

☞ fol.189 – Fæste Revers for Pouel Christensen i Øster Grønning på en Gård.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... stæder og fæster til en mine Bønder Sønner Pouel Christensen af Øster Grønning, den Gård i Øster Grønning, som hans Fader Christen Pouelsen hidtil har havt i Fæste, men formedelst Alderdom og Skrøbelighed sig frasagt haver. Står i Nye Land-Målings Matricul for Hartkorn 5tdr. ... Landgilde: Rug 2skp-2fdk, Byg 4skp-2fdk, Smør 4lisû og i Penge 5Rdl-4Mk. (fol.189b) ... Astrup, 12. Juni 1788 – A.R. de Lasson.

*Skive Byfoged: SP-7, Skive og Sallinglands H. (gl. G, 1820-24):

☞fol.13. Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til Astrup ... sælger, skiøder og afhænder til Poul Christensen udi Øster Grønning, hans i Fæste havende og mig tilhørende Gård udi Øster Grønning, står for Hartkorn Herlighed 5-4-0-1_{25/36} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-3-3-1_{11/36}, hvoraf svares den årlige Kirkeskylds-Afgift til Grønning Kirkes nuværende og efterkommende Ejere: 1skp-1_{8/9}fdk Rug, 4skp Byg og 2 $\frac{1}{2}$ û Smør. ... Kiøbesummen er betalt med 850Rdl. ... Astrup, 26. Juli 1796 – A.R. de Lasson. Læst inden Salling Herreders Ret 6. Marts 1820.

*Skive Byfoged: SP-5, Skive og Sallinglands H. (gl. E, 1811-15):

☞fol.205b. Skiøde – Christian Albrecht Tram til Astrup ... sælger, skiøder og afhænder til Selvejer-Gårdmand Poul Christensen i Øster Grønning ... følgende mig i bemeldte By tilhørende Ejendomme, nemlig:

5. et Hus med Hartkorn 0-0-0-2, som Anders Nielsen Hauges Enke havde i Fæste, og hvortil endnu er lagt af Ustrup Gårds Jord-Ejendomme Parcel No.4, der er den første fra Sønder og som er af Hartkorn 3skp.
6. et Hus med Hartkorn 0-0-0-2, som er fæsteledig, men har sidst været fæstet til Mads Mogensens Enke, og hvortil endnu er lagt af Ustrup Gårds Jord-Ejendomme Parcel No.5, der er den anden fra Sønder, af Hartkorn 3skp.
7. et Hus med Hartkorn 0-0-0-2, som forhen har været fæstet til Claus Christensen, men haves nu i Fæste af Hans Christensen, og som er tillagt af Ustrup Gårds Jord-Ejendomme Parcel No.6, der er den tredie fra Sønder, af Hartkorn 3skp.
8. et Hus med Hartkorn 0-0-0-2, som Jens Pedersen havde i Fæste, og som er tillagt af Ustrup Gårds Jord-Ejendomme Parcel No.7, der er den fjerde fra Sønder, af Hartkorn 3skp – tilsammen Hartkorn 1-4-2-2.

Kiøberen har betalt den accorderede Kiøbe-Summa 1.200Rdl. ... (fol.206) ...

Astrup, 20. Juni 1810 – C.A. Tram. Læst inden Salling Herreders Ret 24. Juni 1811.

Besidder 6):

*KB Grønning 1813-43. Aol-58. Copul. 1820, No.10:

Gom: Christen Poulsen, Gårdmand i Ø. Grønning, 27. år. Brud: Dorthea Katrine ChristensD, 24 år, Bondepige i Ø. Grønning.

Forlovere: Poul Christensen og Niels Christensen, begge af Ø. Grønning. Viet: 25. Maj 1820 i Kirken.

Anm: Brudgommen vaccineret af Chirurg Hengel i Skive, og Bruden har efter Forældrenes Vidnesbyrd havt de naturlige Kopper.

Børn.

*KB Grønning 1813-43. Fødte:

♠Aol-11. Q 1821, No.27. Født 27. Marts – **Anne** ChristensD – hjemmedøbt 28. Marts.

Forældre: Christen Poulsen og Dorthe ChristensD, Bønderfolk i Øster Grønning. Faddere: Anne JensD, Jens Christensen, Anders Jensen, Christen Foged, Mariane JensD – alle Bønderfolk af Øster Grønning.

...

♠Aol-18. M 1827, No.1. Født 12. Aug. – **Poul** Christensen – hjemmedøbt 12. Aug., publ. 23. Sept.

Forældre: Faderen Selvejer-gmd. Christen Poulsen og Hustru Dorthe Cathrine ChristensD af Ø.Gr. Faddere: Pigen Karen PoulsD, hjemme i Ø.Gr. Pigen Mette ChristensD, hjemme ibdm. Gmd.ne Anders Jensen i *Grønriis*, Niels Jensen i *Tordahl* og Christen Foged i Øster Grønning. Anm: ingen Broder af samme Navn. Moder introduceret 23. Sept.

...

*KB Grønning 1843-62. Døde:

(f.ca.1790)

♠Aol-85. M 1859 (*kirkeåret*), No.1. Død 21. Dec. 1858, bgr. 1. Jan. 1859 – Christen Poulsen – Aftægtsmand i Ø. Grønning, 68½ år.

♠Aol-89. Q 1860, No.3. Død 18. Aug., bgr. 25. Aug – Dorthe Cathrine ChristensD – Aftægtskone i Ø. Grønning, 45 år⁷⁹.

Christen Poulsens skøde 1820.

*Skive Byfoged: SP-7, Skive og Sallinglands H. (gl. G, 1820-24):

♠fol.12. 6. Marts 1820 (*tinglæst*) Skiøde – Underskrevne Selvejer Poul Christensen af Øster Grønning ... sælger og skiøder til min Søn Christen Poulsen min tilhørende og iboende Gård i Øster Grønning By, bestående af Hartkorn 6tdr – med påstående Bygninger og tilhørende Ejendomme, indavlede og udlagde Sæd, så og bemeldte Hartkorns Anpart af Grønning Sogns Kongerug-Tiende samt Kirkekorn- og Qvæg-Tiende – alt med samme Rettigheder og Forpligtelser, som jeg bemeldte Gårds Ejendom og Tiende-Anparter ejer ifølge mine Skiøder:

- o Skiøde på Gården af 26. Juli 1796, udstedt af A.R. de Lasson til *Astrup*.
- o Skiøde på Kongerug-Tiende af 22. Juni 1812, udstedt af Wisti Søndergaard til *Blistrup*, og
- o Skiøde på Kirkekorn- og Qvæg-Tiende af 19. Juni 1812, udstedt af C.A. Tram, *Astrup*.

Vilkår:

7. Da Kiøberen allerede har imodtaget den hermed solgte Gård m.v. til Brug og Rådighed, så skal han deraf svare alle resterende og påløbende Skatter og Afgifter.
8. I og med dette Kiøb skal følge den i Gården nuværende Besætning af Ud- og Indbo ...
9. Indtil Maj næstkommende År skal Kiøberen være tilforpligtet at give mig og Kone fornøden Underholdning i den solgte Gård af Føde, Drikke, Vask, Varme, med alt hvad derpå dependerer – på forsvarlig Måde og uden Erstatning.
10. Ifølge mit Skiøde er af hermed solgte Hartkorn 0-3-3-1_{11/36} Kirkeskyld til Grønning Kirke, hvoraf skal svares i årlig Afgift til Grønning Kirkes Ejer: 1skp-1_{8/9}fdk Rug, 4skp Byg og 2½û Smør.
11. ... Kiøber er forpligtet til ikke at sælge Gården til anden Hovedgårds Completering ...
12. Tiende-Accorden, som er indgået med *Viborg Lærde Skole* angående Konge Byg- og Havretiene, skal Kiøberen holde sig efterrettelig.
... Kiøberen har betalt den accorderede Kiøbe-Summa 1.100Rbd: Sølv. ...

⁷⁹ Dette er den eneste indførsel om Dorthe Cathrine ChristensD, som findes under *Døde Q* mellem 1855 og 1891, så den angivne alder må være fejl.

I 1860 var hun ca.65 år.

Øster Grønning, skrevet i Skive, 14. Feb. 1820 – Poul Christensen.

fil: Grønning-matr-4a-Bjørnsholm, Ø. Grøn. side 32 af 33

Besidder 7):

*KB Grønning 1813-43. Født:

♠Aol-18. M 1827, No.1. Født 12. Aug. – **Poul** Christensen – hjemmedøbt 12. Aug., publ. 23. Sept.

Forældre: Faderen Selvejer-gmd. Christen Poulsen og Hustru Dorthe Catrine ChristensD af Ø.Gr. Faddere: Pigen Karen PoulsD, hjemme i Ø.Gr. Pigen Mette ChristensD, hjemme ibdm. Gmd.ne Anders Jensen i *Grønriis*, Niels Jensen i *Tordahl* og Christen Foged i Øster Grønning. Anm: ingen Broder af samme Navn. Moder introduceret 23. Sept.

♠Aol-37. Q 1842, No.2. Født 30. Juni – **Else** Laursen – kirkedøbt 17. Juli.

Forældre: Gårdfolk Laust Madsen og Bodil Marie ChristensD af Ø.Gr. Faddere: Gmd. Anders Laursens Hustru af Hinborg. Ole Madsens Hustru af Jeberg. Gmd. Niels Andersen af ØG. Tjenestekarl Jens Christensen af Jeberg og Husmand Morten Nielsen af ØG. Anm: Moderen introduceret 7. Aug.

*KB Grønning 1843-62. Aol-61. Copul. 1861, No.1:

Gom: Ungkarl og Gårdmand Poul Christensen af Ø.Gr., 34 år. Brud: Pigen Else Laustsen, 19 år, af Ø.Gr.

Forlovere: Christen Korsgaard, Gmd. i Ø.Gr. og Ole Madsen, Gmd. i Jeberg. Viet: 9. Juli i Kirken.

Anm: Brudg. vacc. 20. Mai 1832 af Tetens, Brud vacc. 31. Mai 1843. Tillyst 8. Juni.

Poul Christensens skøde 1855.

*Skive Byfoged: SP-20, Skive og Sallinglands H. (1855-57):

♠s.786. 31. Oct.1856, Skjøde – Undertegnede Gårdejer Christen Poulsen (*ØG.nr.4*) af Øster Grønning, Grønning Sogn, Salling ... gjør vitterligt: at ... jeg herved sælger, skjøder og fra mig og mine Arvinger aldeles afhænder til min Søn Poul Christensen min ejende og iboende Gård i bemeldt Øster Grønning, med dens påstående Bygninger og tilliggende Jordejendomme af Hartkorn under matr.nr.4a og 20a: 4-4-0-2, samt dette Hartkorns Anpart af Grønning Sogns Konge-Rugtiende samt Kirkekorn- og Qvægtiende – så og Engparcellerne nr.13 og 14 af *Eskjær* Hovedgårds Taxt 0-0-1-2¼, hvilke Parceller jeg ejer i Forening med Gårdejer Jens Christensen (*ØG.nr.3*), og hvorpå vi have fælles Skøde fra Jacob Himmerig Bjørn, tinglæst 15. Dec. 1828 – ligesom mit Skøde på Gården fra Poul Christensen (*s.787*) er tinglæst 6. Marts 1820. Og endelig medfølger i Kjøbet Gårdens Besætning og Inventarium – alt for den mellem os mundtligt accepterede Kjøbesum 3.000Rdl – foruden Aftægten til mig og Hustru samt Præstationer til mine 3 Døtre, hvorfor særlig Aftægts-Contract af d.d. er oprettet.

Og da Kjøbereren ... ved Forskrivning har fyldestgjort mig for Kjøbesummen, så tilskjøder jeg ham det solgte ...

Skrevet i Skive, 22. Dec. 1855 – Christen Poulsen.

2015.05.10 - IR.

Oversigt

over tidl. gård - matr. 4b Ø. Grønning -

har ikke haft navn(*)

beliggende

opd. forår 2015

Grønning Kirkevej 11, 7870 Roslev

tilhørende

Signe og Jakob Vestergård

Resume:

Gården - har sikkert været en mindre - er frastykket fra matr. 4a Bjørnsholm til søn fra og forældre på Bjørnsholm - altså en "moderne" form for aftægt.

Gården gik senere til en anden slægt og blev derfra opkøbt af en nevø på Moesgård. Gården blev efterfølgende lagt sammen med Moesgård. Bygningerne blev revet ned. Jakob Vestergård har fortalt, at han godt kunne udpege beliggenheden i Ø. Grønning, jvf. bygningsrester og gl. brønd.

Altså ejendommen er nedlagt. *) se Jeppesen side 4

Lidt mere historie

På Bjørnsholm var der efter 1801 en forholdsvis stor familie med forældre og mange børn, som skulle sættes i vej.

Vi kender ikke helt problemet, men kan udmærket gøre os nogle forestillinger.

Sønnen Niels Poulsen var ugift hestehandler - og blev måske en af de store i denne branche. Han ejede flere ejendomme i Ø. Grøn. Dertil var der hans forældre og en søster.

Man har løst problemet med slet og ret at frastykke en mindre gård fra matr. 4a og denne fik matr. 4b.

Tidspunktet kender vi ikke helt, men det har været ca. 1815-18, hvor den nye reviderede matr. kort foreligger.

Niels Poulsen må ikke have haft "lebensravn" nok. I 1838 køber han gården, Højgård, i Rærup, hvortil han flytter med forældre og søster. Lidt senere fik han også en kone, nemlig Karen fra Dalgård i Lyby.

Det er en anden historie, men Niels og Karen er mine **aner 20 & 21**

Matr. 4b blev efterfølgende solgt 24/6 1839 til Laust/Lars Madsen.

Ejerrække for ejendommen 4b er

Poul Christensen og/el. Niels Poulsen ejer før Ft.1834

Realregister

hartkorn 1-3-2-1

1844 matr. liste ca 1840**ejer Niels Poulsen**

- - - - -

fremmed:

Laust/Lars Madsen

skøde 24/6 1839 B.12/913

svigersøn:

Jeppe Pedersen Bilgrav

skøde 4/12 1868

bror til kone på Moesgård, matr. 8
se Ft. 1860 & 1870

- - - - -

fremmed:

Jeppe Christian Jeppesen

skøde 22/12 1869 B.28/616

skulle have tilkøbt 4e fra
matr. 4c - bliver "væk" !

enke:

Maren Henriksen

Sk.attest 26/8 1892

søn:

Henrik Chr. Jeppesen skøde 30/10, lyst 9/11 1900

navnebevilling - 1904 - til

Henrik Christian Jeppesen Vestergård -

se evt.matr. 3 V. Grønning

tilkøb af 16b - skødedato - ej fundet - omkr. 1911

se matr. **16 egen fil**

- - - - -

fremmed: (nevø fra Moesgård)

Jacob Jacobsen skøde 22/2, lyst 3/3 1916

derefter sammenlagt med matr. 8a med

Jacob Jacobsen som ejer af både

8a, 4b & 16b - se matr. 8a Moesgård

Jacob Jacobsen var nevø på Moesgård

Om dette familieforhold se matr 8a Moesgård

Familieforhold delt på 3 a), b) og c)

a) Poulsen familien - se Bjørnsholm matr. 4, samt mine aner
20 & 21 samt 40 & 41

Sønnen Niels Poulsen etablerede sig på matr. 4b
hvorfra denne Ft. 1834 stammer.

1834 Folketælling, kip C 2282, husst.nr.4, lb.nr.20 (b)

Poul Christensen, 74, g., gmd. (bb)
Johanne Jensdatter, 71, kone (bb)
Niels Poulsen, 31, ug., søn (bb)
Karen Poulsdatter, 28, ug., datter (bb)
Ane Pedersdatter, 61, enke, inderste
Denne familie flyttede til Højgård i Rærup i 1838, idet Niels
Poulsen da købte Højgård.

bb) Ved FT. 1834 var familien på Bjørnsholm delt i 2, nemlig husstand
nr. 6 & 4. dette - at der nr. 5 Moesgård matr. 8 imellem - fortæl-
ler også, at de ikke boede i samme hus. se fil matr. 4a Bjørnsholm

= = = = =

b) Lausten el. Laursen familien fra 1839 xxxx

Laust Madsen, gmd., f. 13/11 1813 i Balling s., d. 3/8 1868 i Grøn.
forældre Mads Nielsen & Else Madsdatter, gårdfolk i Balling
Bodil Marie Christensdatter, f. 21/10 1811 i Grønning, datter af
gmd. Christen Jensen Foged & hustru Helvig Laursdatter,
Filshauge, konf. ?, død efter 1860

børn: funden 3

Mads (Chr.) Laursen, f. 23/10 1840 i Grøn.

- ses om tj.karl på Bjørnsholm 1970
afgang til Krarup 1872

Else Laustdatter, f. 30/6 1842, **sen. kone på Bjørnsholm matr. 4a**

Bennet/Benne Catrine Laustdatter, f. 23/5 1845 - **videreførte**

gift 20/11 1868 med tømrer Jeppe Peder Bilgrav, f. 1840

- bror til kone på Moesgård - se matr. 8

forlovere: smed Kjeld Bilgrav, Breum og gmd. Poul Christensen
Ø. Grøn.

datter Bodil Marie Bilgrav, f. 14/9 1869

fam. afgået fra Grøn. 27/3 1870 til Dølby.

Folketællinger vedr. Laustsen fam.

Laurs Madsen & Bodil Marie Christensdatter ses ikke ved Ft. i
1834 i Grønning sogn. - men i Balling og Jebjerg, (jvf. Ft. 1845)
hvor de er fødte.

- - - - -

1840 Folketælling, kip 2960, lb. nr. 30

Laurs Madsen, 28, gmd. f. c. 1812 (c)

Bodil Marie Christensdatter, 28, kone (c)

1845 Folketælling, kip B. 7534, husst.28, lb.nr. 153

Laust Madsen, 32, g., gmd., f. i Balling s.

Bodil Christensdatter, 33, kone, f. i Jebjerg s.

Mads (Chr.) Laursen, 5, barn, f. i s. Laursen/Laustsen !

Else Laursen, 3, barn, f. i s. **sen. kone på Bjørnsholm matr. 4a**

Kirsten Pedersdatter, 32, ug., tj.folk, f. i s.

FT. 1850 Ø.Gr. - internet

Laust Madsen, 37, gmd. f. Balling

Bodil Marie Christensdatter, 38, f. Grønning

Mads Chr. Laustsen, 9, deres søn - ses tj.karl Bjørnsholm Ft.1870
afgået til Krarup (tj. karl) 5/4 1872, 31 år

Else Laustdatter, 8, deres datter - g. til Bjørnsholm matr. 4

Bennet Catrine Laustsen, 5

FT. 1860 Ø.Gr. husst.10 - internet

Laust Madsen, 47, gmd., f. i Balling

død, 3/8 1868, 57 år

Bodil Marie Christensen, 48, kone, f. i Jebjerg ?

Else Laustdatter, 18, ug., datter, f. i s.

Bennet Catrine Laustsen, 15, datter, f. i s. gift Bilgrav - se matr. 8

Jeppe Peder Bilgrav, 29, tømrer. F. Grinderslev - nok bror til
kone på Moesgård - ja

blev senere - 1868 - g. m. Benne Catrine Laustsen

fik 1869 datter Bodil Marie Sofie Bilgrav

Ane Pedersdsatter, 24, ug., tj.folk, f. i Jebjerg

Kirsten Christensdatter, 17, tj.folk, f. Oddense

Ejerskifte 22/12 1869 m. mellemejer

Jeppe Peder Bilgrav

Fam. Jeppe Peder Bilgrav flyttede derefter til Dølby -
kender ej videre skæbne !

= = = = =

c) Jeppesen - familien fra 1869(*)

Nogle familiemedlemmer er belemret med tilnavn

Vestergård. Henrik Chr. Jeppesen tog navnet v.

bevilling i 1904

Jeppe Chr. Jeppesen, gmd. f. 24/7 1832 i Grinderslev,

død 12/10 1891, g. ??

forældre gmd. Jeppe Espersen & Maren Christensdatter, Grinderslev

Maren Henriksen, f. 20/6 1833 i Lyby/Bostrup, ej fundet giftedato

& -sted - d. 20/12 1910, 77 år

forældre: tømrer Henrik Pedersen Vejlgård, f. c. 1800 i Rønbjerg/Ringk.A. &

hustru Kirsten Kristensdatter

Henrik P. V. havde aftægt hos datter i Ø. Grøn. Ft. 1880

børn: kender 6

Jeppe Jeppesen, f.20/9 1858 i Jebjerg, **se note J**

ses ej Ft. 1890 Grøn. - bosat Thorum i 1900

Maren Jeppesen, f.24/6 1860 i Grinderslev, d. 28/4 1872

ses ej Ft. 1880

Kirsten Marie Jeppesen, f.26/12 1862 i Grinderslev

ses ej Ft. 1880 - ses ej d., g. el. afgang - væk efter 1875

mmen bemærk: broderen Henrik Christian opkalder sin ældste datter efter hende
som Kirstine Marie !

flere børn - Grinderslev kirkebog anviser ingen
i periode 1862-1868 mærkeligt.
først flyttet til Grøn. i 1869
teoretisk kunne de have boet et andet sted, men så ville evt børn
være på Ft. 1870

Christen Jeppesen, f. 23/3 1869 i Grøn., d. 29/4 1870, 13 mdr.

Henrik Christian Jeppesen, f. 26/4 1871 i Grøn. - **videreførte**

Maren Marie Kirstine, f. 14/11 1873 i Grøn., opkaldt efter sin
ældre afdøde søster, g. 9/8 1901 med
Hans Mads Christiansen, matr. 1a V. Grøn. - se det

Folketællinger vedr. Jeppesen fam.

Ft. 1870 Ø. Gr. - internet

Jeppé Chr. Jeppesen, 37, gmd. f. Grinderslev f. 24/7 1832
forældre gmd. Jeppé Espersen &
Maren Christensdatter
Maren Henriksen, 36, kone, f. Lyby
Jeppé Jeppesen, f. 20/9 1858 i Jebjerg,
Maren Jeppesen, f. 24/6 1860 i Grinderslev d. 1872
Kirsten Marie Jeppesen, f. 26/12 1862 i Grinderslev væk Ft. 1880
Christen Jeppesen, f. 23/3 1869, d. 29/4 1870, 13 mdr.
Henrik Christian Jeppesen, f. 26/4 1871
Maren Marie Kirstine, f. 14/11 1873

Ft. 1880 Ø. Gr. - internet

Jeppé Chr. Jeppesen, 42/47 ?, f. Grinderslev 24/7 1832
Maren Henriksen, 46, f. Lyby, kone
Jeppé Jeppesen, 21, f. Jebjerg
Henrik Chr. Jeppesen, 8, søn, fis
Maren Marie Kirstine Jeppesen, f. 14/11 1873, datter - opkaldt
blev g. 9/8 1901 Hans Mads Christiansen, matr. 1a V. Grøn.
Henrik Pedersen, 80 (konens far ?), enkem., f. Rønbjerg, Ringkøbing

Ft. 1890 Ø. Gr. husst. ?? - internet

Jeppé Chr. Jeppesen, 57, gmd. f. Grinderslev, d. 12/10 1891, 59 år
Maren Henriksen, 56, kone, f. Bostrup/Jebjerg
Maren Marie Kirstine Jeppesen, 16, datter, f. i s. 14/11 1873
blev gift til Matr. 1 V. Grøn.

Ft. 1901 Ø. Gr. matr. 4b - internet

Henrik Kr. Jeppesen, f. 26/4 1871, fis, gmd.
Else/Ellen Marie Pedersen, f. 17/8 1868 i Hesselbjerg
Kirstine Marie Jeppesen, f. 20/1 1901 fis, barn
Anton Karl Nielsen, f. 24/6 1878 i Rettrup, tj.folk

**Ft. 1906 matr.4b Ø. Gr. husst.5 benævnt "Vestergård" - internet
boede fra 1900-1916 på 4b i Øster Grønning**

Henrik Kristian Jeppesen, f.26/4 1870, gmd. & mælkekørsel
 Ellen Marie Jeppesen, f. Pedersen f.17/8 1867, kone
 hun anføres fra Hesselbjerg - er det Estvad sogn ja
 d. 31/12 1907, 40 år - tuberkulose
 Kirstine Marie Jeppesen, f.20/1 1901, datter
 Jensine Dorthe(a) Jeppesen, f. 22/1 1902, datter
 Petra Jeppesen, f. 17/9 1903, datter
 Mathilde Jeppesen, f. 5/5 1905, datter
 Maren Jeppesen, f.20/7 1834, slægtning, aftægtskone, hans mor
 Johan ? Pedersen (mand), f. 26/7 1889, oplyst fodermester

FT. 1911 Ø. Grøn. internet

Kristian Vestergård, f. 26/4 1871 = Henrik Kristian Jeppesen
 nu enkemand
 Marie Vestergård, f. 20/10 1900 el
 Dorthe Vestergård, f. 22/1 1902
 Petra Vestergård, f. 27/9 1903
 Mathilde Vestergård, f. 5/5 1905
 Katrine Danielsen, f. 25/2 1882, Fur, husholder

**Ejerskifte: fam Jeppesen sælger til matr. 8 i 1916
til brorsøn på Moesgård matr. 8 -**

Jacob Jacobsen skøde 22/2, lyst 3/3 1916

**Hvad bliver der af Henrik Kristian Jeppesen ?
 Han flytter til Tjærbæk v. Houlbjerg nær Langå.**

- - - - -

søn: skøde lyst 9/11 1900

Henrik Kristian Jeppesen, f.26/4 1870, gmd. & mælkekørsel FT. 1906
 gift 2 gange

- 1) Ellen/Else Marie Jeppesen, f. Pedersen f.17/8 1867, g.4/5 1900
 i Estvad, d. 31/12 1907, 40 år i Grøn. - tuberkulose
 forældre Gmd. Peder Jensen & Jensine Dorthea Christensen, Hesselbjerg
 bryllupsvidner: Peder Jensen & Jeppe Jeppesen, Thorum (bror)

børn:

Kirstine Marie Jeppesen, f.20/1 1901, datter
 Jensine Dorthe(a) Jeppesen, f. 22/1 1902, datter
 Petra Jeppesen, f. 17/9 1903, datter
 Mathilde Jeppesen, f. 5/5 1905

ej se flere børn 1906-07

- 2) Signe Nørskov Nielsen, 1/10 1884 i Hodsager s., g. 7/11 1913
 forlovere: Niels Nørskov Nielsen, nu Ramsing &
 Hans Madsen, Ø. Grøn.

børn:

Else Marie Jeppesen Vestergård, f.4/7 1914
 ej fundet flere før flytning til Houlbjerg i 1916
 opkald efter første kone !

Henrik Kristian Jeppesen blev kaldt "Vestergård", hvorfor han antog dette navn efter navnelov fra 1904. Gården blev måske kaldt "Vestergård", omend det lyder selvmodsigende Vestergård i Øster Grønning - men det var vel den vestligste gård i Ø. Grønning !

- - - - -

Henrik Kristian Jeppesen sælger gården til Jacob Jacobsen ved skøde 22/2, lyst 3/3 1916
Han blev gift 2. gang, jvf. ovenst. Han var forlover på Gluds gård senere og adressen er da oplyst: Tjærbæk, Houlbjerg. (v. Langå)

***) familieskab**

Jeg antog i lang tid, at der var et familieskab mellem Jeppesen familien i V. Grønning på matr. 3. og Jeppesen familien på matr. 4b Ø. Grøn.

Begge har tilsyneladende rødder i Grinderslev-Breum.

Der er måske et familieforhold, men jeg har ikke kunnet finde det. Hvis du vil vide mere om disse overvejelser - så se matr. 3a og 3h V. Grøn. eller nedenstående Note J

= = = = =

Note J

Den tilhørende familie

Jeppe Chr. Marinus Jeppesen i Grønning

men - jeg havde bemærket

FT. 1916 tillægsliste Grønning

(Jeppe Chr. Jeppesen/ Jepsen, f. 8/11 1892)

datoen - som mange andre gange m. FT. - forkert

Den rette dato er 3/2 1889, Thorum

Marie Jepsen, f. 30/8 1892

datoen - som mange andre gange m. FT. - forkert

Den rette dato er 30/8 1891, Hestbæk/Rybjerg

børn:

Arne Jepsen, f. 26/7 1913, søn

Gustav Jepsen, f. 12/4 1914, søn

Magda Jepsen, f. 18/8 1915, datter

Niels Chr. Nielsen, f. 26/6 1895, tj.folk

Der oplyses, at Jeppe Chr. Jeppesen er indkaldt til Sikringsstyken under 1. verdenskrig

Min umiddelbare reaktion var, at han måtte høre til en af Jeppesen familierne i Grønning matr. 4b Ø. Grøn. eller 3a V. Grøn.

Fam. på 3a V. Grøn, syntes ikke brugbar. Derimod falder det i øjnene, at navnet Jeppe Chr. Jeppesen er identisk med den gamle ejer på matr. 4b i Ø. Grøn. - kunne altså være et barnebarn

Da gamle Jeppe Chr. Jeppesen havde kun 2 sønner - det kunne ej være Henrik Christian - så måtte det være en søn af den anden, Jeppe Jeppesen - men hvor og hvordan ?

Der gik lidt "sport" i det !

Kirkebogen kunne fortælle, at hverken Jeppe Chr. Jeppesen eller konen Marie var født eller gift i Grøn. - men deres 3 børn var født og døbt i Grøn. i 1912, 1913 & 1915.

Kirkebogen kunne fortælle:

- at Marie egentlig hed **Kirsten Marie Nielsen** og
- at Jeppe Chr. J. egentlig hed **Jeppe Chr. Marinus Jeppesen**
- at flere af fadderne hed Nielsen og var bosat i Rybjerg M.a.o. (Kirsten) Marie Jepsen kunne være fra Rybjerg.

Ved et tilfælde opdagede jeg, at forlover ved Henrik Chr. Jepsens bryllup i 1900 var Jeppe Jeppesen(uden tvivl bror) og bosat i Thorum.

Så vi måtte i gang med kirkebøgerne i Thorum og Rybjerg
I Hestbæk/ Rybjerg var der en

Kirsten Marie Nielsen, f. 30/8 1891 med forældre:

husm. Martin Nielsen og Maren Pedersen, Hestbæk

I Sovbæk/ Thorum var der en Jeppe Chr Marinus Jeppesen, f. 3/2 1889 med forældre:

boelsm. Jeppe Jeppesen og Ane Jensen, Sovbæk, Thorum

de opgivne fødselsdata passede ganske vist ikke, men det måtte være de eftersøgte.

Til yderligere bekræftelse kan oplyses, at til fadderne ved Jeppe Jeppesens søn, Jeppe Chr. Marinus Jeppesens dåb hørte: Maren Marie Kirstine Jeppesen og Henrik Chr. Jepsen, begge Ø. Grønning - altså dåbsbarnets faster og farbror.

Tilbage er kun at fortælle, at Kirsten Marie Nielsen, f. 30/8 1891 i Hestbæk og Jeppe Chr. Marinus Jeppesen, 3/2 1889 i Thorum blev gift i Rybjerg Kirke 23/5 1912

hun oplyses som værende pige i hjemmet

han oplyses som Tj. karl i Thorum

forlovere var fædrene:

Martin Nielsen og Jeppe Jeppesen

- - - - -

Det tog lidt lang tid og megen tankevirksomhed at løse denne gåde, men sådan noget kan lade sig gøre

- - - - -

Hvordan havnede parret så i V . Grønning. Det ved vi faktisk ikke, men der var jo familierelationer.

Hvornår og hvorfor flyttede de igen fra Grønning. !

- - - - -

NB der er en forbindelse til Else Jeppesen på matr. 9d. Hun var nok søster til Jeppe Chr. Marinus Jeppesen

Hvor boede familien

Jeppe Chr. Marinus Jeppesen i Grønning

Efter Ft. 1916 boede de i V. Grønning og er kommen der ca. 1912 og er væk igen inden Ft. 1921.

Folketællingens matrikeloplysninger skal som sædvanlig tage med et gran salt. Det oplyste matr. 2b kan ikke passe, da den synes optaget af Led-familien.

Teoretisk kan der være tale om "et genudleje", men det passer dårligt overens med, at Marie - i husbonds fravær - havde tj. folk, jvf. Ft. 1916.

Bl. flere muligheder forkommer matr. 1d at kunne være "ledig" i den nævnte periode omkring 1916.

Desværre er Tingbogen "næsten som vanlig" i slige situationer omskrevet.

Afvente besøg i Viborg og se de løse skødeark.

se 3a,2b & 1d V. Grøn.

000000000000000000000000

Oversigt

over gård - matr. 4c Ø. Grønning - kaldet

kender ej navn

beliggende

opd. juni 2015

Tværvej 2, Ø. Grønning , 7870 Roslev
Eneste ejendom på Tværvejens sydside

tilhørende

Else M. og Jørgen Bligård Kristensen

skøde: 23/10 1978 - også nævnt i vejviser 1981 & 2008

I dag kalder vi det et nedlagt landbrug

areal er 3 ha 2129 kvm

Resume:

Matr. 4c er frastykket til en søn på Korsgård i forbindelse med dennes bryllup. Det var ikke nogen usædvanlig måde at løse et generationsspørgsmål på i hine tider.

Ejendommen har eksisteret som et levebrug, men er blevet reduceret til et fritidsbrug.

Tilkøb

Ivar Pedersen Toftegård tilkøbte matr. 16a af Christen Michaelsen skøde 18/8 1911. Vi må formode, at matr. 16a nedlægges ved denne lejlighed. **se også fil 2a og 16**

Se endvidere under ejerrækken.

Jørgen Bligård Kristensen forsøgte nok ved tilkøb til gårdniveau at få et rimeligt levebrød ud af det. Men - konjunkturerne var imod.

Ejerrække:

Gården er etableret af Poul Christensen på Bjørnsholm til søn:

Christen Christensen, f. 22/8 1822 - fik skøde 28/11 1853
 tilkøb 4d skøde 27/12 1855 fra fader
 svigersøn:

Iver Pedersen Toftegård, skøde 10/9 1887
 tilkøb af matr 16a Ø. Grøn
 fra Christen Michaelsen skøde 18/8 1911
 tilkøb af 11d og 20b
 data kendes ikke

fremmed:

Svend Bligård, skøde 12/1 1935
 på matr. 4c, 4d, 11d, 16a, 20b (*
 flyttede til 15f.V.Grøn.
 g.m. Laura Riis fra Lyby Mølle
 i så fald er Svend fra Lyby
 11d må være parcel i køret
 se **Note B** **20d nok del af 20b**

fremmed :

Harald K. Kristensen skøde 30/3 1939
 på matr. 4c, 4d, 11d, 16a, 20b (*
 tilkøb af matr. 3p & 3r V. Grøn
 fra Jens P. Møller, V. Grøn. skøde 22/12 1947
 tilkøb af matr 8h Ø. Grøn
 fra Gustav Olsen skøde 18/10 1948
 frasolgte 20d & 11d (kærlodder)
 til Poul Hvid på 2d lyst skøde 18/10 1948
 frasolgte 3r til matr. 3h v.
 Chr. Poulsen Høgh skøde 10/3 1965
 Harald K. blev g. i Grøn. 2/4 1939
 Johanne Bligård, f. 1911
 havde børn: kender 3
 Henning Bligård Kristensen, f. 30/1 1940
 Nanna Bligård Kristensen, f. 1943
 Jørgen Bligård Kristensen, 6/11 1947 - videreførte

søn:

Jørgen Bligård Kristensen - skøde 23/10 1978
 på matr. 4c, 20b, 8i fra 8, 16a (**
 samt 3p V. Grøn.
 Tilkøb 14e fra Ole Pedersen skøde 4/5 1977

Jørgen Bligård & Else M. (dagplejer), vejviser ejer 2008
 væsentlige dele af jorden - ca. 21 ha - må være
 solgt fra - med matrikelsanering til følge.
 Til hvem ????

Note Bligård: Der er Bligård fam. på 4c Ø. Grøn og 4a V. Grøn.
Jeg ved ikke, om der er en forbindelse.

Vi finder en uddeler Henry Bligård Pedersen
på matr 28b i 1981 se kirkebog når åbnes

Pas på: der er flere Christen Christensen - se oversigt matr. 14

*) matr. 20 ses ej på matr. kort 2008 - må helt være udgået
af matr - matr.-sanering.
Ved ikke, hvor 20b var beliggende - nok kærparcel til matr. 20
20d (en del af 20b) endte hos matr. 2d

**) tingbog omskrevet 23/10 1978

arealoplysninger herfra:

4c	5 ha	1789 kvm	
20b		330 kvm	
8i	4 ha	2050 kvm	
16a	2 ha	8040 kvm	
14c	5 ha	6013 kvm	
3p	7 ha	0483 kvm	ialt ca. 24 ha 8705 kvm

Der må altså være frasolgt ca. 21 ha, men til hvem ?

Familieforhold:

Christen Christensen, f. 29/8 1822, d. 30/12 1903, 81 år, gift
Ej se dem gift Grønning, Grinderslev, Jebjerg, Lyby el Jegindø
- fik skøde på 4c 28/11 1853

Ane Johanne Andersdatter, f. 2/2 1819 på Jegindø, d. 30/9 1901, 82 år
hds. forældre: husm. Anders Nielsen og Ellen Marie Hansdatter, Jegindø
Forklaring er nok, at skolelærer Bjørndal også var fra Jegindø - Ane
evt. pige på skolen - se matr. 2 Ø. G.

børn:

havde søn f. 12/6 1848 i Skive - altså før indgåelse
af ægteskab - navn Christen Christensen ses Ft. 1880

Christen Christensen, f. 12/6 1848 i Skive

kender ej videre skæbne

Dorthe Katrine Christensd., f. 2/4 1854, d. 18/11 1858, 4 år

Mette Katrine Christensd., f. 19/1 1856, d. 14/11 1858, 3 år

Mette Dorthea Katrine Christensen, f. 19/7 1861 - **videreførte**

Mette Catrine Christensen, f. 3/5 1862

blev g. 19/11 1886 m. ungt, & gmd. Jens Mehlsen i Bostrup, f. 17/8 1854
forlovere: Chresten Pedersen, Ø. Gr. & Jens Peder Jensen, V. Dølby

- - - - -

svigersøn: skøde 10/9 1887
Iver Pedersen Toftegård, f.16/5 1859 Balling - var opr. murer,
d. 1953, gift 16/10 1885 med
Mette Dorthea Catrine Christensen, f.19/7 1862
forlovere: Peder Nielsen, Volling & Christen Christensen
børn: kender 3
Petra Kirstine Pedersen, f.24/10 1886
g. 24/10 1911 Christen Jepsen Eriksen, Lindum
f. Grinderslev 1/10 1888
forlovere: Jens Chr. Eriksen & Ivar Pedersen Toftegård
Ane Johanne Pedersen, f. 25/4 1888, d. 26/10 1901
der synes ikke at være fl. børn, jvf. kirkebog 88-98
Kristian Toftegård, f. 8/1 1898
Toftegård navnet nok først officielt efter 1904

- - - - -
- - - - -

Der synes ikke at være slægtskab til efterfølgende ejere.

Ny familie

fremmed:

Svend Bligård, - skøde 12/1 1935

Der er en stor Bligård-familie på egnen.

Jeg mener ikke, der er familieskab til den senere Jørgen Bligård
Kristensen.

Derimod tror jeg på familieskabet, som er anført under **Note B**

- - - - -

Ny familie

fremmed:

Harald K. Kristensen - skøde 30/3 1939

f. 10/8 1909 i Grøn., d.

forældre: Niels Kristensen (Grættrup) & Ane Marie Pedersen
matr. 4b V. Grøn

g. 2/4 1939 i Grinderslev med

Johanne Bligård, f. 15/9 1911

forældre: Jeppe Jensen Bligård & Andrea Andersen, Vejsmark

børn: kender foreløbig 3

Henning Bligård Kristensen, f. 30/1 1940

Nanna Bligård Kristensen, f. 3/10 1943

Jørgen Bligård Kristensen, 6/11 1947 - videreførte

- - - - -

søn:

Jørgen Bligård Kristensen - skøde 23/10 1978

f. 6/1 1947, d. g. Else M.

børn: se nyere kirkebog

Folketællinger:

Ft. 1860 Ø. Grøn

Ej set fam. Christen Christensen i Grønning

Ft. 1870 Ø. Grøn

Christen Christensen, 47 (f. på Bjørnsholm)
 Ane Johanne Andersdatter, 50, kone, f. Jegindø
 Mette Dorthea Katrine Christensen, 8
 Mette Catrine Christensen, 5 år

Ft. 1880 Ø. Grøn. - internet

Christen Christensen, 57, gmd, f.i s. - f. 1822 ##
 Ane Johanne Christensen, 61, f. Thisted amt / Jegindø
 Christen Christensen, 31, f. Skive, f. c. 1849 - må være søn
 Mette Dorthea Catrine Christensen, 18, datter, f.i s. ##
 Mette Catrine Christensen, 15, datter, f.i s.

Ft. 1890 Ø. Grøn. - internet

Iver Pedersen, 30, husm. & murer, f. Balling
 ankomst fra Balling 1885 - forældre:
 gdr. Peder Nielsen & Dorthe Iverdatter, Sdr. balling
 Mette Dorthea Catrine Christensen, 28, kone ##
 Petra Kirstine Pedersen, f. 24/10 1886, datter
 g. 24/10 1911 Christen Jepsen Eriksen, Lindum
 f. Grinderslev 1/10 1888
 forlovere: Jens Chr. Eriksen &
 Ivar Pedersen Toftegård
 Ane Johanne Pedersen, f. 25/4 1888, d. 26/10 1901, datter
 Christen Christensen, 67, aftægt ##
 Ane Johanne Andersen, 70, aftægt

Ft. 1901 Ø. Grøn. - matr. 4c - internet

Ivar Pedersen Toftegård

Ft. 1906 Ø. Grøn. - matr. 4c - internet

Ivar Pedersen Toftegård, f. 1859, landbruger
 Dorthe Toftegård, f. 1861, kone
 Petra Toftegård, f. 1887, datter
 Kristian Toftegård, f. 1898, søn

Ft. 1911 Ø. Grøn. - matr. 4c - internet

Ivar Thoftegård & Dorthe samt
 Petra & Kristian

Ft. 1916 matr.4a Ø. Gr. husst.?? - internet 4c også Ft rækkefølge

Ivar Toftegård, f. 16/5 1859, landbruger
Dorthe Toftegård, f. 19/7 1862, husmor
Kristian Toftegård, f. 8/1 1898, søn

Ft. 1921 Ø. Grøn. - matr. 4c - internet

Ivar Toftegård, f. 16/4 1859, Balling, ank. 1885, gdr.
Dorthe(a) Toftegård, f. Christensen 19/7 1861 i Lindum, Grøn. kone
forældre husm. Christen Christensen & Ane Johanne Andersdatter, Lindum
Kristian Toftegård, f. 8/1 1897, landmand

Ft. 1925 Ø. Grøn. - matr. 4c - internet

Ivar Toftegård, f. 16/4 1859, Balling, ank. 1885, gdr.
Mette Dorthea Christine Pedersen, Toftegård, f. 19/7 1861, Grøn.
d. 21/3 1936, bg. fra Lindum(*
Kristian Marinus Pedersen Toftegård, f. 8/1 1897 el 1898, landmand
Ane Bothilde Knudsen, f. 1/1 1909 på Fuur, tj. pige

Ft. 1930 Ø. Grøn. - matr. 4c - internet

Ivar Toftegård, f. 16/5 1859, Balling, ank. 1885, gdr.
Mette Dorthea Christine Pedersen, Toftegård, f. 19/7 1861, Grøn.
d. 21/3 1936, bg. fra Lindum(*
Kristian Marinus Pedersen Toftegård, f. 8/1 1897 el 1898, landmand
Dorthe Marie Rasmussen, f. 19/9 1914, husas.

*)Ivar Toftegård flyttede senere til Selde, hvor han findes i
Lindum, men både ham og konen bliver begravet i Grønning
Ivar bg. 23/1 1953 i Grøn.

- - - - -

Note B

Svend Bligård -

Vi har Svend Bligård, f. 3/3 1909 i Lyby med forældre: Peder
Kristian Iversen Bligård og hustru Vibeke.

Svend Bligård blev g. 22/3 1932 med Laura Thordal Riis fra Lyby
Mølle. Efter salget i 1939 flyttede Svend Bligård m. familie ind
på matr. 15f V. grøn.

Parret blev senere skilt og efter nogle år, hvor Laura sammen med
sine børn ernærede sig som husbestyrerine, blev hun gift
6/10 1951 m. Sigurd Laursen Kåstrup, f. 6/10 1911 i Volling med
fælles bopæl på en af frastykningerne på Thordal matr. 5f
Sigurds forældre: gdr. Anders Laursen Kåstrup & Kirsten Marie
Iversen.

forsættes næste side

NB. forlovere: Kirsten Kåstrup, Skive - nok hans mor &
Harald Kåstrup, Balling
der var "kold luft" fra hds. far, Niels Riis i Lyby Mølle

- - - - -

I første ægteskab var der 2 døtre:

Anna Riis Bligård, f. 30/6 1932 i Ø. Lyby
faderen, Svend Bligård, er omtalt som avlsmedhjælper i Ø. Lyby
faddere: Forældrene, Frederikke og Niels Riis Lyby Mølle
hds. stedmor og biologiske far

Kirsten Riis Bligård, f. 14/5 1935 i Grøn.
altså nogle måneder efter at Svend Bligård fik skøde på matr.4c
nemlig den 12/1 1935. Svend benævnes som gårdmand.
faddere: forældre & Vibeke Bligård (farmor) & Niels Riis
(morfar)

Kirsten Riis Bligård, f.14/5 1935 i Grøn., g. 9/1 1958 postbud
Poul Andersen, f.6/12 1935 - bopæl vist Skive
forlovere: Sigurd Kåstrup og gommens far

se evt. også Lyby Mølle

opd. maj 2015

Matr. 5a

Oversigt

over

gården

Thordal

Grønning sogn

matr.5a Ø. Grønning

med adresse

Øster Grønningvej 10, 7870 Roslev

ejer

Aase og Halvor Sønderup Pedersen

vejviser 2008

**Oversigten er udskrevet med base i egne registreringer om
huse og gårde i Grønning sogn**

og

udarbejdet

af

Jens Møller Riis

med bistand af

Ingvard Rasmussens

reg. om ældre data

Thordal**Indholdsfortegnelse****PDF sidenumre**

Titelblad	side 1	417
Indholdsfortegnelse	side 2	418
Oversigt	side 3	419
Resume	side 3	419
Navn:	side 4	420
Historiske oplysn. om Thordal	side 4	420
"de 4 fæstemål" med familie-		
forhold	side 6	422
Ejerrække	side 11	427
Familieforhold	side 12	428
Folketællinger	side 16	433
Frastykninger	side 22	438
opdelt i 5 punkter	side 22	438
her i blandt udstykninger		
til 6 nye brug	side 26	442
matr.5a	side 26	442
matr.5d	side 27	443
matr.5e	side 27	443
matr.5f	side 28	444
matr.5g	side 29	445
matr.5h	side 29	445
disse brug fordelt på sommerhuse	side 30	446
Ingvard Rasmussens		
registreringer	side 32	448
Noter	side 42	
- - - - -		

**Der er ikke særlige bilag men 3 tillæg til
Thordal side 458**

Så vi kommer op på i alt 59 sider

- o - o - o - o - o - o - o - o -

Se, duggen driver fra norden
hen over det bøjede korn,
mens solen stiger af jorden
imellem oksernes horn !

Jeppe Aakjær 1906

Oversigt

over gård - matr. 5 Ø. Grønning - areal

kaldet

Thordal

beliggende

opd. maj 2015

**Øster Grønningvej 10, Grønning
7870 Roslev**

tilhørende

**Halvor Sønderup Pedersen
og hustru
Aase Pedersen**

vejviser 2008

skøde 11/7 1997 el.21/12 1999

Areal efter e-værdi 2009 21 ha 4649 kvm

**Gårdnavnets oprindelse - se overvejelser,
men beboere/ejeren havde ofte tilnavnet "Thordal",
som man efter navnelov 1904 tog.**

Resume:

Thordal er en gammel - nok halvstor fæstegård. Om den har været at betragte som enegård el. enestegård, har jeg ikke kunnet afgøre. Begge muligheder foreligger. Gården er nævnt i en skatteliste i 1524

Sidst i det 17. århundrede var den med sikkerhed opdelt i 4 fæstemål. Jeg kender ikke de eksakte omstændigheder, men omkr. år 1800 er gården solgt til selveje fra Astrup med kun 1 ejer. Den nye selvejer synes at have været fæster på en af delene. Han var forøvrigt svigersøn hos en af fæsterne og hører til bl. mine aner.

Slægten - der tog navnet Thordal - ejede gården op til udstykning i 1947. Slægten er meget udbredt, bl.a. fordi man altid tog navnet Thordal med som f.x. mellemnavn

Gården Thordal blev - 1947 - udstykket med med 6 dele, nemlig hovedparcel, 5 ejendomme, hvoraf den ene er Kyllingefarmen, 1 parcel til Skive kommune samt - vistnok - tillægsjord til nogle. se nærmere under frastykning.

Lidt historie

fra kronens skøder:

B.I side 474 30. nov. 1633. Christoffer Friis til Astrup mageskifter med Kongen en del gods i Vestsalling til fordel for gods omkring Astrup, bl. a. gården Tordal og 1 gadehus i V. Grønning.
Vi må derefter formode, at gården har været i eje hos Astrup frem til overgang til selveje

- - - - -
Selve navnet kan stamme fra guden Thor og så slugten ned mod Skive fjord. Der kan således have været tale om et kultsted.

- - - - -
Gården har været opdelt i 4 fæstemål i 1700 årene. Hvordan man praktisk har klaret dette, ved jeg ikke.

Historiske oplysninger - Thordal dette afsnit er rettet - se under Voisbæk

årstal	ejer	fæster
Matr. 1688	havde ej nummer - kun Thordal	
1617	Skivehus	Laurits Andersen & Visti Thomsen
1622 skøde 13/5 til	Kongen fra Jens Juel, Kjeldgård	Christen Thomesen
1633 før	Krongods	fæster Christen Thomesen
1633 skøde 30/11	Christoffer Friis, Astrup	kilde: Kronens skøder plus 2 gårde i V. Grøn. fæster Christen Thomesen
	familie:	
1662	Otte Friis Astrup	Mogens Christensen htk. 4 1/2-0-0-0
1664	Astrup Otte Friis	????? htk. 3-7-2-0

1680	Otte Friis Astrup	Christen Christensen htk. 3-7-2-0
1688	Astrup Otte Friis	Jens Thomsen Jørgen Mogensen htk. 3-2-3-2
delt på 2 fæstemål		
flere handler 1688-1714-1725 mellem Otte Friis og Kruse - se Astrup og f.x. også matr. 3 Ø. Grøn.		
1714 11/4	Chr. Kruse køber af Mogens Friis	
1719	Astrup Chr.Kruse	Peder Pedersen (Thordal) enefæster htk. 3-2-3-2
1719 fæstebr, bekræft.16/9	Astrup	Peder Pedersen (Thordal)
1725 10/11	Verner Parsbergs enke Christine Babara Rantzau fik auktionsskøde på Astrup	
1727 1/5	søn: Johan Parsberg fik skøde fra sin mor C.B. Rantzau	
1727 jordebog	Astrup	Peder Pedersen htk. 3-2-3-2 flyttede derfra 1735 armod og fattigdom
1735 fæstebr. 4/1	Astrup	Jens Olufsen htk. 3-2-3-2
1735 15/11 jordebog lyst 23/4 38	Astrup auktionsskøde fra Parsbergs bo til Claus Re- ventlow på As- trup, Eskjær & Skivehus	Peder Pedersn - nu Jens Olufsen fra Rybjerg htk. 3-2-3-2
1735 fæstebr. 4/1	Astrup	Jens Ollufsen fra Rybjerg htk. 3-2-3-2

1750 handel kun Astrup Jens Olufsen
 lyst 15/4 Claus Revent- htk. 3-2-3-2
 low til Peder
 Malling

1767 lyst 4/5 Peder Malling opdelt i 4
 sælger til fæstemål fra
 Aksel Rosenkrants 1758
 de Lasson

derefter i 1758

opdelt i 4 fæstemål: 5,1 - 5,2 - 5,3 - 5,4
hver htk. 0-3-2-2 1/4

5,1

1758 fæstebr. 3/2 Astrup Chresten Jacobsen
 hth. 0-6-2-2 3/4

1770 hoveriregl.m Astrup Chresten Jacobsen
 nok svigersøn:

1777 fæstebr. 20/12 Astrup Christen Sørensen Kølle, (#
 f. 1733
 htk. 0-6-2-2 3/4

1780 pantebr. Astrup Christen Kølle
 htk. 0-6-2-2 3/7

1785 15/6 pantebr. Astrup Christen Kølle
 htk. 0-6-2-2 3/4

1787 Ft. Astrup Christen Sørensen Kølle

1791 htk.spec. Astrup htk. 2-4-0-0(*
 formode fæster ledig v. C.S.
 Kølles død ca. 1800

1800 21/6 skøde selveje Niels Jensen
 lyst 18/6 1821 htk. 2-2-0-0 61/72
 k 0-1-3-2 11/72
 i alt 2-4-0-0

familieforhold på 5,1

skifte efter Chresten Jacobsen, d.3/11 1772
 skifte efter hustru navn ?? d.25/1 1772
 vurd.m. Willads Nørby & Claus Christensen
 4 døtre: Karen Chr.d., g. Jens Jacobsen,
 tj. karl, Krabbesholm
 Anne Chr.d.,g. Laust Nielsen
 møllersv. AAl Mølle, Viborg
 Maren Chr.d. ugift ?? i 1772
 Ellen Chr.d. druknede sammen med
 forsættes næste side

faderen Chresten Jacobsen og
nabo Jens Pedersen på fjorden
omkr. 1 okt. 1772
skifte 3/11 1772 søstre
var arvinger

- - - - -

nok svigersøn:
Christen Sørensen Kølle, (# f.c. 1733, g. m.
Maren Chrestensdatter, f.c. 1739

#) Christen Sørensen Kølles forældre var
Søren Kølle i Breum (skifte 17/2 1781) g.m. Dorthe Anders-
datter. 2 Børn: Christen Sørensen Kølle & Dorthe Søren-
datter (Astrup skifteprotokol)

- - - - -

5,2			
1758	Astrup		Peder Vester nok fæstebr. på halvdel af Thordal
1758	Astrup		Peder Vester afgiver halvdel til
1758 fæstebr. 3/2	Astrup		Jens Pedersen (*, d. 1772 htk. 0-6-2-2 3/4
1770 hoveriregl.m	Astrup		Jens Pedersen
			ny mand:
1774 fæstebr.20/12	Astrup		Jens Larsen, f.1737 htk. 0-6-2-2 3/4
1780 pantebr.	Astrup		Jens Larsen htk. 0-6-2-2 3/7
1785 15/6 pantebr.	Astrup		Jens Larsen htk. 0-6-2-2 3/4
1787 Ft	Astrup		Jens Larsen
1795 tillæg htk. 26/10	Astrup		htk. 1-5-1-0 1/4 herefter i alt htk 2-4-0-0
1796 skøde 24/6	selveje		Jens Larsen herligh.htk. 2-2-0-0 61/72 kirke htk. 0-5 3-2 11/72 lyst 4/7 1796

forsættes næste side

1796 skøde 26/6 selveje Jens Larsen, der skøder
til Chr. Nielsen, Ø. Lyby
1796 - identisk m. matr. 3
Ø. Grøn. ???
herligh.htk. 2-2-0-0 61/72
kirke htk. 0-5 3-2 11/72
lyst 28/11 1796
htk. stemmer ikke helt
ialt 3 mod oplyst 4

familieforhold på 5,2

Jens Pedersens mor hed Anna Jensdatter
Jens Pedersen, d. 1772, druknede sammen m
5,1 skifte 3/11, g. Elisabeth Jensdatter
f.c. 1718
laugværge Jens Foged
- - - - -
enken Elisabeth Jensdatter blev g. Jens
Larsen, f. c. 1737
- - - - -

5,3

1758 fæstebr. 3/2 Astrup Peder Mortensen Wester,
d. før 1787
htk. 0-6-2-2 3/4
1770 hoveriregl.m Astrup Peder Mortensen Wester(**
g. Kirsten Pedersdatter, d. 11/8 1769
skifte 8/9 1769 vurd. mænd
børn: Niels, f.c. 1755 Christen
Jacobsen
Ane, f.c. 1758 Jens
pedersen
Maren. f.c. 1762

efterfølger:
næppe søn: (alder)
1776 fæstebr. 2/10 Astrup Anders Pedersen, f.1725
htk. 0-6-2-2 3/4

1780 pantibr. Astrup Anders Pedersen
htk. 0-6-2-2 3/7

1785 15/6 pantibr. Astrup Anders Pedersen
htk. 0-6-2-2 3/4

forsættes næste side

1789 fæstebr. 9/12 Astrup svigersøn:
Christen Christensen
htk. 2-1-0-0

1791 htk. spec. Astrup htk. 2-4-0-0 (*
Christen Christensen overtager matr.8
Moesgård - ses FT. 1801 - skøde 1803
fæstebr. ses ej

1800 21/6 skøde selveje Niels Jensen
lyst 18/6 1821 htk. 2-2-0-0 61/72
k. 0-1-3-2 11/72
i alt 2-4-0-0

familieforhold på 5,3

Peder Wester, d. før 1787 m. ukendt kone
søn Niels Wester, f.c. 1756 ??, gift med
Karen Nielsdatter, f.c. 1747 (**
Peder Wester havde næppe søn Anders Pe-
dersen, f.c.1725, der videreførte 5,3 g. m.
Maren Christensdatter, f. c . 1727
Anders næppe søn / alder
skifte e.Maren Christensdatter d. 20/10
1795 arv. enkemanden Anders Pedersen
børn: Anne Andersdatter, f.c. 1759 tje-
ner på Astrup
Peder Andersen, f.c. ??
bor Voisbæk
Else, g. m.Christen Christensen
Maren, f. c 1767, tjener Lars Lar-
sen V. Grøn. matr. 6

- - - - -

Sidstnævnte par havde datter, Else Anders-
datter, f.c. 1765 - blev g. m. Christen
Christensen, f. c. 1755
overtog senere Moesgård matr. 8. Ø. Grøn.
se det, hvor fam. også ses

- - - - -

5,4
1758 fæstebr. 3/2 Astrup Jens Andersen, (Leed) f. 1722
på Ledgården, matr. 1 V.Grøn.
se evt. denne, 2 døtre

1780 pantebr. Astrup Jens Andersen Leed
htk. 0-6-2-2 3/7

1785 15/6 pantebr. Astrup

Jens Andersen Leed
htk. 0-6-2-2 3/4

1791 htk. spec. Astrup

svigersøn:

Niels Jensen, g. Inger Jensd.
hth. 2-4-0-0(*)

1800 skøde 29/6 selveje
tingl. 4/8

Niels Jensen
htk. 2-2-0-0 61/72
k.sk.0-1-3-2 11/72
ialt 2-4-0-0

familieforhold på 5,4

der henvises til familieforhold i alm.
på Thordal

- - - - -

*) 1791 v.htk. spec. har alle 4 parter pludselig fået 2-4-0-0
i htk. ! Det er mærkelig - Niels Jensen (Thordal)
ses ikke m. fæstebrev !
Er htk. spec. lavet senere end 1791

- - - - -

**** fæstebr.3/1 1775 til Peder Wester på ejendom i Torp ejet af
Astrup - her Thise sogn htk. 4-3-2-3
gården var nødlidende, jvf. fæstebr.
denne gård tilfæstes senere søn Niels Pedersen Wester v.
fæstebr. af 9/2 1785, aftægt til forældre**

Torp kan være i Thise sogn, Åsted sogn el. Håsum sogn
men her Thise sogn.

Peder Wester afløste afdøde Mads Mogensen, d.c. 1/9 1772

- her var en enke Ane Andersdatter & 5 umyndige børn:

Anders,13 år,Mogens,8 år,Maren 6 år,Helle 4 år. Peder 1/2 år
Værgesøge Anders Pedersen, Ø. Grøn.

- - - - -

Niels Jensen kan være kommen til Thordal ved at overtage
5,4 fra svigerfar Jens Andersen,
5,3 blev ledig efter Christen Christensens overtagelse af matr. 8
5,1 blev ledig v. C.C. Kølles død
5,2 måske købt af Chr. Nielsen,Teglgården el./og ejendom i Ø. Lyby

det var nok et spørgsmål om dygtighed, tillid og penge.

htk. kan opgøres sådan: 2-4-0-0 x 4 = 10-0-0-0

htk matr. 1844

6-6-1-0 1/2

=====

Niels Jensen Thordal har således haft gode kort på hånden for at købe Thordal, skøde 4/8 1800.

1/4 part nok købt af svoger Christen Nielsen på Teglgården/Ø. Lyby

1/4 part overtaget fra Svigerfar, Jens Andersen

1/4 blev ledig ved at godsejer "overførte" Christen Christensen til selvejer af Moesgård matr. 8

1/4 blev ledig v. Christen Sørensen Kølles død

Vi bemærker, at Niels Jensens stedfar, Jens Mouritsen med ny kone er anbragt i ledig bolig på Thordal v. Ft. 1801. Dermed har et indirekte bevis på, at Niels Jensens yngste søster, Johanne Jensdatter blev gift i Grønning med Niels Henriksen se matr. 11 V. Grøn.

= = = = =

Ejerrække:

Kronen før 1633 - nok gl. kirkegods

Astrup gods - efter 1633 til ca. 1800

Jens Andersen, Thordal Ft. 1787 (fæster en fjerdedel)

han blev ikke ejer

svigersøn:

Niels/Neels Jensen, Thordal, skøde fra Astrup 4/8 1800

han samlede Thordal som selvejer 1800

Realregister

hartkorn oplyst til 6-6-1-1/2 - usikker om gl. el. ny

hartkorn efter D.G. 1908 7-6-0-0

Realregister, Sk. & P.

søn:

Niels Nielsen skøde 27/4 1835 B.11 /152 & B.12/983

søn

Niels Nielsen Thordal skøde ses ej realregister

han ses Ft. 1880

enke:

Johanne, f. Jensen Sk.attest 24/5 1907

søn:

Kristian Nielsen Thordal skøde 26/12 1912

fremmed:

Statens Jordlovsudvalg skøde 14/5 1947

Gården udstykkes i 6 dele - nok hovedparcel, 5 ejendomme, hvoraf

en blev til kyllingefarmen, grund til Skive kommune og måske plus tillægsjord.

Statshusene var fra start jordrentebrug.

Tilkøb

Matr. 15 - resthartkorn 0-3-2-1/2 købt til Thordal v. skøde 27/4 1835. Matr. 15 har egen fil

Matr.1 Vosbech må være tilkøbt til Thordal på et tidligt tidspunkt måske ca. 1836

- Matr. 1 har egen fil.

Matr. 3 oplyser i "oversigt", at der solgt 3c til 5a 15/4 1948

Men at nummeret samtidig er udgået

Frastykninger

se nedenstående særlige afsnit om frastykningerne og udstykning til sommerhusparceller.

Familieforhold

Familien Thordal er meget stor - dels fik man mange børn - dels brugte man på spindesiden meget bevist også navnet Thordal som mellemnavn. Undertiden glemte man dertil det efterfølgende -sen navn - og så bliver man jo mange !

Anders Jepsen fæster på **Anneksgården**, htk.2-6-1-2(kirkeejendom) i V.Grønning ejer Jens Hofman, Kås, og præsten - hans data og kone kendes ikke **ane 164/300**

- - - - -

søn: **kom til at bo på Thordal**

Jens Andersen, f.c.1722, d.før.1801, g.13/8 1758, Oddense - **ane 82/150**

Anna Jensdatter, f. c. 1734 i Kåstrup, d. 18/2 1774 - **ane 83/151**

Skifte 18/3 1774 3 døtre:

Ellen/Elin f.c. 1761 må være d. før 1787

Johanne, f.c.1764 vidner: (naboer)

Inger, f.c. 1767 Jens Larsen og

Christen Sørensen

børn: kender 2

Johanne Jensdatter, f.c.1763/64, blev g.2.g. til Bjørnsholm -

se matr.4 Ø. Grønning

ane 75/41

Inger Jensdatter, f.c. 1764/67, **videreførte**

- - - - -

Anna Jensdatters forældre: Jens Bertelsen, f. 1710 **ane 166/302**

i Kåstrup, d. 24/3 1765 i Næstild, g. 15/11 1733 i

Oddense m. Johanne Christensdatter, f.c, 1702, d. **ane 167/303**

1774 i Næstild

Jens Bertelsens forældre hed Bertel Sørensen, g. **ane 332/604**

14/11 1706 i Oddense med Kirsten Jensdatter. **ane 333/605**

- - - - -

datter:

Inger Jensdatter, f.c. 1764, d.8/12 1833, 69 år, g. dato ?

Neels (Niels) Jensen, f.c. 1769 Tustrup, Jebjerg, d.30/1 1850,

se nedenstående sidenote

børn: kender 6

(Mette Nielsdatter, f.c. 1790) jeg tror hun hører til på matr. 7a

V. Grønning Er hun plejebarn her ???

Jens Neelsen, f.c. 1791 nok død

Karen Neelsdatter, f.c 1794 g. 29/5 1817

Chresten Larsen, 44 år, Lyby Mølle

Anders Neelsen, f.c. 1797, forblev nok ugift,
d. ungkarl 28/4 1880, 83 år

Jens Nielsen, f.1801, g. nok Grinderslev m.

Mette Jensdatter, f. c. 1804 i Grinderslev

boede på Vihøjgård Ft. 1845 - mange børn

Niels Nielsen, dbt. 24/2 1807 - videreførte

Niels Jensens ophav: **(sidenote)**

ældre ophav se Filshauge og/el

Grønriis

oldeforældre: Filshauge

Jens Jensen Fuurbo, fæste del af Filshauge

kender ej kone

søn:

bedsteforældre: Filshauge

Niels Jensen Furbo, fæste halv Filshauge

Astrup 6/11 1735, g. Else Marie NN

søn:

Jens Nielsen Hove ,f.c. 1736

på Filshauge

Hove har jeg og andre andre læst
som Hauge (også Høstgårdfam.)

hvilket er naturlig med tilknytning-
gen til Filshauge

død 1772 i Tustrup, Jebjerg, g. 25/5 1762

Jebjerg Karen Andersdatter, f.1734

Skifte: børn: Else Marie, Anders, Johanne
og Niels (gift til Thordal)

Jens Nielsen d.aug 1772 - bror Søren

Hauge er nævnt i skiftet

Enken Karen Andersdatter blev nok

g. igen - mand hed Jens Mouritsen

aftægt på Thordal

Bemærk disse 4 børn

Else Marie blev g. Teglgården matr. 3

Niels g. til Thordal matr. 5

Anders g. til Grønriis - matr. 6

Johanne - skæbne kendt

sikkert g. til matr. 11 V. Grøn.

se i øvrigt: Grønriis matr. 6

Teglgården matr. 3

Filshauge matr. 11

V. grøn. matr. 11

- - - - -

søn: skøde 1835

Niels Nielsen (Thordal), f.22/2 1807, d.6/2 1886, g.29/5 1835 Lyby

Kirsten Marie Pedersdatter f.11/11 1804 i V. Lyby, d.9/6 1885

hds. forældre: Peder Jørgensen, f.26/11 1752 i Oddense, d. i V.

Lyby 24/10 1826, g. 2.gang i Otting 26/4 1789 m.

Maren Mehlsdatter, f.1761, d. 16/7 1843. V. Lyby

Maren Mehlsdatter var halvsøster til min ane 43

Dorthe Mehlsdatter, Dalgård i Lyby

børn: kender 4

Inger Nielsdatter, f.1/4 el 11/4 1836, g. 13/11 1874 m.

Christen Pedersen Bilstrup, f.10/7 1839 på matr. 10 Ø. Grøn.

Niels Nielsen, f.15/10 1838 - viderefører

Maren Nielsdatter, f.12/3 1843, g. 16/12 1873 m.

ungk. Jeppe Chr. Jeppesen Bol, V. Lyby, f. 26/8 1843

Petra Catrine Nielsen, f.c. 1845 - kender ej videre skæbne

ses sidste g. Gønning Ft. 1880, ej død i Grøn. kirkebog op

til 1930 - måske handicappet !, jvf ophold hos forældre

ved deres aftægt.

- - - - -

søn: skøde 1875

Niels Nielsen Thordal, f.15/10 1838, d.6/5 1903 Thordal, g.7/4 1876

Johanne Nielsen Thordal, f.Jensen, f.30/12 1846, Teglgården matr. 5

d. 4/4 1913 i Skive

børn: kender 11

Marinus Nielsen Thordal, f.25/11 1869, d. 12/5 1909, g. 3/10 1899 (*

Pouline Christensen, f. 19/5 1880 på Bjørnsholm - matr 4 Ø.Gr. (*

bosat på Søndergård i V. Gr. matr. 8 - se det - stor efterslægt

Hansine Nielsen Thordal, f.c. 1870 - hører hun til her ????

ej finde hende i kirkebog, dåb konf. Ft. 1880**kender ej videre skæbne !**

Jens Nielsen Thordal, f.9/10 1876, d.30/5 1955, bg. Grønning, ug.

repræsentant - boede i Skive

Niels Nielsen Thordal, f.9/9 1877, d. 12/10 1905, ug.

Kirsten Marie N. Thordal, f.3/10 1878, d. 20/3 1946, g. 22/11 1898

Jens Christensen på Bjørnsholm matr 4 Ø.Gr. - se det - vist 14 børn

Inger Katrine N. Thordal, f.26/10 1880, d. 14/3 1958, g. 23/12 1901

Bodil Marinus Christensen fra Bjørnsholm, matr.4 Ø. Grønning - se det

bopæl Slejtrupgård, sen. Lisedal, Lyby - 9 børn - stor efterslægt

bl.a. på Teglgården i Grønning - se matr. 3

Anna Nielsen Thordal, f. 30/3 1882, d.28/1 1919, g. 15/10 1908

Niels Riis, Lyby Mølle, f. 20/6 1878 - 2 børn

Christian Nielsen Thordal, f. 1/5 1883 - **videreførte**

Maren Kirstine Nielsen Thordal f. 29/7 1885, d. 30/7 1958
gift 20/5 1922 Chr. Børsting, Rørbæk, 2 sønner

Karen Nielsen Thordal, f. 3/5 1884, d. 15/1 1968, g. 10/5 1910
Jens Børsting, V.Møjbæk, 1 søn, Selde sogn - se dette

Julius Nielsen Thordal, f. 4/8 1890, ug., bosat V. Møjbæk
d. 11/1 1970

- - - - -

*) kirkebog oplyser: Marinus Nielsen Thordal f. 25/11 1869
ugift mor, Johanne Jensen af Øster Grønning, udlagt barne-
fader Niels Nielsen, Ø. Grøn. Forældrene blev senere gift - men
først 7/4 1876, forlovere: lærer Bjørndal og aftægtsmand Jens Christensen
i Ø. Grønning. **Har der været et familiedrama ??**

- - - - -

søn:

Christian Nielsen Thordal, f. 1/5 1883, d. 25/4 1947, g. 7/12 1911
Dorthea Rasmussen Fårkrog, f. 4/1 1889, Balling, d. 1974

hds. forældre: gmd. Rs. Peder Larsen & Else Kristine Sørensen

børn:

Else Thordal, f. 9/12 1912, blev sygeplejerske, g. 20/3 1938 vognm.
Niels Siliam Melkjorsen, f. 22/5 1904 i Lyby, bopæl Århus

Johanne Thordal, f. 27/1 1916, blev exam pharm, g. 28/9 1941, Sp.
kasse as. Kaj Fenger Albrechtsen, f. 7/12 1916 i Silkeborg
3 børn

Karen Margrethe Thordal, f. 5/1 1926, blev g. 3/6 1950 Jebjerg
elektriker Søren Jakobsen Østergård, Jebjerg
4 børn

Her gled gården Thordal ud af slægtens eje - blev udstykket 1947

Der findes et skrift: Slægten fra Thordal i Grønning fra Dansk
Slægtsforskning i Fredericia - privateje
Udgiver Esper Christensen-Thordal boede på Teglgården i Ø. Grøn.

Der var tidligere en mineralvandsfabrik/sodavandsfabrik i Skive,
der hed "Thordal", vistnok efter et familiemedlem på Thordal.
Hvem, hvad og hvornår ???

Folketællinger m. bemærkninger**Folketællinger****4 tællinger om Thordal fra 1787****Ft. 1787 Kip B8213, husst. nr. 1, lb. nr. 21 Thordahl Gård**

Jens Andersen, 65, bonde, Fisker, enke e.1.æg.sk.

Inger Jensdatter, 22, ug, hans datter

Johanne Jensdatter, 24, hs.datter, Enke e.1.æg.sk.

Mariane Jensdatter, 4 h. hds. datter

Maren Jensdatter, 2, hds.datter

husst. nr. 2, lb. nr. 26 Thordahl Gård

Jens Larsen, 50, bonde, fisker, 1.æg.sk.

(der oplyses hans børn - det kan ikke passe, at han er søn af
Jens Andersen - men kan evt.være bror til Jens Andersens
afdøde kone

nej snarere var Elisabeth søster til Jens Andersens afdøde

kone)

Elisabeth Jensdatter, 58, kone, hun i 2. æg.sk, f. c. 1729

Maren Thøgersdatter, 8, hendes Brors datterdatter

Maren Mortensdatter, 23, tj. pige, ug

husst. nr. 3, lb. nr. 30 Thordahl Gård

Christen Sørensen, 54, husb.

Maren Christensdatter, 48, kone, beg. 1. æg.sk.

Anna Larsdatter, 13, konens søsterdatter

husst. nr. 4, lb. nr. 33 Thordahl Gård

Anders Pedersen, 62, husbond

Maren Christensdatter, 60, madmoder, beg 1. æg.sk.

= = = = =

Ovenstående emner er undersøgt med henblik på at finde frem til
1801 Folketælling.

Kun 2 emner genfindes i Grønning plus 2 børn

Alle andre findes ej i Grønning - de er formodentlig døde, idet
flytninger i den aldersgruppe ikke anses for almindelig.

De genfundne fra 1787 er:

Inger Jensdatter, 22, ug, hans datter

Johanne Jensdatter, 24, hs.datter, Enke e.1.æg.sk.

Mariane Jensdatter, 4, hds datter

Maren Jensdatter, 2, hds.datter ses Ft. 1801 Korsgård

forsættes næste side

Inger Jensdatter må anses at være blevet kone i en samlet Thordal, jf. nedenstående tælling 1801.

Johanne Jensdatter er blevet gift til anden gård i Grønning - Poul Christensen - Korsgård, matr. 12 - hun indgår i min anetavle ane nr. 41

= = = = =

Ft. 1801 Kip B 8217, husstand 131172, lb.nr. 5

brugt den opr. stavemåde Neels = Niels

Neels Jensen, 36, husb., bonde og gårdbeboer, g. 1.æg.sk.

Inger Jensdatter, 38, kone, g. 1.æg.sk.

Jens Neelsen, 10, deres barn

Karen Neelsdatter, 7, deres barn

Anders Neelsen, 4, deres barn

Jacob Mortensen, 24, tj. folk og Matros, ug

Johan Christian Gerts, 46, indsidder og matros, g.1.æg.sk.

Karen Christensdatter, 68, kone, 2 æg.sk.

Inger Olesdatter, 32, ug. datter (nok hendes)

Ft. 1834 Kip husst nr. 20

Niels Jensen, 67 enkem, gmd.

Anders Nielsen, 36, ug, søn

Niels Nielsen, 27, ug, søn

Inger Jensdatter, 13, plejedatter

Ester Pedersdatter, 20, tj. pige

Ft. 1840 Kip C 2960, lb. nr. 122

der oplyses **2 husstande** - far og søn

Niels Nielsen, gmd. husb, g.33 år

Kirsten Marie Pedersdatter, kone, 36

Inger Nielsdatter, 4, datter

Niels Nielsen, 2, søn

Ft. 1840 Kip C 2960, lb. nr. 126

der oplyses **2 husstande** - far og søn

Niels Jensen Thordahl, 73, enkem - nok aftægt hos søn

Peder Jepsen, 23.ug. tj.folk

Ellen Margrethe Christensdatter, 39, ug.tj. pige

Anders Nielsen, 42, ug, tj.folk / søn

Jens Sørensen, 18, ug, tj.folk

Ft. 1845 Kip B 7534, husst. nr. 40, lb.nr.224

Niels Nielsen, 38, g. gmd., f.i s.

Kirsten Marie Pedersdatter, 41, kone, f. Lyby s. ☒ ☒

Inger Nielsdatter, 9, deres datter, f.i s.

Niels Nielsen, 7, deres søn, f.i s.

#

Maren Nielsdatter, 2, deres datter, f.i s.

f.i.s = født i sognet

Niels Jensen, 79, enken., aftægt husfars far, f. Jebjerg
 Anders Nielsen, 48, ug., husfars broder, f.i s. ##
 Hans Pedersen, 27, ug, tj.folk, f. Thises.
 Jens Henriksem. 20, ug, tj.folk, f. Jebjerg s.
 Ellen Marie Pedersdatter, 29, ug., tj.folk, f. Højslev s.
 Maren Nielsdatter, 28, ug., skrædder, f.i s.
 Karen Nielsdatter, 23, skrædder, ug., f.i s.
 f.i.s. = født i sognet

Ft. 1850 matr.5a Thordal - internet

Niels Nielsen, 43, gmd.
 Kirsten Marie Pedersdatter. 49, Lyby, kone
 Børn: Inger 24, Niels 12, Maren 7, Petra 5
 Anders Nielsen, 53, f.i s., tj. folk
 Jens Hansen, 25, f. Jebjerg, tj. folk
 Hans Pedersen, 34, f. Thise, tj. folk
 blev sikkert g. 24/2 1852 med
 Mette Kirstine Pedersdatter, f. 16/10 1820, f.i s.
 hun var datter fra Korsgård - se matr. 12
 Henrik Pedersen, 1, hds. søn

Ft. 1860 matr.5a Thordal - internet

Niels Nielsen, 54, gmd. f.i s.
 Kirsten Marie Pedersdatter, 56, kone, f. Lyby
 Inger Nielsen, 24, datter, f.i s.
 Niels Nielsen, 22, søn, f.i s.
 Maren Nielsen, 17, datter, f.i s.
 Petra Catrine Nielsen, 15, datter, f.i s.
 Anders Nielsen, 64, husfars broder, f.i s.
 d. ungkarl 28/4 1880, 83 år
 Jesper Jensen, 29, f. Jebjerg, tj.folk

Ft. 1870 matr.5a Thordal - internet

Niels Nielsen, 62, gmd.
 Kirsten Marie Pedersdatter, 66
 Inger Nielsen, 33, datter
 Niels Nielsen. 31, søn - videreførte
 Maren Nielsen, 26, datter
 Petrea/ Petra Catrine Nielsen, 24
 Anders Nielsen, 73, husfars bror, aftægt
 Mehlsen Peder Madsen, 122, f. Grinderslev, tj. folk
 Peder Andersen, 20, f.i s., tj. folk

Ft. 1880 Kip C 6286, husst. nr. 3, lb.nr.193
nok på selve gården - aftægt se nedenfor

Niels Nielsen Thordal, 41, g., gdr.ejer, husfar, f.i s. #
 Johanne Nieline Thordal (Thondal ?), 33, g., kone, f.i s.
 Hansine Nielsen Thordal, 10, barn, f.i s. xxx ???
 Jens Nielsen Thordal, 3, barn, f.i s.
 Niels Nielsen Thordal, 2, barn, f.i s.
 Kirsten Marie Nielsen Thordal, 1, barn, f.i s.

(Johanne Knudsens mor, g. Jens Christensen)

Bosat på Bjørnsholm, matr. 4 - mange børn

Petra født sidst på året 1845

Anders Nielsen Thordal, 84, ug., f.i s. (nyder aftægt) ##
 Peder Chr. Christensen, 22, ug., tj.folk, f. i Grinderslev
 Eskild Nielsen, 19, ug., tj.folk, f.i Nykøbing
 Kirstine Sørensen, 22, ug., tj.folk, f. i Husby (Ringkøbing)
 Kirstine Rasmine Hinborg, 16, ug., tj.folk, f.i Hem s.

Efter "omgang" har nedenst. 2 Ft. ligget i område v. Thordal

Husst.nr. 2 er et hus m. 2 personer, Peder Jensen, fisker & opsynsm. 59 år

Husst.nr. 4 husm lev af sin jord Niels Chr.

Allerlain/Albertsen, 66

Se videre under matr. 19

Ft. 1880 Kip C 6286, husst nr. 5, lb.nr. 206 (aftægtshus)

Niels Nielsen Thordahl, 73, g. aftægt, f.i s.
 Kirsten Aborie (nok fejl Marie) Pedersen Thordahl, 76, kone, aftægt

Nu oplyses født i Hørby s. Aalborg amt - men må være Lyby

xx

Petra Nielsen Thordahl, 35, ug, deres datter, f.i s.

hvad blev der af Petra ?

xx må være Lyby

f.i.s. = født i sognet

Ft. 1890 matr. 5a Ø. Grønning/ Thordal - husst.3 - internet

Niels Nielsen Thordal, 51, gmd. f.i s.

Johanne Jensen, 43, kone, f.i s.

Marinus Nielsen Thordal, 20, søn

xxx se bemærkn.

Jens Nielsen Thordal, 13, søn

hos fam.

Niels Nielsen Thordal, 12, søn

Kirsten Marie Nielsen Thordal, 11, datter

Inger Katrine Nielsen Thordal, 9, datter

Anne Nielsen Thordal, 7, datter

Anne Nielsen Thordal, f. 30/3 1882, d. 28/1 1919 (sp.syge)

gift Niels Riis, Lyby Mølle

Christian Nielsen, 6, søn

Karen Nielsen Thordal, 5, datter

Maren Kirstine Nielsen Thordal, 2

2 tj.folk

Ft. 1901 matr. 5a Ø. Grønning/ Thordal - internet

Niels Thordal (også nævnt under matr 1), f.15/10 1838
g.1876 - 10 børn

Hanne Thordal, f.30/12 1846

Jens Nielsen Thordal, f.2/10 1876, fis

Niels Nielsen Thordal, f.2/9 1877

Ane Nielsen THordal, f.30/3 1882

Karen Nielsen THordal, f.3/5 1884

Maren Nielsen THordal, f.1885

Anders Chr. Andersen, f.16/12 1878 på Mors

Ft. 1906 matr. 5a Ø. Grønning/ Thordal - husst.24 - internet

Johanne Thordal, f. 30/12 1846, enkekone, gmd.

Jens Thordal, f.2/10 1876, søn, gårdbestyrer

Kristian Thordal, f.1/5 1883, søn - videreførte

Anne Thordal, f. 30/3 1882, datter, g. til Lyby Mølle

Karen Thordal, f.3/5 1884, datter, g. til V. Møjbæk

Maren Thordal, f.27/7 1885, g. til Rørbæk

Julius Thordal, f,4/8 1889, tog ophold på V. Møjbæk

Ft. 1911 matr. 5a Ø. Grønning/ Thordal - internet

Johanne Thordal, f. 30/12 1846, enkekone, gmd.

Jens Thordal, f.2/10 1876, søn, gårdbestyrer

Kristian Thordal, f.1/5 1883, søn - videreførte

Maren Thordal, f.27/7 1885, g. til Rørbæk

Julius Thordal, f,4/8 1889, tog ophold på V. Møjbæk

Ft. 1916 matr. 5a Ø. Grønning/ Thordal - husst.24

Kristian Thordal, f. 1/10 1883 (1/5), gmd.

Dorthea Thordal, f. 4/1 1889, kone

Else Thordal, f. 9/12 1912, barn

udøbt pige f. 27/1 1916, barn

Marie Pedersen, f. 26/11 1900, tj. folk

Inger Nielsen, f. 11/6 1894 do.

Victor Olsen, f. 5/6 1882 do.

Viggo Nielsen, f. 3/10 1896 do.

Olga Nielsen Kristiansen, f. 18/1 1898, sygeplejerske

Ft. 1921 matr. 5a Ø. Grønning/ Thordal

Kristian Thordal, f. 1/5 el 1/10 1883

Dorthea Thordal, f. 4/1 1888 Balling

Else Thordal, f. 9/12 1912, Grøn.

Johanne Thordal, f. 27/1 1915

Karen Høj, f. 14/8 1900 i Harre, tj. folk

Benne Kristensen, f. 27/3 1906 på Mors do.

Bertel Larsen, f. ? 1895, Krejbjerg do.

Svend Kristensen, f. ? 1904, Bostrup do.

Marinus Jensen, f.? 1891, Tårup, Fjends H. do.

Anders Jensen, f. ? 1905, Rødding do.

Ft. 1921 matr. 5a Ø. Grønning/ Thordal

Kristian Thordal, f. 1/5 el 1/10 1883

Dorthea Thordal, f. 4/1 1888 Balling

Else Thordal, f. 9/12 1912, Grøn.

Johanne Thordal, f. 27/1 1915

Karen Høj, f. 14/8 1900 i Harre, tj. folk

Benne Kristensen, f. 27/3 1906 på Mors do.

Bertel Larsen, f. ? 1895, Krejbjerg do.

Svend Kristensen, f. ? 1904, Bostrup do.

Marinus Jensen, f.? 1891, Tårup, Fjends H. do.

Anders Jensen , f. ? 1905, Rødding do.

Ft. 1925 matr. 5a Ø. Grønning/ Thordal

Kristian Thordal, f. 1/5 el 1/10 1883

Dorthea Thordal, f. 4/1 1888 el 2/1 1889 Balling

Else Thordal, f. 9/12 1912, Grøn.

Johanne Thordal, f. 27/1 1915 el 1916 i Grøn

Rigmor Bjerring, f.6/2 1901 i Nr. Lem v. Lemvig tj. folk

Johanne Gade, f. 18/2 1905 i Ramsing do.

Carl Aksel Tristrup, f.3/4 1897 i Otting do.

Carl Johannes Poulsen, f. 11/9 1901 i Tøndering do.

Oskar Kjærgård Sørensen, f. 24/6 1912 i Junget do.

Ft. 1930 matr. 5a Ø. Grønning/ Thordal

Kristian Thordal, f. 1/5 el 1/10 1883

Dorthea Thordal, f. 4/1 1888 el 2/1 1889 Balling

Else Thordal, f. 9/12 1912, Grøn.

Johanne Thordal, f. 27/1 1915 el 1916 i Grøn

Karen Margrethe Thordal, f. 5/2 1926 i Grøn.

Karl Gustav Pedersen, 28/7 1909 i Hjerk

Anton Marinus Mathisen, f. 18/12 1909 i Dommerby

Arnold Severin Vejle, f. 30/7 1914 i Krejbjerg

Ida Henriette ? f.7/11 1915 i Jebjerg.

Folketællinger 1930 V. Grøn opslag 20

Niels Senius Jensen, f. 5/7 1894 i Lyby

fodermester på Thordal, g. 1924

Rosa Dagny Jensen, f. 29/12 1903 i Jebjerg, kone

Ane Møller Jensen, f. 24/7 1923 i Jebjerg

Frastykninger

Da frastykningerne kan være lidt uoverskuelige gives indledningsvis et **Resume/indholdsfortegnelse:**

1. Først ser vi på Ø. Grønningvej - gadenumre, matr. og ejendomme omkr. år 2008
2. Dernæst ses en tabellarisk opstilling af frastykkede parceller fra Thordal med matrikel/kronologisk rækkefølge med areal og adresser. omkr. år 2008
3. Lidt om den historiske udvikling med frastykning
4. Noget om specielle ejendomme /udstykning i 1947
5. Tingbogens Henvisningsblad oplyser frastykning 5a-5q frem til år ca. 2000 - 16 numre
Derefter er der nummeret yderligere fra 5r-5ø - 9 numre de sidste digitale efter år 2000

Vedr. punkt 1.**Vedr. Ø. Grønningvej omkr. Thordal m. husnr. matr. og areal**

kilde E-vurd. 2009 og vejviser 2008 samt tingbog

Øster Grønningvej - start Lyby Strand - lige numre - østside
ulige numre - vestside

Efter matr. kort 2008 er der 23 frastykninger**Lige numre**

Ø. Grøn-vej	2	matr.	5h har 2 vejnumre 2 & 2a (***)	
	2	matr.	5h sommerhus - areal ej oplyst
huset ligger helt i "bunden" af Ø. Grøn. vej. Huset er ganske lille.
Huset må være adgangsvej til 2A	
	2A	matr.	5h ubebyg. gr. areal 1ha 1349 kvm	
do.	4	matr.	1d Ø. Grøn. sommerhus	1240 kvm(V)
			er den sammen med 5i ? næppe
eller identiske ? næppe
Det er et ganske lille sommerhus
Er det rester af Voisbækhuset ?
Matr. 1d synes frastykket fra 1c
Se matr. 1 Vosbæk	
do.	4Y	matr.	3e Ø. Grøn. ubebygget areal 2ha 1329 kvm(*
matr. 3e er sammen m. 5c & 1b
men måske selvstændig vurderet	

do. 6 matr. 5c der er sammen med 3e & 1b
 bemærk har har vi 1b fra Vosbæk
 adresse er Ø. Grønningvej 6
 Matr. 1b,3e, 5c synes frastykket i 1939
 fra Thordal af Kr. og Dorthea Thordal
 Videre ejerrække ses på matr. 1b
 Areal er oplyst
 1b 10 kvm
 3e 7335 kvm
 5c 1 ha 4565 kvm - ialt 2ha 1910 kvm
 3e & 5c ses på matr. kort 2008, ej 1b
 Nuværende ejer:
 Motorgården Skive A/S skøde 5/2 1997
 Se evt. mere under matr 1b Vosbæk
 NB. matr. 5i synes tilkøbt senere - ja

do. 8 matr. 5b Ø. Grøn.A/S Metallics
 Hjælpefond Sommerhus
 skøde 27/6 1968 2 ha 7910 kvm

do. 10 matr. 5a Ø.Grøn "Gl. Thordal" 21 ha 4649 kvm

do. 12 matr. 5g Ø.Grøn.
 Kyllinge farmen, lbr. 1 ha 9774 kvm

do. 14 matr. 3a Ø.Grøn Teglgården (begge sider) (*)
 sider vej kvægbrug 68 ha 6159 kvm

do. 16 matr. 7a Ø.Grøn "farbror Niels'gd." - (*)
 nedlagt lb. 1 ha 5062 kvm

do. 18 matr.10a Ø.Grøn. landbr./gård 39 ha 3262 kvm(*)

 her krydser Grønningvej (V. Grønning til Grønning Øre)
 Skellet mellem Lyby Strand og Øster Grønningvej går
 faktisk næsten ved Stranden

ulige numre

Ø.Grøn-vej	1	matr. 5L Ø.Grøn. - sommerhus -	1201 kvm
do.	3	matr. 5k Ø.Grøn. - beboelse -	1202 kvm
do.	5	matr. 5n Ø.Grøn. - sommerhus -	1203 kvm
do.	7	matr. 5m Ø.Grøn. - sommerhus -	3550 kvm
do.	7A	matr. 5o Ø.Grøn. - ubebyg.grund -	1440 kvm
do.	9	matr. 5p Ø.Grøn. - som. hus -	1 ha 6415 kvm
do.	11	ej oplysn. - ekst. nok ikke	
do.	13	matr. 5f,5t,5u & 5v.bebyg.lb.	10 ha 4200 kvm
do.	15	matr. 5e & 5s (bebyg. landbr.)	2 ha 2063 kvm
do.	17	matr. 5d (bebygget landbrug)	9 ha 7900 kvm
do.	17V	matr. 3m ubebyg.gr. -	200 kvm (*)
do.	19	matr.14b Ø. Grøn. - beboelse -	4638 kvm (*)

*) ej vedr. Thordal

***) ligger mærkelig nok på venstre vejside !

Vedr. ejere henvises til specf. frastykninger

V) Gl. Voisbæk matr. nr. Matr. 1, Ø. Grøn købt til Thordal

Vedr. punkt 2.

Dernæst på en tabellarisk opstilling af frastykkede parceller fra Thordal - matr. 5a - 5q efter henvisningsbladet og som er de sidste i håndskrevne Tingbog

Matr. 5r - 5ø efter matr. kort 2008 og e-vurdering

Grundlag for tabellen

1. udgangsposition er matr. kort fra 2008
2. matrikelnummer og kronologisk opstilling af frastykkede matr
3. arealer, adresser og "status" hentet v. Ejendomsvurdering
4. evt. navne sat på efter vejviser
5. kun frastykninger fra Thordal
6. henvisningsbladet i håndskrevne tingbog til ca. år 2000
henvisningsbladet omfatter kun matr. 5a til 5q
resterende frastykninger og sammenlægninger 5r til 5ø
må være etablerede efter år 2000 (digitale)

5p & 5q er de sidste i håndskrevne Tingbog

5a	Ø.Grønningvej 10	Gl. Thordal	20ha	8529	kvm
5b	Ø.Grønningvej 8	Metallic	2ha	7910	kvm (#
5c	ses ej e-vurd. - evt. sammen m. andre ja efter Henvisningsbl matr 1b,3e og se 5i se Vosbæk matr. 1b burde være Ø. Grøn-v nr. 6				
5d	Ø.Grønningvej 17	bebygget landbrug	9ha	7869	kvm
5e	Ø.Grønningvej 15	bebygget landbrug sammen med 5s	2ha	2063	kvm
5f	Ø.Grønningvej 13	landbrug sammen med 5t,5u & 5v - disse ses ej matr. kort måske matr. sanering	10ha	4128	kvm
5g	Ø.Grønningvej 12	Kyllingefarmen/landbr.	8ha	5421	kvm
5h	Ø.Grøn-v. 2 & 2A	2 sommerhuse (*)	3ha	1349	kvm (#
5i	burde være Ø. Grøn-v nr. 4 el.6 ses ej e-vurd. - evt. sammen m. andre - ja 5i er sammen med 1b, 3e og 5c				
5k	Ø.Grønningvej 3	fra 5a sommerhus		1202	kvm
5L	Ø.Grønningvej 1	fra 5a sommerhus		1201	kvm
5m	do.	7 fra 5a sommerhus		3550	kvm
5n	do.	5 sommerhus		1203	kvm
5o	Ø.Grønningvej 7A	udb.grund sammen m.5m		1440	kvm

B. Thordals udstykning

Da Thordal blev udstykket i 1947 i 6 parceller med 3 nye statsejendomme, Kyllingefarmen og hovedparcellen samt 1 parcel til Skive kommune.

De fik matr. nr. 5a, (hovedparcel) 5g. (kyllingefarm) 5 h til Skive Kommune samt statshuse 5e, 5f, 5d

C. senere udstykninger - også fra A) & B)

særlig sommerhuse

= = = = = = = =

Vedr. A gamle frstyknings

matr. 5b tilhører den nu Metallics Hjælpefond ? - ja, efter skøde

5b Ø. Grøn.A/S Metallics Hjælpefond (sommerhus)

areal 2 ha 7910 kvm - skøde 27/6 1968

adresse Ø. Grønningvej 8

Motorgården

5c - kender ej matr. 5c - men ses på matr. kort 2008

5c er sammen med 5i

= = = = = = = =

Vedr. punkt 4**Vedr. B Thordals udstykning****Specifikke oplysninger om frastykningerne****Ejere på Øster Grønningvej 10 - matr. 5a (hovedparcel - gl. gård)**

E-vurd 2008 matr. 5a "Gl. Thordal" hovedparcel 21 ha 4649kvm

Indkøbsforening fra Landbrugsministereiet skøde 1/3 1951

Holger Pedersen Toft skøde 23/10 1953

Holger Toft ejer efter vejviser 1981

Vagn Toft skøde 5/7 1984

Jens Bjarne Høgh skøde 4/9 1985 lyst 11/4 1986

Halvor Sønderup Pedersen skøde 4/7 1997

Thomas F. Nielsen og Tina Pedersen vejviser 1999

Måske lejefolk

Åse Pedersen (efter dommerkantor) skøde 21/12 1999

Halvor Sønderup Pedersen - vist hds. mand - vejviser 2008

Der er noget mærkelig med -

Halvor Sønderup Pedersen og konen

Aase Pedersen - se også matr. 11 L

Frasalg: Holger Toft frastykker 5i fra 5a på 4250 kvm til

5c Svend Boel Jensen skøde 28/3 1963

5m gartner Svend Lavrsen, Jebjerg, 12/12 1963

5p dyrlæge Erik Hansen, Breum 7/6 1965

Ejere på Øster Grønningvej 17 matr.5d opslag 52

E-vurd 2008 matr. 5d (bebygget landbrug) 9 ha 7900 kvm

ejendommen består af 5d - areal 9 ha 7900 kvm

Henry Torp fra landbr.m. skøde 15/4 1948

Henry Torp, f. 14/1 1909

g. Aasted 27/2 1944

Mary Elise Hinnerup Jensen, f. 1711 1920

børn: Frede Hinnerup Torp, f. 14/9 1953

måske flere - se kirkebog

Svend Erik Kristensen skøde 26/4 1972

vejviser 1999 ingen oplysninger om beboer

vejviser 2008 ingen oplysninger om beboer

servitut: vejret for 5e & 5f over matr. 5d

ej se mere i Tingbog

se endvidere matr. 5a og 9h V. Grøn.

Ejere på Øster Grønningvej 15 - matr.5e (tingbog nov. 2007)

Opslag Tingbog 54

Ejendommen oprindelig 9 ha 1140 kvm

e-værdi 2008:

ejendommen består nu af 5e & 5s af Øster Grønning

matr. 5e & 5s (bebygget landbrug) 2ha 2063 kvm

areal 5e 1 ha 675 kvm

5s 1 ha 1388 kvm

Udstykning/landbrugsm. 15/4 1948

Niels Hedegård Nielsen fra landbrugsm. skøde 16/12 1950

Nielsen slettet, jvf. Kirkebog

Niels Hedegård Nielsen, f. 29/11 1916 vejviser 1981

g.Sønderholm 11/5 1947 m

Anna Kirstine Levinsen, f. 24/5 1924

børn: Svend Hedegård, f. 5/10 1950

Jytte Hedegård, f. 13/11 1953

måske flere - se kirkebog

Bente Soelberg Østergård - alene 5e skøde 26/8 1988

Ann & Søren Kolding Jensen skøde 26/11 1997

Forpagtningskontrakt på dele af 5e

til Marie og Mads Vorm

her må foregå et frasalg

Anja Unger & Jan Markussen skøde 8/8 2001

ingen oplysninger vejviser 2008

Ejere på Øster Grønningvej 13 - matr.5f

(tingbog nov. 2007)

Opslag Tingbog 56

Ejendommen 5f oprindelig 10 ha 3780 kvm landbrm. 15/4 1948

E-vurd. 2008 matr. 5f,5t,5u & 5v(bebygget landbrug)

10 ha 4200 kvm

ejendommen består af 5f,5t,5u & 5v af Øster Grønning

areal 5f 8 ha 9192 kvm not. som landbrug

5t 1 ha 2589 kvm

5u & 5t areal ukendt/ 2419 kvm

- i alt 10 ha 4200 kvm

Sigurd Laursen Kåstrup fra landbrugsm. 5f skøde 16/12 1950 (1

døtre:

Anna Østergård & Kirsten Riis Andersen sk.attest 8/9 1989

Datter - boede hjemme ?

Anna Østergård vejviser 1981

Lejefolk: ???

Kirsten & Karl V. Olesen,forstander vejviser 1981

Ejere: efter skifteattest

Anna Sørensen & Ib Vassard - skøde 6/10 1989

ingen oplysninger vejviser 1999

ingen oplysninger vejviser 2008

- - - - -

1)NB.Sigurd Laursen Kåstrup, f.6/10 1911 i Volling, blev g. 6/10 1951 med Laura Thordal Riis, f. 5/12 1911 i Lyby Mølle.

Laura havde tidligere - 22/2 1932 - været g. m. Svend Bligård, f. 3/3 1909 i Lyby - forældre: Peder Kristian Iversen Bligård og

Vibeke Gudiksen, Lyby

med sidste fælles bopæl: Lyby

2 børn fra 1. ægteskab

Anna f. 1932

Kirsten Riis Bligård, f.14/5 1935 i Grøn., g. 9/1 1958 postbud

Poul Andersen, f.6/12 1935 - bopæl vist Skive

forlovere: Sigurd Kåstrup og gommens far

se også Lyby Mølle

Sigurds forældre: gdr. Anders Laursen Kåstrup & Kirsten Marie Iversen.

NB. forlovere: Kirsten Kåstrup, Skive - nok hans mor &

Harald Kåstrup, Balling

der var "kold luft" fra hds. far, Niels Riis i Lyby Mølle

Ejere på Øster Grønningvej 12 - matr.5g opslag Tingbog 60

senere kyllingefarm

ejendommen består af matr. 5g m. 8 ha 5421 kvm

eller oplyst andet steds 8 ha 4000 kvm

Frastykket fra Landbrugsm. 15/4 1948

Poul Kr. Nielsen fra landbrugsministeriet skøde 16/12 1950

han var fra Højgård i Rærup - han født 1918

gift 5/11 1946 i Rybjerg Margrethe Lund, f.1923

søn Jørgen Kristian Nielsen f, 13/11 1949

Leo Nielsen, f. 3/6 1954

måske flere - se kirkebog

Dan Dissing-Madsen ejer efter vejviser 1981

Ellen Dissing Madsen auktionsskøde 19/2 1982

A/S Kyllingefarm (efter Tingbog) skøde 17/3 1993

Så oplyser håndskrevne Tingbogen ikke mere

Jan S. Thomsen, chauffør, nævnt som beboer vejviser 1999

Der må være frasolgt jord - godt 6 ha.

Hvornår og hvortil ?

E-vurd. 2008 matr. 5g Kyllinge farmen 1 ha 9774 kvm

Ø.Grønningvej 2 matr 5h opslag Tingbog 64

Ved udstykning i 1947/1950 fik

Skive kommune skøde på 5h fra landbr.m. skøde 5/12 1950

Areal 2 ha 3830 kvm

Tilkøb: matr.20a V. Grøn. Areal 1 ha 0010 kvm

skøde 10/6 1976

I/S Lyby Strand

v. Søren Houmøller m. fl.

Skøde 16/5 1990

- - - -

E-vurd 2008 oplyser 5h med sommerhus på

lejet grund 3 ha 4242 kvm, jvf. pålyst

lokalplan - grunden har 2 vejnumre 2 & 2A

jeg konstaterer igen,

at arealet ikke stemmer!

Sommerhus på lejet grund tinglyst, jvf opslag

i Tingbog 440

Ø.Grønningvej 8 matr.5b Ø. Grønningvej 8

Frastykket 1939 - 2 ha 7910 kvm fra 5a til 5b

Kristian Thordal til Salling Gymnastikforening

skøde 12/11 1940

ny ejer:

P. Brinch-Møller

skøde 2/8 1967

ny ejer:

A/s Metallics Hjælpefond v/ P.Brinch-Møller

skøde 27/6 1968

Her oplyses areal til 2 ha 7910 kvm

Ø.Grønningvej 6 matr.5c

Matr. 5c er sammen med 1b & 3e og synes frastykket i 1939
Tingblad oplyser:

Oprindelig ejer Kristian og Dorthea Thordal 1939

Dorthea har nok som enke ejet grunden

hvilket kan bekræfte, at hun sælger

Dorthea Thordal giver skøde til købm Chr.

Østergård, Skive skøde 30/7 1954

Areal oplyst 1b 10 kvm

3e 7335 kvm

5c 1 ha 4565 kvm - ialt 2ha 1910 kvm

3e & 5c ses på matr. kort 2008, men ej 1b

adresse synes at være Ø. Grønningvej 4Y eller 6

ny ejer:

fabrikant Svend Boel Jensen skøde 9/7 1963

tilkøb: matr. 5i tilkøbes fra matr 5a

Holger Toft - areal 4250 kvm skøde 28/3 1963

enke:

Grethe Jensen, skifteattest 5/2 1997

ny ejer:

Motorgården i Skive A/S skøde 5/2 1997

Denne synes stadig at være ejer 2008

= = = = =

**Vedr. C Senere frastykninger - efter 1947
sommerhuse**

Ø.Grønningvej 1	matr. 5L Ø. Grøn. - sommerhus -	1201 kvm
	Frastykket 29/6 1963 fra 5a - Toft	
	Skiftende ejere - opslag Tingbog 68	
do. 3	matr. 5k Ø. Grøn. - beboelse -	1202 kvm
	Frastykket 29/6 1963 fra 5a - Toft	
	Skiftende ejere - opslag Tingbog 66	
do. 5	matr. 5n Ø. Grøn. - sommerhus -	1203 kvm
	Frastykket 18/10 1963 fra 5a - Toft	
	Skiftende ejere - opslag Tingbog 74	
do. 7	matr. 5m Ø. Grøn. - sommerhus -	3550 kvm
	matr. 5m & 5o er sammen	
	frastykket fra 5a 29/6 1963 Toft	
	Skiftende ejere - opslag Tingbog 72	
do. 7A	matr. 5o Ø. Grøn. - ubeg. grund -	1440 kvm
	Frastykket 1/12 19644 fra 5a - Toft	
	Skiftende ejere - opslag Tingbog 72	
	Bemærk: Marie & Mads Vorn skøde	
	på 5m & 5o 30/8 1995	
	se også matr.5e	

do. 9 matr. 5p Ø. Grøn. - sommerhus - 1 ha 6415 kvm
do. 11 ingen oplysninger - ekst. nok ikke
do. 13 matr. 5f,5t,5u & 5v(bebygget landbrug)
10 ha 4200 kvm
do. 15 matr. 5e & 5s (bebygget landbrug) 2ha 2063 kvm
do. 17 matr. 5d (bebygget landbrug) 9 ha 7900 kvm

- - - - -

Ø.Grønningvej 4 matr. 1d Ø. Grøn. sommerhus 1240 kvm
vi mener, at matr. 1 Ø.Grøn. blev tillagt Thordal på et
tidligt tidspunkt - se evt. Vosbech maytr. 1.

- - - - -

måske adresse
Lyby Strand "fælles areal" tilh I/S Lyby Strand se matr.
20 V. Grønning - sammen med 5h Ø. Grøn.?

Vedr. punkt 5

Tingbog - Henvisningsbladet - vedr. 5a
Skreven Tingbog til ca. 1998 - digital derefter

Matr. nr. henvisning: se under

5b-5q findes på henvisningsbladet i gamle tingbog,
som slutter ca. år 2000
bemærk 5c skulle være under 1b
5o skulle være under 5m

5r-5ø ses ikke i gamle tingbog - må være frastykket senere
og er i den digitale tingbog

Problemer med frastykning

hvilke var Salling Ungdomskoles ejendom

se matr. 17c frasolgt Teglgården matr. 3

**Registreringer
af
Ingvard Rasmussen
vedr.**

Ø. Grønning matr.nr. 5
hordal - Ø. Grønningvej 10

Ejendommen:

Thordal var oprindeligt krongods under Skivehus lén og siden fæstegård under Astrup gods fra 1633.

I *Skivehus léns jordebog 1617 og i *M-1688 er der anført 2 fæstere på gården.

I 1758 blev den delt i 4 fæstemål á htk. 0-3-2-2¾ og forsynet med de fornødne huse til de nye besiddere. Fæsterne drev fiskeri

ved siden af landbruget (*FT-1787). Ved Udskiftningen o.1787 blev de 4 fæstemål opgraderet til bolsteder. Det ene bolsted blev solgt

i 1796 til selvejer-gårdmand Christen Nielsen i Øster Lyby - de øvrige blev solgt år 1800 til daværende fæster Niels Jensens selveje.

Hartkornsoversigt:

matrikel	nr.	ejer	besidder	Hartkorn
år 1617		Skivehus lén	Laurits Andersen og Visti Thomesen	(samme landgilde som i *M-1662)
M-1662	Thordahl	Velb. Otte Friis	Mogens Christensen	4-4-0-0
M-1680	Torsdall	Otte Friis	Christen Christensen	3-7-2-0
M-1688	Thordal	Aastrup	Jørgen Mogensen og Jens Thomasen	3-2-3-2 (gl. 3-7-2-0)
år 1719		Astrup	Peder Pedersen Thordal	3-2-3-2
år 1758		Astrup	1. Christen Jacobsen 2. Jens Pedersen 3. Peder Wester 4. Jens Andersen	0-3-2-2¾ 0-3-2-2¾ 0-3-2-2¾ 0-3-2-2¾
år 1791		Astrup	1. Christen Sørensen 2. Jens Larsen 3. Christen Christensen 4. Niels Jensen	2-4-0-0 2-4-0-0 2-4-0-0 2-4-0-0
år 1800		Selveje	Niels Jensen	7-4-0-0 (= 1. +3. +4.)
M-1844	5	Selveje	Niels Nielsen	6-6-1-0½ (gl. 7-4-0-0)

Ejere - i tiden inden selveje:

- **Krongods** - gårdene VG.nr.4 (*Storgård*) og ØG.nr.5 (*Thordal*) var krongods i 1617 (**Skivehus Lens Jordebog 1617*).
- **Astrup** - Christoffer Friis fik mageskifteskøde 1633.11.30 fra Kongen på VG.nr.3 og gården her (**KS I, 474*). Otte Friis ejede gården ved **M-1662*. Han pantsatte den 1686.06.03 som sikkerhed for lån fra Viborg byråds fattigkasse - (**VLT-SP.23, 203b*)⁸⁰. Ved sin død 1693 efterlod han gæld, bl.a. til sin søster Margrethe Friis, som fordrede udlæg i boet og fik tildømt *Astrup* gods ved Landsret og Højesteret, med pligt til at betale de øvrige kreditorers fordringer. Hun var da i høj alder og overdrog derfor 1694.11.16 godset og betalingspligten til sin brordatter Elisabeth Friis, som igen 1702.08.07 overdrog det hele til sin mor Birgitte Lykke (**VLT-SP.29, 26b og SP.33, 265b*).
- **Eskær** og **Astrup** - Christiane Barbara Rantzau, enke efter oberst Verner Parsberg til *Eskær*, fik auktionsskøde 1725.11.10 på en del af *Astrup* gods, som var pantsat og pantebrevet opsagt - herunder *Thordal* (htk. 3-2-3-2) (**VLT-SP.38, 277*).
- **Astrup** - Ritmester Johan Parsberg fik skøde 1727.05.01 på hele *Astrup* gods fra sin mor Christine Barbara Rantzau - herunder *Thordal* (htk. 3-2-3-2) (**VLT-SP.39, 18b*).
- Godsimperiet **Eskær, Astrup** og **Skivehus** - Claus Reventlow, amtmand over Skanderborg og Ankjær amter, fik med højeste bud auktionsskøde 1735.11.15 på de 3 godser - *Thordal* (htk. 3-2-3-2) (**VLT-SP.41, 79*). Claus Reventlow solgte *Astrup* gods i 1750.
- **Astrup** - Peder Malling, forpagter af *Thårupgård*, fik skøde 1750.03.28 på *Astrup* gods fra Claus Reventlow (**VLT-SP.42, 537b*).
- **Selveje** - skøder til besidder 16) Niels Jensen fra Peder Mallings efterfølger, A.R. de Lasson, *Astrup*, 1800.06.21 på bolstederne 5.1 og 5.3 - samt 1800.06.29 på hans beboede sted 5.4.

Besiddere (Landmænd på gården):**1662-gården.**

- 21) **Laurits Andersen** og **Visti Thomesen** (o.1617) – anført som besiddere i **Skivehus Lens Jordebog 1617*.
- 22) **Christen Thomesen** (o.1633) – besidder ifølge Christoffer Friis' ovennævnte skøde 1633.
- 23) **Mogens Christensen** (o.1662) – besidder ifølge **M-1662*.
- 24) **Christen Christensen** (o.1680) – besidder ifølge **M-1680*.
- 25) **Jørgen Mogensen** og **Jens Thomsen** (o.1688) – er anført som fæstere i Otte Friis' ovennævnte pantebrev 1686 og **M-1688*.
- 26) **Peder Pedersen** (Tilnavn *Thordal*, o.1702/35) – er anført som gårdens besidder i Elisabeth Friis' ovennævnte overdragelse af *Astrup* gods 1702. Han fik lovbestemt fæstebrev 1719.09.16 på gården (htk. 3-2-3-2), som han altid har beboet (**Astrup Fp, 21*). Han er anført som besidder af gården i Johan Parsbergs skøde 1727, og han kom fra gården i 1735 grundet *Armod og Fattigdom*.
- 27) **Jens Olufsen** (o.1735) – født i landsbyen Ytrup i Rybjerg sogn. J.O. fik fæstebrev på gården 1735.01.04 (**Astrup Fp, 54*). Han er nævnt som ny besidder i Claus Reventlows skøde samme år på de 3 godser og i Peder Mallings skøde 1750 på *Astrup* gods.

⁸⁰ Udskrifter fra **VLT-SP* (Viborg Landstings Skøde- og Panteprotokoller) – se fil: Grønning skøder. Viborg Landsting.

Ejendommen delt i 4 fæstemål.**1. Fjerdepart**28) **Christen Jacobsen** (d.1772) – måske død før *FT-1787.

Gift med **ukendt hustru** (d.1771).

Børn – ifølge nedennævnt skifter:

- Karen ChristensD, gift med Jens Jacobsen, 1772 tjenestekarl på *Krabbesholm* ved Skive.
- Anne ChristensD, gift med Laust Nielsen, 1772 tjenestekarl på *Aal Mølle* ved Viborg.
- Ellen ChristensD (d.1772), ugift.
- Maren ChristensD, 1772 ugift.

Christen Jacobsen fik fæstebrev 1758.02.03 (*Astrup Fp, 123b).

Skifter 1772.01.25 efter hans hustru og 1772.11.03 efter Christen Jacobsen, datteren Ellen og naboen Niels Pedersen, som alle druknede, antagelig under fiskeri på fjorden (*Astrup Skp, 10b-11).

29) **Christen Sørensen** (Tilnavn **Kølle**, ca.1733-...)

Antagelig søn af Søren Kølle (d.1781), hmd. i Breum, Grinderslev sogn, og hans 1° hustru. Skifte 1781.02.17 (*Astrup Skp, 52).

Gift med **Maren ChristensD** (ca.1739-...).

Fæstebrev 1777.12.20 (*Astrup Fp, 161b). Han var endnu fæster ved *FT-1787.

År 1800 blev ejendommen solgt til besidder 16) Niels Jensen.

2. Fjerdepart30) **Jens Pedersen** (d.1772) – ...

Gift med **Elisabeth JensD** (ca.1718-...).

Jens Pedersen fik fæstebrev 1758.02.03 (*Astrup Fp, 124).

Skifte 1772.11.03 efter drukneulykken som nævnt ovenfor (*Astrup Skp.).

31) **Jens Larsen** (ca.1737-...)

Gift med **Elisabeth JensD** (ca.1718-...), forgængers enke.

Fæstebrev 1774.12.20 (*Astrup Fp, 156), udvidet 1795.10.26 med htk.1-5-1-0¾ til ialt 2-4-0-0 (*Astrup Fp, 200b).

Nævnt som besidder i *FT-1787.

Han fik selvejerskøde 1796.06.24 (htk. 2-2-0-0_{61/72} og Grønning Kirke 0-5-3-2_{11/72}, ialt 4-0-0-0) – og skødede 2 dage senere stedet til Christen Nielsen, gmd. i Øster Lyby. Skødet blev tinglæst sent i november (*Salling H. SPP-2, 506 og 530b).

3. Fjerdepart32) **Peder (Mortensen) Wester** (o.1755/85) – antagelig død senest 1787.

Gift med **Kirsten PedersD** (d.1769). Skifte 1769.09.11 (*Astrup Skp, 7b).

Børn – ifølge nævnte skifte 1769:

- Niels Pedersen Wester (f.ca.1755), gmd. i Torp, gift med Karen NielsD (f.ca.1747).
- Ane PedersD (f.ca.1758) og Maren (f.ca.1762).

PW fik fæstebrev 1758.02.03 på gårdparten i *Thordal* (*Astrup Fp, 124).

Som driftig bonde avancerede han fra *Thordal* og fik fæstebrev 1775.01.03 på en nødlidende *Astrup-gård* (htk.4-3-2-3)

i landsbyen Torp i Thise sogn ved Hvalpsund (*Astrup Fp, 156b). Den forrige fæster Mads Mogensen var død i 1772, og skiftet 1772.10.01 viste en netto gæld på 89Rdl (*Astrup Skp, 10b).

Han blev efterfulgt af sønnen Niels Pedersen Wester (f.1756), som fik fæstebrev 1785.02.09 på gården i Torp og gav sine forældre aftægt på gården (*Astrup Fp, 181-82).

33) **Anders Pedersen** (ca.1725-...) – søn af forgænger.

Gift med **Maren ChristensD** (ca.1727-1795). Skifte 1795.10.20 (*Astrup Skp, 121).

Børn – ifølge skifte 1795:

- Anne AndersD (f.ca.1759), tjenestepige på *Astrup*.
- Peder Andersen (f.ca.1755), bmd. i *Voisbæk* (ØG.nr.1).
- Else AndersD (f.ca.1765), gift med efterfølger her i gården.
- Maren AndersD (f.ca.1767), tjenestepige hos Lars Larsen i VG.nr.6 (*Stisens gård*)

AP fik fæstebrev 1776.10.02 på gårdparten i *Thordal* efter sin far (*Astrup Fp, 161). Nævnt i *FT-1787.

3. fjerdepart forsætter

- 34) **Christen Christensen** (*Moesgård*, ca.1755-1838) – antagelig født i et husmandssted i V. Grønning (**Riis*).
 Død 1838.05.04 i Ø.Grøn., 82½ år (**KB, Aol-172*).
 Gift med **Else AndersD** (ca.1765-...). Datter af Anders Pedersen, husmand og fisker i *Thordal* (Ø.Grøn. nr.5.3),
 og hustru Maren ChristensD.
 Børn:
 ☐ Anders Christensen (f.ca.1791), Erik (f.ca.1796), Maren (f.ca.1798), ...
 ☐ Jacob Christensen (f.ca.1794), efterfølger her i gården.
 Ved **FT-1787* tjenestekarl på *Astrup*, 29 år gl. (f.ca.1758).
 CC fik fæstebrev 1789.12.09 på sin svigerfars husmandssted i *Thordal*, som denne havde afstået på grund af alder.
 Han avancerede og var ved **FT-1801* fæster af *Moesgård* (htk. 6-0-0-0) i Ø.Grøn., og han fik selvejerskøde 1803.01.22
 på denne ejendom – se *Ø.Grøn. nr.8*.
 Det ledige bolsted i *Thordal* blev år 1800 solgt til besidder 16) Niels Jensen.
4. Fjerdepart => *ny samlet ejendom i Thordal*

- 35) **Jens Andersen** (*Leed*, ca.1722-...) – også kaldet *Jens Leed*.
 Søn af Anders Pedersen, gmd. i Vester Grønning (VG. nr.1, *Ledgården*) (**Riis*).
 Gift ... med **Anna JensD** (d.1774). Skifte 1774.03.18 (**Astrup Skp, 15b*).
 Børn:
 ☐ Ellen JensD (f.ca.1761)
 ☐ Johanne JensD (f.ca.1763) – ved **FT-1787* var hun enke og boede her på stedet med sine 2 børn.
 ☐ Inger JensD (f.ca.1767), gift med efterfølger her på stedet.
 JA fik fæstebrev 1758.02.03 (**Astrup Fp, 124b*). Han var endnu fæster ved **FT-1787*.
- 36) **Niels Jensen** (*Thordal*, ca.1767-1850) – født i Jebjerg sogn, vest for Grønning, død 1850.01.30 i *Thordal*.
 Gift med **Inger JensD** (ca.1767-1833), død 1833.12.08 i *Thordal*. Datter af forgænger.
 Børn:
 ☐ Jens Nielsen (f.ca.1791), Anders (f.ca.1797), ...
 ☐ Karen NielsD (f.ca.1792), gift 1817 med Cgristen Laursen (f.ca.1773), møller i VG.nr.16, *Lyby Mølle*.
 ☐ Niels Nielsen (f.1807), efterfølger her i gården.
 NJ havde en bror Anders Jensen (ca.1768-...) i ØG.nr.6, og en søster Ane JensD (...) i ØG.nr.3 (**Riis*).
 Han blev fæster af bolstedet i *Thordal* efter *Udskiftningen* o.1787, og han fik som nævnt selvejerskøde 1800.06.29
 (htk. *Astrup 2-2-0-0*_{61/72} og Grønning Kirke 0-1-3-2_{11/72}, tilsammen 2-4-0-0) – (**Salling H. SP-3, 262*).
 En uge tidligere havde han fået skøde på de 2 restende bolsteder i *Thordal* (**Salling H. SP-7, 119b*).
 NJ var dermed ejer af en ny samlet ejendom af htk. 7-4-0-0 i *Thordal*. De 2 sidstnævnte skøder blev først blev tinglæst i 1821.
- 37) **Niels Nielsen** (*Thordal*, 1807-...) – døbt 1807.02.24 i Grønning. Søn af forgænger.
 Gift 1835.05.29 i Lyby med **Kirsten Marie PedersD** (ca.1804-...), døbt 1803.11.27 i Lyby.
 Datter af Peder Jørgensen, gmd. i Vester Lyby, og hans 2° hustru Maren MathiasD.
 ☐ Børn: Inger NielsD (f.ca.1836), Niels (f.ca.1838), Maren (f.ca.1843), ...
 NN er nævnt i **M-1844* og **FT-1845*.

- - - 0 - - -

Uddrag af kilder:Ejere:*Christoffer Friis' skøde 1633.*

*Danske Kancelli. Jyske Registre nr.8 (1624-33, RA-M.529.835 [E]), fol.452b:

KS I, 474 – 1633.11.30

Mageskifte mellem Kong: Maj: och **Christopher Friis**.

C 4^{tus} – G. a. w., at eftersom os elschelig Christopher Friis til *Astrup*, vor Mand och Thiener, nu for Magelaug och evig Eijendom
 haffuer underdanigst udlagt til os och Chronen efterschr^{ne} hans Gårde og Godts af hans Jordegodts udi vort Land Nørre Jydtland: ...
 (*ingen i Grønning sogn*) ... (*fol.453*) ... Da hafuer vi derimod til fyllste Vederlag nådigst igien udlagt til for^{ne} Christopher Friis:
 ... i Nørre Herrit ... noch udi Wester Grønning Sogn 2de Gårde:

- ☐ den første *Jep Nielsøn* och *Christen Jepsen* påboer – schylder årligen: Roug 1 ørte, Biug 2 ørter, Haffre 1 ørte,
 Schouffuogen 1, Svin 1, Juellskatt 2Mk, Leding 4ß, Liung 1 læs, 6 heste Grj. Med 1 Gadehus sammesteds. VG 4
 ☐ den anden kaldes *Thordall*, *Christen Thomesen* påboer – schylder årligen: Roug 1½ ørte, Biug 1½ ørte, Schouffuogen 1,
 Svin 1, Ål 4 snes, Liung 1 les, 6 heste Giesterj. ØG 5
 ☐ noch udi Thise Sogn ...

(fol.453b) ... Giffuet: Skanderborg, 30. Nov. Anno 1633.

Landgilde 1617pp.

1617/1662 (hele gården): 1½ ørte Rug, 1½ ørte Byg, 1 Skovvogn, 1 Svin, 4 snese Ål, 1 læs Lyng, 6 heste Grj.

1719 (hele gården): 1tde-2skp Rug, 1tde-4skp Byg, 1tde Havre, 3Rdl-4Mk-8ß i Penge.

1758 (hver ¼-part): 4Rdl.

1662-gården.Besidder 6):

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

↯ fol.21 – Copie af *Peder Thordals* Fæstebrev.

(*Astrup*) ... stæder og fæster til *Peder Pedersen* det Sted *Thordal*, som han altid har beboet.

Hartkorn efter Nye Matricul 3-2-3-2 ... Landgilde årligt hver Michaeli: 3Rdl-4Mk-8ß i Penge – og hver Martinÿ: 1tde-2skp Rug, 1tde-4skp Byg, 1tde Hafre. *Astrup*, 16. Sept. 1719 – C. Kruse.

Besidder 7):

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

↯ fol.54 – *Jens Ollufsens* Fæstebrev på det Sted *Thordal*.

Claus Reventlow ... stæder og fæster til *Jens Ollufsen*, barnefødt på mit Gods i Ryberg Sogn i Yttrup By, det Sted i *Astrup* Gods kaldet *Thordal* i Grønning Sogn, som *Peder Pedersen* sidst beboede – og af Armod og Fattigdom, formedelst han den ej længere kunne besidde, frakom. Står for Hartkorn Nye Matricul 3-2-3-2. ... Conditioner:

Den Besætning, der fandtes på Stedet, da han det antog: 3 Bester, 5 Fæhøfveder og 5 Får, beholder han. Så er og givet ham det fornødne til Besætningens Forbedring: en 6-års Hoppe (kostet 9Rdl-3Mk) og en Ko (3Rdl-2Mk), hvilke han allerede har bekommet.

Rugsæden, som er sået til Stedet afvigte År, såvel som det der er sået til Vårsæden indeværende År (som var: Byg 3tdr-5skp,

Hafre 12tdr-6skp) beholder han uden Fragield.

Til Husenes Reparation er ham givet: 3stk-12alen, 1stk-10alen, 2stk-7alen, ... (fol.55) ...

Landgilde til *Astrup* afvigte Martinÿ er ham frigiven, men til Martinÿ 1735 er den modereret til: Rug 1tde-2skp, Byg 1tde-4skp,

Havre 1tde – og siden årlig efter Jordebogen. ...

Astrup, 4. Jan. 1735 – (n.a.).

Gården delt i 4 fæstemål.**1. Fjerdepart**Besidder 8):

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

↯ fol.123b – Revers Fæstebrev til *Christen Jacobsen* i *Thordal*.

Peder Malling til *Astrup* ... stæder og fæster til *Christen Jacobsen* ¼-del af *Thordal*, efter Nye Matricul af Hartkorn 0-6-2-2¾, med Bygninger og Tilliggende. Landgilde og Arbejdspenge til Martinÿ: 4Rdl. ... *Astrup*, 3. Feb. 1758 – *Peder Malling*.

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (RA-M.9.537B):

↯ fol.10b. Anno 1772, 25. Jan. – som er 30te-dagen efter *Christen Jacobsen* i *Tordahl* hans Hustrus Dødsfald, indfandt sig Johannes Hansen

med Vitterligheds- og Vurderingsmænd: Jens Leed og Jens Pedersen, begge af ibid. – for at foretage Registrering og Vurdering samt Skifte imellem Enkemanden og de sammen avlede Børn, 4 Døtre:

↯ Karen ChristensD, gift med Jens Jacobsen, tjenende på *Krabbesholms* Gods i Lund.

↯ Ane ChristensD, gift med Laust Nielsen, tjenende i *Aal Mølle* – som begge ej mødte, men i deres Fravær antog Skifteretten

Peder Wester ibid. for at opagte deres Tarv.

↯ Ellen ChristensD og Maren ChristensD, ugifte. På deres vegne mødte Faderen som Formynder efter Loven.

... Boens Formue 43Rdl-3Mk-3ß / Gield 67Rdl-2Mk-0ß ...

↯ fol.10b. Anno 1772, 3. Nov. – som er 30te-dagen efter den afgangne og i Våde druknede *Christen Jacobsen* i *Tordahl* – indfandt Johannes Hansen fra *Astrup* sig med Vurderingsmænd: Willads Nørbye og Claus Christensen, begge af Øster Grønning, udi *Tordahl* – for at foretage Skifte imellem Afdødes Børn:

↯ Karen ChristensD, gift med Jens Jacobsen i Lund ved Skive (som ej var tilstede).

↯ Ane ChristensD, gift med Laust Nielsen i *Aal Mølle* ved Viborg (som ej heller var mødt), og

↯ Maren ChristensD, ugift, tilstede med Formynder Jens Leed.

... Boens Formue 81Rdl-4Mk-1ß / Gield 140Rdl-0Mk-7ß ...

⌘ fol.11. Anno 1772, 3. Nov. – som er 30te-dagen efter Ellen ChristensD i *Tordahl*, som tilligemed hendes Fader druknede, hendes Død – indfandt Johannes Hansen fra *Astrup* sig med Vurderingsmænd: Willads Nørbye og Claus Christensen, begge af Øster Grønning,

udi *Tordahl*, hvor Afdøde opholdt sig – for at foretage Skifte imellem Afdødes efterladte Søskende:

- ⌘ Søster Karen ChristensD, gift med Jens Jacobsen i Lund ved Skive.
- ⌘ Søster Ane ChristensD, gift med Laust Nielsen i *Aal Mølle* ved Viborg, og
- ⌘ Søster Maren ChristensD, ugift.

... Boens Formue 9Rdl-0Mk-8ß / Gield 16Rdl-2Mk-6ß ... Maren ChristensD udbad sig det registrerede og vurderede uden Auction og ville påtage sig Gelden, hvilket Skifteretten og bevilgede.

Besidder 9):

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

⌘ fol.161b – Revers Fæstebrev til Christen Sørensen Kølle i *Thordal*.

På Herskabets vegne ... Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... stæder og fæster jeg til Christen Sørensen Kølle det Sted i *Thordal*, som han hidtil haver beboet. Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 0-6-2-2¾. ... Landgilde hvert Års Martinÿ: 4Rdl. ... *Astrup*, 20. Dec. 1777 – A.R. Lasson.

Skifte 1781 efter Søren Kølle i Breum.

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.55), fol.52:

1781, 17. Feb. – På Herskabets vegne ... mødte Fogden Johannes Hansen fra *Astrup* med 2de Vitterligheds Mænd ... udi Stervboen efter afgangne Søren Kølle i *Breum*, for at holde en lovlig Vurdering straks efter Dødsfaldet ... til påfølgende Skifte mellem Enken Dorthe AndersD og den Afdødes udi forrige Ægteskab avlede Børn:

- ⌘ 1 Søn Christen Sørensen, og
 - ⌘ en Datter Dorthe SørenSD, som har været gift (med afgangne Niels Astrup), på hvis vegne som Laugværge og Formynder hendes Broder Christen haver mødt ...
- Indtægt ialt 5Rdl-2Mk / Giæld 21Rdl (*heraf husets brøstfældighrd 16Rdl*) ...

2. Fjerdepart

Besidder 10):

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

⌘ fol.124 – Revers Fæstebrev til Jens Pedersen på et Boel i *Thordal*.

Peder Malling til *Astrup* ... stæder og fæster til Jens Pedersen fra Øster Grønning et mig tilhørende Boel-Jord i *Thordal*, af Hartkorn Ager og Eng 0-6-2-2¾, hvilket Peder Mortensen Wester til ham i Villie og Minde haver afstået. Samme Tilliggende og i *Thordal* opbyggt nye Bygninger må Jens Pedersen nyde, bruge og beholde sin Livstid. For Landgilde og Arbejde hver Martinÿ: 4Rdl. ... *Astrup*, 3. Feb. 1758 – Peder Malling.

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (RA-M.9.537B), fol.11:

⌘ Anno 1772, 3. Nov. – som er 30te-dagen efter den afdøde og i Våde druknede Jens Pedersen i *Tordahl* – indfandt Johannes Hansen fra *Astrup* sig med Vurderingsmænd: Willads Nørbye og Claus Christensen, begge af Øster Grønning, udi *Tordahl* – for at foretage Skifte imellem Afdødes efterladte Enke Lisbeth JensD og hans gamle Moder Anna JensD, og på hvis vegne var tilstede som Laug-værge Jens Foget. ... Boens Formue 67Rdl-3Mk-5ß / Gield 134Rdl-3Mk-?ß ...

Besidder 11):

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

⌘ fol.156 – Revers Fæstebrev til Jens Larsen i *Thordal*.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... stæder og fæster til Jens Larsen det Sted i *Thordal*, som Jens Pedersen forhen i Fæste havde og fradøde. Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 0-6-2-2¾. ... Landgilde hvert Års Martinÿ: 4Rdl. ... *Astrup*, 20. Dec. 1774 – A.R. Lasson.

⌘ fol.200b – Fæste Revers for Jens Larsen Thordal.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... stæder og fæster til Jens Larsen i *Thordal*, foruden det Sted med tillagte Hartkorn, som 20. Dec. 1774 i Fæste er forundt, og hermed tillægges 1-5-1-0¾, ialt sammenlagt haver nu i Fæste og Brug 2-4-0-0. ... *Astrup*, 26. Oct. 1795 – A.R. de Lasson.

*Skive Byfoged: SP, Skive og Sallinglands H. (gl. B, 1785-1797):

xfol.506. Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... sælger, skiøder og afhænder ... (fol.506b) til Jens Larsen i *Thordahl*, hans i Fæste havende, påboende og mig tilhørende Gård udi *Thordahl* i Grønning Sogn – der står for Hartkorn Herlighed 2-2-0-0_{61/72} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-5-3-2_{11/72}. Af Kirkeskylden skal årlig betales Afgift til Grønning Kirkes Ejer: Rug 2_{17/18}fdk, Byg 2skp og Smør 1¼û. ... Kiøberen har betalt 300Rdl. ...
Wiborg, 24. Juni 1796 – A.R. de Lasson. Læst inden Salling Herreders Ret 4. Juli 1796.

*Skive Byfoged: SP, Skive og Sallinglands H. (gl. B, 1785-1797):

xfol.530b. Skiøde – Jeg Jens Larsen, Selvejer udi *Thordahl*, sælger, skiøder og afhænder til Selvejer Christen Nielsen udi Øster Løbbye, den mig ved Skiøde af 24. Juni 1796 tilhørende Gård udi *Thordahl* Bye, Grønning Sogn – der står for Hartkorn Herlighed 2-2-0-0_{61/72} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-5-3-2_{11/72}. Af Kirkeskylden skal årlig betales til Grønning Kirkes Ejer: Rug 2_{17/18}fdk, Byg 2skp og Smør 1¼û. Kiøber har betalt 350Rdl. ...
Thordahl, 26. Juni 1796 – Jens-I:L-Larsen. Læst inden Salling Herreders Ret 28. Nov. 1796.

3. Fjerdepart

Besidder 12):

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

xfol.124 – Revers Fæstebrev til Peder Wester på et Sted i *Thordal*.

Peder Malling til *Astrup* ... stæder og fæster til Peder Wester ¼-del af *Thordal*, af Hartkorn Ager og Eng efter Nye Matricul 0-6-2-2¾, med dertil bygde Bygninger og Tilliggende. Landgilde og Arbejdspenge til Martinÿ: 4Rdl. ...
Astrup, 3. Feb. 1758 – Peder Malling.

Skifte 1769 efter Kirsten PedersD.

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (G.184-4, 1/7), fol.7b:

Anno 1769, 11. Sept. – På Herskabet A.R. de Lassons vegne indfandt jeg Knud Hopp af Sønder Rise mig i Stervboen efter afgangne Kirsten PedersD, som døde i *Tordahl*. ... Vurderingsmænd: Christen Jacobsen og Jens Pedersen, begge af *Tordahl*.

Tilstede: Enkemanden Peder Mortensen på egne og sine umyndige Børns vegne som nærmeste Formynder. Børn:

xi Niels Pedersen, 14 år	(f.ca.1755)	Ane PedersD, 11 år	(f.ca.1758)
		Maren PedersD, 7 år	(f.ca.1762)

... Boens Formue 37Rdl-3Mk-5ß / Gield 37Rdl-5Mk-0ß ... (sign.) Knud Hopp, Enkemanden: Peder Mortensen Wester. ØG 5.3

Gård i Toft.

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (RA-M.9.537B):

Anno 1772, 1. Oct. – som er 30te-dagen efter Mads Mogensen i Torp, hans Død. ... blev foretaget Skifte imellem Afdødes Enke Ane AndersD, på hvis vegne var tilstede som Laugværge Anders Pedersen af Øster Grønning – og 5 umyndige Børn: Anders (13 år), Mogens (8), Maren (6), Helle (4) og Peder (½ år).

... Boens Formue 71Rdl-2Mk-4ß / Gield 160Rdl-1Mk-12ß ...

Peder Wester bliver gårdfæster i Torp.

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... stæder og fæster til Peder Wester af *Thordal*, den Gård i Torp By⁸¹, som han hidtil har beboet. Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 4-2-3-2. ... Landgilde hvert Års Martinÿ: 4Rdl og 1 læs Lyng. ...
Astrup, 3. Jan. 1775 – A.R. Lasson.

xfol.181 – Fæste Revers til Niels Pedersen Wester på Gården i Torp.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... stæder og fæster til Niels Pedersen Wester, barnefødt i Riese på *Astrup* Gods – og som ved Cassations Bevis fra Sessionen i Skive er bleven anset uuelig til Kongens Tjeneste – den Gård i Thorp på bemeldte *Astrup* Gods, som hans Fader Peder Wester hidtil har havt i Fæste, men nu godvillig frasagt sig og til bemeldte sin Søn afstået og opladt. Anslagen for Hartkorn 4-2-3-2. ... Landgilde: Rug 2tdr, Byg 5 pund, Penge 18ß og 1 godt læs Lyng. ...
Astrup, 9. Feb. 1785 – A.R. de Lasson.

⁸¹ Torp – landsby i Thise sogn ved Hvalpsund.

☞ fol.182 – Aftægts Contract mellem *Peder Wester* og Søn *Niels Wester* af Torp.

1. Af Gårdens Indbo giver og leverer Niels Wester til sine Forældre Peder Wester og Hustru, så snart han Gården tiltræder, følgende: ...

*FT-1787 (1. Juli) Thise S, Nørre H, Viborg A – Torp By, 2. Familie, Gård. Aol-8 (s.269):

Navn	fam. status	alder	gift?	Stilling	født ca.
Niels Pedersen Wester	Mand	31) begge i	Bonde og Gårdbeboer	1756
Karen NielsD	hans Kone	40) 1 ^o ægt.	+ 2 Tjenestefolk.	1747

Besidder 13):

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

☞ fol.161 – Revers Fæstebrev til *Anders Pedersen* i *Thordal*.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... stæder og fæster til *Anders Pedersen* det Sted i *Thordal*, som *Peder Wester* forhen i Fæste havde. Efter Nye Landmålings-Matricul Hartkorn 0-6-2-2¾. ... Landgilde hvert Års Martinÿ: 4Rdl. ...

Astrup, 2. Oct. 1776 – ...

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.124), fol.121:

☞ Skifte efter Anders Pedersens Kone *Maren ChristensD* i *Thordahl*.

A^o 1795, 20. Oct. – strax det var anmeldt at Aftægtsmand Anders Christensen(!) udi *Thordahl* hans Kone Maren ChristensD ved Døden var afgangen, indfandt sig Skifteforvalteren ... Etatsråd de Lasson ... ved sin Fuldmægtig fra *Astrup* udi Stervboen hos Christen Christensen i *Thordahl*, for at registrere den Afdødes Efterladenskaber til Skifte og Deling mellem Enkemanden Anders Pedersen og hans med den Afdøde udi Ægteskab avlede Børn:

☞ Anne AndersD, 36 år, tjenende på *Astrup*, ☞ Else, gift med Christen Christensen udi Stervboen, og

☞ Peder Andersen udi *Woisbech*, myndig, ☞ Maren, 28 år gl., tjenende hos Lars Larsen udi *Wester Grønning*.

Ved Forretningen var tilstede: Enkemanden Anders Pedersen på egne vegne og som Formynder for sine umyndige Døtre Anne og Maren, Peder Andersen på egne vegne, og Christen Christensen på sin Kones vegne; samt som Witterligheds-Mænd, Jens Larsen og Christen Kølle, begge af *Thordahl*.

Enkemanden bad, at det lidet hans Kone havde efterladt sig, tillige måtte blive vurderet, da han håbede at intet ville hindre Skiftets Slutning idag, og han dermed ville blive skånet for videre Bekostning..

(*Boopgørelse*) ... Boens Indtægt 1Rdl-3Mk-2ß ... Gield 5Rdl-3Mk-9ß

Besidder 14):

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

☞ fol.194 – Fæste Revers til *Christen Christensen* af *Astrup* Gods på en Gård i *Thordal*.

Jeg Axel Rosenkrantz de Lasson til *Astrup* ... stæder og fæster til *Christen Christensen* af *Astrup* Gods, det Sted i *Thordal*, som *Anders Pedersen* hidtil har beboet, men nu formedelst Alderdom og Skrøbelighed til sin Svigersøn Christen Christensen afstået og opladt. Står for Hartkorn 2-1-0-0. Årlig Landgilde Mortensdag: 2Rdl-3Mk-8ß. ... *Astrup*, 9. Dec. 1789 – A.R. de Lasson.

4. Fjerdepart => ny samlet ejendom i Thordal

Besidder 15):

*Astrup Gods. Fæsteprotokol 1719-1828 (RA-M.53.645):

☞ fol.124b – Revers Fæstebrev til *Jens Andersen* i *Thordal*.

Peder Malling til *Astrup* ... stæder og fæster til *Jens Andersen* fra *Wester Grønning* ¼-del af *Thordal*, af Hartkorn Ager og Eng efter Nye Matricul 0-6-2-2¾, med dertil bygte Bygninger. Landgilde og Arbejdspenge til Martinÿ: 4Rdl. ...

Astrup, 3. Feb. 1758 – Peder Malling.

*Astrup Godsarkiv. Skifteprotokol 1766-1828 (familysearch, image.19), fol.15b:

Skiftebrev efter afgangne Anna JensD i Thordahl.

På Herskabets ... A.R. de Lassons vegne ... indfandt sig Johan Hansen fra bemeldte Astrup sig med 2de Vitterligheds Mænd, Jens Larsen og Christen Sørensen, begge af Thordahl, d. 18. Marti 1774, rette 30te-dag efter Jens Leed i Thordahl hans afgangne Hustru Anna JensD, for at holde lovlige Registrering og Vurdering over den Afdøde efter dette Stervbo ... til Skifte og Deling imellem Enkemanden og deres udi Ægteskab sammen avlede Børn:

 x en datter Ellinn, 13 år, x 1 Datter Johanne, 10 år, x en dito. Inger, 7 år –

på hvis vegne som rette Væрге efter Loven Enkemanden var for at opagte deres såvel som sin egen Tarv. ...

(*Boopgørelse*) ... Summa Indtægt 72Rdl-0Mk-8ß ... (fol.17) Udgielt: (skyldig landgilde 8Rdl, fordret besætning og inventar 14Rdl-5Mk, Husets brøstfældighed 44Rdl, anden gæld 12Rdl, skifteomkostning 1Rdl-3Mk), Summa 80Rdl-2Mk. ... intet til Deling.

Datum: Stervboen ut supra – på Herskabets vegne: J. Hansen. Enkemanden: Jens Andersen Leed.

Besidder 16):

*KB Grønning 1813-43. Aol-89. Døde Q 1833, No.3:

Død 8. Dec., bgr.19. Dec. – Inger JensD – Gårdmand Niels Jensens Hustru af Tordahl, født i Tordahl. 69 år. (f.ca. 1764)

Anm: Skifteattest 12. Dec., Ligsynsattest 14. Dec.

*KB Grønning 1843-62. Aol-83. Døde M 1850, No.2:

Død 30. Jan., bgr. 10. Feb. – Niels Jensen – Aftægtsmand i Tordahl, 83 år. (f.ca. 1767)

Anm: Skifteattest 3/2., Ligsynsattest 7/2. Alderdom.

*Skive Byfoged: SP-3, Skive og Sallinglands H. (gl. C, 1797-1804):

xfol.262. Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson i Skive ... sælger, skiøder og afhænder af mig tilhørende og forhen Astrup Hovedgård tilhørende Bøndergods ... til Niels Jensen af Thordahl, det Sted i bemeldte Thordahl, som han iboer og hidtil i Fæste haft – bestående af Hartkorn Herlighed 2-2-0-0_{61/72} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-1-3-2_{11/72}, tilsammen 2-4-0-0. Af Kirkeskylden betales årlig Afgift til Grønning Kirkes Ejer: Rug 2_{17/18}fdk, Byg 2skp og Smør 1¼û. ...

Kjøbereren har betalt 350Rdl. ...

Skive, 29. Juni 1800 – A.R. de Lasson. Læst inden Salling Herreders Ret 4. Aug. 1800.

*Skive Byfoged: SP-7, Skive og Sallinglands H. (gl. G, 1820-24):

xfol.119b. Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson, Skive ... sælger, skiøder og afhænder af mig tilhørende og Astrup Hovedgård forhen underliggende Bøndergods ... til Niels Jensen af Thordahl, det Sted i bemeldte Thordahl, som Christen Christensen Fisker ibor og i Fæste haver, bestående af Hartkorn Herlighed 2-2-0-0_{61/72} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-1-3-2_{11/72}, hvoraf Gårdens Ejer er forbunden at svare Grønning Kirkes Væрге i årlig Afgift: 2_{17/18}fdk Rug, 2skp Byg og 1¼û Smør. ...

Kjøbereren har betalt mig fornøjelig 350Rdl. ...

Skive, 21. Juni 1800 – A.R. de Lasson. Læst inden Salling Herreders Ret 18. Juni 1821.

*Skive Byfoged: SP-7, Skive og Sallinglands H. (gl. G, 1820-24):

xfol.119b fortsat. Skiøde – Jeg Etatsråd Axel Rosenkrantz de Lasson, Skive ... sælger, skiøder og afhænder af mig tilhørende og Astrup Hovedgård forhen underliggende Bøndergods ... til Niels Jensen af Thordahl, det Sted i bemeldte Thordahl, som Christen Sørensen Kølle ibor og i Fæste haver, bestående af Hartkorn Herlighed 2-2-0-0_{61/72} og Kirkeskyld til Grønning Kirke 0-1-3-2_{11/72}, hvoraf Gårdens Ejer er forbunden at svare Grønning Kirkes Væрге i årlig Afgift: 2_{17/18}fdk Rug, 2skp Byg og 1¼û Smør. ...

Kjøbereren har betalt mig fornøjelig 350Rdl. ... (fol.120) ...

Skive, 21. Juni 1800 – A.R. de Lasson. Læst inden Salling Herreders Ret 18. Juni 1821.

*FT-1834 (1. Feb.) Grønning S, Nørre H, Viborg A – Øster Grønning, No.20, en Gård, Tordahl. Aol-20 (s.162):

navn	alder	gift?	Stilling	født ca.
Niels Jensen	67	Emd.	Gårdmand	1767
Anders Nielsen	36	ugift) hans Børn	1798
Niels Nielsen	27	-)	1807
Inger JensD	13	-	Plejedatter	1821
			+1 Tjenestepige.	

Besidder17) .

*KB Grønning 1813-42. Aol-44. Konf. Dr. 1823, 1. Søndag efter Påske:

No.2 – *Niels* Nielsen, hjemme. Døbt 24. Feb. 1807. Dom: besidder udmærket gode Kundskaber, et særdeles godt Begreb, og rosværdig Opførsel. Anm: vacc. 29. Juni 1819 af Stengel.

Forældre: Faderen Niels Jensen, Selvejergårdmand, og Hustru Inger JensD af Tordahl.

*KB Jebjerg-Lyby 1765-1813. Aol-90. Døbte 1803 Lyby:

27. Nov. i K: – Tvillingerne *Kirsten Marie* og *Zidse Marie* – Peder Jørgensens Døtre af Vester Lybye deres Hjemmedåb og Xrist: bekendtgjort. Båret af Karen MehlsD og Sille MarkersD. Faddere: Peder Mehlsen, Jens Jørgensen, Christen Smed og Birthe NielsD.

Kirsten Maries forældre.

*FT-1801 (1. Feb.) Lyby S, Nørre H, Viborg A – Vester Lyby, No.2. Aol-5 (s.136):

navn	fam.status	alder	gift?	Stilling	født ca.
Peder Jørgensen	Husbonde	56	gift 2°	Bonde og Gårdbeboer	1745
Maren MathisD	hans Kone	44	gift 1°		1757
Peder Pedersen) hans Børn	18	ugift		1773
Dorthe PedersD)	15	-		1786
Karen PedersD	deres Datter	8	-		1793

*KB Lyby 1813-38. Aol-76. Copul. 1835, No.1:

Gom: Niels Nielsen Thordahl, 29 år. Gårdmand i *Thordahl*, Grønning Sogn.

Brud: Kirsten Marie PedersD, 32 år, hjemme i Vester Lybye.

Forlovere: Christen Laursen og Jens Børsting. Viet: 29. Mai 1835 i Lybye Kirke.

Anm: begge er vaccinerede. Lyses til Ægteskab 2., 3. og 4. Søndag efter Påske.

2015.04.25 – IR.

Tillæg til Thordal side 1 af 17
forsættelse af Thordal side 43

Tillæg 1 til Thordal matr. 5 Ø. Grønning

Årsag til udarbejdelse af Tillæg 1 skyldes
nye oplysninger, som vedr. Thordal matr. 5
og vedr. Filshauge matr. 11

- - - - -

Samlet kan det også udtrykkes sådan:

"Resume over drøftelser mellem Poul Riis Jensen (med inddragelse af fælles slægtning, Ivar Kristoffersen) og undertegnede Jens M. R.

Dermed også over vore fælles slægtsforhold og vore respektive aner."

Da det hele kan synes lidt "rodet", har jeg delt det op i 2 hovedafsnit A & B og lavet en slags indholdsfortegnelse/ stikord:

A. Forhold, der vedrører Thordal og Poul Riis Jensen samt Pouls mange slægtsrelationer, som jeg har en interesse i at bevare

B. relationer mellem Thorumgård og Grønning/ Filshauge

Indholdsfortegnelse/ stikord vedr. punkt A:

Indledning

Poul Riis Jensens forbindelse til gården Thordal

Vihøjgård

Niels Jensen Thordal, f. Vihøjgård (forsvinder !)

datter: Mette Marie Thordal (forbindelseslinie)

Anelister:

Fra Reventlow - op til Poul Riis Jensen

Jens Møller Riis &

Ivar Kristoffersen

via "Refferne" på Thorumgård m.

familieudredning af efterslægt på

Thorumgård, Stoubygård, Thorum Vestergård, Roslevgården

i Møgelthorum og uidentificeret gård samme steds samt

Pedersminde i Hinnerup

Tillæg til Thordal side 2 af 17
forsættelse af Thordal side 44

stikord forsat:

- - - - -

Poul Riis Jensen:

de yngre slægtled efter Mette Marie Thordal
med masser af noter og "udflugter", der relaterer
til Grønning (og Thordal)

Indholdsfortegnelse/ stikord vedr. punkt B:

Relationer mellem Thorungård og Grønning/ Filshauge
Birthe Christensdatter, Filshauge matr. 11

= = = = =

Redaktionen af Huse og Gårde i Grønning sluttede omkr. årskiftet
2015-2016. Afhandlingen blev præsenteret i Grønning den 25 apr.
Dette gav anledning til flere henvendelser og forespørgsler.

En seriøs af slagsen kom fra deltager, Poul Riis Jensen, fra
Mogenstrupvej 6 i Breum.

Han havde Thordalnavnet i sin slægt og ville gerne vide om der
kunne være en forbindelse til gården, Thordal. Der var forskellige
bispørgsmål, bl.a. om en Niels Jensen Thordal, der blev
væk - evt. rejst til Amerika.

Dertil oplyste Poul om sine slægtsforhold, som jeg medtager her,
eftersom jeg betragter Poul som en "Thordaler".

Jeg kunne bekræfte forbindelsen til Thordal, da en søn, Jens
Nielsen, fra Thordal, f.1801 blev gift med enken på Vihøjgård med
følgende oplysninge:

Inger og Niels Jensen Thordals børn kendes bl.a. fra Ft 1801

Neel(s) gl. stavemåde for Niels

børn: kender 5 eller 6 (mangler kirkebog !)

(Mette Nielsdatter, f.c. 1790) jeg tror hun hører til på matr. 7a
V. Grønning Er hun plejebarn her ???

- - - - -

1. Jens Neelsen, f.c. 1791 nok død
2. Karen Neelsdatter, f.c 1794 g. 29/5 1817
Chresten Larsen, 44 år, Lyby Mølle
3. Anders Neelsen, f.c. 1797, forblev nok ugift,
d. ungkarl 28/4 1880, 83 år
- 4. Jens Nielsen, f.1801, g. Grinderslev m.
Mette Jensdatter, f. c. 1804 i Grinderslev
boede på Vihøjgård Ft. 1845 - mange børn**
5. Niels Nielsen, dbt. 24/2 1807 - videreførte Thordal

På Vihøjgård:

På Vihøjgård boede indtil 1834 Jesper K Jespersen (måske Esper)
gift med Mette Jensdatter, f.c. 1804, sammen med deres for mig

kendte 5 børn: Jens Kieldsen Jespersen, f.c. 1825 (Ft. 1834)

Jens Ødegård Jespersen f.c. 1826 (Ft. 1834)

Jesper Kieldsen Jespersen, f.c.1833 (* (Ft. 1834)

Bodil Jesperdatter., f. c. 1829 og (#

Mette Marie Jespersdatter.f.c.1830 (#

#) disse ses ej v. FT. 1834, men v. FT
1840 og 1845

*) navnet kan undre - var faderen al-
lerede dødsyg v. sønnens fødsel ?
Sønnen Jesper nævnes heller ej v. FT.
1845 - var han død forinden ?

manden Jesper K Jespersen dør 27/4 1834

men allerede 16/8 1834 gifter enken Mette Jensdatter sig med

Jens Nielsen, 25 år("), søn af Niels Jensen på Thordal.

Jens Nielsen bliver dermed ejer af Vihøjgård og bru-
ger navnet Thordal.

") 25 ej passe - må være 33

Efterfølgende kommer yderligere 9 børn

Inger Jensdatter f.13/1 1835 (opk. efter hs. mor)

Marie Jensdatter f.17/1 1837

Else Marie Jensdatter f.26/12 1838

Kirstine Marie Jensdatter f.29/3 1840

Nielsine J. f. 29/4 1841

Caroline Christine, f. 11/11 1842

Jensine J, f. 1/3 1843

Mette Kirstine J ,f.26/5 1846

samt

Niels Jensen f. 10/5 1848 (opk. efter hans. far)

(flot klaret af 47 årig mor !)

Det kunne være spændende at se på døtrenes ægteskaber.

Intet tyder på, at Thordalfamilien forsatte på Vihøjgård.

"Thordalfolkene" synes meget navnebeviste. Selvfølgelig bruges
Thordal på sværdsiden, Men også på spindesiden "gemmer" man
navnet som mellemnavn, f.x. bærer familierne på matr. 4 og 8 i V.
Grønning stadig Thordal som mellemnavn til trods for, at det er
flere generationer siden, de "rejste" fra Thordal.

Poul Riis Jensen oplyste på et tidspunkt. at hans navn Riis stammede fra en af de 3 Riis slægter, som man mener at have på Mors - begyndende med Chr. Staunstrup på godset, Blidstrup, idet han søn, Jens Staunstrup, tog navnet Riis. Slægtsbog skulle findes.

- - - - -

Sønnen, Niels Jensen Thordal, på Vihøjgård var nok et problembarn.

Han brød nok med familien - blev måske gjort arveløs.

Han giftede sig med en fattig pige.

Niels Jensen(Thordal) f. 10/5 1848

giftetsted og dato samt evt. vidner ??

Ane Helvig Simonsen, f. 18/4 1839 i Toustrup/Durup

- - - - -

Parret fik en datter, Mette Marie Thordal, f.20/4 1880

- - - - -

Moderen, Ane Helvig Simonsen døde kort efter datterens fødsel og fader, Niels Jensen, forsvandt ud af billedet - overleveringen vil fortælle, at han skulle være rejst til Amerika.

Datteren, Mette Marie Thordal, (opkaldt efter farmor) blev sat i pleje.

Poul Riis Jensen fortæller, at Mette Marie, (gammelmor) led af en traume ("Hvordan kunne en far dog forlade sin lille pige"), men Niels Jensen var og blev borte. Eftersøgninger af de traditionelle kanaler har ikke båret frugt. Jeg kunne ikke tilføre sagen noget nyt.

Men - Mette Marie Thordal dukker op igen og er faktisk i dag forbindelsen tilbage til Thordal.

- - - - -

I mellemtiden havde jeg oplyst Poul Riis Jensen om hans aner tilbage fra Niels Jensen på Thordal - via gård Jebjerg tilbage til Gl. Filshauge og videre baglæns til Fur. (se historien om Thordal ovenstående)

Ved en sådan lejlighed blev "Refferne i Thorum/Thorungård ført ind i billedet, hvor Poul ligesom jeg har aner.

For at få flere oplysninger frem om "refferne", fik jeg min slægtning, Ivar Kristoffersen, som også viste sig at være Poul Riis Jensens slægtning, inddraget.

Ved en sådan lejlighed kunne Poul Riis Jensen oplyse, at han fra sin kusine, Kirsten Bittners slægtstavle kun føre sin slægt tilbage

til en Hartwig Reventlow i Ditmarsken ca. år 1200

Denne aneoversigt gengives efterstående med en del kommentarer, som delvis er anført i Noter.

Jens, Poul og Ivar har fælles antavle op til Jacob Andersen Reff, f. 1706 på Thorum Vestergård - senere boende på gården, Pederminde, i Hinnerup. Med andre ord: slægten forlader Thorumgård, mens Refferne forsætter med en generaton mere op til 1715 biologisk op til 1774, inden den også forlader Thorumgård

**Om "vor" slægtsgren i Reventlowslægten
yderligere om Reventlow - se note Reventlow**

Poul Riis Jensen meddeler, at oversigten egentlig er udarbejdet af hans kusine, Kirsten Bittner, boende i Lundby på Sjælland.

Vi begynder med stamfader Hartwig Reventlov som nævnes omkr. år 1200. Derfra går vi videre op til "Refferne" og ser på udgreningen til Poul, Ivar og Jens

Hartwig Reventlow f. c. år 1200

søn:

Gotschalk Reventlow, f. 1223

søn:

Henrik Reventlow, f. før 1258

søn:

Johannes Reventlow

søn:

Henrik Jensen Reventlow. f.c. 1330 på Als

datter:

Ane / Anne Henriksdatter Rreventlow, f. 1380

ses på Søbo (gård) i Jordløse sogn, Sallinge herred
Svendborg amt.

Død i Lydum, V. Horne herred, Ribe amt

angiver under alle omstændigheder en forbindelse til Mogens Nielsen Lange

Tillæg til Thordal side 6 af 17
forsættelse af Thordal side 48

Hun havde en bror, Tage Henriksen Reventlow, f. ?
Hans søn - og dermed Annes nevø - hed
Henrik Tagesen Reventlow og var ridder til
Bjørnsholm på Djursland - skulle være født c.1411
han er oplyst som leder af et bondeoprør mod kongen,
Christoffer af Bayern (dansk konge 1439-1448).
Henrik Tagsen Reventlow led nederlag og hans lig blev
skændet og lagt på stejle og hjul i Aalborg.

slægtning ?, svigersøn ? :

Ridder og lensmand Mogens Nielsen Lange til Hennegård i V.
Horne herred. : f. på Hennegård 1410, Død Skannerup, Andst herred
i Ribe amt.

Hennegård en blev senere nedlagt.
ang. Hennegård - se google

søn:

Niels Mogensen Lange, f. på Hennegård 1450. Købte Knudsbøl i Andst
herred af kongen. Faldt ved slaget om Hemmingstedt i Ditmarsken
i forbindelse med Kong Hans' feldttog mod Ditmarskerne vistnok i
år 1500

slægtning ? svigersøn ? :

Christen Riborg, f. 1480

slægtning + hvordan ? seneste

nok barnebarn af Niels Mogensen Lange

min ane nr : 11776

Niels Reff, f. 1500 i Hjerck, død på Thorumgård

søn:

Niels Nielsen Reff, f.c. 1560 på Thorumgård

min ane nr. 5888

søn:

Jep Nielsen Reff, f. mellem 1590 og 1600, død Rybjerg

min ane nr. 2944

søn:

Anders Jepsen Reff. f.1615 på Thorumgård. død s.st.

min ane nr. 1472

søn:

Niels Andersen Reff, f. 1650 i Thorumgård, død s.st 1712

min ane 736

Tillæg til Thordal side 7 af 17
forsættelse af Thordal side 49

søn:

Anders Nielsen Reff, f. 1678 på Thorungård, død i Thorum
Vestergård 1755, min ane 368

søn:

Jacob Andersen (Reff), f. 1706 på Thorum Vestergård, d. på
Pedersminde i Hinnerup
min ane 184 se alle børnene her

her foretages et udskilningsløb
Jacob fik ialt 8 børn bl. disse:
*) se note Jacob

speciel:

5) Jens Jacobsen

Jens'ane 92 >>>>> herfra linie op til Jens', farmor Karen
Nielsen, f. 1880 i Højgård i Rærup
senere kone på Over Møjbæk
- - - - -

1) Maren Jacobsdatter, f. 1732 i Hinnerup
g.m. Jens Mortensen, f. 1728 på
Roslevgården, hvor de boede

***) se note Maren

datter:

***) Else Jensdatter, f. 1768

Ivars ane 41

g. m. Christen Jensen (Roslev) (**

***) se note Else

fæste på Roslevgåden 11/12 1794

flere (7)børn: her nævnt som 7) og 5)

alle nævnt note Else (***)

7) Jens Christensen (junior), f. 1808 >>>>> herfra Ivars slægtslinie
Ivars ane 20, g. i 1845 med Mette
Nielsdatter af Thorum - Ivars ane 21
- - - - -

5) Esper Christensen Roslev >>>>> herfra og siden ned Pouls slægt
1804-1847 død af druk ! (**** se note Esper

g. 9/3 1826 Ane Pederdatter

fra Rybjerg, f.c. 1804, d.

1865 i Durup

Anes

forældre Peder Pedersen &

Anne Simonsdatter

Parret blev bosat i Nissum,

Åsted sogn - vist nok 7 børn

bl. disse nævnes:

Tillæg til Thordal side 8 af 17
forsættelse af Thordal side 50

- a) Jens Peder Espersen, dragon
senere ejer af Gjerbjerg-
gård, Tøndering sogn
- b) Ane Marie Espersdatter, f.
5/3 1837 i Åsted sogn
g.
gmd. Peder Jensen, Nautrup
Peder Jensens søster blev gift med
en af Anne Maries 2 brødre

- - - - -
søn: Esper Pedersen Jensen
f. 1/3 1876 i Nautrup
g. ??
Mette Marie Thordal, stammer fra
Thordal men her via Vihøjgård

- - - - -
søn: Arne Thordal Jensen
f. 9/4 1911
g. Magdalene Riis (fra Mors)

- - - - -
søn: Poul Riis Jensen
f. 12/6 1947
hans ældste bror hed Esper Riis Jensen
Pouls yngste søn hedder Thor Johan Sejersens Riis
Thor til ære for slægtsgården Thordal

NB. jeg kender intet til Poul Riis Jensens anenumr.

= = = = =
Jeg pointerer, at i dette tillæg ti Thordal fokusere vi på
Poul Riis Jensens anetavle, idet vi for
Jens henviser til hans egne aner, so disse fremgår af
Riisernes Saga.
Ivar henvises til Thorumgård

= = = = =
Det kan måske også være fornuftig at se på Fil Thorumgård
under bibl. Thorum

= = = = =

Tillæg til Thordal side 9 af 17
forsættelse af Thordal side 51

Magdalene Riis' anetavle:

Fra en af de 3 Riis familier på Mors.

Det begynder med Chr. Staunstrup på godset, Blidstrup, idet hans søn, Jens Staunstrup, tog navnet Riis.

Slægtsbog skulle findes.

:
:
:

Poul Riis Jensens tipoldefar:

Christen Christensen Eiis, Nord Vejerslevgård, f. 1776, d. 1868

Poul Riis Jensens oldefar:

Poul Christen Christensen Riis, Hangård i Tøving, f. 1841, d. 1933

Poul Riis Jensens bedstefar:

Kristen Riis Østergård, Vile i Salling f.1879, d. 1949

Poul Riis Jensens mor:

Magdalene Riis

= = = = =

R) note Reventlow

Forbindelse Reventlow op til Poul

Jeg skal indrømme - det gippede lidt i mig - ikke så meget over forbindelsen, men mere over at forbindelsen gik over Anders Nielsen Reff/Ræv, idet denne optræder på min aneliste som ane nr.368

Samtidig var jeg nok i sagens natur lidt skeptisk, hvorfor jeg henviste til en senere besvarelse, når jeg havde fået set på mine gamle optegnelser, som for mig er henved 20 år gamle samt om Reventlowfamilien.

- - - - -

Lidt om Reventlow

Reventlow slægten stammer oprindeligt fra Ditmarsken - (Hartvig Reventlow nævnt ca. 1200) - bredte sig i Holsten og gjorde tjeneste hos kongen og den danske stat særlig efter enevældens indførelse i 1660.

Læs f.x. Reventlow under Google.

Familien var relativt udbredt - bedst kendt er Chr. Ditlev fra Pederstrup og Christianssæde på Lolland og Johan Ludvig Reventlow på Brahetrolleborg for deres indsatser under landboreformerne. Så må vi heller ikke glemme Anne Sofie, der blev Fr. d. 4's dronning i hans 2. ægteskab.

Der oplyses om mange linier, hvor Google sikkert ikke oplyser om alle. Jeg kan sagtens forestille mig, at en linie taber Reventlow navnet, f. x. i forbindelse med ægteskaber på spindesiden og vi kan sagtens forestille os linier, der blev "borgeliggjorte"

Reventlow fra Astrups historie:

Verner Parsberg fik skøde på Eskjær og Skivehus 6/10 1700 fra Geert Diderich Levetzov. Parsbergs enke Christiane Babara Rantzau køber ved tvangsauktion efter Chr. Kruse, Astrup i 1727 og overdrager de 3 godser til sin søn Johan Parsberg 31/3 el. 1/5 1727

Parsberg dør allerede i 1730 som ugift og uden direkte arvinger. De fjerne arvinger geråder dernæst i en voldsom arvestrid, som kulminerer med at hele godset sættes på auktion, hvor Claus Reventlow er højstbydende.

Claus Reventlow(1693-1758) amtmænd over Skanderborg og Åkjær amter - får autionsskøde på Astrup, Eskjær og Skivehus den 15/11 1735 Han afhænder godset stykvis allerede i 1750.

Godset vedbliver derefter at være delt.

Reventlow er også nævnt som præsident for Højesteret (oprettet 1661 vist for delvis at aflaste Kongen).

Tillæg til Thordal side 11 af 17
forsættelse af Thordal side 53

Claus Reventlows indplacering i den store Reventlow familie kender jeg ikke, men der er helt sikkert en forbindelse tilbage til gamle Hartvig Reventlow.

Under et bsøg - for mange år siden - på Brahetrolleborg - mener jeg at huske, at vi blev præsenterede for store anetavler, men detaljer erindrer jeg slet ikke.

Jeg må formode, at din kusine er kommen ind i stoffet på en tilsvarende måde.

Søbygård i Jordløse sogn - det må være Søbo.

Danske gårde oplyser at Søbo i 14 hundredetallet var ejet af en Reventlow familie.

- - - - -

*) Note Jacob

Ivars aner 162 & 163

Jens' aner 184 & 185

find de 8 børn

8 børn:

1. Maren J. f. 1732

Poul & Ivars aner

Ivars ane 83

2. Michel J. f. 6/5 1734, g.26/11 1760 m. enken på V. Møjbæk
Kirsten Jepsdatter

3. Bodil, f.1736, d. 1736

4. Jens, f. 1738, d. 1738

5. Jens Jacobsen, f. 1739 videreførte - Jens' ane 92

gift 1)1778 m. Karen Jensdatter

gift 2) ?? Lisbeth Jensdatter Thye ,Hinnerup

6. Anders J. f. 1745 . kender ej videre skæbne

7. Dorthe J. f. 1747, g.12/11 1776 Niels Jensen, Hinnerup

8. Niels Jacobsen, f. 1747 stamfar til Løjengård i Selde

- - - - -

**) Note Maren

Maren Jacobsdatter, f. 1732, d. 18/5 1814

g 1765 m. Jens Mortensen, f. 1728, d. 1793

De boede på Roslevgården,

Ivars aner ?????

Skifte 31/10 1793 efter Jens Mortensen

enkens værge: bror Jens Jacobsen i Hinnerup

enkens bror Mikael Jacobsen i V. Møjbæk havde penge tilgode

Tillæg til Thordal side 12 af 17
forsættelse af Thordal side 54

havde 5 børn:

1) Jacob Jensen, f. 1766 (tvilling)

efter lægdsrulle 161 cm høj

2) Dorthe Jensdatter, f. 1766 (tvilling)

3) Else Jensdatter f. 1/12 1768

g.8/11 1765 med Christen Jensen, f.1768 på Thorumgård
Ivars aner 40 & 41 (***)

4) Morten Jensen f. 1771, bg. 23 søndag e. Pinse 1771

5) Bodil Jensdatter, f. 17/3 1773 g. 31/10 1813 m

Jens Mehlsen, søn af Mehlsen Mortensen

Bodil se benævnt som Bodil Roslev (hun var fra Roslev-

*****)bl.a. Else Jensdatter(***)
videreførte til Ivar og Poul**

Else Jensdatter

Vi springer tilbage til Reff - ovennævnte Jacob Andersen "Reff" på
Pederminde i Hinnerup. Han havde datter, Maren Jacobsdatter, f.
1732 på Pedersminde i Hinnerup, d.18/5 1814
g. 6/5 1765 m. Jens Mortensen, f.1728 på Roslevgården, d. okt.
1793

Jens Mortensen overtager fæstet af Roslevgården 28/12 1759
efter sin stedfaders død, htk. 6-1-2-1

I ægteskabet var der 5 børn

- - - - -

*****)note Else**

Else Jensdatter, f.1/12 1768, d. 23/9 1845 på Quistård i Thorum
- nok aftægt hos barn - Ivars ane 41

g. m. Christen Jensen (Roslev) (*)**

f. 1768 på Thorumgård - se note om Ivars 3 x tipoldeforældre 80
& 81(samt horumgård ***

Christen Jensen ses ej Ft. 1787 -

fæste på Roslevgååden 11/12 1794

efter svigerfar Jens Mortensen

flere (7)børn: her særlig nævnt som (5 og (7

1) Elisabeth Christensdatter, f. 25/5 1796

g. Skive 25/4 1828 m Esper/Jesper Sørensen / Jesper Højgård
gmd.folk boede i Kvols - han født i Thorum.

2) Maren Christensdatter, f. 9/2 1798

g. 29/6 1830 i Grinderslev m. Thor Eriksen, Tømmermand i
Rølling

v. Ft mellem 1834 & 1840 flytter parret til en gård i
Møgelthorum. V. Ft. 1880 bor han ved datter og
svigersøn i Møgelthorum

Tillæg til Thordal side 13 af 17
forsættelse af Thordal side 55

3) Birthe Christensdatter, f. 10/11 1799
g. 20/11 1827 i Skive Anders Christensen/ Anders Kjempe
v Ft. 1834, 1840 & 1845 bor de Nørregade i Skive. Han
oplyse som murermester.

4) Jens Christensen (d. ældre/senior), f. 25/10 1802
g. 15/6 1830 m. Johanne Andersdatter, f.c. 1807 fra
Annexpræstegården

****)

5) Esper Christensen, f. 24/1 1804 (****
g. 9/3 1826 m. Ane Pedersdatter fra Rybjerg
bosat Nissum
forfædre til Poul Riis Jensen

6) Ane Kirstine Christensdatter, f.16/5 1807
V. Ft. 1834 er hun tjenestepige hos bror Jens Christensen

7) Jens Christensen, (yngre / junior) f. 3/10 1808
g. 18/10 1845 m. Mette Nielsdatter af Thorum
forfædre til Ivar Kristoffersen (ane 20 og 21)

- - - - -

FT. 1801

Christen Jensen (Roslev), gårdfæster (fattig)
f. 1768 - se evt Thorumgård

***)Else Jensdatter, kone
3 børn, Elisabeth, Maren & Birthe
4 yngste ej fødte

Konens mor: Maren Jacobsdatter

1 tj. karl

Christen Jensen ses ej Ft. 1787 -

****) Note Esper

****) Esper Christensen Poslev

FT. 1834 Åsted by C 1421

Esper Christensen, (Roslev) 30 år, g. gmd.

Ane Pedersdatter, 30 år kone

Else Espersdatter, 8 år datter

Peder Espersen, 6 år søn

Ane Espersdatter, 4 år datter

Jens Espersen, 1 år søn

Søren Nielsen 22 år tj. folk

Marie Jacobsdattr, 18 år, tj folk

******) FT. 1845 Åsted by B 7954**

samme plus ca. 11 år
minus tjenestefolk
plus:

Ane Marie Espersdatter, 8 år deres datter
g.m. gdr. Peder jensen i Nautrup
forfædre til Poul Riis Jensenn

plus:

Jens Peder Espersen, 4 år deres søn (##
Christine Espersdatter, 1 år, deres datter

Derudover skulle der være en søn Anders Espersen
f. ??

- - - - -

Jens Peder Espersen

##) blev dragon, deltager - uden at blive såret - i 1864, fik
mindemedalje.

blev senere ejer af gård i Durup og senere af Gjerbjerggård i
Tøndering

Vi ser mere på Jens Peder Espersen

Jens Peder Espersen blev normalt kaldt Peder Roslev og antog
sikkert dette navn - nok formeldt i 1904. Vi ser nemlig at
børnene også antog navnet Roslev.

Ft. Tøndering 1880 - D 3710 med kommentarer

Jeg medtager denne FT. 1880, da den fortæller lidt om
den senere Roslev-familie

Jens Peder Espersen, 38 år f. Åsted husfar, gmd. = Peder Roslev
død i Durup i 1931 88 år

gift 2 gange

a) Inger Andersen, 40, f. Bajlum, kone

Esper Pedersen, 14, søn f. Durup

= Esper Roslev

gift m. Karen Nielsen

datter af Anders Nielsen

Anders Kristian Espersen, 13, f. Durup

= Kristian Roslev

g. - se Bundgård

Andreas Espersen, 10, søn, f. Durup

= Andreas Roslev

g. m. Bodil fra Hegnets Mølle se note H

Boel Espersen, 4, datter, f. Tøndering

= Boel Roslev

g.m. Laust Laursen i Roslev

2 Tj. folk

b) Ane fra Søgård i Åsted - kun 1 barn

Ingvard Roslev, bor i Skive

Tillæg til Thordal side 15 af 17
forsættelse af Thordal side 57

Peder Roslev solgte Gjerbjerggård i 1909 til Mikkell Kåstrup, der igen afhændede Gjerbjerggård til Jens Andersen (senere ejer af Nørgård i Grinderslev sogn). Jens Andersen solgte igen Gjerbjerggård til Chr. Svansø, gift med lærerdatteren, Gudrum Madsen fra Brøndum.

Svansø var vist fra Smedegården i Brøndum, men flyttede til en gård i Hindborg.

Gjerbjerggård blev vist solgt til en Torp fra Tøndering

Note H

Andreas Poslev og Bodil boede på min farbror Kristian Riis's gård i Floutrup. De fik 3 børn:

Ester gift med Elias Østergård (boede sidst i Bysted),

3 børn, Asta, Svend og Erik

Ingrid - forblev ugift

Harald, g. m. Anna fra Grønning og blv etableret på Durup

Præstegård - vist 3 døtre

Andreas og Bodil byggede et aftægts hus v. siden af Præstegården.

- - - - -

I Min barndom var der 3 for mig 3 kende Roslev, nemlig ovenomtalte Harald Roslev og gdr. Karl Roslev i Duruplund samt Peder Roslev i Floutrup, g. m. Marie Østergård - vist 7 børn

Jeg forstod, at der var et familieskab dem imellem, men jeg kendte det ikke - går det mon tilbage til gamle Peder Roslev

= = = = =

B. relationer mellem Thorumgård og Grønning/ Filshauge

note om Ivars 3x tipoldeforældre 80 & 81 og deres familieskab til Grønning

Jens Jensen, (Ivars ane 80) f. 1721 på Thorumgård
ej Pouls aner
"Refferene" ude af Thorumgård fra 1715
- nej biologiske først 1774

gift 2 gange:

1) Karen Jensdatter, f.c. 1725 på Stoubygård, d. 1762, 37 år g l.
5 børn: se evt. fil Thorumgård

2) **Birthe Christensdatter**, f. 1733 i Grønning, d. 11/2 1770
nok g. 1762 el 1763 - Ivars ane 81

I dette ægteskab var der 3 børn:

1) Esper Jensen, f. 1764 fadder Niels Jensen af Stoubygård
oplyse rømt v. lægdsrulle 1789, 1793, 1795 &
1798

2) Karen Jensdatter, f. 1766 opkaldt efter første kone
gudmor: Jens Fogeds hustru af Ø. Grøn.
faddere: Jens Foged, Birthes søster Ellen
& Jens Nielsen fra Ø. Grøn.

3) Christen Jensen, f. 1768 Ivars ane 40
gudmor: Jens Jensens hustru i Stoubygård,
fadder: Mehlsen Morten-
sen, Møgelthorum.
Christen Jensen blev g. 8/11 1795 med **Else**
Jensdatter (Ivars ane 41)

Så skal vi en tur til Grønning for at se mere om Jens Jensens

(Thorungård) anden kone, **Birthe Christensdatter, f.1733**
i Grønning, g. Jens Jensen 1762-63, d. 11/2 1770 på Thorungård.
Hun var fra gård 1688 matr.nr 18 og 1662 nr. 9 . Ø. Grøn.samt
matr. nr. 11 efter 1844

Hds. far hed Christen Jepsen Foged - mor Maren

Hds. bedstefar er desværre ukendt

Hds. søskende var: (6 børn i alt)

1. Jeppe Christensen (Foged) f. 1728 fik hus nr. 4 plus
tillagt htk, så gårdstørrelse - sen. Matr. 1844 nr.18

2. Søren Christensen (Foged) f. 1728, fik 1688 nr. 14,2
sen. 1844 matr. 17, - g. 3 gange - hs. gård blev i for-
bindelse udskiftn. reduceret til et husmandsbrug.

3. Ellen Christensdatter, f. 1732 - måske ???
g. Jens Nielsen /Foged i V. Grønning ??
kan ej finde en Jens Nielsen i hverken V. el. Ø.
Grøn.
- - - - -
Måske er det Jens Nielsen, søn fra det gamle Filshauge,
der fik gård i Tustrup og far til de 4 "store"
Niels Jensen på Thordal, Anders Jensen på Grønriis,
Else Marie Jensdatter, kone på Teglgården og Johanne
Jensdatter, kone på matr. 1844 nr. 11 i V. Grøn.
Måske har vi med 2 Jens Nielsen at gøre !
Jens Nielsen (Hauge) i Tustrup var ikke g.m. Ellen
Christensdatter, men derimod med Karen Andersdatter !

4. Jens Christensen Foged, f, 1735
g. før 1757 med Dorthe Kirstine Jensdatter, f. 1728
Jens overtog fæstet af 1688 nr. 18 efter sin far
Christen Jepsen Foged, fæstebr. 1757 med et tillæg
af 1/8 del af det gamle Filshauge
Han bad om / fik lov til at viderefører navnet Filshauge
på sin gård, der før havde matr. nr. 1688 nr. 18. Efter
1844 matr. nr. 11 Ø. Grøn.
se i øvrigt fil matr. 11 (såvel Gl. som Ny) under
bibliotek Grønning.
Jens Christensens første kone, Dorthe Kirstine Jensdatter
kan være datter af tidligere fæster på Filshauge, Jens
Jensen Møller - men det er usikker !

5. Bodil Christensdatter f. 1739
g. før 1768 m. Jens Jensen i Stouby